

ശ്രീ.
കമ്പരായണകഥാമൃതം.

പരിഭാഷകൻ

പനങ്കടവത്തു നമ്പരായണൻ അവർകൾ, ഒറ്റപ്പാലം.

ശ്രീ.
കമ്പരായണകഥാമൃതം.

പരിഭാഷകൻ
പനങ്കടവത്തു നാരായണൻ അവർകൾ, ഒറ്റപ്പാലം.

പനങ്കടവത്തു നാരായണൻ അവർകളുടെ മക്കൾ
സുബ്രഹ്മണ്യൻ മുതൽപേരുടെ പക്കൽനിന്നു
ചെമ്മഞ്ചൽ പാത്തു ചാക്കു അവർകൾ
വകുപ്പ് വകുശം തീർവാങ്ങി
ടിയാൻ ചിലവിന്മേൽ
വിശേഷിച്ച് കവികളോടു ചേർന്ന്

തൃശ്ശിവപേരൂർ
ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ചത്.

4ാം പതിപ്പ് കോപ്പി 1000.

൧൧൦൩.

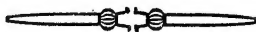
വില 2-ക.

ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ അപേക്ഷ

പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ ജടയിൽ വഹിച്ചുള്ള ഗംഗയെ ഭഗീരഥൻ കൊണ്ടുവന്ന് അന്നു ചെയ്ത തത്ത്വംപോലെ ഇന്നും മനുഷ്യർ ആ ഗംഗയിൽ തത്ത്വംചെയ്തു മോക്ഷത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. അതുപോലെ ആദിയിൽ ബ്രഹ്മാവിനു ശതകോടി ഗ്രന്ഥമായി പ്രഥമകാവ്യമായി വിധിച്ചു. പിന്നീട് അതിനെ ഇരുപത്തിനാലായി രമായി വാത്മീകീയാൽ സൂതിക്കുറപ്പിച്ചു. കവീശ്വരനായ കമ്പർ പന്തിരായിരമായി തമിഴിൽ പരിചിച്ചു. അതുകുറളകുണ്ടു്, ഗരുഡൻ പറക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു് ഒരു മശകം പറന്നതുപോലെ കേരളഭാഷയിൽ ഞാനും പറഞ്ഞു. വിഭാഷാരുടെ ശൌര്യശ്ലോകങ്ങളെ കേൾക്കുന്ന നിങ്ങൾ എന്റെ ഭാഷാശീതിയേയും കേൾപ്പിൻ. കാവ്യങ്ങളും പഞ്ചലക്ഷണവും അറിയുന്ന നിങ്ങളെപ്പോലെ ശ്ലോകശീതിയിൽ പായാതെ കേവലം ഞാൻ ഇതിനെ പച്ചയായി പറഞ്ഞു. എന്നാൽ ഈ കഥ കമ്പരാമൗയണത്തിന്റെ സാരസംഗ്രഹവും അതിന്നു യോജിച്ചതായ ഭാഗവത, കൃഷ്ണ, സ്കന്ദ, ലൈംഗ, ബ്രഹ്മാണ്ഡാദികളെന്ന പൌരാണങ്ങളിൽനിന്നു ശ്രുതി, യുക്തി, അനുഭവങ്ങളായ പ്രബലശ്രുതികളുടെ താല്പര്യത്തേയും എടുത്താണ്, ഈ രാമകഥയെ വിസ്തരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പല ഭാഷകളിലുള്ള ബുക്കുകൾ വായിച്ചതിൽ തമിഴുഗ്രന്ഥങ്ങളിലാണ് ചരിത്രവിസ്താരമെന്നും ഭഗവാന്റെ ഭഗവതാരത്തിൽ ശ്രീരാമാവതാരബോധം ഇത്ര കാർഷ്വകശരവം ഇതര അവതാരങ്ങളിലില്ലെന്നും മനസ്സിലാക്കി സംസ്കൃതവ്യുപ്പത്തിയും തമിഴുപരിചയവും വിദ്യാഭ്യാസം നൈപുണ്യവും ഇല്ലാത്ത കേരളീയർക്കു രാമകഥയെ എളുപ്പത്തിൽ ശ്രോത്രപോരണ ഭജിച്ചാനന്ദിപ്പാനായി ശ്രീരാമകഥയെ കേരളഭാഷയിൽ തമിഴുവിഭാഷാരിൽനിന്നെടുത്ത് ഞാൻ അച്ചിൽ പതിക്കുറപ്പിച്ചതാകുന്നു.

എന്നു് പനങ്കടവത്ത് നാരായണൻ,

ഭാറപ്പാലം.

കമ്പൽ ചരിത്രം .

രാജസരാജാവായ രാവണൻ ജനകിയെ കളവുചെയ്യുകൊണ്ടുപോകയും തന്നിമിത്തം സീതാനേപഷണാത്ഥം ഹനുമാൻ ലങ്കയിൽ കടപ്പാനായി സമുദ്രതരണംചെയ്തു ലങ്കയുടെ ഉത്തരശ്ശാപരത്തിങ്കൽ ചാടുകയും ആയവസരത്തിൽ ലങ്കാശ്രീയായ ഭദ്രകാളിമാരുതിയെ തടുത്തപ്പോൾ മാരുതി തന്റെ കരകൊണ്ടു ലങ്കാശ്രീയുടെ ചെങ്കിടത്തടിക്കുകയും അടികൊണ്ടു ലോകം നടുങ്ങുമാൻ അലറിവീണ തന്റെ ശപഥനിവാരണംവന്നു സത്യലോകത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ലങ്കയിൽ മൂവായിരം ഭദ്രകാളിക്ഷേത്രങ്ങളാണെന്നും അവയെല്ലാം മാതാവായിരുന്നവളാണ് ലങ്കാശ്രീയെന്നും പുരാണങ്ങളിൽ ഘോഷിക്കുന്നു. ലങ്കാശ്രീ മാരുതിയുടെ അടികൊണ്ടു അലറിവീണ ശബ്ദം കേട്ട മാത്രത്തിൽ മററുള്ള ഭദ്രകാളികളെല്ലാം ഭയപ്പെട്ടു ലങ്കയെവിട്ടു നാനാദിക്കുകളിലും ചെന്നു നിവസിക്കുകയും ചെയ്തു. ദാരികവധംകണ്ട ഇവയ്ക്കു രാവണവധം കാണാൻ സാധിക്കാത്തതാൽ കാളികൾ എല്ലാവരുംകൂടി തങ്ങളുടെ അച്ഛനായ പരമേശ്വരസ്വാമിപക്കൽചെന്നു അച്ഛന് തങ്ങളുടെ രാമരാവണയുദ്ധം കാണാൻ മേൽപറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ആയതു കാരണണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ട്. അച്ഛൻ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമാണെന്ന് അപേക്ഷിക്കുകയും അതുകേട്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി ആവാട്ടു, അധികതാമസംകൂടാതെ കാണാൻ എടുവരുത്തിത്തരാമെന്നും ഇപ്പോൾ നിങ്ങളെല്ലാവരും അവരവരുടെ സ്ഥാനത്തേക്കു പോകു ചിന്നെന്നു പറഞ്ഞു ഭദ്രകാളികളെ അയക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം പരമേശ്വരസ്വാമി തിരുവടമരുതൂർ എന്ന സ്ഥലത്തു വെള്ളാജരുടെ കലത്തിൽ ശ്രീനിവാസമഹിപൻ എന്നവന്നു സന്തതിയായി ജനിച്ചു. ജനിച്ച സന്തതിയെ സൂതികാഗ്രഹത്തിൽ കാണാതെ മാതാവു വിവരം കണവനെ അറിയിച്ചു പുത്രനെ അന്വേഷിച്ചാറെ യാതൊരു വിവരവും തുമ്പുണ്ടാവാതെയിരിക്കുകയും അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ചോളഭേരത്തു ചടയപ്പുവള്ളൽ എന്നവന്റെ കമ്പുവിതച്ചു

വളർന്നുകിടക്കുന്ന വിളയിൽനിന്നു ഒരു ശിശുരോദനംകേട്ടു ചടയ
 പ്പൻചെന്നു നോക്കിയതിൽ യോഗ്യതയോടുകൂടിയ ഒരു സന്തതി
 യെ കാണുകയും ആ സന്തതിയെ താൻ എടുത്തു തന്റെ ഗൃഹ
 ണ്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നു വളർത്തുകയും കമ്പ് വിളഞ്ഞുകിടക്കുന്നതിൽ
 നിന്നു ലഭിക്കുവാൻ ആ കുട്ടിക്കു കമ്പൻ എന്നു എല്ലാവരും വി
 ളിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. ചടയപ്പാപ്പുള്ളത് എന്നവൻ കമ്പനു വേ
 ങ്ങുന്ന വിദ്യകളെ അഭ്യസിപ്പാൻ എഴുത്തുപള്ളിയിലേക്ക് അയ
 ച്ചുവരുന്ന മദ്ധ്യ അതിന്നടുത്തുള്ള സരസ്വതീക്ഷേത്രത്തിൽവെ
 മ്പ് സരസ്വതി പ്രത്യക്ഷമായി തനിക്ക് വിദ്യയെ ദാനംചെയ്തു. ത
 ന്നിമിത്തം ചോളരാജാവിന്റെ സഭയിലുള്ള വിദഗ്ദ്ധന്മാരിൽവെ
 ച്ചു കമ്പ് ഒന്നാമനായിത്തീർന്നു കവിശാപൻ എന്ന പ്രസിദ്ധിയെ
 സമ്പാദിച്ചിരിക്കും മദ്ധ്യ രാമായണം തമിഴിൽ കവിയായി പാടി
 കൊണ്ടു വരേണമെന്നും ആയതിന്ന് ആരമാസം അവധിയും നി
 ശ്ചയിച്ച് കമ്പാരയും ഒട്ടക്കൂത്തൻ എന്ന മറ്റൊരാളത്തന്നെയും
 ചോളരാജാവ് എല്പിച്ചുയച്ചു. അതിൽ ബാലകാണ്ഡം മുതൽ യു
 ദ്ധകാണ്ഡംവരെ ഒട്ടക്കൂത്തനും യുദ്ധകാണ്ഡം മുതൽ പട്ടാഭിഷേകം
 വരെ കമ്പനും പാടുവാൻ തീർച്ചയാക്കി. ഒട്ടക്കൂത്തൻ ആരമാസ
 ണ്തിനുള്ളിൽ പാഞ്ഞേല്പിച്ചുവണ്ണം ഗ്രന്ഥം തെയ്യാറാക്കി. ക
 മ്പർ അതുവരെ ഒരു കവിയെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കാതെ മദ്യപാനവും
 ചെയ്യാനായിട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഈ വിവരം ഒട്ടക്കൂത്തൻ മനസ്സിലാ
 ക്കി തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തെ രാജാവിന്നു കാഴ്ചവെച്ചു കമ്പർ ഇതുവ
 രെ ഒരു കവിപോലും എഴുതീട്ടില്ലെന്നു കേൾപ്പിച്ചു. രാജാവു ക
 മ്പരെ വരുത്തി ചോദിച്ചതിൽ ഒട്ടക്കൂത്തന്റെ ഗ്രന്ഥം തെയ്യാറാ
 വാൻ വേണ്ടി ഞാൻ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്റെ ഗ്രന്ഥം
 തെയ്യാറാക്കിട്ടു വളരെ ദിവസമായിരുന്നെന്നു കേൾപ്പിച്ചു. രാജാവു
 ആവട്ടെ നാളെ ഗ്രന്ഥമായി സഭയിലേക്കു വരേണമെന്നു കമ്പ
 രോടു കല്പിച്ചുയച്ചു. കമ്പർ അതിനെ സമ്മതിച്ചു മടങ്ങി ഗൃഹ
 ണ്തിൽ വന്നു അന്നു രാത്രി ഗ്രന്ഥം എഴുതുവാനായി വിളക്കും വെ
 ച്ചു ഗ്രന്ഥവും എഴുത്താണിയുമായിരുന്നു മദ്യപാനം ചെയ്ത ലഹ
 റിയൽ അങ്ങിനെ കിടന്നു നിദ്രയെ പ്രാപിച്ചു. അതുകണ്ടു സ

രസപതി വന്നിരുന്നു കമ്പക്ട ബദലായി എഴുതുവാൻ തുടങ്ങി. പുലച്ചു കോഴികൂവുന്ന രാജ്യംകേട്ടു 'പൊഴുതു വെടിഞ്ചാരു അമ്പാൾ' എന്നു പറഞ്ഞു കമ്പർ എഴുതിച്ചു കയും 'എഴുതി മുടിഞ്ചു തെ കമ്പാ' എന്നു സരസപതി മറുപടി പറഞ്ഞു എഴുതീരപോകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ സരസപതിയാൽ എഴുതപ്പെട്ടതാണ് കമ്പരകവി. അക്കവിയിൽനിന്നു മുച്ചായിരത്തിത്തൊന്നു കവിയെ എടുത്തു ബാലകാണുസം മുതൽ അഭിഷേകംവരെ പാപകൃത്തായി രാമരാവണയുദ്ധത്തെ ഭദ്രകാളികൾക്കു കാണാനായി അവരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം പരമേശ്വരസ്വാമി കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഇങ്ങിനെയാണ് കമ്പരുടെ ചരിത്രം.

വിഷയാനുക്രമണിക

വിവരണം.	ഭാഗം.
ഭൗമന്റെ പുത്രകാമേഷ്ഠി	1
രാമസ്വാമിയുടെ തിരുഅവതാരം	6
താടകാസംഹാരം	8
വിശ്വാമിത്ര യാഗരക്ഷ	9
അഹമ്യമോക്ഷം	9
ചാപഭഞ്ജനം	10
സീതാപാണിഗ്രഹണം	11
ഭാഗ്വതരാമഗദ്യഗാനം	12
പട്ടാഭിഷേകവിഷ്ണു	14
വനഭീഷ	19
ഭൗമന്റെ ചരമഗതി	20
ചിത്രകൂടവാസം	21
ഭരതന്റെ ചിത്രകൂടഗമനം	22
പഞ്ചവടീവാസം	24
ഗോദാവരീവർണ്ണന	25
ശുദ്ധ്വണഖാനാസികാമരണം	28
വരവധം	30
മാതൃചരവണസംവാദം	32
സീതാകനകമൃഗദർശനം	36
സീതാഹരണം	38
ജടായുമോക്ഷം	45
കവന്ധസ്തുതി	47
ശബരീമോക്ഷം	49

വിവരണം.	ഭാഗം.
പമ്പാവണ്ണ	50
ഹനുമദ്ഗുഹ	52
സുഗ്രീവസഖ്യം	54
ബാലിസുഗ്രീവന്മാരുടെ ഉത്ഭവം	55
സാമഭേദം	60
ബാലിമോക്ഷം	66
ചാതുർമാസ്യം	73
സീതാനേചയണം	79
സമുദ്രതരണം	84
ലങ്കാപ്രവേശനം	86
ലങ്കാമദ്ദനം	95
രാവണൻ മന്ത്രികളോടുള്ള മന്ത്രാലോചന	98
വിഭീഷണമന്ത്രം	101
വേദപതിയുടെ ചരിത്രം	103
രാവണനാണ്ടായ ശപഞ്ചരം	106
ഭഗവാൻ സുഗ്രീവാദികളോടുള്ള മന്ത്രവിചാരം	119
പടനായകനായ നീലൻ	119
ലങ്കാവൃത്താന്തം	123
വരണമന്ത്രം	128
വരണസ്തുതി	129
സേതുബന്ധനം	133
ശുകചാരണന്മാരുടെ പ്രവേശനം	134
മാല്യവാൻ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം	137
രാമൻ പറഞ്ഞയച്ച വാക്കിനെ	
ചാരണന്മാർ പറയുന്നതു	139
ലക്ഷ്മിയുടെ പാദാദികേശം	139
മാല്യവാൻ രാവണനോടുള്ള വീണ്ടും സംഭാഷണം	150
ലങ്കാവണ്ണ	153

വിവരണം.	ഭാഗം.
മകുടഭാഗം	159
പടകളുടെ അണിവകുപ്പ്	162
അംഗതൻ ദൂതൻ	164
പ്രഥമയുദ്ധം	175
കുമാരന്റെ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം	182
കുമാരന്റെ പെരുമ	184
കുമാരന്റെ വിഭീഷണസംവാദം	188
കുമാരന്റെ വധം	202
രാവണൻ സീതയോടുള്ള ഏകാന്തം	204
അതികായൻ പെരുമ	213
വരയുധങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം	223
അതികായ മുജ്ജന്മം	225
അതികായവധം	232
ധന്യമാലയുടെ ദർശനം	233
ഇന്ദ്രജിത്ത് പെരുമ	236
നാഗാസ്രം	248
നാഗാസ്രത്തിന്റെ ഉത്ഭവം	252
ഗരുഡസ്തുതി	257
ബ്രഹ്മാസ്രം	268
ഹനുമദല്ലത്തി	278
ജംബവദല്ലത്തി	285
ഇന്ദ്രജിത്ത് വധം	308
രാവണവധം	329
പട്ടാഭിഷേകം	337
ഉത്തരരാമായണം	357

പ്രസ്താവന

“കമ്പരമായണം വായിക്കണമെങ്കിൽ പനങ്കടവത്ത് നാരായണന്റെ ‘കമ്പരമായണകഥാമൃതം’ വായിക്കണം” എന്നു മുത്തശ്ശിമാർ പറയുന്നതു തികച്ചും വാസ്തവംതന്നെയാണ്. കമ്പരമായണകഥകൾ പലതും പലപ്പേരിലും രൂപത്തിലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പനങ്കടവത്തുനാരായണൻ അവർകളുടെ തത്ത്വമുള്ള തന്മയതപമോ, സാരസ്വമോ മറ്റു തത്ത്വമകളിൽ കണികാണാൻപോലുമില്ലെന്ന്, ഇതും മറ്റു തത്ത്വമകളും തമ്മിൽ ഒത്തുനോക്കുന്ന സഹയേന്മാർക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നതാണ്.

കമ്പരമായണകഥ ആദ്യമായി തമിഴിൽനിന്നു കേരളഭാഷയിലേക്കു തത്ത്വമാചയ്യ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ആ മഹാനഭാവൻ പനങ്കടവത്ത് നാരായണൻ അവർകളാണെന്നു കേരളീയർക്കു പരക്കെ അറിവുള്ളതാണ്. ഈ തത്ത്വമയുടെ ഒന്നാംപതിപ്പിന്നുശേഷം കുറെക്കാലമായി ഇത് അച്ചടിക്കാതിരുന്നതിനാൽ മലയാളികൾക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം കിട്ടുന്നതിന്നു കാര്യമായിട്ടുണ്ടായി. അതിനിടക്കു പലതും പലതരത്തിൽ കമ്പരമായണത്തെ തത്ത്വമചെയ്യ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോഴും, എന്തിങ്കു തോന്നിയിരുന്നതാണ് ഈ നൂതനാശയം. പക്ഷെ പാതനായ നാരായണൻ അവർകളുടെ അനന്തരാവകാശികളെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനും അവരുടെ അടുക്കൽനിന്നു പകർപ്പവകാശം തീരുവാങ്ങുന്നതിനും കാലദൈർഘ്യം വന്നുപോയതുകൊണ്ടാണ് ഈ മഹൽ ഗ്രന്ഥം പുറത്തിറക്കുന്നതിന്നു ഇത്രയും താമസിച്ച്പോയത്. എന്തിലും ഇപ്പോൾ പനങ്കടവത്തു നാരായണൻഅവർകളുടെമക്കൾ സുബ്രഹ്മണ്യൻ മുതൽപേരുടെ പക്കൽനിന്നു പകർപ്പവകാശം തീരുവാങ്ങി, കുറെക്കാലമായി ലോകദൃഷ്ടിയിൽ നിന്നു മാഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ഈ അമൂല്യ “രത്നത്തെ” ഇപ്പോഴെങ്കിലും വീണ്ടും ലോകദൃഷ്ടിയിൽ പെടുത്താൻ സാധിച്ചതിൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഇതിനെ കൈരളീമാതാവിന്റെ പാദാഭിഷേകങ്ങളിൽ ഭക്തിബഹുമാനപുരസ്കാരം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പ്രസാധകൻ,

ഗജമുഖനായ ഗണപതിയേയും വാണിമാതാവേയും കുമ്പോളം തുടങ്ങിയ ബ്രഹ്മദേവനേയും ത്രികാലജ്ഞാനിയായ വേദവ്യാസമഹർഷിയേയും കലക്കോട്ട മഹർഷിയേയും ഗുരുനാഥനേയും കുന്ദസംഭവനായ അഗസ്ത്യമഹർഷിയേയും ഗംഗയും കൊന്ദയും തുവയും ബാലചന്ദ്രനേയും ജടയിൽ ധരിച്ച പരമേശ്വരസ്വാമിയേയും ഷണ്മുഖനേയും പാർവ്വതിയേയും ലക്ഷ്മീദേവിയേയും ഗരുഡവാഹനരൂപനായ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയേയും എന്റെ ഹൃദയം കളിമത്തക്ക വിധത്തിൽ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ചരിത്രമഹാത്മ്യം .

സമ്യക്ശാസനായ രഘുനാഥന്റെ ചരിത്രം ശതകാടിഗ്രന്ഥമാണെന്നും അതിൽ ഒരക്ഷരമെങ്കിലും പറഞ്ഞു കേട്ടാൽ മഹാപാതകങ്ങളെല്ലാം നശിക്കുന്നതാണെന്നും അനുഭവരസികനായ ശ്രീവാത്മീകിമഹാഷിയാൽ കീർത്തിക്കപ്പെട്ട ഒരു ധൈര്യംകൊണ്ടു എന്റെ ബുദ്ധിക്ക് എത്തുന്നതുപോലെ ഞാനും പറയുന്നു. എന്നാൽ മാഹാത്മ്യമുള്ള ചരിത്രം ശ്രീരാമകഥതന്നെയാണ്. ദേവനി മനുഷ്യർക്കും ഇതു പൊതുവിൽ ഉള്ളതാണ്. ജപവും തപവും ഇതുതന്നെയാണെന്നു അറിയുന്നതാണ് സൂത്രം. ഭക്തിയോടുംകൂടി ഇതറിയുന്നവർക്ക് ഫലിക്കുന്നതു പരമപദേഷ്കത്രമാണ്. ഇഹപരങ്ങളിലും ഇതു സുഖത്തെ ദാനം ചെയ്യത്തക്കതാണ്. ധർമ്മരാജന്റെ ബാധയെ തടയ്ക്കും. സന്തതിയും സമ്പത്തും വർദ്ധിക്കും. നവഗ്രഹങ്ങളും ഏകാദശഫലത്തെ ദാനം ചെയ്യും. ജനനമരണമെന്ന വ്യാധിയെ ജമിപ്പാനുള്ള സിദ്ധൗഷധം ഇതുതന്നെയാണെന്നു പരമേശ്വരൻ പാർവ്വതിക്കു ഉപദേശിച്ചു. മാഹാത്മ്യചരിതമാണിത്. ലോകത്തിൽ ഗംഗ, യമുന മുതലായ ദിവ്യനദീസ്താനവും, ശോഭനം ഭോനം, ഗജദാനം, അന്നദാനം മുതലായ ദാനങ്ങളും ഇതാണെന്നു സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്ന വേദാന്തവും ഭാവനപോലെ ഭവിക്കുമെന്നുള്ള നിദാനവും ആയുള്ളതാണ് രാമാവതാരചരിതം എന്നു ശ്രീനാരദമഹാഷി ഘോഷിച്ചുവെച്ചപ്രകാരം ശ്രീവാത്മീകിമഹാഷി കീർത്തിച്ചതിനെ പ്രഥമകാവ്യമായി സജ്ജനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ശ്രീ രാമജയം

കമ്പരാമായണകഥാമൃതം.

ബാലകൃഷ്ണൻ.

ദശരഥന്റെ പുത്രകാമേഷ്ടി.

കവി

മാനിലംപുറക്കുന്നാളിൽ മകവിപാത്തുയരാൽവാടി
കാനിലമരുങ്കുവെട്ടുകരികളായിരിക്കളയ്ക്കാൻ
ഉത്തമിൽപിരതന്നോരളടലയിർവടത്തിപ്പിന്നെ
പറന്നുകർത്തവെച്ചൊഴുതിനെത്തരപ്പെങ്കിപ്പാറാർ.

കൈകസി എന്ന രാക്ഷസി ശ്ലേഷാദകാടവി എന്ന വന
ത്തിൽവെച്ചു വിശ്വവസ്സുമാഹിയിയെ കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു “ശരണം
സ്വാമിൻ അടിയന്റെ വംശം വളർപ്പാനായി സന്തതൃതം അ
ടിയനെ നിന്തിരുവടി പരിഗ്രഹിച്ച് സങ്കടനിവൃത്തി ചെയ്യുതരേ
ണ” എന്നു പക്ഷിക്കുകയും മാഹി കൈകസിയുടെ അപേക്ഷയെ
സ്വീകരിച്ചു അവളോടുകൂടി അന്നു രാത്രി രമിക്കുകയും ഓരോ യാ
മത്തിൽ ഓരോ സന്തതികളായി നാലു യാമത്തിന്നു നാലു സന്ത
തികളെ (മൂന്നു പുരുഷന്മാരേയും ഒരു സ്ത്രീയേയും) പ്രസവിക്കുകയും
അവർക്കു രാവണൻ, കാകേണ്ണൻ, വിഭീഷണൻ, ശൂർപ്പണഖ എ
ന്നു പേരിട്ടുകയും ചെയ്തു. ശ്ലേഷാദകാടവിയിൽ ഇവർ വസിച്ചു
വരുമ്പോൾ അമ്മയുടെ മടിയിൽ കിടന്നു രാവണൻ ക്ഷീരപാനം
ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യ വിശ്വവസ്സുപുത്രനായ വൈശ്രവ
ണൻ വിമാനത്രയനായി ആകാശമാഗ്നേ പോകുന്നതിനെ കൈ
കസി കണ്ടു ദുഃഖിക്കുകയും തന്നിമിത്തം നേത്രാശ്രുക്കൾ ദശഗ്രീവ

തന്റെ മുഖത്തു വീണതിനെക്കണ്ട് മാതാവിനെ നോക്കി, രാവ
 ണൻ, 'അല്ലയോ മാതാവേ ഈ അവസരത്തിൽ നിങ്ങൾ ദുഃഖി
 ക്കേണ്ടുന്നവശ്യമെന്ത്? വിമാനാരോധനമായി ആകാശമന്ദിരം പോ
 കുന്നവൻ ആരാണ്? അവൻ നമ്മുടെ ശത്രുവോ മിത്രമാ? എ
 ന്ന ചോദിച്ചതിനെക്കൂട്ട കൈകൾ പരയുന്നു:—മകനെ ദശ
 ഗ്രീവ! എന്തിന് പറയുന്നു. 'നമ്മുടെ പുഷ്പികന്മാരാൽ സമ്പാദി
 ക്കപ്പെട്ട കനകമയമായ പങ്കയെന്ന ഒരു രാജധാനി സമുദ്രമദ്ധ്യ
 യുണ്ട്. അതിനെ വൈശ്രവണൻ കീഴടക്കി സുപ്രഭാഗ്രങ്ങളും
 അനുഭവിച്ച ഭാഗ്യവാന്മാരിൽവെച്ച അഗ്രേസരനായി വസിക്കു
 ന്നു. എന്തു ചെയ്യും. പ്രബലന്മാരായ സന്തതികൾ ഉണ്ടെന്നു
 വരികിൽ ഇങ്ങനെ വനത്തിൽ മൃഗപ്രായേണ സഞ്ചരിക്കേണമെ
 ന്നങ്ങായിരുന്നില്ല'. എന്നു പറഞ്ഞു കരയുന്ന മാതാവിന്റെ സ
 കടത്തേക്കുണ്ട ദശഗ്രീവൻ 'അല്ലയോ മാതാവേ! ഈ വിവരം മ
 നുതന്നെ എന്നെ അറിയിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അതു ചെയ്തിട്ടി
 ല്ല. എങ്കിലും ഇനി അമ്മയുടെ സങ്കടം തീർത്തേ വേറെ കാര്യമു
 ള്ള' എന്നു പറഞ്ഞു കുലഗുരുവയേ ശുക്രമഹർഷിയെക്കണ്ടു ബ്ര
 ഹ്മാവിനെക്കുറിച്ച് തപസ്സുചെയ്യേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളും മൂലമന്ത്രങ്ങ
 ലും മനസ്സിലാക്കി തന്റെ അനുജന്മാരായ കുടേകുണ്ണവിഭീഷണ
 നാരോടു കൂടി കൊന്ന വനമെന്ന ഗോകുണ്ണത്തിൽ ചെന്ന് ആയി
 രം അടി ആഴത്തോടുകൂടിയ അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി മദ്ധ്യ ആയിര
 തെട്ടടി ഉയരത്തോടുകൂടിയ അയസ്കുന്ദം നാട്ടി അയസ്കുന്ദാഗ്ര
 ത്തിൽ വജ്രസൂചിയെ നാട്ടി സൂചിയുടെ അഗ്രത്തിൽ ദശഗ്രീ
 വൻ തന്റെ വലത്തെ പാദംഗുളത്തെ ഊന്നി ഏകാഗ്രമാന
 സനായി ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ച് തപസ്സു തുടങ്ങുകയും കുടേകുണ്ണൻ
 വിഭീഷണൻ എന്നവർ കുണ്ഡത്തിൽ ഇന്ധനങ്ങളെ നിറച്ചു അ
 ഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു അഗ്നിമദ്ധ്യസ്ഥന്മാരായിരുന്നു തപസ്സു ചെ
 യ്തവന്നു. ദശഗ്രീവനിങ്ങനെ പതിനായിരം സംവത്സരം തപസ്സു
 ചെയ്തും തന്റെ ഉപാസനാമൂർത്തിയായ ബ്രഹ്മാവ് പ്രത്യക്ഷമാവാ
 ത്തതിനാൽ പിന്നെ ആയിരം ആയിരം വത്സരം തികയുമ്പോൾ

തന്റെ ഓരോ ശിരസ്സും ഈരണ്ടു കരങ്ങളും വെട്ടി അഗ്നിയിൽ ഇട്ടു ഹോമിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ പത്തൊമ്പതിനായിരം സംവത്സരത്തിനുള്ളിൽ തന്റെ ബഹുശിരസ്സുകളും പതിനെട്ടു കരങ്ങളും വെട്ടി അഗ്നിയിലിട്ടു ഹോമിക്കുകയും എന്നിട്ടും ഉപാസനാമൂർത്തി പ്രത്യക്ഷമാവാത്തതുകണ്ടു ബാക്കിയുള്ള ഒരു ശിരസ്സിനെ വെട്ടുവാനായി ഉദ്യോഗിക്കുകയും അതുകണ്ടു ബ്രഹ്മാവു പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചു വാളു കടന്നു പിടിച്ചു 'ഹേ! ദേശഗ്രീവ! സാഹസപ്രവർത്തികൾക്കു്. തന്റെ തപോശക്തി അറിവാൻവേണ്ടി താമസിപ്പിച്ചുപോയതാണ്. എന്നിങ്ങു ചളരെ സന്തോഷമായി. വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെ വാങ്ങിക്കൊള്ളുക' എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പ്രഭുക്കുണിണി നമസ്കാരങ്ങളെച്ചെയ്തു ശരണം സ്വപാമിൻ! അടിയൻ മനുഷ്യനൊഴിച്ചു മറ്റുള്ളത്രിമൂർത്തികളാലും മരിക്കുകയാവാട്ടെ യാതൊരു വരായുധങ്ങളാലും നശിക്കുകയാവാട്ടെ ഉണ്ടാവരുതെന്നു, അപേക്ഷിക്കുകയും അഭീഷ്ടപോലെയുള്ള വരത്തെ ദാനം ചെയ്യുതിനെ വാങ്ങി രാവണൻ പോയതിന്നുനന്തരം നിദ്രാവതപം വേണമെന്നു ഇച്ഛയോടുകൂടെ തപസ്സുചെയ്തു കുറേകണ്ണിന്ന് നിദ്രാവതപം ഭവിക്കുകയും വിഷ്ണുഭക്തനായി വരണമെന്നു ഇച്ഛയോടുകൂടി തപസ്സുചെയ്തു വിഭീഷണന്റെ അഭീഷ്ടത്തെ ദാനംചെയ്തു ബ്രഹ്മാവു അന്തർധാനം ചെയ്തും ചെയ്തു. അനന്തരം രാവണൻ തന്റെ സോദരന്മാരോടുകൂടി ശ്ലേഷ്മാകോടപിയിൽ വന്നു വിശ്രവസ്സുപുത്രനായ ചൈത്രവണന്നു ഒരു ദൂതൻമുഖേന ലങ്ക എന്ന രാജധാനി വിട്ടുതരണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. അതുകേട്ടു ചൈത്രവണൻ തന്റെ പിതാവായ വിശ്രവസ്സു മഹർഷിയുടെ രാവണന്റെ അഭിപ്രായത്തെ അറിയിച്ചു. അതു കേട്ടു വിശ്രവസ്സു മഹർഷി 'ഹേ! കുമാര! രാവണൻ വലിയ ദുഷ്ടാഗ്നിയായിട്ടാണു പുറപ്പെട്ടു. ആയതുകൊണ്ടു അവനോടു മത്സരിപ്പാൻ പോകരുതു. നീ ഉടനെ ലങ്കയെ ഉപേക്ഷിച്ചു വേറെ ഒരു രാജധാനി നിർമ്മിച്ചു അതിൽ വസിക്കുക' എന്നു പറഞ്ഞു. പിതാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ലങ്കയെ രാവണന്നു വിട്ടുകൊടുത്തു ചൈത്രവണൻ അഴകുപുരിയെന്ന ഒരു രാജധാനിയെ നിർമ്മിച്ചു അതിൽ തന്റെ കുടുംബസമേതം വസിക്കുകയും ചെയ്തു.

ക്കെയുംചെയ്യും. രാവണൻ രാക്ഷസരാജാവായി തന്റെ അനുജന്മാർ
 മുതലായ കുടുംബങ്ങളോടുകൂടി ലങ്കയിൽ വന്നു മുപ്പത്തിരണ്ടുയോ
 ജനവിസ്മയമായ ലങ്കയെ ഏഴുനൂറുയോജന വിസ്മയമാക്കി മുന്ത
 രായിരം തെരുവീഥികളെ സൃഷ്ടിച്ചു അതിൽ വസിക്കുകയും അ
 നന്തരം ദിഗ്വിജയംചെയ്തു ത്രിലോകപുരന്ദരൻ, ഭഗമകുടസിം
 ഹാസനൻ, ബ്രഹ്മഭയോത്തരവരബലസഹിതപ്രതാപൻ, സർവ്വജ്ഞല
 കേശവൻ എന്ന പ്രസിദ്ധികളെ സമ്പാദിച്ചു മാതൃഹത്തി, പിതൃ
 ഹത്തി, ബ്രഹ്മഹത്തി, ഗോഹത്തി, ശിശുഹത്തി, സാധുനിന്ദ,
 സജ്ജനഭേഷം, സ്വാമിദ്രോഹം, വിശ്വാസപാരാധം, പരസ്രീഹര
 ണം മുതലായ മഹാപാതകങ്ങളെ ചെയ്ത് മഹഷികളാൽ ചെയ്ത
 പെട്ട യാഗാദിഹോമങ്ങളെ മുടക്കുകയും തന്നിമിത്തം ഇന്ദ്രാദികൾ
 ക്കു യാഗശേഷങ്ങളായ ഹവിസ്സുകളെ ഭക്ഷിപ്പാൻ സാധിക്കാതെ
 യും അതുഹേതുവായി മേഘങ്ങളുടെ വർഷമില്ലാതെയും വന്നു സം
 ഭവിക്കുകയാൽ ഭൂമിയിൽ വിതച്ച വിളകൾ മുളച്ചു കലക്കതെ വ
 രികയും അതു ഹേതുവായി സജ്ജനങ്ങൾക്കു അന്നപാനാദികൾ
 ക്കു ബുദ്ധിമുട്ടു വർദ്ധിച്ച് ലോകമെല്ലാം വെറി അടഞ്ഞു ധർമ്മഭേദത
 വനത്തിലേക്കു ഗമിക്കുകയും അധർമ്മം വർദ്ധിച്ചു രാജ്യമെല്ലാം അ
 നീതിയായ മാഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്തു. അധർമ്മപുര
 നാരായ രാവണാദികളുടെ ഈ ഉപദ്രവം ഹേതുവായി ഭേദവീ
 ഗോരൂപമെടുത്ത് ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു ന
 മസ്കരിച്ച് 'അല്ലയോ ദേവരാജ! മഹാപാപികളുടെ ഉപദ്രവാധി
 കൃത്താൽ ഭേദം ഏനിക്കു സഹിക്കുന്നില്ല. ആയതുകൊണ്ടു ദുഷ്ടന്മാ
 രെ വധിച്ചു ശിഷ്ടന്മാരെ പരിപാലിച്ചു ധർമ്മത്തെ നിലനിർത്തി
 ഭേദം തീർത്തുതരണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതു കേട്ട് ഇന്ദ്രൻ
 ത്രയംത്രിശങ്കോടി ദേവകളോടും ധാണിമാതോടുംകൂടി സത്യലോക
 ത്തേക്ക് ചെന്നു കമലോത്ഭവനായ ബ്രഹ്മദേവരെക്കണ്ട് നമസ്ക
 രിച്ച് രാവണാദികളാൽ അനുഭവിക്കുന്ന ഉപദ്രവങ്ങളെ കേൾപ്പി
 ക്കെയും ബ്രഹ്മദേവൻ അതു കേട്ടു ഇന്ദ്രനോടു, 'രാവണാദികളെ
 കലചെയ്യാൻ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണ്. സംഹാരമുന്തിയായ
 പരമേശ്വരസ്വാമിയെ ചെന്നു കണ്ടാൽ കാഴ്ച നിവർത്തിക്കും' എ

ന്നു പറഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവും ഇന്ദ്രാദിദേവകളും കൂടി കൈലാസത്തിൽ പോയിപരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കണ്ടുരാവണാദികളുടെ ഉപദ്രവങ്ങളെയെല്ലാം കേൾപ്പിക്കുകയും അതു കേട്ട പരമേശ്വരൻ, 'ഹേ ബ്രഹ്മാവേ! രാവണാദികൾ എന്തു തെറ്റാചെയ്തിരുന്നാലും എനിക്കു അവരെ വധിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. കാരണം സുകേശന്റെ ഗോത്ര സംജാതന്മാരാണ്. തന്നിമിത്തം എന്നിൽ ഭക്തന്മാരാണ്. ആയതുകൊണ്ടു രാവണാദികളെ വധിപ്പാൻ ഒരു യുക്തി പറയാം. എന്തെന്നു വെച്ചാൽ വൈകുണ്ഠത്തിൽ ചെന്നു നാരായണനെക്കണ്ടു സംഗതിപറയുവിൻ; എന്നാൽ സങ്കടനിവൃത്തിയായ് എന്തു തിന്നെകേട്ടു സകല ദേവകളുംകൂടി ക്ഷീരാബ്ധിതീരത്തിൽപോയി പരമേശ്വരനെക്കണ്ടെന്നമത്രത്താൽ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയെ സ്തുതിക്കുകയും നാരായണസ്വാമി ഗരുഡാത്രവുമായി ദേവകൾക്കു മദ്ധ്യേ പ്രത്യക്ഷമായി ബ്രഹ്മാവിനെക്കണ്ടു സന്തോഷവശമുള്ളപ്പോഴെത്തു 'നിങ്ങളെല്ലാവരും ഒരുചിച്ചവരുവാൻ കാരണമെന്തു'ന്നു ചോദിക്കുകയും അപ്പോൾ ഇന്ദ്രാദികൾ ഭക്തി ശ്രദ്ധാബദ്ധമായി നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു രാവണാദികളുടെ ഉപദ്രവത്തെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയവസരത്തിൽ ബ്രഹ്മാവു നാരായണസ്വാമിയെ നോക്കി. 'കുറച്ചുകാലം കൂടി നിന്തിരുവടി അശ്രദ്ധമായിരുന്നാൽ പ്രപഞ്ചമെന്ന വ്യവഹാരം തീരെ വിടുപോകുമെന്നു മാത്രമല്ല ദുഷ്ടാശ്ലികളായ രാവണാദികളുടെ ഉപദ്രവം സഹിപ്പാൻ പാടില്ലാതെയും വന്നു സംഭവിക്കും' എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു നാരായണസ്വാമി പറയുന്നു:—ഹേ ദേവകളെ നിങ്ങൾ മേലാൽ ഭയപ്പെടേണമെന്നില്ല. എന്നാൽ നിങ്ങൾ എല്ലാവരും വാനരന്മാരായവതരിക്കണം. അതിൽ ബാലിസുഗ്രീവന്മാരായി സഹസ്രാക്ഷനും സഹസ്രകിരണനും അവതരിക്കണം. ഹനുമാനായി രുദ്രൻ അവതരിക്കണം. അഗ്നിയുടെ അംശമായി പടജ്ജനായകൻ നീലനും ബ്രഹ്മാവിന്റെ അംശമായി ജംബവാനും അവതരിച്ചു പട്ടുതങ്ങളിലും വനങ്ങളിലും വസിക്കൂ. ഞാൻ മനുഷ്യാവതാരമെടുത്തുവരും. അത് എവിടെയെന്നു വെച്ചാൽ അയോദ്ധ്യ

യിൽ ആ സമുദ്രക്ഷിതീശന്മാരായ ക്ഷത്രിയരാജാക്കളിൽ വെച്ചു മഹാചക്രവർത്തിയും സത്യസന്ധനമായ ഭരണമനു പ്രഥമപുത്രനായും ശംഖ്ഭരതനായും ചക്രം ശത്രുക്കളനായും അനന്തൻ ലക്ഷ്യണനായും ഇങ്ങിനെ സഹോദരന്മാരായി അവതരിച്ചു കാര്യം നിവൃത്തിക്കാം. ആ അവതാരപുഷ്പിക്കാഞ്ഞൊണ്ട നിങ്ങൾ എല്ലാവരും മുൻപെ അവതരിച്ച് ഓരോ സ്ഥാനങ്ങളിൽ വസിക്കി. വനത്തിൽ വെച്ചുകാണാം. മനുഷ്യനാലും വാനരന്മാരായും അല്ലാത്ത രാജാക്കൾക്കു മരിക്കുന്നതല്ല, എന്നു പറഞ്ഞനഗ്രഹിച്ചു ദേവന്മാരെ നായച്ച് താൻ അന്തർധാനം ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാന്റെ കല്പനപ്രകാരം ഇന്ദ്രാദിദേവർക്കു എല്ലാവരും വാനരന്മാരായി അവതരിച്ചു വനങ്ങളിലും പർവ്വതങ്ങളിലും അധിവസിച്ചു.

ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ തിരു അവതാരം.

ക വി .

മേടമാമതിതിനവമിമീൻകഴൈ
നിട്ടരമാലൈകുടകനീതിശേർ
ഓടൈമാകളിറന്നനതയരാശികെ-
ണ്ടോടിനകാദരഭരനാൽവരുമുരെ.

ക്ഷത്രിയവംശോത്ഭവനായ ഭരണമചക്രവർത്തിക്കു അനുപതിനായിരം വയസ്സായിട്ടും സന്തതിയില്ലാത്ത സന്തതൃഭാവം വന്നു വ്യസനിച്ചു, തന്റെ അഭാവകാലത്ത് രാജരീകം വഹിപ്പാൻ സന്താനങ്ങളില്ലാത്തതായ സങ്കടപ്പെട്ട്, തന്റെ കുലഗുരുവായ വസിഷ്ഠനോട് വൃത്താന്തങ്ങളെ കേൾപ്പിച്ചു, സന്തതൃത്വം വേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളെന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും വസിഷ്ഠമഹർഷി അതിന്നു മറുപടിയായി നമുക്ക് പുത്രകാമേഷ്ടി എന്നയാഗം തുടങ്ങണം. എന്നാൽ നിവൃത്തി ഉണ്ടാകും, എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ആയ തപേക്കു ജഗദ്ഗുഹമഹർഷിയെ വരുത്തി അദ്ദേഹത്തെ യാഗത്തിന്നു ഹോതാവായി നിശ്ചയിച്ച് യാഗം ചെയ്യിക്കേണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെയെല്ലാം ഒരുക്കി യാഗം തുടങ്ങി. ആ യാഗമുഖത്തിൽനിന്നു ഒരു ഭൂതം പായസംകൊ

ആവന്നു കൊടുക്കുകയും ആയതിനെ തന്റെ പത്നിമാരായ കൈ
 കേയി, കൌസല്യ, സുമിത്ര എന്നവർക്കു കൊടുക്കുകയും അവർ
 ഭൂജിച്ചു ഗർഭം ധരിക്കുകയും മേടമാസം നവമി പക്ഷം പുണ്യർത്ഥം
 നക്ഷത്രം ഉച്ചത്തിൽ അഞ്ചു ഗ്രഹങ്ങളും പതിനൊന്നിൽ നാലു
 ഗ്രഹങ്ങളുമായുള്ള ശുഭലഗ്നത്തിൽ കൌസല്യാഗർഭത്തിൽ നിന്നു
 ശ്രീനാരായണസ്വാമി അവതരിക്കുകയും, സുമിത്രയുടെ ഗർഭത്തിൽ
 നിന്നു ലക്ഷ്മണൻ ശത്രുഘ്നൻ അവതരിക്കുകയും, കൈകേയിയുടെ
 ഗർഭത്തിൽ നിന്നു ഭരതൻ അവതരിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു പ
 ത്നിമാർക്കു നാലു പുത്രന്മാർ അവതരിച്ചതിന്നു ശേഷം പഞ്ചവ
 യസ്സിൽ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ വെച്ചു ഗുരുവായ വസിഷ്ഠമഹർഷിയുടെ
 അടുക്കൽനിന്നു, അക്ഷരവിദ്യ, ആയുധവിദ്യ മുതലായ വിദ്യകളെ
 ജലപ്രായശ്ചി പഠനം ചെയ്തു വിദ്യാപാരംഗതന്മാരായിത്തീര
 കയും, ഈ വിവരങ്ങളെയെല്ലാം അറിഞ്ഞു വിശ്വാമിത്രമഹർഷി അ
 യോദ്ധ്യയിൽവന്നു ഭഗവതാത്മജാവെക്കണ്ടു, ഹേ രാജൻ! ഞാൻ
 സിദ്ധാശ്രമത്തിൽ വെച്ചു ഒരു യാഗം ചെയ്താൻ നിശ്ചയിച്ചിരി
 കുന്നു. ആ യാഗരക്ഷക്കു നിന്റെ പുത്രന്മാരായ രാമലക്ഷ്മണന്മാ
 രെ അയച്ചുതരണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവതൻ, ശര
 ണം മഹർഷിയെ! ഏന്റെ പുത്രന്മാർ വളരെ ചെറുപ്പമാണ്. ധ
 നഞ്ചേദസാധകം നല്ലവണ്ണം ആയിട്ടില്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഞാൻ
 വന്നു യാഗരക്ഷ ചെയ്തുതരാം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു വി
 ശ്വാമിത്രൻ അല്പായു ഭഗവതനേ! ഏന്റെ സ്വഭാവം മനസ്സിലാ
 കുന്നു. ക്രോധത്തിൽ തന്ദ്രനും എനിക്കു ശരിയല്ല. കാമ്ഭാവക്ക
 ണം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു വസിഷ്ഠൻ, ഹേ ഭഗവതൻ! ത
 ടസ്ഥം പറയരുത്. രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ അയക്കുക. പരേകായ്ക്കു
 ളും ഈ യാത്രയിൽ ഗുണം വരുവാനുണ്ട്. എന്നു പറകയും ധൃത
 രഥാകൃതനെക്കേട്ടു പുത്രന്മാരായ രാമനെയും ലക്ഷ്മണനെയും മഹ
 ഷ്ഠി ഒരുമിച്ചു അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. മഹർഷി സന്തോഷി
 ച്ച ഭഗവതാത്മജന്മാരെക്കൂട്ടി പോകുന്ന മാർഗ്ഗമെല്ലാം ദോഷമാഹാദി
 കൾ ബാധിക്കാതിരിപ്പാൻ ബല എന്നും അതിബല എന്നും ര
 ണ്ടു മന്ത്രങ്ങളെ രാമലക്ഷ്മണന്മാർക്കു ഉപദേശിച്ചു.

താടകാസംഹാരം.

ക വി .

പാതമോടതുനീടാതെന്നമ്പലത്തെ

ശ്രുതമോടതുകൂടാതരാസുരിയൻ

തേരുമോടതുമാമകമീതേറിനൽ

കാരമോടതനൽകാലുമോടാതെരാ.

അനന്തരം പാലവനത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ വിശ്വപാമി
 ത്രൻ ഹേ രാഘവ! ഈ വനത്തിന്നു പാലവനം എന്നാണുപേര്.
 ഇതിൽ ഉണ്ണാധികൃത്താൽ ഭൂമിദേവിയും സഞ്ചരിക്കുകയില്ല. ഇ
 തിലെ വനദേവതയെന്ന ദുർഗ്ഗ ഒരു ദിക്കിൽ തന്നെ നില്പാൻ പാ
 ടില്ലാതെയും ഈ വനത്തെ വിട്ടുപോവാൻ പാടില്ലാതെയും ചുറ്റി
 സഞ്ചരിച്ചും കൊണ്ടുയിരിക്കും. എന്നു തന്നെയല്ല സൂര്യന്റെ ര
 മം നേരിട്ട് ഉപരിമാർഗ്ഗമായും വരുന്നതല്ല. വന്നാൽ ദഹിച്ചുപോ
 കും. കാർമ്മഘങ്ങളും ഇവിടെ വർഷിക്കുകയില്ല. വായുവും സഞ്ച
 രിക്കുകയില്ല. ഇത്ര കുറിയായ പാലവനത്തിൽ പതിനായിരംമത്ത
 ഗജത്തിന്റെ ശക്തിയോടുകൂടിയ തടേക എന്ന ഒരു രാക്ഷസി വ
 സിക്കുന്നുണ്ട്. അതാ കാണുന്ന പച്ചതാകാരമായി കൂടിക്കിടക്കുന്ന
 തു മഹർഷികളെയും മറ്റുള്ളവരെയും പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചതിനാൽ കാ
 ണുന്ന ഖരസ്ഥികളാണ്. ഇവയെക്കൊണ്ടു യദാതാ യോഗാദിഹോ
 മങ്ങളും തുടങ്ങുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. മഹാപാതകിയാണ്. അവ
 ളെ നീ വധിക്കണം. സ്രുവധം ചെയ്യാമോ എന്നു ഇവളുടെ വി
 ഷയത്തിൽ ശങ്കിക്കേണ്ടെന്നാവശ്യമില്ല. എന്നതിനെ കേട്ട് അങ്ങി
 നെ ഉള്ള താടകയെ ഒന്നു കാണാൻ മാർഗ്ഗം എന്നതാണെന്നു രാമൻ
 ചോദിക്കുകയും കയ്യിലുള്ള വില്ലിനെ ഗുണഭൂപതി ചെയ്യാൽ ആ
 ശബ്ദം കേട്ടമാത്രത്തിൽ ലോകം നടുങ്ങുമാറ് അത്ഭുതമാസം ചെയ്തു
 നേരിട്ടുവരും എന്നു മഹർഷി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാമൻ വില്ലിനെ
 ആകുണ്ഠനം വലിച്ചു ഞാണേറി ശിലാധനി ചെയ്തതും അതു
 കേട്ടു ബ്രഹ്മാസം നടുങ്ങുമാറ് സിംഹഗർജ്ജനം ചെയ്തു മഹാവൃ
 ക്ഷങ്ങളെ പരിമെടുത്തു നേരിട്ടു വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ

പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി അസ്മാതൊട്ടകകയും രാമസായകം ഏറുക താ
ടക വീഴുകയും ഇന്ദ്രാദികൾ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തും ചെയ്തു.

വിശ്വാമിത്രയാഗരക്ഷ.

വിശ്വാമിത്രൻ അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു സിദ്ധാശ്രമത്തി
ലെത്തി യാഗം തുടങ്ങുകയും താടക മരിച്ചുവിവരം പുത്രന്മാരായ
സുബാഹു മാതൃചന് മുതലായവർ അറിഞ്ഞു രണ്ടു വെള്ളപ്പടയോ
ടുകൂടിവന്ന് ആകാശവീഥിയിൽനിന്ന് അനേകം മാംസഖണ്ഡ
ങ്ങളെയും രക്തവൃഷ്ടിയെയും ചെയ്യുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ട് സു
ബാഹുവേയും പടകളെയും നിഗ്രഹിക്കുകയും മാതൃചന് മാൻവേ
ഷ്ണമടുത്തു ഓടുകയും രാമശരം വിടുന്നതല്ലെന്നു കണ്ടു മടങ്ങി ഭഗ
വാനെ വന്ന് ശരണം പ്രാപിക്കുകയും ധർമ്മത്തിനായി മാതൃച
നെ വിട്ടയക്കുകയും ചെയ്തു! ആയതിനുശേഷം യാഗരക്ഷചെയ്തു
വിഷ്ണുഹാര്യമെന്ന മിഥിലയിൽ വേളിയുണ്ടെന്നു കേട്ട് അതു കാ
ണാൻവേണ്ടി വിശ്വാമിത്രനോടുകൂടി രാമലക്ഷ്മണന്മാർ പുറപ്പെട്ട
കയും ചെയ്തു.

അഹല്യാമോക്ഷം.

പോകുന്ന മാഗ്ഗത്തിൽ ഭഗവാന്റെ പാദസ്പർശനത്താൽ ശി
വയായി കിടന്നിരുന്ന അഹല്യ ശാപം തീർന്ന് ഭഗവാനെ വന്നു
നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ വരുവാനുള്ള സംഗതിയെ
ന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു വിശ്വാമിത്രൻ, രാഘവ! പണ്ടു ദേവനാ
ഥനായ ഇന്ദ്രൻ അഹല്യയെ പ്രാപിക്കുകയും ആയതിനെത്തു അഹ
ല്യയുടെ കണവനായ ഗൌതമന്റെ ശാപത്താൽ ഇങ്ങിനെ വ
ന്നതാണ്. എന്നു പറഞ്ഞു അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ട മിഥിലക്കു
പോകുകയും ജാനകി വസിക്കുന്ന കന്യാകാമാടത്തിന്നരികെ ശോപ
രത്തൂടെ രാജധാനിക്കു കടക്കുന്നവരെയെല്ലാം കാണുന്നതായി കന്യാ
കാമാടത്തിൽ ഒരു വിശാലഭൂമി പതിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ, ഭഗ
വാൻ തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങി മുഖക്കുളനം ചെയ്യുന്നതിനെ കാണു

കയും ആരാണിതെന്നറിവാനായി ജാനകി പണി കിളിവാതിലൂടെ അധോമുഖമായി നോക്കിയപ്പോൾ ജാനകിയുടെ മുഖം ജലത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുകയും അപ്പോൾ ഭഗവാൻ ഊർദ്ധ്വമുഖമായി നോക്കുകയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടാളുടെ നോക്കും ഒരവസരത്തിലായതു കൊണ്ടു തമ്മിൽ അന്യോന്യം മനസ്സിലാക്കി സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. രാത്രി അവിടെനിന്നു രാജധാനിയിലേക്കു വന്നതിനെത്തുടർന്നു കണ്ടു അതിഭവഗത്തിൽ വന്നു വിശ്വാമിത്രമഹർഷിയെ ശരണംപ്രാപിച്ചു ആസനമിട്ടിരുത്തി ഈ രാജകുമാരന്മാരേ താണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മഹർഷി പറയുന്നു.

ച ര പ ഭ ജ്ഞ ന . .

ഇവർ അയോധ്യവാസിയായ ഭരതരാജാവിന്റെ പുത്രന്മാരാണ്. ശ്രീരാമനെന്നും ലക്ഷ്മണനെന്നുമാണ് ഇവരുടെ പേർ. ശ്രീരാമൻ ഭരതരാജാവിന്റെ സീമന്തപുത്രനും ലക്ഷ്മണൻ മൂന്നാമത്തെ പുത്രനാണ്. ഞാൻ ഭരതരാജാവിനോടു പേക്ഷിച്ചതിനാൽ എന്റെ യാഗരക്ഷയ്ക്കായിട്ട് ഇവരെ എന്റെ കൂടെ അയച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അല്ലാതെ മിഥിലക്കായിട്ടുതന്നെ പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരല്ല. എന്റെ യാഗരക്ഷയ്ക്കായി സിദ്ധശ്രമത്തിലേക്കു പോകുവഴിക്ക്, ദയ്യമായ രാടുകയ്യകൊന്നത് ഈ രാമനാണ്. അനന്തരം സിദ്ധശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു എന്റെ യാഗവിഘ്നത്തിനായി വന്ന സുബാഹുദായം അവന്റെ അനുചരനായ അനേകം അസുരന്മാരേയും കൊന്നും മാരിചന്നു അഭയംകൊടുത്തു എന്റെ യാഗത്തെ രക്ഷിച്ചു. അതിനുശേഷം മിഥിലരാജ്യത്തിൽ ചരപഭഞ്ജനമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുകയാൽ അതു കാണാനായി ഇവിടെക്കു പുറപ്പെട്ടതാണ്. വരുവഴിയിൽ, ശപത്താൽ കല്ലായിക്കിടന്നിരുന്ന അഹല്യയെ, ഈ ശ്രീരാമൻ തന്റെ പാദസ്പർശത്താൽ, ശാപംതീർത്തു പരശുഭയയാക്കി അയച്ചു. ഇപ്രകാരം അചിന്താപ്രഭാവത്താലായ ഈ രാമലക്ഷ്മണന്മാർ ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അതിഥികളായി വന്നതു നിങ്ങളുടെ പുണ്യാതിരേകത്തലോ

ണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. എന്നാൽ ഇവിടെയുള്ള വില്ല് ഈ രാജാവന്റെ ഭജപരാക്രമത്തിന്ന് ഈടാകുമാ എന്നു പരീക്ഷിപ്പാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഹേ മഹാരാജാവേ! ആ വില്ല് സഭയിലേക്കു കൊണ്ടുവരുവാനായി കല്പന കൊടുത്താലും. ഇതു കേട്ടു മിഥിലരാജാവു സന്തോഷഭരിതനായിട്ട് ആ വില്ല് വരുത്തുവാനായി മന്ത്രിയോടു ആജ്ഞാപിച്ചു. ഉടനെ മന്ത്രിയുടെ കല്പനപ്രകാരം അരപതിനായിരം ഭടന്മാർക്കു തിരഞ്ഞെടുപ്പിച്ച് ചെടുത്തുകൊണ്ട് ആ വില്ല് സഭയിൽ കൊണ്ടുവന്നുവെച്ചു. ശ്രീരാമൻ വില്ല്കൾക്കു നൂറു കാണുന്നായി, രാജകുമാരന്മാർ മുതലായ അനേകം ആളുകൾ അതിജാഗ്രതയോടെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും ഭഗവാൻ തന്റെ ഇടത്തുകൈയുടെ വില്ലെടുത്തു; കലച്ചതു എപ്പോഴാണെന്നും മുറിച്ചതു എപ്പോഴാണെന്നും ആക്കും കാണാൻ സാധിക്കാത്തവിധം അത്ര നിമിഷത്തിൽ വില്ല് രണ്ടു കയ്യണമുക്കിത്തിത്തു. വില്ല് മുറിഞ്ഞ അതിശോഭനമായ ശബ്ദംമാത്രം എല്ലാവരും കേട്ടതേയുള്ളു.

സീതാപാണിഗ്രഹണം.

വില്ല് മുറിച്ചതിന്നുശേഷം, ജനകി ഒരു മാല എടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു ശ്രീരാമന്റെ കഴുത്തിൽ അണിയിച്ചു. അനന്തരം അതിരില്ലാത്ത സന്തോഷത്തിൽ മുങ്ങിയവനായ ജനകരാജാവു ഈ വിവരങ്ങളൊക്കെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടു ഒരു കത്തെഴുതി ദേശമുഖാരാജാവിന്നായി ദൂതന്മാർ വശം അയച്ചു. എഴുത്തു കിട്ടി വിവരം അറിഞ്ഞു സന്തുഷ്ടനായ ദേശമുഖാരാജാവു ഉടനെ സുമന്ത്രൻ മുതലായ മന്ത്രികളോടും, കൈകേയി തുടങ്ങിയ പത്നിമാരോടും ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരായ പുത്രന്മാരോടും അനേകപരിവാരങ്ങളോടുംകൂടി പുറപ്പെട്ടു വേഗത്തിൽ മിഥിലരാജ്യത്തെ പ്രാപിച്ചു. ദേശമുഖരാജാവു പരിവാരസമതം വന്നതായറിഞ്ഞു ജനകരാജാവു ചെന്നു എതിരേറുക കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി. ആദരവോടെ അനേകം ഉപചാരങ്ങളെ ചെയ്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചു കശലപ്രശ്നദികൾ കഴിച്ചതിന്നുശേഷം ശ്രീരാമനെക്കൊണ്ടു ആജീ

വന്നാൽ പിരിയുകയില്ലെന്നുള്ള സങ്കല്പത്തോടുകൂടി ശുഭേന്ദ്രൻ്റെ
 ത്തിൽ ജനകിയുടെ പാണിഗ്രഹണം കഴിപ്പിച്ചു. ജനകരാജാ
 വിന്റെ മറ്റു കന്യകമാരെ, ഭരതലക്ഷ്മണശത്രുഘ്നന്മാരെക്കൊണ്ടും
 യഥാക്രമം വിവാഹം കഴിപ്പിച്ചു. അതിന്നുശേഷം അനവധി
 സ്ത്രീധനങ്ങളെയും കൊടുത്തു ജനകരാജാവ് അവരെയെല്ലാവര
 യും അയോദ്ധ്യക്കായി യാത്രയയക്കയും ചെയ്തു. ശ്രീപരമേശ്വര
 ന്റെ മാപഭജനത്തെക്കുട്ടു കോപിഷ്ഠനായ പരശുരാമൻ 'ആ
 രാണ്' വില്ലു മുറിച്ചു തന്നറിവാനായി അതിവഗതത്തിൽ പുറപ്പെ
 ട്തു വരുമ്പഴിച്ച് ഭരതമാദികളെ കാണുകയാൽ അവരെ തടുത്തുനി
 ത്തിയും കൊണ്ടു ഭാഗ്യവരാമൻ ശ്രീരാമനോടു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

ഭാഗ്യവരാമഗർവ്വശമനം.

പരശുരാമൻ:—ഹേ! നീ ആരാണ്. നിന്നെ നോക്കിയാൽ
 ഒരു ഭൂപാലനെന്ന് തോന്നുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ നിന്നെ ഞാൻ
 അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

ശ്രീരാമൻ:—അങ്ങയെ നോക്കുമ്പോൾ ഒരു ബ്രാഹ്മണനെ
 ന്നു തോന്നുന്നു. അതിനാൽ നമസ്കാരം.

പ—ഹേ ബാല! നീ ഒരു ക്ഷത്രിയരാജകുമാരനല്ലേ? സ്ത്രീയ
 യെ താടുകയെ നിനക്കു വധിപ്പാൻ പാടുണ്ടോ? സ്ത്രീവധം രാജാ
 ക്ഷന്മാർക്കു ശാസ്ത്രവിഹിതമാണോ?

ശ്രീ—അങ്ങയെ പെറ്റൊടുത്ത മാതാവെ കൊലചെയ്യാൻ
 ഏതു ശാസ്ത്രത്തിലാണ് വിധികണ്ടത്? അങ്ങെ മാതാവെ കൊന്ന
 ഈ ശാസ്ത്രവിഹിതമാണോ?

പ—ബീജകർത്താവും എന്റെ പിതാവുമായ ജമദഗ്നിമഹ
 ഷിയുടെ കല്പന ഒരിക്കലും ലംഘിപ്പാൻ പാടില്ലാത്തതാകയാൽ
 ഞാൻ അമ്മയെ കൊലചെയ്യതാണ്.

ശ്രീ—മുതലാക്കിനെ തൃവശ്ശിക്കില്ലെന്നു കരുതി, എന്റെ മൂ
 തവായ വിശ്വാമിത്രമഹഷിയുടെ കല്പനപ്രകാരമാണു ഞാൻ ആ
 ദൃഷ്ട്യയായ താടുകയെ കൊന്നത്.

പ—ഒരു നിസ്സാരമായ വില്ല മുറിച്ചുതന്നുണ്ടു നീ ഇത്രയും നന്നം അഭിമാനിക്കേണ്ട. ഓർമ്മവെക്കണം.

ശ്രീ—അങ്ങി ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണെന്നു കരുതി ഞാൻ ഇപ്പോൾ ക്ഷമിക്കുന്നു. സ്വർഗ്ഗം പകർന്നാൽ നിറം പകരുമെന്നു പ്രത്യേകം ഓർമ്മവെച്ചു സംസാരിക്കണം. വെറുതെ എന്നതിന്നു ശങ്കയുണ്ടു.

പ—നീ ആ വില്ല മുറിച്ചുവല്ലോ. ഇതാ ഈ വില്ലു് ഒന്നു വളക്കൂക. കാണട്ടെ സാമത്വം. ബാലനായാലും നിന്റെ വായ്ത്തക്കതി കേൾ തന്നെ.

ഇതിനെ കേട്ട ശ്രീരാമൻ ആ വില്ല വാങ്ങി വളച്ചു ഞാൻ മുറുക്കി അസ്രം അനുസന്ധാനം ചെയ്തും ഉടനെ അസ്രത്തിന്നു ലക്ഷ്യം എന്തെന്നു പറയേണമെന്നു പരശുരാമനോടാവശ്യപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു.

പരശുരാമൻ—അസ്രത്തിന്നു യാതൊരു ലക്ഷ്യവും കാണുന്നില്ല. ഞാൻ ബുദ്ധിയില്ലായ്മയാൽ നിന്നോടു പ്രതിവാദിച്ചതാണു് ഇതുവരെ ഞാൻ ചെയ്ത തപസ്സുകളെല്ലാം നിന്റെ അസ്രത്തിന്നു ലക്ഷ്യമായിത്തന്നിരിക്കുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞു തന്നെ അവലംബിച്ചിരുന്ന വിഷ്ണുലയെ ശ്രീരാമൻ സമർപ്പിച്ചു. ശ്രീമാനായ രാമന്റെ അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി പരശുരാമൻ പിന്നെയും തപസ്സിനായിത്തന്നെ പോയി. അനന്തരം ശ്രീരാമൻ മുതലായ എല്ലാവരും അയോദ്ധ്യയിൽചെന്നു സുഖമായിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ബാലകാണ്ഡം സമാപ്തം.

കമ്പരാമായണകഥാമൃതം.

അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം.

ഇങ്ങിനെ ശ്രീരാമനും മറ്റും പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലത്തോളം അയോദ്ധ്യയിൽ സുഖമായി താമസിച്ചു. അതിനുശേഷം ശ്രീരാമനായി രാജാഭിഷേകം ചെയ്യണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഭരതമരാജവും അതിനു വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെല്ലാം ഒരുക്കുകയും നഗരം മുഴുവനും അലങ്കരിപ്പിക്കുകയും അമ്പത്താറു രാജാക്കന്മാർക്കും അഭിഷേകപത്രം ദൂതന്മാർ വശം അയക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരങ്ങളെല്ലാം അറിഞ്ഞു മന്ഥര, ഹൃദേഹ്രസ്തത്തിൽ അഭിഷേകം കഴിച്ചു രാജാവായി സിംഹാസനത്തിൽ ഇരിപ്പാൻ പോകുന്ന രാമനെ, അതിനു വിപ്ലവത്തിൽ കാട്ടിലേക്കയക്കണമെന്നും, കൈകേയീ പുത്രനായ ഭരതനെ രാജാഭിഷേകം ചെയ്യിക്കണമെന്നും വിചാരിച്ചു. അതിനുള്ള കൗശലത്തെ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു കൈകേയിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

പട്ടാഭിഷേകവിപ്ലവം.

കവി.

അന്തകരണീവുരമമലൈവാനവർ
പെന്നകരിയൽവനപ്പൊലിയുമെവയിൽ
ഇന്നുൽഗെയിരാവണനിശ്ശേത്തതീമെപോൽ
തന്നരംകൊടുമനകൂടിതോൻറിനാൾ.

മന്ഥര പറയുന്നു:—ഹേ കൈകേയീ! നീ കഥയൊന്നും മനസ്സിലാക്കിയില്ലെന്നു തോന്നുന്നുണ്ടല്ലോ. കൗസല്യാപുത്രനായ രാമനെന്നു നാളെ പട്ടാഭിഷേകമാണത്രെ. നിന്റെ മകൻ ഭരതൻ എവിടെ. നിന്റെ മകൻ ഇവിടെ ഇല്ലാത്ത തരം നോക്കിയിട്ടു കൗസല്യ കസ്തൂതി പറഞ്ഞു അവളുടെ ഭക്തനല്ലെ അഭിഷേകം നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിന്റെ മകനെ സന്യാസിയാക്കി നാട്ടിൽനിന്നയപ്പാനാണോ ഭാവം. രാമൻ രാജാവായാൽ പിന്നെ നിന്റെ

മകനു ഈ ജന്മം പട്ടം കിട്ടുമോ. ഭരതൻ സന്ത്യാസിയായണം. അതിരിക്കട്ടെ. നീ കൌസല്യയുടെ വെള്ളാട്ടിയുമാവണം. കഷ്ടം! നീ ഇത്ര വിസ്ഫുലിതമാണോ. ദശരഥരാജാവിന്നു മററുള്ള ഭാര്യമാരെ ക്ഷാളധികം സ്നേഹം നിന്നിലാണെന്നു നീ നടിച്ചിട്ടു എന്താണ് ഫലം. ഇപ്പോൾ കാര്യം എങ്ങിനെ വന്നു. ഇതൊക്കെയും ഇതിന്നു മുമ്പും ഞാൻ നിന്നോടു പറയാറില്ല. അല്ലയോ കൈകേയി! രാമൻ രാജാവായാൽ പിന്നെ സർവ്വ അധികാരവും അവന്നായി. കൌസല്യ രാജധാനിയിലെ കടുംബകാര്യങ്ങൾക്കു എല്ലാം ചുമതലക്കുറിയുമായി. നിന്റെ ഭർത്താവിന്നു വാല്മീക്യം മുഴുത്തു. കാട് വാ, വീട് പോ എന്നുള്ളകാലമായി. ഇവായാണും ആലോചിക്കാതെ വിസ്ഫുലിതായിരിപ്പാനാണോ നീ ഭാവിച്ചിരിക്കുന്നത്. കഷ്ടമെന്നേ ഞാൻ പറവാൻ കാണുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഒരു യുക്തിപറഞ്ഞു തരാം. എന്തെന്നാൽ:—നീ പണ്ട് നിന്റെ കണവനോടു രണ്ടു വരും, ആവശ്യാപ്പട്ടമ്പോൾ തരണമെന്നു പറഞ്ഞു നിർത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതു ഈ അവസരത്തിൽ ആവശ്യാപ്പട്ടം. അവയിൽ ഒന്നു പതിന്നാലുവഷം രാമൻ കാട്ടിൽ പോയി പഠ്ഠാനം മറ്റൊന്നു ഭരതന്നു രാജാഭിഷേകം ചെയ്യാനുമായി കണവനോടു പറയുക. കാര്യങ്ങളെല്ലാം തുടരായി വരുന്നതിന്നു മുമ്പായി കാക്കു ഞ്ഞാൽ വരുമ്പോഴെങ്കിലും കാര്യങ്ങളോ? വന്നതിൽപിന്നെ ആലോചിച്ചിട്ടു വല്ല ഫലവുമുണ്ടോ? എന്നും മറ്റും ഏഷണികളും യുക്തികളും പറഞ്ഞു കൈകേയിയുടെ മനസ്സിനെ ഒരു വിധം ഇളക്കി അങ്ങിനെതന്നെ എന്നു സമ്മതിപ്പിച്ചു ഒരു രത്നമാല സമ്മാനമായി വാങ്ങി മന്ദര പോവുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം കൈകേയി മന്ദര പറഞ്ഞതിനെ വീണ്ടും ആലോചിച്ചു യഥാർത്ഥമായ കാര്യമാണു മന്ദര പറഞ്ഞതെന്നറച്ചു അത്ഭുതം വ്യസനിച്ചു പള്ളിയിറയിൽ ചെന്നുകിടന്നു. ദശരഥരാജാവു വന്നു പത്നിയോടായി, അല്ലയോ പ്രിയെ! എന്താണിങ്ങിനെ വലിയമുറന്നു വേദനയോടെ കിടക്കുന്നതെന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു കൈകേയി പറയുന്നു. അടുക്കുമ്പോഴെ ആളുകളുടെ സ്വഭാവം അറിവാൻ കഴികയുള്ളൂ. എന്റെ മകനെ രാജ്യത്തിൽ നിന്നയച്ചു ആ അവസ

രത്തിൽ കൌസല്യാപുത്രനായ രാമന്നു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യേണമെന്നല്ല അങ്ങയുടെ വിചാരം. കായ്തമല്ലാം കൌസല്യക്കും കപടനല്ലാം എനിക്കും എന്നാണല്ലോ കാണുന്നത്. അതു എന്തായാലും വേണ്ടതില്ല. ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ തരാമെന്നു നിശ്ചയം ചെയ്തു പണ്ടു എനിക്കായി രണ്ടുവരം തന്നിട്ടുള്ളതു ഇപ്പോൾ തരണമെന്നാണു എന്റെ അപേക്ഷ. ഇതുകേട്ടു ഭഗരഥരാജാവു, അല്ലയോ പ്രിയ! നിന്റെ മകൻ നിന്റെ അച്ഛന്റെ രാജധാനിയിലേക്കല്ല പോയിരിക്കുന്നത്. അതു സാധാരണയല്ല. അതിനെന്തുവേണം. വഴനതിന്നായി വിവരം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിന്നാണോ നീ വ്യസനിക്കുന്നത്. രാമന്റെ പട്ടാഭിഷേകസമയത്തു ഭരതൻ ഇവിടെ എത്തുമല്ലോ. ആവാട്ട്, ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ വരം തരുന്നതാണെന്നുള്ള നിശ്ചയത്തിന്നു ഞാൻ വല്ല വിഷ്ണുവും വരുത്തിട്ടുണ്ടോ. എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു കൈകേയി പറയുന്നു. എവിടെ വേണ്ടുന്ന വരം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ എന്റെ മകനായ ഭരതന്നു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്തും രാമനെ പതിന്നാലു സംവത്സരത്തക്കു കാട്ടിലാക്കുകയും വേണം ഇതാണു. എന്നിങ്ങിനെ കൈകേയി പറഞ്ഞതുകേട്ടു രാജാവു, എടി! എന്താണിങ്ങിനെ പറയുന്നത് കഥി ബാധിച്ചുവോ? ഒരു നാഴികയങ്കിലും മൂത്തവനല്ലെ രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യേണ്ടത്. അതല്ല ക്ഷത്രിയധർമ്മം. ധർമ്മം വിട്ടു നടക്കുന്നത് മനുഷ്യതിക്കു വിരോധവും ലോകപവാദജനകവുമല്ലെ? അങ്ങിനെ നീ പറയുന്നത് കഷ്ടമല്ലെ? നിന്റെ മകനായ ഭരതനേയും രാമനേയും നിണക്കു ഭേദം വിചാരിപ്പാൻ പാടുണ്ടോ? ഇതുകേട്ടു കൈകേയി ഭഗരഥരാജാവിന്റെ നേരെ നോക്കിട്ടു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. അല്ലയോ രാജാവേ! സൂതരിയിൽ സത്യവിരോധം ചെയ്യാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? സത്യത്തെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി നിന്തിരുവടിയുടെ പൂർവ്വാർ എന്തെല്ലാം കഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിരുന്നു. നിന്തിരുവടിയുടെ പൂർവ്വീകനായ നിമിയെന്ന ചക്രവർത്തി ഒരു പക്ഷിയെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടിവേടുന്നു തന്റെ ശരീരത്തിലുള്ള മാംസങ്ങളെ കത്തികൊണ്ടുതന്നു ഭാനു ചെയ്തില്ലയോ? അത്രതന്നെയല്ല ഹരിശ്ചന്ദ്രനെന്ന മഹാരാ

ജായ സത്യത്തെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി തന്റെ ഭാര്യയെ ഒരു അന്യ നു വില്ക്കുകയും താൻ ഒരു ചണ്ഡാലനു അടിമയായി ഇരിക്കുകയും ചെയ്തില്ലയോ? ഇവയെല്ലാം സത്യത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ വേണ്ടി ആ യിരുന്നില്ലേ? നിന്തിരുവടിയും ആ ഗോത്രത്തിൽജനിച്ചവനല്ലയോ? പിന്നെ എന്താണു സത്യത്തിന്നു വിരോധമായ വാക്യത്തെപ്പറയുന്നതു്. ഇതിനെക്കേട്ടു ഭഗവതരാജാവു, അല്ലയോ പ്രിയ! നീ ന്റെ വാക്കു ഏറവും ക്രൂരമായിരിക്കുന്നുവല്ലോ. എങ്കിലും നീ ന്റെ മകനു രാജാഭിഷേകം ചെയ്യാം. രാമനെ കാട്ടിലേക്കയക്കേണമെന്നുണ്ടോ? രാമൻ എന്റെ പ്രാണതുല്യനാണ്. അവനെ കാട്ടിലേക്കയച്ചാൽ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്നു നീ വിചാരിക്കുണ്ടു. എന്നും മാറും പലതരത്തിലും പറഞ്ഞതു കൈകേയി കേവലം നിരസിച്ചതിനാൽ ഭഗവതരാജാവു വ്യസനക്രാന്തനായി ബോധംകെട്ടു മേയിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം കൈകേയി ആളയച്ച രാമനെ വരുത്തി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. ഹേ രാഘവ! നീ പതിന്നാലു സംവത്സരം കാട്ടിൽപോയി താമസിക്കേണമെന്നു നിന്റെ അച്ഛൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു നിന്റെ അച്ഛനായ ഭഗവതരാജാവു പറയുന്നതിന്നു പകരമാണു ഞാൻ പറയുന്നതു്. ഇതുകേട്ടു ശ്രീരാമൻ, ഹേ കൈകേയിമാതാവെ! എനിക്കതു അത്യന്തം സന്തോഷമെന്നു. അച്ഛന്റെ കല്പന എന്തുതന്നെയായാലും അതു ചെയ്യുണ്ടതു മക്കളുടെ പുരുതനമാണ്. രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിന്നു ഭരതനും, കാട്ടിൽ വസിക്കുന്നതിന്നു ഞാനും പ്രാപ്തനാണ്. നാട്ടിൽ വസിക്കുന്നതിനാൽ ഇഹലോകസുഖവും കാട്ടിൽ വസിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പരലോകസുഖവും അനുഭവിപ്പാനിടയാകുന്നതാണ്. പരലോകസുഖത്തെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവനായ എനിക്ക് അതിന്നുപയുക്തമാം മാർഗ്ഗത്തെത്തന്നെ കല്പിച്ചതു മാതാവിന്നു എന്നെക്കുറിച്ചുള്ള വാത്സല്യാതിരോക്താവാണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല.

കൌസല്യയായ എന്റെ പൊറമ്മകുട്ടി എനിക്കു ഇത്രയും നന്ദിച്ചെയ്യുമോ എന്നു സംശയമാണ്. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞ് ശ്രീരാമൻ കൌസല്യയുടെ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു് കൌസല്യ

യോടു വിവരങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട് ദുഃഖപരവശയാ
യ കൌസല്യ മകനെ നോക്കി:—അല്പയോ മകനേ! കൈകേയിയു
ടെ മകൻ രാജാവായി ഇരുന്നുകൊള്ളട്ടെ അതിന്നു വിരോധമില്ല.
അങ്ങിനെയായാൽ നീ കാട്ടിലേക്കു പോകേണമെന്നുണ്ടോ. എ
ന്റെ ഭാമനേ! നീ എങ്ങിനെ പതിന്നാലു സംവത്സരം കാട്ടിൽ
താമസിക്കും. നിന്നെ പിരിഞ്ഞാൽ ഞാൻ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരി
ക്കുമോ? ഇപ്പോൾതന്നെ നിന്റെ മുഖം ഒന്നുകൂടി നോക്കി ഞാൻ
പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ചുകളയാം. എന്ന് പറഞ്ഞ് കൌസല്യ രാമ
നെപ്പിടിച്ച് മാറത്തണച്ച് ആലിംഗനം ചെയ്തു കരയുന്നതുക
ണ്ടു ശ്രീരാമൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. ഹേ മാതാവേ! ദുഃഖിക്കരു
ത്. ഞാൻ വനത്തിലേക്കു പോയതുകൊണ്ട് പതിന്നാലു സംവത്സരം
പതിന്നാലു ദിവസംപോലെ കഴിച്ച് ഞാൻ എത്രയും വേഗത്തിൽ
വന്നുകളയാം. നിങ്ങൾ ഒരിക്കലും ദുഃഖിക്കരുത്. മാതൃവാക്യം വേ
ദവചനമാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല ഞാൻ പോയില്ല എങ്കിൽ അ
ച്ഛന്റെ വാക്കിന്നു സത്യഭംഗം സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യും. അതു
ഒരിക്കലും വരുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ലല്ലോ. പരത്തുരാമൻ അച്ഛ
ന്റെ വാക്കിന്നാൽ മാതാവിനെ കൊന്നില്ലയോ? ഞാൻ പോയില്ല
എങ്കിൽ രാജ്യഭാരം ഭരതന്നു അല്ലെന്നു വരുമോ? പിന്നെ ഞാൻ
ഇവിടെ താമസിച്ച് അച്ഛന്റെ വാക്കിന്നു സത്യഭംഗം വരുത്തു
ന്നതെന്തിനും പണ്ട് സഗരന്മാർ പതിനാലായിരം പേരും അച്ഛ
ന്റെ വാക്കിന്നുവേണ്ടി പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ചില്ലയോ? അച്ഛന്റെ
വാക്കിന്നാൽ തപസ്സു ചെയ്യുന്നത് എനിക്ക് പ്രയാസമുള്ളതാ
ണോ? അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ അശേഷം ദുഃഖിക്കരുത്. അ
ച്ഛനെ നല്ലവണ്ണം രക്ഷിക്കണം എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞ് കൌസ
ല്യയെ ഒരു വിധം ആശ്വസിപ്പിച്ചു. അതിന്നുശേഷം സുമിത്രയു
ടെ അടുക്കൽചെന്നു നമസ്കരിച്ചു വിവരം പറഞ്ഞു. ഇതിനെ കേ
ട്ടിരുന്ന ലക്ഷ്മണൻ വില്ലെടുത്ത് ചാടി ക്രോധിച്ചുപറയുന്നു. ആ
ഹേ! അങ്ങിനെ ഉണ്ടോ ഒരു കാഴ്ച. ജ്യേഷ്ഠനെ വനത്തിലേക്കു
ആട്ടിക്കളഞ്ഞ് അനുജൻ രാജാവായിരിക്കുന്നതു ആകുടത്ത മൂഢ
താണ്. ഒരിക്കലും പാടില്ല. രാജ്യം ഭരതന്നു കൊടുക്കണം എന്നു

തന്നെയല്ല ജ്യോഷ്ഠൻ വനത്തിലേക്കു പോവുകയും വേണം. ആരുടെ നിശ്ചയമാണിത്. അച്ഛനങ്ങിനെ കൊടുക്കുന്നതല്ല. ഭരതനെ ഞാൻ നാട്ടിൽനിന്നു ആട്ടുവാനാണ് വിചാരിക്കുന്നത്. ആരാണ് അവനു സഹായികൾ എന്നുചൊല്ലാൽ വരട്ടെ. മശകും എത്ര പറന്നാലും ഗരുഡനായിത്തീരുമോ. ഇനി ഭരതന്റെ സഹായികളെയും ഭരതനെയും അയോദ്ധ്യയിൽനിന്നു പുറത്താക്കിയതിന്റെ ശേഷമേ വേറെ കാര്യമുള്ളൂ. എന്ന് ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കണ്ടു ശ്രീരാമൻ പറയുന്നു—

അല്പായു ലക്ഷ്മണാ! നിണക്കിത്ര ഷമയല്ലയൊ. അച്ഛന്റെ വാക്കിനെ കീർത്തിപ്പെടുത്തുവന്നല്ലൊ മകൻ. ഇരുമ്പാണ് അമ്മയെക്കേടിയുടെ മനസ്സ്. കാട്ടിൽ പോയി തിരിഞ്ഞുവരട്ടെ എന്നു പറയുവാൻ മനസ്സു വന്നല്ലോ. കരുമ്പ് കയ്ക്കുന്നു എന്നു ചരുന്നത് വായയുടെ ദോഷമല്ലാതെ കരുമ്പിന്റെ ധർമ്മം അങ്ങിനെയല്ലല്ലോ. കാലാനുസരണമെന്നല്ലാതെ മറ്റെന്താണ് പറയാനുള്ളത്. അച്ഛനെ സത്യവാനല്ലെന്നാക്കിത്തീർക്കാമോ. അമ്മയുടെ വ്രതത്തെ ഭംഗംവരുത്താമോ. ഭരതന്റെ ഭാഗ്യത്തെ ഭടിക്കാമോ. ലോകവാസികൾക്കു പരിഹാസത്തിനിടവരുത്താമോ. ഇപ്പോൾ ഭരതൻ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചാൽ മേലിൽ നമുക്കു ആയ്ക്കൂടായെന്നുണ്ടോ എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞ് ലക്ഷ്മണന്റെ ശ്രോധത്തെ ശമിപ്പിച്ചതിനുശേഷം മാതാപായ സുമിത്രയും അനേകപ്പെരുക്കളെ ഉപദേശിച്ച് ജ്യോഷ്ഠനെ രക്ഷിപ്പാനായി നീയുടേതെല്ലാം കൈകൾ എന്ന് പറഞ്ഞു അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും രാമലക്ഷ്മണന്മാർ പുറപ്പെട്ടു ശ്രീരാമൻ അന്തഃപുരത്തിൽപോയി ജനകിയെക്കണ്ടു ഹെ ജനകി! ഞാൻ ഇതാ വനത്തിലേക്കു പോകുന്നു. നീ ഇവിടെ മാതാക്കൾക്കുവേണ്ടുന്ന ഉപചാരങ്ങളെ ചെയ്തിരിക്കുക. ഞാൻ പതിനാലു ധർമ്മ കഴിഞ്ഞു പ്രഥമദിനത്തിൽ മടങ്ങിവന്നേക്കാം. അതുവരെ എന്നെ സംബന്ധിച്ച് വേദിക്കരുതിരിക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജനകി പറയുന്നതവ വീണ്ടു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു അനന്തരം എഴുന്നീർന്നു നിന്തിരുവടി ഒരുമിച്ചു ഞാനുംവരുന്നവെന്നും സുഖദുഃഖങ്ങൾ രണ്ടുപേർക്കും സമതമാണെന്നും പറഞ്ഞ് മരവസ്രംകൂടെ എടുക്കാതെ പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

വ ന ഭി ക്ഷ .

ശ്രീരാമൻ സുമന്ത്രനാടു രഥം കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിക്കുകയും അതുകേട്ട സുമന്ത്രൻ രഥം കൊണ്ടുവന്നു നിൽപ്പിനി അതിൽ മൂന്നുപേരും ആരോഹണംചെയ്തു പുറപ്പെട്ടതിനെ നഗരവാസികൾ കേട്ടു ദുഃഖിച്ച് ശ്രീരാമന്റെ ഭർതൃത്വം വനവാസമാണെന്നു പറഞ്ഞു അവർ രഥത്തിനെ പിന്തുടരുകയും സരയൂനദീതട സമീപം എത്തിയപ്പോൾ സൂര്യൻ അസ്തമാനമാകുകയും എല്ലാവരും നിദ്രയിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സുമന്ത്രനെ വിളിച്ച് ഭഗവാൻ, അല്ലയോ സുമന്ത്രരെ! നേരംപൂർവ്വം പുറപ്പെട്ടുനടക്കുമ്പോൾ നഗരവാസികൾഎന്ന വിട്ടുപിരിയുവാൻ പ്രയാസമാണ്. ആയ്തുകൊണ്ടു രഥത്തെ അടയാലുയ്ക്കു മടക്കി മാതാപിതാക്കളോടു വിവരം പറയുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അത്ഭുതം വ്യസനത്തോടുകൂടി സുമന്ത്രൻ മടങ്ങുകയും ശ്രീരാമചക്ഷുണന്മാർ സീതാസമേതംപുറപ്പെട്ടു വർണ്ണകളായി മരവിരിയ്ക്കി പ്രതാനുഷ്ഠാനസാരികളായി സരയൂനദീതീരത്തിൽവന്നു ശംഗി വേരധിപനായ ഗുഹനെ വിളിച്ച് വിവരം പറയുകയും അതുകേട്ട ഗുഹൻ ശരണംസ്വീകരിച്ച് നിന്തിരുവടി എവിടെയും പോകണമെന്നില്ല. ഇവിടെ വസിക്കുക. എന്ത് പദാർത്ഥം വേണമെങ്കിലും അടിയൻ കൊണ്ടുവന്നുതരാം. എല്ലാ പദാർത്ഥങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ട്. എന്നു ഗുഹൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ഗുഹനെ! കാട്ടിലേക്കുവന്നു നാട്ടിൽ ഇരുന്നാൽ ശരിയല്ലെന്നു. സ്നാനത്തിനുപോയാൽ ചേറ്റിൽപ്പുനയേണമോ. ആയ്തുകൊണ്ടു നിന്നെ ഞാൻ എന്റെ അനുജനാക്കി വഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു സന്തോഷമായ വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു തോണിയിൽക്കയറി ഗുഹൻ തോണിതൂഴത്തു നദിയുടെ മധ്യഭാഗത്തിൽക്കൊണ്ടുപായിട്ടു നമസ്കരിച്ചു ഗുഹൻ മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ദേശമന്റെറ ചരമഗതി.

സുമന്ത്രൻ ഈ വിവരത്തെ ദേശമചക്രവർത്തിക്കു അറിവു കൊടുക്കുകയും അതുകേട്ട ഉടനെ മുമ്പുതന്ന പ്രാണസങ്കടത്തോടുകൂടിക്കിടക്കുന്ന മഹാരാവ് അയ്യയ്യാ പുത്രശോകത്താൽ മരിച്ചു.

കേണമെന്നു വനത്തിൽവെച്ചു ശപിച്ച മഹർഷിയുടെ ശാപം സഫലമായി വന്നുവല്ലോ എന്നുപറഞ്ഞു. ശ്രീരാമരോ എന്നു പറഞ്ഞ് പ്രാണനെ തൃജിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു മഹർഷികൾ ശവശരീരത്തെ എടുത്തു തൈലത്തോണിയിൽ ഇട്ടു. ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരെ വരുത്തുവാനായി കേകയപുരത്തേക്കു ആളയക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാർ ജാനകിയോടു കൂടി നദി കടന്നതിനാലേയും ചിത്രകൂടത്തിൽ എത്തി. ചിത്രകൂട പർവ്വതത്തിന്റെ വെമ്പലത്തെ ജാനകിയോടു പറയുന്നു.

ചിത്രകൂടവാരം .

ഹേ ജാനകീ! അത്യന്തദുഃഖമാണ്. മന്ദപീഠപാദല ശേഷിക്കുന്ന ചിത്രകൂടം നോക്കുക, മഹൽ തപസ്വികൾ വേദപാരം ചെയ്യുന്നതിനെ കേട്ടു മനസ്സിലാക്കി ശുക്ലൻ വേദങ്ങളെപ്പാടുന്നതിനെ നോക്കുക. കാശ്മീരങ്ങളെക്കണ്ടു പിടികളാണെന്നു കരുതി കരിവരന്മാർ തങ്ങളുടെ തുമ്പിക്കയ്ക്ക് പിടിപ്പാൻ യത്നിക്കുന്നതിനെ നോക്കുക. മഹർഷികൾക്കു കയറിയപ്പോൾ കല്പിതമായ പ്ലേഡെ! മലമ്പാമ്പുകൾ നിരയന്ത്രിയെന്നതിനെ നോക്കുക. എന്തിന്റെ അനേകതയായ അത്യന്തദുഃഖങ്ങളെക്കൂടി അവന്തരം ലക്ഷ്മണൻ ഒരു പണ്ണശാല സൃഷ്ടിക്കുകയും അതിൽ ജനകീയമേതനായി ശ്രീരാമസ്വാമി വസിക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ പുറമേ കവലായി ശിവാബാണപാണിയായി നില്ക്കുകയുചെയ്തു. ഇവിടെവസിക്കുമുനിമുതൽ അയക്കപ്പെട്ടപത്രം കേകയപുരത്ത് കിട്ടി ഭരതനും ശത്രുഘ്നനും അതിവേഗത്തിൽ പുറപ്പെട്ട് അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നതന്റെ മാതാവായ കൈകേയിയെക്കണ്ടു ഭഗവാനുൾ മരിച്ചതിനെ അറിഞ്ഞു അത്രയും ദുഃഖിക്കുകയും മരണസമയത്തിൽ അച്ഛൻ എന്നൊന്നാണ് പറഞ്ഞതെന്നു ചോദിക്കുകയും ശ്രീരാമരോ എന്നു പറഞ്ഞു ജീവിനെ ഉപേക്ഷിച്ചുവെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട് ഭരതൻ ചോദിക്കുന്നു. ഹേ മാതാവേ! എന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ മരണസമയത്ത് സമീപത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ എന്നതുകേട്ടു കൈകേയി, മകനേ! ഭരത! അച്ഛനും അമ്മയും എന്നേക്കും ഇരിക്കുമോ. നിങ്ങളുടെ രാജാഭിഷേകം ചെയ്യണമെന്നും രാമൻ കാട്ടിലേക്കു പോകണ

മെന്നും രണ്ടു വരും ഞാൻ നിന്റെ അച്ഛനോടു വരികുകയും തന്നിമിത്തം രാമൻ വനത്തിലേക്കു ഗമിക്കുകയും ചെയ്യുതാണ്. നീ സുഖമെ പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്തു വസിക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ട് ഭരതൻ ക്രോധിച്ചു അമ്മയെ നോക്കി എടി! ദയ്യയെ! നീ എന്റെ മാതാവോ കലഭടേ! ജ്യേഷ്ഠനിരിക്കെ രാജ്യഭാരം വഹിക്കുന്ന അനുജനാരെ നീ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ. ആരെടി നിണക്കു ഈ ഏഷണി പറഞ്ഞുതന്നത്? രാജാവിനെക്കൊന്നു രാമനെ വനത്തിലേക്കു അയച്ചു കളളി! നിന്റെ വയറിൽ ഞാൻ ജനിച്ചുവല്ലോ. ജ്യേഷ്ഠൻവനത്തിൽ ഫലമൂലപകുപ്പങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചുനടക്കുകയും ഞാൻ ഇവിടെ ആറു രസങ്ങളോടുകൂടിയുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളെ ഭുജിച്ചു പുഷ്പനായിരിക്കുകയും ആണോ വേണ്ടത്? നിന്നെ കൊന്നശേഷം എന്റെ അപവാദത്തെ പിന്നെ തീർത്തുകൊള്ളാം. നിന്നെ എനിക്കു കാണ്മുണ്ടെന്നാവശ്യമില്ല എന്നു പറഞ്ഞു കൌസല്യയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഭരതൻ നമസ്സരിക്കുകയും കൌസല്യ ഭരതനെ നോക്കി നിന്റെ അമ്മ ചെയ്യു കഠിനങ്ങളെ അറിഞ്ഞില്ല എന്നു ചോദിച്ചതു കേട്ട ഭരതൻ പറയുന്നു. അയ്യോ! മാതാവേ! ഞാൻ മേലും ചോലും അറിഞ്ഞവനല്ല. അങ്ങിനെ അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ ബ്രഹ്മഹത്തി ചെയ്യാലുള്ള നരകം ഞാൻ അനുഭവിക്കട്ടെ. ഈ ജന്മത്തിൽ രാമദ്രോഹം സ്വപ്നേപി ഞാൻ വിചാരിക്കുമോ എന്നുകൌസല്യമാതാവിന്റെ പാദം തൊട്ടു സത്യം ചെയ്യൂ. അനന്തരം ഭരതനെന്നു വേണ്ടുന്ന സംസ്കാരാദികളെ ചെയ്യൂ.

ഭരതന്റെ ചിത്രകൂടഗമനം .

ഭരതൻ ജടാവല്ലഭകളെ ധരിച്ചു വസിഷ്ഠനും മാതാക്കളും ശത്രുഹ്ണനും പ്രജകളുമായി പടകളോടുകൂടി രാമനെക്കുഞ്ചാൻ പുറപ്പെട്ടു. സരയൂതടിക്കു സമീപം വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ഗുഹൻ പറയുന്നു. എന്നെ നിങ്ങൾ അറിയുമോ? ഭഗവൺ അനുജൻ എന്തു സ്ഥാനം എനിക്കു തന്നിരിക്കെ നിങ്ങളെ ഞാൻ തോണി കടത്തിവിട്ടുമാ? നാട്ടിൽ ഇരിപ്പാൻ അയക്കാനെ ഭഗവാനെ കാട്ടിലേക്കയച്ചു എന്നുമാത്രമല്ല ഇപ്പോൾ കാട്ടിലും ഇരിപ്പാൻ അയക്കാനെ യുദ്ധത്തിനല്ല ഭരതൻ പടകളോടുകൂടി വരുന്നത്. എ

ന്റെ ശരം ഭരതന്റെ ഗളത്തിൽ എല്ല്യല്ലയോ. മൊട്ടമ്പ് എ
 റിഞ്ഞിട്ടെങ്കിലും ഇവന്റെ തല ഞാൻ പൊട്ടിക്കുതിരിയുമോ.
 എന്നു പറഞ്ഞുനില്ക്കെ ഭരതന്റെ വരവിനെക്കണ്ട ഭഗവാനെ ന
 മസ്തരിപ്പൻ വരുന്നവനാണെന്നു ഗുഹൻ മനസ്സിലാക്കി താൻ
 ഭരതനെ നമസ്തരിക്കുകയും ഭരതൻ വിവരമെല്ലാം ഗുഹനോടു പ
 രഞ്ഞതിന്നനന്തരം നദി കടന്നു ഭരതോജന്റെ ഖരഗ്രമത്തിൽ
 ചെന്നു സൈന്യങ്ങളുടെ കീഴ്ന്നു മാറി അനന്തരം ചിത്രകൂടത്തി
 ലേക്കു പുറപ്പെടുകയും ഭരതന്റെയും സൈന്യങ്ങളുടേയും വരവി
 നെ കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ ക്രോധിച്ചു, ശരണം രാമഭദ്ര! അതാ ഭര
 തൻ പടകളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നു. കാട്ടിൽനിന്നും ആ
 ളിക്കളയണമെന്നു കൈകേയിയുടെ കല്പനപ്രകാരം ഭരതൻ ന
 മോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നതായിരിക്കാം. ഭരതനോടു യുദ്ധത്തി
 ന്നു അടിയുന്നു കല്പന തരണം എന്നു ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതിന്നു
 ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ! ഭരതന്റെ വരവിനെ നോ
 കുക. നമ്മോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നവനല്ല. നമ്മെ സേവി
 പ്പാൻ വരുന്നവനാണ് എന്നു പറഞ്ഞവസാനിക്കുമ്പോഴേക്കു ഭര
 തൻ രാമപാദത്തിൽ വന്നു നമസ്തരിക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ഭരത
 ന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്തരിക്കുകയും ശത്രുക്കൾ ലക്ഷ്മണനെ നമ
 സ്തരിക്കുകയും ചെയ്തു. പിതാവിന്നു സുഖമോ എന്നു രാമൻ ചോ
 ടിച്ചതിനെ കേട്ടു ഭരതൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! അച്ഛൻ സ്വ
 ദ്വാരാഹണമായി. എന്നു പറഞ്ഞ ഉടനെ ഭഗവാൻ വീണു
 മോഹാലസ്യപ്പെടുകയും വസീഷ്ഠൻ ആലസ്യം തീർത്തു വിവരം പര
 ഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അല്ലയോ രാഘവ! അഞ്ചു
 രണ്ടു അറിയാത്ത ബാലന്മാരെപ്പോലെ ഇങ്ങിനെ കരയാമോ. വൃ
 ഛാവിൽ കണ്ണനീർ വാർത്തിട്ടു ഫലമെന്താണ്. പിതാവിന്നു വേ
 ങ്ങുന്ന മരണാനന്തരകൃത്യങ്ങളെ ചെയ്യുക. അതാണ് ഈപ്പാദം
 വേണ്ടുന്നത. നീ അറിയാത്ത കാര്യമുണ്ടോ. പ്രത്യേകം ഞാൻ
 പറയേണമോ. ദേഹമായ വിളക്കിൽ സൂക്ഷ്മമായ തൈലം ക
 ഴിഞ്ഞാൽ ആയുസ്സായ തിരിയിൽ ദീപമായ പ്രാണൻ നിവനിപ്പു
 മോ രാഘവ! പിതാവ് അറുപതിനായിരം സംവത്സരം ജീവി

ച്ചിതുന്നത് പോരയെന്നോ നിന്റെ വിവാദം. എന്നിതാദി വചനങ്ങളെ കേട്ട ശ്രീരാമൻ ഒരു വിധം സമാധാനിച്ചു പിതാവിന്നു വേണ്ടുന്ന മരണാനന്തരാപേക്ഷകളെ ചെയ്തു അനന്തരം ഭരതനെ നോക്കി ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടോ ഭരത! നീ കിരീടം ധരിക്കാതെ ജടാവല്ലഭകളെ ധരിച്ചതു എന്താണ്. എന്നതിനെക്കേട്ട ഭരതൻ, ശരണം ഭഗവാനെ! അച്ഛനെയും കൊന്നു നിന്തിരുവടിയെയും കാട്ടിലേക്കയച്ച മഹാപാപിയുടെ വയറിൽ ജനിച്ച ഞാനല്ല സത്യാന്വീതമായി കാട്ടിൽ നടക്കേണ്ടത്. നീങ്ങളല്ലല്ലോ. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടി അയോദ്ധ്യയ്ക്കു വന്നു പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്ത് സുചന്ദ്രേ വസിക്കണം. രാജഭാരം വഹിച്ചാൻ അടിയ നാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല എന്നു ഭരതൻ സിദ്ധാന്തിച്ചു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ഭരത! മാത്രപിത്രാഭ്യർത്ഥ പരിപാലിക്കേണ്ടതല്ലേ ആയതുകൊണ്ടു പതിന്നാലുസംവത്സരം കഴിഞ്ഞു പ്രഥമദിനത്തിൽ ഞാൻ വരുന്നുണ്ട്. അതുവരെ എന്റെ മെയിയിടി കൊണ്ടുപോയി ഞാൻ എന്നു ഭാവിച്ചു പൂജിച്ചു രാജഭാരം ക്രമമായി നടത്തുക. എന്നതിനെ കേട്ടു സമ്മതിച്ചു. പതിന്നാലു സംവത്സരം കഴിഞ്ഞു പ്രഥമദിനത്തിൽ വരാത്താൽ അടിയൻ അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു അവടെനിന്നു വസിഷ്ഠരാഢിയായി പുറപ്പെട്ട ഭരതൻ നന്ദിഗ്രാമത്തിൽ വസിച്ചു. സുമന്ത്രനെ രാജഭാരം ക്രമമായി നടത്തുവാൻ ഏല്പിച്ചു പാടുകയെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടു അധിവസിച്ചു.

അയോദ്ധ്യകാണ്ഡം സമാപ്തം.

ആ രണ്ടുകാണ്ഡം .

പഞ്ചവടീവാസം.

ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോട്, അല്ലയോ സൗമിത്രേ! ഈ മിത്രകൂടത്തിൽ മേലിൽ വസിക്കുന്നതായാൽ ഭരതനും നഗരവാസികളും മാതാക്കളും വന്നു നമ്മെ ഉപദ്രവിപ്പാനിടയുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു ഇവിടെനിന്നു പോകുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു പറഞ്ഞു അ

വിടംവിട്ട് ചിത്രകൂടത്തെ കടന്നു പോകുന്ന വഴിയിൽ അത്രിമഹാ
 ഷിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ചെന്നു. മഹാഷിയാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട
 ഫലമുഖങ്ങളെ ഭുജിച്ച ഭണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ വി
 രാധൻ എന്നവനെ കാണുകയും വിരാധൻ ജാനകിയെ എടുത്തു
 കൊടുത്തിനെ കണ്ടു ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാർ വിരാധന്റെ രണ്ടു ഭു
 ജങ്ങളെയും വെട്ടി ഹിംസിക്കുകയും പിന്നെ ഭണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ
 നിന്നു പുറപ്പെട്ട രാമഭംഗമഹാഷിയെക്കണ്ടു ആ മഹാഷിയെ സ്വ
 ഗൃത്തിലേക്കയച്ചു. അനന്തരം മുണ്ടകത്തുറയിൽ കാലോപവനാ
 യ അഗസ്ത്യൻ ആശ്രമത്തിൽ വന്നു മഹാഷിയെ നമസ്സരിക്കു
 കയും രാചണാദികളെ വധിച്ചുതരാമെന്നു മഹാഷിമേലേ പ്രേരണം
 ചെയ്തതും അഗസ്ത്യൻ അനുഗ്രഹിച്ച ഒരു വില്ലാ ശരവും ആവ
 നാഴിയും ഭഗവാൻ കൊടുത്ത് വനഭീഷ്ട സുഖമേ കഴിച്ചു മടങ്ങു
 ക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അവിടംവിട്ടു പുറപ്പെട്ടു ജടായു എ
 ന്ന പക്ഷിയുടെ പക്ഷിനിഴലുടെ ഗോദാവരിയെന്ന പഞ്ചവടിയിൽ
 എത്തുകയും ചെയ്തു.

ഗോദാവരീ വണ്ണന .

കവി.

പുവിയിനക്കുണിയാണ്ടപൊരുളുടെപ്പുലമൈത്താകി
 അവിചകത്തുറകടാകിഎന്തിണെന്നറിയളാവി
 ശവിനറക്കിടത്തന്റൊഴുക്കും തഴുവിചാൻറാർ
 കവിയെന്നക്കിടത്തകോതരപുരിയിനെത്തവികാണായി.

ലക്ഷ്മണനോടു ഭഗവാൻ, അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! ഈ ഗോദാ
 വരിയുടെ വൈഭവം നോക്കുക. അവതുകോടിയോജന വിസ്മാ
 മായ ഭീമണ്ഡലത്തിന്നു അധിഭേവതയായ ഭൂദേവിക്ക് ഒരാഭരണം.
 പോലെ ഗോദാവരി ശോഭിക്കുന്നു. പച്ചമുത്ത് വൈരവൈസ്യ
 യ്ക്കുഗോമേദകപുഷ്പരാഗേന്ദ്രനീലപത്മരാഗമരതകമാണിക്യങ്ങളായ
 നവരത്നങ്ങൾ ഈ നദിയിൽ നിക്ഷേപണംചെയ്യുകാണുന്നു. എ
 ന്നതെന്നയല്ല ഈ ഗോദാവരിയുടെ രണ്ടു കരപ്രാദേശത്തും മഹാഷി

കളാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട യാഗകുണ്ഡങ്ങൾ ശോഭിക്കുന്നു. അഞ്ചു വടവൃക്ഷങ്ങൾ സമാകാശമായി ആകാശത്തെ നിബിഡീകരിച്ചു നില്ക്കുന്നു. യാതൊരു കുറുമില്ലാത്ത അനന്തകുളിർച്ചയാടുകൂടി ഒഴുകുന്ന ഈ ഗോദാവരി സജ്ജനങ്ങളുടെ കവിതയെപ്പോലെ ശോഭിക്കുന്നു. അത്യന്തമുണ്ടു. ഗോദാവരി നമുക്കു ചെയ്യുന്ന മയ്യാദ നോക്കുക. തന്റെ കരങ്ങളായ അലതികളാൽ ചെന്താലരപ്പുഴയെ വരിയെടുത്തു നമ്മുടെ പാദത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു ഇട്ട് നമ്മെ നമസ്സരിക്കുന്ന അത്യന്തമെന്തെ നോക്കുക. ഈ നദിയുടെ രണ്ടുഭാഗവും അനേക ദിവ്യവൃക്ഷങ്ങൾ പൂത്തുവിട സിദ്ധിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ രാക്ഷസാസുരന്മാർ ഗതാഗതം ചെയ്യുന്ന ഒരു സ്ഥലമാണെന്നു അഗസ്ത്യദികൾ പറഞ്ഞു തമുക്കുറിവായതുകൊണ്ടു നമുക്കു വസിക്കുവാൻ നല്ല ഒരു സ്ഥലമാണിതു. ആയതുകൊണ്ടു ഒരു പണ്ണശാല നീ കെട്ടേണമെന്നു ലക്ഷ്മണനോടു പറഞ്ഞപ്രകാരം ലക്ഷ്മണൻ ഭേദകളാൽ അയക്കപ്പെട്ട ഒരു വാളെടുത്തു വനത്തിൽ കടന്നു വൃക്ഷങ്ങളെ ചണ്ഡിക്കുകയും ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ ഒരു രാക്ഷസന്റെ ദേഹം വാൾചെട്ടു രണ്ടു ഖണ്ഡമായി വീണതുകണ്ടു ആ വൃക്ഷത്തിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു വേറെ ഒരു വൃക്ഷത്തെ മുറിച്ച് അതിവിശേഷമായ ഒരു പണ്ണശാല പണി തീർക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിവരം ഭഗവാനെ കേൾപ്പിക്കുകയും ഭഗവാൻ പണ്ണശാലയുടെ അത്യന്തമെന്തെ ജാനകിയോടു പറഞ്ഞു ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ ശാലയിൽ ജാനകിയോടുകൂടി പ്രവേശിക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ശിവാബ്ദാണപാണിയായി പണ്ണശാലയ്ക്കു പുറമെ വസിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഗോദാവരിവാസികളായ ബ്രാഹ്മണർ വന്നു ഭഗവാനെ സ്തുതിച്ചു രാവണാദികളാൽ ഉള്ള ഉപദ്രവത്തെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുകയും അതു കേട്ടു രാവണാദികളെ വധിച്ചതരമെന്നു ബ്രാഹ്മണരോടു ഭഗവാൻ ശപഥം ചെയ്തതും ചെയ്തു. അതിനുശേഷം രാവണസോദരിയായ ശൂർപ്പണഖ തന്റെ പുത്രനായ ശംഭുക്കുമാരന്റെ തപസ്സു അവസാനിക്കുന്ന ദിവസം ഇന്നു കയ്യാൽ എന്തെല്ലാം വരങ്ങളാണ് ശിവൻ പക്കൽനിന്നു വരിക

ന്നതെന്നറിയേണമെന്നു കരുതി ജനസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു വന്നു മകന്റെ തപസ്സ്ഥാനത്തിൽ എത്തി നോക്കുമ്പോൾ ശക്തിമാരൻ മരിച്ചു കിടക്കുന്നതിനെ കണ്ടു ദുഃഖിച്ചു. മകനെ കണ്ടെന്ന ശത്രുവെ അറിയേണം എന്നു മന്ത്രമല്ല ഒരു കണ ചെന്നെന്നു സമ്പാദിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു വരുമ്പോൾ പഞ്ചവടിയിൽ വെച്ചു രാമസ്വാമിയെ കണ്ടു മരേതാപം പൊറുക്കാതെ പണ്ടു ലക്ഷ്മിയോട് ഭത്തമായ വിശ്വമന്ത്രത്തെ ധ്വനിച്ച് ലക്ഷ്മിക്കു തക്ക സൗന്ദര്യയുക്തയായി രാമസ്വാമിയുടെ സമീപത്തേക്കു വരികയും ഭഗവാൻ ഈ സ്ത്രീയുടെ സൗന്ദര്യങ്ങളെ കണ്ടു നീ ആരാണു്, നിന്റെ രാജ്യം എവിടെ, ബന്ധുക്കളാർ, പോരന്ത്, എന്നു ചോദിച്ചു. അതിനെ കേട്ടു ശുദ്ധ്വണ്ണവ, ഭഗവാനെ നോക്കി ഞാൻ ബ്രഹ്മഗോത്രസംജാതയാണ്. ത്രിലോകങ്ങളും എന്റെ രാജ്യമാണ്. പിതാവ് വിശ്വവസ്തു എന്ന മഹാക്ഷിയാണ്. കൈലാസത്തെയും പരമേശ്വരസ്വാമിയേയും ആശ്രയിച്ചു പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പ്രത്യേക സ്നേഹിതനായ വൈശ്രവണൻ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, കൈലാസത്തെയും പരമേശ്വരസ്വാമിയെയും ധിക്കരിച്ചു ത്രിലോകപുരന്ദരൻ എന്ന പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ജ്യേഷ്ഠനും എനിക്കുണ്ട്. ഞാൻ കന്യകയാണ്. എന്റെ നാമം കാമവല്ലി എന്നാണ്. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ കാമവല്ലി! ഇത്ര പ്രബലന്മാരായ ജ്യേഷ്ഠന്മാർ നിന്നുണ്ടെന്നെങ്കിൽ നീ ഗൃഹത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടെന്നു സമയം അനേകം ദാസിമാരോടുകൂടിയും പല്ലക്കു് മുതലായതുകളിൽ ആരോഹിച്ചും പെട്ടി ഭണ്ഡാരങ്ങളോടുകൂടിയുമല്ലെ പുറപ്പെടേണ്ടതീ? അങ്ങിനെ ചെയ്യുതെ ഏകാകിനിയാക്കി വരുവാനുള്ള കാരണമെന്ത് പറയുക? എന്നതിനെക്കേട്ടു ശുദ്ധ്വണ്ണവ ഹേ മന്ദഗ! എന്റെ അവസ്ഥ നീ അറിയുമോ. അനേകം ദേവലോകികളും രാജകുമാരന്മാരും എന്നെ കല്യാണം ചെയ്യുതരണമെന്നു എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാരോടു ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടും അവർക്കൊന്നും എന്നെ പത്നിയായി ഭരിപ്പാൻ സാദ്ധ്യമായിട്ടില്ല. അങ്ങിനെ ഇരുന്ന ഒരു സംഗതിവശാൽ ഞാൻ വെളിയിൽ ഏകാകിനിയാക്കി പുറപ്പെട്ടതേ

ണ്. ആ കാഴ്ച നിന്നെക്കണ്ടപ്പോൾ സഹലമായി. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ മാരതാപം പടിപ്പെട്ട് ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു. എന്നാൽ കലശ്ശീകൾ അതിനെ പുറത്തു പറയുന്നതു ഭംഗിയല്ല. എങ്കിലും നിന്നോടു പറവാൻ ഭയന്നിയതു നിന്റെ സൗന്ദര്യഗുണത്താലാണ്. എന്നൊരു മുജ്ജിമം നീ ചെയ്യ സുകൃതമാണീവനത്തിൽ വെച്ചു എന്നെ നിനക്കു കണ്ടുകിട്ടുവാനുള്ള കാരണം. എന്നതിനെക്കൂട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നിന്റെ വാക്കിൽ അത്യുത്തമമുണ്ട്. നീ ഒരു രാക്ഷസനാണ്. ഞാൻ മനുഷ്യനാണ്. തങ്ങളിൽ വിവാഹം ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല. മനുഷ്യാസൂരം നിന്ദിതമാണ്. എന്നതിനെക്കൂട്ട ശുദ്ധ്വണ്ണ പറയുന്നു. കല്യാണം എന്നുവെച്ചാൽ ഒരു വിധമല്ലല്ലോ ബ്രാഹ്മണം, ദൈവം, ആയ്ക്കും പ്രാജാപത്യം, ആസൂരം, രാക്ഷസം, ഗാന്ധർവ്വം, വൈശാഖം, എന്നിങ്ങനെ അഷ്ടവിധകല്യാണമുണ്ട്. അതിൽ ഗാന്ധർവ്വത്തിന്റെ മയ്യാദയെ അങ്ങിനെയാണുവെച്ചാൽ സൂക്ഷ്മ പുരുഷന്റെ പേരിലും പുരുഷനു സ്പീയുടെ പേരിലും തങ്ങളിൽ അന്യോന്യം പ്രേമത്തോടുകൂടിക്കൈ പിടിച്ചു സതിപതികളായി വരിക്കുന്നതിന്നു ഗാന്ധർവ്വമെന്നല്ല ശാസ്ത്രം പറയുന്നത്. ആയ്ക്കുകൊണ്ടു ആ മയ്യാദയെ അനുസരിച്ചു നാം തമ്മിൽ സതിപതികളായി സുഖിച്ചു വാഴാം. നീ എന്നെ വേട്ടാൽ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാർക്കു നിന്റെ പേരിൽ വളരെ പ്രേമമുണ്ടാകും. ആയ്ക്കുകൊണ്ടു എന്നെ ഭയ്യയായി വഹിക്കേണമെന്നപേക്ഷിച്ചതിന്നു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നീ പറഞ്ഞ ഗാന്ധർവ്വകല്യാണത്തിന്റെ മയ്യാദ സ്പീപുരുഷന്മാർ തമ്മിൽ അന്യോന്യം സ്നേഹിച്ചാലല്ല അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നത്. നിന്റെ പേരിൽ എന്നിങ്ങനെ രാഗമില്ലാതെയല്ല ഉള്ളത്. ആയ്ക്കുകൊണ്ടു നിന്റെ പാട്ടിൽ നീ പോകുന്നതാണ് നിനക്കു നല്ലതെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ട ശുദ്ധ്വണ്ണ പറയുന്നു.

ശുദ്ധ്വണ്ണചാനാസികാമേരണം.

ക വി .

തെട്ടന്താൻവളെഎയിറാൽതിന്നവൊചിനവരുകർ
കൂട്ടന്താൻപുറത്തുള്ളവൊകുറിത്തപെരുളണത്തിലെന്യൻ

നാട്ടന്താനെരിയുമിഴനല്ലാൾമെൽപൊല്ലതാൾ
 ഓട്ടന്താൻകണ്ടടിയെനടൻപിടിത്തകരിനെതനെ.

ഹേ! രാമ! നിണക്കൊരു ഭാര്യയുണ്ട്. അവളിരിക്കുമ്പോൾ
 വേറെ ഒന്നു വേണമെന്നു എന്ന് ശങ്കിക്കേണ്ട. അവളെക്കൊണ്ടു
 നിണക്കു ഒരു ഉപകാരവും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. എന്നെ നീ ഭാര്യ
 യാക്കി ഭരിച്ചാൽ പലതിന്നും ഗുണമുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞിരി
 ക്കെ ജാനകി വന്നു ഭഗവാനെക്കൂട്ടി പണ്ണശാലയ്ക്കു കൊണ്ടുപോക
 യും തന്നിമിത്തം ശുദ്ധ്വനവ മാതാപം സഹിയ്ക്കതെ പളിക്ക
 യിൽ കിടന്നു കാമപാപശയ്യയി ബഹുനേരം പരിതപിച്ചു അന്ന
 ന്തരം പണ്ണശാലയിൽ വന്നു നോക്കിപ്പോൾ രാമനെകാണാൻ
 വരികയും ജാനകിയെക്കണ്ടുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ഈ സ്ത്രീ തിമി
 ഞ്ഞമാല്ല രാമൻ എന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചുതന്നും ഇവളെ പിടിച്ചു ഭ
 ക്ഷിച്ചുകളയാമെന്നു കരുതി അങ്ങമിങ്ങും നോക്കി പണ്ണശാലയിൽ
 കടപ്പാൻ ശ്രമിച്ചതിനെ ലക്ഷണൻ കണ്ടു അതിവേഗത്തിൽ വ
 ന്ൻ ഖർഗ്ഗമടുത്തു ശുദ്ധ്വനവയുടെ നാസിക, മുടി, കണ്ണും, അ
 ധരം, കുചം എന്നിങ്ങിനെ പഞ്ചഉരപ്പുകളേയും മോദിച്ചുവിടുക
 യും ശുദ്ധ്വനവ നിലവിളിച്ചു രാവണനെ വിളിച്ച് ദുഃഖിച്ച അ
 നന്തരം ഇതെല്ലാം രാമനാൽ വന്നു കേടല്ലെ എന്ന് പറഞ്ഞ് ഭഗ
 വാന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു വരികയും ഭഗവാൻ കണ്ട് എന്താണിതു
 ഒരു ഭൂതമോ നീ ആരും എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കൂട്ടു ശുദ്ധ്വനവ
 പറയുന്നു. ഹേ രാഘവ! നീ എന്നെ അറിഞ്ഞില്ലയാ. അതി
 സ്മരയായി വന്നു നിന്നോടു അനേക സംഭാഷണങ്ങളെ ചെ
 യ്തുപോയ കാമവല്ലിയാണ് ഞാൻ. നിന്റെ പേരിൽ വെച്ചു പ്രേ
 മം നിമിത്തം എനിക്കിങ്ങിനെ വന്നതാണ്. എന്നതിനെക്കൂട്ടു
 രാമൻ പറയുന്നു. ഹേ! കാമവല്ലി! നിന്നെ ഇങ്ങിനെ ആരും ചെ
 യ്തു എന്നു ചോദിച്ചതിന്ന് ശുദ്ധ്വനവ നിന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മ
 ണൻ ചെയ്ത പ്രവൃത്തിയാണെന്നു ബോധിപ്പിക്കുകയും അകിന്നു
 കാർണം നിന്നെക്കാണ്മാനായി പണ്ണശാലയിൽ വന്നു നോക്കു
 മ്പോൾ നിന്റെ പത്നിയും ലക്ഷ്മണനും തമ്മിൽ ആലിംഗനമു
 ഖനാദികളെ ചെയ്തും കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനെ ഞാൻകണ്ടു നിന്നെ

ഭതിനെ പറയുന്ന പക്ഷം നീ അത് വിശ്വസിച്ചു് അവൾ വല്ല
 ദൂഷ്യം മേലിടമെന്നു കരുതി ഇങ്ങിനെയാക്കെ ചെയ്യതാണെന്നു
 പറഞ്ഞതിനേക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനാൽ പരമാത്മം അറി
 ഞ്ഞു ശുദ്ധ്വണ്ണവയെ ആട്ടി അകറ്റുകയും ശുദ്ധ്വണ്ണവ ഭഗവാ
 നെ നോക്കി ഹെ രാഘവ! നിണക്കു കാവനായ വരനെ ഇ
 പ്പോൾ കൊണ്ടുവരാമെന്നു പറഞ്ഞു അതിഭേദഗത്തിൽ പോയി വ
 രനോടു വൃത്താന്തങ്ങളെ പറയുകയും ചെയ്തു.

വരവധം.

കവി.

വാക്കിൽകൊപപ്പുകൈമുന്തുംവണ്മയാൽ
 നോക്കിപ്പുഴലരുണെയിത്തബ്ധയെ
 ആക്കിപ്പോന്നവരൾശാലൂൻകൊങ്കുമേൽ
 മൂക്കിൽകുതിനിൽചോരിമുട്ടുകവെ.

വരൻ ക്രോധിച്ചു് പതിന്നാലായിരംകോടി പടകളോടുകൂടെ
 യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടുകയും അത് കണ്ടു വരന്റെ മന്ത്രിയായ അ
 കമ്പൻ വരനോടു് ഇപ്രകാരം പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ശരണം രാ
 ജൻ! ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു പോയാൽ ജയിക്കുന്നതല്ല. സൂര്യൻ
 പരിവേഷംകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കരനരികൾ ഭാളിയിടുന്നു. രഥോപ
 രിയിൽ കെട്ടിയ കൂറകൾ അററുവീടുന്നു. ഇത്യാദികളായ ആപൽ
 സൂചകങ്ങളാൽ നമുക്കു നാശമാണ്. എന്നതിനേക്കേട്ടു വരൻ
 ക്രോധിച്ചു മന്ത്രിയുടെ വാക്കിനെ ധിക്കരിച്ചു് പുറപ്പെട്ടു് അട്ടഹാ
 സം ചെയ്യുതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു, ഹെ ലക്ഷ്മണാ! ജനകിയെ
 നല്ലവണ്ണം കാത്തുകൊള്ളുക. ഈ രാക്ഷസന്മാരെ നിഗ്രഹിച്ചു വര
 ടെ എന്നു പറഞ്ഞു വിളപ്പുട്ടത് യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുകയും ചെ
 യ്തു. ഉടനെ വരാദികളോടു യുദ്ധം ചെയ്തു് മുഹൂർത്തമാത്രേണ പതി
 ന്നാലായിരം കോടിപ്പടകളേയും പരദൂഷണത്രിശിരസ്സ് എന്ന രൂ
 പംപേരെയും ധർമ്മാജപുരിയെപ്പോലെയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു ശു
 ധ്വണ്ണവ നിലവിളിച്ചു് ലക്ഷ്യമെ ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു
 അവണനെ വിളിച്ചു് നിലവിളിക്കുകയും അതു കേട്ടു് രാവണൻ

രാജസന്ദ്രികളെക്കൊണ്ടു ശുദ്ധ്യണമയെ എടുപ്പിച്ചു രാജധാനിയിൽ വരുത്തി നിന്ന ഇങ്ങിനെ അകീർത്തി ചെയ്യുതരണമെന്നതിനേക്കൂട്ടു ശുദ്ധ്യണമെ ശരണം രാവണേശ്വര! ഉത്തരകേസലവാസികളായി ദേശഗാമജന്മാരായി രാമൻ ലക്ഷ്മണൻ എന്ന നാമത്തോടുകൂടി രണ്ടു മനുഷ്യർ നമ്മുടെ ജനസ്ഥാനത്തിന്നടുത്തു പഞ്ചവാടിയിൽ പണ്ണശാല കെട്ടി തപസ്സ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. വർദ്ധ കെട്ടി മരവുരി ധരിച്ചു വൃതാനുഷ്ഠാനസാരികളായി വില്ലും വഹിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ട്. രാജസംവംശത്തെ മുടിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശമാണ്. നിന്തിരുവടിയെ ഒരു തൃണപ്രായമാക്കുകതിരിക്കുന്നുണ്ട്. അവരോടുകൂടി ഒരു സ്ത്രീ വന്നിട്ടുണ്ട്. അവളുടെ നാമം സീത എന്നാണ്. ലക്ഷ്മീഭഗവതിയുടേടി സൗന്ദര്യത്തിൽ തോല്ക്കുന്നു. മല്ലീശരന്റെ വില്ലിനെ വെല്ലുന്ന ചില്ലിവല്ലികളും പെന്താമരളംപോലെ ഉള്ള നേത്രങ്ങളും, പഞ്ചമിച്ചന്ദ്രനബുന ഫാലദശവും, കാർമോലത്തെ തിരസ്സരിക്കുന്ന കചഭാരവും, നവവിദ്രമംപോലെയിരിക്കുന്ന അധരോഷ്ടങ്ങളും, മുത്തൂരത്താങ്ങുംപോലെയിരിക്കുന്ന ദന്തപാകതികളും, ഐശ്വര്യത്തിന്റെ പശുക്കുഞ്ഞെ തിരസ്സരിക്കുന്ന കചകുണ്ടങ്ങളും, വടപത്രാകാരമായ ഉദരവും, കടുത്തടിനടുവോടു സമുദമായ കുടിപ്രദേശവും, രംഭാസദൃശങ്ങളായ ഊരുമുളും, കേതമീകുളാകാരങ്ങളായ കണകാലുകളും, ബലം നല്ലവ എന്ന മനോഹരശബ്ദത്തെ പുറപ്പെടുവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പാദകടകങ്ങൾ അണിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭംഗിയും, ആകൃഷ്ടപ്പെട്ട, സർവ്വലാവണ്യസാരങ്ങളെ ഉരക്കി വാർത്തോ എന്നു തോന്നാമോ അതിമനോഹരിയായ ആ നാരിയെക്കണ്ടപ്പോൾ അവളെ നിന്തിരുവടിക്കായി കൊണ്ടുപന്ന താരണമെന്നുകരുതി ഞാൻ ശുദ്ധമായി പണ്ണശാലയിൽ കടന്നു അവളെ എടുക്കുവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ ലക്ഷ്മണൻ എന്നു പേരായവൻ വന്നു എന്റെ തലമുടി ചുറ്റിപ്പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നിട്ടില്ലെന്നും, ഈ വിധമെല്ലാം എന്നെ ഉപദ്രവിക്കും ചെയ്യുതാണ്. നിന്തിരുവടിയെക്കണ്ടു കാഴ്ചയെല്ലാം മനസ്സിലാക്കിയതിന്നുശേഷം എന്റെ പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു കരുതിയാണ് ഇവിടേയ്ക്കു വന്നത്. അതുകൊണ്ടു നി

നിത്യവടി എന്റെ സങ്കടത്തിന്നു നിവൃത്തി വരുത്തിത്തരാത്തപക്ഷം ഞാൻ അപ്രകാരംതന്നെ ചെയ്യാൻ ഒരുക്കവുമാണ്. സീത നിന്തിരുവടിയുടെ ഭാര്യയായിത്തീരുവാൻ തക്ക എല്ലാ യോഗ്യതകളുമുള്ള ഒരു സ്ത്രീയാണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. 'ശുദ്ധ്വേദം ഇപ്രകാരം പറയുന്നതിനകേട്ടു രാവണൻ, അല്പയോ സോഭരീ! ഞാൻ ജാനകിയെക്കൊണ്ടുവന്നു രണ്ടു ദിവസത്തിന്നകത്ത് എന്റെ ഭാര്യയാക്കിത്തീർക്കുമെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. എന്നാൽ നിന്റെ പരിഭവം തീരുമോ എന്നു മാത്രം അറിഞ്ഞാൽ മതി, എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതുകേട്ട ശുദ്ധ്വേദം പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! ശരണം. എന്നാൽ പിന്നെ എനിക്കു ഒരാഗ്രഹം കൂടിയുണ്ട്. അത് നിന്തിരുവടി സധിപ്പിച്ചുതരണം. രാമന്റെ ഭാര്യയെ നിന്തിരുവടി കൊണ്ടുവരുന്ന പക്ഷം പിന്നെ രാമന്നു ഭാര്യയായില്ലല്ലോ. അപ്പോൾ അവനെ എനിക്കു കണവനാക്കിത്തരണം. അങ്ങിനെയായാൽ രാമന്നു ഭാര്യ പോയതുതൊക്കെയുള്ള ദുഃഖവും, എനിക്കു ഭർത്താവില്ലാത്തതുതൊക്കെയുള്ള ദുഃഖവും തീരും. അതിനാൽ അപ്രകാരം ചെയ്യുതരണമെന്നാണപേക്ഷ. ഇതുകേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു:—ജാനകിയെക്കൊണ്ടുവരുന്ന കാര്യം തീച്ചതന്നെ. മേറേ കാര്യവും ഉത്സാഹിച്ചുനോക്കാം. അതു നിന്റെ യോഗംപോലെ വരട്ടെ. ഏതായാലും നീ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോവുക. എന്നു പറഞ്ഞു ശുദ്ധ്വേദം അയച്ചതിന്നുശേഷം, രാവണൻ മദനപരവശ്യത്താലുള്ള ഉഷ്ണം മോറവാൻ ചന്ദ്രനെ വരുത്തി തന്റെ ശരീരത്തിൽ അമൃതകിരണങ്ങൾ ഏല്പിക്കുകയും അതിന്നുശേഷം ചന്ദ്രവനത്തിൽ തപസ്സുചെയ്യുന്ന മരീചനെക്കണ്ടു ചില സഹായങ്ങൾ ചെയ്യുതരണമെന്നു പറവാനായി അവിടേക്കു പുറപ്പെട്ടു പോകയും ചെയ്തു.

മരീചരാവണസംവാദം.

ക വി .

ചന്ദ്രമലത്താൽകൽപ്പകനീഴൽതലവർഷം
അനന്തകനകംഅയ്യൊമടക്കിഅരശാജായി

ഇന്നവനത്തിലിന്നലുഴക്കെക്കെളിയോർപോൽ
വന്തകരുത്തെചൊല്ലതിഎന്തൻമരകോനെ.

രാവണൻ തന്റെ ആശ്രമത്തിൽ വന്നതുകണ്ടു മാഹീചൻ,
ആസനം കൊടുത്തിരുത്തി ഉപചാരങ്ങളെ ചെയ്തു ഇപ്രകാരം
ചോദിച്ചു. ഹേ രാവണ! എന്താണിങ്ങിനെ ഈ രാത്രിയിൽ അ
കമ്പിക്കാലാണും കൂടാതെ കാൽനടയായി വന്നതെന്നു മനസ്സിലാ
കുന്നില്ല. പാഞ്ഞുകേട്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.
ഇതുകേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ മാതൃല! നാം എനി
ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമില്ലെന്നു പറയത്തക്ക അപമാനം ഇ
പ്പോൾ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ:— അധ്വജാവാ
സിയായ ഭഗവാനെൻ പുത്രന്മാരായ രാമനും ലക്ഷ്മണനും നമ്മുടെ
പഞ്ചവടി എന്ന സ്ഥലത്തെ ആക്രമിക്കുകയും അവിടെ ഒരു പ
ണ്ണശാല കെട്ടി, താപസവേഷധാരികളായി പാർത്തവരികയും ചെ
യ്ക്കുന്നു. അതിൽ ലക്ഷ്മണൻ എൻവൻ എന്റെ സംഭവിയും
നിന്തിരുവടിയുടെ മരുമകളുമായ ശുക്ലവേഷയുടെ മൂക്കും മലയും
മറയ്ക്കുകയും മാനഭംഗം വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽപറ്റം അ
പമാനം എനി എന്താണ് വരുവാനുള്ളത്. അറിന്നു വല്ല നിവൃ
ത്തിയും ഉടനെ വരുത്തണം. അതിലേക്കു നിന്തിരുവടി ചില
സഹായങ്ങൾ ചെയ്യണമെന്നു പറയാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. !
ഇതു കേട്ടു മാഹീചൻ ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു:— അല്ലയോ രാവണ
ഖരാദികൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ? രാവണൻ:— ഖരാദി
കൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ വിവരം അറിഞ്ഞു അന്വേ
ഷിക്കുകയും പടകളോടുകൂടിപ്പോയി യുദ്ധം ചെയ്തുമുണ്ടായി. പക്ഷേ അ
വരെയൊക്കയും രാമൻ ക്ഷണമാത്രംകൊണ്ടു സംഹരിച്ചുകളയു
ന്നുണ്ടായത്. ഞാൻതന്നെ യുദ്ധത്തിനായി പോകാമായിരുന്നു.
എനിക്കു രാമാദികൾ സമന്മാരല്ലാത്തതിനാൽ ഞാൻ അതിന്നു
യി ഒരുങ്ങാത്തതാണ്. നാം അറിയാതെ രാമാദികൾ നമ്മുടെ
ശുക്ലവേഷയായ മാനഭംഗം വരുത്തിയതുകൊണ്ടു, നമുക്കു രാമൻ
അറിയാതെ രാമന്റെ ഭാര്യയായ സീതയെക്കൊണ്ടുവന്നു മാനഭം
ഗം വരുത്തണം. അതിന്നു നിന്തിരുവടിയുടെ സഹായമല്ലാതെ

മറ്റു യാതൊരു നിവൃത്തിയും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മാരിചൻ പറയുന്നു:—അല്ലയോ രാവണ! നീ ഇപ്പോൾ ആലോചിക്കുന്ന വഴി നന്നല്ലെല്ലോ. ഇതുകൊണ്ടു നിനക്കു നശമുണ്ടല്ലോ. നിണക്കു ഇത്രയും ബുദ്ധിയില്ലയോ? ഈ ആലോചന നിന്റെ പ്രാജ്ഞാപരമമെന്നു പറയാനുള്ളു. ഹേ രാവണ! നീ ഞാൻ പറയുന്നതിനെ ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കണം:— നീ ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു അനേകകാലം കഠിനതപസ്സു ചെയ്തതിനാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട വശബലങ്ങളെല്ലാം ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം നശിപ്പിക്കുവാനൊരുങ്ങുന്നതു വളരെ കഷ്ടംതന്നെ. മായാമാനാഷ്ട്രനായ ഈ രാമനെ നീ അറികയില്ല അല്ലേ? എന്നാൽ ഞാൻ നല്ല വണ്ണം അറിയും. എന്റെ അനുജനായ സുബാഹുവേയും, മാതാവായ താടകയേയും കൊന്നു ഈ രാമനാണ്. ഇപ്പോഴും രാമനെന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ എന്റെ പ്രാണൻ വിറയ്ക്കുന്നു. ചരമര പരിഗ്രഹണംകൊണ്ടുണ്ടാകാവുന്ന ദോഷം നീ അറിയുന്നവനാണല്ലോ. അല്ലയോ രാവണ! എത്രപേരാണ് സ്ത്രീകൾ നിമിത്തം നശിച്ചുപോയിട്ടുള്ളത്. അഹല്യ നിമിത്തം ദേവേന്ദ്രൻ ദുഷ്കീർത്തിയെ വഹിച്ചില്ലയോ? ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം ചന്ദ്രൻ അപമാനത്തിന്നു പാത്രമായില്ലയോ? നഹുഷൻ എന്ന രാജാവു ഇന്ദ്രാണി നിമിത്തം പെരുമ്പാമ്പായി ഇപ്പോഴും കഷ്ടപ്പെട്ടുനില്ക്കുന്നു? ഇവയെല്ലാം അറിഞ്ഞിട്ടും നീ ഈ ആലോചനക്കായി എന്റെ അടുക്കൽ വന്നുവല്ലോ. ഇതു കുറെ കഷ്ടം തന്നെ. ഈ ജനകിയെ ഭരിച്ചു അനേകം സുന്ദരികൾ വേറെ ഉണ്ടല്ലോ. ജനകിയായതു ഇച്ഛാജ്ഞാനക്രിയാശക്തിസ്വരൂപിണിയായ സാക്ഷാൽ ശ്രീഭഗവതിയാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ജനകിയെയാണോ നീ അപഹരിപ്പാൻ ഭാവിക്കുന്നത്? ആ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയെയാണോ നീ അപമാനിപ്പാൻ ഭാവിക്കുന്നത്? അങ്ങിനെയൊക്കെങ്കിൽ ഹേ രാവണ! നീയും നിന്റെ ഗോത്രവും നശിപ്പാൻ കാലം അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നതിന്നു സംശയമില്ല. നീ വെറുതെ വംശം നശിപ്പിക്കുവാൻ ഉത്സാഹിക്കൂ! എന്നിങ്ങിനെ മാരിചന്റെ വാക്കുകളെക്കേട്ടു കോപിഷ്ടനായ രാവണൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

രാവണൻ:—എടാ മാരിച! നീ എന്റെ പ്രബലതയെയും എന്തി-
ക്കു വന്ന അപമാനത്തെയുമൊന്നും ലേശംപോലും ആലോ-
ചിക്കാതെ ധിക്കാരമായ വാക്കുകളേയും എന്നോടു പറയു-
ന്നതു? എന്റെ വാക്കിനെ അനുസരിച്ചു നീ നടന്നില്ലെ-
ങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ എന്റെ ചന്ദ്രഹാസത്തിനിരയാക്കി-
ക്കളയും എന്നു പറഞ്ഞു വാൾ കയ്യിലെടുക്കുന്നതുകണ്ടു മാരി-
ചൻ പറയുന്നു.

മാരിചൻ—ഹേ രാവണ! നീ എന്റെ നേരെ കോപിക്കരുത്
നിനക്കു വലുതായ ദുഷ്ടാലം അടുത്തിരിക്കുന്നു. അതു എ-
ന്നെയും ബാധിച്ചുവെന്നു പറയേണ്ടതുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു
ഞാൻ നിനക്കുവേണ്ടി ചെയ്യേണ്ടതു എന്താണെന്നുമാത്രം
പറയുകയേ വേണ്ടൂ.

രാവണൻ—ഹേ മാതുല! ഭയപ്പെടേണ്ട. താടകയേയും മറ്റും
കൊന്നവനാണു രാമൻ എന്നതു ഞാൻ മറന്നിട്ടില്ല. ഞാൻ
രാമനെ നിഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു. മാതുലൻ വേദിക്കരുതു. നീ
നീതിവടി കനകമായ ഒരു മാനിന്റെ വേഷംപുണ്ട് അ-
വരുടെ പണ്ണശാലയ്ക്കടുത്തു സഞ്ചരിച്ചു സീതയെ മോഹി-
പ്പിച്ചു വല്ലുപിഡവും രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ അകറ്റണം. ആ
അവസരത്തിൽ ഒരു സന്യാസിവേഷം ധരിച്ചു ഞാൻ സീത-
യുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു അവളെയുംകൊണ്ടു പോന്നുകൊ-
ള്ളാം. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

മാരിചൻ—ഹേ രാവണ! ഞാൻ എന്തുചെയ്തെട്ടു! മൺവേഷമെ-
ടുത്തു മേൽപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതായാൽ രാമൻ എന്നു വ-
ധിക്കും നിശ്ചയംതന്നെ. നിന്റെ കല്പനയെ അനുസരി-
ക്കാത്താൽ നീ എന്നു വധിക്കുമെന്നതിന്നു സംശയമില്ല
ല്ലോ. രണ്ടുപ്രകാരമായാലും മരിക്കും. എന്നാൽ രാമസം-
യകമോറ മരിക്കുന്നതാണ് സൂക്തം. അതിനാൽ നിന്നു-
ക്കു ഇഷ്ടമായവിധം ചെയ്യാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമാണ്. ഞാൻ
ഇപ്പോൾ ഇങ്ങിനെ ഒരു സഹായം ചെയ്യാം. മരിച്ചതിന്നു-
ശേഷം മറ്റൊരു സഹായവും കൂടി നിനക്കു ചെയ്യാൻ

ഞാൻ ഭയക്കുമുണ്ട്. അതായതു:—ഇത്തരം പാപകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുന്ന നീ ഏറെത്താമസിയാതെ കുടുംബസമേതം അന്തകപുരിയിലേക്കു പോകുമല്ലോ. ഞാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ പോകുന്നതും അവിടെക്കാണ്. എന്നാൽ നീ വരുമ്പൊഴിക്കു നരകത്തിൽ ചില മുറികൾ നിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി ഒഴിച്ചുവെപ്പിക്കാം. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു മാരിചൻ മനോഹരമായ ഒരു മാനിന്റെ വേഷമെടുത്തു രാമലക്ഷ്മണന്മാരുടെ പണ്ണശാലയുടെ അടുക്കലേക്കായി പുറപ്പെട്ടുപോകയും ചെയ്തു.

അയോദ്ധ്യാക്ഷാസം സമാപ്തം.

ആ രണ്ടു കാണ്ഡം.

സീതാകനകമുഗ്ദ്ധനം.

കവി.

നന്മാമുനിവർത്തേവർകളുംനാടിക്കാണാനാതാഭാർ
പൊന്മാൻതുള്ളിവിളയാട്ടംപുതുചെപ്പാർപാർവേന്ത
മുനാനിതുപോൽക്കണ്ടതില്ലെല്ലമുലമുതലൈലഴുമുതലൈ
ഇന്മാന്തന്നെപിടിത്തൈക്കുണർത്തുതാഴീർപെരുമാതെ.

സീതാദേവി ആശ്രമത്തിലിരുന്നുകൊണ്ടു വന്നതിന്റെ ഭംഗിയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ അതിമനോഹരമായ ഒരു മാനിനെ കാണുകയും, അതിന്റെ രൂപസൗന്ദര്യാദികളെ കണ്ടു മോഹിച്ച് വിനോദത്തിനായി അതിനെ പിടിച്ചുതരണമെന്നു കണവനോടപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീരാമൻ അനന്തരം ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു ആ മാനിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ നോക്കി പറയുന്നായി കല്പിച്ചു. ലക്ഷ്മണൻ ആ മാനിനെ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി ശ്രീരാമനോടു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു:—സപാമിൻ! ഇതു അശാസ്ത്രമായ മനുഷ്യാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പണ്ടു വിശ്വാമിത്രന്റെ യാഗത്തിൽ വന്നു നിന്തിരുവടിയെ ഭയപ്പെട്ടു ഓടിപ്പോയ

മരീചനാണെന്നാണു തോന്നുന്നത്. സൂക്ഷ്മം അറിയേണമെങ്കിൽ അസ്രം അനുസന്ധാനം ചെയ്യാൽ മതിയാവുന്നതാണ്. ഇതു കേട്ട ശ്രീരാമൻ പറയുന്നു. ആഹാ! ആ ദുഷ്ടനായ മരീചനോ? എന്നാൽ ഇപ്പോൾതന്നെ വധിച്ചുകളയാം. മാനാണെങ്കിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു വരികയും ചെയ്യും. നീ പാപിയാ പണ്ണശാലയിൽ സീതയെ കാത്തിരിക്കുക. എന്നിങ്ങിനെ ലക്ഷ്മണനോടു പറഞ്ഞ് വില്പി എടുത്തുകൊണ്ടു മാനിന്റെ പിന്നാലെ പുറപ്പെട്ടു. കുറെ അധികം ദൂരം ചെന്നിട്ടും അതിനെ പിടിപ്പാൻ കിട്ടുകയില്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ അസ്രം പ്രയോഗിക്കുകയും അസ്രോട് മരണവേദനയോടെ മരീചൻ, 'അയ്യോ സീതേ! ലക്ഷ്മണ! രക്ഷസന്മാർ എന്നെ വധിക്കുന്നു. പ്രാണൻ പോകുന്നതിന്നു മുമ്പു വന്നു എന്നെ രക്ഷിക്കണം! രക്ഷിക്കണം!' എന്നിങ്ങിനെ കപടസ്വരത്തിൽ, ശ്രീരാമൻ പറയുംപോലെ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു പറയുകയും ഉടനെ പ്രാണനെ വെടിയുകയും ചെയ്തു. ഇതു കേട്ട ശ്രീരാമൻ, ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണെന്നു കരുതി, ഈ ശബ്ദം സീത കേട്ടാലും ലക്ഷ്മണൻ കേൾക്കാതിരിക്കട്ടെ എന്നു മനസ്സിൽ സങ്കല്പിച്ചു. അതുപോലെതന്നെ ഈ രോദനം സീതാദേവി കേൾക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ കേൾക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ജനകി ഈ രോദനം കേട്ട ഉടനെ വല്ലാതെ വ്യസനിക്കുകയും ഉടനെ ലക്ഷ്മണനോടു, ഹേ ലക്ഷ്മണ! സ്വപ്നകന്തനായ ഭഗവാന്റെ രോദനം നീ കേൾക്കുന്നില്ലയോ? ഇപ്രകാരമുള്ള ദീനസ്വരങ്ങൾ കേട്ടിട്ടും നിന്നക്കു യാതൊരു ഭാവഭേദവും കണ്ടുന്നില്ലല്ലോ. ഉടനെ ചെന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നാലും. എന്നിങ്ങിനെ സീത പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. ശരണം ലോകജനനീ! ക്ഷമിക്കണം. ഈരേഴുലോകത്തിൽ വസിക്കുന്ന സർവ്വരും ഒരുമിച്ചു വില്ലെടുത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാലും ശ്രീരാമസ്വാമിക്കു അതൊക്കയും ഒരു തൃണപ്രായമാണ്. മരീചന്റെ മരണസമയത്തുള്ള ആ ദുഃഖരോദനമാണ് ഭവതി കേട്ടത്. അതുകൊണ്ടു ദുഃഖിക്കരുത്. ഇവിടെ നിന്തിരുവടിയെ കാത്തിരിപ്പാനാണ് ജ്യേഷ്ഠൻ എന്നോടു കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിനെ ധി

ക്കുരിച്ചുനടപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ലല്ലോ. അതിനാൽ നിന്തിരുവടി അല്പസമയംകൂടി ക്ഷമിക്കണം. അപ്പോഴേക്കും സ്വാമി ഇവിടെ വരും. എന്നിങ്ങിനെയുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങൾ വാക്കിനേക്കൂട്ടു സീത പിന്നെയും പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ! നിന്റെ അഭിപ്രായം എനിക്കു മനസ്സിലായി. അതു ഈ ജന്മം സാധിക്കുമെന്നു നീ വിചാരിക്കേണ്ട. നീ ഭഗവാനെ രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ പോകാതെ വല്ലതും പറഞ്ഞു സമയം കളയുകയാണല്ലോ ചെയ്യുന്നത്. അതിനാൽ ഞാൻ ഇതാ ഈ കാണുന്ന കാട്ടുതീയിൽ ചാടി ഉടനെ എന്റെ ദേഹം ഉപേക്ഷിക്കും. ഇതുകൂട്ടു ലക്ഷ്മണൻ വളരെ വ്യസനിച്ചു. എന്തുചെയ്യും പ്രാർത്ഥന അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുന്നതല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഭഗവാനെ അന്വേഷിച്ചു പുറപ്പെട്ടുചെല്ലാം. ഇവിടെ ആരുവന്നാലും പണ്ണശാലയിൽനിന്നു പുറത്തുപോകാതിരിക്കട്ടെ. ജനകിയെ സമുപ്രകാശനെയും ജടായു കാത്തുകൊള്ളാട്ടു, വനഭവതമാരെ നിങ്ങളും സീതാദേവിയെ കാത്തുകൊള്ളേണമേ! എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണൻ ശ്രീരാമനെ കാഞ്ഞാനായി പുറപ്പെട്ടു പോവുകയും, ആ അവസരത്തിൽ രാവണൻ ഒരു സന്യാസിവേഷം ധരിച്ച് പണ്ണശാലയിൽ ജനകിയുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷമാവുകയും ചെയ്തു.

സീതാമാരണം .

കവി .

പൊയിശാല്യമുനിവനല്ലൻ പൂമകൾമാതരാളെ
 ദൈത്യമരുളുമുണ്ടാതെയുചെല്ല ഗാമയിലെ
 അയ്യമെല്ലവന്തെന്തവടു നടുനിൽത്തു
 പെണ്ണെളക്കയ്മ്പിന്നാലെപിമെന്തികൊടുവാവിന്റെ.
 അനന്തരം ജനകി മഹർഷിയെക്കണ്ടു ആസനം നൽകിയി
 തത്തി അർഹ്യപാദാദികളാൽ പൂജിച്ച് ഭക്തിയാടുകൂടി തൊഴു
 ത്തുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.
 സന്യാസി—അല്പായം സുന്ദരീ! ഞാൻ ഒരു മഹർഷിയാണ്. അധികകാലം സമാധിയിൽ ഇരുന്നവനാണ്. ഇന്നു സമാധിയിൽനിന്നുണർന്നപ്പോൾ ലോകത്തെ ഈ വിധമൊക്കെയുമാ

ണ് കണ്ടുന്നത്. മുഖ്യ ഈ സ്ഥലത്തു അനേകം ജീർണ്ണിച്ച പന്തലുകളും വന്യങ്ങളായ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവയൊന്നും കാണാറില്ല. എന്റെ സമാധി ഉണർന്നപ്പോൾ എനിക്ക് ക്ഷുത്തും ദാഹവും തുടങ്ങുകയാൽ അവിടെ വല്ല നിവൃത്തിയും ചെയ്യാനായി അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ സ്വാഭാവികമായി ഇവിടെ ഒരു പണ്ണശാലയും അതിൽ നിന്നും ഭക്ഷണത്തിനായി മഹാലക്ഷ്യം അനുഗ്രഹിച്ചു നൽകുന്ന സ്വാഭാവികമായ പ്രത്യേകിച്ചും സ്ത്രീകളാകയാൽ നീ ആഭിജ്ഞാനമുള്ളതല്ലാത്തതുകൊണ്ട് പണ്ണശാലയിൽ നിന്നു പുറത്തുപോകരുത് എന്നു ഒരു കമ്പലം തടയണമെന്നിങ്ങിനെ പരിപാടി പറയുന്നതിനെക്കൂടി ജനകി പറയുന്നു.

ജനകി—നീയോ മഹാലക്ഷ്യ! സന്യാസികൾ ക്ഷുത്തബാധയോ മറ്റോ മഹാലക്ഷ്യം ഒന്നും ഇല്ലാത്തതായാ ഞാൻ കേട്ടിരിക്കുന്നത് സന്യാസികൾ പലതരത്തിലുള്ളവയായിരിക്കുമോ? നിന്തരം നീ ക്ഷുതപിപാസകളാൽ അവതനായിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നതു നിനക്കുള്ള കാരണമന്താ എന്നു വിചരിച്ചറിഞ്ഞാൽ നീയൊക്കെ ഉള്ളതും.

സന്യാസി—നീയോ മഹാലക്ഷ്യ! സന്യാസികൾ നാലുതരക്കാരാണ്. 1. കുടീമകൻ. 2. പട്ടുതകൻ. 3. ഹംസൻ. 4. പരമഹംസൻ. ഇവർക്കെന്തെല്ലാം. ഇപ്പറഞ്ഞ നാലുതര സന്യാസികൾക്കും മൂന്നുതരമാണ് ദൈവശാസ്ത്രം. അതായത് 1. മന്ദവിശാലം. 2. തീവ്രവിശാലം. 3. തീവ്രതവിശാലം എന്നിവയാണവരിൽ കുടീമകനും പട്ടുതകനും മന്ദവിശാലികളാണ്. ഹംസൻ തീവ്രവിശാലിയും പരമഹംസൻ തീവ്രതവിശാലിയാണ്. അതിൽ കുടീമകന്റെ ലക്ഷണം—കുടുംബത്തോടു ബന്ധനായിരുന്നു കടുക്കും ഭാര്യപുത്രന്മാരെ രക്ഷിക്കുവാൻ അപരത്ഥനായിത്തീർന്നു അവരെ ഉപേക്ഷിച്ചു തന്റെ ഉഭയം പരമം ഭരിപ്പാനായി കാഷായവസ്ത്രരൂപാക്ഷാദികൾ ധരിച്ചു എങ്ങും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. പട്ടുതകൻ, കുടും

ബഞ്ചൻ ഉപേക്ഷിച്ചു സഞ്ചരിക്കുന്നവനാണെങ്കിലും സഞ്ചരകാലങ്ങളിലൊക്കെയും അനേകം സന്യാസികളെ ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. എന്നാൽ അവരിൽനിന്നു ഉപദേശങ്ങളൊന്നും ലഭിക്കാതെ ജടാഭാരവും വഹിച്ചു കൌപിനം മാത്രം ധരിച്ച യോഗദണ്ഡം മുതലായവയോടുകൂടി എല്ലാവരും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഹംസൻ:—ഭഗവൽഭക്തി ഹേതുവായിട്ട് വേദപാരം, വേദവൃജ, ഗുരുവൃജ മുതലായതുകളെ വിധിയാംവണ്ണം അനുഷ്ഠിച്ചു, സൽഗുരുവിൽനിന്നു ലഭിച്ച ഉപദേശമനുസരിച്ചു ആസ്വാസനമായി യമനിയമാദികൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നവനാകുന്നു. പരമഹംസൻ:—അഷ്ടാംഗങ്ങളിൽ നിപുണനും, ശുഭേഷ്ടാവിവരനും, തന്നമാനസ്സികസത്യാപത്തി, അസച്ഛക്തിപദോത്ഥാപന, തുരീയം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ജ്ഞാനമാഗ്ഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ച അനുഭവശോഭാമായ ബ്രഹ്മാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കുന്നവനാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ നാലുതരം സന്യാസികളിൽ ചച്ച ഞാൻ പരമഹംസനാകുന്നു. എനിക്കു ആഹാരങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധയില്ല എങ്കിലും പ്രാശ്നൈകമുപേക്ഷയോടെ മനസ്സു ആഹാരാദികളിൽ ചലിച്ചതാണ്. അല്ലയോ സുന്ദരീ! നിന്നെ നോക്കുമ്പോൾ നീ ഒരു രാജകുമാരിയാണെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ. അഥവാ വല്ല രാജകുമാരന്മാരുടേയും ഭാര്യയായിരിക്കുമോ? നീ ആരാണ്? നിന്റെ ഭർത്താവു ആരാകുന്നു. ആയാൾ എവിടെ; ഈ ഘോരമായ വനത്തിൽ സഹായത്തിനാരുമില്ലാതെ നീ തനിയെ ഇരിപ്പാൻ കാരണമെന്തെ? ഇ ചച്ചെല്ലാം അറിവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പറഞ്ഞാലും—

ജാനകി—ഹേ മഹാനഭാവ! ഞാൻ മിഥിലാധിപനായ ജനകരാജാവിന്റെ പ്രിയപുത്രിയാണ്. എന്റെ പേര് ജാനകി എന്നാണ്. അയോദ്ധ്യാധിപനായ ഭഗവതരാജാവിന്റെ പ്രഥമപുത്രനാണ് എന്റെ ഭർത്താവ്. കണവന്റെ പേര് പറയുന്നതു പതിവ്രതമാക്കു യുക്തമല്ലാത്തതിനാൽ അതിനെ ഞാൻ

സീതാഹരണം

പറയുന്നില്ല. അദ്ദേഹം, തന്റെ മാതാവിന്റെയും പിതാവിന്റെയും വാക്യത്തെ പരിപാലിപ്പാനായി കാട്ടിൽ വന്നതാണ്. ലക്ഷ്മണൻ എന്നപേരായ ഒരു അനുജനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ വന്നിട്ടുണ്ട്. കണവനും അനുജനും ഇപ്പോൾ പുറത്തേക്കു പോയിരിക്കുകയാണ്. വേഗത്തിൽ വരും. അവർ വന്നാൽ നിന്തിരുവടിക്കു എല്ലാം ഇഷ്ടപോലെ സംധിക്കും. എന്റെ അധീനത്തിൽ നിന്തിരുവടിക്കു തരവാനായി ഒന്നും ഇരിപ്പില്ല.

സന്യാസി—ഓഹോ! ഭരതമനെയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാലു പുത്രന്മാരെയും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽ പ്രഥമപുത്രനായ ശ്രീരാമനെ ഞാൻ അറിയും.

ജാനകി—നിന്തിരുവടി ഇപ്പോൾ എവിടെ നിന്നാണ് വരുന്നതെന്നറിവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

സന്യാസി—ഞാൻ അനേകം തീർത്ഥങ്ങളിൽ സ്നാനം ചെയ്തതും അനേകം ക്ഷേത്രങ്ങളെ സന്ദർശിക്കുകയും അനേകരാജ്യങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്തവരുന്നവനാണ്. ഓരോ പട്ടണങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ച് അവിടങ്ങളിലുള്ള രാജാക്കന്മാരുടെ ദുഷ്പ്രഭതയേയും പ്രബലതയേയും, കീർത്തിയേയും ദുഷ്കീർത്തിയേയും എല്ലാം അറിഞ്ഞു അവർക്കു വേണ്ടുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളെ കൊടുത്ത് അങ്ങിനെ സഞ്ചരിച്ച് വരുന്നവനാണ്. ഇപ്പോൾ നിന്റെ കണവൻ വരുന്നതുവരെ സമയം പോവാനായി ഞാൻ നേരംപോക്കുള്ള ഒരു രാജാവിന്റെ ചരിത്രം പറയും എന്നു പറഞ്ഞ് സന്യാസിയായ് രാവണന്റെ ചരിത്രം പറയുന്നു. ലങ്ക എന്ന അതിമനോഹരമായ ഒരു രാജധാനിയും അവിടെ നൈരലോക്യ സുന്ദരനായ ഒരു രാജാവും ഉണ്ട്. ഹേ ജാനകി! ആ രാജാവ്, ഭൂലോകത്തിലെ ദേവേന്ദ്രനാണെന്നു പറയുന്നതിൽ ഒട്ടും അതൂർത്തില്ല. ആ രാജാവിന്റെ ഭാഗ്യത്തിന്നു ഞാൻ ഒന്നുംതന്നെ ഉപമപറവാൻ കാണുന്നില്ല. സൗന്ദര്യത്തിൽ കാമദേവനെ ജയിച്ചവനാണ്. ബ്രഹ്മഗൗരവസംജാതനും, സാമവേദ സാധകനും ആ

കുന്നു. ഒരു കാലത്തിൽ കൈലാസപവ്യാന്ത എടുത്ത് അമ്മര നമോടിവനും അഷ്ടദിഗ്ഗജങ്ങളെ ജയിച്ചവനാണ്. പത്തു തലകളും ഇരുപതു കൈകളും അവന്നുണ്ട്. സ്വപ്നവണ്ണമായ ദേഹകാന്തിയുള്ളവനാണ്. ഏതു സ്ത്രീയും അവനെക്കണ്ടാൽ മോഹിക്കു തിരിക്കുകയില്ല. മൂന്നു ലോകത്തിലും ഇത്ര സൗന്ദര്യവും സമ്പത്തുമുള്ള ഒരാളെ വേറെ കാണാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഇപ്രകാരം സൗന്ദര്യമുള്ള അവന്നു അനുരൂപമായ ഒരു നാരിയെ ഭാര്യയാക്കുവാൻ ഇതുവരെ സാധിച്ചില്ല. അതിനാൽ തന്റെ പടംപറച്ച ഭൂതന്മാർ വശം പലഭിക്കുകകളിലേക്കും അയച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു പടത്തിന്നു അനുരൂപമായ നാരിയെ തിരഞ്ഞു പല ദിക്കിലും ആളുകൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. ഹേ ജാനകി! അവരിൽ ആരെങ്കിലും ആ പടവുകൊണ്ട് ഇവിടെ വരികയോ നിന്റെ രൂപാന്താരത്തോടു നാക്കുകയോ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ? ഒന്നിന്നും കൊള്ളരുതാത്ത കണപറമ്പി ഭരിച്ചുകൊണ്ടു അധികകാലം ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ സ്ത്രീകൾക്കു അനുരൂപനായ ഭർത്താവൊന്നിച്ചു ഒരു ദിവസമെങ്കിലുമിരുന്നു മരിക്കുന്നതു ഉത്തമമായിരിക്കും. അതിനാണ് സ്ത്രീകൾ ഭാഗ്യം ചെയ്യേണ്ടത്. ഈ രാമൻ സാധുവാണ്. എന്നു കേണയല്ല. രാമൻ ഭഗവതരാജാവിന്റെ അകാലസന്തതിയുമാണ്. എന്തു ചെയ്യും നിന്റെ കർമ്മം ഇങ്ങിനെയായല്ലോ. എന്തിങ്ങിനെയുള്ള സന്യാസിയുടെ വാക്കിനെക്കേട്ടു ജാനകി പറയൂ.

ജാനകി—ഹേ സന്യാസിവര്യ! അങ്ങ് പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു ഇങ്ങനെയൊന്നോ വിഷയം അവസാനിപ്പിച്ചത്? രാക്ഷസന്മാരെയാണോ ഇത്ര നേരവും പുകഴ്ത്തിയത്. എന്റെ കണവൻ രാക്ഷസന്മാരെ വധിച്ചാനാണ് ആയുധപാണിയായി വന്നതിലേക്കു വന്നതെന്ന വിവരം അങ്ങ് അറിഞ്ഞിട്ടില്ല അല്ലേ? രാക്ഷസന്മാരെക്കൊണ്ട് ഇത്രയും പുകഴ്ത്തുന്ന അങ്ങു എന്റെ ഭർത്താവ് മടങ്ങിവരുന്നതിന് മുമ്പേ ഇവിടെനിന്നു പോവുകയാണ് നല്ലതു. ഇതു കേട്ടു സന്യാസി പറയുന്നു. ഹേ സന്ദരി! ഒരു മുയൽചെന്നു സിംഹത്തെ വധി

ക്കുമെന്നു പറയുമ്പോഴെന്താണ് ഇപ്പോൾ നീ പറയുന്നത്. ഒരു മനുഷ്യൻ ഒരു രാക്ഷസനെ വധിക്കുമെന്നു പറയുന്നതു കേട്ടാൽ എങ്ങിനെയൊണ് അത്ഭുതപ്പെടാതിരിക്കുക? എന്തിങ്ങിനെ പറഞ്ഞതിനേക്കേട്ട് ജാനകി പറയുന്നു. ഹേ സന്യാസി രാക്ഷസരാജാവായ രാവണനെ കൃതവീര്യപുത്രനായ കാഞ്ചവീര്യൻ ജയിച്ചതു അറിയുമോ? അങ്ങിനെ ഉള്ള കാഞ്ചവീര്യനെ പരശുരാമൻ ജയിക്കുകയും ആ പരശുരാമനെ എന്റെ കണവൻ ജയിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല വിരാഡനെയും ഖരാദികളെയും എന്റെ സ്വാമിയൊണ് ജയിച്ചത്. നിന്തിരുവടി ഒരു കപട സന്യാസിയാണെന്നിപ്പോൾ തീർച്ചയായി. എന്നതിനേക്കേട്ടു സന്യാസവേഷത്തെ വിട്ടു തന്റെ യഥാർത്ഥമായ രൂപത്തെ വഹിച്ച് രാവണൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. എടീ ജാനകീ! രാവണനെ നീ അറിയുമോ? നിന്റെ നാമ്യ ഞാൻ കടപിടിച്ചു മുറിക്കും. എനി ഒരു രാക്ഷസരൂപം നീ പറഞ്ഞു പോകരുത്. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണൻ അവളെ പിടിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ പതിവ്രതാഗ്നിയോട് അടുപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു വന്നു. അതുകണ്ട് രാവണൻ ഒരു യോജന ഭൂമിയോടുകൂടി പണ്ണശാലയെ കുത്തിപ്പഴുക്കി വിമാനത്തിൽവെച്ച് നടക്കാക്കുകയും ചെയ്തു. ജാനകി പിന്തിരിഞ്ഞിരുന്നു ജടാഭാവ വിളിച്ച് ഭയപ്പെടുകയും അതു കേട്ടു ജടായുവനു രാവണനെത്തടുത്ത് യുദ്ധംചെയ്തതും രാവണന്റെ കീഴീടം കണ്ഡം ഖാലവലയം, മുതലായ ആഭരണങ്ങളും വില്പം കൈത്തി ഭൂമിയിൽ വീഴ്ന്നു ഖാലനേരം യുദ്ധംചെയ്തതും രാവണനു ജയമില്ലാത്തതുകണ്ടു പക്ഷിയോടു മമ്മം പറഞ്ഞ് പോർ ചെയ്യാമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതിൽ എടുത്തേക്കാൽപരുവിരലിലാണ് തന്റെ മമ്മമെന്നു രാവണൻ പറയുകയും അതു സത്യമായിരിക്കുമെന്നു കരുതി വലത്തേപക്ഷത്തിലാണു എന്റെ മർമ്മമെന്നു ജടായുവും പറഞ്ഞു. ഉടനെ ജടയേ രാ

വണന്റെ മർമ്മത്തിൽ വക്ത്രസ്ഥംകൊണ്ടു കൊത്തുവാനായി താണസമയം രാവണൻ ചന്ദ്രമാസത്താൽ പക്ഷംവെട്ടുകയും ഉടനെ ജടായു ഭൂമിയിൽ വീണതിനെ ജാനകി കണ്ടു അത്യാന്തം ദുഃഖിച്ചു, കണവനെക്കണ്ടു വൃത്താന്തം പറയുന്നവരെ പ്രാണൻ പോകരുതെന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. രാവണൻ ഭൂമിയിലൂടെ രഥം നടത്തരുതെന്നുകരുതി ആകാശമാർഗ്ഗമായി രഥംകൊണ്ടുപോയി ലങ്കയിൽകടന്നു അശോകവനത്തിൽ ശിശുപതി എന്ന വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ ചിരവെച്ചു; അവിടെ ഉള്ള അശ്വമുഖി, ഗോമുഖി, നകുരമുഖി, സിംഹമുഖി മുതലായ രാക്ഷസികളെ വിളിച്ചു എടീ നിങ്ങൾ, ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ ഈ സ്രീയെ ഭയപ്പെടുത്തിയോ, നയപ്പെടുത്തിയോ എനിക്കു കയ്യുൾപ്പെടുത്തിത്തരണമെന്നു പറഞ്ഞു് രാവണൻ രാജധാനിക്കു പോയതിന്റെ ശേഷം രാവണൻ പറഞ്ഞെല്ലിച്ച വിവരം വിഭീഷണനറിഞ്ഞു തന്റെ മകളായ ത്രിജടയെ സഹായിയാക്കി വെച്ചു പോകുകയും ചെയ്തു. ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനെ അന്വേഷിച്ചു ബഹു ദൂരംനടന്നു ബുദ്ധിമുട്ടി ദുഃഖിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ സപാമിയെക്കണ്ടുകയും ഭഗവാൻ സൗമിത്രിയെക്കണ്ടു എടാ ലക്ഷ്മണ! പണ്ണശാലയിൽ ജാനകിക്കു തുണയാരാണു്? കാര്യം മോശംപിണഞ്ഞുവല്ലോ. നീ എന്നെത്തിരഞ്ഞു വരുവാൻ കാരണമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ലക്ഷ്മണൻ വണങ്ങി സപാമിൻ! ജാനകിയോടു എന്തു പറഞ്ഞാലും സമ്മതിക്കുന്നില്ല. ദേവി അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കാൻ ഒരുങ്ങുന്നതിനെക്കണ്ടു അടിയൻ വന്നതാണു. കണ്ണുശുദ്ധമായ ചില വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞതിനാൽ അതുകേട്ടു എങ്ങിനെ അവിടെ താമസിക്കുമെന്നു കരുതി ദേവിയുടെ കല്പനപ്രകാരം വന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു, അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! സ്രീവാക്കു കേട്ടാണു നമ്മുടെ പിതാവു മരണത്തെ പ്രാപിച്ചതു. അതേപ്രകാരം സ്രീവാക്കുകേട്ടു ഞാൻ മാനിൻ

പിന്നാലെവന്നു. നീ ജനകിയെ കൈവിടുകയും ചെയ്യൂ. ഇതു ആലോചിക്കുമ്പോൾ സ്രീകൃഷ്ണന്റെ വാക്കു കേൾക്കുന്നതു നമ്മുടെ ശ്രോത്രത്തിന്നു ഒരു പാരമ്പര്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. എന്തുചെയ്യും. എന്നു പറഞ്ഞു രണ്ടുപേരുംകൂടി അതിവേഗത്തിൽ പഞ്ചവടിയിൽ വന്നു നോക്കുമ്പോൾ ജനകിയേയും പണ്ണശാലയേയും കാണാതെ ഭഗവാൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും ലക്ഷ്മണൻ ഉപചാരവാക്കുകളാൽ സ്വാമിയുടെ മോഹാലസ്യം തീർത്ത് രഥം പോയ മാലി ലക്ഷ്യംപിടിച്ചു ദക്ഷിണമുഖമായി സീതാസ്നേഹണം ചെയ്യുവതന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ അനേകം വില്ലുകളും ശരങ്ങളും രഥവും കീരീടങ്ങളും ബാഹുവലയങ്ങളും കണ്ഠകുണ്ഡലങ്ങളും തകർന്നുകിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ജനകിയെ കളവുചെയ്യുവാൻ രാവണനാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു വരുമ്പോൾ ജടായുവെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ അത്യന്തം ദുഃഖിച്ചു പറയുന്നു.

ജടായു മേഘം .

കവി .

അതിശയമൗരവരാലമെക്കുപ്പാലതൊ
തുതിശെയ്യമ്പിറവിയിലിമ്പതുമ്പന്തൻ
വിതിവശമെമ്പതുമെക്കൊളാവിടിൽ
മതിവലിവാൽവലിയെന്നെവല്ലമൊ.

അല്ലയോ ജടായുദേവരേ! എന്റെ നിമിത്തം പിതാവായ ഭഗവാനുജായു മരണമനുഭവിച്ചു. എന്നു തന്നെയല്ല പിതൃസ്വപ്തനായ നിന്തിരുവടിയും മരിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. പിതാക്കന്മാർക്കെല്ലാം ഞാൻ ഒരു കാലനായ്ഭവിച്ചതിൽ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു. മേലിൽ ഞാൻ വില്ലും പിടിച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രായാജനമെന്തു? എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ ജടായു കണ്ടു ഹൈ രാഘവ! നീ ഒരു കാലത്തും ദുഃഖിക്കരുതു. സുഖദുഃഖങ്ങൾ ആരെയും വിട്ടുനൽകൂ. സംഹാരമുത്തിയായ പരാമശാമൻ

ബ്രഹ്മകപാലം കയ്യിലെടുത്തു പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം ഭിക്ഷയാചി-
ച്ചുകൊണ്ടു നടന്നില്ലെയോ? സൃഷ്ടികത്താലായ ബ്രഹ്മാവു തന്റെ
ഒരു ശിരസ്സു പോയപ്പോൾ തനിക്കുതിനെ സൃഷ്ടിപ്പാൻ സംധിച്ചു
വെ? രാത്രിനാഥനായ ചന്ദ്രൻ തന്റെ കലകൾ നശിപ്പാനു-
ള്ളൊണ്ടു ദക്ഷന്റെ ശാപം എല്ലേണ്ടിവന്നില്ലയോ? ഇങ്ങിനെ മ-
ഹാത്മാക്കൂടി അവരവരുടെ പ്രാരബ്ധത്തെ അനുഭവിച്ചല്ലെ ക-
ണന്നതു. നിന്റെ അത്യുത്തമമായ സമ്പ്രദായമായ വിദ്യയെ
അറിവാനായി ആരാൽ സംധിക്കും. ജന്മമടുത്താൽ സുഖദുഃഖ-
ങ്ങൾ അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമോ? ജനനം മരണം എന്ന രണ്ടു
കരയോടുകൂടിയ സംസാരാണുവത്തിൽ നിമജ്ജനോന്മജ്ജനങ്ങളെ
മുച്ചയ്ക്ക് വരുന്ന പാമരന്മാരെപ്പോലെ നടിക്കുന്ന നിന്റെ നാട്ടും
ഭടായുദ്ധോടും കാട്ടേണമെന്നുണ്ടോ? രാവണൻ വിചാരിച്ചാൽ
എന്നെ ജയിപ്പാൻ കഴിയുമോ? എന്റെ കർമ്മമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊ-
ന്നതെന്നാണ് പറയുവാനുള്ളത്. എങ്കിലും എന്റെ പ്രാണപ്ര-
ശ്നാണകാലത്ത് നിന്റെ വീലമേഘശ്ചാമളവണ്ണമായ യഥാർത്ഥ
സ്വപത്രപത്തെ കാണാൻ എടുവുന്നതിൽ ഞാൻ അത്യന്തം സ-
ന്തോഷിക്കുന്നു. അനിമേഷവൃത്തികളായ ദേവന്മാർക്കൂടി ഇത്
അസാധ്യമായ കാഴ്ചയാണ്. ആയതു കൊണ്ടു ചേഗത്തിൽ രാവ-
ണാദികളെ വധിച്ചു ദേവന്മാരുടെ സങ്കടരക്ഷ ചെയ്തു അയ്യോ-
ദ്ധ്യയിൽചെന്നു ചക്രവർത്തിയായി സുഖമു വസിക്ക. പ്രാണൻ
പിരിയാതെകണ്ട് എനിക്കു വളരെ വേദനയുണ്ടു. എന്നതിനെ
മക്കട്ട ഭഗവാൻ ക്രോധിച്ചു പറയുന്നു. ഹേ പിതാവേ! രാമന്റെ
സാത്തത്വം നോക്കുക! കണ്ണമൊത്രംകൊണ്ടു ഇതരേഴുപോകവും
മനുഗോഷാസ്സംതൊടുത്ത് ഞാൻ ദൃസ്തീകരിക്കുന്നുണ്ടു. ഇങ്ങിനെ
യുള്ള ദുഷ്ടാശ്ഠി കൂടെ ലോകത്തിൽപ്പെട്ടു അപർദ്ദവേണ്ടുന്ന വര-
ഹവലങ്ങളേയും വരായുധങ്ങളേയും ഹരിഹരവിശിഷ്ടാദികൾ കൊ-
ടുത്ത നിമിത്തമല്ലെ സജ്ജനങ്ങൾ ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവന്നത്? ലക്ഷ-
ണം! വില്ലുകൊണ്ടുവാ എന്ന് ക്രോധിച്ചതിനെക്കണ്ടു ജടായു—അ-
ല്ലയോ രാഘവ! നീ ആരുടെയെങ്കിൽ ക്രോധിക്കുന്നു? നീ അസ്രുതരത

ടുത്താൽ നിരപരാധികളായ സജ്ജനങ്ങൾ നശിക്കണമെന്നും തന്നിരിക്കുന്നു. നീ നാകത്തിന്നധികാരിയായി വരും. നിന്റെ അടുക്കലാണ് തെറ്റ്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ; ഒരു സ്ത്രീയേ പോലും രണ്യമായവനത്തിൽ എങ്കാനിയിയായിവെച്ച് നീ മാനിനെ പിടിപ്പാൻപോകാമോ? നീ പോയനിമിത്തമല്ല രാവണൻ ജാനകിയെക്കൊണ്ടു പോയത്? ആയതു കൊണ്ടു ലോകരെ എന്തിന്നു വൃഥാ ദുഷ്ടം പറയുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനൊക്കട്ടെ രാമസ്വാമിയുടെ ശ്രേയം ശമിച്ചു രാവണൻ ജാനകിയെ എത് മാറ്റത്തുടയ്ക്കുകൊണ്ടുപോയത് എന്നു ചോദിക്കുകയും അതിന്നു സമാധാനം പറയാതെ ശ്രീരാമരാമ എന്നു പറഞ്ഞു ജടായു മരിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ലക്ഷ്മണൻ ജടായുവിന്റെ ദേഹത്തെ എടുത്ത് ഭേദിപ്പിച്ചു ഒരു മൃഗത്തിനെ വധിച്ചു ജടായുവിന്റെ മരണാനന്തരരൂപം കണ്ടെടുത്തു. അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ട ഭക്തിമുഖനായൊരു നടക്കുമ്പോൾ ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു ദേഹശരണത്തിനായി ജലംകൊണ്ടു വരുവാൻ പറഞ്ഞയക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ജലത്തിനായി പോകുന്നവഴിയിൽ ശുദ്ധപത്മവിന്റെ സോദരിയായ അയോദ്ധ്യയിലെ ലക്ഷ്മണനെ തടുത്ത് നീ എന്റെ മാതാപിതാ തീർത്തതേന്തെന്നെന്ന് പറയുകയും ലക്ഷ്മണൻ അയോദ്ധ്യയിലെ പഞ്ച ഉറപ്പുകളെയും അറഞ്ഞയച്ചതിന്നു ശേഷം ജലംകൊണ്ടു ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽ വന്നു വിവരം പറയുകയും ഭഗവാൻ ജലപാനം ചെയ്ത് ദേഹം ശമിപ്പിച്ചു അവിടെനിന്നു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പോകാ വഴിക്ക് കണ്യയന്റെ കരത്തിൽപ്പെടുകയും വെട്ടെടുത്ത് രണ്ടുപേരും രണ്ടുകരഞ്ഞ വെട്ടിയ ഉടനെ ആ ദേഹത്തിൽനിന്നു ഒരു ദിവ്യപുരുഷൻ പുറപ്പെട്ട് ആകാശത്തിൽനിന്നു ഇപ്രകാരം സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്തു.

ക ബ സ സ്തു തി .

ക വി .

ആതിപിരമമംനീ ആതിപിരമനംനീ
ആതിയെന്നമ്പൊരുക്കുപ്പാലുണർന്നീ
ചൊതിത്തുടപ്പിഴമ്പുനീയെൻറചൊല്ലുകിൻ
വേതമുറൈശയ്യാലുംവെറുകാരൊവെറുള്ളൂർ.

ശരണം പരബ്രഹ്മ സ്വരൂപ! സ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടി, ആദിയായി, അനാദിയായി, ആദിമദ്ധ്യാന്തരഹിതനായി, അഖിലാഞ്ചലിയിലുള്ള ജീവകോടികളുടെ അന്തർദ്വഹിച്ഛാപ്തനായി, സമസ്തകാരണനായി, സമസ്തസാക്ഷിയായി, സജാതികവിജാതികസുഗതഭേദശൂന്യനായി, അവന്റെ മാനസഗോചരനായുള്ള മൃത്തിയണ്. നിന്തിരുവടിയെ ഇന്നവിധമെന്നറിയാത്താൽ അങ്ങിനെ ഉള്ള ഭഗവാനെ അടിയൻ എങ്ങിനെ സ്തുതിക്കും. സ്വാമിൻ! കാട്ടുന്നതും കാണുന്നതും നിന്തിരുവടിതന്നെ. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള മാതാവിദ്യകാലു ആരരിയൻ പോകുന്നു! കയ്യിലുള്ള പദാത്മത്തെ വലിച്ചെറിഞ്ഞ് അനന്തരം കാണാനില്ലല്ലോ എന്നു ദുഃഖിക്കുന്ന നാട്യം അത്യന്തതന്നെ. സ്വാമിൻ! ശരണം. എന്നുള്ള സ്തുതിയെക്കൂട്ട് ഭഗവാൻ നീ ആരാണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ഗന്ധർവ്വൻ പറയുന്നു. ശരണം, രാമഭദ്രാ! ഞാൻ ഗന്ധർവ്വനാണ്. എന്റെ നാമം തന്നെ എന്നാണ്. അഷ്ടവക്രന്റെ ശാപത്താൽ ഇങ്ങിനെ വന്നതാണ്. ശാപത്തിനുള്ള കാരണം എന്തെന്നാൽ:—ഒരു ദിവസം വനത്തിൽ ചെല്ല മഹർഷിയുടെ ശരീരത്തെക്കണ്ടു ഞാൻ പരിഹസിക്കുകയും അതു കേട്ടു നീ ഒരു രാക്ഷസനായി ഭവിക്കുക എന്ന് എന്നെ ശപിക്കുകയും ഉടനെ ശാപമോചനം തരേണമെന്നു ഞാൻ അപേക്ഷിച്ചതിനാൽ രാമാവതാരകാലത്തിൽ ശാപമോചനം വരുമെന്നു ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അതേപ്രകാരം വനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ, കാമധേനുവിന്റെ പുത്രിയായ നന്ദിനിയെക്കണ്ടു അതിനെ ഭൂജിപ്പാനായിപ്പിടിച്ചതിനെ ഇന്ദ്രൻ കണ്ടു തന്റെ കരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന വജ്രംകൊണ്ടു എന്റെ ശിരസ്സിൽ അടിക്കുകയും അപ്പോൾ ശിരസ്സു കുക്കിയിലായി കരങ്ങൾ വളരുകയും ചെയ്തു. അന്നുമുതൽ ഇതുവരെ ഇങ്ങിനെ കാലം കഴിച്ച് നിന്തിരുവടിയുടെ വരവും പാർത്തിരിക്കുകയാകുന്നു. എനി നിന്തിരുവടി ഇവിടെനിന്നു ഇരുപത്തഞ്ചു യോജന ദക്ഷിണമുഖനായിപ്പോയാൽ ശബരി എന്ന സ്ത്രീ തപസ്സുചെയ്യുന്ന തപസ്ഥാനത്തെക്കു പോകാം. ശബരിയോട് സുഗ്രീവനിരിക്കുന്ന പാർവതയും തന്നിമിത്തം ഉണ്ടാവുന്ന സഹായങ്ങളേയും അറിവാൻ ഇടവരും.

അവരൾ സർവ്വകാർയ്യവും സാദ്ധ്യമാവുകയും ചെയ്യും എന്ന് പറഞ്ഞ് ഗന്ധർവ്വൻ അന്തർധാനം ചെയ്തു. അതിന്നുശേഷം സ്വാമിയും സൌമിത്രിയും നടന്ന് ശബരിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ എത്തി.

ശബരീമേരക്ഷം.

കവി.

ആണ്ടുകെവന്തായെങ്കുരുന്തപക്കൻറവന്തായി
മാണ്ടതുമായപാശംവന്തതുവരമ്പിൻകാലം
പുണ്ടുമാതപത്തിൻശൈത്യപോലുപിറവിഅയ്യം
വേണ്ടിയതെവെവന്തീർവിരുന്തിവിതമെതിവെടയായി.

ശബരി കൊടുത്ത ഫലപക്ഷങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ച് അനന്തരം നീ ഇങ്ങിനെ തപസ്സിനായിരിപ്പാൻ അപകടമെന്നെന്ന് ഭഗവാൻ ചോദ്യമുതിന്നു ശബരി പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! ചിത്രകുപവൻ എന്ന ഒരു ഗന്ധർവ്വന്റെ പുത്രിയാണ് ഞാൻ. എന്നെ ചേട്ടത്, ചീതിമോത്രൻ എന്ന ഗന്ധർവ്വനാണ്. അദ്ദേഹം ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയാണ്. അങ്ങിനെയിരിക്കെ, കന്യാടൻ എന്ന ഒരു കിരാതനെ ഞാൻ സ്നേഹിച്ചു രമിച്ചു വരുമ്പോൾ എന്റെ നായകൻ അറിഞ്ഞു നീ ഒരു വേടനാരിയല്ലേ എന്നു ശപിക്കുകയും, അറിയായ്മയാൽവന്ന അബദ്ധങ്ങളെ ക്ഷമിച്ചു ശപഥം ചെയ്തപ്പോൾ നീ കണ്ടെന്നു അപേക്ഷിച്ചതിൽ നാരായണസ്വാമിയുടെ രാമായതാരകാപത്തിൽ മോചനം വരുത്തുന്നു അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്രകാരം സ്വാമിയുടെ വരവും ഞാൻ ഇരിക്കുന്നവളാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ട ഭഗവാൻ അവളുടെ ശരപത്തെ മോചനം ചെയ്യുന്നതന്തരം ശബരി സ്വാമിയെ നേർക്കി ശരണം സ്വാമിൻ! ഇവിടെനിന്നു ഭക്ഷണമുഖന്മാരായി കരകളും പോയാൽ പമ്പാപരസ്ത്വം എന്ന രടാകം കാണാം. അവിടെ അടുത്തതായ പ്രസ്രവണാപലമെന്ന പ്രശ്നമു കാട്ടിയുണ്ട്. അതിൽ സൂക്ഷ്മമായ സൂത്രീവൻ പരിശീലനം ആ സൂത്രീവനെ സഖ്യം ചെയ്താൽ സീതാദേവിയെ മെയ്യ് കാട്ടുനിവൃത്തി വരും. എന്നതിനെക്കൂട്ട ഭഗവാൻ ശബരിയെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു.

ആരംഭകാണ്ഡം സമാപ്തം.

കിഷ്കിന്ധ ൨ ക ൦ സ്ഥ ൦ .

അനന്തരം രണ്ടുപേരും ശബര്യശ്രമത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു പമ്പരംസരസ്സിലേക്കു വന്നു സ്നാനപാനാദികളെചെയ്തു ലക്ഷ്മണനാടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു.

പമ്പരവണ്ണന .

കവി .

തേവടിമലരതുചെങ്കുണ്ഠവെങ്കൈമാ
തമ്പടികിൻറതളിവുശാൻറതു
മീമ്പടികേകുമവിളിത്തുവീകുന്റർ
വമ്പടിത്തുലകിടെക്കിടന്തമാണ്ണതു.

അല്ലയോ സൗമിത്രേ! ഈ സരസ്സിന്റെ വൈഭവത്തെ നോക്കുക. അച്ഛജലപരിവൃണ്ണതയോടുകൂടിയ ഈ തടാകത്തിന്റെ നാലുഭാഗവും നവാത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭിത്തിപ്പെട്ടി ഉയർത്തിയിരിക്കുന്നു. സൂര്യൻ ആകാശത്തുടെ വരുമ്പോൾ സൂര്യകിരണങ്ങൾ രത്നങ്ങളിൽ പ്രതിഫലിച്ചു രത്നകാന്തികൾ ജലത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുമ്പോൾ ഈ ധാവളമായ ജലം നന്നുപ്രകാരമായ വണ്ണത്തെ അവലംബിക്കുന്നു. ഈൻ പൊളിച്ച സ്തംഭികപോലെയുള്ള ഈ ജലത്തിൽ ആകാശം പ്രതിഫലിച്ചു കാണുമ്പോൾ മത്തഗജങ്ങൾ വന്നു ജലത്തിൽ പടിഞ്ഞരുപോലെ തോന്നുന്നു. എന്നതന്നെ യല്ല, ഈ തടാകത്തിൽ ചില വേഷധാരികളേയും തിരശ്ശീലകളേയും പശ്ചിമഭാഗത്തു കാണുന്നുണ്ട്. എന്നതന്നെയല്ല, പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ നോക്കുക. ചില നന്തകിമരരേയും കാണുന്നു. അതാ ഉത്തരഭാഗത്തിൽ ചില വാളഭാസികളെ നോക്കുക. ഇതുകളെയെല്ലാം കണ്ടു രസിക്കുന്ന ചില സഭാവാസികൾ ഭക്ഷിണദിക്കിൽ ഇരുന്നു ബലേ ബലേ എന്നു പറഞ്ഞു ശിരഃസ്വന്തം ചെയ്യുന്നതിനെ നോക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ലക്ഷ്മണൻ ശരണം സ്വാമിൻ! അടിയൻ നോക്കുമ്പോൾ അങ്ങിനെ ഒന്നും കാണുന്നി

ല്ല. ആയതിന്റെ യുക്തി എന്താണെന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കൂട്ടെ
 ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അതുതൃതമുണ്ടു. പശ്ചിമഭാഗത്തു വാള
 ദ്രാസിക്രി ആരെന്നുവെച്ചാൽ:—പുത്തു വികസിച്ചതിലൂന്നു
 ചെന്നുമാരയിൽ അരയന്നങ്ങൾ വന്നിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ
 പുഷ്പത്തിലെ രേണുക്കൾ ജലത്തിൽ വീഴുകയും അതുകൂടെ ഭൂമി
 പ്ലാൻ വാളമണ്ഡലങ്ങൾ വന്നുപൊന്തുകയും ഹംസങ്ങളെക്കണ്ടതൽ
 ക്ഷണം ഭയപ്പെട്ടു ജലത്തിൽനിന്നു തള്ളി മേല്പോട്ടുവന്നു മറിഞ്ഞു
 ജലത്തിൽ വീഴുന്നതു കാണുമ്പോൾ അദ്രാസിക്രി വാളെടുത്തു ക
 ഉരിയിൽ കളിക്കുമാറുതോന്നുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല, വേഷധാരി
 കൾ എന്നെന്നുവെച്ചാൽ, ജലത്തിൽനിന്നു തള്ളുന്ന വാളമണ്ഡ
 ലങ്ങളെ പിടിപ്പുന്നായി അലകളുടെ ഇടയിൽ പൊങ്ങി മുഖം ക
 ണിക്കുന്ന നീർനാക്കുകളെക്കണ്ടു വേഷധാരികളെന്നും, അലകളെ
 തിരശീലകളെന്നും ശങ്കിച്ചതാണ്. പുഷ്പങ്ങളിലുള്ള മധുരവ ഭൂ
 മിപ്പാൻ ഷർപ്പദങ്ങളായ വണ്ടുകൾ വന്നു മധുപാനം ചെയ്യു
 മ്പോൾ അവരുടെ രീകാരത്തെക്കൂട്ടിൽ നടനസ്രീകൾ സഭയി
 ൽവന്നു ശ്രംഗാര, ലജ്ജ, കരുണാപാരവശ്യാദികളോടുകൂടി, സരീ
 ഗമപധനി എന്ന സപ്തസ്വരങ്ങളെപ്പാടുന്നതുപോലെ തോന്നിയ
 താണ്. എന്നാൽ ഇതുകൂടെയെല്ലാം കണ്ടു രസിക്കുന്ന സഭാംഗ
 സികളാണെന്നു വെച്ചാൽ:— അതാ നോക്കുക, താമരവളയങ്ങളിൽ
 വസിക്കുന്ന തവളകൾ തിരഘോഷങ്ങളാൽ ചലിക്കുന്ന സമയം
 മണ്ഡൂകങ്ങളുടെ ഗർജ്ജനങ്ങളെ കേൾക്കുമ്പോൾ സഭാംഗസികൾ
 താലേ ബദ്ധ എന്നു ശിരഃകമ്പനം ചെയ്യുമ്പോലെ തോന്നുന്നു.
 എന്നും മറ്റും അനേകതരത്തിൽ സരസ്സിനെ വണ്ണിച്ചു അവിടെ
 നിന്നു പുറപ്പെട്ട ഭക്ഷണമുഖന്മാരായി നടന്നുവരുന്നതിനെ പ്രശ
 വണാചലോപരിയിൽ വസിക്കുന്ന സുശ്ലാഞ്ചനയായ സുഗ്രീവൻ
 കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു തന്റെ മന്ത്രിയായ മാരുതിയെ വിളിച്ചുപറയുന്നു.
 അല്ലയോ മാരുത! കഥദേവനും, ഷണ്മുഖനുംപോലെ ശിലാബ
 ണപാണികളായി അതാ രണ്ടുപേർ ഇവിടെക്കു വരുന്നതുപോലെ
 തോന്നുന്നു. അവരാരാണെന്നു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. ബാമിയുടെ

കപടമായിരിക്കുമോ എന്നു ശങ്കയുണ്ടു്. ആയതുകൊണ്ടു് നീ ഒരു ബ്രഹ്മണവേഷം പൂണ്ടു്, ചെന്ന് അവരുടെ പരമാത്മമറിഞ്ഞുവരിക എന്നതിനെക്കൂട്ടു് ഹനമാൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണവേഷം പൂണ്ടുവന്നു ഭഗവാൻ വരുന്നതിന്നു സമീപമായി നില്ക്കുന്ന കടമ്പുവൃക്ഷത്തിൽ മറഞ്ഞുനിന്നു രാമലക്ഷ്മണന്മാരെക്കണ്ടു് ഹനമാൻ ഊഹിക്കുന്നു.

ഹ ന മ ദ്ര ശ ന .

ഓഹോ ഇവരെ നോക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രനും അല്ല, ത്രിമൂർത്തികളും അല്ല, മന്ദഗന്ധൈവൈ ശരീരസൗന്ദര്യമുള്ളവരാണ്. കരത്തിൽ ചാപതുണീരങ്ങളുണ്ടു്. മാവ്യിൽ യജ്ഞസൂത്രവും കാണുന്നു. വക്ത്ര കെട്ടി മരവുരികളെ ധരിച്ചു ജടാമകടധാരികളായ സന്യാസലക്ഷണങ്ങളും കാണുന്നു. ത്രിമൂർത്തികളും ഇവർക്കു് ശരിയല്ല. എന്തൊ ഇവരുടെ ഒരു സാധനം കൈവിട്ടുപോയിയെന്നു തോന്നുന്നു. തന്നിമിത്തം മനോവേദനയോടുകൂടി വരുന്നവരാണ്. നല്ല ധർമ്മതല്പരന്മാരാണ്. ആത്രിതപാത്സല്യവും കാണുന്നുണ്ടു്. നല്ല വാചികളായ ഈ മഹാന്മാരെ ഇവിടെനിന്നു ആലോചിച്ചാൽ പരമാത്മം മനസ്സിലാക്കത്തക്ക ബുദ്ധി എനിക്കില്ല. എന്തായാലും സമീപത്തുചെന്നു് കാഴ്ചം മനസ്സിലാക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമെന്നു കരുതി വന്നു സ്വാമിപാദത്തിൽ മാരുതിവീണു നമസ്ക്കരിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ഹേ ബ്രാഹ്മണ! ക്ഷത്രിയന്മാരെ ബ്രാഹ്മണൻ നമസ്ക്കരിക്കുന്നതു് ശരിയല്ല നീ ആരാണ്. എവിടെനിന്നു വരുന്നു. എന്നെ നമസ്ക്കരിച്ചു കാരണം എന്തെന്നു പറയുക? എന്നു ചോദിച്ചു. ഇതിനെക്കൂട്ടു് ഹനമാൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! അടിയൻ വായുപുത്രനാണ്. മാതാവു അഞ്ജന എന്ന സ്ത്രീയാണ്. സൂര്യോത്ഥജനായ സുഗ്രീവൻ അതാ കാണുന്ന ഋഗ്വേദകാദിയിൽ വസിക്കുന്നുണ്ടു്. നിന്തിരുവടിയുടെ വരവിനെക്കണ്ടു് ആരാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ വേണ്ടി സുഗ്രീവാജ്ഞപ്രകാരം അടിയൻ വന്നതാണ്. അടിയന്റെ നാമം ഹനമാണെന്നാണ്. ശത്രുവെ ഭയപ്പെട്ട് ഈ പട്ടുതത്തിൽവന്നു താമസിക്കുകയാണ്. അടിയൻ സുഗ്രീവന്റെ മ

ത്രീയം. ആയതു കൊണ്ടു സ്വാമിമാർക്കു എവിടെനിന്നു വരുന്നു എന്നും ആരെന്നെന്നും, ഈ മാർഗ്ഗത്തു വരേണ്ടുന്നവരുമെന്തെന്നും പറഞ്ഞുകേൾപ്പാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്നതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. ഹെ മാരുത! ഞങ്ങൾ ഉത്തരകോസലവാസിയായി ക്ഷത്രിയഗോത്രസംജാതനായ ദശരഥന്റെ ആത്മജന്മാരാണ്. ഇത് എന്റെ അഗ്രജനാണ്. രാമനെന്നാണ് തിരുനാമം. എന്റെ പേര് ലക്ഷ്മണനെന്നാണ്. പിതൃവാക്യപരിപാലനത്തിനായി വനത്തിലേക്കു വന്നതാണ്. സ്വാമിപതിയെ രാവണൻ കളവു ചെയ്തുകൊണ്ടു പോയിരിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം ഞങ്ങൾ സീതാസ്തേയം ചെയ്യുവരുന്ന അപസരമാണ്. സൂർയാത്മജനായ സുഗ്രീവനെക്കുറേണമെന്നു കരുതി ഈ മാർഗ്ഗത്തു വന്നതാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ട് ഹനമാൻ ബ്രാഹ്മണവേഷത്തെ ത്യജിച്ചു സ്വാമിപാദത്തിൽ വണങ്ങി സ്വാമീ! സമസ്പാപരഥം ക്ഷമിക്കണമേ അടിയൻ ചെന്നു സുഗ്രീവനെകൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരമെന്നു പറഞ്ഞുപോകുന്ന സമയം ഹനമാന്റെ കണ്ണുകുണ്ഡലത്തെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ അല്പയെ ലക്ഷ്മണ! ഹനമാന്റെ കണ്ണത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന കുണ്ഡലത്തെ നോക്കുക. ആദിത്യരശ്മിയെ തിരസ്സറിക്കുന്ന ഈ കുണ്ഡലത്തിന്നു ശരിയായ ഒരു ആഭരണം ഈ ബ്രഹ്മാഞ്ചനത്തിലുണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കണ്ടു. എന്നത്തുതമാണ്തു എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനമാൻ മടങ്ങി സ്വാമിപാദത്തിൽ നമസ്സരിച്ചു ശരണം രാമഭദ്രാ! അടിയന്റെ കണ്ണുകുണ്ഡലത്തെ യാതൊരു ശരീരികാണുന്നുവോ അവരെ ചരാചരാഗൃതവെന്നെന്നു വിശ്വസിക്കണമെന്നു അടിയന്റെ ഗുരുവായ സൂര്യദേവൻ അടിയന്നു അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടു. ആയതു കൊണ്ടു അടിയനെ രക്ഷചെയ്തേണമേ സ്വാമിൻ! എന്ന് പറഞ്ഞു മടങ്ങി സുഗ്രീവന്റെ അടുക്കൽചെന്നു ഹനമാൻ ഹെ സുഗ്രീവരാജൻ, നിന്തിരുവടിയുടെ ഭാഗ്യമെന്നല്ലാതെ മറ്റെന്തൊന്നാണ് പറയാനുള്ളത്. അവർ ദശരഥാത്മജന്മാരായ രാമലക്ഷ്മണന്മാരാണ്. രാമനെന്നു തിരുനാമത്തോടുകൂടിയ സ്വാമി സാക്ഷാൽ നാരായണസ്വാ

മികലാംശജാതനാണ്. തന്റെ പതിയെ രക്ഷസരാജാവായ രാവണൻ കളവുചെയ്യുന്നതിനാൽ സീതാനേപയണംചെയ്ത് ഈ മാർഗ്ഗത്തുടെ വന്നതാണ്. നിന്തിരുവടിയെക്കണ്ടേണമെന്നു ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ആയതു കൊണ്ടു അതിവേഗത്തിൽപോയി സ്വാമിയെനമസ്സരിക്കുക എന്നാൽ ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ച രാജ്യത്തെ വാങ്ങിത്തരും എന്നതിനേക്കുട്ടു സുഗ്രീവൻ അന്ധനും കനകകുറും ലഭിച്ചു പോലെ സന്തോഷിച്ചുപറഞ്ഞുവന്നു സ്വാമിപാദത്തിൽവീണു നമസ്സരിച്ചു ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! സ്വാമിൻ, ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു അടിയനെ രക്ഷിക്കേണമേ സ്വാമിൻ, നിന്തിരുവടിയല്ലാതെ മറ്റാരും അടിയന്നു ആശ്രയമില്ല. വളരെക്കാലമായി അതൃപ്തരും സങ്കടത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. രക്ഷ രക്ഷ മഹാപ്രഭോ! എന്നു നമസ്സരിച്ചു വിനയാന്വിതനായി നില്ക്കുന്ന സുഗ്രീവനോടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ സുഗ്രീവ! നീ മേലിൽ യാതൊന്നുകൊണ്ടും ഭയപ്പെടേണ്ട നിന്നെ ഞാൻ രക്ഷിക്കുന്നുണ്ടു. എന്നെപ്പോലെ നീയും ഭായ്യംചിയോഗിയണെന്നു മനസ്സിലായി. ആയതു കൊണ്ടു നീ വസിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തേക്കുപോയി വേണ്ടുന്നതുകളെ തീർച്ചപ്പെടുത്താം. എന്നതിനേക്കുട്ടു ഹനമാൻ ഭഗവാനെ ചുമലിൽ എടുത്തു പ്രശ്നകാരികളെക്കൊണ്ടുവന്ന് മുട്ടത്തറങ്ങുളായ പല്ലവങ്ങളെ കടിച്ചു ആസനമിട്ടു ഭഗവാനോടു ഇരിക്കേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതിൽ ഭഗവാൻ ഇരുന്നു സുഗ്രീവനോടു പറയുകയും ചെയ്യുന്നു.

സു ഗ്രീ വ സ ച്യം .

അല്ലയോ സഖെ! ഇന്നുമുതൽക്കു നിന്റെ ശത്രു എന്റെ ശത്രുവും നിന്റെ ബന്ധു എന്റെ ബന്ധുവും നിന്റെ കുടുംബം എന്റെ കുടുംബവും ആകുന്നു. നിന്റെ ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു ഭായ്യരേയും രാജ്യത്തേയും വാങ്ങിത്തരുന്നുണ്ടു എന്നു അഗ്നിസാക്ഷിയായി ഭഗവാൻ സത്യംചെയ്ത് കൊടുക്കുകയും അനന്തരം സുഗ്രീവൻ, സ്വാമി! നിന്തിരുവടിയുടെ പതി ഈ ബ്രഹ്മാഞ്ചലത്തിൽ എവിടെ ഉണ്ടെന്നു വരികിലും അന്വേഷിച്ചു ഇന്നു ദിക്കിലുണ്ടെന്നറിഞ്ഞുവിവരം വന്നുപറയാമെന്നു അഗ്നിസാക്ഷിയായി സത്യം

ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ഖനനത്തരം ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോടു നിന്റെ ശത്രു ആരാണെന്നു പറയുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനമാനോടു പരമേന്ദ്രമല്ലാം ഭഗവാനെ കേൾപ്പിക്കുവാൻ കല്പിക്കുകയും അതു കേട്ടു ഹനമാൻ ഭഗവാനോടു സുഗ്രീവനുള്ള ശത്രുവിന്റെ വിവരം പറയുകയും ചെയ്തു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! സുഗ്രീവന്റെ ശത്രു, ഇന്ദ്രാത്മജനായ ബാലി എന്ന വാനരരാജാവാണ്. സുഗ്രീവന്റെ നേരെ അഗ്രജനാണ്. അങ്ങിയെപ്പറ്റി ബാലിയുടെ വൈഭവങ്ങളെ അറിഞ്ഞവണ്ണം പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! ബാലി പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പ്രധാന ശിഷ്യനാണ്. നിത്യതയായി ചതുസ്സമുദ്രങ്ങളിലുംപായി ഏഴരനാഴികക്കിടയിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു ദേവ ചൊല്ലുന്നുണ്ട്. ആകാശമാഴിയെ നാലുഭൂതങ്ങളുടെ വലയമുള്ളവനാണ്. സ്വതഃ പതിനായിരം മത്തശ്ജത്തിന്റെ ശക്തിയുണ്ട്. തന്നുടെതിക്കുന്നവരുടെ പക്ഷം തീർത്ഥം താൻ ആകർഷിക്കുന്ന വരശക്തി അവനുള്ളു. ക്ഷീരശ്ലിയെ മഥിച്ചു കരവെലമുണ്ട്. ജാനകീചാരനായ രാവണനെ തന്റെ പുച്ഛംകൊണ്ടു കെട്ടി ചതുസ്സമുദ്രവും ചാടി പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തർപ്പണം ചെയ്തു വാൽവലമുണ്ട്. ഇന്ദ്രൻ ബാലിക്കു പിതാവായി വരുവാനുള്ള കാരണം പറയാം.

ബാലി സുഗ്രീവന്മാരുടെ ഉത്ഭവം.

കവി.

തിരുപ്പുനെയ്തരകതാച്ചവനനവുറക്കും
തീതുരകവികുലവെവന്തൻ.
അരനടപടപാൽമകളിറാന്തടത്തിൽ
അണ്ണലുമണങ്കരുചയ്യി
വിരൽകെഴുമകുപാൻ മുന്നരുമിവിപിന്നരുമണ
ത്തലാവെന്താൻ
വിരൽകെഴുവാവിതന്നൊടുവിളകും
സുക്കരീ ചനെറ്റുപന്തതനാൽ.

ബ്രഹ്മാത്മജനായ ഈകതാശ്വപൻ എന്ന വാനരൻ വനത്തിൽ

സഞ്ചരിച്ച് നടക്കുമ്പോൾ മേൽവിന്റെ ഉത്തരഭാഗത്തിലുള്ള മ
 കളിരംഗം എന്ന പേരായ തടാകത്തിന്നു സമീപമുള്ള ഒരു ജമു
 വൃക്ഷത്തിൽ കയറി അതിലുള്ള പക്ഷങ്ങളെ അറത്തു ഭക്ഷിക്കുക
 യും ഉദേഹിപ്പിവന്നു ശാഖയിൽ വസിക്കുമ്പോൾ തടാകത്തിലുള്ള
 ജലത്തിൽ തന്റെ മരയ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുകയും അതുകണ്ട്
 തന്റെ ശത്രുവാണെന്നു കരുതി ഇരകതാശാപൻ ജലത്തിൽ ചാടുക
 യും മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിയ ഉടനെ സ്ത്രീയായ്ക്കന്നു കരയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ
 ഇന്ദ്രൻ കണ്ടു രാഗം വർദ്ധിച്ചു തന്റെ ബീജം സ്വപ്നമിടുകയും
 ആ ബീജത്തെ എടുത്തു ഈ സ്ത്രീയെ ലക്ഷ്യംപിടിച്ചു എറിയുക
 യും ആ ബീജം വാൽപ്രദേശത്തിൽ വീണു മുഹൂർത്തമാത്രം ഒരു
 സന്തതി ഉത്ഭവിക്കുകയും അനന്തരം ആദിത്യൻ ഈ സ്ത്രീയെക്ക
 ണ്ടു രാഗാധിക്യത്താൽ ബീജം സ്വപ്നമിടുകയും ആ ബീജത്തെ
 എടുത്തു എറിഞ്ഞതിൽ ബീജം ഈ സ്ത്രീയുടെ ഗ്രീവാമണ ഗുള
 ങ്ഗത്തിൽ വീണു അവിടെനിന്നു വേറെ സന്തതി ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്
 യ്തു. അനന്തരം ഈ രണ്ടു പുത്രന്മാരെയും കൂട്ടി തന്റെ പിതാവോ
 യ ബ്രഹ്മാവിന്റെ അടുക്കൽചെന്നു സംഗതികളെ മനസ്സിലാ
 ക്കി തന്റെ ശാപത്തെ മാറ്റി അവടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു സ്വർഗ്ഗ
 ങ്ഗത്തിൽചെന്നു ഇന്ദ്രനെക്കണ്ടു ഇരകതാശാപൻ സംഗതികളെപ്പറ
 ഞ്ഞതിൽ ഇന്ദ്രൻ സന്തോഷിച്ചു തന്റെ മകനു ബാലി എന്നും
 സുതുംഭജന്നു സുഗ്രീവൻ എന്നും നാമധേയം നല്കി അവിടെനി
 ന്നു പുറപ്പെട്ടു വിശ്വകർമ്മാധിനെ വരുത്തി കിഷ്കിന്ധ എന്ന വന
 ങ്ഗത്തിൽവന്നു സ്വർഗ്ഗതുല്യമായ ഒരു പട്ടണം നിർമ്മിച്ചു അതിന്നു കി
 ഷ്കിന്ധ എന്നു പേരിട്ടു തന്റെ മകനെ വാനരങ്ങൾക്കെല്ലാം രാജാ
 വാക്കി സുഗ്രീവനെ ഇളയ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചതാൻ സ്വർഗ്ഗത്തി
 ലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇരകതാശാപൻ മകളിരം
 ങ്ഗത്തിൽ ചാടിയ ഉടനെ ഒരു സ്ത്രീയാവാൻ കാരണം എന്തെ
 ന്നുവെച്ചാൽ, പാർവ്വതി സാധാരണയായി സ്നാനം ചെയ്യുവരുന്ന
 തടാകം അതാണു. ഒരു ദിവസം താൻ സ്നാനംചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ
 വൈരാഗ്യമെന്നു എന്ന അസുരൻ ദൂരത്തുനിന്നു പാർവ്വതിയെക്കണ്ടു

ഓഹോ പാപ്തീയല്ല നഗ്നരൂപിയായി സ്നാനംചെയ്യുന്നതു സമീപത്തുചെന്നു അവയവങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം കണ്ടു രസിക്കേണമെന്നു കരുതി താൻ ഒരു സ്ത്രീവേഷംപൂണ്ടു തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങി സ്നാനം ചെയ്യുന്നതിനെ പാപ്തീകളുടെ ഇതുവരെ എന്നോടൊപ്പം ഒരു സ്ത്രീ മടികൂടാതെ ഇവിടെ വന്നു സ്നാനം ചെയ്യുകണ്ടിട്ടേയില്ല. ഇന്നിങ്ങിനെ വരുവാൻ സംഗതി എന്തെന്നു ആലോചിച്ചതിൽക്കാര്യം മനസ്സിലാക്കി. ഓഹോ ഇവൻ അസുരനല്ല. എന്റെ അവയവങ്ങളെക്കണ്ടു രസിപ്പാൻവേണ്ടി സ്ത്രീവേഷം ധരിച്ചു വന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഇവൻ സ്ത്രീയായ്ക്കൊട്ടെ. മേലിൽപുരുഷന്മാർ ഈ തടാകത്തിലുള്ള ജലത്തെ തൊട്ടാൽ സ്ത്രീയായ്ക്കൊട്ടെ എന്നു ശപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. തന്നിമിത്തമാണു ഇരകരാശാൻ സ്ത്രീയുവാണുള്ളകാരണം. മേല്പറഞ്ഞപ്രകാരം ബാലിയും സുഗ്രീവനും കിഷ്കിന്ധയിൽ പ്രജാപരിപാലനംചെയ്തു സുവരായ്ക്കുസിക്കുന്ന കാലത്തിൽ മായാപി എന്ന അസുരൻ ബാലിയെ യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും ബാലി മായാപിയോടുകൂടി അതികഠിനമായ യുദ്ധംചെയ്യുകയും ആ യുദ്ധത്തിൽ ജയമില്ലെന്നു കണ്ടു മായാപി ഒരു ബിലഭാരത്തിൽ ഓടി ഒളിക്കുകയും അതുകണ്ടു ബാലി സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു ഹേ സുഗ്രീവാ! മായാപി ബിലഭാരത്തിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു. അവനോടു ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോയി അവനെ നിഗ്രഹിച്ചുവരുന്നുണ്ടു്. ഞാൻ വരുന്ന വരെ ബിലമുഖം കാത്തിരിക്കുക. അസുരൻ മരിച്ചാൽ മരണം വരും. ഞാൻ മരിച്ചാൽ ക്ഷീരം വരും ക്ഷീരം വന്നുവെന്നു കണ്ടാൽ ബിലമുഖമടച്ചുകളക. പ്രജകളെ നല്ലവണ്ണം സങ്കടംകൂടാതെ രക്ഷിക്കുകയെന്നുപറഞ്ഞു അസുരനോടു യുദ്ധത്തിന്നുപോയി. ബിലമുഖം സുഗ്രീവൻ കാത്തിരുന്നു. ബാലി പതിന്നാലു സംവത്സരം യുദ്ധംചെയ്തു അസുരനെ നിഗ്രഹിച്ചു. അസുരന്റെ മായാധിക്യത്താൽ ക്ഷീരം ബിലമുഖത്തു കാണുകയും ബാലി മരിച്ചു എന്നു സങ്കടപ്പെട്ടു ബിലമുഖമടച്ചുകളി പോന്നു. അതിന്റെ ശേഷം രാജമചഃകാൽനടത്തുവാൻ സുഗ്രീവനോടുജ്യേഷൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം സുഗ്രീവൻ പ്രജകളെപ്പരിപാലിച്ചുവന്നു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അസുരനെ നിഗ്രഹിച്ചു മടങ്ങി ബാലി ബി

ലഭ്യമെന്നുവന്നു നോക്കിയതിൽ ബിലമുഖം അടച്ചുകെട്ടിയിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അധികമായകോപത്തോടുകൂടി പാദതാഡനം ചെയ്തു ബിലമുഖം പൊടിപെടുത്തി ബഹിർഗതതു വന്നപ്പോൾ സുഗ്രീവൻ ബാലിയുടെ പാദത്തിൽവീണു നമസ്കരിച്ചു പരമാർത്ഥങ്ങളെ കേൾപ്പിക്കുകയുണ്ടായു. അതുകേട്ടു ബാലി വിശ്വസിക്കാതെ നീയാണോ എന്റെ രാജ്യഭാരം വഹിക്കുന്നവൻ എന്നു സുഗ്രീവനെ ആട്ടിത്തുരത്തുകയും ലോകങ്ങളിൽ ആരും രക്ഷിപ്പാനില്ലാതെ ബുദ്ധിമുട്ടി ഈ പർവ്വതോപരിയിൽ എത്തുകയുണ്ടായു. ബാലിക്കു മതഃഗമനത്തിന്റെ ശാപം നിമിത്തം ഇവിടെ വരുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. തന്നിമിത്തം സുഗ്രീവൻ ഇതുവരെ ജീവിച്ചിരുന്നതാണ്. എന്നാൽ ബാലിക്കു ഈ പർവ്വതത്തിലേക്കു വരുവാൻ പാടില്ലെന്നു മതഃഗൻ ശപിപ്പാൻ നിമിത്തം എന്നെന്നാൽ ദുഷ്ടി എന്ന അസുരൻ പണ്ടു ബാലിയോടു യുദ്ധംചെയ്യുകയും യുദ്ധത്തിൽ ബാലി ദുഷ്ടിയെപ്പിടിച്ച് നിലത്തടിച്ചു മഹിഷമുഖമായ തലയെ വെച്ചു ആകാശത്തിൽ എറിയുകയും മന്ദിരാകാശമായ ശിരസ്സു മതഃഗമനത്തിന്റെ പർവ്വതോപരിയിൽത്തന്നെ ആശ്രമത്തിൽ വിഴുകുന്ന അതുകണ്ടു മഹർഷി, ഓഹോ ബാലിയുടെ സഹസമല്ല ഇതു. മേലിൽ ബാലി ഈ പർവ്വതത്തിൽ വന്നാൽ അച്ഛന്റെ ശിരസ്സ് പൊട്ടിത്തെറിക്കട്ടെ എന്നു ശപിച്ചതിനാൽ ബാലിക്കു ഇവിടെ വരുവാൻ പാടില്ല. തന്നിമിത്തം സുഗ്രീവൻ രക്ഷപ്പെട്ടതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, സുഗ്രീവനെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു ആട്ടിത്തുരത്തുമ്പോൾ സുഗ്രീവന്റെ ഭാര്യ തമ എന്നവൾ കണവങ്ങോടുകൂടിത്തന്നും പോകുന്നു എന്നു പുറപ്പെട്ടതിനെക്കണ്ടു ബാലി സമ്മതിക്കാതെ തമയെപ്പിടിച്ച് തന്റെസ്വാധീനത്തിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു സുഗ്രീവനു രാജ്യത്തേയും ഭാര്യയേയും കൊടുക്കാതെ അത്രയും സങ്കടത്തിൽ പെടുത്തി ഉപദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ജ്യേഷ്ഠരാജന്മാർ തമ്മിൽ സ്പർദ്ധ വരുവാനുള്ള സംഗതി ഇപ്രകാരമാണ്. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു അല്പയം സുഗ്രീവ! ശത്രുവായ ബാലി വസിക്കുന്ന രാജധാനിയെക്കണ്ടിരിക്കുക

അവിടെ ഞാൻ ചെന്നു ബാലിയെ വധിച്ചുവരുന്നുണ്ട് എന്ന് പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ട സുഗ്രീവൻ, ശരണം സ്വാമിൻ! അടിയന്നു മന്ത്രികളോടു ആലോചിച്ചിരിക്കുന്നു. മരുതനിന്നുശേഷം ബാലിയെക്കൊന്നിച്ചതാണെന്നും മന്ത്രാലോചനയ്ക്കു സമ്മതം തരണമെന്നും അപേക്ഷിച്ചതിനേക്കൂട്ട ഭഗവാൻ സമ്മതം കൊടുക്കുകയും സുഗ്രീവൻ സമ്മതം വാങ്ങിയതുകൊണ്ടു മരുതികളെ സുഗ്രീവനോടു ശരണം സുഗ്രീവരാജൻ! നിന്തിരുവടി ഊഹിച്ചു കാഴ്ചം എന്നിങ്ങനെ മനസ്സിലായി. ബാലിയെ വധിച്ചു നിൽക്കുന്നതല്ല രാമസ്വാമി എന്നല്ല നിന്തിരുവടിയുടെ ധാരണം. അങ്ങിനെ വിചാരിക്കരുത് സർവ്വേശ്വരനായ ഭഗവാൻ ശ്രീനാരായണസ്വാമി അവതാരപുരുഷനാണിരുന്നെന്നതിലേക്കു ചില ലക്ഷണങ്ങളെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കാം. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ: രാമസ്വാമിയുടെ കരത്തിലും പാദത്തിലും ശംഖ് ചക്രഭാവകൾ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. ആ രേഖ വിഷ്ണുചലാംശജാതന്മാർക്കല്ലാതെ ഇതരശരീരികൾക്കു കാണുന്നതല്ല. ആയതിന്നു ഒരു ലക്ഷ്യംകൂടാത്തപോലും ത്രയംബകം പള്ളിവില്പ് വണ്ഡിച്ചതു ഈ സ്വാമിയാണ്. അതും നാരായണസ്വാമിയുടെ അംശജാതന്മാർക്കല്ലാതെ ഇതരന്മാർക്കു അസംബന്ധമാണ്. ഇനി നിന്തിരുവടിക്കു അനുഭവമാകുന്ന ഒരു യുക്തിയുമാകട്ടെ പറയാം. എന്നതെന്നാൽ: ബാലി, ഭുജങ്ങളുടെ തിമിരം തീർപ്പാക്കുന്ന മല്ലാതുന്ന സപ്തസാലങ്ങളെ ഭഗവാനോടു അന്യം തൊടുത്തു ഭേദിച്ചാൻ പറയുക. എന്നാൽ ഭഗവാൻ സാലഭേദനം ചെയ്തും, തന്നിമിത്തം നിന്തിരുവടിയുടെ ശക്തി നിവാരണം വരും. എന്നതിനേക്കൂട്ട സന്തോഷിച്ച സുഗ്രീവൻ സ്വാമിയുടെ സമീപത്തിൽ വന്നു വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! ബാലി മൽപ്പെരുത്തുന്ന, എഴു വൃക്കങ്ങളുണ്ടു. ആ സാലങ്ങളെ നിന്തിരുവടി അന്യം തൊടുത്തു ഭേദിച്ചു എന്നു വെച്ചാൽ അടിയന്റെ മനസ്സിലുള്ള ശങ്കാനിവൃത്തി വരും. സുഗ്രീവൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുവെല്ലാ എന്നു അന്യഥാതപം വിചാരിക്കരുതു. എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ട ഭഗവാൻ ആവാട്ട വൃക്കങ്ങളെ വീടയാണു് കാണിക്കുക എന്നുപറഞ്ഞു. സുഗ്രീവൻ രാമലക്ഷ്മ

ണന്മാരെ സംവദിക്കുകയും അതിനിടയിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഭഗവാൻ മരണമരണമെന്ന് അതിശയിച്ചു ചിലക്കുന്നതോട് പഠിക്കുന്നു.

സ ഓ ല ഭ ഭ ഭ ന .

കു. വി.

കലകണ്ടാകിയമതിയെന്നുംകുതിരവന്നെന്നും
തലകണ്ടാട്ടുതടുന്നതും തുടക്കംചാല
മലകണ്ടാമെന്നതല്ലതുമലർമിശ്രയവക്കും
ഇലകണ്ടല്ലതുമരമെന്നെത്തികിലതേഴും.

ഹേ ലക്ഷ്മണ! സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞ വൃക്ഷങ്ങളെ നോക്കുക. അത്യന്തമുണ്ട്. വൃക്ഷങ്ങളാണെന്നു സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞ ഒരു ലക്ഷ്യമല്ലാതെ വൃക്ഷത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാണെന്നു ഇതിൽ കാണുന്നില്ല. എന്നാൽ ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ മഹാമേരുവെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്നു എന്നു സകല ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഘോഷിക്കുന്നുണ്ടു്. യഥാർത്ഥം ആലോചിച്ചാൽ ഈ വൃക്ഷങ്ങളുടെ അഗ്രത്തെ കാണേണമെന്നു കരുതിയാണു അർദ്ധചന്ദ്രന്മാർ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്നതു്. ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെ ശാഖകൾ ചന്ദ്രമണ്ഡലത്തെയും തുളച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചന്ദ്രന് ഒരു കളങ്കം ഉള്ളതു് ഈ വൃക്ഷങ്ങളിലുള്ള ശാഖകളുടെ ഇടയിൽ കൂടി ദിനംപ്രതി ഗതാഗതം ചെയ്താൽ തന്റെ ദേഹം ഉരഞ്ഞുളളു വട്ടുവാണു്. എന്നുതന്നെയല്ല ഇത്ര ഉയരത്തിൽ പോയിരിക്കുന്ന ഈ വൃക്ഷങ്ങളുടെ വേരുകൾ, അതലാദികളായ ഏഴു ലോകത്തെയും തുളച്ചു് അനന്തന്റെ ഘണ്ടങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഇറങ്ങി ചുറ്റിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നതിനാലാണു് വായു അടിക്കുമ്പോൾ ഈ വൃക്ഷങ്ങൾ വീഴ്ത്തിരിക്കുന്നതു്. നോക്കുക. സപ്തകലപാത്രങ്ങൾ ഒരു ദിക്കിൽ കൂടിയതു് പോലെ തോന്നുന്നു. ബാലിസുഗ്രീവന്മാർ തമ്മിലുള്ള മത്സരംപോലെ ഈ വൃക്ഷങ്ങൾ ഒന്നിനൊന്നു അധികമധികമായി അഹങ്കരിച്ചുനില്ക്കുന്നതിനെനോക്കുക. ഇത്ര ഉയരത്തിൽ പോയിരിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഘടങ്ങൾ ഇതിന്റെ ചുവട്ടിൽ കാണാതിരിപ്പാൻ കാരണമെ

നെന്നാൽ: ഈ വൃക്ഷങ്ങളുടെ വലിപ്പത്തിന്നനുസരിച്ച് വലിപ്പമുള്ളവയായിരിക്കും അവയുടെ ഫലങ്ങൾ. അവകൾ ഭൂമിയിൽ വീണാൽ ഭൂകമ്പമുണ്ടാകും എന്നു നിശ്ചയിച്ച്, ആകാശഗംഗയിൽ വീണ് വായു അടിച്ചു സമുദ്രത്തിൽ ചേർന്നതിനാൽ അവ ഭൂമിയിൽ കാണാത്തതാണ്. ഇത്ര യോഗ്യത ഈ വൃക്ഷങ്ങൾക്കു വരുവാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ: ചന്ദ്രപംശരാജാവായ മണിഭദ്രനു, കവിക എന്ന തന്റെ ഭാര്യയിൽ, ഒരാളാ് പുത്രന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഏഴുപേർ കൂടി വനത്തിൽ നായാട്ടിന്നു വന്ന അപസരത്തിൽ മധ്യഹ്നം അടുക്കൽനിന്നു മായാപിടികളെ അഭ്യസിച്ചു. അനന്തരം, മായത്താൽ ഒരു സപ്പന്തെ സൃഷ്ടിച്ച് അവർ വാഹനമാക്കി സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ കുംഭസംഭവനായ അഗസ്ത്യ ശ്രമഹി വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ഇവർ ഏഴുപേരും താലങ്ങളായി നിന്നു മാഗ്ഗവരോധം ചെയ്തും അഗസ്ത്യൻ അന്തരദൃഷ്ടിയാൽ പരമാത്മം അറിഞ്ഞ് ഈ നിലയിൽത്തന്നെ നിങ്ങൾ താലങ്ങളായി ഭവിക്കുക എന്ന് ശപിക്കുകയും അത് കേട്ടു ശപഥമാചനം തരണമെന്നും അറിയാതെ പിഴച്ചു പോയതാണെന്നും അപക്ഷിച്ചതിനെ അഗസ്ത്യൻ ദക്ഷ്, ആവദി, ഒരു കാലത്തു നാരായണ സ്വാമി മനുഷ്യാവതാരമടുത്തു നിങ്ങൾക്കു ശപഥമാചനം വരുത്തിത്തരുമെന്നു പറഞ്ഞുപോയതായി ചിലശ്രമങ്ങളിൽ ഖോഷിച്ചു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അത് എങ്ങിനെയാക്കിലും ആവദി, എന്നു പറഞ്ഞു വില്ലെടുത്ത ആകണ്ഠാന്തം വലിച്ച് അന്നേന്നി അസ്രം തൊടുത്തു പിടുകയും വൃക്ഷങ്ങളോടേറ്റിച്ച് അസ്രം മടങ്ങിവരികയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു സുഗ്രീവൻ അതിശയപ്പെട്ടു സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു. ഭഗവാൻ ബാലിയെ നിശ്ചയമായും വധിക്കും എന്നു തീർച്ചയാക്കി സുഗ്രീവൻ അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. കിഷ്കിന്ധക്കു പോകുന്ന പുരാതനവഴി ദുരുദിയുടെ അസ്ഥിയാൽ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നതിനെ സ്വാമിയെക്കണ്ടു; നിവൃത്തിക്കുണ്ടെന്നു കരുതി ആ മാഗ്ഗത്താടെ പോകുകയും വഴിയിൽ കിടക്കുന്ന അസ്ഥിയെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോടു: അല്ലായം സുഗ്രീവ! ഇതു എന്തൊരുജന്തുവാണ്? കാലഹ്നം വാഹനമായ മഹി

ധക്കോ? അപ്പോൾ അപ്പോൾക്കുള്ളിൽ ഒന്നോ? മകരമന്ത്രമോ? എന്താണിത്
 എന്നുചോദിച്ചതിനെക്കൂട്ടെ സുഗ്രീവൻ ദുഷ്ടിയുടെ അസ്ഥിയെ
 നന്നെ പറഞ്ഞു. അസ്ഥി ചാടിക്കടപ്പാൻ പാടില്ലല്ലോ. മാത്രം
 വേറെ ഇല്ലെ എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു സുഗ്രീവൻ: സ്വാമിൻ! കി
 ണ്ഡിനയുടെ എടുപ്പത്തിൽ പോകേണ്ടുന്ന പുരാതനമാർഗ്ഗമാണിത്.
 ഈ മാർഗ്ഗവിശേഷത്തിനെത്തീർത്തതുകൊണ്ട് അപേക്ഷിക്കുന്നു. എ
 ന്നു അപേക്ഷിച്ചതിനെക്കൂട്ടെ ഭഗവാൻ: ഹേ സുഗ്രീവ! നീ മു
 വെ മരം മുറിക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ശവം എടുക്കേ
 ണമെന്നുണ്ടോ പറയുന്നതു. എന്ത്! ഞാൻ ഒരു ക്ഷത്രിയനല്ലെ.
 എന്റെ മാപ്പിൽ യജ്ഞസൂത്രം നീ കണ്ടില്ലേയോ? എനിക്കു ശവം
 തൊടാമോ? എന്തുചെയ്യും. സഖ്യവും വിവാഹവും ആഭിജാത്യ
 സമുദായത്തോടു വേണമെന്നുണ്ട്. എന്നുപറഞ്ഞ് ലക്ഷ്മണനോടു
 അസ്ഥിയെ അകറ്റുക എന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടെ ല
 ക്ഷ്മണൻ എടുത്തെ കാൽപെരുവീരലുകൊണ്ടു എടുത്തൊരിയുകയും
 അതുചെന്നു സമുദ്രത്തിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സുഗ്രീ
 വൻ തനിക്കു ലഭിച്ച ആഭരണപ്പൊതിയെക്കൊണ്ടുവന്നു ഭഗവാ
 ന് കാഴ്ചവെച്ചുപറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! സ്വാമിൻ!
 കുറവിലവസത്തിന്നുമുമ്പു മഹാപാപിയായ രാവണൻ ഒരു സ്ത്രീയെ
 തന്മത്തിൽവെച്ചു ആകാശമാർഗ്ഗംകൊണ്ടുപോകുന്ന അവസരത്തിൽ
 ആ.സ്ത്രീ അനേക ദുഃഖരോഗത്തോടുകൂടി ഈ പൊതിയെ ഞ്ഞെ
 ള്ളുടെ നേക്കു നിക്ഷേപണം ചെയ്തു. ഒരു കാലത്തു നിന്തിരുവടി
 ക്കു കാണാറിടവരും എന്നു കരുതി ഈ പൊതിയെ ഞ്ഞെളുടെ
 അടുക്കലേക്കു ഇട്ടതായിരിക്കാം. നിന്തിരുവടിയുടെ പത്നിയാണ്
 രാവണൻ കൊണ്ടുപോകുന്നതെന്നു ഞ്ഞെളുടെ മനസ്സിലായിരു
 ന്നവെങ്കിൽ അപ്പോൾ തന്നെ രാവണവധം കുഴിക്കുമായിരുന്നു.
 എന്തു ചെയ്യും മനസ്സിലായില്ലല്ലോ. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടെ
 ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണൻ പക്കൽ ആഭരണപ്പൊതിയെ കൊടുത്ത് ജാ
 നകിയുടെ ആഭരണമോ നോക്കുക. എന്നതിനെക്കൂട്ടെ ലക്ഷ്മണൻ
 പൊതിയെ വാങ്ങി അഴിച്ചുനോക്കിയതിൽ ജാനകിയുടെ പാദ
 ങ്ങിൽ ഇട്ടുന്ന കാൽത്തള ഇതിൽ ഉണ്ടു. ബാക്കിയുള്ള ആഭരണ

ങ്ങൾ ഞാനറിയുന്നതല്ല. എന്നതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ വാങ്ങിനേക്കി അത്ഭുതം ദുഃഖിക്കുകയും സുഗ്രീവൻ സ്വാമി! ഒരു കാലത്തും ദുഃഖിക്കത്തക്കപാഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അയ്യോ സുഗ്രീവ! ഭർത്താവു ജീവനോടുകൂടി ഇരിക്കെ ഭാര്യ ആരോടെങ്കിലും ഉപേക്ഷിച്ചതു ആലോചിച്ചാൽ മേലിൽ ഞാൻ പ്രാണനെ വെച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയാജനമില്ല. എന്റെ പൂർവ്വികന്മാരിൽ ചിലർ ആകാശഗംഗയെ പാതാളത്തെക്കുറിച്ചു കൊണ്ടുവന്നവരുണ്ട്. സമുദ്രത്തെ ഉണ്ടാക്കിയവരുണ്ട്. വ്യാഘ്രവും പശുവും ഒരു തടാകത്തിലിറങ്ങി മിത്രങ്ങളായി ജലപാനം ചെയ്യത്തക്ക നീതിയോടെ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചുവന്നിരുന്ന ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടും എന്റെ പത്നിയെ രക്ഷിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അന്യരെ കൊടുക്കേണ്ടിവന്നുവെല്ലോ. എന്നതിനെ കേട്ടു സുഗ്രീവൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! ബാലിവധം ഇപ്പോൾ വേണമെന്നില്ല. രാവണവധം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ മതി. എന്നതിനെ കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! ബാലിവധമാണ് മുൻപു വേണ്ടതു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സീതാനേപഷണം ചെയ്യണമെങ്കിൽ പടകൾ കൈവശം വേണം. ബാലിയെ വധിച്ചാൽ പടകൾ നമ്മുടെ കൈവശം വരും. എന്നാൽ സീതാനേപഷണത്തിനു എളുപ്പമായി. എന്നതിനെ കേട്ടു കാര്യം ശരിയാണെന്നു സമ്മതിച്ചു. എന്നാൽ ബാലിയെച്ചെന്നു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുക എന്നു സുഗ്രീവനോടു ഭഗവാൻ പറയുകയും യുദ്ധമദ്ധ്യത്തിൽ അസ്രുതോടുത്തു ബാലിയെ വധിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു ഹനുമാന്റെ അപേക്ഷയുടേകു ഒരു വൃക്ഷത്തിൽ മറഞ്ഞു ശിലാഞ്ചനപാണിയായി ശ്രീരാമസ്വാമി നില്ക്കുകയും സുഗ്രീവൻ കിഷ്കിന്ധാഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു ബാലിയെ പോഷിച്ചിട്ടിട്ടുള്ളതിനെ ബാലി കേട്ടു സുഗ്രീവനോടു യുദ്ധത്തിനായി പുറപ്പെടുകയും അതുകണ്ടു ബാലിയുടെ പത്നിയായ താര വന്ന് തടുത്തു ബാലിയോടു ശരണം ബാലി ശപഥ! നിന്തിരുവടി സുഗ്രീവനോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോകരുതു കാരണം:—ഭഗവതാത്മജനായ രാമൻ നിന്തിരുവടിയെക്കൊന്നു രാജ്യത്തെ വീണ്ടുതരണമെന്നു സുഗ്രീവന്നു അഗ്നിസംക്ഷിയായി സ

ക്കും ചെയ്തുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. എന്നു നമ്മുടെ കമരനായ അം
 ഗദേനാടു നഗരവാസികളിൽ ചിലർ പറഞ്ഞതായി എന്നോടു
 പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു പോരിൽ തോറപോയ സു
 ഗ്രീവൻ രണ്ടാമത് യുദ്ധത്തിന്നു വരണമെങ്കിൽ പിൻബലമില്ലാ
 തെ വരുന്നതല്ല. നഗരവാസികളുടെ വാക്കും സുഗ്രീവന്റെ വ
 രവും കൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ കാര്യം ശരിയായിരിക്കുന്നു. എ
 ന്നതിനെ കേട്ട് ബാലി പറയുന്നു. പത്നീ! ദേശമാത്മജനായ
 രാമനെ നീ ആരെന്ന്റിയുമോ? ഞാനറിയും, സദ്യുഗ്ഗാമനായ നാ
 മായണസ്വാമി കലാംശജാതനാണ്. ഒരുവന്റെ പേരിൽ പ
 ക്കവും മറ്റൊരുവന്റെ പേരിൽ പരപക്ഷവും വിചാരിക്കുന്നവ
 നല്ല. അങ്ങിനെയുള്ള രാമനാണ് വന്നിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ ഞാൻ രാജ
 ധാനിയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാം. എന്നു പറഞ്ഞ് താരയെ
 അയച്ചു അനന്തരം സുഗ്രീവനോട് യുദ്ധമോൾ സുഗ്രീവനെപ്പി
 ടിച്ച ഭൂമിയിൽവീഴ്ത്തി നിഗ്രഹിപ്പാനായി ഉദ്യോഗിച്ചപ്പോൾ
 ദൈവഗത്യാ പിടിവിട്ടു സുഗ്രീവൻ ഓടിവന്നു ഭഗവാന്റെ പാദ
 ത്തിൽ വീണു. ശരണം സ്വാമിൻ! ബാലിയെപ്പേടിച്ച് ഭൃഗു
 കാവ്യയിൽ ഒളിച്ചു കാലം കഴിച്ചുവരുന്ന പാപിയായ അടിയനോ
 ടു ബാലിയോടു യുദ്ധത്തിന്ന് പോകുക, യുദ്ധമദ്ധ്യത്തിൽ അസ്രം
 തൊടുത്തു ബാലിയെ നിഗ്രഹിച്ചുതരാമെന്നു സത്യം ചെയ്യുക
 മം അടിയൻ ആ വാക്കിനെ വിശ്വസിച്ചു യുദ്ധത്തിന്നുപോയി.
 തമ്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്യുതിൽ ബാലി ഭൂമിയിൽ ഇട്ടു അടിച്ചുകൊല്ലു
 വാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ എന്നോ ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്താൽ അവ
 ന്റെ പക്കൽനിന്നു തെറി നിജ്ജീവനായി വരേണ്ടിവന്നുവല്ലോ.
 ബാലിയുടെ കരംകൊണ്ടു അടിയന്റെ മാറത്തുകിട്ടിയ ഇടിയുടെ
 വേദന ഏതുകാലത്തു ശരിക്കുന്നുവോ! ദൈവത്തിന്നറിയാം. അ
 യ്യോ സ്വാമിൻ! ശത്രുക്കളിൽ കൊടുത്തു അടിയനെ കൊല്ലിക്കുന്ന
 തിനേക്കാൾ നിന്തിരുവടി ഒരുസ്രം തൊടുത്തു കൊല്ലാമായിരുന്നു.
 എന്റെ പ്രാണൻ കിടുകിടവിടുന്നു. അടിയനു പെണ്ണുവേ
 ങ്ങ മണ്ണുവേണ്ട. ഭൃഗുകാദിക്കുപോകാൻ നിന്തിരുവടി ഒരു
 കൽപന തരേണമേ! എന്ന് അത്യന്തം വേദനയോടുകൂടി പറ

ഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു, സുഗ്രീവാ! നീ പരിഭവിക്കരുത്. നീ
 യും ബാലിയും തമ്മിൽ യുദ്ധംചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ ഞാൻ അസ്രംതൊ
 ട്ടുകൊതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ: നിങ്ങൾ രണ്ടു
 പേരും ഉയരത്തിലും യൗവനത്തിലും നിറത്തിലും ഒരുപോലെ
 തോന്നുകയാൽ നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരെയും തിരിച്ചറിവാൻ സാധ്യമാ
 വാത്തതിനാൽ അസ്രംതൊട്ടുകൊതെ ഇരുന്നതാണ്. ബാലിയു
 ണെന്നു കരുതി നിന്റെ പേരിൽ അസ്രം തൊട്ടത്താൽ മിത്രഘാ
 തിതപം എന്ന നരകം ഞാൻ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. ആളറി
 യാതെ അസ്രം തൊട്ടത്തതിനാൽ എന്റെ പിതാവായ ഭഗരഥ
 രാജാവിന്നു പണ്ടു ഒരു മോശം പിണഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അത് എന്തെ
 ന്നാൽ മൃഗവട്ടക്കായി വനത്തിൽ ചെന്നു ഗജങ്ങളെ വധിപ്പാൻ
 നദീതീരത്തു കളിയിരിക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ ഗുരുപുത്രൻ
 എന്ന മഹർഷി നേത്രവൈകല്യം ഭവിച്ചു തന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാ
 രെ കാണാൻ കെട്ടിയെടുത്തു കൊണ്ടുവരികയും ദാഹം സഹിപ്പാൻ
 പാടില്ലാതെ ചന്നപ്പോൾ പുത്രനോടു ജലം വേണമെന്നു പറഞ്ഞ
 തിനെ കേട്ടു നദീതീരത്തു കാവിറക്കി കരകമെടുത്തു നദിയിൽ വ
 ന്നു ജലം മുക്കുകയും കരകത്തിൽ ജലം നിറയുമ്പോൾ കട്ടുകട്ടു എ
 ന്നു ശബ്ദം കേട്ട ഭഗരഥൻ ഗജമാണെന്നു കരുതി കളിയമ്പു
 തൊട്ടുകയും അതു പെട്ടു ഗുരുപുത്രൻ വീഴുകയും അതുകണ്ടു പി
 താവു ഓടി വന്നു സങ്കടപ്പെടുന്നതിനെ കണ്ടു കമുണ്ഡലനെന്ന ഗു
 രുപുത്രൻ എന്റെ അച്ഛനെ നോക്കി ഹേ രാജാവേ! വൃഥാ ദുഃ
 ഖിച്ചിട്ടിനി ഫലമില്ല. എന്റെ പ്രാജ്ഞം ഞാൻ അനുഭവിക്കു
 തെ കഴിയുമോ? എന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ അതാ ദാഹപരവശ
 ന്നായിരിക്കുന്നു. അവർക്കു ഈ ജലം കൊണ്ടുപോയി കൊടുക്കുക
 എന്നുപറഞ്ഞു പ്രാണനെ തൃപ്തിക്കുകയും ഉടനെ എന്റെ അച്ഛൻ
 അത്യന്തം ഭയത്തോടുകൂടി ജലം കൊണ്ടുവന്നു കമുണ്ഡലന്റെ മാ
 താപിതാക്കന്മാർക്കു കൊടുത്തു വൃത്താന്തം പറയുകയും അതുകേട്ടു
 അദ്യായ കഷ്ടം എന്റെ പുത്രന്റെ കൈകൊണ്ടു ജലംകിട്ടാതെ
 ഞാൻ മരിക്കേണ്ടിവന്നുവെല്ലോ. നീയും ഇതുപോലെ പുത്രശോ

കുത്താൽ മരിക്കുമൊരാളെ എന്നു ശപിച്ചു അവർ പ്രാണനെ തൃ
 നിച്ചു. തന്നിമിത്തം പ്രഥമപുത്രനായ എന്റെ കൈകൊണ്ടു എ
 ന്റെ പിതാവിന്നു ജലം കിട്ടാതെ മരിക്കേണ്ടിവന്നു. അതുപോ
 ലെ ആളറിയാതെ അസ്രം തൊടുത്താൽ ആയതു നിന്റെ പേ
 രിൽ പെട്ടു നീ മരിച്ചാൽ മിത്രഘാതിത്വം എന്ന നരകം ഞാൻ
 അനുഭവിപ്പാനിടവരും. എന്നു വിചാരിച്ച അസ്രം തൊട്ടുകാരി
 കുന്നതാണ്. ആളെത്തിരിച്ചറിവാനായി ഒരു മാധ്യം ഞാൻ ത
 രമെന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്യമുണ്ടാകട്ടെ ഒരു മാധ്യം സുഗ്രീവന്റെ ഗ
 ളത്തിലിടുവാനായി പറയുകയും അതുപ്രകാരം സുഗ്രീവനു മോ
 ലയിട്ടു ബാലിയോടു തിരികെ യുദ്ധത്തിന്നയക്കുകയും സുഗ്രീ
 വൻ ബാലിയെ രണ്ടാമതു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിച്ചു തമ്മിൽ അ
 ന്വേനയും യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അവസാനത്തിൽ സുഗ്രീവനെപ്പിടി
 ച്ചു നിലത്തടിപ്പാൻ ഉയർത്തിമതിനെ കണ്ടു ഹനമാൻ സ്വാമി
 യോടു വിവരം പറയുകയും ഭഗവാൻ ബാലിയുടെ വക്ഷോദേശ
 ണ്തെ ലക്ഷ്യം പിടിച്ചു ഒളിബാണം തൊട്ടുകയും അസ്രം പെട്ടു
 ഉടനെ ബാലിയുടെ വാക്ഷോദേശത്തെ ഭേദിച്ചു മരപുറം പായാ
 തെ മാറിൽ തറച്ചു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും ഉടനെ ആല
 സ്യം തെളിഞ്ഞു അസ്രത്തിന്റെ പീടിനെ പിടിച്ചു വലിക്കു
 മ്പോൾ പ്രാണനെ ആകർഷിക്കുന്നതു കണ്ടു ബാലി പറയുന്നു.

ബാലിമോക്ഷം

ക വി .

നെമിതാങ്കലാണീലകളെന്നെടുത്തുവരമോ
 ആമിതാങ്കലാത്തൻറനീൽക്കൻറവയിലൊ
 നാമവിന്തിരൻവച്ചിരപ്പൊടെക്കൊല്ലൊന്റവിൽ
 പൊന്നെറുംപടികളിലെൻയൊതൻറപുകൽവെൻ.

ഞാനും എന്റെ സോദരനായ സുഗ്രീവനും കൂടി ക്രോധ
 ണ്താൽ തമ്മിൽ കൈകലൻ യുദ്ധംചെയ്യുന്ന മാദ്ധ്യ എന്റെ
 നടുമാപ്പിൽ ഒരു ഒളിബാണമല്ലെ വന്നുപെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഈ
 സായകം ആരയച്ചതാണ്. സർവ്വേശ്വരനായ ഹൃദിനാരായണ
 സ്വാമി കരത്തിലുള്ള ചക്രായുധമോ എന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ
 അല്ല. നാരായണൻ ദുഷ്ടന്മാരെ വധിച്ചു സജ്ജനങ്ങളെ രക്ഷിക്കു

ന്ന മുദ്രയെ വഹിച്ച ജീവേശ്വരജഗത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നാ
രായണസ്വാമി എന്റെ പേരിൽ അസ്രമയപ്പാൻ കാരണമില്ല.
എന്നാൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ ശുദ്ധമൊ എന്നാലോചി
ച്ചാൽ പരമേശ്വരസ്വാമിക്കു ഞാൻ ഭക്തനാണ്. ഭക്തന്മാരെ
സ്വാമി ഉപദ്രവിക്കുന്നതല്ല. പക്ഷെ പണ്ടു ശുരാഭികളെ നിഗ്ര
ഹിപ്പാൻവേണ്ടി നിമ്മിച്ചതായ ശക്തി എന്ന സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ
വേലായുധമായിരിക്കുമൊ എന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ ഷണ്മുഖൻ
നിരപരാധികളുടെ മേൽ തന്റെ ആയുധം പ്രയോഗിക്കുന്നതല്ല.
പിന്നെ ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രായുധമൊ എന്നാൽ അ
തുമല്ല. ഇന്ദ്രൻ എന്റെ പിതാവാണ്. കൂടാതെ ക്ഷീരാബ്ധിമ
ഗ്നം ചെയ്തു പിതാവിന്നുണ്ടായിരുന്ന ജരാനരകളെ തീർത്തു കൊടു
ത്തവനാണ് ഞാൻ. ആയതുകൊണ്ടു, ഇന്ദ്രനും എന്റെ പേരിൽ
അസ്രം കൊടുപ്പാൻ കാരണമില്ല. ആയതുകൊണ്ടു, മുൻപായ
പ്പെട്ട, ഹരിവക്ത്രവും, ഈശൻശുദ്ധവും, സുബ്രഹ്മണ്യരുടെ വേ
ലും, ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രവും ഇതല്ല. എന്നാൽ പിന്നെ ആർ ചെ
യ്ക്കു കൊടുമയാണിതെന്നു ഞാൻ ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഇതു ഭര
കണയായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഇതിന്റെ പീടിൽ രേഖം മകു
രം എന്ന രണ്ടക്ഷരങ്ങൾ ലിഖിതമെങ്കിലും കാണുന്നുണ്ട്. ആയ
തുകൊണ്ടു രാമരാമ എന്ന ശിവാശക്തി യുക്തമായ ദേവക്ഷരത്തി
ന്റെ വൈഭവത്തെ ആലോചിച്ചാൽ അനന്തനാലും വണ്ണി
പ്പാൻ അസാധ്യമാണ്. അന്തരീക്ഷം ഭൂമിപാതാളമായ മൂന്നുലോ
കത്തിലും അധിവസിക്കുന്ന ജീവികളുടെ പ്രാണനായി ശോഭിക്കു
ന്നതാണ്. യാതൊരുത്തരുടെവാക്കിനും മനസ്സിനും അവിഷയ
മാണ്. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള രാമ-രാമ എന്നുള്ള തിരുമന്ത്രത്തെ ജപി
ക്കുന്നവർ ജനനം മരണം എന്ന ഇരുകരയോടുകൂടിയ ജനനാബ്ധി
വത്തിന്റെ മഹകരമായ സാമ്രാജ്യപുരിയിൽ പോയി അവിടെയു
ള്ള സായുജ്യമെന്ന കൈവല്യപദത്തിൽ ബ്രഹ്മാനന്ദമെന്ന അഖ
ണ്ഡാനന്ദത്തെ അനുഭവിപ്പാൻ അധികാരികളായിത്തീരുന്നതുക
വൈഭവമുള്ള പഞ്ചാക്ഷരത്തിൽ രണ്ടാം അക്ഷരമായ രാ എന്നും,
അഷ്ടാക്ഷരത്തിൽ രണ്ടാം അക്ഷരമായ മ എന്നും ഇങ്ങിനെ രാമ.

നാമരാമരാമരാമ എന്ന മൂലമന്ത്രം. ഈ മൂലമന്ത്രമായ പേരും ഷരമല്ലെ ഈ അസ്രുത്തിന്റെ കടയിൽ പ്രകാശിച്ചുകാണുന്നത്. എന്റെ ഈ പ്രാണപ്രയണകാലത്തു എന്റെ നേത്രത്താൽ ചേരക്കരഞ്ഞ കണ്ട് മരിപ്പാൻ യോഗം വന്നതിനെ വിചാരിക്കുമ്പോൾ അത്യാശ്ചര്യംതന്നെ. എന്നാൽ ഈ അസ്രുത്തിനായി കാരിയായ രാമൻ ചെയ്ത അന്ത്യായമാണിത്. ആയതുവെങ്കിലും രാമനെ ഒന്നു കാണട്ടെ എന്നു നേത്രം മിഴിച്ചു പുരോഭാഗമായി നേരക്കുമ്പോൾ ഭഗവാൻ വില്ലും പിടിച്ചു നേരിട്ടു നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ട് ബാധി പറയുന്നു: അല്ലയോ രാഘവാ! നിന്റെ കേശാഭിപ്രേഭം നോക്കുമ്പോൾ ഔഷ്ണഭദ്രിയുടെ മുകളിൽ ചെന്താമരപ്പൂ വികസിച്ചതുപോലെ നീലമഘശ്യാമളവണ്ണമായ ശരീരത്തിൽ മൂലം ചെന്താമരപോലെ ശോഭിക്കുന്നുവല്ലോ. എന്റെ മാറിനെ ഇങ്ങനെയൊരു പ്രണപ്പെടുത്തി തലോരേണ രക്തത്തെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു പ്രണവായുവിനെ ആകർഷിക്കുന്ന ഈ അസ്രം തൊടുപ്പാൻ ഞാൻ നിണക്കുണ്ട് പിഴ ചെയ്തു. രാക്ഷസനായ രാവണൻ നിന്റെ പത്നിനെ കൊണ്ടുപോയാൽ വാനരരാജാവായ ബാധിയെ വധിക്കേണമെന്നു നിന്റെ മാനവസ്വതിയിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഞാൻ യാതൊരു അനീതിയും നിണക്കു ചെയ്തിട്ടില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ പറയുക. ഇങ്ങിനെയുള്ള അനീതികളെ പ്രവൃത്തിപ്പാൻ ആരംഭിച്ചാൽ ആരെങ്കിലും നിന്നെ മാനിക്കുമോ? മൃഗങ്ങളെ വധിച്ചു ഉദമരൂപിചെയ്യുന്ന വേടന്മാരുടെ പ്രവൃത്തിയാണു ഒളിയമ്പു തൊടുക്കുന്നത്. എന്നു ഭക്ഷിപ്പാൻ ചേണ്ടിയാണെങ്കിൽ തരക്കോടി പ്ലായിരുന്നു. വാനരമാംസം എല്ലാ മാംസങ്ങളിലുംവെച്ചു നികൃഷ്ടമാണ്. ഭുജിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു സപ്തശാസ്ത്രങ്ങളും തടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു, നീ അറിയുന്നവനല്ല. എന്നിട്ടും ഇങ്ങിനെ പ്രവൃത്തിച്ചതു കഷ്ടമല്ല. ഗുരുതപം നീ നടന്ന നാട്ടിൽ നിവനില്ക്കുമോ? നിന്റെ പിതാവു മരിക്കുമ്പോൾ നീ സമീപത്തിലുണ്ടായിരുന്നുവോ? പിതാവിനെ ജപംകൊടുത്തു മരിപ്പിക്കാൻ നിണക്കു യോഗമുണ്ടായോ? പിതൃവാക്യത്തെ പരിപാലിപ്പാൻ വനത്തിലേക്കു വന്നുവെന്നു വേഷവുമെടുത്ത് നിരയുധന്മാരെ കലചെയ്യുന്നതു ശരി.

യോ? നാട്ടിൽ പൊറുപ്പാൻ പാടില്ലെന്ന നീതിയാണ് നീ കാണിച്ചത്. അതേപ്രകാരം കാട്ടിലും ചെയ്യണമെന്നുണ്ടോ? ഈ അനീതികളെ ചെയ്യുന്നതിനെ അടക്കുവാൻ ലോകത്തിൽ മരുതമില്ലെന്നു നിന്റെ വിചാരം? നിന്നെപ്പോലെ എത്ര ദുഷ്ടാഗ്രികൾ ഭൂമിയെപ്പോലെയിട്ടുണ്ട്. സൂര്യകലത്തിന്നു യാതൊരു കലങ്കവും ഇല്ലാതെയിരിക്കുമ്പോൾ നീ ഒരുവൻ ഭരണമെന്ന അകാല സന്ദർഭത്തിൽ ജനിക്കു നിമിത്തം ചന്ദ്രശാത്രംപോലെവന്നു സംഭവിച്ചതാണിത്. നിന്നെപ്പറ്റഞ്ഞിട്ടു ഫലമെന്ത്. ഇല്ലാ, വില്ലാ, ചൊല്ലാ, നല്ലാ എന്നിങ്ങനെ നാലു ധർമ്മങ്ങളെ ക്ഷത്രിയശാത്രത്തിനുള്ളത്. തന്റെ രാജധാനിയിൽ രാജധാപതും വഹിച്ചു പ്രജകളെ രക്ഷിക്കുന്നതു ഇല്ലാമാണ്. ഗുരുഭവേന ധനുർവൃഷത്തിന്റെ നാലു ഘട്ടങ്ങളെയും നല്ല പാനം ചെയ്തു നിയമാനുസരണം ശത്രുക്കളോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതു വില്ലാമാണ്. പ്രാണൻപോയാലും അസത്യം പറയാതെ സത്യത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതു ചൊല്ലാമാണ്. വേദോക്തമായ, മുപ്പത്തിരണ്ടു ധർമ്മങ്ങളെയും നടത്തിവരുന്നതു നല്ലാമാണ്. ഇങ്ങിനെയുള്ള നാലു ധർമ്മവും നിന്റെ അടുക്കൽനിന്നു പോയിരിക്കുന്നു. എങ്ങിനെയെന്നുവെച്ചാൽ ഭരണമെന്ന പ്രഥമപുത്രനായിരുന്നു രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ എപ്പോൾ രാജ്യത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചുവോ അപ്പോൾ ഇല്ലാ നശിച്ചു. നേരിട്ടു യുദ്ധം ചെയ്യാതെ മറഞ്ഞുനിന്നു കിരാതന്മാരെപ്പോലെ എപ്പോൾ വിരായധനായ എന്റെ മേൽ അസ്രം തൊട്ടുതുവോ അപ്പോൾ വില്ലാവും നശിച്ചു. നിരപരാധികളെ ശിക്ഷിക്കുതക്കുള്ള ഗുരുവായുവെന്തെ എപ്പോൾ ഉപേക്ഷിച്ചുവോ അപ്പോൾ ചൊല്ലാമെന്ന സത്യവും നശിച്ചു. ഭൂപാലന്മാർ മുപ്പത്തിരണ്ടു ധർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാതെ എപ്പോൾ ആഹാരദികളെ കഴിക്കുന്നുവോ അന്നു നല്ലാവും നശിച്ചു. ഇങ്ങിനെ യാതൊരു പുണ്യവും ചെയ്യാതെ, ശുദ്ധരായ ചണ്ഡാലന്മാരുടെ സ്വഭാവത്തെ അനുസരിച്ചു കെട്ടിയ പെണ്ണിനേയുംകൂടെ രക്ഷിപ്പാൻ സാമത്സ്യമില്ലാതെ അന്യന കൈടുത്ത മുഗളാധേയനെ കാട്ടിൽസഞ്ചരിക്കുന്ന നിന്റെ വിഷയത്തിൽ അതുതമുണ്ട്. സുഗ്രീവൻ നിന്നോടു വല്ലഭം പറഞ്ഞിരുന്നാൽ

എന്നെന്നാകട്ടെ വരുത്തി കയ്യേത്തിന്റെ ഗുണഭോഷങ്ങളെ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കി തെറ്റൊന്നുമില്ലാത്ത സമ്മതിപ്പിച്ചു ശേഷമല്ല അവനെ ശിക്ഷിക്കേണ്ടത്? യുദ്ധമദ്ധ്യേ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരെയും നീ പ്രത്യക്ഷമാക്കേണ്ടവല്ലോ. കണ്ടതിനുശേഷവും ഒരുവന്റെ പേരിൽ പക്ഷവും മറ്റൊരുവന്റെ പേരിൽ പരപക്ഷവും വിചാരിച്ചു എന്ന ഇങ്ങിനെ കഷ്ടത്തിലാക്കിയതു ധർമ്മമോ? ഇങ്ങിനെ ദാരുണൻ സഹിതം എന്നെന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ നിന്റെ പിതാവായ ഭരതൻ പണ്ടു കാട്ടിൽ വെച്ചു മത്തഗജമാണെന്നു കരുതി ഗുരുപുത്രനെ ഒളിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു കയ്യേത്തിന്റെ പുത്രനല്ലയോ നീ. അതുപോലെ നിരായുധനായ എന്നെ മറഞ്ഞുനിന്നു നീയും കയ്യേത്തിന്റെ മറഞ്ഞുനിന്നു അസൂയ തൊടുകയെന്നതു നിങ്ങൾക്കു ഒരു പാരമ്പര്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ സ്വീതയായ രാജാവിന്റെ കൊണ്ടുപോയതിൽ നിന്നെക്കുറിച്ചു പരമാവധി അറിയാത്തവനായ എന്നു ലോചിക്കുമ്പോൾ അതു ഇല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ—പണ്ടു നിന്റെ ഗോത്രസംജാതനായ ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ എന്ന ഒരുവൻ വിശ്വാമിത്രന്റെ കടംതീപ്പാൻ വേണ്ടി തന്റെ പത്നിയേയും ലോഹിതശാപൻ എന്ന മകനെയും കൂടി ഒരു വായസ്സനായ കാലകണ്ഠൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണനെ വിവരമറിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു കാലത്തും ഞാൻ അയോദ്ധ്യക്കു മടങ്ങുകയില്ലെന്നും വിശ്വാമിത്രനു രാജ്യം ഞാൻ കൊടുത്തുപോയിരുന്നു. പറഞ്ഞാണു ശപഥചെന്നു ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ ചെന്നിട്ടു അടിമയായത്. കുറെ കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വിരോചനൻ എന്നൊരു കൂട്ടി ആദ്യപറഞ്ഞ വാക്കിനെതിരായി മടങ്ങി അയോദ്ധ്യക്കുവന്നു. ആയതു കണ്ടു സത്യവും ഇല്ല, മാനവും ഇല്ല, കഷ്ടമെന്നേ പറയാനുള്ളൂ. എന്റെ പ്രാണനെ നഷ്ടം വരുത്തിയാൽ സ്വീതയുടെ കഷ്ടം തീരുമോ? ഭരതന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ നീ അല്ലാതെ ആയിത്തീരുകയോ? സാധങ്ങളെ ഭേദിച്ചു, എന്നിട്ടും ശക്തി എന്നിൽ നിന്നെക്കുറിച്ചു അറിയാതെ കഷ്ടമായിരുന്നതായ വിളയുടെ മനുഷ്യതയായ വേദിയെ നീ പൊളിച്ചുകളഞ്ഞുവെല്ലോ. എന്നിങ്ങിനെ ബാലി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാമൻ പറയുന്നു: ഹേ ബാലി! മതി മതി. ഞാൻ നിന്നെ അറിയും. അന്യനെ അയോഗ്യനാണെന്നു പറയേ

ണമെങ്കിൽ പറയുന്നവൻ യോഗ്യനായിരിക്കണം. നീ യോഗ്യനാണെന്നു ചില കുറുക്കന്മാർ പറയും എന്നല്ലാതെ നീ ഇതേവരെ ചെയ്യുവാനു മഹാ അനീതിയല്ല. കുറുക്കുലമായി നിന്ന അടക്കുവാൻ ആളില്ലാതെ നീ അഹങ്കരിച്ചു മദിച്ചു നടക്കുന്നു. സാധുക്കൾക്കും കഴിഞ്ഞുകൂടട്ടെ. എടാ ബാലി! സുഗ്രീവൻ നിന്നെക്കുറുപ്പാൻ തെറ്റാതെയ്തു. ബിലാപാരത്തിൽപ്പെട്ടു മായാവിയാട്ടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പോകുന്ന സമയം സുഗ്രീവനോടു നീ പറഞ്ഞുപോയ പ്രകാരം സുഗ്രീവൻ നടന്നില്ലയോ? നീ വരുന്നവരെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയില്ലയോ? നീ വന്നപ്പോൾ രാജഭാരം മടങ്ങിത്തന്നില്ലയോ? വല്ലാത്തതും അവൻ പറഞ്ഞുപോ? എന്നുതന്നെയല്ല സുഗ്രീവനെ ചക്രിസ്ഥയിൽ നിന്നുട്ടിത്തുറത്തുപോൾ അവന്റെ ഭാരം മായുന്നതായ എന്നുതന്നെ കൂടെ നീ അയച്ചിട്ടില്ല. നീ എന്നതിന്നു അപരാധം പിടിച്ചുപറ്റി. അനന്തന്റെ ഭാരവും അമ്മയും ഭേദമില്ലെന്നു നീ അറിഞ്ഞവനല്ലയോ? ഇത്രയും ശാസ്ത്രങ്ങളൊക്കെ പറയുന്ന നിന്നെക്കുറുപ്പാൻ ഒരു കാര്യം അറിവാൻ എടുത്തുണ്ടായില്ലയോ? അനന്തന്റെ ഭാരവും നീയും കൂടെ കഴിഞ്ഞു ആലോചിച്ചാൽ നിന്നെ ഇങ്ങിനെല്ലു ചെയ്യട്ടെ. ചിത്രവധം ചെയ്യുകയാണ് വേണ്ടിയിരുന്നത്. നിന്നെപ്പോലെ എത്ര കുറുക്കന്മാർ മോക്ഷത്തിൽ ഉണ്ട്. അവരിൽ ആരെല്ലാമാണ് നിന്നെപ്പോലെ, വേദപാരം വേദപൂജ, എന്നിവ ചെയ്തും ശൗചം നടത്തുകയും തീർത്ഥാടനം മന്ത്രാന്തരീടം, ചക്രോപവാസം മുതലായതു ചെയ്യുവാനു നീ, ഗുരുമുഖനായല്ലാതെ വല്ലാത്ത വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ? നിന്നെക്കുറുപ്പാൻ ഗുരു? മതംഗാത്രമെന്ന ഒരു പദ്യം ഇല്ലെങ്കിൽ സുഗ്രീവൻ ഇപ്പോൾ ഉണ്ടോ. ആരായാലും അടുത്തതേ പ്രവൃത്തിക്കാവൂ. പാപം ഇന്നതു പുണ്യം ഇന്നതെന്നറിഞ്ഞാൽ അനന്തരം പാപം ചെയ്യാമോ? മൃഗങ്ങളായാൽ വിശേഷം ബുദ്ധി വന്നുകൂടാഞ്ഞെന്നുണ്ടോ? എന്നതിനേക്കുറുപ്പാൻ പറയുന്നു—ഹേ രാമ! നീ വൃഷം മറഞ്ഞു ബാണംതൊട്ടപ്പോൾ കാരണമെന്താണ്. എന്നു ചോദിച്ചതിനേക്കുറുപ്പാൻ രാമൻ പറയു

നും ഹേ ബാലി! നീ എന്റെ പരമാത്മം അറിയുന്നവനാണ് തിന്നെ വധിച്ചതരം എന്നു ഞാൻ സുഗ്രീവനോടു സഖ്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നീ എന്നെ നേരിട്ടു കണ്ടാൽ ഉടനെ വന്നു ശരണം പ്രാപിക്കും. അപ്പോൾ സുഗ്രീവനും ഞാൻ ചെയ്തുകൊടുത്ത സത്യത്തിന്നു ലംഘനം വരും. എന്നു കരുതിയാണ് വൃഷ്ണ മറഞ്ഞു അസ്രം തൊടുത്തത്. എന്നതിനു ശേഷം ബാലി പറയുന്നു: ശരണം സ്വാമിൻ, അടിയൻ ഇത്രയും അറിയാതെ കണ്ട് അധിഷ്ഠിതനായി ചില വാക്കുകളെ പറഞ്ഞുപോയി. ആയതു കേൾക്കുന്നവൻ സ്വഭാവമൊന്നെന്നു കരുതി സമസ്പാപരായം ക്ഷമിക്കേണമേ സ്വാമിൻ, സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ മായാവിദ്യകളെ ആശ്രയിക്കുവാൻ പോകുന്നു. രാക്ഷസരാജാവായ രാവണനോടു അടിയൻ ഒരു വാക്കു ചിലവുചെയ്താൽ നിന്തിരുവടിയുടെ പത്നിയായ രാക്ഷസം കൊണ്ടുവന്നു തരുന്നതാണല്ലോ. അങ്ങയുടെ പത്നിയെ വിണ്ടുതരുന്നതുള്ള ഭാഗ്യം ഞാൻ ചെയ്തില്ലല്ലോ. പ്രാണപ്രായാണസമയത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ട് ഫലമെന്താണ്. ഇനി നിന്തിരുവടിക്കു കാൽ സാധിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ ഈ വാനരസം ഏതൊരു ഹനമാണുണ്ട്. അവനാൽ കാൽക്കൾ നിവൃത്തി വരും: സുഗ്രീവൻ ബുദ്ധിയില്ലാത്തവനും നിരക്ഷരകുക്ഷിയുമാണ്. വല്ല മറ്റൊരാളും അവൻ ചെയ്യുവെന്നു വരികിലും എന്റെ നേരെ അയച്ചു തുടപോലെ ഉള്ള അസ്രങ്ങൾ സുഗ്രീവന്റെ നേരെ അയക്കുവാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. നിന്തിരുവടി ഹനമായ നിന്തിരുവടിയുടെ അസ്രംപോലെ വിശ്വസിക്കണം. എനിക്ക് ഒരു മകനുള്ളൂ. പുത്രദുഃഖം സഹിക്കുന്നില്ല. ഇതുവരെ എന്റെ മകനായിരുന്നു. ഇന്നുമുതൽ നിന്തിരുവടിയുടെ മകനാണ്. അവനെ ചൊല്ലാമാണ്. കാൽകാൽക്കളുടെ വിവരം നല്ലവണ്ണം ആയിട്ടില്ല. എന്നു പറയുന്ന ബാലിയുടെ അടുക്കൽ അംഗദൻ വന്ന് മേൽ വീണ് ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ ബാലി കണ്ടു, അംഗദം നീ ദുഃഖിക്കരുത്. മകനെ! സർവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിക്കു തിന്നെ അടക്കലുമായി ഞാൻ കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുവരെ കളിച്ച് നട

നന്തുപോലെ മേലിൽ കളിച്ച് നടക്കുക. രാമ രാമ എന്ന തി
 രുനാമത്തെ ധ്യാനിച്ച് സുഖമേ വസിക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു
 ബാലി മകനെപ്പിടിച്ച് ഭഗവാന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തതിനെക്കു
 ണ്ടു ഭഗവാൻ, അല്ലയോ ബാലി ഞാൻ തൊടുത്ത അസ്ത്രത്തെ
 പിൻവലിക്കാം. നീയും അനജനം കൂടി സുഖമായ് വസിക്കുക. എ
 ന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ബാലി ശരണം രാമഭദ്രാ! മായാമയനായ
 നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യത്താൽ എമ്പത്തൊരായിരം സംവത്സ
 രം ഞാൻ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചു. മേലിൽ ബാലി എന്നത് പോയി
 വടുബാലി എന്നു കേൾപ്പാൻ എനിക്കു മോഹമില്ല. ആയതു
 കൊണ്ടു നിന്തിരുവടിയുടെ ധ്യാതൃത്വപരത്തെ കാട്ടിത്തന്നു അ
 സ്ത്രം പറിച്ച് മോക്ഷം തരണമേയെന്നപേക്ഷിക്കുകയും ഭഗവാൻ
 അംഗദനെ അടക്കലുമായി സ്വീകരിച്ച് അസ്ത്രം പറിച്ച് ബാ
 ലിക്കു മോക്ഷം കൊടുക്കുകയും രാമ രാമ രാമ രാമ എന്നു ധ്യാനിച്ച്
 സ്വപ്നം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കേട്ടു ബാലിയുടെ ഭാര്യ
 യായ താര വന്ന് ഹെ രാഘവ! കണവനെ അയച്ചു വഴിക്ക് എ
 ന്നെയും അയക്കുക. എന്നാൽ കന്യാകാദനഹലം നിണക്കു സി
 ലിക്കും. എന്നതിനൊക്കട്ട് താരയെ സമീപത്തിൽ വരുത്തി അ
 വളുടെ കണ്ണത്തിൽ താരകാപദേശംചെയ്ത് അനന്തരം സുഗ്രീവ
 നെ വിളിച്ചു ബാലിയുടെ ശവസംസ്കാരാദികളെമെന്തും വരു
 വാൻ ഭഗവാൻ എല്പിച്ചു. അപ്രകാരം സുഗ്രീവനും അംഗദനും
 താരയും ബാലിയുടെ മരണാനന്തരക്രിയകളെ ജാതൃചാരംപോ
 ലെ ചെയ്യുവന്നു. ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണെ വിളിച്ച് സുഗ്രീവനും
 പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്യുവരുവാൻ കല്പിച്ചയക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ സു
 ഗ്രീവനോടുകൂടി കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി സുഗ്രീവനെ സിംഹാസ
 നത്തിലിരുത്തി അരിയിട്ടു വാഴ്ചകഴിച്ചു പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്ത് അ
 വിടെനിന്നു മടങ്ങി സ്വാമിയെ വന്നു വണങ്ങി വിവരം അറി
 യിച്ചു.

ചതുർത്ഥം .

എന്നതിന്നുശേഷം ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോട് അല്ലായം സു

ഗ്രീവാ! നീ ഇവിടെനിന്നു നിന്റെ രാജധാനിയായ കിഷ്കിന്ധയ്ക്കു പോയി നിന്റെ ജാത്രാചാരമർച്ചാദേവോലയുള്ള രാജരീകം നടത്തുക. അങ്ങിനെ പ്രജാപരിപാലനം ചെയ്യുന്നതിൽ നല്ല ചങ്ങനും ദൃഷ്ടിവെയ്ക്കണം. പ്രജകൾ പ്രബലന്മാരും ദുഷ്ടലന്മാരും ഉണ്ടാവുന്നതിന് സാധാരണയാണ്. സ്തുതന്ത സാധുക്കളാൽ തെളിയിപ്പാൻ കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ അത് അസത്യം എന്നു രാജാവിന്നു തോന്നും. പ്രബലന്മാരാൽ അസത്യത്തെ സാമത്വം കൊണ്ടു സത്യമെന്നു തോന്നിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതുമാണ്. ഇങ്ങിനെ സത്യാസത്യങ്ങളുടെ വിവരമില്ലാതെ ശിക്ഷാരക്ഷകളെച്ചെയ്യാൽ ലോകാപവാദവും മരണശേഷം നരകത്തിന്നധികാരിയായും ഭവിക്കും. നിസ്സാരന്മാരാണെന്നു കരുതി അവരുടെ കാർത്തന്ത ആലോചിക്കാറിരുന്നാൽ തന്നിമിത്തം രാജാവിന്നു അത്യന്തമായ ആപത്തുകൾ നേരിടുവാൻ സഹജി വരുന്നു. അതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തം എന്തെന്നു ചൊല്ലാൻ എന്റെ ചെറപ്പത്തിൽ കൂനിയന്ന മന്ധരയെ ഞാൻ ഉപദ്രവിച്ചു നിമിത്തം ബാഹിയിലെ നാട്ടിൽ വസിക്കേണ്ടിവന്നു. അന്യസ്ത്രീകളെ മാതാവുപ്പോലെ കരുതേണ്ടതാണ്. അല്ലെങ്കിൽ തന്നിമിത്തം മരണമാണ് അനുഭവം. ആയതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തം നിന്റെ അഗ്രജനായ സാഹിത്യകാരനായ വന്ത ഓന്താൽ മതിയെന്നു തന്നു. ആയതു കൊണ്ടു കാർത്താകാർത്തർ വിവരമുള്ള മന്ത്രികളോടു ആലോചന ചെയ്ത് ശിക്ഷരക്ഷകളെ ചെയ്യണം. മന്ത്രി, പുരോഹിതൻ, ദൈവകാരൻ, ദൂതൻ സൈന്യാധിപൻ ഇവരെ എപ്പോഴും പിരിയാതെ വസിക്കണം. തന്റെ സഭയിൽ തന്നോടൊത്ത സ്നേഹിതന്മാരും ബ്രാഹ്മണരും പടകളും പന്തായദേരും ജ്യോത്സന്മാരും വേണം. ആയതു കൊണ്ടു പറഞ്ഞ കാർത്തങ്ങളെ എല്ലാം ഓർമ്മപ്പെച്ചു പ്രജകളെ രക്ഷ ചെയ്യുക. ഇപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ വില്ലെടുത്ത വൃഷ്ടികൾമാണ്. ക്കന്ത്രിയൻ വില്ല വെക്കണം. ഈ വൃഷ്ടികൾമായ ചാതുർമാസ്യം കഴിഞ്ഞ് വേനൽക്കാലം വരും. ആ സമയത്തിൽ നീ പടകളോടുകൂടെ വന്നു സീതാനേപഷണം ചെയ്യുതരിക. എന്നതിനെക്കേട്ടു സുഗ്രീവൻ, ശര

ണം സ്വാമിൻ! അടിയൻ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുന്നും നിന്തിരുവടി തൂണാഗ്രത്തിൽ ഇരുന്നും കഴിക്കുന്നതായാൽ വചിയ കഷ്ടമാണ്. കിഷ്കിന്ധ എന്ന രാജധാനി കരങ്ങന്മാരുടെ വാസസ്ഥലം എന്ന ഒരു കുറുമല്ലാതെ ചേരെ ഒന്നും കുറവില്ല. സ്വർഗ്ഗത്തിന്നു തുല്യമാണ്. ആയതു കൊണ്ടു ഈ മഴക്കാലമായ നാലു മാസം കഴിയുന്നവരെ നിന്തിരുവടി കിഷ്കിന്ധയിൽ വന്നു വസിക്കണം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോടു, ഹെ സുഗ്രീവ! നിന്റെ രാജധാനിക്കു തെരവണ്ടായതിനാൽ ഞാൻ വരാതിക്കുന്ന ചല്ല പതിന്നാലു സംവത്സരം വനഭീഷണക്കാരാണുണ്ടാന്ന് അഭയാഭ്യർത്ഥിച്ചു ഞാൻ വന്നിട്ടുള്ളതു. ആയതു കൊണ്ടു രാജാക്കൾ വസിക്കുന്ന രാജധാനിക്കു വരുവാൻ പാടുള്ള ചല്ല. നീ അംഗദനെ എപ്പോൾ ജാവോക്കി വാഴിക്കുക അവനെ നീ വല്ലതും ഉപദ്രവിച്ചാൽ അത് എന്നു ഉപദ്രവിച്ചതുപോലെയാണു്. എന്നു പറഞ്ഞു സുഗ്രീവനെയും അംഗദനെയും അയച്ചു ഹനുമാനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ ഹെ മരുതെ! നീ സുഗ്രീവനോടു കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി നാലു മാസം വരെ പ്രജകളെ രക്ഷിച്ചു ശരൽക്കാലം പിറന്നു ഉടനെ പടകളോടുകൂടി വന്നു സ്തിതാത്ഥാധനം വൃത്തിയാക്കണം. ഭാരമല്ലാ നിന്റെ പക്കലാണ്. സുഗ്രീവൻ നിരന്ദരരക്ഷിക്കിയാണ്. നിന്റെ ഭാഗം കാണുമ്പോൾ നിന്നെക്കു എന്നു പിരിയുന്നതിൽ സങ്കടമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. അങ്ങനെ ആയാൽ വിരോധമുണ്ട്. എന്നെന്നു ചൊല്ലാൽ നിന്റെ ഗുരുവായ ആദിത്യനോടു സുഗ്രീവനെ മന്ത്രിയായിരിക്കാമെന്നു നീ സമ്മതം ചെയ്യുകെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആയതു തൊരിച്ചാൽ ഗുരുവിനു എന്നു ദോഷം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. എന്നു പറഞ്ഞു ഹനുമാനെയും കിഷ്കിന്ധയ്ക്കു ഭഗവാനും ലക്ഷ്മണനും മലയാവാൻ ഗിരിയുടെ മുകളിൽ വെച്ചു. സുഗ്രീവൻ കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി രാജ്യഭാരമല്ലാം ഹനുമാനെ ഏല്പിച്ചു മദ്യപാനവും ചെയ്തു തമഃയാടുകൂടി കേളീഗുഹം പ്രവേശിച്ചു. ഇവിടെ ഭഗവാൻ മലയാവാൻ ഗിരിയുടെ മുകളിൽ ഷണഘനങ്ങളായ മേഘങ്ങളുടെ വൃഷ്ടിയെറ പതിയെപ്പിരിഞ്ഞു ചേരുന്നയാൽ അത്യന്തം സങ്കടത്തെ അനുഭവിച്ചു നാലു മാ

സം കഴിച്ചു കൂട്ടുകയും വൃഷ്ടികാലം കഴിഞ്ഞും സുതുംബജനായ സുഗ്രീവൻ പടകളോടുകൂടി വനകാണാന്ത്യയാൽ ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു, അല്ലയോ സൌമിത്ര! ചാതുർമാസ്യം കഴിഞ്ഞും സുഗ്രീവന്റെ വരവു കണ്ടില്ല. നാം ചെയ്ത നന്ദിയെ മലംപോലും ആ മലാചിയാതെ രാജാവെന്നുള്ള അഹംകാരത്തെ വഹിച്ചിരിപ്പായിരിക്കാം. അങ്ങിനെയുള്ളവനെ വധിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അങ്ങിനെ ചെയ്യാൽ നമുക്കു ക്ഷാരത്രയമുത്ത്തിനു ലാഭ്യതമല്ല. ആയതുകൊണ്ടു അവന്റെ അഭിപ്രായത്തെ മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ ശേഷം ആരും നീ പോയി സുഗ്രീവനോടു ബാലിയെ ധർമ്മജപുരക്കയച്ചു അന്യം പോയിട്ടില്ല. രാമന്റെ കയ്യിൽ ഇരിപ്പുണ്ട്. എന്നു തന്നെയല്ല സ്വീതാദി ഷണ്ണചെയ്യതരമെന്നു അഗ്നിസംക്ഷിപ്തമിതി സമ്യം ചെയ്തു തന്നിട്ടുണ്ട്. ആ സത്യത്തിനു വ്യത്യാസമില്ലെന്നവനാൽ വാനരങ്ങളെന്നുള്ള വാമല്ലാതെ മേലിൽ രൂപം കാണാതിടവരുന്നതല്ലെന്നും മാരം പറഞ്ഞു മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ സുഗ്രീവൻ ഒരുമിച്ചവരട്ടെ അല്ലെങ്കിൽ വേഗത്തിൽ മടങ്ങിവരികയെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ലക്ഷ്മണൻ ശിവാബാണപാണിയായി പുറപ്പെട്ടു കിഷ്കിന്ധാംഗോപുരത്തിനടുത്തപ്പോൾ ചേന്ദ്രവാനരങ്ങൾ പച്ചതണ്ടളളക്കൊണ്ടു വാന ഗോപുരപോരം അടക്കുകയും അതു കണ്ട് ലക്ഷ്മണൻ മതിൽ ഇടിക്കുകയും വില്ലിനെ ഗുണഭവനിചെയ്തും ആ ശയ്യത്തക്കൂട്ടു അംഗദൻ നോക്കിയപ്പോൾ ലക്ഷ്മണനാണെന്നറിഞ്ഞ ഉടനെ സുഗ്രീവന്റെ നിമുള ഉണത്തി വിവരം പറഞ്ഞതിനൊക്കട്ടെ സുഗ്രീവൻ പറയുന്നു. ഭാര്യ മദ്യപാനം ചെയ്തനിമിത്തം കലം അതീതമായ കഥ അറിഞ്ഞില്ലല്ലോ. മേലിൽ ഭഗവാന്റെ കരളും അവസാനിച്ചല്ലോ ഒരു പിതാവായ ആദിത്യന്റെ പാദം തന്നെണ് മദ്യപാനം ചെയ്യുന്നതല്ലെന്നു സത്യം ചെയ്തു ലക്ഷ്മണന്റെ ശ്രോധം ശമിപ്പാൻ എന്നാണ് വേണ്ടതെന്നു ഹനുമനോടു ആമോചിക്കുകയും അതുകേട്ടു ഹനുമൻ പറയുന്നു. പുരുഷന്മാർ അതികഠിനമായി കേഷിക്കുന്ന സമയം സാരസാരങ്ങളെപ്പകുത്തറിയുന്ന സൌന്ദര്യസ്രീകൾ ചെന്നു ഉപചാരമായ വാക്കുകളുപറ്റത്താൽ ശ്രോധശ

മനം വരും. ആയതുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മണന്റെ കോപശാന്തിക്കാരായ്ക്കും ആ താരമാതാവിനെ അയച്ചാൽ വേണ്ടില്ല എന്നതിനെക്കൂട്ട സുഗ്രീവൻ അംഗദനെ അയച്ചു താരയെ വരുത്തി വിവരം പറഞ്ഞു താരയെ ലക്ഷ്മണന്റെ അടുക്കലേക്കു അയക്കുകയും താര ക്ഷതിശ്രദ്ധാബഹുമാനവിയങ്ങളോടുകൂടി ലക്ഷ്മണന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നതിനെക്കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ സുമിത്രമാതാഭവോ എന്നു ശങ്കിച്ചു നിലുക്കുകയും താര ലക്ഷ്മണന്റെ പാദത്തിൽചെന്നു നമസ്കരിച്ചു നിലുക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ എന്താണിതു സുഗ്രീവനെ വിടെ നാട്ടിലുണ്ടാ. ദൈവനങ്ങളോടുകൂടി വന്നു അണുപാദിച്ചു ജനകി പുനദിക്കിലുണ്ടെന്നു പറയാമെന്നു സത്യം സുഗ്രീവൻ ചെയ്തുപോന്നവനല്ലേ. പറഞ്ഞു അവ പിഴിഞ്ഞു. അവ പിഴു വരാതിരിപ്പാൻ കാരണമെന്തെന്നറിവാൻ ചോദിച്ചാൻ ഞാൻ വന്നതു. മേലിൽ എന്തെല്ലാം സംഭവിച്ചാൻ പോകുന്നുവോ എന്നു എനിക്കു അറിവാൻ കഴികയില്ല. സുഗ്രീവന്റെ വല്ല വിവരവും ഉണ്ടോ എന്നതിനെ കേട്ടു താര പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! അയ്യോ അങ്ങിനെ ഒന്നും കണ്ടതാകെ മാനിട്ടില്ല. സുഗ്രീവൻ ബാലിയായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ വാനരങ്ങളെല്ലാം മോറ്റപ്പുറം അവർ പല ദിക്കുകളിലും ചെന്നു ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരെ വരുത്തുവാൻ നായി പടവ ഭീഷകളിലേക്കും ദൂതന്മാരെ അയച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർ മടങ്ങി എത്താത്തതിനാലാണ് അവിടെ വന്നു ചെന്നാൽ ഇത്രയും ക്ഷമിക്കുക. അല്ലയോ സ്വാമിൻ! നന്ദിചെയ്യുവരെ ഒരു കാലത്തും മരിക്കുന്നതാണോ? അങ്ങിനെ മരിക്കുന്നവർ മരിച്ചതിനുള്ള മുമ്പല്ലേ? അമ്മ, അച്ഛൻ, ഗുരു, ബ്രാഹ്മണൻ, പത്ന, ബാലൻ, സുരീ എന്നിവരെ വധിക്കുന്നവർക്കു അതുനിമിത്തമുള്ള പാപത്തിന്നു പ്രതികൃതിയുണ്ടു. നന്ദിചെയ്യുവരെ മരിക്കുന്നവന്റെ പാപത്തിന്നു പ്രതികൃതിയയില്ല. എന്നിരിക്കെ അങ്ങിനെയുള്ള പാപം ചെയ്താൻ ആരെങ്കിലും ആഗ്രഹിക്കുമോ? അതുകൊണ്ടു സ്വാമിൻ ക്ഷമാവേ! നിന്തിരുവടി ഒരിക്കലും കോപിക്കരുതെ. നിന്തിരുവടി ഇങ്ങിനെ കോപിച്ചാൽ ലോകം നിലനില്ക്കുമോ? എന്നും മറ്റും

ററം ശാന്തവാക്കുകളെപ്പറ്റത്തു ലക്ഷ്യമെന്നെൻ ക്രോധത്തിന്നു അ
 ല്ലം ശാന്തി വരുത്തിയതിന്നുശേഷം സുഗ്രീവൻ, അംഗദൻ ഹനു
 മാൻ എന്നു മൂന്നുപേർ ലക്ഷ്യമെന്ന സാഷ്ടാംഗമായി നമസ്കരിക്കു
 കയും അതിന്നുശേഷം അവർ ലക്ഷ്യമെന്ന രാജധാനിയിലേക്കു കൂ
 ടിക്കൊണ്ടുപോകയും ചെയ്തു. രാജധാനിയിൽ എത്തിയ ഉടനെ
 ലക്ഷ്യമെന്ന കാൽ കഴുകിച്ചു ആ സനമിട്ടിരുത്തി മധുരപദാർത്ഥങ്ങ
 ളായ പകപഹലാദികളെക്കൊടുക്കുകയും അതുകൾ ഭുജിക്കണമെ
 ന്നപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു ലക്ഷ്യമെന്ന, അല്ലയോ സു
 ഗ്രീവ! ഭഗവാൻ ഭുജിച്ചു ഉച്ഛിഷ്ടമല്ലാതെ ഞാൻ ഒന്നും ഭക്ഷിക്ക
 യില്ലെന്നാണ് എന്റെ വ്രതം. അങ്ങിനെ ഭുജിച്ചാൽ അതു ശാ
 വ്യ ഭക്ഷിച്ചു ഉച്ഛിഷ്ടം ഭുജിച്ചവർക്കുള്ള നരകത്തിന്നു ഞാൻ അധി
 കാരിയായിത്തീരും എന്നതന്നെയല്ല വായു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എ
 ന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഞങ്ങൾക്ക് ഇങ്ങനെ ഉള്ള അപമാനം സി
 ങ്ങിച്ചുവല്ലോ എന്നുള്ള വേദനയും രാമന്റെ പതിയെ വേണൻ
 കൊണ്ടുപോയി എന്ന അപമാനവും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുകാര്യവുംആ
 മാശയം പകരാശയമെന്ന ഉഭയത്തിൽ ഘർത്തിരിക്കുന്നു. ആയ
 തുകൊണ്ടു എപ്പോൾ നീ ജാഗ്രൂകി ഇന്നു ഭിക്കിലുണ്ടെന്നു കാട്ടിത്ത
 രുന്നവോ അതു അമൃതം ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭുജിപ്പിച്ചതിന്നു തുല്യ
 മായിരിക്കും. അന്നൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കു പ്രാണനുള്ളൂ. അതേവരെ
 ഞങ്ങൾ ജീവച്ഛ പങ്ങളാണെന്നറിയാണം എന്നുപറഞ്ഞു അന
 ന്തരം സുഗ്രീവൻ ഹനുമാനെ വിളിച്ചു ഹേ മാരുതേ! നീ സൈ
 ന്യങ്ങളെ ശേഖരിച്ചു നാളെ എന്തുക ഇവിടെ തെരുവുള്ള പട
 കളോടുകൂടി ഭഗവാനെക്കുറഞ്ഞാൽ ഞാൻ പോകുന്നു. എന്നുപറ
 ഞ്ഞു അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന മന്ദ്രത് കോടിപ്പടയോടുകൂടി സുഗ്രീ
 വൻ പുറപ്പെട്ടുവന്നു രാമസ്ഥലിയുടെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ച് വി
 നയനപിതനായി നിന്നു താമസത്തിനുള്ള സംഗതിയെക്കേൾപ്പി
 ച്ചു. അതുകേട്ടു സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞതിനെ സമ്മതിച്ചു ഹേ സുഗ്രീ
 വ രാജ്യഭരണമെല്ലാം സുഖമായി നടത്തി വരുന്നില്ല എന്നു
 ചോദിച്ചതിന്നു താൻ മറുപടി പറഞ്ഞും അന്നു കഴിഞ്ഞു. പി

റെദിവസം ഹനമാൻ ബാക്കി പടകളോടുകൂടി വന്ന ഭഗവാനെ
 കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു. പടകളെ മാറ്റുവാൻ ഗിരിയുടെ മുകളിൽ ക
 യറി പടകളുടെ ആദ്യവസാനം കാണാൻ പ്രയാസമായി എങ്കി
 ലും അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചതിൽ സുഗ്രീവൻ പടകളുടെ സംഖ്യ
 യെ കേൾപ്പിക്കുന്നു. പത്ത് കോടിപ്പടയോടുകൂടി ശതവലിയും,
 ഒരുനൂറ്റായിരം കോടിപ്പടയോടുകൂടി സുഷേണനും, പതിമൂ പതിന്നാ
 ലു നൂറ്റായിരം കോടിപ്പടയും, ഇടവൻ ഓരായിരം കോടിപ്പടയും,
 പനസൻ പന്തീരായിരം കോടിപ്പടയും, നീലൻ പതിനയ്യായിരം
 കോടിപ്പടയും, ഹനമാൻ ഇരുപത്തയ്യായിരം കോടിപ്പടയും, ഭൃഗു
 മുഖൻ മുപ്പത്തയ്യായിരം കോടിപ്പടയും, ജാംബവാൻ ആയിരത്തര
 നൂറു കോടിപ്പടയും, തുമിതൻ നൂറുനൂറ്റായിരം കോടിപ്പടയും, മൈ
 ദൻ ഇരുപതിനായിരം കോടിപ്പടയും, കേശരി അമ്പതിനായിരം
 കോടിപ്പടയും, ഗവയാക്ഷൻ ആയിരം കോടിപ്പടയും, ദുർദ്ധവൻ ഇ
 രുന്നായിരം കോടിപ്പടയും, വിശ്വപാക്ഷൻ പതിനായിരം കോ
 ടിപ്പടയും, കുമരൻ നാല്പത്തയ്യായിരം കോടിപ്പടയും, നളൻ ഒ
 രുന്നായിരം കോടിപ്പടയും ആകെ എഴുപതുവള്ള വാനരങ്ങൾ
 നിന്തിരുവടിക്കു വെ സന്തോഷിച്ചുണ്ടു എന്നതിനക്കേടും പടക
 ലെക്കുണ്ടു ഭഗവാൻ അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. സു
 ഗ്രീവനോടു സീതാസ്തവം അറിയിക്കുന്ന പടകളെ ഭാഗിച്ചു നാലു ടി
 കിലേക്കും അയയ്ക്കുവാൻ ഭഗവാൻ കല്പിച്ചു. അതുപ്രകാരം സു
 ഷേണൻ പശ്ചിമദിക്കിലേക്കും ശതവലി ഉത്തരദിക്കിലേക്കും പി
 നിതൻ പൂർവ്വദിക്കിലേക്കും എന്നിങ്ങിനെ പടനായകന്മാർ ചെ
 ന്നുള്ളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു സീതാസ്തവം ചെയ്തു. ഒരു മാസ
 ത്തിന്നുള്ളിൽ മടങ്ങി എത്തേണമെന്നും അല്ലെങ്കിൽ തല വെട്ടി
 കാട്ടിലെറിയും എന്നും കല്പിച്ചയച്ചു.

സീതാസ്തവം .

കവി.

തെൻറശക്തിക്കുനിരവണൻചേണകർ

എൻറശക്തിൻറതെന്റവിനലം

വൻറിക്കെക്കിനിമാരുതിനീയലാൽ

വെൻറിക്കെക്കിനിയാർചേലവേണ്ടമേ.

അനന്തരം ഹനുമാനെ വിളിച്ച സുഗ്രീവൻ, അല്പയോ മാരുതി ഇവിടെനിന്നു ഭക്ഷണഭാഗമാണ് രാവണന്റെ രാജധാനിയായ ലങ്കയെന്നു കേൾവിയുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ട് ഭക്ഷണഭിക്ഷിഭവസ്വനീതെന്നു പോകണം. എന്നാൽ നിങ്ങളുടേ സഹായികളായി തരേയനായ അംഗദനേയും ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജംബവാനോടും പ്രബലന്മാരായ രണ്ടു വെള്ളം വാനരങ്ങളേയും തരുന്നൂ. ആയതുകൊണ്ട് സഹായികളോടുകൂടി സീതാസ്ഥലം ചെന്നു ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ മടങ്ങി എത്തണം. രാമകാഴ്ച വൃന്ദാവാസി പരാതിനിപ്പാൻ വേണ്ടുന്ന യത്നം ചെയ്യുക എന്നു പറഞ്ഞു. സർവ്വപരനായ സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ച് അനുഗ്രഹം വാങ്ങി യാത്രപറഞ്ഞു പോകുക എന്നതിനേക്കൂട്ടു മാരുതി ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ച് സുഗ്രീവാജ്ഞയെ കേൾപ്പിച്ചു. അതു കേട്ടഭഗവാൻ ഹനുമാൻകയ്ക്ക് സുനാമചിഹ്നമാകു കണയഴി എന്ന മേതിരം ദേവികടയാളമായി കൊടുത്തു ജാനകിയുടെ കേശാഭിപാദങ്ങളായ അവയവലക്ഷണങ്ങളെ പറഞ്ഞ് മില രഥസ്യവാക്കുകളേയും പറയുന്നു. ഹേ മാരുതി! സീതയാടു യാത്ര പറയുവാനായി അയാലുയിൽ അന്തഃസ്തത്തിൽ ചെന്നു ജാനകിയെക്കണ്ടു ഏടി നീ മൂന്നു അമ്മായിമാർക്കു വേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തികളെ ചെയ്ത് സന്തോഷിച്ചിരിക്കുക. ഞാൻ പതിനാലുസംവത്സരം വനദീക്ഷയ്ക്കായിപോകുന്നു എന്നും മറുപടി പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു ഉടുത്ത വസ്ത്രത്തോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു ഞാനും വനത്തിലേക്കു ഉണ്ടെന്നുപറഞ്ഞ് ഒരു ദേവപ്രഭാവത്തോടെ എണീറ്റുനിന്നു. അതു ഞാൻ മാത്രമേ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. ഈ സംഗതി ഒരു രഥസ്യമാണ്. എന്നു തന്നെയല്ല രാജ്യത്തെ ഉപേക്ഷിച്ച് വരുന്നവഴിക്ക് അയോദ്ധ്യക്കടുത്ത മില കുരങ്കാടുകളെക്കണ്ടു സ്വാമി! വനവാസത്തിന്നു വേണ്ടി ഈ കാട്ടിൽ വസിച്ചാൽ പേരെന്തോ? കൂടു എവിടെയും ഒന്നുപോലെയാലുയെന്നു ജാനകി എന്നോടു സുമന്ത്രൻ തെളിച്ചുവന്ന രഥത്തിൽവെച്ചു സ്വകാര്യമായി ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതും

ഞാൻ മാത്രമേ കേട്ടിട്ടുള്ളൂ. ഇതും ഒരു രഹസ്യമായ സംഗതിയാണ്. എന്നിങ്ങനെ രഹസ്യവാക്കുകളെപ്പറ്റത്തു അനുഗ്രഹിച്ച് ഹനുമൽപ്രഭുതിക്കളു അയച്ചു. ഹനുമൽപ്രഭുതികൾ അവിടേനിന്നു പുറപ്പെട്ടു ഭക്തിബദ്ധമായി പരിപാടുന്ന നഗരഗ്രാമത്തിൽ ക്ഷേത്രവനവാപി കൂടലുകൾ ഉണ്ടായ പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം കടന്നു സീതയെത്തിരത്തു നടക്കുകയും അങ്ങിനെ ഇരിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് വന്നു. ദുർമ്മുഖനെക്കണ്ടു അവനെ കലവെച്ചു. പിന്നെയും സീതാസ്തവം ചെയ്തു ഭാഹു ശരണമല്ലാതെ വന്നപ്പോൾ ഒരു ഗുഹയെ കണ്ടു തപാലത്തുണ്ടു ഇറങ്ങി പോയിപ്പോൾ അവിടെ ഒരു നഗരവും അതിൽ ഒരു യോഗിനിയേയും കണ്ടു. ആ സ്ത്രീയോടു നീ ആരെന്നും ഇവിടെ എങ്കിലും നിൽക്കരുത് എന്ന് കരഞ്ഞു നെന്തെന്നും വാക്കുണ്ടാകാതെ ചോദിച്ചതിനേക്കൂട്ടു അല്പയോ വാക്കുണ്ടാകാതെ! ഞാൻ ഒരു യോഗിനിയാണ്. എന്റെ നാമം സ്വയംപ്രഭ എന്നാണ്. മാതൃകൻ എന്ന അസുരനെ വേണ്ടി ഈ നഗരം വിശ്വകർമ്മാചാര്യ സൃഷ്ടമാണ്. ഇവിടെനിന്നു ഭൂമിക്കു ഒരു നൂറു യോജന ഉണ്ട്. ആദിത്യരശ്മി ഇവിടെ ആവശ്യമില്ല. എല്ലാം രത്നങ്ങളുടെ പ്രകാശമാണ് ശോഭിക്കുന്നത്. എന്ത് പദാർത്ഥങ്ങൾ വേണമെങ്കിലും ഇവിടെ ഉണ്ട്. ഞാൻ രാജ എന്ന ദേവസ്ത്രീയുടെ ഭാഗ്യമായിരുന്നു. മാതൃകൻ എന്ന അസുരൻ രാജയെ രമിപ്പാൻ സ്വാധീനിച്ചുതന്നതാണെന്നു എങ്ങനെയൊക്കെയോ കണ്ടു. അതുപ്രകാരം രാജയെ ഞാൻ സ്വാധീനിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു ചെയ്തു. അങ്ങിനെ അവർ മാതൃകൻ, രതിയുംപോലെ പ്രീതിപ്പെട്ട സുഖങ്ങളെ അനുഭവിച്ചുവരുന്ന മാതൃകൻ ഇത്രയും രാജയെ അന്വേഷിച്ചു ഇവിടെവന്നു മാതൃകൻ അസുരനെ കൊന്നു രാജയെക്കൂടി സ്വസ്ഥമായിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ ഒരുക്കം സഹായിപ്പാനില്ലാതെ നീ ഇവിടെ കിടക്കുക എന്നു എന്നു ശപിക്കുകയും ശാപമാലിനം തരണമെന്നുപേക്ഷിച്ചതിൽ സീതാസ്തവം ചെയ്തു വാനരന്മാർ ഈ മാതൃകന്റെ വരുമ്പോൾ അവർക്കു വേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെ കൊടുത്തു അനന്തരം സ്വസ്ഥമായിക്കൊണ്ടു വരും എന്നനുഗ്രഹിച്ചുപോയതിനാൽ ഞാൻ ഇവിടെ നിങ്ങളുടെ വരവും പാത്തിരിക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞു. ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെ ഭൂമിച്ചു അ

നന്തരം യോഗിനിയെ സ്വഗൃത്തിലേക്കയച്ചു വാനരന്മാർ ഭൂമിയെ പിളന്ന് ബഹിർഗതത്തിൽപന്നു പിന്നെയും അനേക ദിക്കുകളെല്ലാം തേടി മഹേന്ദ്രമെന്ന പർവ്വതംവരെ തിരഞ്ഞു ജാനകിയെ കാണാതെ ജാംബവാൻ മുതലായവരെല്ലാം ഉഴലുമ്പോൾ സമീപം സമുദ്രത്തെ കാണുകയും മേഘിൽ സീതാഭയാഷണം ചെയ്യാൻ സ്ഥലവുമില്ലാത്ത സമുദ്രതീരത്തു വന്നെത്തി. ദിവസവും അടുത്തു പോയി. ഇതുവരെ പ്രയത്നം ചെയ്യതിൽ യാതൊരു പ്രയോജനവും ഉണ്ടായില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ദേവിയെ കണ്ടില്ലെന്നു ചെന്നു ഭഗവാന്മാർ പറയുന്നതിനേക്കാൾ ദേവിക്കാർത്തം ജടായുദേവൻ മരിച്ചതുപോലെ നാം എല്ലാവരും മരിക്കുന്നതാണ് നല്ലതെന്നും ചുരുക്കം വാനരന്മാരും സാഗരതീരത്തിൽ ഭ്രമിച്ചു അതിൽ നിരന്ദരമായി കിടക്കുകയും അപ്പോൾ പക്ഷരഹിതനായിക്കിടക്കുന്ന സമ്പാതി ഗുഹയിൽനിന്നു പുറത്തുവന്നു വാനരങ്ങളെക്കണ്ടു മേ വാനരന്മാരേ! എന്റെ അനുജനാണ് ജടായു. ജടായു മരിച്ചുവെന്നാണ് പറഞ്ഞത്. മരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു വാനരങ്ങൾ പറയുന്നു: ഞങ്ങൾ സീതാഭയാഷണം ചെയ്തു നടക്കുന്ന രാമദൂതന്മാരാണ്. സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി പത്നിയായ ജാനകിയോടുകൂടി വനദീക്ഷയ്ക്കായി പഞ്ചവടിയിൽ പണ്ഡിതൻ കെട്ടി വസിക്കുമ്പോൾ രാക്ഷസരാജാവായ രാവണൻ ദേവിയെ കടന്നുകൊണ്ടുപോകുകയും അപ്പോൾ ജടായു എന്ന പക്ഷി വന്നു തടുത്തു യുദ്ധം ചെയ്തും യുദ്ധമധ്യേ രാവണന്റെ ചന്ദ്രഹാസംകൊണ്ടു പക്ഷിയുടെ പക്ഷം വെട്ടി വീഴ്ത്തുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെയാണ് ജടായുവിന്റെ മരണം. എന്നതിനെ കേട്ടു സമ്പാതി അത്ഭുതം വ്യസനിക്കുകയും ധാരാളമായി കരയുകയും ചെയ്തു. അതുകേട്ടു സമ്പാതിയോടു വാനരന്മാർ, നീ ആരാണ്? ജടായു എങ്ങിനെ നിന്റെ അനുജനായിവന്നു? നിങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരാരാണ്? നീ ഇങ്ങിനെ പക്ഷരഹിതനായി ഈ പർവ്വതത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ കിടപ്പാനുള്ള കാരണമെന്ത്? എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു സമ്പാതി പറയുന്നു: ഞങ്ങളുടെ മാതാവ് ശേപതി എന്ന സ്ത്രീയാണ്. പിതാവ് അരുണനാണ്. എന്റെ അനുജനും

യ ജടായുവോടു കൂടി ഞാനും സ്വപ്നത്തെക്കണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചു ഉപരിയായി പറക്കുകയും എന്നേക്കും അതിശക്തനായ ജടായു എന്റെ മുമ്പിൽ പറന്നു ആദിത്യമണ്ഡലത്തെ അതിക്രമിക്കുകയും ഉണ്ണാധികൃത്താൽ ചൂട്ട സഹിക്കാതെ നിലവിളിക്കുന്നതിനെ ഞാൻ കേട്ട അതിവേഗത്തിൽ ജടായുവിന്നു ഉപരിയായി ഞാൻ പറന്നു പക്ഷങ്ങളെ വിരത്തി ജടായുവിന്നു നിഴൽ കൊടുക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ അനജൻ രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ആദിത്യന്റെ ആതപോഷ്ണം പെട്ട എന്റെ പക്ഷങ്ങൾ കരിഞ്ഞു ഞാൻ ഈ പട്ടണത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ വീഴുകയും അങ്ങിനെ പക്ഷപിരഹിതനായി കിടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിശാകരനെന്ന മഹർഷി എന്നെക്കണ്ടു വൃത്താന്തങ്ങളെല്ലാം മനസ്സിലാക്കി ആവാട്ട ദുഃഖിച്ചതിനാൽ ഫലമില്ല. രാമാവതാരകാലത്തു സീതാസ്തവം ചെയ്ത് വാനരന്മാർ ഈ മാർഗ്ഗത്തു വരും. ആ അവസരത്തിൽ രാമാനും അവരെക്കണ്ടു ജപിപ്പിച്ചു നീ അതിനെ കേൾപ്പാനിടവരും. എന്നാൽ നിന്റെ പക്ഷങ്ങൾ രണ്ടാമതും മുളച്ച് സുവാപ്പുടമനും അനുഗ്രഹിച്ച് മഹർഷി പോയ മുതൽ നിങ്ങളുടെ വരവും പാത്ത് ഞാൻ ഇവിടെ ഇരിക്കുകയാണ്. നിത്യവും മായ കഴിക്കുക ഞാൻ രാജാവാണ്. എനിക്കു മൃഗസ്വപാൻ എന്ന ഒരു മകനുണ്ട്. ദിനംപ്രതി എനിക്കു ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെ അവൻ കൊണ്ടു വന്നു തരുന്നതു പതിവാണ്. ഒരു ദിവസം ആകാശവീഥിയിൽ വെച്ചു കലശലായ ഒരു നിലവിളി കേൾക്കുകയും എന്നാണെന്നു ഗുഹയിൽനിന്നു ഞാൻ പുറത്തുവന്നു ആകാശത്തിൽ നോക്കിയപ്പോൾ മൃഗസ്വപാൻ ആണെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. എന്നാണത് ആരോടാണ് നീ ശല്യപ്പെടുന്നതു എന്നു മകനോടു ചോദിച്ചതിൽ മകൻ എന്നെന്നോക്കി അല്പയോ പിതാവേ! രാക്ഷസനായ രാവണൻ ഏതോ ഒരു സ്ത്രീയെ കട്കൊണ്ടു പോകുന്നു. ആ സ്ത്രീ തലയിലും മാറത്തും അടിച്ചു നിലവിളിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ആ സ്ത്രീയെ രക്ഷപ്പെടുത്തണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു തടക്കുകയാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ഞാൻ അവനോടു എടവകനെ! രാവണൻ വലിയ ദുഷ്ടാഗ്തിയാണ്. അവന്നു സംധാരണ അന്യ

സ്ത്രീകളെ അപഹരിക്കുകയാണ് പ്രവൃത്തി. നീ ഇങ്ങോട്ടു പോകുക എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു മൃഗസ്വഭാവൻ രാവണനെ വിട്ടു എന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു വന്നു. അതു ജനകിയൊന്നെന്നു മനസ്സിലാക്കിയതിന്നുവെങ്കിൽ രാവണവധം അപ്പോൾ കഴിച്ചിരുന്നു. എന്തു ചെയ്യും. ആയതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ എന്നെ എടുത്തു സാഗരതീരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെക്കുവിൻ. എന്നു സമ്പാതി പറഞ്ഞപ്രകാരം വാനരങ്ങൾ എടുത്തു സാഗരതീരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെക്കുകയും സമ്പാതി ജടയുവിന്നു ചേങ്ങുന്ന മരണാനന്തരകർമ്മങ്ങളെച്ചെയ്യുശേഷം എല്ലാവരോടും രാമായണം ജപിപ്പാനായിപ്പറയുകയും വാനരങ്ങൾ കണ്ണടച്ച രാമായണം ജപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ സമ്പാതിയുടെ പക്ഷങ്ങളെല്ലാം മുളച്ചു സുഖപ്പെട്ടു. അനന്തരം സമ്പാതി, ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ഒരു വരകുസഹായം ചെയ്യാമെന്നു പറഞ്ഞു ആകാംക്ഷാപൂർവ്വമായി പറന്നു ജനകിയെ നോക്കിക്കണ്ടു വാനരങ്ങളെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. ഹെ വാനരന്മാരെ! ജനകിയെ രാവണൻ കൊണ്ടുപോയി അശോകവനത്തിൽ ചിറവെച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു, നിങ്ങളിൽ സമർത്ഥനായ ഒരുത്തൻ സമുദ്രതരണംചെയ്തു ലങ്കയ്ക്ക് പോയാൽ ജനകിയെക്കണ്ടാം. ഇവിടേനിന്നു ഒരു നൂറുയോജന ചാടിയ്യാൽ ലങ്കയുടെ ഉത്തരഗോപുരത്തേയ്ക്കു പോകാം. ജനകിയെക്കണ്ടു മടങ്ങി രാമസ്വാമിയോടുചെന്നു സംഗതി പറയുമ്പോൾ സമ്പാതിയുടെ വാക്സഹായത്താൽ ലങ്കയ്ക്കു പോവാൻ ഇടവന്നതാണെന്നു ഭഗവാനോടു പറയണം. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞ് സമ്പാതി പറന്നുപോയതിന്നനന്തരം ജാംബവാൻ വാനരങ്ങളോടു പറയുന്നു.

സമുദ്രതരണം.

ഹെ വാനരന്മാരെ! സർവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയുടെ തിരുനാൾ ജപിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടായ അത്യന്തതം കണ്ടില്ലേ? സമ്പാതി എന്ന പക്ഷി പറഞ്ഞപ്രകാരം സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിലാണ് ലങ്ക എന്ന രാജധാനി. ജനകി അവിടെ പ്രാണനോടുകൂടി അശോകവനത്തിൽ ചിറയിലിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു സമുദ്രം ചാടുവാൻ

നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ ആരാണ് സമത്വം; എന്നതിനെക്കുറിച്ച് വാനരങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണം. ജംബവരജ! പക്ഷി പറഞ്ഞതിനെ വിശ്വസിക്കാൻ തരമില്ല. കാരണം, പലനസപ്രഭാവത്തോടു കൂടിയ ഈ സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു രാജധാനിയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആർക്കെങ്കിലും തൃപ്തിപ്പെടാമോ? സമ്പാതിയുടെ വാക്കിനെ വിശ്വസിച്ചു ചാടി അവിടെ രാജധാനി കണ്ടില്ലെന്നുവരികിൽ പിന്നെ ചാടിയവർക്കുണ്ടാണോ രാജ്യമുള്ളത്? വെള്ളത്തിൽ വീണ് മരിക്കുക എന്നല്ലാതെ വേറെ വല്ല നിവൃത്തിയും ഉണ്ടോ. സമ്പാതി പറഞ്ഞത് വ്യാജമാണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ജംബവരൻ പറയുന്നു. ഹേ അംഗദരാജൻ! സമ്പാതിയുടെ വാക്കു അസത്യമാണെന്നു ഒരു കാലത്തും പറയുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. രാമസ്വാമിയുടെ തിരുനാമമന്ത്രത്താൽ ജീവിച്ചവരാണ് സമ്പാതി. എന്നതെന്നതല്ല സ്വാമികർമ്മം ജടായു പ്രദാനം ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വാമിവിഷയത്തിൽ അവർ പരമഭക്തന്മാരാണ്. ലങ്കയെന്ന രാജധാനി സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിലാണെന്നു മുന്പുതന്നെ എനിക്കറിവുണ്ട്. ആയതു കണ്ടെത്തുവാൻ ഈ സംഘത്തിൽ സമുദ്രം ചാടാൻ ആർക്കു കഴിയും എന്നു അറിയുകയാണ് വേണ്ടത്. എന്നതിനെക്കുറിച്ച്, വാനരങ്ങൾ, പത്തു മുതൽ നാല് ശോഭനവരെ ചാടാമെന്നും അംഗദൻ അങ്ങോട്ടു ചാടും, ഇങ്ങോട്ടു ചാടാൻ എന്നാൽ അസാധ്യമാണെന്നും പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു ജംബവരൻ ഹനുമാനോടു ഹേ ഹനുമൻ! നീ എന്നാണ് എന്നുതന്നെ പറയാതിരിക്കുന്നത്. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സഹായത്തിനായി വന്നുവെന്നല്ലാതെ ഭാരമല്ലാം നിന്റെ വശമാണ്. ഭഗവാൻ നിന്നെ വിളിച്ചു കുറി അടയാളമായ കണമഴി നിന്റെ പക്കലാണ് തന്നിട്ടുള്ളത്. ഇപ്പോൾ സമ്പാതി പറഞ്ഞ വാക്കുകളെ കേട്ടില്ലേ? എന്നു ചോദിച്ചു. അതിനെക്കുറിച്ച് ഹനുമൻ ശ്രദ്ധിക്കണം ജംബവരരാജൻ! സാധ്യമല്ലാത്ത കാര്യത്തിൽ സംസാരിച്ചു ഫലമെന്താണ്. എന്നാൽ സമുദ്രം ചാടാൻ അസാധ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ച് ജംബവരൻ ആദ്യം ചിന്തിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയ പൂർവ്വചരിത്രങ്ങളെപ്പറ്റിത്തന്നെ കേൾപ്പിക്കുകയും

അത് കേട്ടു ഹനമാൻ വിശ്വരൂപമെടുത്തു മഹേന്ദ്രത്തിന്റെ മുകുളിൽനിന്നു ചാടുകയും ചെയ്തു.

കിഷ്കിന്ധകാണ്ഡം സമാപ്തം

സുന്ദരകാണ്ഡം

ലങ്കാപ്രവേശനം .

ഹനമാൻ സമുദ്രത്തിന്റെ മുകൾഭാഗത്തിൽ ആകാശമാഗ്നിയായി പോകുമ്പോൾ നാഗജനനിയായ സുരസ എന്ന സ്രീവന്ദ്യതട്ടുകയും വായ പിളർന്നു ഹനമാനെ വിഴുങ്ങുവാനായി അടുത്തു ചെല്ലുകയും ചെയ്തു. ഹനമാൻ പലവിധമായ വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞിട്ടും അവൾ പിൻമാറാഞ്ഞതിനാൽ തന്റെ ശരീരത്തെ വണ്ണുവെപ്പിക്കുകയും അതു കൊണ്ടൊന്നും ഫലിക്കാഞ്ഞതിനാൽ ഒടുവിൽ ഹനമാൻ തന്റെ ദേഹത്തെ ഏറ്റവും ചെറുതാക്കി സുരസയുടെ വദനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു കടിപ്രദേശത്തുകൂടി പുറത്തു വരികയും ചെയ്തു. 'ഇതുകണ്ടു ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചു സുരസ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: ഹേ ഹനമാൻ! നിന്റെ ബലത്തെ പരീക്ഷിപ്പാനായി എന്നെ ദേവന്മാർ അയച്ചിട്ടാണ് ഞാൻ വന്നത്. എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷമായി. നീ സുഖമായി പോയ്ക്കിരുക. ഞാൻ ദേവകളോടു വിവരം പറവാൻ പോകുന്നു' എന്നു പറഞ്ഞ് സുരസപോയി. ഹനമാൻ പിന്നെയും ആകാശമാഗ്നിയായി പോയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ മരായാഗ്രഹണി എന്ന അസുരസ്ത്രീ ഹനമാന്റെ നിഴൽ പിടിച്ച് നിൽക്കുകയും, ഹനമാൻ അവളെ കാഴ്ചകണ്ടു ചവിട്ടിക്കൊന്നു അപളുടെ കുടൽമാല കഴുത്തിലണിഞ്ഞുകൊണ്ടു പിന്നെയും യാത്രയാകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സമുദ്രത്തിൽ കിടക്കുന്ന മൈനാകമെന്ന പാമ്പും സമുദ്രത്തിൽനിന്നു ഉയർന്നു ഹനമാന്റെ മാഗ്നമദ്ധ്യേ വന്നു ഹനമാനോടു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. ഹേ മാതൃതേ! പണ്ടു ഇന്ദ്രൻ പാമ്പുതങ്ങളുടെ പക്ഷത്തു വെട്ടുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ നിന്റെ അച്ഛനായ വായുദേവൻ എ

നെ കൊണ്ടുവന്നു ഈ സമുദ്രത്തിലാക്കി രക്ഷിച്ചതിനാൽ ഞാൻ ഇന്നും ഇവിടെ സുഖമായി പാക്കുന്നു. എന്നാൽ അവിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി നിന്റെ പിതാവിന്നുവേണ്ടിയൊത്തൊന്നും ചെയ്യാൻ എനിക്കു ഇതുവരെ സംഗീച്ചിട്ടില്ല. അതിനാൽ നീ എന്റെ മേൽ ഇരുന്നു ഞാൻ തരുന്ന പക്ഷപഥങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചു ക്ഷീണം മറ്ററി പോകേണമെന്നു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്നിങ്ങിനെ മൈനാകത്തിന്റെ വിനയാദരങ്ങളോടുകൂടിയ ഈ വാക്കുകളോടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ഹേ മൈനാകമേ! ഞാൻ ഇപ്പോൾ സാമിയുടെ കാർത്തിയായി പോകുകയാണ്. അതു സംഗീച്ചല്ലാതെ, ഭക്ഷിക്കുകയും ജലപാനം ചെയ്തുകൊണ്ടും, വിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് എന്റെ നിശ്ചയം. അതിനാൽ മടങ്ങി വരുമ്പോൾ ഞാൻ നിന്റെ സല്ലാരം സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാം. ഇപ്പോൾ എന്നെ നിബ്ബന്ധിക്കുന്നത് എന്നു പറഞ്ഞു ഹനമാൻ അവിടെനിന്നു യാത്ര മുറുകുകയും ഉടനെ ലങ്കയുടെ ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ എത്തുകയും ചെയ്തു. ആ ഗോപുരമുറ്റത്തു കടന്നു കയറി പ്രവേശിപ്പാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ലങ്കാശ്രീ എന്ന ഭദ്രകാളി വന്നു ഹനമാനെ തടുത്തുനിർത്തി ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. ഹേ മക്കൾ! നീ ആരാണു്? എവിടെ നിന്നു വരുന്നു? ഹരിഹരവിരിയോടുകൂടി പോലും എന്റെ അനുവാദം കൂടാതെ ഈ ലങ്കയ്ക്കകത്തു കടക്കുകയില്ല. എന്നിരിക്കെ ഒരു മക്കടനായ നീ എന്നെ ബഹുമാനിക്കാതെ ഈ വഴി ലങ്കയിൽ കടപ്പാൻ ഭാവിടുന്നത് ആരുടെ കല്പനപ്രകാരമാണ്? എന്നിങ്ങിനെ കോപിച്ചുകൊണ്ടു ലങ്കാശ്രീ ചോദിച്ചതു കേട്ടു ഹനമാൻ അവളോടു പറയുന്നു. എടി! നീ അഷ്ടബാഹുക്കളോടും മതുരാനനങ്ങളോടും കൂടി എന്നെ ഭയപ്പെടുത്തിയാൽ ഞാൻ പേടിക്കുമെന്നു നീ വിചാരിക്കണ്ട. നീ എന്നെ ഇനി തടുക്കുന്നവെങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ അന്തകഭവനത്തിലയ്ക്കുകയും നല്ല പണ്ണം ഓർമ്മയിരിക്കട്ടെ. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അവൾ അലറിയുംകൊണ്ടു ഹനമാനെ തടുക്കുകയും ഉടനെ ഹനമാൻ അവളെ ബലമായി പ്രഹരിക്കുകയും, ഹനമാന്റെ കരസ്ഥസ്ഥാൽ അവൾക്കു ശാപമോചനം വന്നു ഹനമാനെ തൊഴുതുകൊണ്ടു അവൾ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

അല്ലയോ ഹനുമൻ! ഞാൻ അഷ്ടലക്ഷികളിൽവെച്ചു വിജയലക്ഷിയാണ്. കമലോത്ഭവനായ ബ്രഹ്മദേവന്റെ ഭണ്ഡാരത്തിൽ വസിച്ചിരുന്നവളാണ്. ഞാൻ ബ്രഹ്മാവിന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ ഭണ്ഡാരം തുറപ്പാൻ വാണിമാതാവിന്നു സമ്മതം നൽകിയനിമിത്തം ബ്രഹ്മാവു അറിഞ്ഞു നീ രാവണന്റെ കോട്ട കാക്കുവാൻ പോകുക എന്നു എന്നെ ശപിച്ചതാണ്. ശാപമാലനം തരണമെന്നപേക്ഷിച്ചതിൽ രാമാവതാരകാലത്തു സീതാനന്ദനും ചെന്നു ചെന്നു ഹനുമൻ എന്ന ഒരു വാഹരൻ ലക്ഷ്മണൻ, അവന്റെ അടിപെട്ടാൽ ശാപമോചനം വരും. അനന്തരം നീ ഇവിടെക്കു വരിക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ ഈ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി ഞാൻ ഇവിടെ വസിക്കുന്നു. നീ ഇവിടെ വന്നുകാൽ സാധിച്ചുപോകുന്നതിന്നു അതാത വാദവും ഇല്ല. എന്നു പറഞ്ഞു ലങ്കാശ്രീ സത്യഭാമതേക്കും ഹനുമൻ ലക്ഷ്മണനും കടന്നു. ഹനുമൻ കടന്നു നോക്കുമ്പോൾ സപ്ത രാജസന്ദേശം ജാഗ്രതയോടുകൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നതിനാൽ ഇടയിൽ കടന്നു സീതാനന്ദനും ചെന്നു മാഗ്ഗമില്ലാതെ വരികയും അപ്പോൾ ഒരു മന്ത്രമേഴതിലക്ഷത്തിലൂടെയും തന്നിമിത്തം ലക്ഷ്മണനുമായി സംസാരിച്ചുപോകുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം താൻ അതേ ഗൃഹങ്ങളിൽ കടന്നു കേട്ടുകയും അതിൽ കുടുംബത്തിന്റെ നിദ്രാശാലയെക്കണ്ടുപറയുന്നു. രാമോ ഇവൻ ഒരു മഹാപുരുഷനാണ്. ഭീഷ്മ നിദ്രയല്ല ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നത്. ഇവൻ നിദ്രാശാല എഴുന്നേൽക്കുന്നതുപോലെ സമവേഗത്തോടെ. സ്വർഗ്ഗത്തെയും കയ്യിൽക്കൊണ്ടു കയ്യിൽ. മന്ത്രമേഴതിലൂടെ തടസ്സപ്പെട്ട സർപ്പത്തന്നെയെന്നെങ്കിലും സമീപത്തിൽ ചെല്ലുവാൻ ശരീരികൾക്കു ഭയമുണ്ടാകും. എന്നതുപോലെ നിദ്രയാൽ തടസ്സപ്പെട്ട ഇവന്റെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നതിന്നു ശക്യമുണ്ടാകും. എന്നു വിചിന്തനന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നുനോക്കുകയും അവിടെ വേദപാഠം വേദപുജ സഹസ്രനാമം മുതലായതുകളിലും വിഗ്രഹാരാധനകളിലും ബ്രാഹ്മണാലയംപോലെ ശോഭിക്കുന്നതിനേയും വിചിന്തനനേയും കണ്ട് ഇവൻ രാമസഹായരുടെ പാദരവിന്ദസമ്പന്നായി ഭവിക്കും എ

ന്നു വിശ്വസിച്ചു. രാവണന്റെ പള്ളിയറയിൽ കടന്നുനോക്കി രാവണനെക്കണ്ട് ഈ ദ്രാഹി ജാനകീചേരനാണല്ലോ. ഇവനെച്ചുവിട്ടി ഇവന്റെ ശിരസ്സ് പൊട്ടിക്കയല്ലെ വേണ്ടതെന്നാലോചിച്ചപ്പോൾ അല്ല, അങ്ങിനെ ഞാൻ ചെയ്യാൽ രാമസ്വാമിയുടെപാപ കോടണ്ഡത്തിന്നു ലക്ഷ്യതപമായിത്തീരമെന്നു കരുതി ക്ഷമിക്കുകയും ഇടത്തെ ഭാഗം നോക്കിയതിൽ മണ്ഡോദരിയെക്കണ്ടു ജാനകിയെ എന്നു ശങ്കിക്കുകയും കേശാദിപാദം നോക്കിയതിൽ ഭഗവാൻ പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളെന്നും ഒത്തു കാണാത്തതിനാലും സ്വപ്നത്തിൽ ഭൂതവാക്യങ്ങളെപ്പറയുന്നതിനെക്കേട്ടും ഇവളുടെ ഭർത്താവ് ഉടനെ മരിച്ച് ഇവൾ വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിപ്പാനിടവരും എന്നു മനസ്സിൽ കരുതി ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ കടന്നു ഇന്ദ്രജിത്തിനെക്കണ്ടു. ഓഹോ ഇവൻ ലക്ഷ്മണനായി ഉടനെ യുദ്ധം ഉണ്ടാവും. അന്നു ഇവന്റെ പരാമർശങ്ങളെല്ലാം അറിവാറിടവരും എന്നും കരുതി അവിടം വിട്ടു ഓരോ ആലയങ്ങളായി മൂന്നുനൂറ്റായിരക്കോടി തെരുവീഥികളാതേടി ദേവിയെ കാണാതെ അത്യന്തം വ്യസനിച്ചിരിക്കേ അശോകവനത്തിൽനിന്നു മന്ദമാരുതനായ വായുവാൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട സൗരഭ്യവാസനകളെ ഹനമാൻ ഏല്ക്കുകയും ആ വാസനകേട്ടു ആ സൗരഭ്യവാസന വഴിയായി അശോകവനത്തിൽ കടന്നു പലല ദിക്കിലും തിരഞ്ഞു പശുവസാനം ജാനകി വസിക്കുന്ന വൃക്ഷത്തിന്റെ മുകളിൽ വന്നു രാക്ഷസസ്ത്രീകളേയും മദ്ധ്യത്തിൽ ജാനകിയേയും കണ്ടു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞ കുറി അടയാളങ്ങൾ ഈ സ്ത്രീപക്ഷൽ ഉണ്ടാകുമോയെന്നു നോക്കി ആലോചിച്ചിരുന്നു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ജാനകി ത്രിഭുടയോട്, അല്ലയോ ത്രിഭുടയേ മാൻ പിടിപ്പാൻ പോയ ഭഗവാനു വല്ല അവലാപം നേരിട്ടുവോ എന്നുതന്നെയല്ല ലക്ഷ്മണനോടു ഞാൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകളെ കണവനോടു ലക്ഷ്മണൻപറഞ്ഞു പരിഭവിച്ച മേലിൽ അവൾ നമുക്ക് ആവശ്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞു അയോദ്ധ്യക്കു മണ്ടുപേരും മടങ്ങിയൊ എന്നും അറിയുന്നില്ല. ഈ സമുദമദ്ധ്യ ലക്ഷ എന്ന രാജധാനിയുണ്ടെന്നറിയാതെ വല്ല ദിക്കിലും തേടി നടക്കുന്നുവോ എന്നും അറിയുന്നില്ല. അന്ത്യൻ കൈണ്ടുപോയ പെണ്ണിനെ

മേലിൽ വെളിച്ചം വേണ്ടെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഉപേക്ഷിച്ചുവോ എന്നു അറിയുന്നില്ല. യൗവനയുക്തന്മാരായ കണവന്മാരോടുകൂടി പത്നിമാർ സുഖഭോഗങ്ങളെ അനുഭവിപ്പാനുണ്ടു ഭാഗ്യം ചെയ്യേണ്ടത്. എന്റെ അവസ്ഥ നോക്കുക. എന്റെ കണവനെപ്പിരിഞ്ഞ് അമ്പ്രന്റെ കരത്തിൽപ്പെട്ട ദുഃഖിക്കുന്നല്ല ദൈവം ശിരോലേഖനം ചെയ്തു. എന്നുതന്നെയല്ല ഭഗവാൻ മിഥിലയിൽവന്നു വില്ലൂർപ്പാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് ഇടത്തേഭാഗം മിടിച്ചു, വനത്തിലേക്കു വരുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ വലത്തേ ഭാഗം മിടിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഇതാ ഇടത്തെ നേത്രവും പുരികവും മിടിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ട് ഇന്നു സ്വാമി എങ്കിലും സ്വാമിയുടെ ദൂതനങ്കിലും വരുവാൻ ഏടയുള്ളതായി കാണുന്നു. എന്നതിനെ കേട്ടു ത്രിജട പറയുന്നു. ശരണം ജാനകി! ഞാൻ കണ്ട ചില സ്വപ്നാവസ്ഥകളെ പറയും. എന്റെന്നു വെച്ചാൽ രാവണൻ അദ്വൈതമെന്നു രക്തവസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചു തന്റെ കല്യാണങ്ങളോടുകൂടി കാലപുരിക്കു ഗർഭമെന്ന കഴുതപ്പുണ്ടു രഥമേറി പോകുന്നതായ്ക്കണ്ടു. എന്നുതന്നെയല്ല സഹസ്രദീപം എപ്പോഴും ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മണിമണ്ഡപത്തിൽനിന്നു ലക്ഷ്മീഭഗവതി ഒരു ദീപത്തെ എടുത്തു ബാക്കിയുള്ള ദീപങ്ങളെ കെട്ടുത്തു വിഭീഷണന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു വന്നതായും മണ്ഡാദരി വൈധവ്യം ഭവിച്ചു ദുഃഖിക്കുന്നതായും കണ്ടു. മാഗധ്യസ്ത്രീകളുടെ ഗളസൂത്രങ്ങളെ വിധവസ്ത്രീകൾ പിടിച്ചു വലിച്ചു ശിരസ്സിൽ അണിപിടിപ്പട്ടു ഓടുന്നതായും കണ്ടു. എന്നുമാത്രമല്ല മധുപാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു വണ്ട് വന്നു എന്റെ കണ്ണത്തിൽ തൂക്കം തൂക്കം എന്ന രീതികൾ ചെയ്തുപോയി. ഇതുകൊണ്ടു ആലോചിച്ചാൽ നിന്തിരുവടിക്കു തൂക്കം രാവണാദികൾക്ക് അത്രകാലവുമാണ്. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന മദ്യ രാവണൻ വന്നു ജാനകിയെ നോക്കി അനേക പരിഭവവാക്കുകളെ പറഞ്ഞുപോകുകയും അനന്തരം ജാനകി മേലിൽ ഈ പാപിയുടെ കണ്ണശുദ്ധമായ വാക്കുകളെ കേട്ടു ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ അസാധ്യമാണെന്നു കരുതി സമീപത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു ലതയെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിത്തൂങ്ങി മരിപ്പാൻ ഉദ്യോഗിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഹനുമാൻ അതിവേഗത്തിൽ

വന്നു പതയെ കടിച്ചു മുറിച്ചു ശരണം ശരണം ലോകജനനീ! എന്നു നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരിയായ നിന്തിരുവടി പ്രാണ ശ്വാസം ചെയ്താൽ നിന്തിരുവടിയാൽ ജന്മമായ ലോകമെല്ലാം നശിച്ചുപോകും. അടിയൻ രമദൂതനാണ്. ഭഗവാൻ തന്റെ മുദ്ര മേതിരും നിന്തിരുവടി കാണാൻ അടിയൻ കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. മേലാൽ നിന്തിരുവടിക്കു ശോഭനകാലമാണെന്നു പറഞ്ഞു കണയാഴി ജനകിയുടെ കരത്തിൽ കൊടുക്കുകയും ആയതിനെ ജനകി വാങ്ങി നേത്രത്തിൽ വെച്ചു ഹനമാനാടു ജനകി ഹേ വീര! നീ ഒരു മനുഷ്യനല്ല, ദേവനല്ല, രാക്ഷസനല്ല ഒരു വാനരനായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. നീ ആരാണ്. സ്വാമിദൂതനെന്നു വെച്ചാൽ സ്വാമിയെ എവിടെ വെച്ചുകണ്ടു. എന്നു ചോദിച്ചതിനേക്കൂടി ഹനമാൻ അല്പായു ജഗന്മാതൃക അടിയൻ വായുപുത്രനാണ്. അങ്ങനെ എന്ന സ്ത്രീ എന്റെ മാതാവാണ്. എന്റെ നാമം ഹനമാണെന്നാണ്. ഭഗവാനും ലക്ഷ്മണനും സീതാപാഷണം ചെയ്തു ദക്ഷിണമുപനാരായി വരുന്ന വഴിയിൽ ഋഗ്വേദകാശ്മിയിൽ വെച്ചു സൂര്യാത്മജനായ സുഗ്രീവനെ കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ത്രിയാണ് അടിയൻ. സുഗ്രീവശത്രുവായ ബാലിയെ വധിച്ചു അനന്തരം എഴുപതുവെള്ളം കപിക്കളി സഹായികളായി കൂട്ടി നിന്തിരുവടിയെ അന്വേഷിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ട ദക്ഷിണപത്മിമേന്തരമായ നാലു ദിക്കുകളിലേക്കും സമത്മനരായ വാനരങ്ങൾ പോയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ദക്ഷിണദിക്കിലേക്കു രണ്ടു വെള്ളം വാനരങ്ങൾ തിരഞ്ഞുവന്നിട്ടുണ്ട്. അതിൽ നിസ്സാരനായ ഒരുവനാണ് അടിയൻ. ഈ സമുദ്രമദ്ധ്യേ ലങ്കയുണ്ടെന്നും ആയതിൽ നിന്തിരുവടി ഉണ്ടെന്നും അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ സമുദ്രജലം ദോഹത്തിന്നു മതിയാവുന്നതല്ലായിരുന്നു. എന്നതിനേക്കൂടി ജനകി, ഹേ മാതാ! ഇത്ര ചെറുതായ രൂപത്താൽ ഈ സമുദ്രത്തെ എങ്ങിനെ ചാടിക്കടന്നു. ആയതിന്റെ യഥാർത്ഥം കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നതിനേക്കൂടി ഹനമാൻ ശരണം ത്രിലോകജനനീ! സംസാരസംഹാരത്തെ കടക്കുവാൻ സമത്മനായ ഭഗവന്റെ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഈ ലവണസമുദ്രം കടക്കുന്നതു ഒരു ഭാരമൊ. അ

ടിയൻ ചാടിക്കടന്നാണ് വന്നതു എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ട ജാനകി ഹേ മരുതതെ! നിന്റെ അവസ്ഥയെ ഞാൻ ഏഴാംസമുദ്രത്തിന്റെ മുകൾക്കരയിൽ ഇരിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. എന്നാലെ നിന്റെ ശക്തിയെ മതിയാവുകയുള്ളൂ. ആയതുകൊണ്ടു എന്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്യു നീ എന്നു കേൾക്കും ദീപ്തയുഷ്ണനായ്ചേർക്കുക എന്നനുഗ്രഹിച്ചു തന്റെ കയ്യിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ചുഡാരത്തുത്ത ഭഗവാൻ കാണാനായി ഹനുമാൻ പക്ഷൽ കൊടുത്തു സ്വാമിയെ എന്നെക്കൂടെ കാണാൻ എടുത്തുവരുമോ എന്നു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ കണ്ടു ഹനുമാൻ ശരണം ഭേദി! നിന്തിരുവടി ദുഃഖിക്കേണമെന്നില്ല നിന്തിരുവടിയെ ഇവിടെ നിന്നെടുത്തു സ്വാമിവാസം കൊണ്ടുപോയി വെച്ചുകൂടാം എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ട ജാനകി ഹനുമാനോടു, അതിന്നു പാടില്ല. നീ സ്വാമിഭക്തനായാലും ഒരു പുരുഷനല്ലെ. ഭഗവാനെഴുക മറ്റൊരും എന്നെത്തൊടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നുതന്നെ അല്ല കണവനറിയത്തെ രാവണൻ എന്നെ കളവു ചെയ്യുകൊണ്ടുവന്നിരിക്കെ അതുപോലെ നീയും ചെയ്യാൽ നമുക്കുതല്ലാത്തതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഒരു മാസംകൂടെ നിന്നെക്കണ്ടു നിമിത്തം പ്രാണനോടുകൂടി ഞാൻ വരികാം. എന്നിട്ടും കണവൻ എന്നു വീണ്ടുകൊണ്ടു പോകാത്ത പക്ഷം ഞാൻ പ്രാണനെ ത്യജിക്കും. എന്നാൽ ഭഗവാൻ അയച്ച സുനാമചിഹ്നമായ കണയംഗിയും രഹസ്യവാക്കുകളും നീ എന്നെ കേൾപ്പിച്ചതിനാലും നീ സ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ദാസനായിത്തീർന്നു ശേഷം നടന്ന സംഭവങ്ങളെ കേട്ടതിനാലും സന്തോഷമായി. എന്നെ നീ കണ്ടുവെന്നു സ്വാമിക്കു വിശ്വാസം വരുവാൻ ചില രഹസ്യവാക്കുകളെ നിന്നോടു ഞാൻ പറയും. ആയതിനെ നീ മറക്കാതെ കണവനെ കേൾപ്പിക്കുകയെന്നു പറഞ്ഞു ജാനകി പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരനായ ഭഗവാൻ മിഥിലക്കു വരുന്ന അവസരത്തിൽ കന്യാകാമാടത്തിനരികെയുള്ള തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങി മുഖക്കുളനം ചെയ്യുകയും ഞാനിരിക്കുന്നതിന്നു സമീപം പതിച്ചുള്ള വിശാലമുപ്പണത്തിൽ ഭഗവന്റെ ഛായ പ്രതിഫലിച്ചു ഞാൻ കാണുകയും ഇത്ര കോമളനായ രാജകുമാരൻ ആരാണിതെന്നു നോക്കുകയെന്നു വി

ചാരിച്ച പങ്ങി കിളിയാതിലൂടെ ഞാൻ പുറത്തേക്കു നോക്കുകയും എന്റെ മുഖം ജലത്തിൽ പ്രതിബിംബിച്ചതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു. ഇതാരാണെന്നറിയേണമെന്നു ഉജ്വലമുഖമായി നോക്കുമ്പോൾ എന്നെക്കണ്ടു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി സഭയിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. അതു ഞാനും സ്വാമിയും മന്ത്രമെ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളു, ആയുസ്സ് സ്വാമിയോടു പറയുക. ഭഗവാൻ എന്നെ മംഗല്യധാരണം കഴിഞ്ഞു കയ്യുപിടിച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾ വന്നു മംഗളം പാടുകയും അവർക്കു സമ്മാനിപ്പാൻ വേണ്ടി എന്റെ കഴുത്തിൽ കിടന്നിരുന്ന മുത്തുമാലക്കായി ഭഗവാൻ എന്റെ കയ്യിൽ മെല്ലെ ഒന്നു നുള്ളുകയും അതിനെ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി മുത്തുമാലയെടുത്തു കൊടുക്കുകയും ഉടനെ ഭഗവാൻ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾക്കു സമ്മാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതു സഭാവാസികളാൽ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതും കണവനോടു പറയുക. എന്നുതന്നെയല്ല. കല്യാണം കഴിഞ്ഞു നാലാംദിനം ഞാനും കണവനും പള്ളിയറയിൽ പ്രവേശിക്കുകയും കാലമുത്തണമെന്നു എന്നോടു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ എന്റെ കയ്യിൽ കിടന്നിരുന്ന മോതിരങ്ങളെ ഉൾപ്പെടെ ഞാൻ കാലമുത്തിയതു ഭഗവാൻ കണ്ടു. എടി എന്റെ പാദേന്ദ്രശ്ചയിൽ വെച്ചു ഉപരിയൊ നിന്റെ മോതിരം എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സ്വാമി! മോതിരത്തിന്റെ വൈഭവത്താലല്ല. നിന്തിരുവടിയുടെ പാദവൈഭവമോലാലാിച്ച ഭയത്തിനാലാണ്. നിന്തിരുവടി മിഥിലക്കു വരുന്ന വഴിയിൽ ഭഗവാന്റെ പാദേന്ദ്രശ്ചന്ദ്രന്താൽ കല്ലായ്ക്കിടന്ന ഒരു പാറ പെണ്ണായി എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ എന്റെ കയ്യിൽ കിടക്കുന്ന മോതിരങ്ങളിൽ രത്നക്കല്ലുകൾ പതിച്ചിട്ടുണ്ടാകുകൊണ്ടു മറ്റേതും പാദേന്ദ്രശ്ചന്ദ്രന്താൽ പെണ്ണായി വന്നാൽ ഞാൻ കുടിക്കുന്ന കഞ്ഞിയിൽ മണ്ണായിപ്പോകുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടു മോതിരം കഴിച്ചുവെച്ചതാണ്. എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ എടീ ജനകീ! ഈ ജന്മത്തിൽ നീയല്ലതെ അന്യസ്ത്രീകളെ എന്റെ മനസാ വാചാ കർമ്മണാ ഞാൻ തീണ്ടുന്നതല്ലെന്നു എനിക്കു ഒരു വരം പള്ളിയറയിൽ വെച്ചു തന്നിട്ടുണ്ട്. ആയതും സ്വാമിയും ഞാനുമല്ലാതെ മറ്റാരും ആ

റിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതും പറയുക. എന്നുതന്നെയല്ല അയോദ്ധ്യയിൽ
 വസിക്കുമ്പോൾ കണവൻ ഒരു ആൺകിളിയേയും ഞാൻ ഒരു
 പെൺകിളിയേയും വളർത്തിവരുന്ന മദ്ധ്യേ ഞാൻ രജസ്വലയായി
 ഭഗവാനെപ്പിരിഞ്ഞു പള്ളിയറയിൽനിന്നു പുറത്തുപറന്നപ്പോൾ ശു
 കപ്പെതലും എന്റെ കൂടെ പുറത്തേക്കു വന്നതിനെക്കണ്ടു ഭഗ
 വാന്റെകിളി നീ പുറത്തു പോവാൻ പാടില്ല. മനുഷ്യക്കാണ് ര
 ജസ്വല മുതലായ വ്യവഹാരങ്ങൾ. പക്ഷികളായ നമുക്കു അങ്ങി
 നെയൊന്നുമില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു പെൺകിളി സമ്മതിക്കാതെ
 തമ്മിൽ മത്സരിക്കുകയും ആ മത്സരത്തെ ഭഗവാൻ തന്റെ കിളി
 യോടു സമാധാനം പറഞ്ഞുതീർക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതു പള്ളി
 അറയിൽ വെച്ചു നടന്ന സംഭവമാണ്. ആയതും പറയുക. എ
 ന്നതന്നെയല്ല, ചിത്രകൂടത്തിൽ വെച്ചു ഒരു ദിവസം ഭഗവാൻ എ
 ന്റെ മടിയിൽ ശിരസ്സുവെച്ചു നിദ്ര ചെയ്യുന്ന സമയം ഇന്ദ്രാത്മജ
 നായ ജയന്തൻ കാകാകൃതിയായ്ക്കു തന്റെ കയ്യിനാൽ എന്റെ
 കൂപത്തിനെ തൊടുകയും നഖം പെട്ടു കവാഗ്രത്തിൽനിന്നു രക്തം
 ഒലിക്കുകയും അതു കണവനറിഞ്ഞു സമീപത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന
 ഒരു തുണത്തെപ്പറ്റിച്ചു അയക്കുകയും അതു കാക്കയുടെ നേത്ര
 ത്തിൽ പാഞ്ഞു ഓടിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. തന്നിമിത്തംകാക്ക
 കൾക്കു ഇപ്പോഴും ഒരു ഭാഗത്തെ കാഴ്ചയുള്ളൂ. ഇതും ഭഗവാനും
 ഞാനും മാത്രമേ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെയുള്ള രഹസ്യവാക്കു
 കളെ പറയുക. എന്നുതന്നെയല്ല, അന്യൻ കരസ്ഥമാക്കിയ സ്ത്രീ
 യെ മേലിൽ നമുക്കു ആവശ്യമില്ലെന്നു കരുതി എന്ന ഉപേക്ഷി
 ക്കുന്നുവെങ്കിലും ഭഗവാന്റെ ക്ഷത്രിയചൈതന്യത്തെ ഉപേക്ഷിക്കു
 ണ്തെന്നു പറയുക. ലക്ഷ്മണനോടു ഒരു വാക്കു നീ പറയേണ്ടതു
 ണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ എന്നെ കാത്തിരുന്നതിനായി രാ
 വണനെ കുലചെയ്തു എന്നെ ചിറ വീണ്ടുകൊണ്ടു പോകേണമെ
 ന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതായി പറയുക. കൈകേയി, കൌസല്യ സു
 മിത്ര എന്ന മൂന്നു മാതാക്കൾക്കും സീത നമസ്കാരം ചെയ്യുതാനും
 പറയുക. മൂപ്പതു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ വന്നു ചിറ വിടുത്താത്ത
 ചക്ഷു മേലിൽ ഇവിടേക്കു വരേണ്ടന്നാവശ്യമില്ല. നദീതീരത്തിൽ

പോയി ജാനകിയുടെ മരണാനന്തരഃപക്ഷകളെ ചെയ്തുകൊള്ളുവാൻ ഭഗവാനോടു പ്രത്യേകം പറയണം. എന്നതിനേക്കൂട്ട് ഹനമാൻ ശരണം സർവ്വശപരി! ഇങ്ങിനെ ഒന്നും പരിഭവവാക്കുകൾ പറയണമെന്നില്ല. ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ ഞങ്ങൾ വന്നു നിന്തിരുവടിയെ ചിറ വീണ്ടും കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്നു യാതൊരു വാദവും ഇല്ല. ഉടനെ സ്വാമിയോടു വിവരങ്ങളെ പറഞ്ഞ് അവിടെ നിന്നു പുറപ്പെട്ട ലക്ഷ്മിൽ വരുന്നുണ്ട്. വന്ന ഉടനെ വരനങ്ങളുടെ ആപ്തനാദവും സ്വാമിയുടെ ശിഖലാപനിയും നിന്തിരുവടിയെ കേൾപ്പിക്കും. മേലിൽ യാതൊന്നിനും ഭയപ്പെടേണ്ടമെന്നില്ല. അടിയന്നു പോകുവാൻ കല്പന തരുവാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്നതിനേക്കൂട്ട് പോവാൻ ജാനകി കല്പന കൊടുക്കുകയും അതു കേട്ടു മാതൃതി ശരണം സർവ്വശപരി! ഭഗവാനെ പിരിഞ്ഞു മുതൽ ഇതുവരെ അടിയൻ ആഹാരാദികളൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇതാ കാണുന്ന കല്ലിചന്തത്തിൽ കടന്നു ഫലപക്ഷങ്ങളെ ഭുജിപ്പാൻ സമ്മതം തരണമെന്നതിനേക്കൂട്ട് ജാനകി സമ്മതം ചെയ്തതു രാക്ഷസന്മാർ അറിയരുതെന്നു പറഞ്ഞയക്കുകയും ചെയ്തു.

ലക്ഷ്മദൂതം .

അനന്തരം മാതൃതി കല്ലിചന്തത്തിൽ കടന്നു രാവണൻ കണികാണുന്ന പൊന്മലയടുത്ത് സമുദ്രത്തിൽ എറിയുകയും വൃക്ഷങ്ങളെല്ലാം പഠിച്ചു ഒന്നോടൊന്നിച്ചു തിലസദൃശപ്പെടുത്തുകയും അതുകണ്ട് വരുന്ന രാക്ഷസന്മാരെല്ലാം അടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുകയും അനന്തരം തോരണത്തിൽ കയറി ഇരുന്നതിനെ കണ്ട് ദൂതന്മാർ ചെന്നു രാവണനോട് പറയുകയും അതു കേട്ടു രാവണൻ ജന്മമേലിയെ അയക്കുകയും ഹനമാൻ ജന്മമേലിയെ കയ്യിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പാശത്താൽ അവനെ കുലചെയ്തതും അനന്തരം പഞ്ചസേനാധിപന്മാർ യുദ്ധത്തിന്നു വരികയും അവരേയും ഹനമാൻ നിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിവരം രാവണൻ അറിഞ്ഞു തന്റെ ഏളയ മകനായ അക്ഷകുമാരനെ അയച്ചപ്പോൾ ഹനമാൻ അവനെ ഭൂമിയിൽ ഉട്ടുരച്ചു തിരികെ ഞെടുക്കുകയും ആ വിവരം രാവണൻ അറിഞ്ഞു ഇന്ദ്രജിത്തിനെ അയക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്ത് വ

ജനനത്തിനെക്കണ്ടു ഹനുമൻ രാമസ്വാമിയെ മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ചു നിലകൂടുകയും ഇന്ദ്രജിത്തു അടുത്ത് യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ഇന്ദ്രജിത്ത് കൊണ്ടുവന്ന പടക്കളയെല്ലാം താൻ അടിച്ചു നിഗ്രഹിച്ചു അനന്തരം ഇന്ദ്രജിത്തായി നേരിട്ട യുദ്ധം തുടങ്ങി ഇന്ദ്രജിത്തിനെ മഥത്തോടു കൂടി ആകാശത്തേക്കെറിയുകയും അതുകണ്ട് രാവണിയും ആകാശത്തിൽനിന്നു ബ്രഹ്മാസ്രം തൊട്ടത്തു ഹനുമനെ വീഴ്ത്തി നാഗപാശത്താൽ കെട്ടി രഥത്തിൽവെച്ചു പിതാവായ രാവണന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു കാഴ്ച വെക്കുകയും ചെയ്തു. രാവണൻ ഹനുമനെക്കണ്ട് ക്രോധിച്ചു എടാ മക്കടാ! നീ, ആരാണ്? എവിടെനിന്നു വന്നു. കളിവനം തകർപ്പാൻ കാരണം എന്ത്? രാക്ഷസന്മാരാ വധിക്കേണ്ടുന്നവശ്യമെന്ത് പറയുക? എന്നതിനേക്കേട്ടു ഹനുമൻ രാവണനോടു: ഹേ രാക്ഷസാധമ! ഞാൻ സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി ദൂതനാണ്. രാമസ്വാമി ആരെന്നറിയേണമെങ്കിൽ പറയാം കേൾക്കുക. പരമേശ്വരസ്വാമി പക്കൽനിന്നു നാലു കലയും, ബ്രഹ്മാദേവൻ പക്കൽനിന്നു നാലു കലയും, നായായണസ്വാമി പക്കൽനിന്നു ആറു കലയും ഇങ്ങിനെ പതിന്നാലു കലകളോടുകൂടി ത്രിമൂർത്തിസ്വരൂപനായി ഭഗവാൻ തിരു അവതാരം ചെയ്തു. അനന്തരം ഭാഗ്യവതാമൻ പക്കൽനിന്നു രണ്ടു കലയേയും വാങ്ങി മായാമാനഷ്ടനായി ഭവരക്ഷാത്മകം അവതരിച്ചതാണ്. ഞാൻ ആ രാമസ്വാമിയുടെ ദൂതനാണ്. എന്റെ നാമം ഹനുമനെന്നാണ്. എന്നെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ വന്ന രാക്ഷസന്മാരെ ഞാൻ കല ചെയ്യതാണ്. ആയതുകൊണ്ട് സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ പതിയെ നീ കളവു ചെയ്തു വെച്ചിരിക്കുന്നതു ശരിയായ മയ്യാദക്ഷ കൊണ്ടുവന്ന് രാമൻ പാദത്തിൽവെച്ചു നമസ്സരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. അല്ലാത്തപക്ഷം നിന്റെ കുടുംബനാശം വരുത്തുന്നതാണെന്നു ബാലിസുന്ദരവായ അംഗദൻ പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നു. അംഗദനെ നീ അറിവൻ എടുത്തുണ്ട്. ബാലിയെ നീ അറിയുമല്ലോ. ബാലിയുടെ വാലിന്നുള്ള ശക്തിയും നീ അറിയും. എടാ രാവണ! ഒരു സ്രീ നിമിത്തം വൃഥാ വംശനാശം വരുത്തേണമെന്നില്ല എന്നതിനെക്കേട്ട് മക്കടന്റെ വായ്തകൃതി

കേമമായിരിക്കുന്നു. ആരെങ്കിലും ഇവിടെ ഇവനെപ്പിടിച്ച് മതിലുകടത്തി വെട്ടുക എന്നു കല്പിച്ചതിനെ വിഭീഷണൻ കേട്ടു രാവണനോടു പറയുന്നു: ശരണം രാവണീശ്വര! ഇവനെ ഒരിക്കലും കലശപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. മരണം വാഗ്ദാനം ഉണ്ടാകുമായിരിക്കൂത്. ഇവൻ ഒരു ദൂതനെല്ലു വാനരങ്ങൾക്കു വാലിലാണ് ശെയ്യും. ആയതു കൊണ്ടു ഇവന്റെ വാലിൽ ശീല ചുറ്റി തൈലം നനച്ച് അഗ്നി കൊള്ളത്തി അയക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സമ്മതിച്ച് ഹനുമന്റെ വാലിൽ ശീല ചുറ്റുകയും ചുറ്റുന്നതോരും വാല് നീണ്ടു വലിക്കുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു വാലിത്തൽ ചുറ്റുവാൻ വേണ്ടി ജാനകിയുടെ വസ്ത്രം അഴിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാൻ ദൂതന്മാരോടു കല്പിക്കുകയും അതു കേട്ട ഹനുമൻ തന്റെ വാലിനെ ചുരുക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം വാലിനെ തൈലം നനച്ച് അഗ്നി കൊള്ളത്തിവിടുകയും ഹനുമൻ ഉടനെ രാവണന്റെ മീശകൾക്കുള്ള കുരിച്ചിലകളിൽ ഉള്ള മൂന്നു നൂറായിരം തൈരവീഥികളെ ചുട്ടുകയും, ചുട്ട നശിപ്പിക്കുന്നതോളം വിശാലമായ സൂപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുകയുണ്ടു ഹനുമൻ വാശപക്ഷാവിനു ഒരു ഹനുമനക്കുടി സമ്മാനിച്ച് ഞാൻ ചുട്ടുപാകുന്നവരെ സൂപ്പിക്കുകയെന്നു മുടക്കി. അനന്തരം വിഭീഷണന്റെ ആലയം മാത്രം ചുടാതെ ബാക്കിയെല്ലാം ഭസ്മമാക്കി. ജാനകിയെക്കണ്ട് വ്യസനിക്കുകയെന്നും പറഞ്ഞവണ്ണം നിവൃത്തിക്കുമെന്നും പറഞ്ഞു സമുദ്രത്തിൽ വാലിനെ മുക്കി അഗ്നി കെടുത്തി അവിടെനിന്നു ചാടി മൈനാകന്റെ വിരുന്നു സ്വീകരിച്ചു അവിടെനിന്നു ചാടി ജംബവാന്റെ അടുക്കൽവന്നു ജാനകിയെക്കണ്ടുവെന്നു പറഞ്ഞ് അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു മധുവനത്തിൽ കടന്നു ഫലപക്ഷങ്ങളെ ഭുജിച്ചു. അനന്തരം സുഗ്രീവനെക്കണ്ട് സംഗതിയെ പറയുകയും സ്വാമിയോടു പറയുക എന്നു സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനുമൻ സ്വാമിയെ വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! കണ്ടു. സർവ്വേശ്വരിയെ കണ്ടു. സ്വാമിൻ! ലങ്കയിൽ അശേഷവൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാളിൽ രാമ രാമ എന്ന തിരുന്നമമന്ത്രത്തെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ ചിരം

വീണ്ടുകൊള്ളണമെന്നും അല്ലാത്തപക്ഷം പ്രാണനെ ത്യജിക്കുമെന്നും പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നു. നിന്തിരുവടിക്കു കാഞ്ചനായി സദ്യ്യാശ്വര്യമായ ജാനകി ചൂഡാരത്നമെന്ന തിരു ആരേണം മന്നയച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞു ഹനുമൻ മദ്ധ്യത്തെ സ്വാമികയ്ക്കിൽ കൊടുത്ത ജാനകി പറഞ്ഞയച്ച രഹസ്യവാക്കുകളെ ഭഗവാനോടു ഉണർത്തിക്കുകയും ചെയ്തതിൽ ഭഗവാൻ അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവനെ ഹനുമനും ലക്ഷ്മണനെ അംഗഭംഗം എടുത്തു ബാക്കി പടകുളാടുകൂടി നടന്നു പന്ത്രണ്ടുദിവസം അവധിയായി സാഗരതീരത്തിൽ വരികയും ചെയ്തു.

സുന്ദരകാണ്ഡം സമാപ്തം.

യുദ്ധകാണ്ഡം

രവണന്റെ മന്ത്രാലോചന.

കവി.

മുട്ടുകുരുകൈരിച്ചു വരെയൊടി
കെട്ടുതുകൊടിനകർകിളയുതൻ വരും
പടതുപരിപവഃപടർത്തതെന്നീ
ഇട്ടനീയരിയണെത്തുതതെന്നുടൻ.

ഹേ മന്ത്രികളേ! വടതീരവാസിയായ രാമന്റെ, ഭാര്യയായ ജാനകിനിമിത്തം ഒരു വാനരൻ വന്നു ലങ്കാഭഗനം ചെയ്തത് ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഇതിപ്പോൾ നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളും മാനഹാനിയും അനുഭവിപ്പാൻ പാടില്ല. ആയതുവകാണ്ട് നീതിവിശാരദനായ നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു രാവണൻ ചോദിച്ചതിന്നു മന്ത്രികളിൽ പ്രധാനിയായ മഹോദരൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ, കൃമികീടസമുദയമായ രാമാദികളുടെ കയ്ക്കത്തിൽ മന്ത്രാലോചനതന്നെ വേണമെന്നില്ല. ചിറവിട്ടവാനാണോ ജാനകിയെ കൊണ്ടുവന്നത്. യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണം. ഞാൻ പോയി രാമാദിക

ഉള്ള ജയിച്ചു വരാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിക്കുകയും ദേവാനന്തക, നരാനന്തക, ഓജാനന്തക, നക്രതുണ്ഡ, വികട, കുംഭോദര, പിശാച, പൊന്മത്ത, ബലമത്ത, മരത്ത, മാതംഗമത്ത, പ്രഹസ്യപ്രഭൃതികളായ മറ്റുള്ള മന്ത്രികളും മഹോദരന്റെ ഈ അഭിപ്രായത്തെ അനസരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതിന്നുശേഷം രാവണൻ തന്റെ അനുജനായ കുംഭകണ്ഠനോടു വിന്റെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മന്ത്രികളുടെ ആലോചന ശരിയല്ല. കാരണം, രാമൻ ദശരഥാത്മജനാണ്. കൃമികീട സമുദനായ മനുഷ്യനാണെന്നുള്ള വിചാരം തെറ്റാണ്. യഥാർത്ഥം ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാമൻ സാക്ഷാൽ ജഗദീശപരനായ വിഷ്ണുവാണ്. ലോകത്തിൽ ഔദ്യമ്യത്തെപ്പോക്കിയമ്യത്തെ രക്ഷിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടുള്ള അവതാരമാണ്. ലോകത്രയം എങ്കീകരിച്ചാലും രാമനെയുദ്ധത്തിൽ ജയിപ്പാൻ അസാധ്യമാണ്. ജ്യേഷ്ഠൻ ഇത്രകാലം ചെയ്ത അനീതികളെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ, സജ്ജനങ്ങളെ ദ്രോഷിച്ചും ദുഷ്ടനങ്ങളെ രസിപ്പിച്ചും പരാദരങ്ങളെ പരിഗ്രഹിച്ചും ബ്രാഹ്മണാദി ദേവന്മാരെ ഹനിച്ചും ആണ് ഇക്കണ്ടിറപക്ഷം സംവത്സരങ്ങളും കഴിഞ്ഞുപോയത്. മഹോദരപ്രഭൃതികളായ ദുഷ്ടമന്ത്രികളുടെ ഇഷ്ടമായ വാക്കുകളെക്കേട്ടു നമ്മുടെ സമുക്തംബങ്ങളും നഷ്ടമാക്കിയവൻ ഒരുങ്ങുന്നതു അത്ഭുതം കഷ്ടമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ ജാനകിയെ ചിറവിട്ടു രാമസേവ ചെയ്യുന്നതാണ് നല്ലത്. എന്നു കുംഭകണ്ഠൻ പറയുകയും ആയതിനെ രാവണൻ സമ്മതിച്ചു ജാനകിയെ ചിറവിട്ടവാനായി നഗാരി അടിച്ചിരിക്കുകയും അനന്തരം കരുണൻ ശത്രുഗ്രാഹത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. വാദ്യഃഘോഷം കേട്ടു രാവണപുത്രനായ ഇന്ദ്രജിത്തുവന്നു പിതാവിന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു ഉണർത്തിക്കുന്നതു എന്തെന്നാൽ, ജാനകിയെ ഒരിക്കലും ചിറവിടരുതു. മാനം 'ആചന്ദ്രതാരകം' എന്നുണ്ട്. രാമാദികളുടെ കാര്യം ആലോചിക്കുമ്പോൾ ദശരഥന്റെ അകാലസന്തതിയാണ്. രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അയോദ്ധ്യയെ ഉപേക്ഷിച്ചു വനത്തിൽ കടന്നു ഫലമൂലപക്ഷങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചു മൃഗപ്രായേണ നിരക്ഷരകക്ഷി

കളയ ശബാദഗങ്ങളോടുകൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നവനാണ്. രാമൻ ഓം, ഗജ, തൂൾ, പദാതികളായ പടകളില്ല. ക്ഷാരാധർമ്മമായ ധനുർവ്വേദത്തിൽ നൈപുണ്യമില്ല. ഇന്നും, നാളെയും മരിച്ചു പോകുന്ന അല്പായുസ്സോടുകൂടിയവനാണ്. നിദ്രാപിത്തനായ ചെറിയച്ഛന്റെ നിസ്സാരമായ വാക്കു കേട്ട ഭ്രമിപ്പാൻ അവകാശമില്ല. കത്രേലോക്യപുരന്ദരനായ നിന്തിരുവടിയും വില്ലാളിയായ അടിയനും ഇരിക്കെ ഈ ജളപ്രഭുക്കളെ മാനിക്കണമോ? ആയതു കൊണ്ടു ഇപ്പോൾത്തന്നെ യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണം. ഞാൻപോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചു വരാം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു വേണ്ടത്തക്ക പടകളോടുകൂടിപോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചു വരുവാൻ കല്പന കൊടുക്കുകയും രാവണി യുദ്ധസന്നദ്ധനായി സഹായികളായ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടിപ്പുറപ്പെട്ടു രാമാദികളെ അന്വേഷിച്ചു വരുന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ ചെറിയ പിതാവായ വിഭീഷണൻ കാണുകയും ഹേ കമാര! നീ പടകളോടുകൂടി എവിടേക്കു പോകുന്നുവെന്നു ചോദിക്കുകയും അതു കേട്ടു രാവണി വിഭീഷണനെ വണങ്ങി മന്ത്രാലോചനയിൽ ഉണ്ടായ വൃത്താന്തങ്ങളെല്ലാം കേൾപ്പിക്കുകയും രാവണന്റെ കല്പനപ്രകാരം രാമനോടുള്ള യുദ്ധയാത്രയാണെന്നു പറയുകയും അതു കേട്ടു ഹേ കമാര! ഞാൻ നിന്റെ ചെറിയച്ഛനല്ലയോ. എന്റെ വാക്കിനെക്കേൾക്കുക. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ രാമനെ ജയിക്കാനുള്ള നിന്റെ പുറപ്പാടും ജയിപ്പാൻ ശക്തനാണ് എന്റെ മകൻ എന്നുള്ള നിന്റെ അച്ഛന്റെ വിചാരവും ഒരുലോചിക്കു ബാധ അതൃപ്തമുണ്ടു്. അതെന്തുപോലെ എന്നു വെച്ചാൽ ആയതിന്നു ഒരു സാമ്രാജ്യം പറയാം. കേൾക്കുക. സാരാസരങ്ങളെ വിഭാഗിച്ചറിവാൻ ബുദ്ധിക്കു ശക്തിയില്ലാതെ വിചാരശൂന്യനായ കരുവൻ ഒരു ചിത്രമെഴുതി നേത്രശൂന്യനായ ഒരുവന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു ഈ ചിത്രത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെല്ലാംശരിയായൊ എന്നു ചോദിച്ചാൽ അതു എപ്രകാരമൊരുപോലെ ആയിനിങ്ങളുടെമന്ത്രാലോചന. കാരണം, ഒരുമന്ത്രാലോചനയിൽ പഞ്ചവൃദ്ധന്മാർ വേണം. വിദ്യാവൃദ്ധൻ, ധനവൃദ്ധൻ, വയോവൃദ്ധൻ, കലവൃ

ജൻ, ജ്ഞാനവുദ്ധൻ എന്നിങ്ങനെ അഞ്ച് വൃദ്ധന്മാരാകുന്നു. ഈ വൃദ്ധതയിൽപ്പെട്ടവർ ആരെങ്കിലും ഇന്നത്തെ സദസ്സിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവോ? മദ്യപാനം, സജ്ജനദോഷം, പരസ്പ്രീഥനം, ഗുരുനിന്ദ മുതലായ അനീതികളുചെയ്ത അധർമ്മത്തെ വളർത്തുന്ന ദുഷ്ടമന്ത്രികളും സീതപ്പിത്തം തലക്കു പിടിച്ചതിനാലുണ്ടായ മാതരപാഗ്നിക്ക് ഒരു ഇന്ധനമായ രാവണീശ്വരനുംകൂടി മന്ത്രവിചാരം ചെയ്തു രാമാദികളോടു യുദ്ധമാണ് നല്ലതെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും യാതൊരു ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ അനുഭവമില്ലാതെയും ദേശകാലാവസ്ഥകളെ ആലോചിക്കാതെയും ശത്രുക്കളുടെ ദുർബ്ബലപ്രസ്ഥലതകളെ ആലോചിക്കാതെയും പൊടുന്നനവെ രാമാദികളെ ജയിച്ചുവെന്നു ക്ലാമെന്നുള്ളതിന്റെ ഉദ്ദേശവും ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാവണീശ്വരനു വിരഹതാപാഗ്നിയാൽ വിചാരശൂന്യതയും ശാസ്ത്രപഠനത്തിൽ അനുഭവമില്ലായ്മയാൽ നിണക്കു നേത്രവൈകല്യവും വന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഇപ്പോൾ യുദ്ധയന്ത്രക്കു പാടുള്ളതല്ല. രാവണീശ്വരൻ നിണക്കു പിതാവെങ്കിലും എനിക്കു ഗുരുവെങ്കിലും ഉയർന്ന ജ്യേഷ്ഠനാണ്. പിതൃതുല്യനാണ്. തന്നെമാത്രം ഈ അവസരത്തിൽ എനിക്കു അനേക സംഗതികൾ ജ്യേഷ്ഠനെ കേൾപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു ഞാൻ ജ്യേഷ്ഠനെക്കണ്ടു സംഗതികൾ ഉണർത്തിച്ചു അവസാനം യുദ്ധം ചെയ്തു മതിയായു എന്നു വന്നാൽ ഞാനുംകൂടെ നിണക്കു കല്പന തരാം. അതുപരി നീ ഗൃഹത്തിൽ പോയിരിക്കുകയെന്നു ഇന്ദ്രജിത്തിനെ അയച്ചു വിഭീഷണൻ രാവണന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു പോയി ഉണർത്തിക്കുന്നു.

വി ഭീ ഷ ണ മ ന്ത്ര ം .

ക വി .

കൊനകർമുഴുവതുംനമനുകൊറമും
മാനകിഎന്നവെന്തലകീൻനമനെ
മാനവർകൽപ്പിനാൽവെന്തതല്ലതൊർ
വാനരംചുട്ടതെൻറണർതൽമാക്കിയൊ.

കമലാസനതനയസുതസുനസുന്ദര! ശരണം ലാഭശാല! അടിയന്നു മൗഢാപിതാഗൃഹഭവം നിന്തിരുവടി തന്നെയാണ്. ഈ അവസരത്തിൽ നിന്തിരുവടിയോടു അനേകസംഗതികൾ ഉണർത്തിപ്പറഞ്ഞു. അതിൽ പ്രത്യേകം അനേകശാപകോപാദികളും വരും. ഓരോന്നെക്കു ഹിതമായും അഹിതമായും ഉള്ള കാര്യങ്ങൾ വന്നേക്കാം. എന്തു നിലയിലും ഞാൻ പറയാൻ പോകുന്ന വാക്കുകൾ മുഴുവൻ അവസാനിച്ചല്ലാതെ എന്റെ പേരിൽ സന്തോഷിക്കുകയോ വെട്ടു ക്രോധിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവർ ഉണ്ടെന്ന് വരും തരണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും രാവണൻ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി ഹേ വിഭീഷണം! നീ എന്റെ അനുജനല്ലേ? എന്നു മാത്രമല്ല സർവ്വശാസ്ത്രപാരംഗതനും ഭാഗവതോത്തമനുമല്ലേ? നിന്റെ വാക്കുപ്രകാരം എനിക്കു കണ്ണാമൃതമാണ്. നിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെപ്പറ്റുക. എന്നതെന്നയല്ല നിന്റെ വാക്കു അവസാനിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പു ഞാൻ സന്തോഷിക്കുകയോ കോപിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലെന്നു പറയുകയും അനന്തരം വിഭീഷണൻ പറയുകയും ചെയ്യുന്നു.

അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠ!

നമ്മുടെ രാജധാനിയായ ലങ്കയെ ഹനനാർക്കു വാലഗ്നിയായ് ഭരിപ്പിച്ചുവെന്നുള്ള നിന്തിരുവടിയുടെ അഭിപ്രായം ശരിയല്ല. കാരണം, ലങ്ക നവരത്നങ്ങളായ പച്ചമുത്തം, വൈദ്യുതം, ഗോമേദകം, പുഷ്പരാഗ്രന്ഥീലപത്മഭാഗ, മരതകമാണിക്യങ്ങളാലും 1008 മാറോടുകൂടിയ കനകത്തകിട്ടുകൊണ്ടും പരിശോഭിതമായി പതിപട്ടണനഗരഗ്രാമതീർത്ഥക്ഷേത്രവനവാപിതപതാകങ്ങളായ മുന്തറായിരം തെരുവീഥികളാൽ അലങ്കാരയുക്തമായി ശോഭിക്കുന്നതാണ്. സാധാരണയായി അഗ്നിയിൽ സ്വർണ്ണം തപിച്ചു ജലപ്രായമാകുകയും മത്സരങ്ങൾ പഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതല്ലാതെ ഭസ്മമായിപ്പോവാൻ കാരണമില്ല. ഇഹശാസ്താനക്രിയാശക്തിസ്വരൂപിണിയായി ലോകജനനിയായ ജനകിയുടെ പതിവു താഗ്നിയാൽ ലങ്ക ഭരിച്ചുപോയതാണ്. നിങ്ങൾക്കു 16 ശാപങ്ങൾ ഉണ്ട്. അതിൽ എനിക്കു ഓർമ്മയുള്ളതിനെ ഉണർത്താം.

1. സമ്മതമില്ലാത്ത സ്ത്രീകളെ തൊട്ടാൽ ശിരസ്സ് പൊട്ടി ഞെറിക്കട്ടെയെന്നു ബ്രഹ്മാവിന്റെ ശാപം.

2. ഹിമവാന്റെ താഴ്വരയിൽ വെച്ചു ദേവസ്രീയായ രംഭയെ ക്ലിപ്തിച്ച അധരപാനം ചെയ്തും വിവരം തന്റെ ഭർത്താവായ വൈശ്രവണപുത്രനായ നളകുബരൻ കേട്ട അത്യന്തം ക്രോധത്തോടെ വന്നു ഹേ ദുഷ്ടാ നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ എന്റെ പിതാവല്ല യോ തന്നിമിത്തം ഞാൻ നിണക്കു മകന്റെ സ്ഥാനമല്ലെ. എന്റെ പത്നി ആകയാൽ നിണക്കു മരുമകളല്ലെ. ഇതുകൊണ്ടു ഒന്നും ആലോചിച്ചാതെ നീ, രംഭയെ അധരപാനം ചെയ്തു ഭീതിപ്പെട്ടു തുറന്നു നിന്റെ ശിരസ്സ് പത്തും ഏഴേഴു ഭാഗമായി പിളർന്നു മരിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ച്നില്ക്കുന്നു.

3. നിങ്ങൾ ദിഗ്വിജയ ചെയ്തു ലക്ഷക്കു മടങ്ങുമ്പോൾ മയൂരപർവ്വതത്തിന്റെ താഴ്വരയിൽവെച്ചു കുശഭാജൻ എന്ന ബ്രഹ്മണന്റെ മകളായ വേദവതിയെ കാണുകയും അവളുടെ സൗന്ദര്യത്തെക്കണ്ടു സഹിക്കാതെ രതിക്കാരനായിട്ടു ബലാൽക്കാരമേണു അവളെ തിണ്ടിയപ്പോൾ ഹേ ദുഷ്ടാ! വിശപഭരണായ നാരായണൻ എനിക്ക് ഭർത്താവായി വരേണമെന്നുള്ള ധ്യാനത്തോടുകൂടി ഇരിക്കുക എന്ന പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയ്തയാൽ ഞാൻ നിമിത്തം നീയും നിന്റെ സകല കുടുംബങ്ങളും എന്റെ ഉപാസനാമൂർത്തിയായ നാരായണസ്വാമിയാൽ നശിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ച് തുറന്നു കാൽ ഉണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. അനന്തരം വേദവതി പതിവു തന്നിൽ ഭേദകൃപാശം ചെയ്തതു നിങ്ങൾക്കു നേതൃദൃഷ്ടാന്തമായിട്ടു.

വേദവതിയുടെ ചരിത്രം

കവി.

കൊതിൽനീതികുശത്തുവശനെന്നും

മാതാപിതൃഭയനേവൻമറമുത

ഒത്തുവേതത്തിനപ്പുവിത്തെന്നിൻ

തന്തൈവേതപതിയെന്നമുരറിനാൻ.

ഭൂവിധശോധിപതിയായ കുശഭാജനെന്ന് ബ്രാഹ്മണൻ തനിക്കു സന്തതിയില്ലാതെ ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തും ബ്രഹ്മാവ് പ്രത്യക്ഷമായി ഫേ ബ്രാഹ്മണം! നീ മയ്യോപേയത്തിന്റെ താഴ്വരയിൽ ഇരുന്നു അകാരമുക്തമകാരമായ പ്രണവത്തിനെ ദിനമയ്യും പന്തീരായിരം സംഖ്യ ജപിക്കുക എന്നാൽ അധികതാമസം കൂടാതെ ആ വേദത്തിൽ നിന്നു ഒരു സന്തതി ലഭിക്കുമെന്നു അനുഗ്രഹിച്ചതുപ്രകാരം കുശഭാജൻ വേദോദ്യയനം ചെയ്തുവരികയും അതിൽനിന്നു ഒരു പുത്രി ജന്മയായും അവൾക്കു വേദവതിയെന്നു പേരിട്ടു വളർത്തിവരികയും ചെയ്തു. എന്നുതന്നെയല്ല എന്റെ മകൾക്കു നാരായണസ്വാമി ഭർത്താവായി വരണമെന്നു ഭജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ശംഭുവെന്ന ഒരു ദൈത്യൻ വന്നു നിന്റെ മകളെ എന്നിങ്ങനെ കല്യാണം കഴിച്ചുതരണമെന്നു കുശഭാജനോടു ആവശ്യപ്പെടുകയും അതിന്നു ബ്രാഹ്മണൻ വിശേഷം പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു തൽക്കാലം മടങ്ങി അന്നു രാത്രി വന്നു കുശഭാജനെ തന്റെ ആശ്രം നടക്കുത്തതിനാൽ കലചെയ്യുപോകുകയും ചെയ്തു. അത കണ്ടു തന്റെ പത്നിയായ ശ്രീമതി ഭർത്താവ് മരിച്ചു വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിപ്പാൻ കഴികയില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഉടനെ അഗ്നിവളത്തി അതിൽ ചാടി താനും മരണത്തെപ്രാപിച്ചു. വേദവതി വ്യസനിച്ചു എന്റെ വിധിയല്ലേ. അപഗതിയെ ആർക്കു തടുപ്പാൻ കഴികയില്ലല്ലോ എന്നു പറഞ്ഞു ചാതാപിതാക്കളുടെ പ്രാർത്ഥനയെ പൂർത്തിയാക്കണമെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേൽ വേദവതി വാരാധനൻ എന്നിങ്ങനെ ഭർത്താവായി വരണമെന്നു വ്രതത്തോടുകൂടി വസിക്കുന്നു. മലേ, നിങ്ങൾ അവളെ പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയ്യുകയും അവൾ തന്നിമിത്തം നിങ്ങളെ ശപിച്ചു പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. വേദവതി അഗ്നിയിൽ ഓടിച്ചു വിവരം അനുഭവദാസി എന്നു നാമമുണ്ട് അറിഞ്ഞ ഉടനെ ഓടിച്ചു സ്ഥലത്തുവന്നു വേദവതിയുടെ അസ്ഥിച്ചെടുത്തു തന്റെ യോഗദണ്ഡിനെ ചാർച്ച നിങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്കു വന്നു ചെറുകിടങ്ങളെ അന്വേഷണം പറഞ്ഞു മടങ്ങുമ്പോൾ യോഗദണ്ഡം മറന്നതുപോലെ വെച്ചുപോകുകയും ചെയ്തു.

കയും ആയതെടുത്തു യോഗശാലയിൽ കൊണ്ടുപോയി സൂക്ഷിപ്പാ
നായി നിങ്ങൾ പരിചാരകന്മാരോടു കല്പിക്കുകയും ചെയ്യുതിന്നു
ശേഷം ൪൧൦ം ദിനം യോഗശാലയിൽനിന്നു ഒരു ശിശുവാദനം
കേൾക്കുകയും ആയതെന്തെന്നു ചൊന്നുനോക്കിയതിൽ ഒരു സ്ത്രീ
പ്രജയെക്കണ്ടത് പരിചാരകന്മാർ നിന്തിരുവടിക്കു കാഴ്ചവെച്ചുവു
ത്താനും കേൾപ്പിച്ചപ്പോൾ കുലഗുരുവായ ശുക്രമഹർഷിയെ വരു
ത്തി ഈ ശിശുവിന്റെ ജാതകവിശേഷമെന്തെന്നു ചോദിച്ച
തിൽ ഈ ശിശുവിനെ ലങ്കയിൽ വളത്തിയാൽ ലങ്ക നശിക്കും
ആയതുകൊണ്ട് കനകത്താൽ ഒരു പെട്ടിട്ടുട്ടി അതിൽ ഇട്ടു അട
ച്ചു സമുദ്രത്തിലിട്ടുകുളയേണമെന്നുള്ള ഗുരുവാക്യത്തെ കേട്ടു അപ്പു
ണ്ണ ചെല്ലയും ആ പെട്ടി അലതിരുകുളാൽ അടിച്ചുമാറിത്തു ജന
കരാജ്യത്തിൽ ചെന്നു കരയിൽ ഒരുങ്ങി മണ്ണിനാൽ മറയപ്പെട്ടു
കിടക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ മിഥിലാധിപനായ
ജനകരാജാവ് സന്തതൃത്വം പുത്രകാമേഷ്ടിയെന്നുള്ള യോഗം തുട
ങ്ങുകയും പത്മവസാനം യോഗശാല ഉഴുതപ്പോൾ കൊഴുന തട്ടി
പെട്ടി വെളിവിലാകയും ആയതിനെ യോഗാഹാതാക്കന്മാർ രാജാ
വിന്നു കാഴ്ചവെക്കുകയും രാജാവ് അതിനെ തുറന്നു നോക്കിയ
തിൽ സൌന്ദര്യശീരോമണിയായ ഒരു സന്തതിയെക്കണ്ടു അതി
സന്തോഷത്തോടുകൂടി സീതയെന്നു പേരിട്ടു വളത്തിവരികയും
ചെയ്തു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ പരമേശ്വരസ്വാമി ശൈവസംബ
ന്ധമായ ത്രിയംബകം പള്ളിവില്ലിനെ വന്ധിച്ചവന്റെ മകളെ പാ
ണിഗ്രഹണം ചെയ്യുകൊടുക്കുമെന്നു ലോകപ്രസിദ്ധം ചെയ്തയും
ആയതു കേട്ടു അംഗ, വംഗ, കപിംഗ, കാശ്മീര, കാഞ്ചോജ, ഗന്ധ
പ, സംവീര, സൌരാഷ്ട്ര, മഹാരാഷ്ട്ര, വിരാഡ, ഗുജ്ജര, മാഗ,
മാളവ, ചേര, ചോള, പാണ്ടി, പാണ്ഡ്യ, ദ്രോഡ, ദ്രൗഡ, ദ്രാ
വിഡ, വിരാഡ, കുജ്ജര, ഭദ്ര, കേകയ, സൂര, സേന, കേരള, കാ
ശി, കോസല, അയോദ്ധ്യയെന്ന രാജധാനിയിലെ ചക്രവർത്തി
ളെല്ലാം വിവേഹപുരത്തിൽ വന്നുകൂടുകയും അയോദ്ധ്യരാജാവായി
നമ്മുടെ ശത്രുവായ രാമൻ വിശ്വാമിത്രമഹർഷിയുടെ യോഗക്ഷ
കുഴിഞ്ഞു ചാപഭഞ്ജനം കാണുന്നായി മഹർഷി ഒരുമിച്ചു മിഥില

പിൻ വന്നു മഹാപക്വവർത്തികളാൽ അസംഖ്യമായുള്ള പരമേശ്വരസ്വാമിചാപഭഞ്ജനവും ഭാഗ്യവരമാന്റെ ഗർവ്വശമനവും ചെയ്ത മായാമനഃനാണ് രാമൻ. ആ രാമാന്റെ പത്നി ജാനകിയെയാണ് നിങ്ങൾ ചിറയെടുത്തു ഒരു വത്സരമായി ലങ്കയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇങ്ങിനെയാണ് ജാനകിയുടെ പൂർവ്വചരിത്രം.

രാവണന്നുണ്ടായ ശാപങ്ങൾ

ക വി .

മെലയർകയിലയെവെൻറമെലവന്നാൾ

നാലുതൊറുന്നതിതാനവിന്റെശാപത്താൽ

കൂലവാൽകരങ്കിനാൽകരകങ്കാളതു

വാലിപാൽക്കണ്ടനംവരമ്പിനാററലായി.

എന്നതെന്നയല്ല ഈ രാമാന്റെ പൂർവ്വകഥാരിൽ ഒരുവനായ അനരണ്യനെ മഹാരാജാവിനെ നിങ്ങൾ ഒരുക്കാലത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും അദ്ദേഹം വാല്യം ഭവിച്ചതിനാൽ നിങ്ങളെ കണ്ട ഉടൻ എന്നാൽ യുദ്ധത്തിന്നു അസംഖ്യമാണ്. ഞാൻ വധയാധികനാണ്. സന്തതികൾക്കു ബാധ്യകാലമാണ്. തന്നിമിത്തം ഞാൻ കീഴടങ്ങുന്നു എന്നു അനരണ്യൻ അപേക്ഷിക്കുകയും ആയതു നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കേണ്ടതെ എടാ'ക്ഷത്രിയനായാൽ പ്രാണാവസാനംവരെ ഒരുവനു കീഴടങ്ങാമോ എന്നു ശ്രോധിച്ചു. ഹം കരവും ചുരുട്ടി അനരണ്യന്റെ മാർപ്പിൽ ഇടിക്കുകയും ആയതു സഹിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അനരണ്യൻ ഭൂമിയിൽ വീണ് പ്രാണപ്രയാണസമയത്തിൽ എടാ ദൃഷ്ടം! ദ്രോഹി; കാലഗതിയെ ആർക്കു കടപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. എന്റെ പരമാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം നിന്നോടു പറഞ്ഞും കേൾക്കാതെ വധോധികനായ എന്നു ഹിംസിച്ചതിനാൽ ഇതിന്റെ ശേഷം ചോദിപ്പാൻ എന്റെ ശൗര്യത്തിൽ രാമനെ രിതനാമത്തോടുകൂടി ഒരുവൻ ദശരഥന്നു പുത്രനായിപ്പിന്നു നിന്നെയും നിന്റെ സകല കുടുംബങ്ങളെയും ദിവ്യസായകങ്ങളാൽ കലവെച്ചുനൂതൂടെതെ രാമസായകത്താൽ നിന്റെ പത്തുശിരസ്സും താലപകം വീണപൊട്ടിത്തെറിക്കുമ്പോ

ലെ ചിന്നിച്ചിതറിപ്പോകട്ടെയെന്നു ശപിച്ച പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യരുത് നിങ്ങൾക്കു ഓർമ്മയില്ലേ?

5. നിങ്ങൾ ദിഗ്വിജയം ചെയ്യുമെന്നു കാലത്തിൽ വിമാനാഭയെന്നായി കൈലാസത്തിന്റെ പൂർവ്വഗോപുരത്തിൽ വരികയും അത് ശിലാതപത്രമായ നന്ദികേശ്വരൻ കണ്ടു ഹേ രാവണ! നിന്റെ പ്രവൃത്തി സാഹസമാണ്, യാതൊരു ശരീരികളും വിമാനാഭയെന്നായി കൈലാസത്തേക്കുവരുന്ന പതിവില്ല. വിമാനം പുറത്തു നിർത്തി പാദമാത്രമേ നടന്നുവരൂവെന്ന് വിശ്വസിച്ചിരുന്നു നന്ദികേശ്വരൻ പറഞ്ഞതിനെ നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാതെ പോടോ കുറങ്ങൂ എന്നു അസഭ്യമായി നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തോടു വാക്കുപറയുകയും അതു കേട്ടു എടോ നിദ്ദോഷിയായ എന്നു കുറങ്ങിയെന്നു വിളിച്ചതുതന്നെ നിന്റെ രാജധാനി കുറങ്ങുമ്പോൾ നശിക്കട്ടെ എന്നു മാത്രമല്ല മാനഹാനിയും ദേഹദണ്ഡവും മർദ്ദങ്ങളാൽ നീയും അനുഭവിപ്പാനിടവരുട്ടെയെന്നു നന്ദികേശ്വരൻ ശപിക്കുകയും അതപ്രകാരം വാനരരാജാവായ ബാലിയുടെ വാലിൽപ്പെട്ടു വശംകെട്ടു കിടന്നതും അനുഭവമല്ല സാമീനം.

6. വരണനെ ജയിച്ച് മടങ്ങിവരുമ്പോൾ സാഗരസ്നാനത്തിനായി വന്നിരുന്ന അനേകം ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകളെ നിങ്ങൾ പിടിച്ചു രഥത്തിൽ കയറ്റി ക്രീഡിക്കാരംഭിക്കുകയും കന്യകമാർ നിലവിളിക്കുന്നതിനെ കേട്ടു അവരുടെ മാതാക്കൾ ഓടിവന്നു ഹേ രാവണ! ഞങ്ങളുടെ മക്കളെ വിട്ടുതരണം അല്ലാത്തപക്ഷം ഞങ്ങൾ ഇതു നിമിത്തം നിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുമെന്നു സങ്കടം പറയും അതിനെ കേൾക്കാതെ മാതാക്കളുടെ മുഖേന മക്കളെ ബലാൽസംഗം ചെയ്തും മാതാക്കൾ നെഞ്ഞത്തടിച്ചും നിലത്തുവീണ് ഉരുണ്ടു പ്രാണനെ ത്യജിക്കുമ്പോൾ എടോ ദുഷ്ടാ! നിന്റെ മുഖേന നിന്റെ കുടുംബങ്ങളെ അന്യന്മാർ ധനം സംഗ്രഹിച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു നീ യുദ്ധത്തിനുപോയി നീയും നശിക്കട്ടെ എന്നു ശപിച്ചതും ജ്യേഷ്ഠ ഓർമ്മയില്ലയോ?

7. നിങ്ങൾ അഗ്നിദേവനെ ജയിച്ച് അവസാനം ഭരതനായ സപാഹയെ പിടിച്ചു ബലാൽസംഗം ചെയ്യുന്നതിനെ അ

ശിരേവൻ കണ്ട ഹേ മഹാപാപി എന്റെ മുഖന അർത്ഥമായി
 ല്ലാത്ത അനീതിയല്ലേ നീ ചെയ്യുത്. ഒരു കാലത്തു എന്റെ ബാ-
 ധയാൽ നിന്റെ രാജ്യം അഗ്നി പിടിപെട്ട അതിൽ നിന്റെ കു-
 ങ്കംബങ്ങൾ നശിക്കുന്നതിനെ നീ കണ്ട ദുഃഖിപ്പാൻ എടുവരട്ടെ
 യെന്നു ശപിച്ചതും ഓർമ്മയില്ലയോ? ആ ശാപം ഇപ്പോൾ അനുഭ-
 വമായില്ല.

8. മരുതമെന്ന വനത്തിൽ ജതുവർമ്മൻ എന്ന ഒരു വൈ-
 ശ്വൻ തന്റെ ഭാര്യയായ മതനകുഞ്ചിരിയോടുകൂടി വാനപ്രസ്ഥ
 ശ്രമം ഭീക്ഷിച്ച് വസിക്കും കാലം നിങ്ങൾ സത്യലോകത്തിൽനി-
 ന്ന മടങ്ങി ലങ്കക്കു വരുന്ന സമയം ജതുവർമ്മനെയും തന്റെ പ-
 ത്തിനേയും കാണുകയും ആ സ്ത്രീയുടെ രൂപലാവണ്യങ്ങളെക്കണ്ടു
 നിങ്ങൾ കടന്നുപിടിച്ചു ബലാൽസംഗം ചെയ്യയും അതുകണ്ടു ജ-
 തുവർമ്മൻ ഭയപ്പെട്ടു നിലവിലിരിക്കുകയും നിങ്ങൾ മുഷ്ടി പുരുട്ടി അ-
 വന്റെ മോത്തിടിച്ചു അവനെ കുലചെന്തെയും മരണസമയത്തു
 ഒരു മനുഷ്യൻ നിന്നെ മരണപ്പെടുത്തട്ടെയെന്നു ശപിച്ച മരണ
 മടകയും അതിനുശേഷം നിങ്ങൾ ആസ്ത്രീയെ സംഗംനിമിത്തം കു-
 ലചെയ്യതും ഓർമ്മയില്ലയോ?

9. സർവ്വസംഗപരിതാഗിയായ നാരദമഹർഷി ഒരു ദിവസം
 നമ്മദാനദീതീരത്തിൽവെച്ചു നിങ്ങളെ കാണുകയും നിങ്ങൾ പ്ര-
 ണവത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്തെന്നുദ്രുഹത്തോടു ചോദിച്ചതിൽ നി-
 ങ്ങൾ തൃപ്തിയില്ലാതെ നാരദനെ പരിഹസിച്ച് മേലിൽ സഭ-
 സ്സിൽവെച്ചു വല്ല സംഭാഷണവും നീ ചെയ്യുതായി ഞാനറി-
 ണ്താൽ നിന്റെ നാവു മുറിച്ചു കളയും ഓർമ്മവെച്ചേയെന്നു നി-
 ങ്ങൾ പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ട, ഹേ രാവണ! ഇപ്പോൾ നിന്റെ കു-
 ലബലം എങ്കിലും ഒരു കാലത്തു ഒരു മനുഷ്യന്റെ ചോദ്യത്തി-
 ന്ന നീ സമധാനം പറവാൻ നിന്റെ ജിഹ്വ സാധകമല്ലാതെ വ-
 രട്ടെ എന്നു നാരദൻ ശപിച്ചതിനെ ഓർമ്മവെക്കുവിൻ.

10. പുഷ്കരദീപിലുള്ള കരംബവനത്തിൽവെച്ചു മൗഗ്ഗല്യ-
 നെന്ന മഹർഷി ഹരയോഗത്തെ യോജിച്ചു സപ്തകാസനത്തിൽ
 ഇരുന്നു യോഗദണ്ഡു പിരടിയിൽക്കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിനെ നി

ങ്ങൾ കണ്ടു കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന ചന്ദ്രഹാസംകൊണ്ടു മഹഷിയുടെ യോഗദണ്ഡു വെട്ടിമുറിച്ച് സമാധിയിളക്കിയതിനാൽ എടമുറ്റം നിന്റെ ചന്ദ്രഹാസം ശത്രുവിന്റെ അടുക്കൽ വശപ്പെട്ടതെ പോകട്ടെയെന്നു ശപിച്ചതും ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.

11. കൂർക്കശലത്തുവെച്ച് സനാതനമഹഷിക്കു അഭിഷേകം കരകൾ മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളാൽ പൂർത്തിപ്പെടുത്തിയ ബ്രഹ്മകലശം ശിഷ്യനായ ദത്താത്രേയൻ ഗുരുവിന്റെ ശിരസ്സിൽ അഭിഷേകം ചെയ്താൻ പോകുന്നതിനകം നിങ്ങൾ കലശത്തെ തട്ടിപ്പറിച്ച് നിങ്ങളുടെ ശിരസ്സിൽ ഒഴിക്കുകയും അതുകണ്ടു ദത്താത്രേയൻ ഹേ പാപി! എന്റെ ഗുരുവിന്നു അഭിഷേകം ചെയ്താൻ ഒരുക്കിയുള്ള കലശം നിന്റെ ശിരസ്സിലല്ലെ ഒഴിച്ചതു അതുകൊണ്ടു ഒരു കാലത്തു മക്കടന്മാരാൽ അതുലി വാധിച്ചുവെന്നു കരുതി തുലികലശം ചെയ്യാനായി ബ്രഹ്മണരെ വരുത്തി നിന്റെ ശിരസ്സിൽ അഭിഷേകം ചെയ്യുമ്പോൾ നീ നശിക്കട്ടെ, ശിരസ്സു ഉടനെ പൊട്ടിത്തെറിപ്പാൻ ഇടവരുട്ടെയെന്നുള്ള ബ്രഹ്മണരുടെ സങ്കല്പം നീ അറിയാതെ പോകട്ടെയെന്നു ദത്താത്രേയൻ ശപിച്ചതു ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.

12. ആദികാലത്തിൽ മണ്ഡാദരിയെ കല്യാണം കഴിച്ചു ചങ്കുക്കു വരുന്ന മാർഗ്ഗമദ്ധ്യേ കോലാഹലപവ്വതത്തിൽ വെച്ചു ആണിമണ്ഡവ്യൻ എന്ന മഹഷിയെ കണ്ടുകയും നിങ്ങളെക്കണ്ടു മാനിച്ചില്ല എന്നു ക്രോധിച്ചു ഇരുപതു കരവും ചുരുട്ടി മഹഷിയുടെ വക്ഷോദേശത്തിൽ ഇടിക്കുകയും തന്നിമിത്തം മർദ്ദിക്കാമുണ്ടായി മോഹിച്ചു വീഴുകയും തത്സമയം, ഹേ ദുർഗ്ഗാമ്മി നിരപരം ധീരയായ എന്നെ അഹേതുവായി മർദ്ദിക്കാമെന്നു വരുത്തിയതുകൊണ്ടു നിരായുധനായി മക്കടനായ ശ്രീഹനുമാനാൽ അഷ്ടഗുണങ്ങളെ ജയിച്ചുള്ള നിന്റെ മാവ് ബലം നശിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ചതും ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.

13. ഹേ! ജ്യേഷ്ഠ! ശ്ലോക്കോക്തവിയിൽവെച്ചു അഷ്ടവക്ത്ര മഹഷിയെ കണ്ടുകയും ഹേ രസിക! നല്ല സൗന്ദര്യമുണ്ട്, ശരീരം എത്ര വളവാണ് ഏട്ടേ, പോര; കഷ്ടം വല്ലവരും കാണില്ലെന്ന് ഈ കണ്ടു വളവ് നിവൃത്തിത്തരം എന്നു പറഞ്ഞു മഹ-

ഷിയെ പാത്രോഡനം ചെയ്തും മഹഷിയും സങ്കടപ്പെട്ട ഹേ
മഹാപാപി! നിന്ദാധീനയായ എന്നെ നീ ചവിട്ടിയതുകൊണ്ടു നി
ന്നെ നിരക്ഷരകുക്കികളായ ശാവാമൃഗങ്ങൾ കേൾക്കുവാനും ചവ
ട്ടി നിന്റെ ശരീരമെല്ലാം രക്തം പ്രവഹിച്ചു മാനഭംഗം വേിപ്പാ
നിടവരട്ടെ എന്നുള്ള ശാപവും ഓർമ്മയുണ്ടല്ലോ.

14. ദൈവപായനൻ എന്ന ഒരു വിശിഷ്ടബ്രാഹ്മണൻ ത
ന്റെ സോദരിയോടു കൂടി കാശ്മീരമെന്ന ദേശത്തേക്കു വരുമ്പോൾ
മാഗ്ഗത്തിൽവെച്ചു നിങ്ങൾ കാണുകയും ഉടനെ മോഹനംഗിയെ
പ്പിടിച്ചു നിങ്ങൾ മാർദ്വീല ചെയ്തും ആ സ്ത്രീ അത്യന്തം നില
വിളിക്കുകയും തത്സമയം നിങ്ങൾ ആ സ്ത്രീയുടെ അധരത്തെ കുടി
ച്ചു വ്രണപ്പെട്ടതുകയും ചെയ്തതിനെ ദൈവപായനൻ കണ്ടു ഹേ!
മഹാദ്രോഹി! എന്റെ മുമ്പിൽവെച്ചു സോദരിയെ നീ അന്ധമാ
നിച്ചതു ഞാൻ കണ്ടുണ്ടിവന്നതിനാൽ ഞാൻ അത്യന്തം വ്യസ
നിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഒരു കാലത്തിൽ കൃമികീടസമൃദ്ധനായ ഒരു മ
നുഷ്യനാൽ നിന്റെ സോദരിയുടെ അധരം മുതലായ അവയവ
ങ്ങൾ നശിച്ചു നീ കണ്ടു ദുഃഖിപ്പാനിടവരട്ടെ, എന്നു ശപിച്ചതും
ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. തന്നിമിത്തം നമ്മുടെ സോദരിയുടെ
പഞ്ചളിപ്പുകളും നശിച്ചു കാണാൻ ഇടയായതും ഓർമ്മയുണ്ടല്ലോ.
ഇങ്ങിനെയുള്ള ശാപങ്ങളിൽ ഏതാനും ചില ശാപങ്ങൾ അനു
ഭവമായിട്ടില്ലയോ. കൃതവീര്യപുത്രനായ കാർത്തിവീര്യനോടു നിങ്ങൾ
തോറ്റതും ഓർമ്മവെക്കേണ്ടതാണ്.

ദേശരാജനായ ഈ രാമന്റെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ കഥയെ
ആലോചിക്കുമ്പോൾ 101 തലമുറയിൽ 21 പേർ ചക്രവർത്തിക
ളും 6 പേർ സാമ്രാജ്യമന്മാരുമാകുന്നു. ഇതിൽ ദേശരാമന്റെ യോ
ഗ്യത എന്റെ അറിവിൽപ്പെട്ടതു കുറഞ്ഞതാണു പറയാം. ജ്യേഷ്ഠ!
പണ്ടു ശമ്പരൻ എന്ന അസുരൻ സ്വർഗ്ഗത്തെ അടക്കി ഇന്ദ്രനെ
സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ആട്ടിക്കളക്കയും ഇന്ദ്രനും അവനിപഞ്ചകം
എന്ന വനത്തിൽവന്നു അസുരകളരിയെ ഒരുമിച്ചു താമസിച്ചു
വരികയും ശമ്പരൻ, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഇന്ദ്രതുല്യനായി സുഖമനുഭവി
ച്ചു ആനന്ദിച്ചിരിക്കുകയും അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഒരു ദിവസം ദ

ശരമൻ കൈകേയി എന്ന പത്നിയോടുകൂടി രഥാഭിരാമൻ ചെന്നു വൃഷ്ടപക്ഷിമൃഗങ്ങളാൽ നിബിഡീകരിച്ചുള്ള വനവേട്ടക്കായി പുറപ്പെടുകയും വനത്തിൽ കടന്നു സഞ്ചരിക്കുന്നതിനെ ഇന്ദ്രൻ അറിഞ്ഞു അതിവേഗത്തിൽ വന്നു ഭരതമന്ദൻ പാദാഭിവാദ്യം ചെയ്തു ശമ്പരനാൽ ഉണ്ടായ ഉപദ്രവങ്ങളെല്ലാം പാർത്തറിയിപ്പിക്കുകയും ഭരതമന്ദൻ അത് കേട്ട ഉടനെ, വൃസനിക്കേണമെന്നില്ല. ഞാൻ രാജ്യത്തെ വീണ്ടുതരുമെന്നു ശപഥം ചെയ്ത് താൻ അയോദ്ധ്യയ്ക്കു മടങ്ങാതെയും യാതൊരു സൈന്യങ്ങളുടെ സഹായങ്ങളെ കാക്കിക്കാതെയും താൻ ഏകവിദ്വേഷാൽ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു രഥം നടത്തി ശമ്പരനോടു യുദ്ധമന്ദം സമയം, ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, യമൻ, നിരൂതി, വായു, വരുണൻ, കരുണൻ, ഈശാനൻ, എന്നുള്ള ദീക്ഷപാലകന്മാർ വസിക്കുന്ന എട്ടു ദിക്കുകളിൽനിന്നും ആകാശഭൂമികൾ എന്ന രണ്ടു ദിക്കുകളിൽനിന്നും, ഇങ്ങിനെ പത്തുദിക്കുകളിൽനിന്നും പത്തു ശമ്പരനായി മായത്താൽ ഭരതമനോടു യുദ്ധം ചെയ്തും ശമ്പരൻ ചെയ്യതിൽ പത്തു ശമ്പരന്മാരോടും ഏകകാലത്തിൽ തന്റെ മുമ്പത്തെ ഇടം വലം തിരിച്ചു പത്തു ദിക്കുകളിൽനിന്നും വരുന്ന ശരങ്ങൾക്കു പ്രത്യുഷ്ണം തൊടുത്തു പർവ്വതസാനം ശമ്പരനെ വധിച്ചതു കണ്ടു അംബരചാരികളായ ദേവന്മാർ ഭരതമന്ദൻ എന്നു കീർത്തിക്കുകയും ഇന്ദ്രനെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഇരുത്തി താൻ അയോദ്ധ്യയ്ക്കു മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാർക്കു സത്യത്തിന്നു എത്രത്തോളം ഉറപ്പുണ്ടെന്നു ലോചിക്കുന്നതിൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ എന്ന ഒരു ചക്രവർത്തി മിശ്രാമിത്രനോടു ചെയ്ത വാഗ്ദത്തത്തിനെ രക്ഷിപ്പാനായി തന്റെ രാജ്യവും പത്നിയെയും മകൻ ലോഹിതനേയും ഒരു ബ്രാഹ്മണനെ വിലക്കു വില്ക്കുകയും എന്നിട്ടും പോരാതെ വന്ന സംഖ്യയ്ക്കു താനും ശപഥചെന്നു അടിമയായിത്തീർന്നു. എന്നിട്ടും സത്യം വെടിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പണ്ട് സൂര്യനേക്കു എന്ന ഒരു അസുരൻ ഇന്ദ്രനെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ആട്ടിക്കളയുകയും ഇന്ദ്രനും അതിവേഗത്തിൽ അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നു അന്നത്തെ രാജാവായ പുരണ്ഡയൻ എന്ന ചക്ര

വർത്തിയോടു സൂര്യകേതുവാലുണ്ടായ കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളെയെല്ലാം പർത്തു സങ്കടപ്പെടുകയും അതു കേട്ടു നീ എനിക്കു ഒരു വാഹനമായി വന്നാൽ സൂര്യകേതുവെ വധിച്ചുതരമെന്നു വാഗ്ദത്തം ചെയ്തതും ഇത്രാൾ ഉടനെ ഒരു എരുത്തായി വരികയും പുരഞ്ചയൻ ആയെരുവിന്റെ കക്ഷസ്ഥ, എന്ന പൂഞ്ഞക്കുന്നിൽനിന്നു യുദ്ധം ചെയ്തു സൂര്യകേതുവെ വധിച്ചു ഇത്രന്നു സ്വർഗ്ഗത്തെ വീണ്ടുകൊടുത്തതും നിന്തിരുവടി അറിയുമല്ലോ. എന്നാൽ ഇത്രനെ വാഹനമാക്കുവാനുള്ള കാരണം വേറെ യാതൊരു വാഹനമാവട്ടെ മരങ്ങളോ വെട്ടെ സൂര്യകേതുവിനെ അടുത്താൽ സൂര്യകേതുവിന്റെ ഒരു ഹൃദയം കാരത്താൽ അതുകൾ ഭംഗിച്ചുപോകുന്നതാണ്. അതു ബ്രഹ്മാവിനാൽ ഭയത്തായ അനുഗ്രഹത്താലാണ്. എന്നാൽ ഇത്രൻ ഭംഗിക്കാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം അമൃതം ഭക്ഷിച്ചതിനാലാണ്.

പുരാമന്ന ഒരു മഹാരാജാവ് വില്ലെടുത്ത ഭൂമിദേവിയോടു യുദ്ധം ചെയ്തതും ഭൂമിദേവിയും ഗോത്രപാമടുത്തു തന്റെ അവിട്ടിൽനിന്നു വിത്തുകളായ വിളകളെല്ലാം പുലുമഹാരാജാവിന്നു ഭംഗം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

പ്രിയവ്രതൻ എന്ന ഒരു മഹാരാജാവു ആദിത്യനോടു മത്സരിച്ചു ഏകരഥമറി മേൽവെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തതും ആ മഥത്തിന്റെ ചക്രം പോയമാറ്റം അണിപ്പോർക്കുണ്ടെന്ന ഈ സാഗരങ്ങൾ.

ഈ ലവണസമുദ്രം ഏതാനും ഭാഗം സഗരന്മാരാൽ കഴിച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ്. ഭഗീരഥൻ എന്ന ഒരു മഹാരാജാവു ആകാശഗംഗയെ പാതാളത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി പിതൃപ്രസാദം വരുത്തിട്ടുണ്ട്. ത്രിശങ്കുവന്ന മഹാരാജാവു ഇപ്പോഴും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഭേദത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നുണ്ട്. പണ്ടു ത്രിപുരന്മാരെ വധിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വില്ലും നാരായണാസ്ത്രവുമാണ് മുണ്ടകത്തുയിൽവെച്ചു കുംഭസംഭവനായ അഗസ്ത്യൻ രാമാദികൾക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. നമ്മുടെ കയ്യിലുള്ള വില്ലുകൾ ഇരുമ്പിനാലും ഉറപ്പുള്ള വൃക്ഷം മുളകളെക്കൊണ്ടും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ്. രാമൻ കയ്യിലുള്ള വില്ലു ലോഹങ്ങളാലോ വൃക്ഷാദികളിനാലോ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട

തന്നെ അക്രമം പഠിപ്പിക്കുന്നതല്ല. മേൽവന്ന ഹേമാദിയെക്കൊണ്ട് ശക്തിയുണ്ടെന്നു പറയണം. നമ്മുടെ വില്ലിൽ ആകർഷണം വലിച്ചു മുറിക്കുന്ന ഞാൻ ഇടക്കിടെ അററുപോകുമാറാണ്. രാമൻ വില്ലിൽ കെട്ടിയ ഞാൻ യാതൊരു കാര്യത്തും അററുപോകുന്നതല്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള വൈഭവങ്ങളെല്ലാം ക്ഷത്രിയരാജാക്കൾക്കുണ്ട്. ആ വംശത്തിൽ ജാതനാണ് ഭരതരാമൻ. സാക്ഷാൽ നാരായണസ്വാമി കലാശാജനനാണ്. ധർമ്മക്ഷാത്കര അവതാരപുരുഷനായ രാമൻ ചരിത്രങ്ങൾ പലവണ്ണം നിന്തിരുവടി അറിഞ്ഞും അറിയാത്തതുപോലെ നടിക്കുന്നതു നിന്തിരുവടിക്കു ഉചിതമല്ല. ആയതു കൊണ്ടു ലോകജനനിയായ ജനകിയെ കൊണ്ടുപോയി ചിറവട്ടി രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ് യോഗ്യതാപക്ഷം. എന്നു വിഭീഷണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു: എടോ രണ്ടീര! എന്റെ അഭിപ്രായത്തിനു യോജിച്ചതായ വാക്കുകളെ പറയുമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചു നിന്നു സംസാരിപ്പാൻ എടുത്തത്. എന്റെ വിചാരമറിയാതെ സമയമെല്ലാം വൃഥാ പോയിയെന്നല്ലാതെ യാതൊരു പ്രയോജനവും കണ്ടില്ല. രാമൻ പ്രബലനാണെന്നു നിന്റെ പല വാക്കുകളും വെളിപ്പെടുന്നുണ്ട്. എടോ, ശത്രുപക്ഷി! രാമൻ ചെയ്യുന്ന പ്രബലത ആലോചിക്കുമ്പോൾ, മുന്പുതന്നെ ധ്വനപ്പെട്ട കിടന്നിരുന്ന ഒരു വല്ല മുറിച്ചു. വളരെ ചാർച്ച ചെയ്തു താടകയെന്ന ഒരു സ്ത്രീയെ വധിച്ചു. മൂലത്തിൽ പുതലായ സാമ്രാജ്യങ്ങളെ ഭേദിച്ചു. രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ സമർത്ഥനല്ലാതെ രാജാക്കും അനുജനും കൊടുത്തു. ശ്രീനാരായണന്റെ കലാശാജനനാണ് ഈ രാമൻ എന്നല്ലേ നീ പറയുന്നത്. സാക്ഷാൽ നാരായണനെ ഞാൻ ജയിച്ചിരിക്കും ഇവൻ വേണ്ടുകൊട്ടു വന്നു. എപ്രകാരം എന്നു ജയിക്കും. പരമില്ലാത്ത വാക്കുകളെ പറഞ്ഞാൽ നിന്നെ ചന്ദ്രഹാസനെന്നു വിളിക്കുന്നുണ്ടെന്നും മറ്റും രാവണൻ ക്രോധിക്കുന്നതിനെക്കൂട്ടു വീണ്ടും വിഭീഷണൻ രാവണനെ വണങ്ങി ശരണം അർപ്പിച്ചു. അവിവേകിളപ്പോലെ അഭിമാനിക്കുന്നതിൽ പ്രയോജനമില്ല. പക്ഷെ ഹിരണ്യകശിപുവെന്ന അസുരേശ്വരൻ തത്രെ

ലോകങ്ങളും കീഴടക്കി സർവ്വശരീരികളും രാമകൃഷ്ണത്യാദികളായ
 തിരുനാമങ്ങളെ വിട്ടു ഹിരണ്യായനമെന്നു സൂതിക്കണമെന്നു
 കല്പിക്കുകയും അതേപ്രകാരം എവരും നടന്നു വരുന്ന മദ്ധ്യേ ത
 നിക്കു പ്രശ്നാഭൻ എന്ന ഒരു പുത്രൻ പിറന്നു പഞ്ചവായസ്സു തിക
 ണ്തപ്പോൾ കവഗുരുവായ ശുക്രമഹർഷിയെ വരുത്തി വിദ്യാഭ്യാ
 സം ചെയ്യാൻ എല്പിച്ചു വിദ്യാശാലയ്ക്കയക്കുകയും ശുക്രമഹർഷി
 പള്ളിക്കൂടത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി പ്രശ്നാഭനെ മരിപ്പി
 രുത്തി ഹിരണ്യായനമെന്നു ഉപദേശിക്കുകയും അതുപോലെ പ്രശ്നാ
 ഭൻ ഹരി ഹരിയെന്നു വചനിക്കുകയും അതുകേട്ടു ശുക്ര കി
 ട്ടുകിടെ വിറച്ചു അല്പായു ബാല! നിന്റെ അച്ഛൻ ഹി ന്യക
 ശിപുവിന്റെ ശത്രുവാണ് നീ പറയുന്ന ശ്രീ ഹരി. അയാൾക്കു
 ണ്ടു ആ ശബ്ദം അച്ഛൻ കേട്ടുപോയാൽ നിന്നെയും എന്നും ക
 ലാപ്തപ്പെടുത്തും. മേലിൽ നീ അതു പറയരുതെന്നു ചെന്നു ഹിര
 ണ്യനാഥം ഉപദേശിച്ചു. അപ്പോഴും ശ്രീഹരി എന്ന പേര് അ
 ട്ടെ സൂതിച്ചു. അതുകേട്ടു മഹർഷി അത്യന്തം യോദ്ധ്യ. പര
 മത്തിലും പ്രശ്നാഭനോടു പറഞ്ഞും കേൾക്കരുതെന്നു പ്ര
 ശ്നാഭനേയുംകൂടി ഹിരണ്യനാഥൻ അടുക്കലേക്കു വന്നു ഹിര
 ണ്യൻ മകനെ കണ്ടു ഉടനെ വാരിയെടുത്തു ആശ്ചര്യമുണ്ടാക്കി
 കളെ ചെയ്തു മടിയിലിരുത്തി ബാലാ! നിന്നെക്കു ഗുരു ഉപദേശി
 'ച്ചു വിദ്യയെന്തു? പറയുക. എന്നതിനെ കേട്ടു പ്രശ്നാഭൻ ശ്രീ
 ഹരി എന്നു വചനിക്കുകയും അതു കേട്ടു ഉടനെ ചെന്നു നിന്റെ
 നേത്രം ചുവന്നു മുഖം വിശത്ത് ഭവനം കടിച്ചു എങ്കൽ നിന്നു ഈ
 വിദ്യയാണ് ശുക്രൻ ഉപദേശിച്ചതു എന്നുചോദിച്ചപ്പോൾ നിന്റെ
 മുഖത്തു നോക്കുകയും ശുക്രനും ഭയപ്പെട്ടു ഹേ നാഥാ! നിന്റെ
 ഉപദേശിച്ചതു അങ്ങയുടെ തിരുനാമമാണ്. എന്നു പറയും
 ഉപദേശിച്ചാലും ശത്രുവിന്റെ നാമമാണ് മകൻ പറയുന്ന
 ത്. എന്നാൽ യാതൊരു കഴിവുമില്ലാതെ ഇവിടുത്തെ തിരു വി
 ലേക്കു വന്നതാണ്. എന്നു വിനയനേപിതനായി ചെന്നപ്പോൾ അ
 തു കേട്ടു ഉടനെ മകനെ നോക്കി എങ്കൽ കൂട്ടി: നമ്മുടെ ശത്രുവാണ്
 ഹരി ഓർമ്മവെക്കണം. മേലിൽ ഹരിയെന്നു ശബ്ദിക്കരുത്. ഹി

തന്നെയെന്നു പറയുക എന്നു പ്രാർത്ഥന ഉപദേശിച്ചു. അപ്പോഴും യാതൊരു ചലനഭാവവുമില്ലാതെ ശ്രീഹരിയെന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട ഉടനെ മടിയിലിരുന്ന കുട്ടിയെ എടുത്തു എറിയുകയും അവിടെച്ചെന്നു വീഴുമ്പോഴും കുട്ടി ശ്രീഹരിയെന്നു സ്തുതിക്കുകയും പിന്നെ അയ്യനാഗങ്ങളെ വരത്തി വിഷം കുടിപ്പിച്ചും ഗജങ്ങളെക്കൊണ്ടു തലയെരടിച്ചും, കല്ലുകെട്ടി സമുദത്തിലിടും, ചെമ്പുകിടാരം പഴുപ്പിച്ചു അതിലിടും, കാൽകരം കൂട്ടിക്കെട്ടി എഴുന്നിലമേയുടെ മുകളിൽനിന്നു അടയാഭാഗമായി തള്ളിയെന്നുപ്രകാരമായ ഉപദ്രവങ്ങളെ ചെയ്തും പ്രാർത്ഥന യാതൊരു അപായങ്ങളും നേരിടാത്തതുകണ്ടു ഹിരണ്യൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു മകനെ സമീപത്തിലിരുത്തി എടാ നിന്റെ ഹരി എവിടെയാണു നീ അറിയുമോ പറയുക എന്നതിനേക്കേട്ടു പ്രാർത്ഥന ഞാൻ സ്തുതിക്കുന്ന എന്റെ ഉപാസനമുത്തിയായി ജഗദീശ്വരനായുള്ള ശ്രീഹരി എള്ളിൽ എണ്ണ പാലെ. പഴുത്തിൽ മധുരംപോലെ ചന്ദനത്തിൽ ഗന്ധംപോലെ, കരുവിൽ രസംപോലെ, ഇരുമ്പിൽ മൂർഛപോലെ, വിത്തിൽ മുളുപോലെ, സവ്യ ചരമചരപരിപൂർണ്ണനായിരിക്കുന്നവനെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. എന്നു മറുപടി പറയുകയും അതുകേട്ട ഹിരണ്യൻ എടാ പിതൃദേവീ! എന്നാൽ ഈ സ്മൃതത്തിൽ നിന്റെ ഹരിയുണ്ടായിരിക്കുമൊ? എന്നതിനേക്കേട്ടു സ്മൃതത്തിലെന്നുപേണ്ട തുറമ്പിലുമുണ്ടാകുമെന്നു പറയുകയും അതുകേട്ട ഉടനെ ഹിരണ്യൻ ശ്രോധാഗ്നിയിലെ ജപലിപ്പിച്ചു തന്റെ മുഷ്ടി പുരട്ടി പുരാഭാഗത്തിലുള്ള വജ്രസ്മൃതത്തിൽ ഇടിക്കുകയും ഇടിക്കൊണ്ടു വജ്രസ്മൃതം തിലസദൃശമായൊടിഞ്ഞമാത്രയിൽ ലോകങ്ങൾ ഞെട്ടുമോ ഒരു അട്ടഹാസം കേൾക്കുകയും ആസിംഹഗർജ്ജനത്താൽ അസുരന്മാർ ഏവരും മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു സൂത്രക്കയററപ്രതിമപോലെ ഭൂമിയിൽ പതിക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ സ്മൃതത്തിൽനിന്നു സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണനായ ശ്രീഹരി ഭക്തനായപ്രാർത്ഥനൻ രക്ഷാർത്ഥം നരസിംഹമായി വെളിയിൽപറപ്പെട്ടു. ഭക്തനായ പ്രാർത്ഥനെ പിൻഭാഗത്താക്കി തന്നുടെതിരേറ്റ ഹിരണ്യനായ് പല തരത്തിലും ത്രിസന്ധ്യസമു

നാലാലെയുദ്ധമെഴുതാൻ മടയിൽ മലത്തിക്കിടത്തിനവരീ
 പാശങ്ങളാൽ ഹിരണ്യന്റെ മറച്ച് പിളർന്നു താൻ രക്താഭിഷേകം
 ചെയ്തു കൂടെ മാലമുടി പശുവസനം വധിക്കുകയുമെഴുതും. **ഭ**
 ക്തനായ പ്രസ്താനം അഭിഷേകപോലെയുള്ളവരങ്ങളെ ദാനം ചെ
 യ്തു താൻ അന്നഭംഗം ചെയ്തു. അക്കാലത്തു പ്രസ്താനന്റെ വാ
 ക്കിനെ ഹിരണ്യൻ ധിക്കരിക്കയാൽ ഉണ്ടായ അന്നഭവംപോലെ
 എന്റെ വാക്കിനെ ഈ അവസരത്തിൽ കേൾക്കത്തക്കതും നി
 ങ്ങളും പുത്രമിത്രകളത്രഗോത്രങ്ങളും രാമസാധകത്താൽ മരിക്കേ
 ണ്ടിരുന്നോ. ആയതുകൊണ്ടു ജനം വൃഥാ പാഴ്ചെടുത്തതെ ജാന
 കിയെച്ചിറവിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതും ഏറ്റവും നൂഭുപ്രദമാണെന്നു പ
 രത്തവസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പു ചന്ദ്രഹാസമെടുത്തിരിക്കി രാവ
 നാൻ പറയുന്നു. എടോ ശത്രുപക്ഷി! ഈ 50 ലക്ഷസംവത്സര
 കായി ഞാൻ നിണക്കു സൂര്യം തന്നെ രക്ഷിക്കുന്നു. നിന്നാൽ
 എനിക്കു യാതൊരുപകാരവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. നീ കൃത്രിമശത്രുവു
 യിട്ടാണ് ഭവിച്ചത്. ക്ഷീരം കൊടുത്തു വെത്തിയാലും ഒടുവിൽ
 സുഗ്ധം വിഷത്തിനെ ദാനം ചെയ്യുന്നതുപോലെ നിന്നെ അന്ന
 ഭനെനുള്ള സ്നേഹനിലയിൽ ലങ്കയിൽ ചെച്ചിരുന്നാൽ എന്റെ
 കൂടുംബത്തിന്നു ദുഷ്ട്യമാണ് നിന്റെ ഉദ്ദേശം. ചുറ്റും വെളി
 വിലായത്. ഹിരണ്യനാൽ ആജ്ഞിതമായ സകല ഭാഗ്യവും അ
 ന്നഭവിഷ്ണുണെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്താൽ 'നാരായണനെക്കൊണ്ടു പീ
 താവിനെക്കൊല്ലിച്ചു പുത്രൻ സിംഹാസനാരൂഢനായിരുന്നതു
 പോലെ രാമനെക്കൊണ്ടു എന്നെ കൊല്ലിച്ചു ആജ്ഞിതമായ ര
 ക്താഭിഷേകം മുതലായ സകല ഭാഗ്യങ്ങളും നിണക്കു ഭവിക്കുന്നു
 എന്നുള്ള നിന്റെ ആത്മവിശ്വാസം എനിക്ക് മനസ്സിലായി
 ആയതിന്നു നീയും നിന്റെ സഹായിയായ രാമനും കൂടിയാൽ ഈ
 ജനത്തു സാധിക്കുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഇപ്പോൾ ലങ്ക
 കയ്ക്കു വിട്ടുപോകണം. അല്ലെങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ ചന്ദ്രഹാസ
 ത്തിന്നിരയാക്കും. നിന്നെ മേലിൽ ലങ്കയിൽ കണ്ടാൽ ചന്ദ്ര
 മിയെന്ന ചെരുപ്പെടുത്തു അടിക്കണമെന്നു പരിചാരകന്മാരോ
 ള്ളു കല്പിക്കുകയും അതുകൂട്ടു വിഭീഷണൻ വീണ്ടും രാവണന്റെ

പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു ശരണം രാവണീശ്വരാ! അങ്ങയുടെ കല്പനയ്ക്കു ആരാലും തടസ്സം പറവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. എങ്കിലും യഥാർത്ഥം പറഞ്ഞതിനാൽ മേലിൽ ലങ്കയിൽ കാണരുതെന്നല്ല കല്പിച്ചത്. ബ്രഹ്മകല്പനയെ ലംഘനം ചെയ്യാൻ ലോകത്തിൽ ഒരു ശരീരിയും സമർത്ഥനാവുന്നതല്ല. ഇതാ ഞാൻ ലങ്കയെ വിട്ടുപോകുന്നു. നിന്തിരു ചടിയും കുടുംബങ്ങളും രാമസായകമേറ്റ മരിക്കുന്നതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അങ്ങയുടെ പത്തു ശിരസ്സും അററുമണ്ണിൽ പുരളുപ്പാൻ അടിയൻ വരും. ഇപ്പോൾ പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ആലോചനയുടേയെ വിട്ടു വെളിയിൽ വന്നു തന്റെ മന്ത്രികളായ അനിലൻ, നീലൻ, അമൻ, സന്ധാതി എന്നിങ്ങനെ നാലു മന്ത്രികളെക്കൂട്ടി ഒരു ശുദ്ധസ്ഥലത്തിന്നു മേലിൽ ചേർന്നു മാറ്റാമെന്നൊരുപാചിക്കുകയും ആലോചനയുടെ പശ്ചാത്താപം സർവ്വേശ്വരനായ ശ്രീരാമസ്വാമിയെ അഭയം പ്രാപിക്കുകയാണ് ഉത്തമമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി മന്ത്രിപ്രവർത്തനമോടുകൂടി സമുദ്രത്തിന്റെ വടതീരത്തിൽ വരികയും അവിടെ സുഗ്രീവാദിവാന്ദരങ്ങളെക്കണ്ടുകയും അതിൽ സന്ധാതിയെന്നമന്ത്രി സുഗ്രീവന്റെ സമീപം വരുന്നതിനെക്കണ്ടു സുഗ്രീവൻ ചോദിക്കുന്നു. റിങ്ങൾ ആർ? എന്തിന്നായി വന്നു. യുദ്ധം ചെയ്യുന്നുവോ, ചേററു വല്ല സംഗതിവശമോ പറയുവിൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു സന്ധാതി, ഹേ വന്ദനരാധിപ! ലങ്കാധിപനായ രാവണൻ തന്റെ മന്ത്രികളോടുകൂടി സ്വാമിപത്നിയെ വിടുന്നതൊ നല്ലത് അല്ല യുദ്ധത്തിന്നു ആരംഭിക്കുന്നതോ നല്ലത് എന്നുള്ള മന്ത്രാലോചനയിൽ മന്ത്രികളെല്ലാം എജമാനപ്രീതിയായ വാക്കുകളുപ്പറയുകയും തന്റെ സോദരനായ വിഭീഷണൻ അഗ്രജനെ നമസ്കരിച്ചു ശത്രുക്കൾസമരണമായ അനേക നീതിന്യായങ്ങളേയും രാവണനു ഇതു വരെ സിദ്ധിച്ചതായ ശാപകോപാദികളേയും കൂടിയ രാജാക്കളുടെ വൈഭവങ്ങളേയും സാക്ഷാൽ ജഗദീശ്വരനായ ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ അവതാരശേഷമുണ്ടായ അത്യുത്തമങ്ങളേയും അഗസ്ത്യനാൽ ദത്തമായ അസ്രദാക്ഷണ്യങ്ങളേയും രാവണനെ കേൾപ്പിച്ചു, സർവ്വേശ്വരിയായ ജനകിയെ ചിര

വിടേണമെന്നും അല്ലാത്തപക്ഷം രാമസായകത്താൽ രാക്ഷസഗോത്രം നശിച്ചുപോകുമെന്നും പറഞ്ഞതിനെ രാചണൻ കേട്ടു ക്രോധാസനായി മേവിൽ ലങ്കയിൽ നിന്ന കാണരുതെന്നും കണ്ടാൽ ചമ്മാളികൊണ്ടു സമ്മാനിക്കേണമെന്നു പരിചാരകന്മാരോടു കല്പിക്കുകയും തന്നിമിത്തം വിഭീഷണനും ഞങ്ങൾ നാലുപേർ മന്ത്രികളും കൂടി ആലോചിച്ചു ചരാചരാഗ്രതവായ ഭഗവാനെക്കണ്ടു അഭയം പ്രാപിപ്പാൻ വന്നതാണ്. അല്ലാതെ വേറെ യാതൊരു സംഗതിക്കും വന്നവനല്ല. ഈ സംഗതി ഭഗവാനെ ഉണർത്തിക്കേണമെന്നു സമ്പാതി പറഞ്ഞതിനെ സുഗ്രീവൻ കേട്ടു അങ്ങിനെയൊണെങ്കിലും ഈ വസ്തുത ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു മാവഴിപോലെ ആവരം അതുവരെ നിങ്ങൾക്കു യാതൊരു ഭിക്ഷിമേക്കും പോവാൻ പാടില്ലെന്നു തന്റെ മന്ത്രിയായ മാരുതിയെ വരുത്തി ഇവരെ എവിടെക്കും വിട്ടയക്കരുത്. ഈ വിവരം ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു വരട്ടെയെന്നു സുഗ്രീവൻ ശ്രീരാമസ്വാമിയെ നമസ്സരിച്ചു വിഭീഷണന്റെ മന്ത്രി സമ്പാതി പറഞ്ഞ വിവരങ്ങളെല്ലാം ഉണർത്തിക്കുകയും ആ വിവരം ഭഗവാൻ കേട്ടു തന്റെ സൈന്യങ്ങളും സഹായികളുമായ സുഗ്രീവാദികളോടു ആലോചന തുടങ്ങി.

ഭഗവാൻ സുഗ്രീവാദികളോടുള്ള മന്ത്രവിചാരം.

ഘേ സുഗ്രീവാ! ഇപ്പോൾ ഞാൻ പറയുന്നതിനെ എല്ലാവരും കേൾക്കണം. ജാനകീചോരനായ രാചണന്റെ സോദരൻ അഭയം പ്രാപിപ്പാൻ വന്നിട്ടുണ്ട്. ആയവന്നു അഭയം കൊടുക്കുന്നതിലേക്കു വല്ല വിരോധവുമുണ്ടോ. നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമെന്താണെന്നറിവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നു ഭഗവാൻ ചോദിച്ചതിന്നു വാതന്മാധിപനായ സുഗ്രീവൻ ഭഗവാനെ നോക്കി കോടി മാർത്താണ്ഡവിജയി കീരീടമണിമകുടവിലസൽ ശ്രീവീരരാഘവസ്വാമിൻ! ഒരു കാര്യം തീർച്ചപ്പെടുത്തേണമെങ്കിൽ നിരക്കരകുക്കിയായ അടിയന്മാർ നിന്തി പാടി ആലോചിച്ചു വേണമെന്നില്ല എങ്കിലും അടിയന്റെ അഭിപ്രായം ഉണർത്തിക്കും. സ്വാമിൻ! ഈ വിഭീഷണൻ ശത്രുപക്ഷത്തിൽനിന്നു ശരണം പ്രാപിപ്പാൻ വന്നവ

നാണെന്നു തന്നെയല്ല, ജനകീയാചാരനായ രാജാവാദരണേ
ണ്. ശത്രുക്കളെ ചാൻ കൊല്ലണം എന്നു കരുതി വന്നവനായി
രിക്കുമെന്നാണ് അടിയൻ അഭിപ്രായം എന്നു കേൾപ്പിച്ചു.

പടനായകനായ നീലൻ.

സ്വാമിൻ രാവണൻ നിന്തിരു പടിക്കു മാത്രം വിരോധിച്ചല്ല.
പണ്ടു അങ്ങയുടെ പുച്ഛികന്മാരിൽ അനരണ്യനെന്ന ഹാഹരി
വത്തി രാജാവിനെ കലമൊയുവനാണ്. എന്നതെന്നെയല്ല നമ്മു
ടെ സൈന്യങ്ങൾക്കു മായത്തിൽ യാതൊരു നൈപുണ്യമില്ല.
തന്നിമിത്തം പടയിടയിൽ എപ്പോഴും വഞ്ചനാർത്ഥം മായ
കായ്ക്കളെ ഇവൻ പ്രയാഗിക്കുന്നതു എന്നു അറിവാൻ പ്രയാ
സമായിരിക്കും. ആപതുക്കൊണ്ടു അടിയൻ അഭിപ്രായം സു
ഗ്രീവരാജൻ അഭിപ്രായത്തെ പിന്താങ്ങുന്നു എന്നു കേൾപ്പിച്ചു.

അഗ്രൻ ഭഗവാന്നാടു സ്വാമിൻ! വിഭീഷണൻ അങ്ങയു
ടെ പരമർത്ഥത്തെ അറിഞ്ഞ് അഭയാശ്രയം വഹിപ്പാൻ തന്ന
വനായിരുന്നാൽ ഇതിനുമുമ്പു വരേണ്ടതായിരുന്നു. അങ്ങിനെ
ചെയ്താൽ ഈ അപസരത്തിൽ വന്നതിനെ ആശ്വാസിക്കു
മ്പോൾ രാക്ഷസന്മാരുടെ ജാതാചാരമായ മായാകായ്ക്കളെപ്പറ്റിക്കൊ
ണ്ടു സംഘത്തിൽ കടന്നു കായ്ക്കു നിവൃത്തിപ്പാൻ വന്ന നാരിരി
ക്കുമെന്നാണ് അടിയൻ ഉദ്ദേശം എന്നു ഉണർത്തിച്ചു.

ജാംബവൻ, സ്വാമിൻ! ഒരു കാലത്തും വിഭീഷണൻ അ
ഭയാശ്രയം കൊടുപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. രാവണൻ അപമാനിക്കുന്നുണ്ട്.
രാവണനെയും ഇപനെയും ഒന്നുപോലെ കരുതേണ്ടതല്ല. അഭ
യാശ്രയം കൊടുക്കുന്നപക്ഷം രാവണനെയും കഴിഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന പക്ഷം
വരുന്നല്ലാതെ ഇപ്പോൾ ഒരിക്കലും പാടുള്ളതല്ലെന്നു എന്റെ
അഭിപ്രായം. ഭഗവനെ നോക്കി ഹനുമാൻ പറയുന്നു സ്വാമിൻ,
ഈ ചാനരസംഘത്തിൽവെച്ചു അടിയൻ നാല്പത്തിരണ്ടാമത്തെ
ഒരു മന്ത്രിയാണ്. സുഗ്രീവൻ മുതൽ 21 രാജാക്കളും നാല്പത്തൊ

ന്നു മന്ത്രികളും വിഭീഷണനെ സ്വീകരിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കെ അടിയന്നു ഇതിനെപ്പറ്റി എന്തെന്നാണു പറയാനുള്ളത്. എങ്കിലും സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടി ചോദിച്ചതുകൊണ്ടു കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. രാമചന്ദ്ര; അടിയൻ സർവ്വേശ്വരിയായ ജാനകിയെ അന്വേഷിച്ചു ലങ്കയിൽ കടന്നു എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളിലും നോക്കുന്ന സമയം അനേക കുടുംബങ്ങളിൽ മദ്യവും മോസവും നിറച്ചുവെച്ചതായി കാണുകയും ഈ വിഭീഷണന്റെ ആലയത്തിൽ കടന്നാറെ സ്വപൻ പേരപരം, ദേവപുജ, രാമകൃഷ്ണതാദികളായ സഹസ്രനാമങ്ങളെ ജപിച്ച രാമായണഭാരതഭാഗവതാദികളായ ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങളെ വായിച്ച അനേക ധർമ്മനാമങ്ങളെ ചെയ്തു തന്റെ ആലയം ബ്രാഹ്മണാലയംപോലെ ശോഭിച്ചതായും കണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല അങ്ങയുടെ പത്നിയെ രാവണൻ കൊണ്ടുപോയി ചാവെച്ചു യേപ്പെട്ടത്തി സ്വധീനിപ്പാൻ അശ്വമേധി, ഗോമേധി, നക്രമേധി, മുതലായ രാജാവികളെ കാവൽ വെച്ചുപോകയും അതിനെ അറിഞ്ഞു വിഭീഷണൻ തന്റെ മകളായ ത്രിജയകുളിദേവിക്കു സഹായത്തിനായി സമീപത്തിൽ ആക്കിപ്പോകയും ത്രിജയ ജാനകിയോടു യേപ്പെടേണ്ട ഞാനാണു്. രാവണൻ സമ്മതമില്ലാത്ത സ്ത്രീകളെത്താട്ടാൽ ശാസ്ത്ര പൊട്ടിത്തെറിക്കേണമെന്നു ബ്രഹ്മാവു ശപിച്ചിട്ടുണ്ട്. തന്നിചത്തം രാവണന്നു നിങ്ങളെ യതൊന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നു മാരം ധൈര്യവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു സമാധാനപ്പെട്ടത്തി ചത്തുണ്ടു്. അന്തരം എന്നെ രാവണപുത്രനായ രാവണി നശാസ്രബന്ധനംചെയ്തു രാവണന്റെ പാദത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെക്കുകയും രാവണൻ അടിയനെ വെട്ടുവാനായി ഭ്രമ ക്കു കല്പന കൊടുക്കുകയും എന്നെ വെട്ടുവാനായി കൊണ്ടുപോകുന്ന മദ്ധ്യവിഭീഷണൻ വന്നു രാവണനെകണ്ടു ഹേ ജ്യേഷ്ഠ! ഇ പറന്നു കൊല്ലുന്നതു ധർമ്മല്ല മാതരക്കൊന്നാലു ദൂരക്കൊല്ലനാൻ ശാസ്ത്രവിരോധമായ കർമ്മമാണെന്നും മാരം അനേക സിന്ധിനാഥങ്ങളെപ്പറഞ്ഞു രാവണനെ സമ്മതിപ്പിച്ച അടിയന്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്യവാനാണു്. ഇങ്ങിനെയുള്ള സഹായങ്ങൾ ഇവനാൽ അടിയ

നും ഇവന്റെ മകൾ ത്രിജയയാൽ അങ്ങയുടെ പത്നിക്കും സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. മായാവികളാണ് അസുരരാക്ഷസന്മാർ; അതു ലോകപ്രസിദ്ധമാണെന്നിരിക്കിലും ആദിതൂരശ്ശിയിൽ അന്ധകാരം നിലനില്ക്കുമോ സ്വാമിൻ! നിരക്ഷരകുക്ഷിയായ അടിയനാൽ ആവശ്യമെന്നും അല്ലെന്നും പറയാൻ അസാധ്യമാണ്. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു അത്യാത്മതാപ്ത പരയുന്നു.

ഹെ സുഗ്രീവ! നിന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ മാരുതിയുടെ വാണീഭാവമേ കേട്ടുവോ? ഇതുകേട്ടു നീ പരിഭവിക്കരുത്. ഇതിലേക്കു ദുഷ്ടാന്തമായി ചില ഉദാഹരണങ്ങളെ പറയുന്നതുകേൾക്കുക. പണ്ട് ക്ഷീരാബ്ധിയിൽ മന്ദിരം മന്താക്ഷി വാസുകിയെ കയറാക്കി ചന്ദ്രനെതറിയ്ക്കാക്കി കാക്കക്കാടകനെ വടമാക്കിവേണക്കഴലെ കണയാക്കി ഇങ്ങിനെ നാട്ടിപ്പൂട്ടിക്കൂട്ടിക്കെട്ടി എന്തും മുറക്കി മഥിച്ചപ്പോൾ തന്നെ ഉപദ്രവിച്ചുവെന്നു കരുതാതെ ആശ്രിതവാത്സല്യത്തോടുകൂടി ആശ്രിതന്മാരായ ഇന്ദ്രാദിവേകൾക്കു ക്ഷീരാബ്ധി അമൃതമാകാത്ത ചരിത്രം കേട്ടിട്ടില്ല. എന്നതെന്നയല്ല സപ്തരാജാവായ വാസുകിയുടെ വായിൽനിന്നു ഹാലാഹലമെന്ന കാളകൂടവിഷം ഛർദ്ദിക്കുകയും അതുകണ്ടു ദേവാസുരകൾ പരമേശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിക്കുകയും പരമേശ്വരൻ ദേവരക്ഷാത്ഥമായി തനിക്കുപായംവന്നാലും വിരോധമില്ല. ആശ്രയിച്ചവരെ രക്ഷിക്കേണമെന്നു ലോകഭരണം ചെയ്യുവാൻ പ്രവാഹിച്ചെഴുന്ന വിഷത്തിനെ താൻ ആചമനം ചെയ്ത കഥ അറികയില്ലയോ. പണ്ട് എന്റെ പൂർവ്വികന്മാരിൽവെച്ചു ശിപിചക്രവർത്തിയെന്ന മഹാരാജാവ് ഒരു പക്ഷിയെ രക്ഷിപ്പാനായി തന്റെ ദേഹത്തിൽ നിന്നു അസ്ഥിയൊഴികെയുള്ള മംസങ്ങളെല്ലാം വളുത്താൽ ഈ റെന്റത്തു വേടുന്നു ദാനംചെയ്തു ആ ഗോത്രസംജാതനല്ലയൊ ഞാൻ. എന്നു മാത്രമല്ല പണ്ടു ഒരു വേടൻ രണ്ടു കപോതങ്ങളെ പിടിപ്പാനായി യന്ത്രംവെക്കുകയും അതിൽ ഒരു പക്ഷിപെട്ട യന്ത്രത്തോടുകൂടി വൃക്കുഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു കീഴ്പോട്ടു വീഴുകയും അതിനെ പിടിച്ച് ജീവഹാനി വരുത്തി അഗ്നിയിലിട്ടു പാകംചെയ്താൻ ആ

ലോമിച്ചിരിക്കുക. കാരണം മഴയും വന്നു ഇവനെ ഉപദ്രവിക്കുകയും
 വേടൻ വൃഷ്ടിയേറേ സഹിയാതെ വിറച്ച് അയ്യോ കഷ്ടം എന്റെ
 ക്ഷുത്തടക്കുവാൻ ഇതിന്റെ എണപക്ഷിയും കൂടക്കിട്ടിയാൽ എ
 ന്റെ ക്ഷുത്തടങ്ങുമായിരുന്നു. ആയതിനെ ദൈവം തന്നില്ലയെ
 ല്ലോ കിട്ടിയപക്ഷിയെ പാകംചെയ്യാൻ ഈ ഘനാഘനങ്ങളായ
 മേഘവർഷത്തിനിടയിൽ അഗ്നിയും ലഭിച്ചാൻ പ്രയാസമായല്ലെ
 കാണുന്നത്. എന്തുചെയ്യും ദൈവമേയെന്നും മറും പറഞ്ഞു വൃ
 സനിക്കുന്നതിനെക്കേട്ടുകൊണ്ടു വൃക്കുഗ്രത്തിലിരിക്കുന്ന മറ്റേ ക
 പോതം ഓഹോ! വലിയകഷ്ടം; വേടന്റെ വിശപ്പിനെക്കാൾ അ
 ല്ല എന്റെ പ്രാണൻ എന്നു കരുതി പക്ഷിയും ഇന്ധനങ്ങളെ ശേ
 ഖരിച്ചു ബഹുദൂരംപോയി അഗ്നിക്കൊണ്ടുവന്നു അഗ്നിജപലിപ്പിച്ചു
 വേടന്റെ വൃഷ്ടിയേറാതിനാലുണ്ടായ ശീതങ്ങളെ മാറി അവസാ
 നം താനും തന്റെ ഭേഹത്തെ വേടന്റെ ക്ഷുത്തുബാധ ശമിപ്പാ
 ന്നൊണ്ടു അഗ്നിയിൽവീണ് പ്രാണശ്വാസം ചെയ്തും വേടൻ
 സന്തോഷിച്ചു പക്ഷികളെ ഭക്ഷിച്ച് ക്ഷുത്തുബാധശമിച്ചു പോക
 കയും പക്ഷികൾക്കു അപ്പോൾതന്നെ സായുജ്യം ലഭിക്കുകയും ചെ
 യ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നുമാത്രമല്ല ആതപാഷ്ടമം പട്ടുതങ്ങൾ തപി
 ച്ചിരിക്കെ തന്നെ ആഗ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന പക്ഷിമൃഗങ്ങൾക്കു ജല
 വും നിഴലും കൊടുത്തു രക്ഷിക്കുന്നതു നമുക്കനുഭവമല്ല. ആയതു
 കൊണ്ടു നമ്മുടെ അടുക്കൽ ശരണം പ്രാപിപ്പാൻ വരുന്ന വിഭീഷ
 ണനെ സ്വീകരിക്കുന്നതല്ലാതെ ഒരു കാലത്തും ഉപേക്ഷിപ്പാൻ പാ
 ടുള്ളതല്ലെന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു സുഗ്രീവൻ മുതലായ
 വാനരങ്ങൾ സന്തോഷിക്കുകയും സുഗ്രീവം നീ ചെന്നു വിഭീഷണ
 നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പനകൊടുത്തയക്കുകയും അതുപ്രകാ
 രം സുഗ്രീവൻ പോയി വിഭീഷണനെ കണ്ടു വൃത്താന്തം പറഞ്ഞു
 കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരികയും വിഭീഷണൻ വന്നു ഭഗവൽചരണാരവി
 ന്ദം വണങ്ങുന്നു. കോടിമാത്താണ്ഡ വിജയികിരീട മണിമകുട
 വിലസൽ ശ്രീവീരരാഘവം ശരണം. സർവ്വേന്ദ്രിയഭ്രമാപശാ
 ന്തസിദ്ധയോഗി, ജനചിത്തഭൂ മാനസ, സരോജനി വാസഹംസ
 രാജശ്രീ വീരരാഘവ! ശരണം. സർവ്വജീവിതമനോമോഹനവശീ

കരതാരക പരബ്രഹ്മമുത്തയെ ശരണം. ഫണിചികടമലികാ ഭരണവന്ദികപദ കമലയുഗള ശ്രീവീരരാഘവ ശരണം. ഘന വിജയ ഉഗ്രതൂണീരകോഭേന്ധപാണെ ശരണം. തുണഭരതലക്ഷ്മണസഹോൽഭൂതതാരകപരബ്രഹ്മമുത്തയെ ശരണം. എന്നിങ്ങിനെ വണങ്ങി ഭക്തി ശ്രദ്ധ ബഹുമനോവിനയങ്ങളോടുകൂടി നില്ക്കുന്നതിനെ കണ്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഫേ വിഭീഷണ; നിണക്കു ഞാൻ അഭയംസ്ഥം തന്നെ നിന്നെ രക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. അർദ്ധ ബ്രഹ്മാഭം രമണാമധും എത്രകാലം ലോകത്തിൽ നില്ക്കുന്നവോ അതുപരക്കു നീ ലക്ഷേശ്വരനായി ഭവിക്കുക എന്നുതന്നെ യല്ല എന്റെ അനുജന്റെ സ്ഥാനവുമിരിക്കട്ടെ തന്നിരിക്കുന്നു മേലിൽ സകല വാനരങ്ങളും വിഭീഷണനെ ലക്ഷേശ്വരൻ എന്നു വിളിക്കണമെന്നും രാവണാദികളെ വധിച്ചു നിന്നരാക്ഷസരജാവായി ലങ്കയിൽ വാഴിക്കുന്നുണ്ടെന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു സകല സുഗ്രീവാദി വാനരങ്ങളും ലക്ഷേശ്വരൻ എന്ന സ്ഥാനാനുസരണം വിളിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. അനന്തരം ലക്ഷേശ്വരനോടു ഭഗവാൻ ചോദിക്കുന്നു.

ല ക ഹ വൃ ത്ത ഹ ന്തം .

കവി

ആർകലിയിലകയുമരണമുഴി
വാർകെഴുകനകഴലരക്കർവഞ്ചയും
താർകെഴുതാനയിനളവുന്തപയയും
നീർകെഴുതഞ്ചയുംതികൾത്തുപായരൊ.

അല്ലയോ ലക്ഷേശ്വര! ലങ്കയെന്നു ഇതേവരെ കേട്ടതല്ലാത്ത അതിന്റെ ചരിത്രത്തെപ്പറ്റി യാതൊരു വിവരവും എനിക്കില്ല. ലങ്ക എത്ര കാലത്തിലുണ്ടായി. ഈ സാഗരമദ്ധ്യേ ഇങ്ങിനെ ഒരു സ്ഥണ്ണഭൂമി ഉണ്ടാവാൻ കാരണമെന്തു? ആരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടു. ലങ്ക എത്ര യോജന വിസ്താരമുണ്ടു. മുമ്പു ഈ രാജധാനി ആരുടേതായിരുന്നു. രാവണന്നു കൈവശം കിട്ടിയിട്ടു എത്ര കാലമായി. പരമാത്മം പറയുകയെന്നതിനെക്കൂട്ടു വിഭീഷണൻ, ശരണം സ്വാമിൻ! പണ്ടു സപ്തരാജാവായ വാസുകിയും വായുദേവ

നും തങ്ങളിൽ ഒരു മത്സരം ഉണ്ടായി. കാരണം, സർവ്വശരീരികളുടെ പ്രാണൻ ഞാനാണു. എന്റെ സഞ്ചാരമില്ലെങ്കിൽ പ്രാണികൾ സൂത്രക്കയറ്റം പ്രതിമപോലെ നിർജീവികളായിത്തീരും. തന്നിമിത്തം ലോകത്തിൽവെച്ചു ഞാനാണു യോഗ്യൻ എന്നു വായുദേവനും അതുകേട്ടു വാസുകി വായുദേവനെ നോക്കി കാഴ്ചം അങ്ങിനെതന്നെയാണെങ്കിലും നീ എനിക്കു ഭക്ഷണപദാർത്ഥമാണു. തന്നിമിത്തം നിന്നെക്കാൾ യോഗ്യത എനിക്കുതന്നെയാണു. എന്തിനാണു തമ്മിൽപ്പറഞ്ഞു മത്സരിക്കുന്നതിനെ ദേവകൾ അറിഞ്ഞു ചുവടെ സമാധാനപ്പെടുത്തണമെന്നു ഇരുഭാഗക്കാരോടും പറയുന്നു. നിങ്ങൾതമ്മിൽ വൃഥാ ശബ്ദമുണ്ടാക്കുന്നില്ല. നിങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മത്സരം ഞങ്ങൾ തീർത്തുതരാം. എങ്ങിനെയെന്നുവെച്ചാൽ മേൽവെണ ഹേമാദ്രി ലക്ഷം യോജന ഉയരവും പതിനായിരം യോജന കഴിന്നാടും പതിനായിരംയോജന അടി വണ്ണവും മുപ്പത്തിരായിരം യോജന മുക്കുപ്പുറവും തൊണ്ണൂറ്റായിരം യോജന ചുറ്റളവും 1008 കൊടുമുടിയും മന്ദിരം, മേൽമന്ദിരം, ശ്രവാരം, കുമാരം എന്നിങ്ങിനെ നാലു ഊന്നുപർവ്വതങ്ങളും ഹരിഹരിവിശിഷ്ടാദികളുടെ വാസസ്ഥാനവുമായ ഹേമാദ്രിയുടെ ആയിരത്തെട്ടു കൊടുമുടികളെ നിന്റെ 1000 ഫലങ്ങളിലും ദേഹത്താലും അമർത്തുക. വായുദേവൻ തന്റെ ശക്തിയാൽ ഒരു ശിവരത്തെ അടിച്ചമരിച്ചാൽ വായുതന്നെ യോഗ്യനെന്നും അല്ലത്തപക്ഷം നീ തന്നെ യോഗ്യനെന്നും രണ്ടുഭാഗോടും പറഞ്ഞു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും അതുകേട്ടു ഇരുകക്ഷികളും സമ്മതിച്ചു വാസുകി തന്റെ ഫലത്താലും ദേഹത്താലും ആയിരത്തെട്ടു ശിവരത്തെ അമർത്തുകയും വായുദേവൻ തന്റെ പൂണ്ണശക്തിയോടുകൂടി മേൽവെചലിപ്പിക്കുകയും ലേശംപോലും ചലനമില്ലാതെ വരികയും ആ അവസരത്തിൽ വായുദേവൻ ഒരു കുഹാരത്തിൽ ഒളിക്കുകയും അപ്പോൾ വാസുകി ഓഹോ വായു എന്നോടു തോറ്റപോയി എന്നു കരുതി സന്തോഷത്തോടുകൂടി തന്റെ ഒരു ഫലത്തെ ഉയർത്തി വായു എവിടെയെന്നു നോക്കുകയും ആ തക്കം നോക്കി വായുദേവൻ ഉയർത്തിയ ഫലത്തിന്നു താഴെയുള്ള ശിവരത്തെ അടിച്ചമരിച്ചു അതി

നെ വേഗമായി ഈ സംഗ്രമഭ്യേ 160 യോജന ആഴത്തോടുകൂടി ജലത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ത്രികൂടമെന്ന പദ്യതോപരിയിൽ കൊണ്ടുവന്നിടുകയും ചെയ്തു. ആയതുകൊണ്ടു വായു അടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന മേഘപുഷ്പത്തിന്റെ ഒരു ശിവരമാണു ഈ ലക. ഇതിന്നു സമേപം, സുചേലം, സുബലം എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നു കൊടുമുടികളുണ്ടു. ഇതുകൾ വെള്ളത്തിൽ 100 യോജന താഴെ ആണ്ടുകിടക്കുന്നു. ലക നവരത്നങ്ങളാലും കനകത്താലും ശോഭിക്കുന്നതാണു. ഏഴുനാളികപത്തട്ടു ഗോപുരങ്ങളുണ്ടു്. ഏഴു മതിലുണ്ടു്. അത്യഗാധമായ അകഴിയെത്തുല്പാലങ്ങളുണ്ടു. ഏഴു മതിലുകളും ആദിത്യമണ്ഡലത്തെ അതിക്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. നവരത്നചചിതമായ മൂന്നുനാദായിരം തെരുവീഥികളുണ്ടു്. അനേകം ഏഴു നിവമേടുകൾക്കു മദ്ധ്യേ മുത്തുയെന്ന ഏകരത്നത്താൽ ചെയ്തു രാവണരാജധാനിയായ പള്ളികണ്ഠസദനമുണ്ടു്. ഈ ലകാദീപ 700 യോജന 800 കാതം വിസ്താരമുണ്ടു്. രാവണന്നു 64 മന്ത്രികളുണ്ടു 1000 വെള്ളം പട്ടാളങ്ങളുണ്ടു. അതിൽ വടഗോപുരത്തിൽ 16 കോടിസൈന്യങ്ങളും പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ 16 കോടിയും ദക്ഷിണഗോപുരത്തിൽ 16 കോടിയും പൂർവ്വഗോപുരത്തിൽ 16 കോടിയും ഇങ്ങിനെ 64 കോടി സൈന്യങ്ങൾ നാലു ഗോപുരങ്ങളിലും ഇപ്രകാരം 28 ഗോപുരവാതിലുകളിലും കാവലുണ്ടു. കൂടാതെ 50 കോടിപ്പടകൾ അധോമുഖമായി പാതാളവാസികളായ ശത്രുക്കളുടെ വരവിനെ നോക്കി പ്രദക്ഷിണമായും 50 കോടി സൈന്യങ്ങൾ ഉത്സാഹമായി ആകാശവാസികളായ ദേവന്മാരുടെ വരവുനോക്കി അപ്രദക്ഷിണമായും മതിലുകൾക്കു പുറമെ സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ടു്. 30 കോടിപ്പടകൾ രാജധാനിയിൽ ഹാജരുണ്ടു്. 30 കോടിപ്പടകൾ ഭണ്ഡാരം കാവലുണ്ടു്. ഒരൊരു മന്ത്രികൾക്കു അമ്പതീതു് കോടിപ്പടകളുണ്ടു്. ഇതിൽ പ്രാഹസമൻ എന്ന മന്ത്രി സൈന്യധിപനാണു. മന്ത്രി, പുരോഹിതൻ, ദൂതൻ, സൈന്യധിപൻ, ഓറൻ, ബ്രാഹ്മണൻ, പഞ്ചായക്കൻ, ജോത്സ്യൻ, ഗുരു ഇവർ എപ്പൊഴും സഭയിലുണ്ടു. രാവണന്നു കുറേക്കൂണെന്ന ഒരു അനുജൻ അടിയന്നു ജ്യേഷ്ഠനായുണ്ടു്. ആയവന്നു 6 മാസം

നിദ്രയും 6 മാസം ഉറങ്ങുമാണ്. ലക്ഷണനാൽ വൈരൂപ്യം വേറി
 ചു ശുദ്ധ്വണ്ണവ ഞങ്ങൾ മൂന്നാൾക്കും താഴെയാണ്. അച്ഛൻ
 വിശ്രവസ്സ് മഹാർഷിയാണ്. അമ്മ കൈകസിയെന്ന രാക്ഷസിയെ
 ണ്. രാവണൻ രാവണി, അതികായൻ, അക്ഷയകുമാരൻ, ത്രി
 ശിരസ്സ് എന്നിങ്ങനെ 4 മക്കളുണ്ട്. അതിൽ രാവണിയെന്ന
 സീമന്തപുത്രൻ ഇന്ദ്രനെ ജയിക്കയാൽ ഇന്ദ്രജിത്ത് എന്ന പ്രസി
 ധി സമ്പാദിച്ചവനും 64 കലാവിദ്യകളിൽ നിവൃണനമാണ്.
 അതികായനെന്ന് കനിഷ്ഠപുത്രനാണ്. പരമേശ്വരന്റെ പ്ര
 ധാനശിഷ്യനും സത്യസന്ധനാണ്. 12000 ജാതസന്തതികളു
 ണ്ടു. മണ്ഡോദരി, ധന്യമാലയെന്ന രണ്ടു പാണിഗ്രഹണംചെയ്ത
 പത്നിമാരുണ്ട്. അതിൽ ധന്യമാല വന്ധ്യയാണു. അതികായൻ
 ധന്യമാലയ്ക്കു ഭർത്താവുതന്നെ. മാലിസ്യമാലി മാലുവാൻ എ
 ന്നവർ രാവണന്റെ മൃതാതകളായിരുന്നു. അവർ മുമ്പ് ഈ ല
 കയിൽ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചിരുന്നു. അവരിൽ ഇപ്പോൾ മാലു
 വാൻ ലങ്കയിലുണ്ട്. മാലി സുമാലികൾ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായ
 ണനാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു. കുറെക്കാലം വിശ്രവസ്സ് പുത്രനായ
 വൈശ്രവണൻ ലങ്കയിൽ അധിവസിച്ചിരുന്നു. അന്നു 350
 യോജന വിസ്താരമേ ലങ്കയിൽ നഗരവീഥികളാക്കിയിരുന്നുള്ളൂ.
 ഖാക്കി ജ്യേഷ്ഠനാലാണ് 700 യോജനയാക്കിയതു. മുമ്പു വി
 ശ്വകർമ്മവു ലങ്കയെ സൃഷ്ടിച്ചു അഗ്നികോണിലാണ് അവസാന
 പ്പലക തറച്ചത്. ഇപ്പോൾ മരണസുത്രത്തിലാണ് നിറുത്തിട്ടുള്ള
 ത്. ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമുരത്തികളും രാവണന്റെ ക
 ്ലനയില്ലാതെ ലങ്കയിൽ കടക്കുന്നതല്ല. ഈ ലങ്കയ്ക്കു അകഴിയു
 യി ശോഭിക്കുന്ന ലവണസമുദ്രത്തിന്നു രത്നാകരമെന്നു ഒരു പേരു
 ണ്ട്. കാരണം ലങ്കാസ്രീകൾ തങ്ങളുടെ കണവന്മാരുമായി ഏഴു
 നില മേടയുടെ മുകളിൽ മാർപീലചെയ്യുന്ന സമയം രത്നഹര
 ണ്കൾ ശരീരസ്സുൾത്തിന്നു വിരോധമായി തോന്നുകയും തത്സമയം
 മാലുങ്ങളെ കഴിച്ചു എറിയുകയും അതു സമുദ്രത്തിൽ വന്നുവീഴുക
 യും തന്നിമിത്തം സമുദ്രത്തിൽ എവിടങ്ങളിലും തപ്പുന്ന സ്ഥല
 തെല്ലാം രത്നങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിനാൽ രത്നാകരമെന്ന പേർ വ

ന്നതാണു. രാവണന്റെ ദിനപത്രം ഒമ്പതുക്കോടി ശിവലിംഗങ്ങളെ പൂജിക്കുന്നുണ്ടു. പുറമെ ലങ്കയിൽ മുപ്പായിരം ഭദ്രകാളിക്കുരുങ്ങുണ്ട്. ഈ കുളികൾക്കെല്ലാം മാതാവായി ലങ്കാശ്രീയെന്ന ഒരു ദേവിയുണ്ടു. ഇങ്ങിനെ അനേക വൈഭവങ്ങൾ ലങ്കക്കുണ്ടെന്നു വിഭീഷണൻ പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ ഹേ ലങ്കേശ്വര! ഇത്ര ആയിരം പടകളെയും വില്ലാളികളായ രാവണപുത്രന്മാരെയും ജയിച്ചല്ലാതെ ജനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുവാൻ യാതൊരു വഴിയും കാണുന്നില്ല. ഈ ജന്മത്തിൽ സാധിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമല്ലെന്നാണു തോന്നുന്നതു. താമരത്തടാകത്തിൽ ഒരു കുളഭം പിറന്നതുപോലെ ക്ഷത്രിയശ്ശാത്രത്തിൽ നിസ്സാരനായ ഞാൻ ജനിച്ചു ലോകാപവാദം ഏറ്റിരിക്കേണ്ടിയല്ലേ വന്നുണ്ടവിചിത്ര. വില്ലാളികളും മായാവികളുമായ രാക്ഷസന്മാരോടു നിരായുധന്മാരായ നമ്മുടെ വാനരങ്ങളാൽ എന്തു കഴിയും? എന്റെ കർമ്മമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നും പറവാൻ കാണുന്നില്ലെന്നുപറഞ്ഞു വൃസനിക്കുന്നതിനെ വിഭീഷണൻ കണ്ടു. സ്വാമിൻ! അങ്ങനെയൊക്കെ പറ്റാൻ അവകാശമില്ല. കാരണം നിന്തിരുവടിയുടെ ഭൂതനായി സീതാഭക്തവേഷണം ചെയ്തു ലങ്കയിൽവന്ന ശ്രീഹനമാൻ കദളിവനത്തിൽ കടന്നു അവിടെ കാവലാളികളായ ഓരോരുത്തന്നു സഹസ്രഗജങ്ങളുടെ ശക്തിയോടുകൂടിയ എമ്പതിനായിരം ഭടന്മാരെയും പ്രധാന പടനായകനായ ജംബൂമാലിയേയും പഞ്ചസേനാധിപന്മാരെയും രാവണന്റെ എളയപുത്രനായ അക്ഷകുമാരനെയും കൊന്നു. രാവണൻ കണിക്കാണെന്ന പൊന്മല എടുത്തു സാഗരത്തിലെറിഞ്ഞു, തേരേണത്തിൽ കയറിയ ഹനമാനെ രാവണിനാശാസ്രത്താൽ കെട്ടി ബ്രഹ്മാസ്രത്താൽ മോഹാലസ്യപ്പെടുത്തി രാവണൻ സന്നിധാനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെക്കുകയും മാരുതിയുടെ വാലിൽ ശീല ചുറ്റി തെലം നനച്ച അഗ്നികൊള്ളത്തിയിട്ടുകയും ഉടനെ ഹനമാൻ ലങ്ക എഴുന്നേറ്റുയരുന്നതിൽ ഉൾപ്പെട്ട സകല തെരുവീഥികളേയും ചുട്ട് അതിൽ വസിച്ചിരുന്ന അനേകം സ്രീപുരുഷന്മാരെ അഗ്നിയിലിട്ടു കരിച്ചു നശപ്പെടുത്തുകയും തനിക്കു യാതൊരു അഗ്നിബാധയും ഭവിക്കാതെ ഹനമാൻ നി

ന്തിരുവടിയുടെ അടുക്കലേക്കു മടങ്ങിപ്പോരുകയും ചെയ്തു. ആകയാൽ പകുതിയിൽ അധികം പടക്കളെ നിരായുധനായ ഏക ഒരു വൻ കുലപ്പൊട്ടത്തിയിരിക്കെ നിന്തിരുവടിയുടെ 70 വെള്ളം വാനരസംഘം ലങ്കയിൽ കടന്നുൽപ്പിന്നെത്തക്കമയെന്നാണു. സാഗരതീരത്തിൽനിന്നു വ്യസനിക്കേണമെന്നില്ല. കഴിയുന്നവേഗത്തിൽ സാഗരം കടപ്പാനുള്ള മാറ്റത്തെ ചിന്തിക്കുകയെന്നു വിഭീഷണൻ പറയുന്നതിനെക്കൂട്ട ഭഗവാനും ഓഹോ; മാരുതി ലങ്കയിൽചെന്നു ഇപ്രകാരം പ്രവൃത്തിച്ചതെന്നും ഇവിടെ മനസ്സിലായിട്ടില്ല. ലങ്കേശ്വര ഇപ്പോൾ നീ പറഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രം മനസ്സിലായി. അവനവന്റെ യോഗ്യത അവനവൻതന്നെ പറയുന്നതായാൽ തന്നെത്താൻ പുകഴ്ത്തിയാലുള്ള ദോഷം അനുഭവിപ്പാനിടവരുമെന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ട്; അനിമിത്തം പറയാതിരുന്നതായിരിക്കുമെന്നു ഹനുമന്തപ്പുകൾക്കു സാഗരം കടപ്പാൻ സാഗരരാജാവായ വരണനെ ധ്യാനിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു.

വരണമന്ത്രം

ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു, ഹേ! സൌമിത്രേ; സമുദ്രരാജാവായ വരണനെ ധ്യാനിപ്പാനായി ശാസ്ത്രോക്തമായ ഒരു ഭാസനം ഉണ്ടാക്കി ആ ആസനത്തിൽ കിടന്നു വരണധ്യാനം ചെയ്യണമെന്നു പറയുകയും ലക്ഷ്മണൻ അപ്പോഴേ നിയമാനുസരണം ഭക്തകൊണ്ടു ആസനമുണ്ടാക്കുകയും അതിൽ ഭഗവാൻ ശയിച്ചു ഏഴുദിവസം അഹോരാത്രം വരണനെ ധ്യാനിക്കുകയും വരണൻ വരാത്തതായാൽ സൌമിത്രിയോടു ധ്യാനിപ്പാൻ കല്പിക്കുകയും അതുപ്രകാരം ലക്ഷ്മണനും ധ്യാനിച്ചും വരണൻ വരാത്തതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു അല്പയോ ലക്ഷ്മണ! വരണൻ വരാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ പേരിൽ ചില ഹാസ്യങ്ങളെക്കരുതിയാണെന്നു തേന്നുന്നു. അതു എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ദാശരഥി രാമൻ ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ജാതനെന്നല്ലാതെ യാതൊരു വൈഭവവും രാമനിൽഇല്ലെന്നും രാമന്റെ കയ്യിലുള്ള പാരകോദണ്ഡമായ വില്ലിന്നു ലേശംപേലും ശക്തിയുണ്ടെന്നു മരിക്കിൽ തന്റെ പത്നിയെ അന്യനായ രാവണൻ കൊണ്ടുപോ

വാൻ ഇടവരത്തും ആണെന്നു മന്ത്രമല്ല അയ്യോമ്യയെ വിട്ടു വന്നതിൽ വന്നുപോയ പക്ഷങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചു ശാഖാമൃഗങ്ങളായ വാനരങ്ങളെ സഹായികളാക്കി ലങ്കയിൽ കടന്നു ജാനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടു പോകുമെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്താൽ എന്നെ ആശ്രയിക്കുകയാണെന്നും വന്നതിൽ സഞ്ചാരം തുടങ്ങിയതിനനുശേഷം നടപ്പുമാരുന്ന ശക്തിയില്ലാത്തവനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നും രാജ്യഭ്രഷ്ടനായ രാമൻ വിളിച്ചാൽ എന്നുള്ള പോകേണ്ടുന്നാവശ്യമില്ലെന്നും മറ്റും കരുതിയിരിക്കുന്ന ഈ ജല്പപ്രഭവമായ വരുണനെ മേലാൽ സംഗമത്തിൽ ഞാൻ ചെല്ലാതിരിക്കുന്നതല്ല. സംഗമമാജ്ഞാണെന്നുള്ള വരുണന്റെ അഭിപ്രായത്തെ രാജ്യഭ്രഷ്ടനായ രാമനോ പൊക്കുവാൻ കഴിയാമൊ എന്നു പരീക്ഷിക്കുവാൻ വില്ല എന്നററ പശുവിൽ തരികയെന്നു മകുടാനന്ദന്റെ പറഞ്ഞു കേൾക്കുന്നതെന്തെങ്കിലും ആകണമെന്നും ചർച്ചയ്ക്കു ഞാനേറ്റി ആഗ്രഹം സൂക്ഷ്മം സംഗമത്തിൽ തെറ്റുകയും അഗ്നിജ്വലമോലകൾ കത്തിപ്പോയി ചാന്നിമിതിയിൽ പെട്ടെന്നും പായുകയും തന്നിമിത്തം സമുദ്രജലം തിളച്ചു മറിയുകയും ജലചരങ്ങളായ മത്സ്യം, കമരം, നായ, ചതു, ജല്ലക, മണ്ഡുക, കക്കടക, പരമ്പ്രഭൃതികളെല്ലാം നശിക്കുകയും ഭഗവാന്റെ ശ്രേയം സഹിക്കാത്തതാൽ ബ്രഹ്മാസൂത്രമെത്തു ശിലയിൽ അനുസന്ധാന ചെങ്കയ്യും ചെങ്കയ്യും ഉടനെ വരുണൻ അഗ്നിബാധയാൽ അവശനായി ഒരു മഞ്ഞുചെങ്കയ്യെത്തെയെത്തുവന്നു സമുദ്രചരനായ ഭഗവാന്റെ പാദത്തിൽ കാഴ്ചവെച്ചു സമുദ്രം നമസ്കരം ചെയ്തു സ്തുതിക്കുന്നു.

വർഷാ സൂതി

ശ്രീമന്നാരായണം! പരബ്രഹ്മപുരുഷം! അഖിലാഭയ
 കോടിബ്രഹ്മാണുസന്ദായകം! അഹദ്യഗാഭാഭിവാസം ശേഖരരാജ
 നന്ദനം നിശ്ചാമിത്രയജ്ഞപരിപാലനം താടകാസംഹാരം! അഹ
 മുശശംഖവിമോചനം! മീഥീവരാജ്യഗമനം! ത്രയംബകം ചാപഖ
 ണ്ടനം! സീതാപാണ്ഡ്രഹണമുത്തായ! ഭക്തീവരമഗദ്യശമ
 നം! അയാഭ്യുധിവാസം! പട്ടഭിഷേകവിഷ്ണുഹാരതം! ഘോരത
 ണഗമനം! അഭയമഭയരക്ഷരക്ഷരമമബ്രഹ്മാഭം! സ്വാമിൻ അ

ടിയാൻ മനസ്സിൽ ആലോചിക്കാതെ കാര്യങ്ങളെ നിന്തിരുവടി ഉഴലിച്ച് പരിഭവിക്കാതെ. അങ്ങയുടെ വൈഭവത്തെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ സജാതിക, വിജാതിക, സുഗത, ഭേദശൂന്യരായി ഭേദകാലവസ്തു പരിമേദമഹിതരായി, നിഷ്പക്ഷനായി, നിർമ്മലനായി, അവരോട് മനസു ഗോപരനായി, സച്ചരമകശരണ്യനായുള്ള നിന്തിരുവടി പണ്ടു ഇന്ദ്രഭൃഗ്ഗനെന്ന പാണ്ഡ്യരാജാവ് അഗസ്ത്യൻ ശാപത്താൽ മത്തഗജമായി വനത്തിൽ അനേക പിടികളോടുകൂടി സഞ്ചരിക്കുകയും ഒരഭിവസം നീരണിപ്പെടുത്തുന്ന മട്ടയിൽ ജലം കുടിപ്പാനായി ഗജേന്ദ്രൻ ആയിരംപിടികളോടുകൂടി ഇറങ്ങുകയും ആ മട്ടയിൽ ദേവചാഹർഷിയുടെ ശാപത്താൽ നക്രമായിക്കിടക്കുന്ന ഹൃഹ്വയെന്ന ഗന്ധവ്യൻ ഗജേന്ദ്രൻ ജലത്തിൽ ജറങ്ങിയ ഉടനെ വന്നു കൽ പിടിച്ചു വലിക്കുകയും അതു കണ്ടു കരീന്ദ്രനും തന്റെ സഹായികളായ ആയിരം പിടികളും കരയിലേക്കു വലിക്കുകയും ഇങ്ങനെ ആയിരം സംവത്സരം നാണ്യന്തം വലിച്ച് തന്റെ സഹായികളായ പിടിയാനകൾ തേരേററു തന്നെ വിട്ടുപോകയും തനിക്കു ആനും സഹായമില്ലെന്നു കണ്ടു പൂർവ്വസ്മരണ ഉണ്ടാകുകയും സർവ്വേശ്വരനായ അങ്ങനെ മഹത്തമ രക്ഷാപ്രഭുക്കളെക്കൊണ്ടു അർച്ചനചെയ്ത് ആദിമുഖമെ അഭയം എന്നുള്ള സ്തുതിയോടുകൂടി കാരുണ്യവാരാണിധിയായ നിന്തിരുവടി പക്ഷിരാജാവായ ഗരുഡന്റെ ഗളത്തിൽ കയറിവന്നു നക്രത്തെ ചക്രന്തരേഖയിച്ചു ഇന്ദ്രഭൃഗ്ഗനെ രക്ഷ ചെയ്ത് ശാപത്തെ മാറ്റി രക്ഷാവിന്റെ യഥാസ്ഥാനത്തിലേക്കു നിന്തിരുവടി അനുഗ്രഹിച്ചു പൂർവ്വരല്ലെ സ്വാമിൻ! നിരക്ഷരകുക്കിയായ അടിയനെ നിന്തിരുവടി രക്ഷിക്കേണമെ! ആഗോയാസ്രത്താൽ അടിമനും ജലമരണത്താൽ ജലവും ഇതിൽപ്പരം നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളെ അനുഭവിയ്ക്കുന്ന പാപി ഭക്തവത്സലനായ അങ്ങനല്ലാതെ അടിയനെ നഷ്ടപ്പെടുത്തില്ല സ്വാമിൻ! എന്ന വരുണന്റെ സ്തുതിയോടുകൂടി ഭഗവാനെ അല്ലതോ വരുണ! ഞാനും എന്റെ സഹായികളായ സുഗതകൾ വരൻങ്ങളും ഈ സമുദ്രതീർത്തിൽ വെച്ചു എഴുതിവസിക്കേണമെന്നും ച്ചാനിച്ചും നീ വരാനിറങ്ങുന്നു ക്രോധിച്ചു വെള്ളത്താലുപ്പാർ

വരുവാനും കാരണമെന്ത്? നീ സാഗരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ? പരമാത്മം പറയുക. നിന്റെ ഇത്രനേരം എന്നിലുണ്ടായ സ്തുതിയെക്കേട്ടു നിന്റെ പേരിലുള്ള ശ്രോധം ശമിച്ചിരിക്കുന്നു. മേവിൽ നീ ഭയപ്പെടേണ്ട. നിണക്കു ഞാൻ അഭയാസ്ഥം തന്നിരിക്കുന്നു. എന്നതിനൊക്കേട്ടു വരുണൻ പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! സർവ്വേശ്വരനായ അങ്ങയുടെ പത്നിക്കു ദേവകളെ ദുഃഖത്തിനേ നിവൃത്തിപ്പാനായി ചാനരസംഘത്തോടുകൂടി നിന്തിരുവടി സമുദ്രതീരത്തിൽ വന്നു അടിയനെ വിളിച്ചത് ലേലംപോലും അടിയൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. കാരണം, പുഷ്പരഭീപിനെ ചുറ്റിക്കിടക്കുന്ന ശുഭ്രാസ്ത്രിവത്തിൽ ധിമി, ധിമിംഗലമെന്ന രണ്ടു മത്സ്യങ്ങൾ തങ്ങളിൽ അതികുറിനമായ ശൺ ഉണ്ടാവുകയും തന്നിമിത്തം ഇതരജീവജന്തുക്കൾക്കു നാശം ഭവിക്കുകയും അലതിരകൾ കലശലായി പലേ ദ്വീപുകളിലും അടിച്ചു ഓരോ ഭാഗങ്ങൾ ഇടിഞ്ഞു ചാടുകയും ചെയ്തു ചിപരം അടിയനറിഞ്ഞു മത്സ്യങ്ങൾതമ്മിലുള്ള മത്സരത്തെ തീർത്തുപ്രജകളെ രക്ഷിപ്പാനായി ഞാൻ പോയ നിമിത്തം നിന്തിരുവടി വിളിച്ചതു അറിയാനിടവരാത്തതാണ്. ഇതു അങ്ങയുടെ പാദം തന്നാണ് സത്യമാണ്. എന്നതിനേക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ വരുണ! നീ പറയപ്പെട്ട മത്സ്യങ്ങൾ ഏത് കാലത്തുണ്ടായതെന്നു അറിവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. സ്വാമിൻ! പണ്ടു സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ മത്സ്യാവതരമെടുത്തു ഹയഗ്രീവനെ വധിച്ച കഥ അങ്ങയ്ക്കറിയാണല്ലോ. ആ അവസരത്തിൽ മത്സ്യങ്ങളോടുള്ള ജലക്രീഡയിൽ ഉണ്ടായിട്ടു വരാണെന്നു മറുപടി പറഞ്ഞതിനൊക്കേട്ടു ഭഗവാൻ, വരുണനെ നോക്കി, നിന്നെ ഞാൻ വിളിച്ചു അവസരത്തിൽ കാണായ്ക്കയാൽ എന്റെ വില്ലിൽ ബ്രഹ്മാസ്രം അനുസന്ധാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. രാമസായകം വൃഥാ മടങ്ങുന്നതല്ല. ഈ അസ്രുത്തിന്നു ഒരു ലക്ഷ്യം നീ തരണമെന്നു ചോദിക്കുകയും, സ്വാമിൻ അങ്ങയുടെ ധ്യാനത്തിന്നു അടിയനാൽ ലക്ഷ്യം തരുവാൻ അസംശ്യാമാണ്. എങ്കിലും ഒരു ലക്ഷ്യം ഉണർത്തിക്കും. ഈ ലവണാബ്ധിയുടെ പശ്ചിമോത്തരമായി ഗാന്ധാരമെന്ന ഒരു ദ്വീപുണ്ട്. അതിൽ ശ

നക്ഷത്രാക്ഷസന്മാർ അധിവസിക്കുന്നുണ്ട്. അവരുടെ പരമ കൃഷി സഹിക്കുന്നില്ല. അനന്തരം മദ്ധ്യ പാതാളങ്ങളായ ത്രൈലോക്യങ്ങളും രാക്ഷസന്മാരാൽ വളരെ നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളെ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്. ഇടക്കിടെ സാഗരങ്ങളിലും വന്നു ജലചരങ്ങളെപ്പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചു നശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു മുമ്പാങ്ങെ ബ്രഹ്മസരയകം അധർമ്മതല്പരന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരെ നശിപ്പിപ്പാനും തയ്യാറുണ്ടു അയച്ചു അടിയനെ രക്ഷിക്കേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും ഭഗവാൻ അപ്രകാരം ചെയ്യതിന്നുശേഷം വരണന്മാരു പരയുന്നു. ഐ വരണാ! എനിക്കും എന്റെ സൈന്യങ്ങൾക്കും ലക്ഷ്യപോകണം. ആയതിന്നു മാർഗ്ഗവിരോധമായി ശോഭിക്കുന്ന ഈ സാഗരങ്ങളുടെ ഒരു മാർഗ്ഗം ലഭിക്കണം. ആയതു നിന്റെ സഹായത്താൽ വേണം. അതിന്നുവേണ്ടി നിന്നെ വരുത്തിയതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു സ്വാമിൻ! ഈ സമുദ്രത്തിന്റെ മുഴുവൻ ഭാഗങ്ങളെപ്പറവൻ അടിയനാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. ലക്ഷം യോജന വിസ്താരമെന്ന ഒരു കണക്കുണ്ട്. അത് സൃഷ്ടികാലത്തിലുള്ളതാണ്. കൃത്യത്തിൽപ്പിന്നെ തിരഘോഷങ്ങളുടെ സംഘട്ടനങ്ങളിൽ ചില ഭാഗങ്ങൾ കുറഞ്ഞും വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല ജലത്തെ അങ്ങമിങ്ങും നീക്കി ഇടയുടെ സൈന്യങ്ങൾ ഇറങ്ങി പോകുന്നതായാൽ വളരെക്കാലതാമസവും ബുദ്ധിമുട്ടും സംഭവിക്കും. വേണ്ടുന്നതു അടിയൻ ഉണർത്തിക്കാം. അങ്ങയുടെ സൈന്യങ്ങളായ വാനരങ്ങളാൽ കൽമലപാത്രങ്ങളെ എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു സേതുബന്ധിക്കുകയും തന്മൂലം പോകുന്നതാണ് സുഖവും എളുപ്പവും. അടിയൻ സമുദ്രത്തിൽ താണ് ജലത്തിൽ ഇട്ടു പാത്രങ്ങൾ അങ്ങമിങ്ങും പോകാതെ തടുത്തുകൊള്ളാം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു എന്നാൽ അങ്ങിനെയൊട്ടെ എന്നു വരുണനെ അനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു. അനന്തരം സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു സേതുബന്ധിപ്പനേയി വാനരങ്ങൾക്കു കല്പന കൊടുക്കുകയെന്നു കല്പിച്ചതിനെക്കൂട്ടു സുഗ്രീവൻ സൈന്യങ്ങളെ അറിയിച്ചു.

സേതുബന്ധനം.

കവി.

കുമാരിട്ടകുലവരൈകൃത്തരിൽ
തിമിതമിട്ടത്തിരിയുതിരുകടൽ
തുമിതമൂർപുകവാനവർത്തുളിനാർ
അമൃതമിന്നമമഴ്ചമനമംശയാൽ.

ജാംബവന്തൻ വാനരങ്ങളോടു പറയുന്നു. ഹെ സ്റ്റേഫിതമ്മേ! ഇതിൽ സേതുബന്ധിപ്പാനായി നാലു പേർ ഒഴികെ ബാക്കി എല്ലാവരും പോകണം. സമുദ്രപരമായ രാമസ്വാമിയും താനും അനുജനായ ലക്ഷ്മണനും ലക്ഷ്മണനായ വിഭീഷണനും നമുക്കു രാജാവായ സുഗ്രീവനും ഇങ്ങിനെ നാലു പേർ രാജാക്കളാണ്. അവർ ഒഴികെ മറ്റുള്ള എല്ലാവരും ജാഗ്രതയായി അണുരുകൾ മേൽപയ്ക്കുന്നമുള്ള പച്ചതണ്ടെടുക്കേണ്ടു വരണം. ഇതുകുറവു ണ്ടിപ്പടവ് ചെയ്താൽ വിശ്വകർമ്മജനായ നമ്മുടെ നല്ലതന്നെ പ്പു ന്നു ജാംബവന്തൻ പറയുകയും അപ്പോഴും സമ്മതിച്ചു സകല പേരും പച്ചതണ്ടു കൊണ്ടുവരികയും കുമാരൻ ഒമ്പത് പച്ചതണ്ടെടുക്കേണ്ടുവന്നു പ്രഥമമായി മുഹൂർത്തക്കല്പിടുകയും സേതുബന്ധനം കഴിഞ്ഞാൽ ആകാശമാത്രം നിറഞ്ഞിരുന്ന നില്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രാലയം കൾ കുമാരൻ മുഹൂർത്തക്കല്പിടതിനെക്കണ്ടു അത്ഭുതത്തോടു പരയുന്നു. അല്ലയോ ദേവകളെ നോക്കൂവിൻ സേതുബന്ധനത്തിന്നു മുഹൂർത്തക്കല്പായി കുമാരനെ വാനരശ്രേഷ്ഠൻ ഒമ്പതു പച്ചതണ്ടെ ഒന്നായിക്കൊണ്ടുവന്നു സമുദ്രത്തിൽ ഇട്ടപ്പോൾ ആയതു വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോകാതെ നാട്യസ്ത്രീകളുടെ നിന്തംപാലെ തിമിയിയെന്ന താളാനുസരണനൃത്തം കണ്ടില്ലയോ. എന്നു മാത്രമല്ല പച്ചതണ്ടു ജലത്തിൽ വീണ ഉടനെ തജ്ജനമായ തുളികൾ നമുക്കു മേൽ വന്നു സ്തംഭിച്ചതു കാണിൻ. പണ്ടു ക്ഷീരശ്ശിമന്നു ണ്ടിന്നായി മന്ദിരമെന്ന ഒരു പച്ചതണ്ടിനെയിട്ടപ്പോൾ നമുക്കു ജാനക തീരുവാനായി അമൃത് സിദ്ധിച്ചു നാം രക്ഷപ്പെട്ടതു ണ്ടായില്ല. ഇന്നു ഒമ്പതു പച്ചതണ്ടെ ഇട്ടിരിക്കുന്നത്. ഇന്നും അ

മുതൽ സിലിക്കും എന്നു ആനന്ദിക്കുകയും സൗന്ദര്യകവചലകസ
ന്തോഷചിന്താമണികളായ രംഭ, ഉദ്യോഗികൾ ഭരതനാട്ടും നട
ക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം വാനരങ്ങളെല്ലാം പവ്തങ്ങൾകൊ
ണ്ടു വന്നു നളൻ പക്കൽ കൊടുക്കുകയും ആയതിനെ വാങ്ങി താൻ
പടവു ചെയ്തു അഞ്ചുദിവസം അവധിയായി 100 യോജന നീ
ളം, 10 യോജന വണ്ണമായി ലങ്കയുടെ വടഗോപുരത്തിൽ മുട്ടി
ക്കുകയും സേതുബന്ധിച്ച വിവരം ഭഗവാന്നെക്കുറിച്ചു എല്ലാ
വരും സേതാപരിമാൾമായി ലങ്കയിൽ കടക്കുകയും വടഗോപുര
ത്തിന്റെ സമീപമുള്ള സുബലത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽചെന്നു
പടനായകനായ നീലനെ വിളിച്ചു പടകൾക്കു താമസിപ്പാൻ പര
ടി വീടു കെട്ടുവാനായി ഭഗവാൻ കല്പിക്കുകയും നീലൻ അവസര
നുസരണം പാടി വീട് നിർമ്മിക്കുകയും അതിൽ വാനരങ്ങൾ താമ
സിക്കുകയും ആയതിനാശേഷം ഭഗവാൻ തന്നെയുംകൂടി ശിലധ
നി ചെയ്തും ഹനുമൽപ്രഭൃതികളായ വാനരങ്ങൾ ആപ്പ് നാലും
ചെയ്തും ചെയ്തു.

ശുകചാരണന്മാരുടെ പ്രവേശനം.

രാവണന്റെ ഒരന്തരായ ശുകചാരണന്മാർ ശിലാപനി
യും ആപ്പ്നാഭവും കേട്ടു കിട്ടുകിടെ വിറച്ച് എടോ ശുകനെ ഈ
ശബ്ദം എവിടുന്നുണ്ടായി. വല്ല ഇടിമുഴക്കമോ വെടിമുഴക്കമോ
പോകം ഞെട്ടുമാറ് മുഴങ്ങുന്ന ശബ്ദം എന്താണിതെന്നറിയണമെ
ന്നു രണ്ടുപേരും അന്വേഷിച്ചു വടഗോപുരത്തിനടുത്തു സുബല
ത്തിനടുത്തു വരികയും അവിടെ മനഷ്യരേയും വാനരങ്ങളേയും ക
ണ്ടു അത്ഭുതപ്പെട്ട ഇടയിൽ അഞ്ജനാദിയായപ്പോലെ നില്ക്കുന്ന
മരുതിയെക്കണ്ടു എടോ നോക്കുക കുറെ ദിവസം മുമ്പു ലങ്കയിൽ
അധികം പടകളെയും കൊന്നു രാജ്യത്തെയും ചൂട്ടുപായ മന്ത്രി
അതാ നില്ക്കുന്നു. ആവട്ടെ ഇവരുടെ അഭിപ്രായം മനസ്സിലാ
ക്കി നമ്മുടെ രാവണീശപരാനാടു അറിയിക്കണം. അതിന്നു ദൂരെ
നിന്നാൽ ഉദ്ദേശം മനസ്സിലാക്കുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. അങ്കി
നാൽ നാം പടയുടെ ഇടയിൽ ഉപായരൂപണ കടന്നു കാഴ്ചം മ
നസ്സിലാക്കി മടങ്ങണം. അതിന്നു ചെറുവഴനുള്ളതെ വേണ്ട

ഞെ മയത്താലെട്ടക്കണം. ഈ വേഷത്തോടെ പോയാൽ ആ മ
 ന്തിക്കു ഒരു സമ്മന്ധിക്കു നാം പോര. വാനരരൂപികളായി പട
 യിടയിൽ കടന്നു ആരെന്നു കേട്ടാൽ ഞങ്ങൾ കയ്ക്കുനികളായ ഫ
 ലമൂലപകുപ്പങ്ങൾക്കു വനത്തിൽ പോയിരുന്നു എന്നും ആ സമയം
 വേറെ ചിലർ രഹസ്യമായ ചില സംഗതികളെപ്പറഞ്ഞു എന്നും
 അതു കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ നിങ്ങളോടു അറിയിക്കണമെന്നുള്ള
 അത്യുത്സാഹത്താൽ ഞങ്ങൾ വരുന്ന വഴിയാണിതെന്നും മറ്റും
 തക്കടിവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു കാഴ്ചം പറിച്ചു ചാടാമെന്നു നിശ്ച
 യിച്ചു ചാരണന്മാർ വാനരരൂപികളായി പടയിടയിൽ കടക്കുക
 യും ഉടനെ വാനരവീരന്മാർ ഇവരെപ്പിടിച്ച് അടിക്കുകയും തല്ലു
 കൊണ്ടു സഹിയായതായപ്പോൾ അഭയമഭയമെന്നു നിലവിട്ടി
 ക്കുകയും അതു കേട്ട ഭഗവാൻ ഹേ സുഗ്രീവ നമ്മുടെ പടകളിൽ
 ആരാണ് അഭയം എന്നു പറയുന്നത്. അവരെ ഉപദ്രവിക്കരു
 ത്. എന്റെ അടുക്കലക്കു അയക്കുകയെന്നതിനുള്ളതു പ
 റെ ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയി നിൽക്കുകയും സ്വാമി
 കണ്ടു ഹേ നിങ്ങൾ ആരാണ് എ പടന്നു വരുന്നു. പടയുടെ ഇ
 ടയിലേക്കു വരേണ്ടന്നുവശ്യമെന്നെന്നു ചോദിക്കുകയും അതിന്നു
 മറുപടിയായി അവർ ശരണം സ്വാമിൻ ഞങ്ങൾ ചെറുവാനരങ്ങ
 ളാണ്. ഫലമൂലപകുപ്പങ്ങൾക്കായി വനത്തിൽ പോയിരുന്നു
 അവിടെ ചിലർ ഞങ്ങളോടു രഹസ്യമായ ചില സംഭാഷകൾ
 പറയുകയുണ്ടായി. ആയതുകൊണ്ടു സമക്ഷത്തിൽ ഉണർന്നു പറയ
 വന്നവരാണ്. അതെന്തെന്നാൽ നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ രാവന്ന
 സേദരനായ വിഭീഷണൻ വന്നു ചേർന്നു നമുക്കു ദോഷമാണ്.
 അങ്ങയുടെ പരമകാരുണ്യത്തിന്റെ ശക്തിയും വാനരങ്ങളുടെ ക
 രുണമയം കണ്ടു ഇവരെ വല്ലപ്രകാരവും ഉള്ളിൽ കടന്നുകൂടി പ
 തിയിൽക്കൊല്ലണമെന്നും അകലെനിന്നു നേരിട്ടു യുദ്ധം ചെയ്തു
 കൊല്ലുന്ന കാഴ്ചം പ്രയാസമെന്നെന്നും ആലോചിച്ചു രാവന്നൻ
 സമ്മതപ്രകാരം ഇവിടെക്കു വന്നവനാണ്. ഈ വിഭീഷണൻ
 മഹാ കള്ളനും മായാവിയാണ് എന്നു ചിലർ ഞങ്ങളോടു പറ
 യുന്നതിനാൽ വിഭീഷണനെ കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ സംഘത്തിൽ

നിന്നു ഉപേക്ഷിക്കണം എന്നുതന്നെയല്ലത്തള്ളുടെ വിചിന്തയിൽ നിന്തിരുവടിക്കു ശങ്ക വേണമെന്നില്ല. ഞങ്ങൾ ശുദ്ധമേ കുറങ്ങേണ്ടതാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു ലക്ഷ്യശ്ചരണ വരുത്തി ഹേ വിഭീഷണം! നി ഇവരെ അറിയുമോ? ഇവർ നിന്നെപ്പറ്റി വളരെ ദുഷ്ടമായ വാക്കുകൾ പറയുന്നു എന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനേക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ ഇവരുടെ പരമാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കി ഭഗവാനെ കേൾപ്പിക്കുന്നു.

സ്വാമിൻ ഇവർ വരങ്ങളല്ല രാവണന്റെ കറന്മാരാണ്. മായാവിദ്യയാൽ തല്ലാല. വാനരന്മാരായതാണ്. ഇവരുടെ നാമം ശുകനെന്നും ചാണേനെന്നുമാണെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം പറഞ്ഞു അവരുടെ ശിരസ്സുകൾ പിശമന്ത്രം ജപിച്ചു ചൊടുകയും ഉടനെ വാനരവേഷം പോക്കി രാജാസന്മാരാവുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ചാണേന്മാർ, അഭയം സ്വാമിൻ! അറിയാത്തുമാരെ വന്ന അബദ്ധത്തിനെ കുലിച്ചു രക്ഷിക്കണമേ. ഭഗവാനെ എന്നു നമസ്കരിക്കുകയും അതു കണ്ടു എന്തിനാൽ ഭയപ്പെടുന്നു. രാവണന്റെ അടുക്കലേക്കു ഒരു ദൂതനെ അയക്കണമെന്നു കരുതിയിരുന്നു. ആയതു കൂടാതെ കഴിഞ്ഞു. രാവണനോടു പറവാനായി ചില വാക്കുകൾ നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറയുന്നുണ്ട്. ആയതിൽ യാതൊരു വാക്കുകളും ലോഭിക്കാതെ മെന്നു പറയുമോ എന്നു ചോദിക്കുകയും അങ്ങുന്നു അതളിച്ചെയ്യുന്ന വാക്കുകൾ ഒന്നും കുറയാതെ രാവണനെ കേൾപ്പിക്കണമെന്നു മറുപടി പറയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ അവരോടു താഴെ പറയുന്നതിനെ രാവണനോടു പറയാൻ പറയുന്നു.

അലങ്കാരയുക്തമായ ലങ്കാരാജ്യവും രാജ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട രാജപട്ടം, രാജചെങ്കാൽ രാജകിരീടം ഇതു മുതലായ സർവ്വഭാഗ്യങ്ങളും രാവണന്റെ അനുജനു എന്താൽ ഭക്തനുമായ വിഭീഷണനു ദാശരഥി ഭരതൻ കൊടുത്തു എന്നും ആയതു അർത്ഥശ്രദ്ധയോടെ രമനാമവും എത്രകാലം സിദ്ധനിലുണ്ടോ അതുവരെയും ലക്ഷ്യശ്ചരണ എന്ന സ്ഥാനം കൊടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നും പറയുക എന്നുമാത്രമല്ല. സാഗരമദ്ധ്യ 100 യോജന നീളവും 10 യോജന

നവണ്ണപുമായ ഒരു ചിറ കെട്ടി തന്മാഴ്ത്തു മനുഷ്യരും വാനരങ്ങളും ലങ്കയിൽ കടന്നു യുദ്ധത്തിന്നു ഒരുങ്ങി വടഗോപുരത്തിന്റെ വടക്കുഭാഗം യുദ്ധകളും നിശ്ചയിച്ചു കൊടി കുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നും യുദ്ധകളത്തിൽപെച്ചു രാവണസഹായികളായി അരിഹരവിരിഞ്ഞാടികൾ വന്നാലും അവരെ ഇടവിലക്കി രാവണനെന്ന ദുർമ്മം ശ്ലിയെ അന്ത്രം തൊടുത്തു മുഖഗളകരചരണാദ്രവയവങ്ങളെല്ലാം വേറെ വേറെയരക്കി ബന്ധിച്ചു നിശ്ചയജ്ഞാതികളായ കാക്ക, കഴുക്കുറുക്കു ഭൂജിപ്പാൻ കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. രാവണനാൽ ആജ്ഞിതമായ സർപ്പഭാഗ്യങ്ങളും വിഭീഷണൻ അനുഭവിച്ച സുഖിപ്പാനും രാവണൻ തന്റെ കല്യാണങ്ങളോടുകൂടി മൈതവാദി നരകങ്ങളിൽ ദുഃഖമനുഭവിപ്പാനും ഇടവരുത്തും ദാശരഥി രാമൻ എന്നു പറയുവിൻ. എന്നു പറഞ്ഞു ചാരണന്മാരെ പടകടത്തി അയക്കുകയും ചെയ്തു.

മാലുവാൻ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം.

സഭയിലേക്കു മാലുവാന്റെ വരവിനെക്കണ്ടു രാവണൻ അവസ്ഥാനുസരണം ആസനമിട്ടിരുത്തി അങ്ങുന്നു ഏഴുനേളുവാൻ കാരണം വിശദമായി വല്ലതും ഉണ്ടായിരിക്കും. ആയതു അറിയിച്ചാൽ കൊള്ളാം. എന്നതിനെക്കേട്ടു മാലുവാൻ പറയുന്നു. ഹെ പ്രഭോ രാവണ! ഉത്തരകോസലവാസിയായ രാമൻ സാഗരതീരത്തിൽ വന്നു വരുണനെ പ്രാണിക്കുകയും കാണാത്തയാൽ ബന്ധവാഗ്നിക്ക് തുല്യമായ ആഗ്നേയസ്ത്രം തൊടുത്ത നിമിത്തം സമുദ്രവും ജലചരങ്ങളും നശിക്കുമാറാകയും വരുണൻ അത്ഭുതം വേദനയോടുകൂടി ഒരു മുത്തുമാലുത്തെ രാമന്റെ പാദത്തിൽ കാഴ്ചവെച്ചു രക്ഷിക്കണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും രാമൻ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുശേഷം അത്ഭുഗാധമായ സമുദ്രമദ്ധ്യേ സേതുബന്ധിച്ച സേതോപരിമാർഗ്ഗമായി രാമാദികൾ ലങ്കയിൽ വന്നു സുബലമലയുടെ സമീപം പടവീടു കെട്ടി താമസിക്കുന്ന കഥ ആലോചിക്കുമ്പോൾ അത്ഭുതം വ്യസനകരമെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. അഷ്ടദിക്പാലകന്മാരെ നീ ജയിച്ചവനെന്നുവരികിലും അതിൽ ഒരുവനായ അഗ്നിക്ക് നിന്നെ ഭയമുണ്ടെങ്കിൽ നിന്റെ രാ

ജും അഗ്നി പിടിപെടുമോ? സംഗമത്തിൽ ആഗ്നേയാസ്ത്രം തൊടുത്തതും ലങ്കയിൽ തീ വെച്ചതും സേതുബന്ധിച്ചതും ഇത്യാദി കഷ്ടങ്ങളെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാമനെ ശത്രുവായ്ക്കിരുന്നതു നമുക്കു അനർത്ഥമാണെന്നുള്ളതിലേക്കു വേറെ വല്ല ദൃഷ്ടാന്തവും വേണമെന്നുണ്ടോ രാവണാ? എന്നു മാല്യവാൻ പറയുന്നതിനേക്കൂട്ടു രാവണന്റെ മന്ത്രിയായ പ്രഹസ്യൻ മാല്യവാനോടു പറയുന്നു ഹെ വയസ്സാ! അങ്ങക്കു ഇത്ര ബുദ്ധിയില്ലല്ലോ. സമുദ്രരാജാവായ വരണൻ രാമനെ വണങ്ങിയെന്നാണ് രാമന്നു ഒരു വൈഭവം പറയുന്നത്. കഷ്ടം! മററുള്ള ദീക്ഷപാലകന്മാർ ഏവരും നമ്മുടെ രാവണീശ്വരന്നു ദാസ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതു ഓർമ്മയില്ലേ? പിന്നെ വാനരങ്ങൾ മലയെടുത്തുവെന്നും തന്നിമിത്തം കുരങ്ങന്മാരും സമർത്ഥന്മാരെന്നുണ്ട് പറയുന്നത്. ആശ്ചര്യം തന്നെ. നമ്മുടെ രാവണീശ്വരൻ പണ്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി അധിവസിക്കുന്ന കൈലാസപർവ്വതത്തെയും അതിൽ വസിക്കുന്ന ഗണപതി, സുബ്രഹ്മണ്യനെയും നന്ദി, നന്തി, മഹാകാളപേതാള, ചണ്ഡമുണ്ഡ, ചാമുണ്ഡ, കുണ്ഡാഭര, കുന്ദോഭര, മഹോഭര, വീരഭദ്ര, ക്രൂരഭദ്ര, ഭംഗീ, ഭംഗീരടി, കരടികണ്ഠാകരണൻ മുതലായ ഭൂതഗണങ്ങളേയും ഒന്നായി എടുത്തു അമ്മാനമാടിയതു മറന്നുപോയോ? വയസ്സന്മാരുടെ കാഴ്ചമാക്കു അങ്ങിനെതന്നെ. സമയം വെറുതെ കളയണ്ട, നേത്തെ വീട്ടിലേക്കു പോകാം എന്നു പറഞ്ഞു മാല്യവാനെ അയക്കുകയും പ്രഹസ്യൻ രാവണനോടു സ്വാമിൻ! പ്രഭോ, അന്ന് മന്ത്രാലോചനയിൽവെച്ചു അടിയൻ അങ്ങയോടു യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണമെന്നും രാമാദികൾ സാഗരത്തിന്റെ മറകരയിലുണ്ടെന്നും അവിടെ ചെന്നു ജയിച്ചുവരണമെന്നും ഉണർത്തിച്ചപ്പോൾ സമയം വന്നാൽ നിണക്കുതന്നെ യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണമെന്നു അടിയനോട് കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ശത്രുക്കളായ രാമാദികളെ ഇപ്പോൾ അന്വേഷിച്ചുപോകാതെ കഴിഞ്ഞു. ലങ്കയിൽ കടന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് കേട്ടതിനാൽ അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ മന്ത്രിയുടെ വാക്കിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു മന്ത്രി സമയം വന്നാൽ നിണക്കു കല്പന തരണമെന്നു

ന്നു പഠയ്ക്കുകയും മന്ത്രി തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

രമൻ പറഞ്ഞു മൂ വാക്കിനെ രാവണ
നോട്ട ചാരണന്മാർ പയന്നു .

ചരണന്മാർ വന്നു രാവണന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു വിനയംനയിച്ചതുകൊണ്ടു നില്ക്കുകയും രാവണൻ കണ്ട് ഇന്നു വല്ല വിശേഷവർത്തമാനങ്ങൾ ഉണ്ടോയെന്നു ചോദിക്കുകയും ഉണ്ട്, കേൾപ്പിക്കും എന്നെന്നുവെച്ചാൽ ഞങ്ങൾ ഇന്നു വടശ്ശേരിയിൽ സമീപത്തിൽ പോകുകയും അവിടെ മനുഷ്യരും സൂര്യ വാദിവാന്മാരും സുഖവേലത്തിന്റെ അടിവാരത്തിൽ പടവീടു കെട്ടി അധിവസിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അവരുടെ ഉദ്ദേശം മനസ്സിലാക്കുവാനായി ഞങ്ങൾ വാനരരൂപികളായി പടയിടയിൽ കടക്കുകയും വാനരങ്ങൾ ഞങ്ങളെപ്പിടിച്ചു അടിച്ചു മാർത്തിടിച്ചു നിലത്തിടിച്ചു ഉപദ്രവിക്കുമ്പോൾ പ്രാണഹാനി വരുമൊയെന്നു കരുതി നിലവിളിക്കുകയും അപ്പോൾ മനുഷ്യരായ രാമാദികളുടെ അടുക്കലേക്കു ഞങ്ങളെപ്പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി രാമൻ വശം ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതു ആരാണ് ഞങ്ങളുടെ മായം വെളിപ്പെടുത്തിയത് എന്നുള്ളതിലേക്കു ഒരു സാമ്യം പറയാം അമൃതമന്ദനം:പണ്ടു ശ്രീമതിയെന്ന ഒരു വിദ്യാധരസ്ത്രീ വേണവീണകളെയെടുത്തു അപ്രാകൃതമെന്ന പരിമലഭത്തിൽ പോയി സർവ്വേശ്വരിയായ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയെ സ്തുതിച്ചുവരികയും ഇങ്ങിനെ പലരുവാൻ (ഏഴരയാഴിക) ഒരു യാമമുള്ളപ്പോൾ ദിനചയ്യമായിത്തീരും സംവത്സരം സ്തുതിച്ചു പയ്യവസാനം ലക്ഷ്മീഭഗവതി പ്രത്യക്ഷമാവാനായി കേശാദിപാദം പാദോദികേശമായി ഭൂതാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

ലക്ഷ്മിയുടെ പാദോദികേശം

കനകനാഥപുരകാന്തി വിളങ്ങും തിരുമേനിയും, സ്വലബ്ധം
ജരലിതപാദകടക വജിത പാദരവിന്ദങ്ങളും വാരാൽമന്ത്രിയെ
പ്പിഴിഞ്ഞ കണകാലുകളും, കരീന്ദ്രകരപരിഹാസി സുന്ദരോരുദസേ

ങ്ങളും, ഇടിമിന്നലൊളിക്കും നവരത്ന ഘടികാരത്തിലോരോരല്ല സൽപീതാംബര പരിവൃതമായ ഇടകുടുകിന, കടുത്തുടി നടുവടി വൊടിടയും, കടിതടവടിവും, ചെമ്പോൽനിറംപകർന്ന അരയം മലിമതോലും, വലിത്രയീ ശോഭിതമായ, തിരു ഉദേയും ഗംഗ നീർച്ചഴിപോലെ വിളങ്ങും വലഞ്ചഴി ഉന്തിക്കുമലത്തിൽ നീണ്ടെഴുന്ന ഊർപ്പരോമപത്രത്താളൊന്നി തോന്നിരണ്ടാകിയ പക്ഷജമകളുപോലെ കങ്കമസ്തനങ്ങളും പത്രമുകിൽക്കഴിയപ്പരിഹസി ചു തോളിന്ന അഴകും, പുസ്തകഭൂതഹസ്തകമലങ്ങളും, നവരത്ന വചിതമാലാലംകൃത ഗളശോഭയും; പുഗതാമൃതമുക്തമുണ്ണുച ചുണാരുണിതരേണ പംക്തിഭിമ്നസ്തിത സുന്ദരാനന സരോരുഹവും; നാവിദ്യമകാന്തിയെ തിരസ്സരിക്കും ഉത്തരായരോഷങ്ങളും തിമിപ്പുഴുതലിതനാസികാ ഗ്രോഭത്തിതമെഴുകികു ഭരണവും; സൂര്യസാമാഗിക്കള തിരസ്സരിക്കും മണകണ്ഡലങ്ങളും; ഭക്തരക്ഷണദോഷിണുകടാക്ഷവീക്ഷണവും; മല്ലീശരവില്ലിനെ വെല്ലും ചില്ലിവല്ലീവിലാസവും; മയൂരഗളജള ഗാഭാഴകിയ മുണ്ണുകുന്നളശോഭയും, നീരുണ്ട മേഘത്തെ തിരസ്സരിക്കും കേശഭാരവും മയിൽപോലെ ചായലും; കയിൽപോലെ മൊഴിയും; ഹംസപ്പിട പോലെ നടയഴകോടുകൂടിയ പത്മനാഭപ്രിയേ ജഗന്മാതൃക്കേയന്ന ഏകാഗ്ര മാനസിയായി ധ്യാനിക്കുകയും ഉടനെ ഭഗവതിയും പ്രത്യക്ഷമായി അത്യന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂടി സർവ്വപാപഹരമായും സകല മോക്ഷപ്രദവുമായുള്ള ചേമനതിയെന്ന പുഷ്പത്താൽ പരിശോഭിതമായ ഒരു മാലയെത്ത ശ്രീമതിക്കു ദാനംചെയ്തും ചെയ്തു. ആയതു വാങ്ങി തന്റെ വിദ്യാധരമണ്ഡലത്തേക്കു മടങ്ങി വരുമ്പോൾ സത്യലോകത്തുവെച്ചു, അനുഭവരസികനായ ദുർഗ്ഗ സാവിനെക്കാണ്കയും അഹം ലക്ഷ്മീഭഗവതിയുടെ അനുഗ്രഹത്തെ വഹിച്ചുവരുന്നവളാണെന്നു മഹർഷി വന്ദനംപറയുകയും അതുകണ്ടു ശ്രീമതിയും സർവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായ മഹർഷിനമ്മെ മാനിച്ചതുകൊണ്ടു നാം മഹാദൈവ മാനിക്കേണ്ടതത്യാവശ്യമാണെന്നു വിചാരിച്ചു തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന മാലയെത്ത ദുർഗ്ഗ സാവിന്നു നല്ലി താൻ തന്റെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കു വിടുകൊണ്ടു.

അനന്തരം മഹാഷി ഈ മാലയെത്ത ആക്കാണു കൊടുക്കേണ്ടതെ
 ണു ആലോചിച്ചു ഇത്രന്നു കൊടുത്താൽ ശുഭമായി ഭവിക്കും എ
 ന്നു സങ്കല്പിച്ചു സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു ചരിക്കയും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഇത്രൻ
 തന്റെ വാഹനമായ ഐരാവതരൂഢനായി വജ്രപാണിയായി
 ത്രയത്രിംശക്കോടി ദേവകളും തന്നെ സേവിച്ചു ഇരുഭാഗവും രണ്ടു
 ഉദ്യുതി തിലോത്തമ നന്ദിനി വാഹിനി കന്ദർപ്പമാലിനി പരിമളവ
 ള്ളി പങ്കേന്ദുകാക്ഷി മനേന്ദ്രേട്ട മദനകുഞ്ചരി അതിരസവിധ ആന
 നഭവേണി കാമനെയക്കി മോഹനമുതക്കി ശംഗാരലീല ശ്രീച
 ഞ്ചലാക്ഷി എന്നിങ്ങിനെയുള്ള ദേവസ്ത്രീകൾ ഭേതവാദ്യം നടിച്ചും
 അനന്തരോപാഹാരപത്തോടുകൂടി നഗരി വലം വരുന്ന ആശ്ചര്യ
 ങ്ങളെല്ലാം കണ്ടു കുറെനേരം നില്ക്കുകയും അനന്തരം ശ്രീമതി
 യാൽ ഭത്തമായ പുഷ്പമാലയെത്ത ഏറ്റുകൊള്ളുവാനായി മഹാഷി
 ഇന്ദ്രനാടു പറയുകയും ഇത്രൻ ആനയെ നടത്തുന്ന കുരട്ടിയെന്ന
 തോട്ടി നീട്ടി വാങ്ങി ഐരാവതത്തിന്റെ മസുകത്തിൽ വെച്ചു
 തന്റെ കപലാരത്തെ ചിപ്പുപുത്തുകയും ആ അവസരത്തിൽ
 സൗരഭ്യം ഹേതുവായി ഷഡംഗ്രികൾ മാലയ്ക്കിൽവന്നു റീകരം
 ചെയ്തും അതുകേട്ടു ഗർജനനും ക്രോധിച്ചു തൃപ്തിക്കരത്താൽ മാ
 ലയെത്തയെടുത്തു നിലത്തിട്ടു പാദതോഡനം ചെയ്തും ഇതുകൊള
 യെല്ലാം കണ്ടുനില്ക്കുന്ന ദുഷ്ടാസാധുരും ഹേ ഇന്ദ്ര! നീ മാലയ്ക്കി
 ന്റെ ഗുരുത്വത്തെയും എന്റെ വൈഭവത്തെയും ലേശംപോലും
 ആലോചിച്ചാതെ ആനയുടെ മസുകത്തിൽ വെച്ചുകൊണ്ടല്ലെ
 മാലയും നശിക്കേണ്ടിവന്നതു. ഇതു നിന്റെ ഐശ്വര്യധീകൃ
 ത്താലാണം. തന്നിമിത്തം നിന്റെ സുപ്തഭാഗ്യങ്ങളും ക്ഷീരാബ്ധി
 യിലൊളിക്കട്ടെ നിണക്കും നിന്റെ പ്രജകൾക്കും ജരാനരയും
 ബാധിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ചു മഹാഷി അന്തർധാനം ചെയ്തും
 ചെയ്യുതിന്നശേഷം ഇന്ദ്രാദികൾക്കു ജരാനരബാധിക്കുകയും ഭാ
 ഗ്യങ്ങളായ അരപതുക്കോടി അസ്സരസ്ത്രീകൾ കല്പകവൃക്ഷം, നവതി
 മി, അമൃതം, സുരഭി, ഉച്ചൈത്രവസ്ത്ര എന്ന അശപം ഐരവ
 തം മുതലായ എല്ലാഭാഗ്യങ്ങളും ക്ഷീരാബ്ധിയിലൊളിക്കുകയും ദേ
 വലോകം അരാജകത്വം ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുതിന്നശേഷം മഹാ

പാൻ ദേവസമൃദ്ധത്തോടു കൂടി സത്യലാകവാസനായ ബ്രഹ്മാവിൻ്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു് ഉണ്ടായ പരമാത്മമല്ലാം ഉണർത്തിക്കുകയും എന്നാൽ യാതൊരു നിവൃത്തിയും ഇതിലേക്കു ചെയ്യാൻ അസാധ്യമാണ്. പരമേശ്വരൻ്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഉണർത്തുവിൻ എന്നാൽ നിവൃത്തി ഉണ്ടാച്ചെന്നു ഇന്ദ്രാദികളെ കൈലാസത്തിലേക്കു കൂട്ടി താനും പുറപ്പെട്ടു പരമേശ്വരസ്വാമിയെ വന്നു കാണുകയും ഇദ്ദേഹൻ തൃപ്തനായിട്ടെ നമസ്കരിച്ചു ദുഷ്ടാസവാൽ വന്ന ആധിപത്യം നിമിത്തം ആദ്യം കേൾപ്പിക്കുകയും സ്വാമിയും ഇന്ദ്രനെ നോക്കി ഹെ പുരന്ദര! രാജസമൃത്തിയായ നരായണൻ വിചാരിച്ചല്ലാതെ ഇതിന്നു വേറെ മാർഗ്ഗം ഞാൻ ആലോചിക്കുമ്പോൾ കണ്ടെന്നില്ല. ആയതു കൊണ്ടു ഞാനും നിങ്ങളുടെ കൂടെ വരുന്നുണ്ടു എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭൂതവൃന്ദങ്ങളോടും ഇന്ദ്രാദികളോടും കൂടി ക്ഷീരാബ്ധിതീരത്തിൽ വരികയും പുരുഷസ്തംഭം എന്ന മന്ത്രം കൊണ്ടു നരായണസ്വാമിയെ അനുലോമപ്രതിലോമമായി സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യാൻ വിശേശ്വരനായ ശ്രീനരായണൻ അതു കേട്ടു ഗർവ്വഭംഗമായി പുറപ്പെട്ടു ദേവസംഘത്തിൽ വന്നു പ്രത്യക്ഷീകരിക്കുകയും ഇന്ദ്രാദികൾ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തു വിനയനാദിതന്മാരായി നില്ക്കുകയും നരായണൻ ഇന്ദ്രനെക്കണ്ടു ഹെ മഖവൻ ഈ ജരാനര എവിടെ നിന്നു സമ്പാദിച്ചു. എന്തിന്നധികം പ്രയത്നം ചെയ്യുന്നു. ഞാൻ പലപ്പോഴും പറയുന്നുണ്ടു മതിയാവട്ടെ. അഹങ്കാരികൾക്കുള്ള അനുഭവമാണിതു. പണ്ടു ബൃഹസ്പതിയുടെ ശാപത്താൽ അനുഭവിച്ചു നഷ്ടപ്പെട്ടവർ ഇത്രവേഗം മരണപോയോ? നിങ്ങളാൽ ചിലർ വല്ലതും ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്താൽ പോരെ. ബുദ്ധിമുട്ടാൻ മറുപടി വരുണ്ടല്ലോ, എന്നും മറുപടി പറഞ്ഞതിനെ പരമേശ്വരൻ കേട്ടു ഹേ ഭഗവൻ! ചെറുപ്പമായാൽ അങ്ങിനെ യൊക്കെ വന്നേക്കാം. കഴിഞ്ഞ കാഴ്ചത്തെ കഥിച്ചു പ്രയാജനമെന്ത്. മേലിൽ വേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗത്തെ ചിന്തിക്കുക. ദുഷ്ടാസവിൻ്റെ അവസ്ഥ നമുക്കു അനുഭവമല്ലെ. തെറ്റിനടുത്ത ശിക്ഷയല്ല അദ്ദേഹം ചെയ്യുക. വികൃതിയാണ് ഇന്ദ്രൻ. അതു ഞാനും അറിയും എന്നും

മറ്റും സൗമ്യവാക്കുകളാൽ നാരായണസ്വാമിയുടെ ശ്രേയ
ത്തെ ശമിപ്പിച്ചതിനാശേഷം ശ്രീനാരായണൻ പറയുന്നു ഇ
ന്ദ്രാദികളുടെ ജരാനര തീരുവാനും ഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം ലഭിപ്പാനും
മായി ക്ഷീരാബ്ധി ലഭിക്കണം. ലഭിക്കണമെങ്കിൽ നല്ല ശക്തന്മാ
രായും ജരാനര ബാധിച്ചതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ ഭുഞ്ചുവന്മാരായി
ത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ശക്തന്മാരായ അസുരന്മാരെ സഹായികളായി
വരുത്തണം അവർ പൂർവ്വദൈവികളും പുനരന്തർ ദാസാദികളുമാ
ണ്. തല്ലാലും കാൽസാധ്യത്തിനായി അസുരകളെ വരുത്ത
ണതിലേക്കു ഉള്ള യുക്തിയെന്തെന്നു പരമേശ്വരസ്വാമിയോടു
നാരായണൻ ചോദിക്കുകയും ആവട്ടെ ഞാൻ അസുരകളെ
വരുത്താം എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭൂതങ്ങളിൽ ഒരുവനായ വീര
ഭദ്രനെ അയക്കുകയും വീരഭദ്രൻ അതിവേഗത്തിൽ ചെന്നു അ
സുരരാജാവായ മഹാബലിയെക്കണ്ടു മാനിച്ചു നില്ക്കുകയും മഹാ
ബലി കണ്ടു എടോ നീയെവിടെനിന്നു വരുന്നു. സ്വാമി കൈ
ലാസത്തിലിരിപ്പു. വിശേഷാൽ വല്ലതും ഉണ്ടായെന്നു ചോദി
ച്ചു ഉണ്ട്; ഇന്നു ക്ഷീരാബ്ധി ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമൂ
ർത്തികൾക്കുടി ലഭനം ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതി
ന്നു നിങ്ങളുംകൂടി വേണമെന്നും നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു അമൃത ഭുജിപ്പി
ക്കണമെന്നും നമ്മുടെ സ്വാമി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നുമാ
ത്രമല്ല വേഗം അസുരകളോടുകൂടി നിങ്ങളോടു കഴിയുന്ന വേഗ
ത്തിൽ വരുവാൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ ഒരുമിച്ചു അസു
രസമേതം നിങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിൻ എന്നു അപേക്ഷിച്ചതിനെ
കേട്ടു അസുരേശ്വരനായ മഹാബലി തന്റെ പരിവാരങ്ങളോടും
കൂടി അത്യന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂടി ബീരാബ്ധിതീരത്തിൽ വന്നു
പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു വിനയാർന്നപിതന്മാരായി
നിന്നു. മഹാബലിയെ പരമേശ്വരൻ കണ്ടു അല്പായം അസുര
ശ്വര! ഇന്നു ക്ഷീരാബ്ധി ലഭിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു.
ആയതിലേക്കു നിങ്ങളും ദേവകളും യോജിക്കണം തമ്മിൽ മത്സരി
ക്കരുത്. രണ്ടു കക്ഷികളും അമൃത ഭുജിച്ചാൽപിന്നെ മരണമ
ന്ന അവസ്ഥയില്ലല്ലോ, ഒരു സമയം യുദ്ധംതന്നെ ഉണ്ടായാലും

സമത്വമായിരിക്കും എന്നു തന്നെയല്ല നിങ്ങൾ ജ്യേഷ്ഠജന്മി മക്കളല്ല, എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു സന്തോഷിക്കുകയും അനന്തരം അഭിമാനത്തിനായി ഒരു മന്ത് വേണം. ആയതിലേക്കു ശാകദീപിലുള്ള മന്ദിരത്തെക്കൊണ്ടു വരണം എന്നു കല്പിച്ചതിനെ അംഗീകരിച്ചു ദേവസുരകൾ യോജിച്ചു 32 ലക്ഷം യോജന വിസ്താരമായ ശാകദീപിന്റെ ദക്ഷിണഭാഗത്തിൽ ലക്ഷം യോജന ഉയരത്തോടുകൂടി നില്ക്കുന്ന മന്ദിരത്തിന്റെ അടുക്കൽ പോയി പച്ചത്തറ കുത്തിപ്പഴുക്കി എടുക്കുകയും തങ്ങളാൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ അസാധ്യമാണെന്നു കണ്ടു മന്ദിരത്തെ അവിടെത്തന്നെയിട്ടു മടങ്ങി വന്നു മന്ദിരത്തെ കൊണ്ടുവരുവാൻ തങ്ങളാൽ പ്രയാസമാണെന്നു വിവരം പറഞ്ഞു. അനന്തരം നാരായണനും തന്റെ വാഹനമായ ഗരുഡനെ കടക്കിച്ചയച്ചു. ഗരുഡൻ പക്ഷപടങ്ങളെ കുലുക്കി അതിവേഗത്തിൽ പറന്നു ശാകദീപിൽ പോയി പുഴങ്ങിമറിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന മന്ദിരത്തെ ഗുരുത്തിലേറി സാഗരതീരത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചു ദേവസുരകളാൽ അസാധ്യമായ കാര്യത്തെ ഞാൻ നിവൃത്തിച്ചുവെല്ലെയെന്നു ഭിമാനിച്ചു നിന്നു. ആ അഭിമാനത്തെ നശിപ്പിക്കേണമെന്നു ശ്രീനാരായണൻ ആലോചിച്ചു ഹേ ഗരുഡാ മന്ദിരത്തെ പുറം വലിപ്പാനായി ഒരു പാശം വേണം. ആയതു പാതാളത്തിലുള്ള പന്നശേഷപരമായ വാസുകിയെ കൊണ്ടുവരേണമെന്നു കല്പിക്കുകയും ആയതു കേട്ടു ഉന്നെ മഹാമേരുവിന്റെ കൊടുമുടികളിൽ മനോപതിയെന്ന നടുക്കൊടുമുടിയുടെ അഗ്രഭാഗത്തുണ്ടെ പാതാളത്തെക്കു പോകണ്ടുന്ന കുഹരത്തിൽക്കൂടെ ഗരുഡൻ ചെന്നു സുപ്തരാജാവായ വാസുകിയുടെ മദ്ധ്യപ്രദേശം തന്റെ വക്ത്രണ്ഡത്താൽ കൊത്തി ഉപരിയായി പറക്കുകയും എത്ര ഉന്നതത്തിൽ പറന്നാലും വാൽതല ഭൂമിയെ വിട്ടു എളുക്കത്തിരിക്കുന്നതിനെ കണ്ടു വാസുകിയെ അവിടെത്തന്നെയിട്ടു വലിയ ലജ്ജയോടുകൂടി മടങ്ങി വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ അടുക്കൽവന്നു തലതാഴ്ന്നു നില്ക്കുകയും ഭഗവാൻ ഗരുഡാ, പാശമെവിടെയെന്നു ചോദിക്കുകയും സ്വന്തമിൻ അടിയനാൽ പാശത്തെ കൊണ്ടുവരുവാൻ അസാധ്യമാ

ഒന്നുള്ള ക്ഷീണഭാവത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു എങ്കോ ആരും അഭിമാനിക്കരുത്. അഭിമാനിച്ചാലുള്ള അവസ്ഥയാണിത്. എന്നു പറഞ്ഞതിനനന്തരം പരമേശ്വരസ്വാമി തന്റെ കരഞ്ഞ പാതാളത്തിലേക്കു നീട്ടി അതിൽ വാസുകി അർപ്പകടമായി ഭവിച്ചു ക്ഷീരാബ്ലിഷ്ട വരികയും പിന്നെ മന്ദിരത്തെ മന്താക്കി ചന്ദ്രനെ തറിയാക്കി വേണുക്കുഴലെ കണയാക്കി കാക്കോടക്കനെ വടമാക്കി ദേവന്മാർ വാസുകിയുടെ പുച്ഛം പിടിക്കുകയും അസുരകൾ ശിരസ്സു പിടിക്കുകയും ഇങ്ങനെ ഇരുകക്ഷികളും വാൽ തല പിടിച്ചു മഥനം തുടങ്ങുകയും ദേവസുരന്മാരുടെ ബലം സമത്വമല്ലാതെ വരികയാൽ മന്ദിരം പക്ഷിമറിയാതെ ജലത്തിൽ മുങ്ങുകയും അതു വിഷ്ണുഭഗവാൻ കണ്ടു താൻ കൃമുവതാരമെടുത്തു മന്ദിരത്തെ തന്റെ മുതുകിനാൽ ഉയർത്തിക്കാടുക്കുകയും ജരാനര ബാധിച്ച് ഇന്ദ്രാമ്മജനായ ബാലിയെവരുത്തി ദേവകളുടെ അഗത്തിൽ സഹായിപ്പിക്കുകയും തൽസമയം വാസുകിയുടെ നേത്രത്തിൽ നിന്നു അഗ്നിയും നാസികയിൽനിന്നു ധൂമവും പുറപ്പെടുകയും ആയതു കണ്ടു വായുവെയും വരുണനെയും വഴുത്തി വഹ്നിധൂമങ്ങളെ മാറ്റുകയും പിന്നെയും മഥനം തുടങ്ങുകയും ആ അവസരത്തിൽ വാസുകി മന്ദിരത്തോടു ഭേദം ഉറഞ്ഞുള്ള വേദന സഹിയ്ക്കതെ തന്റെ ജിഹ്വയിൽ നിന്നു കാലുകൂടവിഷം മമ്ഭിക്കുകയും അതു ലോകമെല്ലാം ഭസ്മീകരിക്കുമെന്നുള്ള ഭയത്താൽ ദേവസുരകൾ വാൽതല വിട്ടു ഓടി പരമേശ്വരസ്വാമിയെ സ്തുതിക്കുകയും നാരായണസ്വാമിയും ഞാൻ ഓടിയാൽ ലഘുത്വമാണെന്നു കരുതി താൻ നവദോരങ്ങളെ അടക്കി അഭിമുഖീകരിച്ചു നില്ക്കുകയും തന്നിമിത്തം നാരായണസ്വാമിയുടെ മേൽ കേശാദിപാദം വിഷം താഴുകയും വിഷം അകത്തു കടപ്പാൻ പാടില്ലായ്കയാൽ ഭഗവാന്റെ ശരീരം നീലമേഘശൃംഗമളുപണ്ണമായി ഭവിക്കുകയും മുഖ്യമായിരുന്ന വസുത്തിന്റെ നിറം പോകുകയും അന്നുമുതൽ ശ്രീനാരായണസ്വാമിക്കു നീലമേഘശൃംഗമളൻ എന്ന കീർത്തി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. പരമേശ്വരസ്വാമി ദേവസുരകളെ രക്ഷിപ്പുന്നതിൽ വിഷത്തെ ആമലകല്പമാണം ഉരുട്ടി താൻ ആമലനം

ചെയ്തതും അതു കണ്ടു പാർപ്പുതീയും വിഷപാനം ചെയ്താൽ എ
കൻ തേങ്ങവ് മരിച്ച് താൻ വൈധവ്യഭൂഷം അനുഭവിക്കേണ്ടി
വരും എന്നു കരുതി കണവൻ്റെ അടിക്കടുത്തിൽ പിടിക്കുകയും
അതുകണ്ടു നാരായണസ്വാമി ഈ വിഷം ഭീമിയിൽ വീണാൽ മോ
കത്രയും നശിച്ചുപോകുമെന്നു കരുതി അടുത്തുനിന്നു വരുന്ന പൊ
ത്തുകയും അപ്പാൾ വിഷം കീഴുംമേലും പോകാതെ ഗളത്തിൽ 1.
നീലക്കണ്ണാമന്നം, 2. കറക്കണ്ണാമന്നം, 3. കാളക്കണ്ണാമന്നം
ഇങ്ങിനെ മൂന്നു രേഖകളായി ഭവിച്ചു. തന്നിമിത്തം പരമേശ്വ
രസ്വാമിക്ക് അന്നുമുതൽ നീലക്കണ്ണൻ എന്ന കീർത്തി ലഭിച്ചു.
ആയതിന്നുശേഷം മഥനം തുടങ്ങുകയും പ്രഥമമായി ജ്യേഷ്ഠ പി
ക്കയും ആയതിന്നു വസിപ്പാനായി 5 സ്ഥാനം കല്പിക്കുകയും പി
ന്നെ ഇന്ദ്രാൻ്റെ ഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം ജാതമായതിന്നുശേഷം ധനപ
ന്നരമുത്തിരണ്ടു കരത്തിൽ ഭണ്ഡകമണ്ഡലവും രണ്ടുകരത്തിൽ അ
മൃതകലശവും എടുത്തു പന്ന് ദേവസംഘത്തിൽ അമൃതകലശ
ത്തെ പെച്ച് താൻ അന്നഭാണ്ഡം ചെയ്തു. ആ സമയത്തിൽ സിം
ഹികേയൻ എന്ന അസുരൻ കലശത്തെയുമെടുത്തു അസുരപുരി
ക്കു കൊണ്ടുപോകയും ശ്രീനാരായണൻ ഹേ ദേവകളെ! നമുക്കു
പ്രയത്നം പ്രയോജനമില്ലതെയല്ല വന്നത്. നിഷാഗ്രവാന്മാരുടെ
കഷ്ടത്തിൽ എത്ര ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്താലും കാര്യം സഫലമാ
യി വരുന്നതല്ല. എന്തായാലും ഒന്നുകൂടെ പരീക്ഷിക്കട്ടെ എന്നു
പറഞ്ഞുതാൻ ഒരു ദിവ്യമോഹിനിയുടെ വേഷത്തെ കെട്ടി ശൃംഗാ
വലജ്ജ കരുണപരപശ്യാദികളായ അഭിനയങ്ങളെ നടിച്ചു അ
സുരപുരിക്കു പോകയും അവിടെ 66 കോടി അസുരകുളാടി അ
മൃതകലശത്തെ മദ്ധ്യത്തിൽവെച്ചു പങ്കുദേം കൂടാതെ വലുന്മാ
രും അതിന്നു സമർത്ഥനും പരിചയമുള്ളവരും ആരാണ് എന്നു
ചോദിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ വിശ്വമോഹിനിയുടെ വര പിന്നെക്കണ്ടു
അസുരകുളവും മദനമദാസ്വന്മാരായി വിസ്മയപ്പെട്ടു ഹേ സ്രീ
യെ! സുന്ദരി! നീ ആർ? എവിടുന്നു വരുന്നു? ഇവിടെക്കു വരു
വാൻ കാരണമെന്തു? എന്നു ചോദിച്ചതിനെ വിശ്വമോഹിനി
കേട്ട്: ഹേ; അസുരകളെ! എനിക്കു പുരുഷന്മാരാടു വശപാദം

ചെയ്യുന്ന പരിചയമില്ല. ഇന്നു പാലൂടൽ മഥനമുണ്ടായിരുന്നു ആ മഥനത്തിൽനിന്നു അടുത്തോട്ടുകൂടി ഞാൻ ജാതയാണ്. ദേവദാകത്തേക്കു പോകുന്നവളാണ്. മാത്രം പിഴച്ചു ഇവിടെ വന്നു ചാടിപ്പോയതാണ്. എനിക്കുതക്ക ഒരു കണവനെ വരികേണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശമാണ്. ദേവദാകത്തേക്കു വഴി തിരിച്ചുതന്നാൽ നന്നായിരുന്നു. എന്നു മോഹിനി പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു അസൂരകൾ പറയുന്നു. ഹേ ജഗന്മാഹിനി! ഒരു കണവനെ വരികേണ്ടുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്കായി നീ ദേവദാകത്തേക്കു പോകണം മേന്നില്ല. ദേവകളല്ലാം ജനനേ ബാധിച്ചു മരണതുല്യനാശം തിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഈ സംഘത്തിൽ നിന്റെ ഇഷ്ടപോലെ ചെയ്യുന്ന പുരുഷന്മാരുണ്ടു ആരെ വേണമെങ്കിൽ വരികുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല ഞങ്ങൾക്കു അമുതു വിളമ്പിത്തരണം. പക്ഷദോഷമൊന്നു ഇരിക്കണം ഇങ്ങിനെയാണ് സാധിക്കുമായെന്നു ചോദിച്ചതിലേക്കു മോഹിനിയും ഹേ അസൂരകളേ! നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം നോക്കുമ്പോൾ പ്രത്യേകം എനിക്കെനിക്കു കിട്ടണം എന്നായെന്നു തോന്നുന്നു. ആയതിന്നു സാധിക്കുമോ? ഇത്ര ആയിരം ശരീരങ്ങൾക്കു ഏകാകിനിയായിരം ഞാൻ എങ്ങിനെ പത്നിയായിരിക്കും. ഞാൻ നിമിത്തം നിങ്ങൾ തമ്മിൽ മത്സരിപ്പാൻ ഉള്ള എടുത്തായിത്തീരും, അതു വേണ്ട, ഞാൻ പറയുംപോലെ കേൾക്കുന്നതായൽ അമുതും വിളമ്പും, പത്നിയുമായിരിക്കാമെന്നു മോഹിനി പറയുകയും അസൂരകൾ ഹേ സന്തോഷമിത്താമണേ! നീ പറയുന്നതുപോലെ ആവാം. എന്നതിനെക്കൂട്ടു മോഹിനി! അവരെ നോക്കി നിങ്ങൾ ഏവരും പത്നിയായിരുന്നു കണ്ണടച്ചു. വട്ടകയും കാട്ടി ഇരിക്കുക. ഞാൻ സകല പേക്കും അമുതു വിളമ്പുകയും അവസാനത്തിൽ കൺമിഴിക്കുന്നവന്നു പത്നിയായിരിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നു പറഞ്ഞ ഉടനെ അസൂരകൾ സമ്മതിച്ചു ഏല്പുവരും കണ്ണടച്ചു വട്ടകയും കാട്ടിയിരിക്കുകയും ആയവസരത്തിൽ വിഷ്ണുഭഗവാനായ മോഹിനി അമുതു കലശത്തെയുമെടുത്തു ദേവപുരിയെക്കുറിച്ചുവെച്ചു. അസൂരന്മാർ വളരെനേരം കഴിഞ്ഞും വട്ടകയിൽ അമുതു കാണുന്നില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കി ഹേ കൂട്ടരേ! എന്തു

അിതു അഴിതു നിണക്കിട്ടിയെ നിണക്ക കിട്ടിയെ എന്നുവേദ
 ഭിക്ഷയും എനിക്കും എനിക്കും ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞു വട്ട
 കയിൽ തപ്പിനോക്കുകയും അതിൽ ചിലർ എക്കോ സ്രീ പുതിയവ
 ുണ്. അതു വിളമ്പി പരിചയം പോര. മൊല്ല മെല്ലെ വി
 ുയ്യുകയായിരിക്കും അഞ്ചുപത്താളല്ലല്ലോ. ബലാപപ്പടാതിരി
 പ്പിൻ എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു പിന്നെയും വളരെനേരം വൃഥായി
 മിക്കുകയും എന്നിട്ടും അതു സിദ്ധിക്കാത്തതു കണ്ടു മുന്വരത്ത സിം
 ഹികേയനെന്ന അസുരൻ മെല്ലെ വസ്രാത്ത നീക്കി ഓട്ടക്കണ്ണിട്ടു
 നോക്കുകയും സ്രീയെയും അഴിതു കലശത്തെയും കാണാത്തു ചാൽ
 ചാടിപ്പുറപ്പെട്ടു ഹേ അസുരനെ കാളും പഴച്ചുപോയി. മേ
 ഹിനിയെക്കണ്ടെന്നില്ല. നിങ്ങളുടെ പകലുകൂട്ടി കയ്യുംനീട്ടി
 കണ്ണുംകെട്ടി വട്ടകയും കാട്ടിയിരുന്നു യാതൊരു പ്രയാജനവുമി
 ു. കാളും മോശം പിണഞ്ഞു. നാരായണൻ ദേവപക്ഷിയെ
 ുണ്. സകല പേരും പുറപ്പെട്ടു പിൻ. നഷ്ടം ദേവപുരിയ്ക്കുപോ
 കും എന്നതിനെക്കേട്ടു കാരുള്ള അസുരകൾ എക്കോ അവൻ കണ്ണ
 മിഴിച്ചുപോയി. കണ്ണമിഴിച്ചവന്നു പെണ്ണല്ലെന്നല്ലെ നിശ്ചയം
 ആയതുകൊണ്ടു നമ്മയും വിസ്തരിക്കുകക്കിതീപ്പാനാണ് ആ വിസ്തരി
 യുടെ പുറപ്പാടെന്നുപറഞ്ഞു കണ്ണഴിക്കാതെയിരിക്കുകയും സിംഹി
 ഹകയൻ അതിവേഗത്തിൽ ക്ഷീരാബ്ധിയിലേക്കുവന്നു കാളും മന
 സ്സിലാക്കി അൻ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണന്റെ വേഷത്തെക്കെട്ടി ദേ
 വസംഘത്തിൽ ചെന്നുകൂടി. മോഹിനിയും ത്രയത്രിംശൽക്കൊടി
 ദേവന്മാരെയും പന്തിനായിരുത്തി. എടത്തേക്കയിൽ കലശവും
 വലത്തേക്കയിൽ ചട്ടകവും എടുത്തു ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരെ ഇടവ
 കും നിത്തി ദേവകൾക്കു അഴിതു വിളമ്പുവാൻ ആരംഭിച്ചതിനെ
 വേഷമെന്നനായ ബ്രാഹ്മണൻ കണ്ടു ഞാൻ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണ
 നാണ് സ്വപ്നം അഴിതു എനിക്കു തരണമെന്നു യാചിക്കുക
 യും ഭഗവാൻ സ്വപ്നം അഴിതു ബ്രാഹ്മണന്റെ കരത്തിൽ വിളമ്പു
 കയും ഉടനെ ഭൂമിച്ചു നാരായണനെ ഞാൻ കാൽത്തിൽ പറിച്ചു
 യെന്നു മന്ദഹാസം ചെയ്യുപ്പോൾ അസുരന്റെ വക്ത്രഭാഷ്യം വെ
 ദ്വിയിൽക്കണ്ടു ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ സ്വാമിൻ ഇവൻ അസുരനും

ഒന്നു പറഞ്ഞതിനെ സിംഹിതയൻ കേട്ടു സർവ്വകൃതിയായി ചട്ടയുടെ ചുമട്ടിൽപ്പറകയും അതുകണ്ടു ഭഗവാൻ ചട്ടകക്കുണ്ടു എറിയുകയും ചട്ടക മദ്ധ്യത്തിൽപ്പെട്ട സപ്പം രണ്ടു ഖണ്ഡമായ് പെട്ടു. അതു ഭക്ഷിച്ചതിനാൽ മരണം ഭവിക്കാതെ സപ്പഖണ്ഡങ്ങൾ ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരെല്ല നമ്മുടെ പരമരത്നം വെളിയിലാക്കിയതു ഇവരെ മേലിൽ വെച്ചിരിക്കരുതെന്നു ആട്ടിപ്പായിപ്പിക്കുകയും ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ ശ്രീനാരായണസ്വരൂപി പക്കൽ അഭയം വീഴുകയും ഭഗവാൻ സപ്പഖണ്ഡങ്ങളെ നോക്കി ഹെ ഉൾക്കണ്ടു! നിങ്ങൾ അർക്കചന്ദ്രന്മാരെ ഉപദ്രവിക്കരുതു. അവർ ഐശ്വര്യഭീഷണമാണ് ഞാൻ ഒരു മഹിമുണ്ടാക്കിത്തരും അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ മേടംമുതൽ മീനംവരെ 12 രാശി ചക്രമാണ്. അതിൽ ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ മുതലായ സപ്തഗ്രഹങ്ങൾ പ്രദക്ഷിണമായി സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ട്. നിങ്ങളെ ഞാൻ ഗ്രഹങ്ങളാക്കിച്ചുകൊൾവ്. അർക്കചന്ദ്രന്മാർ പ്രദക്ഷിണമായും നിങ്ങൾ അപ്രദക്ഷിണമായും സഞ്ചരിക്കുവിൻ അങ്ങിനെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ഗ്രഹത്തിൽ എപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു അണയുവാൻ ഇടവരുന്നുവോ അന്നു ഗ്രഹണം എന്ന ഒരു വ്യാപാരം ലോകത്തിൽ നടക്കട്ടെ. നിങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളാൽ അന്നു നിങ്ങൾ അർക്കചന്ദ്രന്മാരെ മറച്ചു നിങ്ങൾക്കുണ്ടായ ക്രോധത്തെ ശമിപ്പിച്ചു അതിനാൽ അവരുടെ പ്രകാശം അപ്രകാശമായ് ഭവിക്കട്ടെയെന്നുഗ്രഹിച്ചു രഹുകേതു എന്നു പേരിട്ട് രാശി ചക്രത്തിൽ ചേർക്കുകയും അനന്തരം ദേവകളെക്കൊണ്ടു അതു ഭജിപ്പിച്ചു ജഗന്നരകളുത്തീർത്ത അഭിരുചി നുകമാ രാവണീശപര! അങ്ങേക്കു ഓർമ്മയുണ്ടല്ലോ അന്നു അസുരനാണിവിൻ ദേവനല്ല എന്നു അർക്കചന്ദ്രന്മാർ വിഷ്ണുവിന്നു എങ്ങിനെ കാട്ടിക്കൊടുത്തുവോ അതുപോലെ ഞങ്ങൾ വാനരരൂപികളായി രാമാദികളുടെ പടയിൽ കടന്നുപ്പോൾ ഇവർ വാനരങ്ങളല്ല ശുദ്ധമെ രാക്ഷസന്മാരാണ്. രാവണന്റെ ഓറന്മാരാണ് എന്നു ഞങ്ങളുടെ മായവേഷത്തെ മാറ്റിച്ചു സ്വതേ രൂപമാക്കി വടതീരവാസിയായ രാമന്റെ പക്കൽ കൊണ്ടുപോയി ഞങ്ങളെ അങ്ങയുടെ അനുജൻ വിഭീഷണൻ എല്ലിച്ചുകൊടുത്തു. ഇവിടെ

നിരിക്കുമ്പോൾ അങ്ങയുടെ ശത്രുക്കളെപ്പുകൾത്തെയും അങ്ങയെ താഴ്ന്നുമാണ് പറഞ്ഞത്. തന്നിമിത്തം നാട്ടിൽക്കുറേയൊരാൾ അട്ടിപ്പായിപ്പിക്കുകയും ആ കഡംബദ്രോഹി രാമന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നുകൂടി രാമനാൽ ലക്ഷേശ്വരൻ എന്നുള്ള സ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചു വാനരങ്ങളെല്ലാം ലക്ഷേശ്വരൻ എന്നു വിളിക്കുമ്പോഴേക്കു വലിയ അഭിമാനത്തെ നടിച്ചു രാമന്റെ സർവ്വാതികർഷണസ്ഥനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. വിഭീഷണനും ലങ്കാധിപനും അങ്ങനെയൊരു നരകാധിപനും ആണെന്നു രാമൻ നിങ്ങളോടു പറയുവാനായി ഞങ്ങളോടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപിയെന്നു അങ്ങയുടെ സർവ്വവരവെലങ്ങളും രാമസായകത്താൽ പൊടിപടുത്തുമെന്നു പറഞ്ഞു. എങ്കിലും രാമൻ കൃപാലുവാണ്. കാരണം ഞങ്ങളെ കെല്ലേണമെന്നു ഒരുങ്ങിയ വാനരന്മാരെ സമാധാനിച്ചു ഞങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയതു രാമനാണ്. അല്ലെങ്കിൽ മേലിൽ ഞങ്ങളുടെ നാമമല്ലാതെ രൂപം കാണ്മാനിടവരുന്നതല്ലായിരുന്നു ഇത്രാടി കാഴ്ചങ്ങളാണ് ഇന്നുണ്ടായതു. ഇനിയും ഉണ്ടായെന്നു കാഴ്ചങ്ങളെ അങ്ങക്കു സമയംപോലെ കേൾപ്പിച്ചുകൊള്ളാം എന്നുപറഞ്ഞു ചാർന്നുവെക്കുകയും ചെയ്തു.

മാലയാളന്റെ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം.

മാലയാളൻ വരുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു അവസ്ഥാനുസരണം ആസനമിട്ടിരുത്തി. എന്താണ് എഴുന്നള്ളിയതെന്നു അറിഞ്ഞില്ല. വല്ല വിശേഷവർത്തമാനങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിൽ കേൾക്കട്ടെയെന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു മാലയാളൻ പറയുന്നു. ഹേ പ്രഭോ രാവണ! നീ ശാസ്ത്രപാരംഗതനല്ല. അന്യന്മാരാൽ അറിയേണ്ടതു യാതൊന്നുമില്ലല്ലോ. ഈ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി യാതൊരു ശത്രുവുമില്ലാതെ ത്രിമുർത്തികളും മാനിക്കത്തക്ക നിലയിൽ ലക്ഷേശ്വരൻ, ത്രിലോകപുരന്ദരൻ എന്നുള്ള പ്രസിദ്ധി യോടുകൂടി രാജഭാരം വഹിച്ചിരിക്കും നീ ഇപ്പോൾ ലക്ഷ്യമായ ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം അനുഭവിപ്പാൻ പോകുന്ന നഷ്ടകഷ്ടങ്ങൾ കുറച്ചൊക്കുമല്ല. ഇപ്പോൾ നമുക്കു ആഗതമായ ശത്രുത അല്പമല്ല. ദേശമാന്മാരുമായ രാമനെ നീ ആരെന്ന് വിചാരിച്ചി

മിക്കുന്നു. എന്റെ അറിവില്ലെടുത്തേക്കാളും രാമന്റെ വിശേഷം
 തെറ്റായതും. രാമൻ കൃമികീടസമുദയമായ മനുഷ്യരിൽ ഒരു
 വനമെന്നു വിചാരിക്കരുത്. ശ്രീരാമൻ നാരായണസ്വരൂപമാകയാൽ
 ശജാതനാണ്. ബ്രഹ്മാവിൽനിന്നു നാലു കലയും, പരമേശ്വര
 നിൽനിന്നു ആറു കലയും വിഷ്ണുവിൽനിന്നു നാലു കലയും, ഭാഗ്യവ
 രാമനിൽനിന്നു വിഷ്ണുനാമമായ രണ്ടു കലയും ഇങ്ങനെ പതിനാ
 രു കലയോടുകൂടി അപതരിച്ചവനാണ്. ദേശകാലവസ്തുപരിമേ
 ളാഹിതനാണ്. പരമേശ്വരസ്വരൂപി ചാപഭഞ്ജനവും ഭാഗ്യവരാ
 മഗവ്യശാസ്ത്രവും ചെയ്യുന്നവനാണ്. എന്നുമാത്രമല്ല സഹായികളാ
 യ വാനരങ്ങൾ സാധാരണ മക്കുടങ്ങളാണെന്നു ശങ്കിക്കരുത്. ബാ
 ലിപുത്രനായ അംഗദൻ എന്ന ഒരുവനുണ്ട്. അവൻ ഇന്ദ്രാംശ
 സംഭവനാണ്. പടനായകനായ നീലൻ എന്ന ഒരുവനുണ്ട് അ
 വൻ അഗ്നിയുടെ അംശജാതനാണ്. വായുസുന്ദരമായ ഹനമാ
 നെന്നൊരുവനുണ്ട്. അവൻ ബാഹ്യത്തിൽ വായുപുത്രനും ആ
 ന്തരത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വരൂപിബീജസന്തതിയുമാണ്. ബ്രഹ്മാ
 ശജനായ ജാംബവാൻ എന്നൊരുവനുണ്ട്. ഇനിയത്തെ ബ്രഹ്മ
 പട്ടം ഈ ഹനമാനാണ് അനുഗ്രഹത്താൽ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നത്.
 മറ്റുള്ള വാനരങ്ങളെല്ലാം ദേവാംശസംഭവന്മാരാണ്. എന്നുത
 ന്നെയല്ല ഈ രാമന്റെ ചെറുപ്പം മുതല്ലെ ഞാനറിയും. താടക
 യേയും വിരഥനേയും ചാക്രചക്രശ്രീശിരഃകുളേയും ഇവനാണ് ക
 ലചെയ്തത്. ഇപ്പോൾ നീയാണ് യുദ്ധത്തിൽ നേരിടുവാൻ പോ
 കുന്നത്. ഈ ജന്മത്ത് രാമനെ ജയിച്ചു സീതയെ രമിക്കുമെന്നു
 നീ വിചാരിക്കേണ്ട. ദുഷ്ടന്മാരുടെ വാക്കിനെ കേട്ടു നീ നഷ്ടമാ
 യ്ക്കാകരുത്. കഷ്ടം! ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം ഭഗീരഥപ്രജന്താ ചെ
 യ്തു സമ്പാദിച്ച വിപ്രാതകീർത്തികളും അനേക ഐശ്വര്യങ്ങളും വൃ
 ധം നശിപ്പിക്കരുത്. ആയതു കൊണ്ട് രാമപതിയായ ജാനകീ
 യെ ചിറവിടുന്നതാണ് നല്ലത്. എന്നുപറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാ
 വണൻ ക്രോധിച്ചു പറയുന്നു. ഹേ മാതുലാ! നിങ്ങളുടെ വാക്കു
 എന്നിൽ ഹാസ്യത്തെ വളർത്തുന്നു. കാരണം ശുദ്ധപാണ്ഡിത്യം

പരമേശ്വരൻ ഒരു കരങ്ങൻറെ വേഷത്തെകെട്ടി എന്നോടെതുപ്പാൻ വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നാണ് നിങ്ങൾ പറയുന്നത്. സ്വതന്ത്രപത്തൊട്ടുകൂടി തുറന്നു എന്നു ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇനി ഒരു വേഷം കെട്ടിയാൽ എന്നോടു വല്ലതും ഫലിക്കുമോ. പരമേശ്വരൻ ക്ഷീരാബ്ധിമഥനകാലത്തിൽ ഞാൻ വിഷപാനം ചെയ്യുവാനുണ്ടെന്നുണ്ടു അഹമ്മതിയുണ്ട് എന്നാൽ എന്റെ കയ്യിലുള്ള ഒരു അസ്രം വിഴുങ്ങുവാൻ അവനു കഴിയുമോ? സാരമില്ല. പിന്നെ വൈകുണ്ഠവാസനായ നാരായണൻ ഒരു മനുഷ്യനായി അതരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നാണ് പറയുന്നത്. നാരായണനെ ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തു വില്ലും ശരവും ഇട്ടു ഓടിച്ചത് നിങ്ങൾക്കു ഓർമ്മയുണ്ടോ. എന്റെ അസ്രം പട്ടു പ്രണങ്ങൾ ഇനിയും നാരായണന്റെ മേലിൽ സുഖപ്പെടുത്തേയിരിക്കുന്നുണ്ട്. ആ നാരായണൻ ജന്മനാ എന്നോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുമോ കെട്ടുസ്തരം മാറിൽ അൻവാൻ സമർത്ഥനെന്നു നാരായണനു ഒരഭിമാനമുണ്ടെങ്കിൽ എന്റെ കയ്യിലുള്ള ഒരു അസ്രത്തെ അണിവാൻ കഴിയുമോ. അവാക്കു സാരമില്ല. പിന്നെ ഇന്ദ്രൻ ഒരു കരങ്ങൻറെ വേഷത്തെ കെട്ടി വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നാണ് നിങ്ങൾ പറയുന്നത് എന്റെ കർമ്മ രാവണിയെ നിങ്ങൾ മറന്നുവോ അത്ര പാഞ്ഞാൽ പോലും ഒരു കാലത്തിൽ പൂർവ്വതങ്ങളുടെ പക്ഷങ്ങളെ വെട്ടിയവനാണ് ഞാനെന്നുള്ള ഒരഭിമാനം ഇന്ദ്രനുണ്ടെങ്കിൽ ആ വല്ലഭയുധം കെട്ടി എന്റെ ഭുജത്തിനെ ഒന്നു വെട്ടട്ടെ. ഇത്ര വയസ്സായും നാസ്സാരകാഴ്ചയെ പരയു എന്നു വെച്ചാൽ എന്തു ചെയ്യും. വയസ്സായിട്ടു ഒരു ഫലവുമില്ല. സീതയെ വിടണം എന്നു പറയുന്നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശമെന്താണ്. നിങ്ങൾക്കു വല്ല നഷ്ടവുമുണ്ടാമേലിൽ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതായാൽ ഞാൻ മാതൃലൻ എന്നു ഗുരുത്വമോലോചിക്കുന്നതല്ല. വയസ്സുകാലത്തിൽ കണ്യാക്ഷാഭ്യം ചെയ്തു ബുദ്ധിമുട്ടേണമെന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞു മാലുവാനെ അയച്ചു താൻ പള്ളിയറയിൽ പ്രവേശിച്ചു.

ലകാവണ്ണ .

കവി .

നന്തിരനകരെയതി വേരതു നകർകൾക്കെല്ലാം
വന്തപേരപമെകൂറവഴുതുവാനമെന്തകാലെ
ഇന്തിരനിരക്കെയെമ്പാരിലകലെ എടുത്തുക്കൊട്ടാൻ
അന്തരമറിതരോരാരകവിപ്പുലവരനും .

ശ്രീരാമസ്വാമിയും ലക്ഷ്മണനും ലക്ഷേശ്വരനായ വിഭീഷണനും വാനരങ്ങളോടുകൂടി സുബലാരോഹണം ചെയ്തു ലങ്കാനഗരിയെക്കണ്ട ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു പറയുന്നു. ഹേ സൗമിത്രേ നോക്കുക. ലങ്കാലങ്കാരെന്ന നാം ഇത്ര കാലം കേട്ടതല്ലാതെ ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ല. ഈ ലങ്കയുടെ വൈഭവത്തെ വണിക്കേണമെങ്കിൽ സഹസ്രഹണ സംയുക്തനായ അനന്തനാലും അസാധ്യമണിനിരക്കു ഭാര്യാവിധോഗിയായ എന്നാൽ പ്രയാസമെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. അല്ലയോ ലക്ഷ്മണം! വീര്യലക്ഷ്മി വിജയലക്ഷ്മി ധന്യലക്ഷ്മി ധനലക്ഷ്മി ഐശ്വര്യലക്ഷ്മി മുതലായ ലക്ഷ്ടികൾക്കുത്തോടുകൂടിയ കല്യാണീനഗരം, സുന്ദരചീനഗരം, വിശല്യാനഗരം, അവന്തിനഗരം, മന്താഞ്ചനഗരം, ഭാരതീനഗരം, പരശുപാണീനഗരം, വിക്രാനഗരം എന്ന അഷ്ടമഹാനഗരങ്ങൾ 56 രാജധാനികളിൽവെച്ചു പ്രധാനവും മധുര, മായാപുരി, അവന്തി, ലോരകാ, നാരായണപുരി, മംഗീഷ്വരപുരിയെന്ന സപ്തപുരികൾ അഷ്ടനഗരങ്ങളിൽ വെച്ച് പ്രധാനവും അതിലും പ്രധാനമായി ശോഭിക്കുന്നു. കാശി കോസല അയോദ്ധ്യയെന്ന നമുുടെ രാജധാനിയിലേക്കു അനഭവരസികന്മാരായ ആണിമാണ്ഡവ്യൻ, അദ്രിധന്വാവ്, പരാശരൻ, വാത്മീകി, ശൌനകൻ, ദത്താത്രേയൻ, ശത്രുകൻ, കാശ്യപൻ, ഭദ്ര, മാക്കണ്ഡേയൻ, മുതലായ മഹത്തുക്കൾ വന്നു അന്യരാജധാനിയിലെ നിവാസികളുടെ സത്യാസത്യങ്ങളേയും രാജാവിന്റെ പ്രജാപരിപാലനത്തെ പതിപട്ടണനഗരഗ്രാമതീർത്ഥക്ഷേത്രമുന്തിരിവൈഭവങ്ങളേയും ശിക്ഷാരക്ഷാധനിയമങ്ങളേയും ദാനധർമ്മങ്ങളേയും കണ്ടു വണിക്കുന്നതിൽ നമുുടെ രാജധാനിക്കു ഗ

രിയല്ലെന്നും നമ്മുടെ രാജധാനിയിലുള്ള നിവാസികളേയും 32 ദേശ
നഗരങ്ങളേയും മാനവസൃതിയിലെ നിയമാനുസരണങ്ങളേയും
ക്ഷത്രിയരാജാക്കളുടെ യുദ്ധപരാക്രമത്തേയും ആശ്രിതവാത്സല്യ
ത്തേയും കണ്ട് അയോദ്ധ്യക്കു വേറെ ഒരു രാജധാനിയെ ഉപമിക്കു
ന്നത് ഇന്ദ്രന്റെ രാജധാനിയായ സ്വർഗ്ഗത്തെപ്പോലെ ലക്ഷ്യമാണ്. അ
യോദ്ധ്യ ഭൂസ്വർഗ്ഗമാണെന്നാണ് സകല ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഘോഷിക്കു
ന്നത്. ഇപ്പോൾ നമുക്കു നേതൃത്വമുള്ളതായ ഈ ലക്ഷ്യരാജ്യത്തി
ന്റെ വൈഭവം ആലോചിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ രാജ്യവും സ്വർഗ്ഗ
വും ഇതിന്നു ശരിയല്ല. കാരണം രാവണന്റെ പൂർവ്വഗോപുരം
പരിധിയിൽ ആദിത്യൻ തന്റെ പുത്രമിത്രകളത്രങ്ങളോടുകൂടി അധി
വസിക്കുന്നു. സ്വർഗ്ഗഗ്രന്ഥങ്ങളിലും സൂര്യൻ മാനസംസാരമെന്ന
പദ്യത്തോടുകൂടി സഞ്ചരിച്ചു മേൽവെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്നതെ
ന്നു ശാസ്ത്രങ്ങൾ ഘോഷിക്കുകയും അതിനെ അനുസരിച്ചു നമ്മുടെ
കലഗുരുവായ വസിഷ്ഠർ ആദിയായി പറഞ്ഞുവെച്ചതും അങ്ങി
നെയാണ്. എന്നാൽ യഥാർത്ഥം അങ്ങിനെയല്ല. രാവണന്റെ
കല്പനപ്രകാരം പൂർവ്വഗോപുരപരിധിയാണ് വസിക്കുന്നത്. എ
ന്നതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. ജ്യേഷ്ഠ സജ്ജനങ്ങളാൽ
ഘോഷിക്കപ്പെട്ട ശാസ്ത്രം അസത്യമായി വിചാരിപ്പാൻ തരമില്ല.
നിന്തിരുവടിയുടെ വാക്കിനെ കേട്ടു അടിയൻ നോക്കുമ്പോൾ ഗോ
പുരപരിധിയിൽ സൂര്യന്മാരെ കാണുന്നതുമില്ല. നിന്തിരുവടി എ
ന്തിനെക്കണ്ടാണ് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല.
എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണാ
ഭായ്യാവിധോഗിയായ എന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടായ ഭവിച്ചുപോയതി
നാൽ അങ്ങിനെ ഭ്രമിച്ചുപോയതാണ് സൂര്യൻ ആലോചിച്ചതിൽ
ആദിത്യന്മാരല്ല. രാവണന്റെ പൂർവ്വഗോപുരം തുലാമണ്ഡലത്തിൽ
കളിൽ നിർമ്മിച്ചതായിരുന്നു. അതിൽ ചെറിയതും വലിയതുമു
ണ്ട്. ആദിത്യൻ തന്റെ രഥത്തെ ലക്ഷ്യപരിയായി നടത്തിവരു
മ്പോൾ സൂര്യകിരണങ്ങൾ സ്തംഭങ്ങളിലും സ്തംഭികാങ്കണികൾ സൂ
ര്യനിലുംതമ്മിൽ അന്യോന്യം പ്രതിഫലിക്കുമ്പോൾ ചെറിയതും വ

ലിയതുമായ സ്റ്റടിക്കുല്ലുകളല്ലാം സൂര്യന്മാരെന്നെ തോന്നിപ്പോയതാണ്. സ്റ്റടിക്കുണതികൾ സൂര്യകിരണങ്ങളോടു മത്സരിച്ചതിന്റെ പ്രകാശം ഇവിടെ വേണമെന്നില്ല. ഞങ്ങളുടെ പ്രഭമാത്രം ലക്ഷയിൽമതി എന്നു ആകാശത്തോളം ആട്ടിത്തുരത്തുന്നതു നോക്കുക. അതുശുദ്ധമെന്നു പറയാനുള്ളു. എന്നുതന്നെയല്ല, രാവണന്റെ രഥവീഥിയെ നോക്കുക. കല്പാന്തകാലാൽ ഭൂതബാധവാഗ്നിമിതരീന ചെമ്പുകടാരതുലിതകുടാരാനന്തനായ ശ്രീഹനുമാൻ വാലാഗിയായ് ലക്ഷയല്ലാം ഭേദിപ്പിച്ചു എന്നു നമുക്കറിവുണ്ട്. ആ അഗ്നി ഇനിയും കെട്ടിട്ടില്ല. അതാ നോക്കുക നമ്മുടെ നേരിട്ട അഗ്നിജവാലാമാലകൾ കത്തിജ്വലിച്ചു വരുന്നു. രാവണന്റെ കല്പനക്കു നമ്മെ ഭേദിപ്പിപ്പാൻ വരുന്നതായിരിക്കുമെന്നു പറയുകയും അതിനെക്കൂട്ടു ലക്ഷണൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ ഹനുമാനാൽക്കൊടുത്തപ്പെട്ട വാലാഗ്നി വരുന്നതാൽ കെട്ടത്തു രണ്ടാമതു ലക്ഷയസൃഷ്ടിച്ചൊക്കെ എന്നു ലക്ഷഗുപ്തൻ പറഞ്ഞതിന്നു ഇപ്പോൾ നിന്തിരുവടി പറയുന്ന വാക്കു വിരുദ്ധമാണ്. അടിമൻ നോക്കുമ്പോൾ അഗ്നി കാണുന്നില്ല എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ മേട്ടു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി കാര്യം മനസ്സിലാക്കി ലക്ഷണന്മാരേ പറയുന്നു. ഹെ സൌമിത്ര! കാര്യം ശരി; അഗ്നിയല്ല, അഗ്നിയോ എന്നു ശങ്കിപ്പാൻ അവകാശമെന്നെന്നുവെച്ചാൽ മഹാഹിയിൽ ദേവരഥം ദൈവരഥം വായുരഥം ഭൂതരഥം ശങ്കരഥം അഗ്നരഥം ഇങ്ങിനെയുള്ള അനേകരഥങ്ങൾ നിരവിരയാതി നില്ക്കുകയും രഥോപരിയിൽ കെട്ടി ആകാശത്തോളം ഉയർന്നിരിക്കുന്ന മത്സ്യക്കൊടി, ഗരുഡക്കൊടി, വേണക്കൊടി, വീണക്കൊടി, ഉരഗക്കൊടി, മുതലായ കൊടിക്കൂറുകൾ കനകത്തകിടകളിനാൽ പണിചെയ്തു വായുമണ്ഡലത്തെ അതിക്രമിച്ചു നിൽക്കുകയും വായവിന്റെ സംഘടനത്താൽ മറിഞ്ഞു മറിഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുകയും കൂറുകളുടെ അഗ്രത്തിൽ ഗോമേദകമെന്ന രത്നങ്ങൾ താക്കി പണിചെയ്തിരിക്കയാൽ ആയതിൽ സൂര്യകിരണങ്ങൾ പ്രതിഫലിക്കുമ്പോൾ അനേകായിരം കൊടിക്കൂറുകൾ ഏല്പാം ഏകകാലത്തു

തപോവൈ പ്രകാശിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അഗ്നിയോ എന്നു ശങ്കിച്ചു
 പോയതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല രാവണന്റെ ഗജപ്പന്തിയെ
 നോക്കുക. അനേകായിരം മത്തഗജങ്ങൾ ഗജപാലന്മാരോടുകൂടി
 അഞ്ചനാദിയെപ്പോലെ അച്ഛജലപരിവൃണ്ണതയോടുകൂടിയ തടാ
 കത്തിലേക്കു വരികയും സ്നാനകഴിഞ്ഞു മടങ്ങിപ്പോകുകയും ചെയ്യു
 മ്പോൾ ഹേമാദ്രിയെപ്പോലെ സ്വണ്ണഗജങ്ങളോടുകൂടിയും ചെയ്യു
 ന്നതിനെ നോക്കുക. ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ, സംഗതിയെന്താണെന്നു
 ലോചിക്കുമ്പോൾ തടാകത്തിലുള്ള ജലം സ്വണ്ണനീരായിരിക്കു
 മോ. അല്ല ഗജങ്ങൾക്കു മായങ്ങളുണ്ടോ ലക്ഷ്യം? സ്വണ്ണനീ
 രാണ് ജലമെന്നു വരികിൽ ഗജപാലന്മാർ ആ ജലത്തിലാണ്
 സ്നാനം ചെയ്യുത്. അവർക്കു ശരീരത്തിന്നു യാതൊരു പ്രകൃത്യാ
 ത്യാസവും കാണുന്നില്ല. സൂക്ഷ്മം ആലോചിക്കുമ്പോൾ മത്തഗ
 ജങ്ങൾ എത്രതന്നെ അശുജലത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്യാലും സ
 നോഷത്തിന്നാജ്ഞാണ്ടു പംസുസ്നാനമാണ് അവർക്കു മുഖ്യം ത
 ന്നിമിത്തം ലങ്കയിൽ മുത്തന്നു ഭാരിദ്രമായതിനാൽ കനകങ്ങളി
 നാലും രത്നങ്ങളിലും നൽ നടത്തിപ്പണിചെയ്യുന്നതിന് പടവുക
 ലെ തങ്ങളുടെ നഖശിഖരങ്ങളാൽ ഉടച്ചു പൊടിച്ചുണ്ടായ കനക
 പൊടികളെ തുവിക്കുരത്താലെടുത്തു ശരീരത്തിൽ വീശുകയും ന
 നത്തുള്ള ശരീരത്തിൽ ആയതു പതിഞ്ഞു ആതപോഷ്ണത്താലുല
 ന്തിനാൽ സ്വണ്ണപവ്വതപോലെ തോന്നിപ്പോയതാണ്. എ
 ന്നതന്നെയല്ല രാവണന്റെ കല്പനപ്രകാരം നമ്മോടു യുദ്ധംചെ
 യ്ക്കാൻ ശുഭപാണിയായ പരമേശ്വരൻ പുലിത്തോലടുത്തു ആന
 ത്തോൽ പോർച്ചയിട്ടു പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ നില്ക്കുന്നതിനെ നോ
 കുക. രാവണനോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ മേലിൽ നമുക്കു ജയമുണ്ടാ
 വുന്നതല്ല. സുഗ്രീവാദികളായ സൈന്യങ്ങളെ കൂട്ടി സാഗരം
 കടന്നുപോകുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു പറയുകയും, ലക്ഷ്യം പാ
 യുന്നു; ശരണം പ്രഭോ പരമേശ്വരൻ ഒരു കാലത്തും നമ്മോടു യു
 ധത്തിന്നു വരുവാനവകാശമില്ല. അടിയൻ നോക്കുമ്പോൾ കാ
 ണുന്നതുമില്ല. യാതൊന്നിനെയാണ് പരമേശ്വരൻ എന്നു സങ്ക

പ്ലിക്കുന്നത് എന്നു ചോദിക്കുകയും ഭഗവാൻ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി
 ഫെ സൌമിത്രേ! കാര്യം പിഴച്ചുപോയി പരമേശ്വരനല്ല ലകയി
 ലുള്ള രാജസന്ദ്രീകർ വികാരവർണ്ണനക്കാരെല്ലാണ്ടു അതിൽ ചന്ദ-
 നം മട്ടിപ്പാലുരുതലായ വാസനാദ്രവ്യങ്ങൾ ഗൃഹങ്ങൾത്തേറും ശു-
 മിക്കുകയും ആ ശുമങ്ങൾ ആകാശമാറ്റം ഉയരുകയും ചെയ്യുന്നു.
 പശ്ചിമഗോപുരം പവിഴമെന്ന ഏകപദോത്ഥത്താൽ ഭിത്തി ഉയ-
 ത്തി പണിചെയ്തു ഏഴുനില മേടയായുയർന്നിരിക്കുന്നതിൽ മുന്പ-
 ണ്ണ ശുമങ്ങൾ ചെന്നു ചുറ്റിനിറഞ്ഞു കാണുമ്പോൾ പവിഴവണ്ണ-
 മായ ഗോപുരം പരമേശ്വരനാണെന്നും അതിൽ ചുറ്റിയിരിക്കുന്ന
 ശുമം ആനയുടെ ചർമ്മമാണെന്നും ശങ്കിച്ചതാണ്. ഇതെല്ലാം
 വിശ്വകർമ്മാവിന്റെ അത്യുത്തമമായ കരകൗശലമെന്നു പറയേ-
 ണ്ടുള്ളൂ. എന്നതിനേക്കൂട്ട ലക്ഷ്മണൻ ചോദിക്കുന്നു ശരണ-
 രഥമവത്ര! ഇതാ നോക്കുവിൻ! അനേകായിരം മോടമാളികകൂടശ്ശേ-
 പുരങ്ങളുടെ ഇടയിടയിൽ ഇന്ദ്രനീലമെന്ന ഏകരത്നത്താൽ ഒ-
 രോ മേടക്കളെ സൃഷ്ടിച്ചെയ്യുകാണുന്നുണ്ട്. ആയതിന്നു കാരണമെ-
 നെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. എന്നുള്ള ലക്ഷ്മണന്റെ ചോദ്യത്തി-
 നെ ഭഗവാൻ സമാധാനിക്കുന്നു. ഫെ സൌമിത്രേ! ജാതകീചോ-
 രനായ രാവണൻ ഈ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി സമ്പാദി-
 ച്ചുള്ള പ്രത്യേകദ്രവ്യങ്ങൾ പാപമെന്ന നിഷേധമാണ്. ആയ-
 തിന്റെ വണ്ണം കറുപ്പാണ്. കറുത്ത വണ്ണത്തോടുകൂടിയ തന്നാൽ
 ആജ്ഞിതമായ ദ്രവ്യത്തെ സൂക്ഷിപ്പാൻ കറുത്ത വണ്ണത്തോടുകൂടിയ
 ഭണ്ഡാരങ്ങളായ എടയിടയിൽ ഈ കാണുന്ന ഏഴുനിലമേടകൾ
 ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലുകളാൽ പണിചെയ്യതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല
 ഈ മൂന്നുനൂറ്റായിരം തെരുവീഥികളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന
 പാകിതികണ്ഠസദനമായ രാവണരാജധാനി നോക്കുക. മണികൃ-
 ത്താൽ അസ്ഥിഭാരമിട്ടു മരതകത്താൽ ഭിത്തി ഉയർത്തി പവിഴ-
 ത്താൽ കാൽനിർത്തി വൈരത്താൽ ഉത്തരംകെട്ടി ശോഭമേകത്താൽ
 വിട്ടമിട്ടു പുഷ്പരംഗത്താൽ പലക ചേർത്തി ഇന്ദ്രനീലത്താൽ ഇട-
 യിടുക്കി കനകത്താൽ വിതാനിച്ചു ഗന്ധപ്പച്ചയാൽ ജഗദിക്കുമുദ-

വളർത്തി ആസ്ഥാനമണിമണ്ഡപം എഴുന്നില മേടയായുത്തിയിരിക്കുകയും മുഖമണ്ഡപത്തിലുള്ള രാജധാരിയുടെ ചതുർഗുണമിലും ഇടവിടതെ നാട്ടുസ്ത്രീകൾ നടനനാട്ടുങ്ങളെ ചെയ്യുവതെന്നതിനെക്കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശുക്കപ്പെരങ്ങളുടെ സംഗീതപുരസ്സരമായ നടനങ്ങളെ നോക്കുക. അതിശയമതിശയം! അത്യന്തമെന്നേ പറയേണ്ടതുളളൂ. നവരത്നചചിതമായ മേടകളുടെ മദ്ധ്യേ രാവണരാജധാരി ശോഭിക്കുന്നതു എതുപോലെവെന്നാൽ വൈകുണ്ഠവാസനായ ശ്രീനാരായണസ്വാമി വക്കോടേഴശത്തിലണിഞ്ഞുള്ള കൌസ്തുഭമാലപോലെ ശോഭിക്കുന്നു. അല്പായാലക്ഷണം! പന്നശേഷപരനാലും അവന്റെയ പങ്കയെ ഭായ്ക്കാവിതരംഗിയായ എന്നാൽ വണ്ണിപ്പൻ അസാധ്യമാണ്. അല്പനരം നാം പങ്കയുടെ അത്യന്തങ്ങളെക്കണ്ടു നില്ക്കുമെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ രാമാദികൾ സുബലാഭരണമെന്നു ചെയ്തു പങ്കയെക്കണ്ടു ഓരോ അസൂയകളെപ്പറ്റത്തു നില്ക്കുന്നതായി ഭൂതന്മാരാൽ രാവണൻ അറിഞ്ഞു രാമാദികളെ ഇതുവാരക്കുഞ്ചൊരിയവന്നിട്ടില്ല. ജാനകിയുടെ പഴയ ഭർത്താവെന്ന ഒന്നു കണ്ടേക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു അനേക ഉച്ഛ്വാസികളോടുകൂടെ സൈന്യയുക്തനായി വടശോപരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു നിൽക്കുന്ന അവസരത്തിൽ രാവണഭൂതന്മാർ രാമാദികളെ രാവണന്നു കാട്ടിപ്പറയുന്ന ശരണം പ്രതാപലങ്കേശര! അതാ സുബലത്തിന്റെ മുകളിൽ ഏകനായി നില്ക്കുന്നവൻ ജാനകിയുടെ പഴയ കണവനായ രാവണനവനാണ്. ആയവന്റെ ഇടത്തെ വശം നില്ക്കുന്നവൻ പൂർണ്ണചാമരത്തിന്റെ പഞ്ചമുറപ്പുകളേയും വൈരൂപ്യം ചെയ്തു ലക്ഷ്യനെന്നാണ്. വലത്തുവശം നിൽക്കുന്നവൻ വാനരരാജാവായ സുഗ്രീവനാണ്. അതാ അങ്ങയെക്കണ്ടു രൗദ്രഭാവത്തെ നടിക്കുന്നവൻ ഖാലിസുന്ദരയായ അംഗദനാണ്. അതാ നോക്കുവിൻ പടകൾക്കു പുറമെ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ പടനായകനായ നീലനാണ്. അതാ കരടി മുഖത്തോടുകൂടി വളരെ വയസ്സനാക്കുന്നവൻ ബ്രഹ്മരത്നജനായ ജാംബവാനാണ്. അതാ

സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുവിൻ വെടിമരുന്നുരച്ച അമ്മിക്കുഴവിപോലെ പടയിടയിൽ നിൽക്കുന്നതു ആരെന്ന് മനസ്സിലാക്കും. നമ്മുടെ ലങ്കയെ കൊള്ളിവെച്ചുപോയ കള്ളനായ ഹനുമാനാണ്. പിന്നെ പിൻഭാഗത്തു നിൽക്കുന്നതു 70 വെള്ളം വാനരസന്തതങ്ങളാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻനിൽക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഭഗവാൻ തന്റെ ഭക്തനായ വിഭീഷണനോടു ചോദിക്കുന്നു. ഹെ ലങ്കേശ്വര ലങ്കാനഗരിയുടെ വൈഭവങ്ങളെക്കണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ വടശ്ശേരിപ്പേരിയിൽ വന്നു നിൽക്കുന്നവനോണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. സ്വപ്നമിൻ രാമചന്ദ്രപ്രഭോ; ജാനകീചോരനായ രാവണൻ അനേകദേവസ്ത്രീകളോടുകൂടി അങ്ങയെ കാണേണ്ടതിലേക്കായി വന്നു നിൽക്കുന്നതാണെന്നു പറയുകയും അതു കേട്ട ഭഗവാൻ വ്യസനിച്ചു ഹെ ലങ്കേശ്വര; എന്റെ ഭരണസ്ഥാനോക്കുക ധനുർവ്വേദപോരംഗത്തായി ശത്രുനിഗ്രഹാർത്ഥം ശിഖാബാണപാണിയായ എന്റെ അനുജൻ സമീപത്തിന്നും അതിജാഗ്രതയോടുകൂടി സുഗ്രീവപ്രഭുതികളായ എഴുപതു വെള്ളം പടകൾ എനിക്കു സ്വാധീനമായിരിപ്പാനും ആജീവനാന്തം പിരിയരുതെന്നുള്ള സങ്കല്പത്തോടുകൂടി പാണിഗ്രഹണംചെയ്തു എന്റെ പത്നി എന്നപ്പിരിഞ്ഞു ഒരു സംവത്സരമായി ചിറയിലിരിപ്പാനും ലങ്കാധിപനായ രാവണന്റെ ശിരസ്സിൽ 10 കിരീടവും വഹിച്ചു എന്റെ മുന്നിൽവന്നു വലുതായ പുഞ്ചിരിയോടു നില്പാനും വലുതായ ഒരു വില്പം പിടിച്ചു രാവണന്റെ മുമ്പിൽ വലുതായ ഒരു വിഷ്ണുവേഷത്തോടുകൂടി ഞാനും നില്പാനുമല്ല ബ്രഹ്മാവ് എന്റെ ശിരസ്സിൽ ലിഖിക്കുമെന്നും. എന്തു ചെയ്യാം. മേലിൽ ഞാൻ പ്രാണനോടുകൂടിയിരുന്ന വല്ല പ്രയോജനവും ഉണ്ടോ എന്നു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ നോക്കി പറഞ്ഞു.

മകുടഭംഗം.

ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു ജാനകീചോരനായ രാവണന്റെ നിന്തം നോക്കുക എന്നു പറഞ്ഞ ഉടനെ സുഗ്രീവൻ

പത്തുകുലങ്ങളിൽ വ്യാഘ്രം ചാടി തച്ചതകണ്ഠാക്ഷേപിണയെ അതുപോലെ വടശ്ശേപ്പുരത്തിൽ ചാടി രാവണന്റെ മുടിപിടിച്ചു വലിച്ചു തഴുത്തിട്ടു പത്തു മുഖത്തും ചവിട്ടി മുഷി ചുട്ടു മോത്ത കിച്ചു അടിച്ചുരുട്ടി നഖശിവരങ്ങളാൽ മണനി രക്തം പ്രവാഹിപ്പിച്ചു അവസാനം കൂട്ടുകിരീടമായ പത്തു കിരീടത്തെയും നാഗരജാവിന്റെ ഫണാഗ്രത്തിലുള്ള രത്നം പക്ഷിരാജാവു തട്ടിപ്പിരിച്ചു കൊണ്ടുപാകുമ്പോലെ തട്ടിപ്പിരിച്ചു. ഭഗവാൻ സുഗ്രീവൻ വടശ്ശേപ്പുരത്തിലേക്കു ചാടിയതിനെക്കണ്ടു അല്പയുദ്ധ പ്രണേസവിധിയെ സുഗ്രീവ! ശത്രുനിഗ്രഹാർത്ഥം ചന്ദ്രഹാസമെന്ന വാർ അനവരതകാലത്തും രാവണന്റെ കരത്തിലുണ്ട് എന്നുതന്നെയല്ല വലിയ ദുർമാഗ്നിയും മയോവിയുമാണ് അങ്ങിയെപ്പറ്റി രാവണൻ ശത്രുപക്ഷിയായ നിന്നെ വധിക്കാതെയിരിക്കയില്ല നീ നിരന്യധനല്ല. എന്തുതരത്തിൽ രാവണൻ പക്കൽനിന്നു നീ മടങ്ങി വരും. ഈരോഴ പതിന്നാലുലോകം ജയിച്ചാലും നീ മടങ്ങിവരുന്ന പക്ഷം ഞാൻ മേലിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുമോ. നീ എന്റെ പ്രണേസവിയല്ലെ. മന്ദരപാത്രത്തെ എടുത്ത ഭുജപാലപരാക്രമിയായ ഹൈ സുഗ്രീവ; നിന്നെ ഒരു നിർദ്യനായ രാവണൻ കഷ്ട സമയം വധിച്ചുപോയിയെന്നുവരികിലും, ഞാൻ രാവണനോടു യുദ്ധം ചെയ്തു അവനെ ജയിച്ചുയെന്നു വരികിലും തോറ്റ ഫലമല്ലാതെ ജയിച്ചുവന്നായി വരുന്നതല്ല. അയ്യയ്യ സങ്കടം അഹിക്കുന്നില്ലല്ലോ. എന്നു തന്നെത്താൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ സുഗ്രീവൻ ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിൽ രാവണന്റെ കൂട്ടുകിരീടം കൊണ്ടുവന്നു കാഴ്ചവെച്ചു നമസ്കരിച്ചതിനെക്കണ്ടു ശ്രീരാമസ്വാമി അത്ഭുതം സന്തോഷിച്ചു പറയുന്നു. ഹൈ സുഗ്രീവ നീ ഒരുവൻ ഇല്ലെങ്കിൽ ഈ ജന്മത്തു എന്റെ പത്നിയെ എന്നാൽ കണ്ടാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. മേലിൽ വേണ്ടുന്ന കാര്യവും വഴിപോലെ ചെലവഴിച്ചുകൊള്ളുക. എന്നു കീർത്തിക്കുകയും അതു കേട്ട സുഗ്രീവൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ നിസ്സാരനായ എന്നെ കീർത്തിക്കത്തക്കവിധം നിങ്ങൾക്കു യാതൊരു സഹായവും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ലെ

സ്താൻ സേവനമനുഷ്ഠിക്കുന്നവർ കിന്തിക്കേണ്ടവർ വേറെ ചിലരെയാണ്. സാധുശാപിയനായ അനകിയെ രാവണൻ ചിറ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ അടുത്തുവന്ന പക്ഷി ചെയ്തു സഹായത്തെപ്പോലെ ഞാൻ വല്ല സഹായവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ. അങ്ങനെയൊട്ടനായ മാരുതി ലങ്കയിൽ ചെന്ന പക്ഷിയിലധികം പടക്കളെ കൊന്നു ലങ്ക കൈക്കലാക്കി. അനകിയെ കണ്ടു വന്നു. ശൃംഗിവേശധീപനായ ശൃംഗീവൻ അനകിയെ വേണ്ടത്തക്ക സഹായങ്ങളെച്ചെയ്തു. അവരെ യൊക്കെയും കിന്തിക്കേണ്ടത്. ഞാൻ ഇവിടെനിന്നു വടക്കോട്ടു നോക്കിപ്പോയി വടക്കോട്ടു തിരികെ ഇവിടെക്കും ചാടിയെന്നല്ലാതെ അനകിയെക്കണ്ടു വന്നുവോ വീണ്ടുകണ്ടുവരുവാൻ സമർത്ഥനായ ഭാര്യയെക്കൂടി ഇതുവരെ യാതൊരു സഹായവും എന്നാൽ ചെല്ലാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നു പറഞ്ഞു സുഗ്രീവൻ ചിന്തിച്ചു. വാങ്ങുകയും വിടുകയും ചെയ്ത വിളിച്ചു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. സുഗ്രീവൻ കഴിഞ്ഞുവെച്ചു ഈ പദമേൽമെന്നെന്നെന്നു ചോദിക്കുകയും വിളിക്കുകയും ചെയ്ത നോക്കി സപാമിൻ രാവണൻ ശിരസ്സിൽ വെച്ചുവെച്ചു കൂട്ടുകിരീടമാണിത്. രാവണന്റെ ശക്തി ആലോചിച്ചാൽ പരമേശ്വരനായ അനന്തന്റെ ഹണാഗ്രത്തിലുള്ള നാഗിനിക്കപ്പുറത്തു പാതോദ്ധനത്താൽ ഭൂമിയെപ്പിളന്നു തട്ടിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ടുവരുന്ന സുഗ്രീവന്റെ ശക്തി ആലോചിക്കുമ്പോൾ അത്യുജ്വലമുണ്ട്. സംഹാരമുതിർന്ന പരമേശ്വരനായും അസംഹാര്യമായ കർമ്മമാണ് മകുടഭാഗം. സുഗ്രീവന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി രാവണന്റെ ശിരസ്സ് രാമസായകത്താൽ അറാ മണ്ണിൽ പുരളുന്നതല്ലെന്ന് മുമ്പുതന്നെല്ലാണെന്നു വാദിച്ചു. എന്നു പറഞ്ഞു ഭഗവാൻ ഈ കിരീടം നിങ്ങൾ വേണ്ടതാണ്. നീയെടുത്തു സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു പറഞ്ഞു വിളിക്കുന്നത് പക്ഷർ കൊടുത്തു എല്ലാവരും സുബോധത്തിൽനിന്നു കീഴോട്ടിറങ്ങി അവരെയും അപമാനത്തിലിടുകയും ചെയ്തു.

വടക്കോട്ടു തിരികെ രാവണൻ വലിയ ലങ്കയെടുത്തു

കീഴിറങ്ങി തന്റെ രാജധാനിയിലേക്കു വന്നു രക്ഷസഭൃസുരന്മാരെ വരുത്തി ശുദ്ധികലശം ചെയ്യിച്ചു കോട്ടയിലേക്കു പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

പട കളുടെ അണിവകുപ്പ് .

ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ സുഗ്രീവ! കാലവിളംബനം വരുത്തരുത്. എത്ര കാലമാണ് സുബലത്തിന്റെ ചുമട്ടിൽ ഇരിക്കുന്നത്. പൂച്ചികന്മാരായ ഘോഷിക്കപ്പെട്ട മാനവസ്ത്രതിയുടെ സിദ്ധാന്തം ആലോചിക്കുമ്പോൾ വില്ലും പിടിച്ചിങ്ങിനെയിരിക്കുകയല്ല വേണ്ടത്. ചെയ്യേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തി വേറെ ഉണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ. പതിനേഴു വെള്ളം പടയോട്ടക്കൂടി ഹനമാൻ പശ്ചിമഭാഗപുരത്തിലേക്കും പതിനേഴു വെള്ളം പടയോട്ടക്കൂടി അംഗദൻ ദക്ഷിണഭാഗപുരത്തിലേക്കും പതിനേഴു വെള്ളം പടയോട്ടക്കൂടി സുഗ്രീവൻ വടഭാഗപുരത്തിലേക്കും പോരിന്നു പോകണം. ബഹിർഭാഗത്തിൽനിന്നു കോട്ടയുടെ അന്തർഭാഗത്തിലേക്കും അന്തർഭാഗത്തിൽനിന്നു ബഹിർഭാഗത്തിലേക്കും ആരെയും കടപ്പാ നയക്കരുത്. ഗതാഗതവിരോധം ചെയ്യണം എന്നു കല്പിച്ചയക്കുകയും ബാക്കിയുള്ള രണ്ടു വെള്ളം ചെറുവാനരങ്ങളെ ഫലഭൂലപകുപ്പങ്ങൾ കൊണ്ടു വന്നു യുദ്ധത്തിനായ് വാനരന്മാർക്കു കൊടുപ്പാൻ കല്പിച്ചയക്കുകയും വല്ല മായങ്ങൾ രാക്ഷസന്മാർ പ്രവൃത്തിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു ഞങ്ങൾക്കുറവുതരണം. നാലു ഭാഗപുരത്തുടേയും ചുറ്റി സഞ്ചരിക്കുകയെന്നു വിഭീഷണനോടു കല്പിക്കുകയും അനുജനും താനും ശിലാബാണപാണികളായി യുദ്ധസന്നദ്ധന്മാരായി നില്ക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിവരം ദൂതന്മാരായ രാവണനറിഞ്ഞു തന്റെ സൈന്യങ്ങളോടു പറയുന്നു. സൈന്യാധിപനായ പ്രഹസ്ഥൻ 200 വെള്ളം പടയോട്ടക്കൂടി പൂർവ്വഭാഗപുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിട്ടുള്ള നീലനോടും; 200 വെള്ളം പടയോട്ടക്കൂടി മഹാപർവ്വൻ ദക്ഷിണഭാഗപുരത്തിലുള്ള അംഗദനോടും 200 വെള്ളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി ഇന്ദ്രജിത്ത പശ്ചിമഭാഗ

പുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വന്ന ഹനുമനോടും യുദ്ധം ചെയ്തു. 200 വെള്ളം പടകളോടുകൂടി ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു രാമനോടും അവന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണനോടും ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. രാജധാനിയിലുള്ള ഭണ്ഡാരങ്ങൾ നഗരവീഥികൾ മുതലായ്യിന്നു കാവലായി വിരൂപാക്ഷനും നിത്യതയായുള്ള സൈന്യങ്ങളും പോകട്ടെയെന്നു രാവണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു പ്രഹസ്ഥൻ പറയുന്നു. രാവണീശ്വര; നിന്തിരുവടി യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു നന്തയാൽ കുരങ്ങന്മാർ നേരിട്ടുനില്ക്കുമോ രാക്ഷസന്മാരുടെ കയ്യിൽ പതിന്നെട്ടു വരയുധങ്ങളുണ്ടു വാനരന്മാർക്കു ആയുധമുണ്ടോ. നമുക്കു 1000 വെള്ളം സൈന്യങ്ങളുണ്ട്. അവർ നശിക്കേണമെങ്കിൽ 100 യുഗം രത്രീ പകൽ ഇടവിടാതെ യുദ്ധം ചെയ്യാലും സാധിക്കുന്നതല്ല. സിംഹത്തിനെക്കണ്ടു നായയെ പോലെയെന്നല്ലാതെ പിന്നെ യെന്തെന്നാണ് പറയേണ്ടത്. എന്നതിനെക്കേട്ടു മാല്യവാൻ പറയുന്നു. ഹേ പ്രഹസ്ഥ! ശത്രുക്കളുടെ ദുർബ്ബലത പ്രബലതക്കളു ആലോചിപ്പാൻ നിന്നുക്കു ബുദ്ധിയില്ലല്ലോ. വാനരങ്ങൾ സാരമില്ല നിരായുധന്മാരാണ് അവർ വിചാരിച്ചാൽ നമ്മോടു എന്തു കഴിയും എന്നു നിന്നുക്കു മാവണനോടു പറയുവാൻ ലജ്ജയില്ലല്ലോ. കുറെ ദിവസം മുമ്പെ നമ്മുടെ രാജ്യത്തിൽ ഹനുമനെന്ന ഒരുവൻ വന്നു പകുതിയിലധികം പടകളെയും ലങ്കയെയും കൊള്ളിവെച്ചുപോയതു കണ്ടില്ലെ അതുതന്നെയല്ല സുഗ്രീവനെന്ന ഒരുവൻ രാവണന്റെ കിരീടം തട്ടിപ്പറ്റിച്ചു കൊണ്ടുപോയില്ല. അവരുടെ കയ്യിൽ ചക്രമുണ്ടോ, ശൂലം വാൾ ഗദ മുതലായ പരായുധങ്ങളുണ്ടോ, പെരുമന്താ; കള്ളു കുടിച്ചു കാമപരവശന്മാരായി നടക്കുകയല്ലാതെ കായ്ചിവരം വല്ലതും നിങ്ങൾക്കു കൈകിലും ഉണ്ടോ, എന്നു പറഞ്ഞു പ്രഹസ്ഥനെ വിട്ടു മാല്യവാൻ രാവണനോടു പറയുന്നു. ഹേ രാവണം! നീയും നിന്റെ കുടുംബങ്ങളും നമ്മുടെയടുത്തുള്ള അനുഭവിച്ചാൽ ഇവർക്കുതന്നെ ചേതം. ആയതു കൊണ്ടു രാമസായകം നേരിട്ടുന്നതിന്നുമുമ്പെ ജംഭാരി കുങ്കി കാലം

യോദ പരിഭാവിമേമകുഭ സമാനസമുജ്ജം ചിതകചകുഭയുഗാഭ
 ഞാടുക്രിയ ജനകിയെ ചിറവിട്ടു രക്ഷപെടുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു
 മാധവൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ മാധവനെ നോക്കി അസംബന്ധം
 പറയാതെ എഴുന്നീറ്റുപോകുക എന്നു രാവണൻ പറഞ്ഞതിനെ
 കേട്ടു മേ രാവണം! കുലവൃദ്ധനായ എന്റെ വാക്കിനെ നിഷേ
 ധിക്കുന്നതിൽ രാമസായകം നിന്റെ തലയെ മേദിപ്പുറുതിടവൽ
 മെന്നു പറഞ്ഞു മാധവൻ സഭയിൽ നിന്നു പോകുകയും ചെയ്തു.

അംഗദൻ ഭൂതം .

കവി.

വൃതനായകതീർച്ചുറന്തപുവിക്കിനായകനിപ്പുമെൽ
 സീതനായകൻവെറുള്ളതെയവനായകനീചെപ്പും
 വേതനയെകൻമൽനിൻറവിതീക്കിനായകന്താൻവിട്ടു
 തുതൻയാൻപണിത്തമരം ചൊല്ലിടവന്തനിന്റെ

ഭഗവാൻ വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. ഓ, ലക്ഷ
 ശ്വര; നാം ഈ രാജധാനിക്കു അകഴിയായി ശോഭിക്കുന്ന സാഗ
 രതരണം ചെയ്തു അനന്തരം ലങ്കയിൽ വന്നു പടവീട്ടു നിശ്ചയിച്ചു.
 നമ്മുടെ ഉദ്ദേശത്തെ രാവണഭൂതന്മാരൽ രാപണനു അറിവു കൊ
 ട്തു. എന്നു മാത്രമല്ല രാവണന്റെ മകുടഭംഗം ചെയ്തു. പ
 യ്യവസാനം പടക്കളെ നല്ല ഗോപുരങ്ങൾക്കും യുദ്ധത്തിനായു
 മഗ്ഗവിരോധം ചെയ്തു. ഈ അവസരങ്ങളിലെല്ലാം രാവണനെ
 കിലും പടക്കളകിലും യുദ്ധത്തിന്നു വരേണ്ടതാണ്. നാം ഇതുവ
 രെ കാത്തിരുന്നു രാവണനെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വരാതിരി
 പ്പാൻ കാരണമെന്താണെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ആയതുകൊ
 ണ്ടു എന്റെ മനസ്സിൽ ഒരാലോചനയുണ്ടു അതിനെ പറയാം.
 എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നാം ഇവിടെനിന്നു രാവണന്റെ അടുക്ക
 ലേക്കു ഒരു ദൂതയച്ചു രാവണന്റെ അഭിപ്രായത്തെ അറിയേണ
 താണ്. യുദ്ധത്തിന്നു വരാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണമെന്ത് ജന
 കിയെ ചിറവിട്ടവൻ മനസ്സുണ്ടോ അല്ല യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നു
 വോ ഇതിൽ രണ്ടാലൊന്നു ചെയ്യാതെ കോട്ടയടച്ചു ഇരുന്നാൽ

മേലിൽ ദേശമിരമൻ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല എന്നു രാവണനെ അറിയിപ്പാനായി ഒരുവനെ അയക്കേണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. സന്ധി, വിഗ്രഹം, യാനം, ദൈധീഭാവം, സമാശ്രയം മുതലായ ഷണ്നീതികളിൽ സന്ധിയെന്നുള്ള ഒരു നീതി നടത്താതെ ഇരുന്നാൽ അതു നമ്മുടെ അടുക്കൽ വാക്കിയാണ്. പൂർവ്വികന്മാരൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട മാനവസ്വതി മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഇങ്ങിനെ ഘോഷിക്കുന്നുണ്ട്. പൂർവ്വികന്മാരുടെ പത്മമാവിൽനിന്നു തെറ്റിനടപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. കാലത്രയത്തിലും രാക്ഷസവൃത്തിയെ ഉപേക്ഷിച്ച രമായണഭാരതഭാഗവതാദികളായ ഇതിഹാസങ്ങളെയും രാമകൃഷ്ണതാദികളായ തിരുനാമങ്ങളെയും ജപിച്ച ആ ബ്രാഹ്മണ്യംബപയ്ക്കത്തം ദീപ്തയഷ്ടാനായി പരമഭാഗവതോത്തമനായുള്ള നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്നെന്നതിലേക്കു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരനായ അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായത്തിലേക്കു യോജിച്ചതാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം എന്നു സമാധാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകളെയെല്ലാം സമീപത്തിൽ നിന്നു കേട്ടിരുന്ന ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ. രാവണന്നു ദൂതയക്കേണമെന്നാണ് നിന്തിരുവടി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിൽ അടിയന്നു ചില സംഗതികളെ ഉണർത്തിപ്പാനുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ രാവണന്റെ നടവടിയെപ്പറ്റി കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. അങ്ങയുടെ പത്നിയായ ജാനകിയെ കളവുചെയ്തു ഒരു സംവത്സരമായി ലങ്കയിൽ പിറ വെച്ചിരിക്കുന്നു. 2. സ്വർഗ്ഗവാസികളായ ദേവന്മാരെ എപ്പോഴും ഉപദ്രവിച്ചു വരുന്നു. 3. ഭൂസുരന്മാരായ ബ്രാഹ്മണന്മാർ ചെയ്തുവരുന്ന യാഗാദിഹോമങ്ങളെ മുടക്കുന്നു. 4. അനേക പ്രാണികളെ പിടിച്ചു ഭക്ഷിക്കുന്നു. 5. മോകത്രയത്തെ കീഴടക്കി അനീതികളെ നടത്തിവരുന്നു. 6. ഇത്രന്റെ ഭാഗ്യങ്ങളെയെല്ലാം കുത്തിക്കുവന്നു ലങ്കയിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതുകളെയെല്ലാം ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാവണൻ വലിയ ദുർമ്മാത്രിയാണെന്നു അടിയൻ പ്രത്യേകം പറയുന്നതില്ലല്ലോ. ഈ ദ്രോഹിക്കു നിന്തിരുവടി ദൂതയക്കുന്ന കാഴ്ച

ത്തിൽ അടിയന്നു പലേ ശങ്കകളുമുണ്ട്. ജാനകിയെ കൊണ്ടുവന്നു ചിറ വിടുവാൻ മനസ്സുണ്ടെന്നുള്ള ദൂതന്റെ ഒന്നാമതായ ചോദ്യത്തിന്നനുസരിച്ചു സദ്യുഗ്ഗാമിയെ ചിറവിട്ടു നാലരവണനെ രക്ഷിക്കേണ്ടിവരുന്നതിലേക്കു വാദമില്ലല്ലോ. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതായാൽ പൂർവ്വാപരവിരുദ്ധമായി ചില സത്യലംഘനങ്ങൾക്കിടവരും. സാഗരതീരത്തിൽ വെച്ചു വിഭീഷണനോടു ലങ്കാധിപൻ നീയാണ് അത് അർത്ഥഹീനമായും രാമനാമവും ഉള്ള കാലാവരെ നീ രാജാവായിരിക്കുക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നു മാത്രമല്ല മുണ്ടകത്തുറയിൽവെച്ചു അഗസ്ത്യാദിമഹർഷികളോടു അധർമ്മതല്പരനായ രാവണനെ സംഹാരം ചെയ്യുതരമെന്നും ശപഥം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. രാവണൻ രക്ഷപ്പെട്ടാൽ ആയവനും രാജധാനി കൊടുക്കേണ്ടിവരും അപ്പോൾ വിഭീഷണനോടുള്ള സമ്പ്രതിന്നു വിപ്ലവമല്ല സാമിൻ എന്നുള്ള ലക്ഷണന്റെ വാക്കുകളെ കേട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഓഹോ ലക്ഷണാ! നീന്റെ ശങ്ക അത്യാവശ്യം തന്നെ. എങ്കിലും ദാശരഥി രാമൻ ധർമ്മത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു നടക്കുമെന്നു വിചാരിക്കൂ. അങ്ങിനെ ധർമ്മത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതായാൽ നാം അയോദ്ധ്യയെ ഉപേക്ഷിച്ചു കാട്ടിലേക്കു വരേണമെന്നുണ്ടോ. നമ്മുടെ ദൂതപ്രകാരം ജാനകിയെ കൊണ്ടുവന്നു വിട്ടുന്നതായിരുന്നാൽ ലങ്കാരാജ്യം വിഭീഷണന്നു കൊടുത്തുപോയി എന്നു വാക്കിന്നു വിചയില്ലാതെ പോകുമെന്നല്ലേ നീ പറയുന്നത്. എന്നാൽ ഒരുവന്നു ഭത്തം ചെയ്യുതീയെ വീണ്ടെടുക്കുന്നതു ക്ഷത്രിയധർമ്മമല്ല. അങ്ങിനെ രാവണൻ ദേവിയെ ചിറയിൽനിന്നു വിട്ടുന്നതായാൽ നമ്മുടെ ഭരതൻ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചുവരുന്ന അയോദ്ധ്യയെ രാവണന്നു കൊടുക്കുമെന്നല്ലാതെ വിഭീഷണന്നു ലങ്കയെ കൊടുത്തതിലേക്കു യാതൊരു വിപ്ലവവും വരുമെന്നു നീ ശങ്കിക്കേണ്ട. എന്നുതന്നെയല്ല രാവണൻ പ്രാണാവസാനംവരെ ജാനകിയെ ചിറവിട്ടുവന്നല്ല അഭിമാനമെന്ന ഏകധനത്തെ മാത്രം രക്ഷിക്കുന്നവനാണ്. പിന്നെ മഹർഷികളുടെ അടുക്കൽ രാവണനെ കൊന്നുതരമെന്ന സത്യംചെയ്യു

എന്നാണ് രണ്ടാമതായ ശങ്ക. അധർമ്മമെന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവനാണത്രെ അവനെ വധിച്ചതരമെന്നാണ് എന്റെ ശുഭപ്രതീക്ഷ. രാവണൻ എന്നിൽ കീഴടങ്ങുന്നതായാൽ ഞാൻ പറയാനാകാത്ത അവൻ കേൾക്കേണ്ടിവരും അപ്പോൾ മേലാൽ രാവണനെക്കൊണ്ടു യാതൊരു ഉപദ്രവവും ലോകത്തിന്നു ബാധിക്കുന്നതല്ല. ഞാൻ രാവണന്നു യശോഹാനിയും സ്ഥാനഭ്രംശവും വരുത്തും. കൂടാതെ ശവശരീരിയാക്കി സ്പർശസേവനമായി അവനെ ഞാൻ ഒരു ദിക്കിൽ വെക്കും. ഇതിന്റെ പറ്റു സാന്നിദ്ധ്യം ഞാൻ മേൽപ്രകാരം ചെയ്യാൻ തീർത്തുകൊള്ളട്ടെ. എന്നാൽ ഭൂതയജ്ഞേണാവശ്യമാണു രാവണൻ ദുർമ്മാർത്ഥിയായെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു നമുക്കു ധർമ്മമുള്ള വിട്ടുനടപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനെ സമാധാനപ്പെടുത്തി ദക്ഷിണഗോപുരത്തിൽ തുടങ്ങുന്നതായിരുന്ന അംഗദനെ വരുത്തി ഭഗവാൻ ഹനുമാന്! നീ രാവണന്റെ അടുക്കലേക്ക് ഒരു ദൂതപോയി വരുത്തേണം പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! എന്താപിയായ രാവണനോടു ചെന്നു അടിയൻ പറയേണ്ടതെന്താമന്ത്? എന്നതിന്നു ഭഗവാനും ഹനുമാനും! നീ രാവണനോടു പറയേണ്ടതു എന്തെന്നുവെച്ചാൽ ജനകിയെ കൊണ്ടുവരുന്നതിനായിട്ടു വാൻ മനസ്സുണ്ടോ. അപ്പോൾ അങ്ങനെയൊരു പരസ്യം രണ്ടാലൊരു കാഴ്ച തീർത്തു വരണം. ഇതു രണ്ടു പക്ഷത്തു കേട്ടുകൊണ്ട് ഇരുന്നാൽ അയോദ്ധ്യാരാമൻ സമ്മതിക്കുന്നതല്ലെന്നു പറയുക. രാവണനോടു സംസാരിക്കേണ്ടവൻ എന്തു ചെയ്യാട്ടു കരുതും. രാവണനെ ഒരു തൃണപ്രായമായി കണ്ടുവെക്കേണ്ടതാൻ ഗർഭത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന പുരുഷൻ ഒരു ശാപിനി കേൾക്കേണ്ടതാണത്രെ. രാവണരാജധാനിയിൽവെച്ചു നിന്നോടു സമാധാനികളായതെ അനീതിയായി രാവണൻ സംസാരിക്കുകയെന്നു വല്ല ഉപദ്രവവും ചെയ്യാൻ ആരംഭിക്കുകയെന്നു ചെയ്യാൻ ആ സമയത്തിൽ നീ ഒരു സിംഹനാഭനായെ, തൽക്ഷണം ഞാൻ അവിടെ ചെന്നു ചെന്നു കൊണ്ടു ചവിട്ടിപ്പൊട്ടിക്കുമ്പോൾ അവന്റെ പത്തു ശിരസ്സു ചവിട്ടിപ്പൊട്ടിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞ് അംഗദനെ അ

നഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. അംഗദൻ ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽ നിന്നു വിടകൊണ്ട് അതിവേഗത്തിൽ രാവണരാജധാനിയിൽ ചെന്നു രാമരാജ എന്ന തിരുനാമത്തെ ഉച്ചരിച്ചു നില്ക്കുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു ഹെ മക്കടാ നീ ആര്? എവിടെനിന്നു വരുന്നു? എന്നു ചോദിക്കുകയും അതു കേട്ട് അംഗദൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണം! നിന്റെ സദസ്സിൽ ഒരുവൻ വന്നാൽ അവസ്ഥാനുസരണം ആസനം നല്കിയശേഷമല്ല വിവരം ചോദിച്ചറിയുക. അതു ചെയ്യാത്തതിന്റെ മര്യാദ കാൽറേസ്സ് വിലയില്ലയെന്നു പറഞ്ഞു തിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു: മക്കടങ്ങൾക്ക് ആസനം മരക്കൊമ്പാണ്. സഭയിലൊരു സംസാരിച്ചാൽ ചന്ദ്രമാസത്തിന്നിരയാലും ഓർമ്മവെച്ചോ നീ വന്ന കാര്യം പറയുക എന്നതിനെ കേട്ട് അംഗദൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണം! നിന്റെ സിംഹാസനത്തിന്നു ശരിയായി എന്റെ വാല്യ ചുരുട്ടി അതിന്റെ മുകളിൽ ഇരുന്നു വിവരം പറയുന്നു, കേൾക്കുക. ഹെ രാവണം! ഉത്തരകര സലചംസിയാതി ദശരഥാജനായി രാക്ഷസകുലകാലനാഥി മിത്രജനകമലദിവാകരനായിരിക്കുന്ന രാമസ്വാമിയുടെ ദൂതനാണു ഞാൻ. എന്നെ അയക്കപ്പെട്ട രാമസ്വാമിയുടെ വൈഭവം പറയുന്നതായാൽ അനുഭവരസികന്മാർക്കും അവിഷയമാണ്. പൃഥ്വി, അപ്പു, തേജസ്സ്, വായു, ആകാശമെന്ന പഞ്ചഭൂതങ്ങൾക്കും, വാക്ക, പാണി, പാദ, പായു, ഉപസ്ഥമെന്ന കർമ്മന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും, വചന, ഗമന, ദാന, വിസർഗ്ഗ, ആനന്ദമെന്ന ജ്ഞാനന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും കാമ, ക്രോധ, ലോഭ, മോഹ, മദ, മത്സരം, ഇഷ്ട, അസൂയയെന്ന അയ്യുരോഗങ്ങൾക്കും അതേർപ്പണ പുഷ്പാശ്വന, ദാരേണ്യണയെന്ന ഏഷണത്രയങ്ങൾക്കും, അന്നമയം, പ്രാണമയം, മനോമയം, വിജ്ഞാനമയം, ആനന്ദമയമെന്ന പഞ്ചകോശങ്ങൾക്കും; സ്ഥൂല, സൂക്ഷ്മ, കാരണമെന്ന ശരീരത്രയങ്ങൾക്കും; വിമുക്തനായി സജാതിക, വിജാതിക സൗഗന്ദ്യഭേദശൂന്യമായി ദേശകാലാവസ്ഥാപരിചേദമുരഹിതനായി സുരനരമൃഗ, പശു, പക്ഷി, പന്നഗാദികളിലും ജീവത്തരവായി ആദിമദ്ധ്യന്തരഹിതനായി കാലാതീതനായി പഞ്ചഭൂത ചൈദികമായുള്ള സർവ്വജീവചരാചര

ങ്ങടക്കും താൻ നായകനാണ്. ദുഷ്ടനിഗ്രഹം ശിഷ്ടപരിപാലനം നിമിത്തം ചതുസ്സമുദ്ര പർവ്വതം രാജ്യഭാരം വഹിക്കുന്ന മഹാ ചക്രവർത്തിയാകയാൽ ഭൂമിക്കും നായകനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല. നീ കട്ടുകൊണ്ടുവന്നു വെച്ചിരിക്കുന്ന ജനകിക്കും നായകനാണ്. ലോകത്തിൽ 1008 ശിവായം 108 വിഷ്ണു ആലയം ഇങ്ങിനെയുള്ള ദൈവീശഗുണങ്ങളടക്കം താൻ നായകനാണ്. നീ ഭാതിവരുന്ന 1000 ശാഖയാടുകൂടിയ സാമവേദത്തിനും നായകനാണ്. ഇങ്ങിനെ സർവ്വലോക ചരാചര രക്ഷകനായ രാമസ്വാമി എന്നോടു ചില കാര്യങ്ങളെ കല്പിച്ചു നിന്നോടു പറവാൻ എല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ സംഗതികളെ നിണക്കു മനസ്സിലാക്കി അതിന്നു പ്രത്യുത്തരമായ നിന്റെ അഭിപ്രായത്തെ അറിവാൻവന്ന ഒരു ദൂതനാണു ഞാൻ. ആയതുകൊണ്ടു വിലയേറിയ സമയം വൃഥാ കളവാറിടവരുത്താതെ ഞാൻ പറയുന്ന സാരോപദേശത്തെ ഏകാഗ്രമാനസനായിരുന്നു കേട്ടു മനസ്സിലാക്കുക. എന്നതിനേകേട്ടു രാചണൻ ഹാസ്വ്യത്തോടുകൂടെ പറയുന്നു.

ഹെ മക്കടാ! നല്ലകാര്യം. കൃമികീടസമുദനനായ രാമനെ നീയല്ലാതെ വേറെ ആരെങ്കിലും നായകൻ എന്നു പറയുമെന്തോടുകൂടിയിട്ടുണ്ടു നായകത്വം ആകെല്ലാമാണെന്നു നീ അറിയുമൊ. ഹരിഹരവിശിഷ്ടാദികളായ ത്രിമൂർത്തികളെ ഒരു സമയം നായകന്മാരെന്ന് പറയും. അവരെക്കൊന്നും പറയാതെ ചില കുരങ്ങന്മാരെ സഹായികളായിക്കൂട്ടി സമുദ്രത്തിൽ സേതുബന്ധിച്ചു കടന്നു ലങ്കയിൽവന്നു നോക്കിയതിൽ രാവണനെ ജയിപ്പാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കണ്ടു വാനരങ്ങളെ വിളിച്ചു എടൊ കൂട്ടരെ; യുദ്ധം ചെയ്തു രാക്ഷസന്മാരെ ജയിച്ചു ജനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുന്ന കാര്യം പ്രയാസമായി കാണുന്നതുകൊണ്ടു ഈ വാനരസംഘത്തിൽ എരന്ന് പരിചയമുള്ളത് ആക്കണെന്നു ചോദിക്കുകയും എനിക്കു നല്ല പരിചയമുണ്ട് ഞാൻ രാവണനെ യാചിച്ചു ജനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവന്നു തരും എന്നു ചാടിപ്പറപ്പെട്ട പൊട്ടക്കരങ്ങനെല്ലെ നീ. അങ്ങിനെയുള്ള നിന്നെ അയച്ചു രാമനെ ലോകനായകനാണു ദൈവനായകനാണെന്നു പറവാൻ ലജ്ജയില്ലെ മക്കടാ

മം. എന്നതിനെക്കേട്ട് അംഗഭൻ പറയുന്നു. ഹെ രാക്ഷസാധരം; നിന്നെപ്പോലെ കള്ളന്മാർ ലോകത്രയത്തിലുണ്ടോ; പണ്ടാരങ്ങളുടെ വേഷവുകെട്ടി പൊക്കണവും ചുമലിലിട്ടു ഒളിച്ചുമാറിവന്ന സർവ്വേശ്വരിയായ ജാനകിയെ കട്ടുകൊണ്ടുപോയ കള്ളനെല്ലു നീ? സ്ത്രീകളെ കളവുചെയ്തു നടക്കുന്നവൻ പുരുഷനാണോ. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ മക്കടാ; സഭയറിയാതെ സംസാരിച്ചാൽ തലവെട്ടി തൊട്ടിയിൽ നാട്ടും, ഓമ്മ്വെക്കുക. എന്റെ അവസ്ഥ നീ അറിയുമോ? ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമൂർത്തികൾ എന്റെ കല്പനകളാതെ ഈ ലകയിൽ കടക്കുന്നതല്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കും രാമദൂതനാണെന്നു പറഞ്ഞുവന്ന നീ ആരാണ് നിന്റെ മാതാപിതാക്കളാ? നിന്റെ പേരെന്ത്? എന്നോടു പറവാനായി രാമൻ നിന്നോടു പറഞ്ഞുവെച്ച സംഗതിയെ പറയുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു അംഗഭൻ പറയുന്നു: ഹേ രാക്ഷസാ! എന്റെ അച്ഛൻ ഇന്ദ്രാത്മജനായും വാനരരാജാവായും ഉള്ള കിഷ്കിന്ധയിലുപനായ ബാലിയാണ്. മാതാപുഷ്പിരാബ്ബിയിൽനിന്നു ജാതയായ താരയെന്ന സ്ത്രീയാണ്. രാവണീശ്വരൻ പണ്ടു ബാലിയെ ജയിപ്പാനായി കിഷ്കിന്ധയിൽ ചെന്നു അന്വേഷിച്ചതിൽ ബാലി ശിവവേഷമായി സമുദ്രതീരത്തിലേക്കു പോയിരിക്കുന്നുവെന്നറിഞ്ഞ് അതിവേഗത്തിൽ സംഗരതീരത്തിൽ ചെന്നു നോക്കുകയും ബാലിയും ശിവകൾ ഏകാഗ്രമാനസനായി കണ്ണടച്ചു ധ്യാനിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു രാവണൻ ഇരുപതു കയ്യും ബാലിയുടെ കക്ഷപ്രദേശത്തിൽ ഇട്ടുതെക്കുകയും ബാലി രാവണനെ ഒരുമശകത്തിന്നു തുല്യമാക്കുകയും തന്റെ പുച്ഛംകൊണ്ടു രാവണനെ കേശാദിപാദം വരിഞ്ഞു കെട്ടി താൻ ഒരു ഗരുഡനെപ്പോലെയും രാവണൻ ഒരു സപ്തം പോലെയും ആയി ചതുസ്സമുദ്രത്തിലും ചെന്നു ശിചതപ്പണം കഴിച്ചു കിഷ്കിന്ധക്കു വരികയും ആ അവസരത്തിൽ എന്റെ അമ്മയും ഞാനും വന്നു കണ്ടു അയ്യോ അങ്ങയുടെ വാലിന്മേൽ ബന്ധനായിക്കിടക്കുന്ന ജന്തു എന്നാണിത്? അഞ്ചുപത്തു തലയും പത്തിരുപതു കയ്യും വായനിറച്ചു വളഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള വക്രംശ്രോണളായ കൊമ്പ്രവല്ലകളും കാണുന്നു. ആരാണിത്? എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ

എന്റെ പിതാവു തിരിഞ്ഞുനോക്കി എടോ; ആരാണിത്? രാവണനല്ലേ, എന്താണിങ്ങിനെ വന്നതു എന്നു എരട്ടക്കയ്യുംവെച്ചു വാലിൽനിന്നു അഴിച്ചുവിടുകയും ഉടനെ രാവണനും ബാലി പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു സമസ്താപരാധംക്ഷമിക്കേണമേ; എന്താണിവിധനായ നാരദനാൽ എനിക്കിങ്ങിനെ ഒരു ബുദ്ധിമോശം വന്നതെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ട ഒരുമാസംവരെ രാവണനും ഭക്ഷണം ഭിക്കള കൊടുത്തു ക്ഷീണം മാറി ലങ്കക്കു അയച്ചിട്ടുണ്ടു്. അന്നു എനിക്കു ചെറുപ്പമാണ് ആ രാവണനല്ലേ നീ! നിന്നെ ബന്ധിച്ചു വാൽവലവും ദേവാസുരന്മാരാൽ അസംഖ്യമായുള്ള ക്ഷീരബ്ധിമിതകരവലവുമുള്ള ബാലിപുത്രനാണ് ഞാൻ. നല്ലവണ്ണം ഓർമ്മവെച്ചു സംസാരിക്കുക എന്നതിനെക്കൂട്ട രാവണൻ പറയുന്നു: നല്ല കാര്യം ബാലിയെ ഞാൻ നല്ലവണ്ണം അറിയും ബാലിയും ഞാനുമായി ജേഷ്ഠനജന്മാർ എന്ന സ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചവരാണ് ബാലി എന്നെ വാലിൽ കെട്ടിയെന്നുള്ളതു നിന്റെ ഓർമ്മതെറ്റാണ്. സാഗരം ചാടുമ്പോൾ ബാലിയുടെ ചുമലിൽ ഞാൻ ഇരുന്നു ശരിയാണു്. അതിന്റെ പരമാർത്ഥം ബാലിയും ഞാനും മാത്രമേ അറിയുകയുള്ളൂ. ഇന്നിന്നലെ കഴിഞ്ഞ കാര്യമല്ലല്ലോ. എന്തായാലും ബാലി സുന്ദരനെന്നല്ലേ നീ പറയുന്നു. അപ്പോൾ എനിക്കും നീ മകനാണെന്നു ബാലിക്കു ക്ഷേമം തന്നെയോ എന്നതിനെക്കൂട്ട അംഗദൻ പറയുന്നു. ബാലിയെ ശ്രീരാമസ്വാമി നിഗ്രഹിച്ചു. കാരണം നീയും ബാലിയും ജേഷ്ഠനജന്മാരെന്നന്നറിഞ്ഞതിനാൽ ദുഷ്ടനോടു വിശിഷ്ടൻ ചേർന്നുള്ള അനുഭവത്തെ കാണിക്കേണ്ടതാണെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്താൽ ഹതം ചെയ്യുതാണു്. അതെന്തുപോലെ എന്നുവെച്ചാൽ, നിദ്ദോഷിയായ അഗ്നി ഇരുമ്പിനോടു ചേർന്നപ്പോൾ കൊല്ലുവാൻ അഗ്നിയും തല്ലുകൊള്ളുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ഹേമവ്രാഹ്മികൾ സ്വപ്നത്തെ അഗ്നിയിലിട്ടു തപിപ്പിക്കുകയും പഴുത്ത ഉടനെ ജലം തളിച്ചു അഗ്നിയെ ശമിപ്പിച്ചതിനാലാണു് സ്വപ്നത്തെ അടിച്ചു പറയുന്നതു്. ആയതുപോലെ ദുഷ്ടനായ നിനോടു സംസർഗ്ഗമെന്നു നിമിത്തം എന്റെ അച്ഛനും ദുഷ്ടനായി, എന്നു പറഞ്ഞതി

നെക്കൂട്ട രാവണൻ പറയുന്നു: ഹേ കുമാര! നിനക്കു ചെറപ്പമാണ് വിവരം പോരാ. നിന്റെ പ്രവൃത്തി വലിയ വിസ്ഫോടനമാണ്. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നീ പറയുന്ന രാമന്റെ കഥ നീ അറിയുമോ? ഭഗവാനു അകാലസന്തതിയാണ്. താമരതടാകത്തിൽ ഒരു കുറ്റം ഉണ്ടായതുപോലെ ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരുവൻ ജനിച്ചുവെങ്കിലും രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അനുജനു കൊടുത്തു താൻ രാജ്യഭ്രഷ്ടനായി വനത്തിൽ വന്നു ചേർന്നതാണ്. രാമന്റെ പത്നിയായ ജാനകിയെ രക്ഷിപ്പാൻ കഴിയാതെ കാട്ടിൽവിട്ടു എവിടെക്കോപോയി. ആ സ്രീയുടെ സങ്കടത്തെക്കണ്ടു ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തി. ഉടുപ്പാൻ ഒരു വസ്ത്രവുംകൂടിയില്ലാതെ രാമൻ വല്ല വൃക്കങ്ങളുടെതോലും ചുറ്റി നടക്കുന്നു. എന്തിന് അവന്റെ കഥ വെറുതെ പറഞ്ഞു സമയം കളയുന്നു. ഇത്ര നിസ്സാരനായ രാമനെ അടിയൻ അറാൻ എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു വന്നങ്ങി വലിയ സാമീയനെന്നു നട്ടിച്ചു നീ ഇതുവരെ നടന്നതു വലിയ തെറ്റായിപ്പോയി. നിന്റെ അച്ഛനങ്ങേകിൽ ഒരു കാലത്തും ഇതിന്നെന്നും ഇടവരുന്നതല്ല. നീ തന്നെ ആലോചിച്ചുനോക്കുക. പിതാവിനെ കൊന്നവനു കൃപിത്വമെ ചെയ്യുനടക്കുവാൻ നീയല്ലാതെ വേറെ ആരെങ്കിലും ഒരുങ്ങുമോ. പിതാവിനെ കൊന്നവനോടു കഴിയുമെങ്കിൽ നേരിട്ട ശേഷം ചോദിക്കണം അതിന്നു ശക്തിയില്ലെങ്കിൽ കഴിയുന്നവരെ കൊണ്ടു ചോദിപ്പിക്കണം. ഇതു രണ്ടും ചെയ്യാതെ ശത്രുവെ വന്നെടുത്തു ആർ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തിയാണ്. നിന്റെ അച്ഛനും ഞാനും നിനക്കു ഭേദമുണ്ടോ. എന്റെ മകൻ രാവണിയും നീയും എനിക്ക് ഭേദമുണ്ടോ, പുലിക്കു ജനിച്ചു നഖമില്ലാതെ വരുന്നതായാൽ അതിൽപരം കഷ്ടം വേറെയെന്നാണ്. ആയതുകൊണ്ടു നിന്റെ ശനിപ്പിഴ തീർന്നു, മേലിൽ നീ ആരേയും ഭയപ്പെടണമെന്നില്ല. നിന്റെ അച്ഛൻ വഹിച്ചിരുന്ന വനരോധിപത്നം ഞാൻ നിനക്കു തരുന്നുണ്ട്. നാളെത്തന്നെ നിന്നെ സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി ദേവന്മാരാൽ അരിയിട്ടു വാഴ്ച മുതലായതു കഴിപ്പിച്ചു മകുടാഭിഷേകം ചെയ്യിപ്പിക്കാം. നിന്നെ മകനായും സീതയെ

ഭയ്യായും ഞാൻ വഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. ഹേ പൊട്ടരാവണാ! എന്റെ സ്വാമിയെ തൊരപറവാൻ ഇന്നു ലോകത്രയത്തിൽ ആരുണ്ടു. വന്ധ്യ പ്രസവം വേവനേ അറിയുമോ. അതുപോലെ മനേമരസ്സനായ നീ എന്തിനെയും. നിന്റെ അടുക്കൽ ദൂതനായിവന്ന എന്തോടു തക്കാരമായ ചില വാക്കുകളെ പറഞ്ഞു സ്വാധീനപ്പെടുത്താമെന്നു നീ ആലോചിക്കുന്നത്. ജളപ്രഭ! നീ രാജ്യഭാരം തരമെന്നു പറയുന്നതും ഞാൻ നിന്റെ അടുക്കൽ രാജ്യഭാരം വാങ്ങുന്നതും ഏതുപോലെ എന്നുവെച്ചാൽ അമേധ്യക്ഷണം ചെയ്യുനടക്കുന്ന ശാപം മൃഗരാജാവായ സിംഹത്തിന്റെ അടുക്കൽചെന്നു ഹേ! സിംഹമേ! ഞാൻ നിന്നെ രാജാവായി അഭിഷേകം ചെയ്യിക്കാം എന്നു പറയുകയും അതുകേട്ടു സിംഹവും സമ്മതിച്ചു. നായയുടെ വക്കൽനിന്നു കീഴീടം വാങ്ങി ധരിച്ചാൽ എങ്ങിനെയൊരു അപ്രകാരമാണ് നീ എനിക്കു രാജ്യഭാരം തരമെന്നു പറയുന്നതും ഞാൻ നിന്നോടു വാങ്ങുന്നതും എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടോ നിരക്ഷരക്ഷി നിന്നെ ഇപ്പോൾ ചന്ദ്രമാസത്തിൽ വെട്ടി രണ്ടു കഷണമാക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അങ്ങിനെ ചെയ്യാൽ രാവണൻ കരങ്ങിനെ തൊട്ടുവെന്നു ലോകവാസികൾ പരിഹസിക്കും എന്നുതന്നെയല്ല ചന്ദ്രമാസത്തിനിന്നും പോര. ഇന്നു നാളയൊ മരിപ്പാൻ ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്ന രാമനുവേണ്ടി നീയും മരിക്കുന്നതായാൽ അങ്ങിനെയുവെട്ടു. നീ വന്ന സംഗതികളെ അറിയിക്കുക എന്നതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. രാവണാ! ഞാൻ നിന്റെ ഭക്ഷണഗോപുരത്തേക്കു സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പോയിരുന്നവനാണ്. അവിടെനിന്നു എന്നെ വിളിച്ചു ശ്രീരാമസ്വാമി ചില സംഗതികൾ നിന്നെ അറിയിപ്പാൻ എന്നോടു പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ തന്റെ പുത്രമിത്രകളത്രഗോത്രങ്ങളായ സകുപുംബത്തെയും കുലപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്ന മഹാപാപിയായ രാവണൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോയിട്ടു കേട്ടു അടച്ചിരുന്നാൽ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല.

ഒന്നു ജാനകിയെ കൊണ്ടുവന്നു ചിറവിട്ടു രക്ഷപ്പെട്ടവൻ മനസ്സു
 ഞെങ്കിൽ അങ്ങിനെ ആവട്ടെ അല്ലാത്തപക്ഷം പടകളോടു യുദ്ധം
 ത്തിന്നു വരട്ടെ എന്നുള്ള രണ്ടാലൊരു കാര്യം അറിഞ്ഞുവരേണ
 മെന്നാണ് സാമിയുടെ കല്പന. ആയതിന്നു നീ എന്തുപറയു
 ന്നു. സ്ത്രീനിമിത്തം അനേകം പേർ മരിച്ചതായുള്ള ലോകപവാദം
 ലോകത്തിൽ നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. നിന്റെ അവസ്ഥയ്ക്കുള്ള ആലോ
 ചിക്കുമ്പോൾ നീ ആ അപവാദസംഘത്തിൽ ചേരേണ്ടവനല്ല.
 രാമരാമയെന്നുള്ള ശിവശക്തിയുക്തമായ ദേവരാജരത്തിന്റെ മ
 ഹിമ അറിയാതെ മരണപ്പെട്ടുപോകുന്നതിൽ യാതൊരു ഫലവും
 മില്ല. എന്നുംമറ്റും ന്യായങ്ങളെ ആവുന്നോടത്തോളമെല്ലാം പ
 റഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടോ അംഗദോ! കുരങ്ങ
 ന്റെ ഉപദേശത്താലല്ല ഇക്കണ്ട ഭംഗ്യങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ സമ്പാ
 ദിച്ചതു. മേലിലും ആയതിന്നു ഞാൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല. ജാനകിയെ
 ചിറവിട്ടവനും യുദ്ധത്തിന്നു വരുവാനും എനിക്കു മനസ്സില്ല എ
 ന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. എടോ രാവണാ!
 നിന്റെ മതാവിനും മാതാവായ താടകയെ വധിച്ചപ്പോഴും ശൂർപ്പ
 ണേയുടെ അംഗഭംഗം വരുത്തിയപ്പോഴും മാതൃചന്ദനം വധിച്ച
 പ്പോഴും സേതുബന്ധനം ചെയ്തപ്പോഴും മകുടഭംഗംചെയ്തു മാനഭം
 ഗം വരുത്തിയപ്പോഴും ഈ അവസരങ്ങളിലെല്ലാം നീ യുദ്ധത്തി
 ന്നു വരേണ്ടുന്നവനാണ്. മാനമുള്ളവനല്ലെന്നതിനാൽ ഞങ്ങൾ മ
 നസ്സിലാക്കിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ ഇന്നും വരതിരുന്നാൽ അംഗ
 ദൻ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല. നിന്റെ മുടിപിടിച്ചു വലിക്കും ഞാൻ.
 എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ തന്റെ ഭാര്യയെ വിളിച്ച് അംഗദ
 നെപ്പിടിച്ചു മതിൽ കടത്തി വെട്ടുവാൻ കല്പിച്ചു. അതു കേട്ടു ഉട
 മേത രാക്ഷസന്മാർ പിടിച്ചു വെട്ടുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുകയും തന്നെ
 പ്പിടിച്ചു രാക്ഷസന്മാരെ കുലചെയ്തു രാജ്യധാനിയിൽനിന്നു വെളി
 യിൽ ചാടി ലങ്കയെ നോക്കി പറയുന്നു. ഈ ലങ്കയിൽ സാധുക്ക
 ളായ രാക്ഷസന്മാരും യുദ്ധത്തിന്നു ഭയപ്പെട്ടവരും കൂനൻ, കുരുടൻ
 മൊണ്ടി, മുടവൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള സകലരും രാമാസ്രം വ

புமமய்யுடம்

സുഗ്രീവാരുദ, നള, പനസ, കേശരി, കുമാര, കുമാരേഷ, ഗന്ധമാദന; ശുദ്ധേടന്നോ; ടിടപ, മൈന്ദ, വിവിദ, താമ, തുമ, സമ്പ, ശതവലി, ജാംബവന്ത, ഹനുമപ്രഭൃതികളായ വാനരങ്ങളെ നോക്കി ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നിങ്ങൾ വൃക്ഷജാലങ്ങളെ മുറിച്ചെടുത്തു പുറപ്പെട്ടു രാക്ഷസന്മാരെ പോർവിളി കൂട്ടി മതിലടിച്ചു അകഴിയുന്നത് കൊള്ളിയും പന്തവും എടുത്ത കോട്ടയിൽ കടന്നു കൊള്ളയിട്ടു രാവണന്റെ മുടി പിടിച്ചു യുദ്ധക്കളത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവരുവിൻ. എന്നു കല്പിച്ചതിനെക്കൂട്ടു വാനരങ്ങൾ അപ്രകാരം ചെയ്യതുകണ്ടു രാവണൻ ഹമാരഥമേറി 200 വളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു വരികയും രാവണന്റെ പടക്കളെയെല്ലാം ഹനമാൻ നിഗ്രഹിച്ചു രാവണനും മാന്ത്രിയമായി യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അപ്പോൾ രാവണൻ 20 കരവും ചുരുട്ടി ഹനമാന്റെ മാന്ത്രികശക്തിയും ഹനമാൻ അതിനെ ഏറ്റവും രാവണന്റെ മാന്ത്രികശക്തിയും ആ ഇടിപെട്ട് പണ്ടു അയ്യപ്പജങ്ങളുടെ ദന്തങ്ങൾ മാപ്പിൽ പതിഞ്ഞിരുന്നതെല്ലാം ഉതിന്നു യുദ്ധക്കളത്തിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ലക്ഷ്മണനും രാവണനും തമ്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്തതും അവസാനം മധ്യൻ കൊടുത്ത വേലായുധം ലക്ഷ്മണന്റെ വക്ഷപ്രദേശത്തിൽ ഏറിയുകയും തന്നിമിത്തം ലക്ഷ്മണൻ വീഴുകയും ലക്ഷ്മണനെ പിടിച്ചു ലക്ഷ്മണനെ കൊണ്ടുപോകേണമെന്നുള്ള നിലയിൽ എടുത്തപ്പോൾ ശരീരം പൊന്താതെ വരികയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ രാവണന്റെ രഥവും വില്ലും മുറിക്കുകയും ചെയ്തു.

ചു മോഹിപ്പാനായി രാവണന്റെ നെറ്റിയിൽ ഒരു മോഹക്കുണ്ഡലം
 തൊട്ടുകയും അതു ഏറ്റവും രാവണൻ ഭഗവാന്റെ മുമ്പിൽ തല
 താഴ്ത്തി നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നതിന്നു ശേഷം ഭഗവാൻ രാ
 വണനോടു പറയുന്നു. ഹേ രവേണ! ധർമ്മത്തെ വിട്ടു നടക്കുന്ന
 വൻ യാചനാജ്ഞാതനായവന്റെ അവനാൽ ആരെയും ജയിപ്പാൻ
 സാധിക്കുന്നതല്ല. നീ യുദ്ധത്തിന്നു വരുമ്പോൾ 200 വെള്ളം പ
 ടകളെ സഹായികളാക്കുന്നുണ്ടു വന്നു അ വരെല്ലാം നശിച്ചുപോയി.
 അതുകൊണ്ടു ബാക്കിയുള്ള പടകളെയും കൂട്ടി നി ന്നുള്ള യുദ്ധത്തി
 ന്നു വരിക. ഇന്നു ലക്ഷക്കു പോക്കുക. ലേഗംപോലും നാണമില്ലാ
 തെ സ്ത്രീകളെപ്പോലെ തലതാഴ്ത്തി എന്റെ മുമ്പിൽ നില്ക്കണമെ
 ന്നില്ല. എന്താ രാവണാ! നീ രക്ഷപ്പെടേണമെങ്കിൽ നീ ചെല്ലേ
 ണ്ടെന്നു പ്രവൃത്തികളുറപ്പായുന്നു. കേൾക്കുക. ജാനകിയെ എന്റെ
 പാദത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വിടണം. മേലിൽ ദേവന്മാരെ ഉപദ്ര
 വിക്കരുത്. പരസ്ത്രീകളുടെ പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയരുത്. നി
 ന്ന്റെ അനുജനായ എന്റെ ഭക്തൻ വിഭീഷണനെ ലങ്കയിൽ
 ഞാൻ രാജാവാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. അവന്നു നീ ദാസനായിരിക്കു
 ണം. ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചെയ്താൽ നിന്നെ ഞാൻ വധിക്കുന്നില്ല.
 ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൻ മനസ്സുണ്ടോ എന്നുള്ള ഭഗവാന്റെ ചോദ്യ
 ത്തിന് യാതൊരു സമാധാനവും പറയാതെ രാവണൻ നില്ക്കു
 ന്നതന്നെക്കണ്ടു ധർമ്മത്തിനായി ഭഗവാൻ വിട്ടയക്കുകയും ചെയ്തു.
 രാവണൻ അസുമാനസമയത്തു വലിയ ലജ്ജയോടുകൂടി തന്റെ
 രാജധാനിയിൽ വന്നു കോട്ടയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അങ്ങിനെയിരി
 ക്കെ മാല്യവാൻ രാവണന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതു കണ്ട് രാ
 വണൻ എഴുന്നീറ്റു എതിരേറുകൊണ്ടുവന്നു സിംഹാസനത്തിമി
 ത്തി അല്പയോ മൗതുല! നാലഞ്ചുദിവസമായി അങ്ങുന്ന് സഭക്കു
 വരാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അ
 ടിയന്റെ പേരിൽ വല്ല പരിഭവവും ഉണ്ടോ? അടിയൻ അറിവി
 ല്ലായ്യാൽ വല്ല അബദ്ധവും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയതു മരമ
 കനാണെന്നുള്ള സ്നേഹാധികൃത്താൽ ക്ഷമിപ്പാൻ അപേക്ഷ. എ
 ന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു മാല്യവാൻ പറയുന്നു: ഹേ രാവണ! നീ ത

ന്ന ആസനത്തിൽ സന്തോഷമായിരുന്ന് വിന്ന നോക്കുമ്പോൾ നിന്റെ ശരീരത്തിൽ ചില വ്രണാദികളും അത്യന്തം ക്ഷീണവും കാണുന്നുണ്ട്. ശത്രുക്കളോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോയതായും ആ യുദ്ധത്തിൽ നീ ഭതമാനായും കാണപ്പെടുന്നു. വല്ലവരാര്യം യുദ്ധമുണ്ടായാ പറയുക? എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു:—അല്ല, മാനുഷ! ഇന്നലെ എന്റെ അടുക്കലേക്കു രാമദൂതനായി അംഗദൻ എന്ന ഒരു വാനരൻ വന്നു ജാനകിയെ ചിരവിട്ടവൻ മനസ്സുണ്ടോ അല്ല യുദ്ധത്തിനേന്നു വരുന്നതു എന്നു ചോദിക്കുകയും രണ്ടിന്നും മനസ്സില്ലെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞയക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതിൽപ്പിന്നെ രാമൻ എഴുന്നൂറു വെള്ളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി പുറത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വരികയും അതു കണ്ടു 200 വെള്ളം പടകളോടുകൂടി ഞാൻ ചെന്നു ചോദിക്കുകയും യുദ്ധം തുടങ്ങി. എന്റെ പടകളെല്ലാം നശിച്ചതിന്നുശേഷം ഞാനും രാമനും അഭിമുഖീകരിച്ചു അന്യോന്യം അസ്രങ്ങളെ ശരവണം ചെയ്തതും ഞാൻ ആശ്വാഹിച്ച മഥവും ഇരുപതു കരത്തിലെടുത്ത പത്തു വില്ലും രാമൻ തകർക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ രാമനും ഏറിക്കും ചിലർ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു. രാമന്നു സഹായിച്ചവരാരെന്നാൽ, ഗഗനചാരികളായ ദേവന്മാർ മന്ദാരകൽഹാരകരവീരപാരിജാതാദികളായ ദിവ പുഷ്പങ്ങളെ കുലകുലയായി അറത്തുരാമന്റെ മൂലനിയിൽ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തതും ദേവവാദ്യം മുഴക്കി രാമൻ ജയിക്കേണമെന്നും രാമനെൻ തോല്പോണമെന്നും അനുഗ്രഹിച്ചതിനെക്കേട്ടു അയ്യോ കഷ്ടം! എനിക്കു കീഴടങ്ങിയ ഈ ദേവന്മാരെല്ലാം ശത്രുവായ രാമനെപ്പോലു സഹായിക്കുന്നത്. മേലാൽ ആ ലോചികൾ എന്നു പറഞ്ഞു ഞാൻ നിൽക്കുന്നതിന്നു മദ്ധ്യേ എനിക്കും ചിലരുടെ സഹായം ഉണ്ടായി. എനിക്കു സഹായിച്ചവരാരെന്നാൽ, നിത്യയുദ്ധതോഷമായി മാംസഭുക്കുകളായുള്ള കാക്ക, കഴുകൾ രാമശരപെട്ടു വീണുകിടക്കുന്ന ശവശരീരങ്ങളിൽ ചെന്നിരുന്നു തങ്ങളുടെ വക്ത്രസ്ഥങ്ങളിൽ മാംസങ്ങളെ കൊത്തിവെക്കുമ്പോൾ തങ്ങളുടെ പക്ഷങ്ങൾ രക്തത്തിൽ നനയുകയും അവടെനിന്നു ആകാശമാറ്റു പറക്കുമ്പോൾ പക്ഷികൾ അന്യോന്യം

ശ്ലാപിണയുകയും തൽസമയം അവരുടെ കൊക്കുകളിലുള്ള മം
 സചണ്ഡങ്ങളും പക്ഷുപ്പങ്ങളിലുള്ള രക്തവൃഷ്ടികളും എന്റെ ശി
 രസ്സിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. ഇതുകണ്ട ഞാൻ അനഭവിക്കേണ്ടി
 വന്നുവെല്ലോ. ഇതന്തരവെള്ളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി വന്നുഞാൻ
 ഒരുവനെങ്കിലും കൂടെയില്ലാതെ ഇങ്ങിനെ ഏകാകിയായി പോകേ
 ണിവന്നില്ല എന്നതന്തം ഞാൻ വ്യസനിച്ചു നിൽക്കുന്നതിനെ
 രാമൻ കണ്ടു എന്നിങ്ങ രണ്ടു സഹായികളെ രാമൻ എന്റെ കൂടെ
 അയച്ചുതന്നു. അവരുടെ സഹായമെന്തെന്നുവെച്ചാൽ, ഓരോ
 ഭുജം എന്റെ പതിപ്പത്തു കയ്യനെ താങ്ങി എന്നു ഈ കോ
 ളയിൽ കൊണ്ടുവന്നാക്കി. ഒരുവന്നു മാനഭംഗനെന്നും മറ്റൊവ
 ന്നു ദുഷ്ടിത്തിയെന്നും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപേരുള്ളവരെയാണ് എനി
 ക്കു രാമൻ അയച്ചുതന്നത്. രാമന്റെ യുദ്ധപരാക്രമത്തെ ആ
 രാൽ പറയാൻ സാധിക്കും. എങ്കിലും കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. പ
 ണ്ടു ചൈലാസപതിയായ പരമേശ്വരനോടു ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തു
 തിൽ പരമേശ്വരന്റെ അയ്യളങ്ങളെക്കു എത്ര ശക്തിയുണ്ടെന്നു
 ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഞെ കണ്ഠാധാരമായ നാരായണൻ
 ആയിരം കരങ്ങളുണ്ട്. ആ ഹസ്തകരങ്ങൾക്കുള്ള ശക്തിയും,
 ഇന്ദ്രൻ രണ്ടു കരത്തിനുള്ള ശക്തിയും ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മേ
 ള്ളപ്പിടയന്മാരുടെ ശക്തിയും ഈ രാമന്റെ രണ്ടു കരത്തിനുള്ള ശ
 ക്തിയുംകൂടെ ആലോചിച്ചാൽ ഞ്ഞു തന്നെ, ഇന്ദ്രൻ ഇവരുടെ ശ
 ക്തി ഈ രാമന്റെ പാദവിചിത്രം ശരിമല്ല. എന്തിനാൽ
 പറയുന്നു രാമന്റെ അനുജനായ മകുണ്ഡൻ എന്ന ഒരു ഭഗവദ്.
 അവന്റെ ശിഖവലി പരമേശ്വരൻ തട്ടിയെന്നു പറയാൻ പാ
 ടില്ല. ഹരിഹരന്മാരിൽപ്പെട്ട നാരായണനെ യുദ്ധത്തിൽ ഞാൻ
 കുറച്ചു മാനിച്ചിരുന്നു. അപ്പോൾ കൃപയുക്തനായ കാൽവീട്ടു
 നോടു യുദ്ധമുണ്ടായ കാലത്തിൽ നാരായണൻ പക്ഷാധി യോഗ്യത
 കാൽവീട്ടുന്നുണ്ടെന്നാണ് എന്റെ വിചാരമുണ്ടായിരുന്നത. ആ
 വിചാരം ശരിയല്ല കാരണം, മകുണ്ഡനും ഞാനും തമ്മിലുണ്ടായ
 യുദ്ധത്തിൽ മകുണ്ഡന്റെ പാദധൂട്ടിക്കു ശരിയല്ല കാൽവീട്ടു
 ന്ന്റെ പരാക്രമം എന്നു പറയേണ്ടതുളളു. ബ്രഹ്മാണ്ഡകടാഹം

ഏകീകരിച്ചാലും ലക്ഷ്യമെന്ന ഒരു തൃണപ്രായമായിരിക്കും. എന്തെന്നാൽ രാമന്റെ കരകൗശലത്തെ കുറഞ്ഞെന്നു പറയാം.

രാമന്റെ കരത്തിലുള്ള വില്ല ആകുണ്ഠാണം വലിച്ചു ഞരണാരി ശരം തൊട്ടപ്പാനായി ആവനാഴികയിലുള്ള ശരത്തിനെ കരത്തൽ തൊട്ടുവോൾ ബാണം ഒന്നും, അതിനെ ഉഴരുമ്പോൾ പത്തും, ഞാണിൽ യോജിപ്പിക്കുമ്പോൾ നൂറും, ഞാണം ശരത്തിന്റെ പീടും കൂടി ആകുണ്ഠാണം വലിക്കുമ്പോൾ ആയിരവും, അവിടെനിന്നു വിട്ടുവോൾ പതിനായിരവും, ശത്രുക്കളെ അടക്കുമ്പോൾ ലക്ഷവും, ശരീരത്തിൽപ്പെട്ടുവോൾ ഇത്രയെന്ന സംഖ്യയില്ലാതെയും ആയിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ ദേവന്മാരുടെ പേരിൽ എന്തിനൊരു ശങ്കയുണ്ടായിരുന്നു കാരണം—നമ്മെപ്പോലെ അവർക്കു നേത്രം മൂടുക, മിഴിക്കുക; എന്ന വ്യവഹാരമില്ല. എപ്പോഴും അനിമേഷവൃത്തികളാണ് എന്നാൽ ഇപ്പോളെന്റെ ശങ്കാനിവൃത്തവന്നു. അങ്ങിനെ ഒരു അത്യന്തതം കേൾക്കട്ടെ. രാമൻ അന്യൂർപ്പണിയിൽ നിന്നുശരംഉഴുന്നതും ഞാണിൽ യോജിപ്പിക്കുന്നതും ആകുണ്ഠാണം വലിക്കുന്നതും ഇന്നുസമയങ്ങളിലാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാനാണ് ദേവകളെ ബ്രഹ്മാവ് അനിമേഷവൃത്തികളായി സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതു. അങ്ങിനെള്ള ദേവന്മാരും രാമന്റെ കരകൗശലത്തെ അറിവാൻ അസാധ്യമെന്നുവന്നാൽ നിമേഷങ്ങളോടുകൂടിയ നേത്രങ്ങളാൽ നാം എങ്ങിനെ കണ്ടറിയുന്നു. എന്നതെന്നെയല്ല, രാമശരത്തിന്നു പ്രത്യേകം ഒരു ധർമ്മമുണ്ട്. അത് നമ്മുടെ ബാണങ്ങൾക്കില്ല. എന്തെന്നാൽ, ശരം വന്ന് ഗളത്തെ മുറിച്ച് പടക്കളത്തിൽ വീഴ്ത്തിയതിനുശേഷം ശരങ്ങൾ മടങ്ങുന്നില്ല. ശരീരത്തിൽ വല്ല ദിക്കിലും പ്രാണൻ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടോ, പിരിഞ്ഞുപോയ പ്രാണൻ രണ്ടാമത് മടങ്ങി ശരീരത്തെ അവലംബിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സാധകങ്ങൾ ശരീരത്തിൽ കടന്നു തിരിയുകയും പ്രാണൻ പിരിഞ്ഞു എന്നു കണ്ടാൽ ആകാശവിഥിയിൽ സഞ്ചരിച്ച പിരിഞ്ഞുപോകുന്ന പ്രാണനെ ധർമ്മരാജപുരിയെ ആട്ടിത്തുറത്തുന്നു. ആകയാൽ ഈ രാമാദികളോടു ഓരോ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ സമർത്ഥന്മാരും. എന്നതെന്നെയല്ല, പടന

ചത്തിൽ വെച്ചു എനിക്കു ഒരു ദിഗ്ഭ്രമം ഉണ്ടായി. ആ അത്യു
 ുതമല്ലേ കേൾക്കേണ്ടതു. രാമനും ഞാനുമായി യുദ്ധത്തിന്നു
 തുടങ്ങി അടുത്തു ഞാൻ പശ്ചിമദിക്കിലും രാമൻ പൂർവ്വദിക്കിലുംനി
 ന്നു യുദ്ധം തുടങ്ങി. രാമന്റെ കരവേഗശരവേഗത്താൽ ഇത്ര
 ദിക്കിലാണ് നിൽക്കുന്നതെന്നു വിവരമാകുന്നില്ല. രാമൻ ഇത്ര
 കോണിലോ ഞാൻ യമകോണിലോ, അല്ല രാമൻ വായുകോണി
 ലോ ഞാൻ വരണകോണിലോ, രാമൻ അഗ്നികോണിലോ
 ഞാൻ നിരൂതികോണിലോ, രാമൻ ഉത്തരദിക്കിലോ ഞാൻ ദക്ഷി
 ണദിക്കിലോ, എന്റെ ഇടുത്തുഭാഗം രാമനോ രാമന്റെ ഇടുത്തു
 ഭാഗം ഞാനോ, രാമൻ ഇടുത്തെ കയ്യിൽ വില്ലെടുത്തു വലത്തെ
 കയ്യിൽ ശരം തൊടുക്കുന്നുവോ അല്ല വലത്തെ കയ്യിൽ വില്ലെ
 ട്തു ഇടുത്തെ കയ്യിൽ ശരം തൊടുക്കുന്നുവോ, ഞാൻ ആകാശ
 ത്തിലോ രാമൻ ഭൂലോകത്തിലോ എന്നു യുദ്ധസമയത്തിൽ യ
 തൊരു വിവരവും ഉണ്ടായില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, ഇതേവരെ
 ആലോചിച്ചും മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. എന്ത് അത്യാത്മയുദ്ധമാണി
 ത്ത്! ആരോടു പഠിച്ചു. ഇങ്ങിനെ ഒരു വില്ലാസം ഞാൻ ക
 ണ്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ ആയിരം അശ്വങ്ങളെപ്പുണ്ടാക്കി
 മഹാമേരിശിലാഖോണപാണിയായി രാമനോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോ
 കുമ്പോൾ എനിക്കു രാമന്റെ പേരിൽ ഒരു ഹാസ്യമുണ്ടായിരു
 ന്നു. കാരണം, രാമന്നു വാഹനമില്ലാതെ രാമൻ പടനിലത്തും
 ഞാൻ രഥോപരിയിലും നിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവന്നാൽ രാമനു
 വണയുദ്ധത്തിന്നു വൈഭവമുണ്ടാവുന്നതല്ലെന്നു വിചാരിച്ചതു എ
 ങ്ന്റെ മേൽ വലിയതെറ്റായി. രാമന്നു വാഹനമുണ്ട്. രാമന്റെ
 വാഹനത്തിന്റെ ശക്തി കണ്ടപ്പോൾ പക്ഷിരാജാവായ ഗരുഡ
 നെന്നു എന്നു ശങ്കിച്ചു. സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയതിൽ വാഹനത്തി
 ന്ന്റെ അതിവേഗതയെ കണ്ടു വായുവായെന്നും അടുത്തു ചെല്ലു
 ന്നു പടകൾ ഭെന്നകിലും മടങ്ങാത്തതു കണ്ടപ്പോൾ അഗ്നിയെ
 എന്നും വാഹനം അനേക ദേഹദേഹികളെ വേർപ്പെടുത്തുന്നതു
 കണ്ടപ്പോൾ ധർമ്മരാജാവായെന്നും കരുതി അടുത്തുചെന്നു നോ

ക്കിയതിൽ മുൻപറയപ്പെട്ടവരാൽമല്ല. നമ്മുടെ ചങ്കയെ കൈ
 ജ്ഞിതവെച്ചുപോയ ഹനനമെന്നെ കരഞ്ഞെൻ്റെ ഗുളത്തിലാണ് രാ
 മൻ കയറി എന്നോടു യുദ്ധം ചെയ്തത്. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഒരു യു
 ധം ഇതിന്നു മുഖ്യം ഇനി മേലും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. ആയതുകൊ
 ണ്ടു എന്റെ ബുദ്ധിയില്ലായ്മയാൽ ഞാൻ രാമനെ ശത്രുവായി വ
 രിച്ചുപോയതാണ്. ആയതുകൊണ്ട് മേലിൽ രാമനോടു യുദ്ധം
 ചെയ്താൻ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണ്. വനമങ്ങളും രാമാദിക
 ളും ലങ്കയിൽനിന്നു പോകാൻ ഒരു മാർഗ്ഗം നിന്തിരുവടി ഉണ്ടാക്കി
 അതേണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു മാധ്യവാൻ പറയുന്നു. ഹേ
 രാവണാ! നിന്നോടു എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും നീ കേൾക്കുന്ന
 വനല്ല. നിന്റെ അജ്ഞാനമായ മരീചൻ നിന്നോടു രാമന്റെ
 യഥാർത്ഥം അറിഞ്ഞെടുത്താലും പറഞ്ഞപ്പോൾ നീ സമ്മതിക്കു
 ന്നെ മൺവേയ്ക്കുമെടുപ്പിച്ചുയച്ചു അവനെ കൊല്ലിപ്പിച്ചു. രണ്ടാമ
 ത് നിന്റെ അനജ്ഞായ വിഭീഷണൻവന്നു നിനക്കുള്ള ശപ
 തകോപാദികളെ പറഞ്ഞപ്പോൾ അവനെ ലങ്കയിൽ കാണരുതെ
 ന്നാട്ടിച്ചുറത്താക്കിയതിനാൽ രാമന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു രക്ഷപ്പെ
 ട്ടു. ഇനി ഞാൻ പറഞ്ഞതിനാൽ നിനക്കു വിലയായിത്തീരുമൊ.
 എങ്കിലൊന്നപ്രീതിയായ വാക്കുകളെ ആരാണ് പറയുന്നത് അവ
 രെ നീ സന്തോഷിക്കും. മേലിൽ യുദ്ധംകൂടാതെ കഴിയേണമെ
 കിൽ രാമപത്നിയായ ജനകിയെ കൊണ്ടുപോയി രാമൻ പാദ
 ത്തിൽവെച്ചു നമസ്സരിച്ചു രാമ! ഞാൻ അറിയാത്തതാൽ പിഴച്ചു
 പോയതാണ്. സമസൂപരധം പൊറുത്തു രക്ഷിക്കണമെന്നു
 നീ പറയുന്നതായാൽ രാമാദികൾ ലങ്കയിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങും.
 എന്നാൽ മേലിൽ യാതൊരു അനന്തരവും കൂടാതെ സുചമായിരി
 ക്കാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ
 ഇപ്പോൾതന്നെ നിന്തിരുവടിയേറേ ജനകിയെ ചിറച്ചിട്ടുള്ള
 യാമെന്നു പറഞ്ഞു വാദ്യമടിച്ചിട്ടു രാവണൻ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ മ
 ത്തിയായ മഹാഭരതൻ വന്നു ഹേ ലങ്കശപര! ഈ കീഴ്വന്റെ
 വാക്കിനെ കേട്ടു ജനകിയെ വിട്ടുവാൻ ശ്രമിക്കരുത്. രാമനോടു
 നിന്തിരുവടി യുദ്ധത്തിന്നു പോയത് തെറ്റാണ് എന്നുതന്നെ

യല്ല യുദ്ധത്തിൽ പ്രഥമത്തിൽ തോറ്റാൽ രണ്ടാമത്തെതിൽ ജയിക്കും പ്രഥമത്തിൽ ജയിച്ചാൽ രണ്ടാമത്തെതിൽ തോൽക്കും എന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ട്. രാമാദികളോട് യുദ്ധത്തിന്നു അങ്ങയുടെ അനുജനായ കുമാരഭരണനെ നിദ്ര ഉണർത്തി പോരിനയച്ചാൽ രാമാദികളെ കരുണന്നു ഒരു വേരത്തെ ഭക്ഷണത്തിന്നു ഭുതിയാവുന്നതല്ല. ത്രിലോകപുരസ്കാരമായ നിന്തിരുവടി ഭൂതന്മാരെ അയച്ചു കുമാരേണ്ണന്റെ നിദ്രയെ ഉണർത്തി കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ യുദ്ധത്തിനയക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു ഭൂതന്മാർക്കു അനുജന്റെ നിദ്ര ഉണർത്തുവാൻ കല്പന കൊടുക്കുകയും ഭൂതന്മാർ ചെന്നു ആനയുടെ കയ്യിൽ ഇരുമ്പുക്കുഴയെ കൊടുത്തു കുരുണന്റെ ശാർത്തരിപ്പിക്കുകയും അപ്പോൾ കരുണൻ നിദ്ര ഉണർന്നു. 600 ശകടത്തിൽ അണവും 1000 കുടത്തിൽ മദ്യവും അനേകം കാട്ടുപോത്തുകളെയും ഭൂജിച്ചു ക്ഷുത്തടങ്ങി രാവണന്റെ അടുക്കൽ വരികയും രാവണൻ അനേക വസ്ത്രാഭരണങ്ങളാൽ അലങ്കരിച്ച് സിംഹാസനത്തിലിരിപ്പാൻ കല്പന കൊടുക്കുകയും കുമാരേണ്ണൻ സിംഹാസനത്തിലിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

കുമാരേണ്ണന്റെ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം.

ഹേ ജ്യേഷ്ഠ! അങ്ങയുടെ സന്തോഷാധികൃത്താൽ എനിക്കു വേണ്ടുന്ന അലങ്കാരങ്ങളെയെല്ലാം ചെയ്തു അങ്ങയുടെ മുമ്പിൽ ശരിയായി സിംഹാസനത്തിലിരുത്തിയപ്പോൾ എനിക്കു ചില ആപൽസ്പർശകമായ ദുഷ്ടകുലങ്ങൾ കാണുന്നു. എന്നെത്തന്നെ എന്റെ ഭുജവും നേത്രവും ഇടത്തുഭാഗമായി മിടിക്കുന്നു. പുരുഷന്മാർക്കു ഇടത്തുഭാഗവും സ്ത്രീകൾക്കു വലത്തുഭാഗവും ഇടിച്ചാൽ ഉടനെ ദുഃഖകരമായ ചില ആപത്തുകളെ അനുഭവിപ്പാനിടവരുമെന്നു ശാസ്ത്രവും നമുക്കു ചില കാലങ്ങളിൽ അനുഭവമുണ്ടല്ല. ആയതുകൊണ്ട് ലങ്കാരാജ്യത്തിലുള്ള കാലാവസ്ഥക്കുളെന്തെന്നും എന്റെ നിദ്രയെ ഉണർത്തുവാൻ കാരണമെന്തെന്നും കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹേ കരുണ! ഇപ്പോൾ വടതീരവാസികളായ മനുഷ്യരും വാൻരങ്ങളും വന്നു നമ്മുടെ ലങ്കയെ വളഞ്ഞു യുദ്ധത്തിന്നു വിളി

ക്കുന്നു. ആയതു കൊണ്ടു വേണ്ടുന്ന പടകളോടുകൂടി ചെന്നു രാമദികളെ ജയിച്ചുപരണം തന്നിമിത്തമായി നിന്റെ നിദ്ര ഉണർത്തിവരുത്തിയതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു കരുണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണീശ്വര! നിദ്ര ഉണർന്നു വന്ന ഉടനെ എനിക്കു ലഭിച്ചതു യുദ്ധമാണല്ലോ. അതിന്നു കാരണം ജാനകി നിമിത്തമാണ്. ജാനകിയെ ഇനിയും ചിറവിടാതെ കണ്ടോയിരിക്കുന്നത്. മന്ത്രാലോചനയിൽവെച്ചു ജാനകിയെ വിടേണമെന്നു പറഞ്ഞല്ലെ ഞാൻ നിദ്രക്കുപോയത്. എന്റെ വാക്കുനിന്തിരുവടിക്കു വിധയില്ലാതെ വന്നതിനാൽ ഇപ്പോൾ യുദ്ധം വേണ്ടിവന്നില്ല. പതിവ്രതാശിരാരത്നമായ ജാനകിയുടെ പതിവ്രതാഗ്നിയാൽ നമ്മുടെ വംശം ദഹിപ്പിപ്പാനോ ഭയങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ ശിരോവേലവനമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നൊന്നും പാർയ്ക്കേണ്ടത്. ശത്രുവായ രാമനെ ജയിക്കാമെന്നും ജാനകിയെ രമിക്കാമെന്നും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുകാരും നമ്മളാൽ അസാധ്യമാണ്. ആയതു കൊണ്ടു ജാനകിയെ വിട്ടു വിഭീഷണനെ ചേർത്തു തമ്മിൽ അന്യോന്യം സ്നേഹഭാവത്തോടുകൂടി തുല്യപ്രഭമായി കഴിയുന്നതാണ് നമുക്കു ഉത്തമം. മായാവിയായ ഇന്ദ്രജിത്തിരിക്കു ഈ രാമദികളെ മാനിക്കേണമെന്നെന്നുള്ള നിന്തിരുവടിയുടെ അഭിമാനം വ്യഥാപിലാണ്. കാരണം രാമന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണനെന്ന ഒരു പനുണ്ട്. ഇന്ദ്രജിത്തു ലക്ഷ്മണനുമായി ഉടനെ യുദ്ധമുണ്ടാകും. ആ യുദ്ധത്തിൽ രാവണിയുടെ മായകളെല്ലാം പല്ലിൽ തുത്ത തവിട്ടുപാലെ നിഷ്പലമായ്ക്കാകും. ആയതു കൊണ്ട് ജാനകിയെ വിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ് നന്മയെന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടാ നിദ്രപ്പിത്താ! എനിക്കു ബുദ്ധി ഉപദേശിപ്പാനോ നിന്നെ വിളിച്ചത്. യുദ്ധം കയറത്തപക്കും രാത്രി പകൽ ഇടവിടാതെ ശത്രുാഗ്രഹത്തിൽ പായ നിദ്രാലയ്യുകൊള്ളൂ. എഴുന്നീറ്റൊപൊയ്ക്കൊള്ളൂ. എന്നതിനെക്കേട്ടു കരുണൻ പറയുന്നു. ശരണം പ്രാഭാ രാവണീശ്വര! ക്രോധിക്കേണമെന്നില്ല. കാഴ്ചം പറഞ്ഞപ്പോൾ നിന്തിരുവടിക്കു വ

രോധമല്ല തേനിയത്. നാം തമ്മിലുള്ള ജ്യേഷ്ഠാനുജനാനെന്നുള്ള ദേഹബന്ധം ഇന്നുണ്ടായിട്ടു അവസാനിച്ചുവല്ലോ. എന്റെ നിദ്ര ഭംഗപ്പെട്ടു ഉണർന്നുകൊണ്ട് ഇന്നുക്കു എന്റെ മരണമാണ്. ബ്രഹ്മാവിന്റെ അനുഗ്രഹം ഓർത്തില്ലെങ്കിൽ ആയതു കൊണ്ട് ഞാൻ ഇതാ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു. ഞാൻ മരിച്ചതിന്നുശേഷമെങ്കിലും ജനകിയെ വിട്ടു രക്ഷപ്പെടുക. എന്നു പറഞ്ഞ് പതിമൂന്നു യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടു പടകളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെടുകയും യുദ്ധം ചെയ്തതിൽ വന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ട് വിഭീഷണനോടു ആരാണിത് വന്നതു എന്നു ചോദിക്കുന്നു.

കു.ക.ക.ത.ണ.ൻ.പ.പ.ത.മ.

ക.വി.

ആഴിയായിവന്നവ്യാസൻ

എഴുപ്പാർവ്വതവെട്ടിനടുത്തു

താഴ്വിലാത്തവിതൽ

ഉഴിനുള്ളമുറകുവാൻ.

അല്ലായ്ക്ക വിഭീഷണ! ഇപ്പോൾ ബ്രഹ്മാണുസം നടുങ്ങുമൊരണഭേരിയടിച്ച ഒരു മഹാപുരുഷൻ അനേകസൈന്യങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നത് നോക്കുക. ആ വീര്യപുരുഷന്റെ ഒരു ചുമലിൽനിന്നു മറ്റൊരു ചുമലിലേക്കുണ്ടെന്നെങ്കിൽ അനേകദിവസം വേണമെന്നു തോന്നുന്നു. അത്ര വിശാലമുണ്ട്. രണ്ടു ഭുജത്തിന്നും മദ്ധ്യേ കൂണുന്നത് ഭീമിന്റെ മദ്ധ്യഗതമായ മേൽപവ്വതം കരചണാദികളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടാലുള്ള വൈഭവം എപ്രകാരമോ അതുപോലെ തോന്നുന്നു. മുകുന്ദന്റെ ഗർഭത്തിൽനിന്നു അർക്കനായ ഒരു ശരീരിയെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇന്നലെ ഉണ്ടായ പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ തോറ്റവരായ രാവണൻ സുഗ്രീവാദികളെ യെപ്പെട്ടത്തുടനൊന്നി ചേർത്തു മാറി വന്നതായിരിക്കുമോ എന്നും ശങ്കയുണ്ട്. എന്തായാലും ഇവന്റെ പരാക്രമം നീ പറഞ്ഞല്ലാതെ എന്നാൽ അറിവാൻ അസംഭവ്യമാണ്. എന്നതിനെക്കൂടി വിഭീഷണൻ യുദ്ധകളം നോക്കി ഭഗവാനോടു പറയുന്നു. കോടിമാന്താപം വിജയിക്കിയിട്ടെ

ഞിമകുടവിചസൽശ്രീവീരരാഘവാ ശരണം! ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തി
 നു വന്നവൻ രാവണനു അനുജനും അടിയനു ബ്രഹ്മണമായ ഭ
 രതവനാണ്. കുടുകുതനൻ എന്നാണ് നാമം. കണ്ണും കുടാകൃതി
 യായിരുന്നതുകൊണ്ട് കുടുകണ്ണൻ എന്ന പേർ വന്നതാണ്. ധ
 മ്മരാജാവും കൂടെ ഇവനെക്കണ്ടാൽ ഭയപ്പെടണം. അത്ര നിർഭ
 യാണ്. ശത്രുനിഗ്രഹാത്മം പരമശൈവസ്വാമിയെ സേവ ചെയ്
 യ്ക്കു ഭക്തവരായുധം സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയത് ആയിരം ഭാരം
 ഘനത്തോടുകൂടിയും മൂന്നു മുനയോടുകൂടിയും ഉള്ള ഒരു ശൂലമാണ്.
 മൂന്നു മുനകും മൂന്നു ഗുണമാണ്. കാലം, കാലൻ, വ്യാധി എ
 ന്നിങ്ങിനെയാണ്. ഒരു ശരീരിമരിക്കണമെങ്കിൽ ശരീരം നശി
 പ്പാനുള്ള കാലം വരണം. ആ കാലാവസാനത്തിൽ ദേഹദേ
 ഹികളെ വേർപെടുത്തുന്ന കാലൻ വരണം. ആ സമയത്തിൻ
 നിമിത്തമായ ഒരു വ്യാധിയും വരണം. ഈ ശൂലം ശത്രുവിന്റെ
 നേരിട്ടടുത്താൽ അവന്നു കാലവും കാലനും വ്യാധിയും വേണ്ട.
 അതു അന്തരം മദ്ധ്യപാതാളവാസികൾ ആരായാലും ശരി. ഈ
 വരായുധത്തിനു ഇത്ര വൈഭവമുണ്ട്. ഹിമവന്റെ താഴ്വരയിൽ
 വെച്ച് മൂന്നുമാസം പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ച് സേവചെയ്ത
 യും പരമേശ്വരസ്വാമിപ്രത്യക്ഷമായി മുന്വറഞ്ഞ ശൂലവും ഒരു കവ
 ചവും കൊടുത്തനുഗ്രഹിച്ചു. ഈ ശൂലത്താൽ അനേകം കർമ്മദേവ
 നാരുടെ കാലത്തെ അവസാനിപ്പിച്ചുവന്നാണ്. പണ്ടു ഇന്ദ്രനെ
 ജയിപ്പാനായി സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു പോകുകയും ഇന്ദ്രൻ ഐരാവതം
 ത്രവണമായി യുദ്ധത്തിനു വരുന്നതിനെ കരുണൻ കണ്ട് മത്സര
 ജത്തിന്റെ പുരംപിടിച്ചു കുലാലന്റെ (കുശവന്റെ) തികരിക്കു
 ന്ണിപ്പോലെ ഇടംവലമായി മുഴുവുകയും ഐരാവതം ചുറ്റുന്ന
 വേഗത്താൽ ഇന്ദ്രൻ ഗജോപരിയിൽനിന്നു വീഴത്തെ സുംഭിക്കുക
 യും ചെയ്തപ്പോൾ ഇന്ദ്രനെ ആകാശമാറ്റു എറിയുകയും ചെയ്തു.
 ഇന്ദ്രൻ ബഹുദൂരം പോയി വീണ് അവിടുന്ന് എഴുന്നീറ്റു കരുണ
 നെ വന്നു ശരണം പ്രാപിച്ച് കീഴടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതു കേ
 ള്ള ഭഗവാൻ ചൊരിക്കുന്നു. അല്ലത്തോ വരേശ്വര! പരമേശ്വര

സ്വാമി ശുദ്ധപാണിയെന്നു ശാസ്ത്രം പറയുന്നുണ്ട്. ആ ശുദ്ധം കുടിക്കുന്നതുകൊടുത്താൽ ശുദ്ധപാണിയെന്ന പേരിരിക്കാമോ? എന്നതിനെക്കുട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! ഇതു പരമേശ്വരസ്വാമി കയ്യിലുള്ള സാക്ഷാൽ ശുദ്ധമല്ല. പണ്ട് താമരവനത്തിലുള്ള മഹാഷിക്ഷകന്റെ പത്നിമാരെ പരമേശ്വരസ്വാമി പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തന്നിമിത്തം മഹാഷിക്ഷകൻ ശിവനെ സംഹരിപ്പാനായി ഒരു ആഭിചാരം ചെയ്തതും അതിൽനിന്നു ആദ്യം മരണം മഴവും ഉണ്ടാക്കുകയും അതുകൊണ്ട് ശിവനെ കൊല്ലുവാൻ അയക്കുകയും ശിവൻ അതുകൊണ്ടു പിടിച്ചു വെക്കുകയും അവസാനം ഒരു ഗജം പിറക്കുകയും അതിനെ അയച്ചപ്പോൾ ആ ഗജത്തിനെക്കൊണ്ടു ചർമ്മമടുത്തു പൊട്ടിക്കൊണ്ടു സിംഹം പിറക്കുകയും അതിനെക്കൊണ്ടു ചർമ്മത്തെ ഏടുത്തു ഉടുക്കുകയും ശുദ്ധം പിറക്കുകയും ആ ശുദ്ധത്തെ താൻ ആയുധമാക്കി സൂക്ഷിച്ച് വെച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ശുദ്ധമാണ് കരുതുന്നതുകൊടുത്തത്. അതാണിപ്പോൾ കൊണ്ടു ചന്നിരിക്കുന്നത്. ഇവന്നു പ്രത്യേകമായ ഒരു വൃത്തിഗുണം വേറെയുണ്ട്. അതിനേയും പറയാം. സകാമം നിഷ്കാമം മുതലായ തപസ്വീശ്വരന്മാരും വേദാധികാരികളായ ബ്രാഹ്മണരും കൈലാസപതിയായ പരമേശ്വരനും സത്യപ്രഭാവകവാസനായ ബ്രഹ്മദേവനും വിചാരിക്കത്തക്ക ഉപാസനമുന്തിയ നാരായണസ്വാമിയുടെ യോഗനിദ്രയെപ്പോലെ ഈ കരുതനും ദീർഘനിദ്രയുള്ളവനാണ്. നാരായണസ്വാമിയുടെ യോഗനിദ്രയിൽനിന്നു ഉത്ഥാനകാലത്തിൽ അസൂരന്മാർ സജ്ജനോപദ്രവം ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്നുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി ഉണരും. അതുപോലെ കുടുകുണ്ഠന്റെ മേഘനിദ്രയിൽനിന്നു ഉത്ഥാനകാലത്തിൽ ദേവന്മാർ ഇനിയും അവസാനിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ നാമമല്ലാതെ രൂപം കാണത്തക്കതുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി നിദ്ര ഉണരും. ഇങ്ങനെ ഇവന്നു നിദ്ര പരമാവധി നിമിത്തത്തെയും ഉണർത്തും. ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണനും ഈ കുണ്ഠനും അടിയനും ഇങ്ങനെ മൂന്നുപേരുംകൂടി കൊന്നവനെന്ന ഗോകുണ്ഠത്തുപോയി ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തതും രാവണ

ന്റെ അഭിഷേകപോലെയുള്ള വരമ്പലങ്ങളെ വാങ്ങി പോയ
 തിന്നശേഷം കുങ്കേരണൻ നിദ്ദേവതപം വേണമെന്നു തപം ചെയ്ത
 യും ആ വിവരം ഇന്ദ്രാദികൾ കേട്ടു കിടക്കി വിറച്ചു അവർ സത്യ
 ലോകത്തേക്കു പോയി കമലാസനകുടുംബിനിയായ വാണിമാതാ
 വെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു വിനയനപിതന്മാരായി നിൽക്കുകയും ഭാര
 തിയും ദേവകളെ നോക്കി എന്നതാണ് ഇന്ദ്രാദികൾ എല്ലാവരും
 കൂടി പുറപ്പെട്ടത്? വിശേഷാൽ വല്ലതും ഉണ്ടോയെന്നു ചോദിക്കു
 കയും അതുകേട്ടു വാഗീശ്വരി! അങ്ങയുടെ കണവൻ നാളെ രാജ
 സനായ കുങ്കേരണന്നു വരും കൊടുപ്പാനായി പോകുന്നുണ്ട്. സ
 പ്തേശ്വരിയുടേതു കൂടെ എഴുന്നള്ളണം. കാരണം, നിദ്ദേവതപം വേണ
 മെന്ന ഇച്ഛയോടുകൂടിയാണ് അവൻ തപസ്സു ചെയ്യുന്നത്. ആ
 വരത്തെ ദാനം ചെയ്യാൽ മേലാൽ ദേവന്മാരെന്ന നാമമല്ലാതെ
 രൂപം കാണാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ആയതു കണ്ടു ഭാരതി ചെയ്യു
 ണ്ടെന്ന സഹായം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ അങ്ങയുടെ കണവൻ 'അ
 ഭിഷ്ടമെന്നതാണ് പറയുക'യെന്നു കരുണയോടു ചോദിക്കുന്ന അ
 വസരം നോക്കി കുങ്കേരണന്റെ നാവിന്മേൽ ഭാരതി പ്രവേശിച്ചു നി
 ദ്ദേവതപം എന്നതിനെ നിദ്രാവതപം എന്നാക്കിത്തരണം. ഇതാ
 ണെ ഞങ്ങൾക്കു ചെയ്യേണ്ടുന്ന ഒരു സഹായം എന്നു ദണ്ഡനമ
 സ്താരം ചെയ്ത് അപേക്ഷിക്കുകയും ആയതിനോടു സന്തോഷി
 ച്ച് അങ്ങിനെ ആചാരമെന്ന ഭാരതി അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും
 ചെയ്തു. പിറന്നാൾ ബ്രഹ്മവും സരസ്വതീസമേതനായി കുങ്കേ
 ണന്റെ തപസ്സനുത്തേക്കു വന്നു തപസ്സുണർത്തി നിന്റെ അഭി
 ഷ്ടമെന്നെന്നു ചോദിക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ വാണിമാതാ
 കുങ്കേരണന്റെ ജിഹ്വാഗ്രത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു നിദ്ദേവതപം വേണമെ
 ന്ന ഇഹയെ നിദ്രാവതപമാക്കിത്തീർക്കുകയും അതുപ്രകാരം നിദ്രാവ
 തപം വേണമെന്നു കുങ്കേരണൻ അപേക്ഷിക്കുകയും ബ്രഹ്മാവ് അപ്ര
 കാരം അനുഗ്രഹിച്ചു പോകുകയും ചെയ്തു. ആ അനുഗ്രഹപ്രകാ
 രം ദീപ്തിനിദ്രയെ പ്രാപിച്ചു കിടക്കുകയും രാവണൻ ഇതു അറി
 യ്തെ വീണ്ടും ഒരു സംവത്സരം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്
 യ്തു ബ്രഹ്മാവിനെ വരുത്തി കുങ്കേരണന്റെ നിദ്രയെ മാറ്റിത്തരണം

മെന്നപേക്ഷിക്കുകയും കൊടുത്ത വരം മാറുന്നതു പതിവില്ല. എങ്കിലും കൂടാതെ കഴികയില്ലയെന്നുള്ള നിയമാണെങ്കിൽ 6 മാസം ഉറങ്ങും 6 മാസം ഉറക്കുവുമായി ഭവിക്കട്ടെ എന്നു വീണ്ടും അനുഗ്രഹിക്കുകയും 6 മാസം ഉറക്കത്തിൽ വല്ല നിമിത്തവും നിദ്രയെ ഭംഗപ്പെടുത്തിയാൽ അന്നു മരണം ഭവിക്കുമെന്നും ആകാശമാഴ്ത്തുപറഞ്ഞു മറഞ്ഞു. ഇതാണ് ദീർഘനിദ്ര വരുവാനുള്ള കാരണം. എങ്കിലും നിന്തിരുവടിയുടെ പതിയെച്ചിറവിടേണമെന്നു മന്ത്രാലയചന്ദ്രനയിൽ ചെച്ച രാവണനോടു പറഞ്ഞു നിദ്രയ്ക്കു പോയവനാണ്. ഇന്നേക്കു നിദ്രയിൽ പ്രാവശിച്ചു ഒമ്പതു ദിവസമേ ആയിട്ടുള്ള അടിയൻ വരുമ്പോൾ കരുണൻ നിദ്രയിലാണ്. കാണാൻ സാധിച്ചില്ല. നിന്തിരുവടിയുടെ ഭക്തനാണ്. ആയതു കൊണ്ടു കരുണനെ അങ്ങയുടെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തണമെന്നു അടിയന്നു മോഹമുണ്ട്. അതു സംധിപ്പാനായി കരുണനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പന തരേണമെന്നു വിഭീഷണൻ അപേക്ഷിക്കുകയും, എന്നാൽ നിന്റെ അഭീഷ്ടപോലെ ആവാം. വരുമെങ്കിൽ എനിക്കു വിരോധമില്ലെന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു സന്തോഷിച്ചു. അതിവേഗത്തിൽ കരുണന്റെ പാദത്തിൽ ചെന്നു നമസ്കരിച്ചു ഭക്തിപ്രഭാവമേറിയതായിരുന്ന ജോടുക്കുടി നില്ക്കുന്ന വിഭീഷണനെക്കണ്ടു വാത്സല്യംധികൃത്താൽ ആലിംഗനം ചെയ്തു കരുണൻ വിഭീഷണനോടു പറയുന്നു.

കുങ്കുണ്ഠവിഭീഷണസംവാദം.

അല്ലയോ വിഭീഷണ! സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി പക്ഷേനിന്നു അഭയാസ്ഥം സമ്പാദിച്ചതിനെ ആലോചിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു ഭവേന്ദമോലും അസാധ്യമായ കാര്യമല്ലായെ സോദര. രാവണേശ്വരൻ വിഭീഷണൻ സാക്ഷാൽ നരായണസ്വാമി അതുതരപുരുഷനായ രാമസ്വാമി പക്ഷേനിന്നു കൈവെച്ചുപടെത്ത സമ്പാദിച്ചുവെന്നു ഭൂലോക ഭൂവാല്യംകാടി വാസികളായ സജ്ജനങ്ങളാൽ നിന്നെ കീർത്തിക്കുന്നതിനേക്കൂട്ടു ഞാൻ സന്തോഷ സംഗ്രഹത്തിൽ നിമജ്ജനനാഭജനങ്ങളെ ചെയ്യുന്നു. നിന്റെ വൈഭവത്തെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ നീ പരമ ഭഗവതോത്തമ

നല്ല വിഭീഷണ, കാവ്യത്തിലും രാജസഭയിൽ ഉപേക്ഷ ചെയ്തവനും നിന്റെ ഉപാസനമുന്തിയായ രാമചന്ദ്രന്റെ പരമഭക്തനായ നീ. രാമ-രാമ എന്ന ശിവശക്തിയുക്തമായ മന്ത്രം നൽകി പാനം ചെയ്തു മുതുവെന്ന ശോഭനത്തോളം മോഹമുള്ള വരക്കും ആയുർബലത്തെ സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്ന നീ ധർമ്മരാജാവിന്റെ വലയിൽപ്പെട്ട് കാലപുരിക്ക് പോകുന്ന എന്റെ അടുത്തേക്ക് വന്നതിനെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ അത്യന്തം സങ്കടപ്പെടുന്ന പറയേണ്ടതുണ്ട്. അതത്രപോലെ എന്നെപ്പോലെ അമൃതപാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ശരീരി അതു നന്നല്ലെന്നു വെച്ചു വിഷത്തെ പാനംചെയ്താൻ ഉദ്യോഗിച്ചതുപോലെ ആയി നിന്റെ വരവ് എന്നുമാത്രമല്ല നീതിയും ധർമ്മവും അതുകൊണ്ട് നഷ്ടപ്പെട്ടു കളഞ്ഞു ക്രമവും നിനക്കു നല്ല പരിചയമുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല നാരായണസ്വാമിയെ നിന്റെ ഉപാസനമുന്തിയാക്കുകയും ബ്രഹ്മാവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ചിമഞ്ജീവിയെന്നുള്ള സ്ഥാനത്തേയും നീ വഹിച്ചു എന്നുതന്നെയല്ല ശ്രീരാമൻ നിന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നു വന്നാൽ രാമസായകത്താൽ രാജസഭാശ്രമം മുൻപു വന്നു നശിക്കും. ആയവരെല്ലാം നരകത്തിൽനിന്ന് ഉത്തമാനാചാര്യന്മാർ അവർക്കുവണ്ടി മരണാനന്തരോപക്ഷേപം ചെയ്താൽ പട്ടിണി നിയുല്ലാതെ മരുന്നില്ല. ആയതുകൊണ്ടു നിന്റെ അവസ്ഥയ്ക്കുള്ള പരവശൻ നിറുപ്പിത്തന്നായ എന്നാൽ അസാധ്യമാണ്. ഈ അവസരത്തിൽ എന്നാൽ നിനക്കു സിദ്ധിക്കേണ്ടുന്ന കാര്യമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം അർപ്പിക്ക! നമ്മുടെ ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണനോടു മന്ത്രാലോചനയിൽ ഓരോ നിങ്ങൾ ജനകിയെ ചിറ വിടേണമെന്നും അല്ലാത്ത ശോഭനശാസ്ത്രനാശം വരുമെന്നും പറഞ്ഞതിനു ശേഷമല്ലെ നിങ്ങൾ നിന്ദിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. അനന്തരം അടിയൻ ചെന്നു ജ്യേഷ്ഠനു സിദ്ധിച്ചതായ ശാപകോപാദികളെ അറിവിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതും പാപത്തിൽ മേലിൽ എന്നെ ലക്ഷ്മണത്തിൽ കാണരുതെന്നും അതുകൊണ്ട് ചന്ദ്രഹാസത്തിനിരയക്കുമെന്നും പരിചാരകന്മാരോട് എന്നെ കണ്ടാൽ ചന്ദ്രാളിയെന്നു ചെരുപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്നും

മറന്നു കല്പിച്ചു. ആയതിന്നുശേഷം ലക്ഷയെ വിട്ടു പുറത്തുപോവാൻ
 കരുതിക്കളോടുകൂടി ആലോചിച്ചു ഞാൻ പുറപ്പെടുകയും ഈ വിവരം
 ഞങ്ങളുടെ കേൾപ്പിക്കണമെന്നാൽ നിന്ദ സമയമായതുകൊണ്ടു
 നിവൃത്തിയില്ലാതെ അത്യന്തം വ്യസനത്തോടുകൂടി സമുദ്രം കടന്നു
 മറകരയിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ സമുദ്രതീരത്തായ രാമസ്വാമിയെ സം
 ഗതരിരത്തിൽ ചെല്ലുകയും ഉടനെ രാമചന്ദ്രപ്രഭുവിന്റെ
 അടുക്കൽ ചെന്നു രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഭക്തവാത്സല്യമുള്ള
 സ്വാമിയുടെ അനുജനെന്നുള്ള സ്ഥാനവും അർക്കചന്ദ്രന്മാരുള്ളവ
 രക്കും ലക്ഷേശ്വരൻ എന്ന ലക്ഷാധിപത്യവും തന്നെ അടിയനെ ര
 ക്ഷിച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ നിന്ദിതവടി അനേക പടകളോടുകൂ
 ടി സ്വാമിയോടു യുദ്ധചെയ്യാൻ പടനിവൃത്തിയിൽ വന്നതിനെ ശ
 വാൻ കണ്ട് ആരാണിപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നത് എന്നും യുദ്ധ
 പുരുഷന്റെ വരവ്വലങ്ങളെന്തെന്നും വൃത്തിഗുണമെന്തെന്നും
 ചോദിച്ചതിൽ അടിയൻ നിന്ദിതവടിയുടെ പരമാത്മാമല്ലാത്തതു
 ഭ്രവസാനംവരെ ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു. ഓഹോ നിന്നെപ്പോ
 ലെ എന്റെ പേരിൽ ഭക്താനുജ്ഞ കേൾക്കുന്നതിൽ അവനെ
 വധിക്കുന്ന കാര്യം സങ്കടമല്ല എന്നു അടിയനോടു സ്വാമി പറ
 യുകയും ആയതിനെ കേട്ട രാജ്യധാരാ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരുവാൻ ക
 ല്ലന തരണം എന്നു കേൾപ്പിച്ചു സ്വാമിയോടു കല്പന പറഞ്ഞു നി
 ന്ദിതവടിയുടെ അടുക്കലേക്ക് അടിയൻ വന്നതാണ്. എന്നാൽ
 രണ്ടു സംഗതികളെ നിന്ദിതവടിയെ ഉണർത്തിപ്പറന്നുണ്ട്. അതെ
 ന്തെന്നാൽ ഭഗവാൻ അടിയന്നു ലക്ഷാധിപത്യം തന്നിട്ടുണ്ടെങ്കി
 ലും നിന്ദിതവടി അതിനെ സ്വീകരിച്ച് അങ്ങനെയൊരു ലക്ഷേശ്വര
 നെന്ന സ്ഥാനത്തിൽ രാജസമാജാവാംവരികയും, കൂടാതെ അ
 ടിയനെത്തരിച്ച സ്വാമിയുടെ പാദസേവകൻ നിന്ദിതവടി വര
 ണം ഇങ്ങിനെ രണ്ടു കാര്യമാണ് അങ്ങനെയോട് ഉണർത്തിപ്പറന്നുള്ള
 ത്. നിന്ദിതവടിയെപ്പോലെ രാജ്യഭാരം വഹിപ്പാനുള്ള ഭേദ
 ശക്തിയും വരവ്വലവും അടിയൻ സമ്പാദിച്ചിട്ടില്ല. രാജസ
 ഗോത്രം പാഴായിപ്പോകാതെ കഴിപ്പാനായി അഭിമാനത്തെ ഉപേ
 ക്ഷിച്ചു ശത്രുവെന്നുള്ള ഭാവത്തെ വിട്ടു വൃഥാ മരിച്ചുപോകേണ്ടി

വരമെന്നുള്ള മാനാവേനയെ തൃജിച്ചു സുഖമായിരിപ്പാൻ ന
 ന്തിരുവടിക്കു സംഘംഗനമസ്സംഗം ചെയ്യുന്നു.
 എന്നതിനെ കേട്ടു കണ്ഠൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ വിഭീഷണം! നി
 ഭാഗ്യമുള്ള എന്റെ കാൽത്തിൽ നിന്റെ പ്രയത്നം സഫലമാവു
 നതല്ല. കാരണം മുമ്പു നിർദ്വേതം വേണമെന്നു ഇച്ഛയോടുകൂ
 ടി പാത്താമ്പതിനായിരം വത്സരം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു എങ്കാഗ്ര
 മനസനായി തപസ്സു ചെയ്തും ആയതു സാധിക്കാതെ നിർഭാഗ്യ
 വശാൽ നിദ്രാവതപമാണ് സിദ്ധിച്ചത്. ആയതു നിണക്കു അ
 നഭവമല്ല. എന്നുതന്നെ അല്ല അക്ഷപത്രന്മാരും രാമനാമവും
 നിലനില്ക്കുന്നു കാലംവരക്കും ലങ്കേശ്വരനായി ഭവിക്കുക എന്നു
 ണ് രാമൻ നിണക്ക് അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളത്. നിണക്കു ഭഗവാ
 നാൽ ദത്തമായ ഭാഗ്യങ്ങൾ നീ എനിക്കു എങ്ങിനെ തരും ത
 ന്നാൽ ഇരിക്കുമോ, അതിപ്രയത്നത്താൽ അസാധ്യമായ കാര്യം
 വ്യഥാ ലഭിക്കുമോ സോദരാ. ആയ്ക്കകാണ്ടു ആ കാൽത്തിലേക്കു
 ഏതു തരമാലാപിച്ചാലും നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഭാഗമാണ്. അ
 തിരിക്കട്ടെ രണ്ടാമതു രാമന്റെ പാദസേവയെ വരണമെന്നാണ്
 നിന്റെ അപേക്ഷ. ആയ്ക്കിനപ്പുറം ആലാപിക്കുമ്പോൾ അ
 തിന്നും മാറ്റം കാണുന്നില്ല. രാമപതി ജാനകിയെ ചിറവിടേണ
 മെന്നു നിന്നുപോലെ ഞാനും എന്നാൽ കഴിയുന്നേടത്തോളം രാ
 വണീശ്വരനാടു പറഞ്ഞും ജേഷ്ഠൻ സമ്മതിച്ചില്ല. ആയ്ക്കു അ
 യാളുടെ ധർമ്മം. നാം നമ്മുടെ ധർമ്മം വിടുവാൻ പാടുണ്ടോ. എ
 ന്റെപേരിൽ നിണക്ക് അത്യന്തം വാത്സല്യമുള്ളതുകൊണ്ടല്ല
 എന്നു കണ്ടു ഉടനെ രാമന്റെ അടുക്കൽ പരമാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം
 പറഞ്ഞ് സമ്മതം വാങ്ങി എന്നു വന്നു വിളിക്കുന്നത്. അതു
 പോലെ രാവണീശ്വരന്റെ പേരിൽ എനിക്കും സ്നേഹമുണ്ടായിരി
 ക്കുകയില്ലയോ. ഈ അമ്പതു ലക്ഷം സംവത്സരമായി എനിക്കു
 വേണ്ടുന്ന ആഹാരാദികളെത്തന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്തിവന്നത് നിണ
 കനുഭവമല്ല; വിഭീഷണ; ഗുരുവരെ നിദ്രപിത്തനായ എന്നാൽ
 വല്ല പ്രയോജനവും ജ്യേഷ്ഠനുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ അങ്ങിനെയിരിക്ക

ഇപ്പോൾ ശത്രുക്കൾ ലങ്കയിൽ കടന്നു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുമ്പോൾ ജ്യേഷ്ഠൻ യോഗ്യനല്ല ഭയന്നാണ് ജ്യേഷ്ഠനെ തൃക്കിടന്നു; രാമന്റെ അടുക്കൽ ഭക്തനായിത്തീരണം, രാജ്യഭാരം വഹിച്ചു രാജാവായിരിക്കണം, വൃഥാ ജനം നശിക്കരുത് എന്നും മറ്റും ന്യായങ്ങളെ നീ പറഞ്ഞാൽ അതിൽ എനിക്കു തൃപ്തിവരുമേ. രാവണീശ്വരൻ പുത്രനൊപ്പോലെ വാത്സല്യത്തോടുകൂടിയാണ് എന്നെ വളർത്തിവന്നത് വാത്സല്യത്തെ ആലോചിച്ചാൽത്തന്നെ ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിപ്പാൻ മാഗ്ഗം കാണുന്നില്ല. എന്നതിനേക്കാടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠ! നിന്തിരുവടിരാവണീശ്വരനെപ്പോലെ അഭിമാനത്തെ ദീക്ഷിക്കരുത്. അഭിമാനത്താൽ അംസംപ്രസാദിമിഷ്ടം ശത്രുത്തോടുകൂടി നശിച്ചുപോയവരുണ്ട്. തെറ്റായൊരു തായാൽ അവർ മാതാവാണ്, പിതാവാണ്, മകനാണ്, ജ്യേഷ്ഠനാണ് എന്നുള്ള ഗുരുത്വലക്ഷ്യങ്ങളെ സജ്ജനങ്ങൾ ആലോചിക്കാറില്ല. ധർമ്മത്തെ മാത്രമേ ചിന്തിക്കാനുള്ള ആയുരങ്ങളും നിന്തിരുവടിക്കു അറിവുള്ള ഒരു കാഴ്ചയാണ്. അടിയൻ പ്രഭുക്കൾ പാപമെന്നെന്നില്ലാ. പരിശുദ്ധന്മാർക്കു പോകാപവാദം ബാധകമായി വരുമാ ജ്യേഷ്ഠ. എന്നാൽ സ്നേഹാധിക്യത്തെ ആലോചിക്കുന്നതായാൽ ജ്യേഷ്ഠനജനാർ കമ്മിപ്പല്ലവേണ്ടത്. പിതാവിന്നു പുത്രവാത്സല്യത്തിന്നു ശരിയായ വാത്സല്യം മറ്റൊന്നുമില്ല. വാത്സല്യത്തോടുകൂടിയുള്ള പുത്രൻ തൊറ്റ് ചെയ്യുമ്പോൾ വാത്സല്യത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു പിതാവ് പുത്രനെ കയ്യെടുക്കുകയും അതാണെന്നും പുത്രൻ ചെയ്യു തെറ്റാണെന്നും നിന്തിരുവടിയെ അറിയിക്കും. ഗുരുക്കേത്രമെന്ന രാജധരണിയിലെ മാത്രവർത്തിയായ മഹീപാലൻ എന്ന രാജാവു അനേകകാലം സന്തതിയില്ലാതെ വൃസനിച്ചു. അനന്തരം ധർമ്മനെല്ലാൽ തനിക്കു ഒരു സന്തതി ഉല്പാദനമാകയും ആ മകനെ അഞ്ചു വയസ്സിൽ എഴുത്തുപള്ളിയൽ വെച്ച് അക്ഷരവിദ്യ, ആയുധവിദ്യ മുതലായ വിദ്യകളെല്ലാം പഠിപ്പിക്കുകയും മകനെ ചിത്രാഗർഭ എന്നു പേരിടുകയും ചെയ്ത് അത്യന്തം വാത്സല്യത്തോടുകൂടി വള

ത്തി മകനു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യിക്കേണമെന്നു മുഹൂർത്തം നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. തിന്നശേഷം ശിവദർശനത്തിനായി രഥമേറി നഗരപരിധിയുടെ പോക്കുസ്ഥലം ഒരു പതുക്കട്ടി മാറ്റത്തിൽ കിടന്നു രങ്ങുന്നതിനെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കാതെ രഥം നടത്തുകയും പതുക്കട്ടിയുടെ ഗുളപ്രദശത്തു് രഥം പോയതിനാൽ ചക്രം പെട്ടു കുട്ടി മരിച്ചുപോകുകയും ചെയ്തു. കുടുംബം നേരം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ തള്ളപതു വന്നു നോക്കുമ്പോൾ തന്റെ കുട്ടി മരിച്ചു കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അത്യന്തം പ്രയാപിച്ച് അയ്യോ കഷ്ടം എന്റെ കുട്ടിയെ കുലവെച്ചു ആരാണ്. ഗുരുക്കുരുമഹാമാജാവിന്റെ രാജഭരണകാലത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പതുക്കട്ടിയായ ശിശുക്കളായിട്ടും ചെയ്യുന്നവർ ജീവനാടുക്കടി അധിവസിക്കുമോ. ശാസ്ത്രവിശേഷവും സജ്ജനസമ്മതവുമല്ലാത്ത ഈ പതുക്കട്ടി ചെയ്യുവാൻ ചക്രവർത്തി തക്ക ശിക്ഷ കൊടുപ്പിക്കണം എന്ന് കരുതി പതുവും അത്യന്തം നിവയിച്ചിടാത്തു പുറപ്പെട്ട രാജധാനിയുടെ പശ്ചിമഘാറ്റത്തിൽ നാട്ടിയുള്ള ദുഃഖപ്രഭാതമണിസംഭത്തിൽ തന്റെ ശരീരത്തെ ഉരയ്ക്കുകയും അപ്പോൾ ഘണ്ടാമണിയുടെ ഭംഗം നിരഞ്ജനം കേൾക്കുകയും ഉടനെ മന്ത്രികൾ പരിചാരകന്മാരോടു പറയുന്നു. ഹേ സേവകന്മാരെ ആരാണ് ദുഃഖപ്രഭാതമണി ഘാറ്റത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നത്. സഭയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവിൻ എന്നതിനക്കടുത്ത് സേവകന്മാർ ഘാറ്റത്തിൽ ചെന്നു ദുഃഖത്തോടു കൂടി നില്ക്കുന്ന പതുക്കട്ടി സഭയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരികയും ഈ പതു ദുഃഖിപ്പാനുള്ള അവകാശമെന്നെന്നു രാജാവിനോടു മന്ത്രികൾ പറയുന്നു. അല്ലയോ പ്രഭാതമണിയുടെ അനേകങ്ങളിൽ നിന്നിരുവടിയുടെ മകൻ ചിത്രരഥൻ പതുക്കട്ടിയെ കുലവെച്ചു എന്നാണ് മനസ്സിലായത് അതു കേട്ടു രാജാവും ദുഃഖം ചിത്രരഥന്റെ സാഹസം അതികഘോരമായി എന്നു വ്യസനിച്ചു രാജാ സഭയിലുള്ള ബ്രാഹ്മണരെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. ഹേ സഭാവാസികളെ എനിക്ക് മകനായി ജനിച്ച ഈ ചിത്രരഥൻ ചെയ്ത ദുഷ്ടത കേട്ടില്ല. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പുത്രന്മാർ ഇരിക്ക

ന്നതിനെക്കാൾ മരിക്കുന്നതാണ് നന്മ എന്ന പഠവാൻ ഉള്ള. ആ
 യതട്ട എന്റെ മകൻ ചെയ്ത അനീതിക്ക് പ്രതികൂല എന്നാണ്.
 ഞാൻ വല്ലതും പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതുണ്ടോ. അല്ല അന്യന്മാരെക്കാൾ
 ആ പ്രവൃത്തിപ്പിക്കുകയോ വേണ്ടത് എന്നു ചോദിക്കുകയും ആയ്ക്കി
 നെക്കേട്ട് സഭാവാസിക്ൾ പറയുന്നു. അല്ലയോ പ്രഭാ കർമ്മകാ
 ണ്യം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിനെ നോക്കിയതിൽ ശിക്ഷിക്കേണ്ടതായി
 ങ്കാണ് വിധി കാണുന്നത്. രാജനീതിക്കു വിരോധമില്ലാത്തതും പ
 ശുവിന്റെ സങ്കടം തീർത്തവനുമായി നിന്തിരുവടി മകന്റെ കാൽ
 കൾ കൂട്ടിക്കെട്ടി മലത്തി കിടത്തി രഥത്തിൽ കയറി മകന്റെ ഗ
 ഉപ്രദേശത്തുതന്നെ രഥം നടത്തി മകനെ വധിക്കണം. സഹസ്രഭോ
 ജനവും സഹസ്രപത്തുദാനവും ചെയ്യണം ഇതാണ് ഇതിന്റെ
 പ്രതിവിധി എന്നതിനെക്കേട്ടു രജാവു പറയുന്നു. ഹെ ബ്രാഹ്മ
 ണരെ ബ്രഹ്മകല്പനയെ ലംഘനം ചെയ്യാൻ ആർക്കു സാധിക്കും ദ
 ഷ്ടനുമായ പുത്രന്മാർ ഇരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ മരിക്കുകയാണ് നല്ല
 ത്. എങ്കിലും എന്റെ കൈകൊണ്ടു കലപ്പെടേണ്ടിവന്നതിനെ
 പറ്റി ഞാൻ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു. എന്നാൽ അധികപാ
 പങ്ങളെ സമ്പാദിപ്പാൻ എടവരത്തെ ഈ ഷോഡശവയസ്സിനു
 ങ്കിൽ മരിപ്പാൻ എടവന്നതുകൊണ്ടു ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു.
 എന്നു പറഞ്ഞു മകന്റെ കാൽകൾ കൂട്ടിക്കെട്ടി മലത്തിക്കിടത്തി
 ഞാൻ രഥത്തിൽ കയറി ഗുപ്തദേശത്തുതന്നെ രഥം നടത്തി ഹിംസി
 ക്കുകയും പശുപതിനെക്കണ്ടു സന്തോഷിക്കുകയും അനന്തരം വി
 ധിയോർവണ്ണമുള്ള സഹസ്രഭോജനം പത്തുദാനം മുതലായവയെ
 ചെയ്തും ചെയ്തു. ആയതുകൊണ്ടു പുത്രവാത്സല്യത്തെക്കാൾ വ
 ഭൂതല്ല ജേഷ്ഠാനുജന്മാർ തമ്മിലുള്ള വാത്സല്യം എന്നു ജേഷ്ഠനാടു
 പറഞ്ഞു. എന്നതിനെക്കേട്ടു കരുണൻ പറയുന്നു. വിഭീഷണം;
 തി പറയുന്ന ചരിത്രം ശരിയാണ് എന്നാൽ അതിൽ ഒരു വി
 രോധമുണ്ട് പുത്രൻ തെറ്റ് ചെയ്താൽ പിതാവിനു ശിക്ഷിപ്പാനുള്ള
 അധികാരമുണ്ട്. ഇതു അങ്ങിനെയല്ല ജേഷ്ഠൻ തെറ്റ് ചെയ്താൽ
 അനുജനു ശിക്ഷിപ്പാനുള്ള അധികാരമുണ്ടെന്നു ആയതുകൊണ്ടു ഗു

ജാതത്തിന്നു ഇതൊക്കെ ലക്ഷ്യമാണെന്നു. ഗുരുതപത്തിൽ തന്നെനി
 തന്നെ വാക്കിനെക്കൂട്ടി ഗുരുതപത്തിൽ ഉയർന്നുവന്നു ഉപേക്ഷി
 പ്പാൻ മനസ്സിന്നു ധൈര്യം വന്നിട്ടു. എന്നതിനെക്കൂട്ടി വിഭിഷ
 ണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠ ഗുരുതപം ആലോചിക്കുന്നതാ
 യാൽ ജ്യേഷ്ഠനാജ്ഞാൻ തമ്മിലല്ല. ഗുരുതപത്തിന്നായിട്ടും മകന്നു
 മോതാവിന്റെ പേരിലാണ്. അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന മോതാവ് തന്റെ
 ചെയ്യുകാലത്തിൽ ലേശംപോലും ഗുരുതപം ആലോചിക്കാതെ മ
 കൻ മോതാവെ കുലചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ മോതാവ് ആരെന്നും പൂ
 ത്രൻ ആരാണെന്നും മോതാവു ചെയ്ത തന്റെ എന്താണെന്നും ഉണ്ട
 ൾ. പണ്ടു ജമദഗ്നി എന്നതാപസൻ തന്റെ പത്നിയായ രേണു
 കയോടുകൂടി നമ്മുനദിയുടെ തീരത്തിൽ പണ്ണശാലകെട്ടിത്തരികിൽ
 വസിക്കുകയും ഒരുദിവസം കാലത്തെഴുന്നീറ്റ ആശ്രമത്തിൽ അടി
 തളികഴിഞ്ഞു താപസന്റെ പുരുഷൻ വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെല്ലാം ഒരു
 ക്കിനമുക്കു ജലത്തിന്നായി രേണുക പോകയും നദീതീരത്തു ചെ
 ന്നപ്പോൾ കൃതവീര്യപുത്രനായ കാത്തവീര്യൻ തന്റെ പത്നിയോടൊ
 കൂടി ജലക്രീഡ ചെയ്യുന്നതിനെക്കണ്ടു രേണുക, ഞാൻ ഇത്രപാപി
 യായിത്തീർന്നുവല്ലോ എന്റെ അച്ഛൻ പ്രസന്നനായിത്തീർന്നു എന്ന്
 ജാതാവിനോടൊന്നു ചോദിച്ചു. ഒരു സന്യാസിക്കു കൊടുത്തതിമിത്തം എ
 ന്ന്റെ വിലയേറിയതു ഈ യൗവനകാലമെല്ലാം വൃഥാ നശിച്ചു
 ഞാനും ഒരു താപസി ആയിത്തീർന്നുവല്ലോ. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള രാജ
 കുമാരന്മാർക്കു എന്നു അച്ഛൻ കല്യാണം കഴിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു
 വെങ്കിൽ ഞാനും ഇച്ഛാസമയങ്ങളിൽ ക്രിയാദിസുഖങ്ങളെ അ
 നുഭവിച്ചു സന്തോഷിക്കുമായിരുന്നു. എന്നു ബഹുനേരം രാജക്രീ
 ഡയെക്കണ്ടു ആനന്ദിച്ച് നില്ക്കയും തന്നിമിത്തം രേണുകയുടെ പാ
 തിപ്രത്യഭംഗം വരികയും ചെയ്തു. അനന്തരം താപസന്റെ പുരു
 ഷമയം അതിക്രമിച്ചുപോയി എന്നു കരുതി അതിവേഗത്തിൽ സാ
 ധാരണപോലെ ജലത്തെ ഉറപ്പുകയും പാതിപ്രത്യഭംഗം വന്നതി
 ന്നാൽ ജലം ഉറപ്പാത്തതുകൊണ്ടു വേഗത്തിൽ ഒരു ഘടത്തിൽ ജ
 ലം നിറച്ചുവെച്ചു ആശ്രമത്തിലേക്കു വരുന്നതിന്നു മുൻപു ജമദ്

ഹി പ്രാകൃഷ്ണം കഴിഞ്ഞു ആശ്രമത്തിൽ വന്നു നോക്കിയതിൽ
 പാണിയെയും ജലത്തെയും കാണാത്തതാൽ ഇങ്ങിനെവരുവാൻ കാരണമെന്തെന്നു തന്റെ ദിവ്യദൃഷ്ടിയൊട് ആലോചിച്ചു നോക്കിയ
 ത്തിൽ കഷ്ടം മനസ്സിലാക്കി ശ്രോധിയായിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ
 അണകയുടെ വരവും ഘടത്തിൽ ജലവും കണ്ടു എട്ട് കുലകൾ നി
 പണ്ണശാലയിൽക്കുക്കത്തെന്നു കല്പിച്ചു തന്റെ പുത്രരായ വസു,
 വിശ്വാവസു, കൃഷ്ണപാൻ, സുഗോത്രൻ, പരശുരാമൻ എന്നവ
 രിൽ ഒന്നു മുതൽ നാലു പുത്രന്മാരോടും തന്റെ പത്നി ചെയ്യു അനി
 തിയെ മനസ്സിലാക്കി മാതാവെ കുലചെയ്യാനായി കല്പിച്ചു. അ
 ത്തുകേട്ടു പുത്രന്മാർ മാതാവ് തൊറ ചെയ്താൽ ശിക്ഷിപ്പാനുള്ള
 അധികാരം പിതാവായ അങ്ങയ്ക്കാണ്. പുത്രന്മാരായ ഞങ്ങൾക്കു
 അർഹതയില്ല. തന്നിമിത്തം മാതാവെ വധിപ്പാൻ ഞങ്ങളാൽ അ
 സംഭവ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജമദഗ്നി നാലു പുത്രന്മാരെ
 യും നോക്കി എട്ടു പിതാവായ എന്റെ കല്പനയെ ചംഘിച്ചു നി
 മിത്തം നിങ്ങൾ ചണ്ഡാളന്മാരായിപ്പോവിൻ എന്നു ശപിച്ചു. അ
 നന്തരം അഞ്ചാംപുത്രനായ പരശുരാമനെ നോക്കി ജമദഗ്നി പറ
 യുന്നു: ഹേ കുമാര! നിന്റെ മാതാവായ അണക അന്യന്മാരുടെ
 ക്രീഡയിൽ മനസ്സുവെച്ചതു കൊണ്ടു പാതിവ്രത്യഭംഗം വന്നിരിക്കു
 ന്നു. ആയതുകൊണ്ടു മേലാൽ എനിക്കു അവൾ പാതിയായെന്നി
 നക്കു മാതാവായും ഇരിപ്പാൻ യോഗ്യതയില്ല. ആകയാൽ നിന്റെ
 അമ്മയുണ്ടെന്നുള്ള ഗുരുതരം ആലോചിയാതെ നീ അവളെ ഹിം
 സിക്കേണമെന്നു കല്പിച്ചു. അതുകേട്ടു പരശുരാമൻ കർമ്മകാണ്ഡ
 കായ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പരിശോധിച്ചതിൽ തൊറചെയ്താൽ മാതാവെ
 അല്പം ഗുരുതരം ആലോചിയാതെ പുത്രന്മാർക്കു ഹിംസിക്കേണമെന്നു
 ഉള്ള വിധിയെ കണ്ടുകയും ഉടനെ സമഭേദനമെന്നഹ്വരമെടുത്തു
 അണകയുടെ ഗളമെടുത്തു നിവർത്തിട്ടു. ഉടനെ ജമദഗ്നി മഹർഷി
 ക്കു പുത്രന്റെ പേരിൽ അതി സന്തോഷമുണ്ടായി. നിന്റെ ഭര്യ
 യ്ക്കുതന്നെ അഭ്യന്തരം അയ്യുതപ്പെടുന്നു. വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെ വ
 ിച്ചുകൊള്ളുക എന്നു കല്പിച്ചു. ഉടനെ പരശുരാമൻ പിതാവെ

നമസ്കരിച്ചു സ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടി വരം തരുന്നതായിരുന്നാൽ മരണത്തെ അനുഭവിച്ചു മാതാവിന്നു പ്രാണനെ ദാനംചെയ്തു മുഖിലത്തെ സ്ഥിതിപോലെ ഉണർത്തുകയും എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാരുടെ ശാപത്തെ മാറ്റുകയും വേണമെന്നുള്ള പരശുരാമന്റെ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിച്ചു രേണുകയുടെ മരണത്തെപ്പോക്കിയും പുത്രന്മാരുടെ ശാപത്തെ മാറ്റിയും മുഖിലത്തെ സ്ഥിതിയിലിരുന്നു. എന്നാൽ മാതാചെ കുല ചെസ്താനുള്ള കാരണം ക്ഷത്രിയതേജസ്സു പരശുരാമൻവശം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടാണ്. ആയതിന്നു നിമിത്തമെന്നെന്നുവെച്ചാൽ ആയതും പറയാം. ഇരുചികന്റെ പത്നിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം രജോഗുണത്തെ അവലംബിച്ച ഒരു പിണ്ഡവും സാത്വികഗുണത്തെ അവലംബിച്ച ഒരു പിണ്ഡവും ഇങ്ങിനെ സന്തതൃതം രണ്ടു പിണ്ഡങ്ങളെ മന്ത്രസങ്കല്പമായുണ്ടാക്കി, ഭ്രാശ്ഠം മകൾക്കും ഭക്ഷിപ്പാനായിക്കൊടുക്കുകയും ആയതിനെ മാറി ഭക്ഷിക്കുകയും ആ വിവരം ഇരുചികൻ അറിഞ്ഞു നിന്റെ പുത്രന്റെ പുത്രനായ പൗത്രന രജോഗുണയുക്തമായ ക്ഷത്രിയതേജസ്സ് അനുഭവിക്കട്ടെ എന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യപ്രകാരം പുത്രപൗത്രനായ പരശുരാമൻ അനുഭവിച്ചതാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള പരശുരാമൻ തന്നെ പൊറ് വളർച്ചയെ മാതാചെന്നുള്ള ഗുരുത്വം ആലോചിച്ചാതെ എങ്ങിനെ ഹിംസിച്ചുവോ അതിനേക്കാൾ വലുതല്ല ജ്യേഷ്ഠന്മാർ തമ്മിലുള്ള ഗുരുത്വലക്ഷ്യങ്ങൾ. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ട കരുണൻ പറയുന്നു: അല്ലയോ സോദരാ! പിതാവായ ജമദഗ്നിയുടെ വാക്കിനെ ധിക്കരിക്കുന്നതായാൽ ഗുരുത്വത്തിന്നു ലക്ഷ്യത്വമാണ് എന്നുതന്നെയല്ല ഗുരുത്വത്തിൽ ഉയർന്ന പിതാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം മാതാചെ ഹിംസിച്ചതാണ്. അതുപോലെ ഗുരുത്വത്തിൽ ഉയർന്ന ഒരുവൻ എന്നേട്ടേ ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു പറയുന്നതായിരുന്നാൽ ഈ പ്രമാണം അതിന്നു ഉദാഹരിക്കാം. നീ ഗുരുത്വത്തിൽ എന്നിൽ താഴ്ന്നവനാണ്. നിന്റെ വാക്കിനെക്കൂട്ട ഗുരുത്വത്തിൽ ആധിക്യത്തോടുകൂടിയുള്ള ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിപ്പാൻ മന

സ്തിന്നു ധൈര്യം വരുന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠ! എന്നാൽ ഇനി ഒരു ചരിത്രവും കൂടെ അടിയൻ ഉണർത്തിക്കും. പിതാവു തെറ്റാതെ ചെയ്തതിന്നു പുത്രൻ ശിക്ഷിച്ച ഒരു ചരിത്രമുണ്ട്. അതിൽ പിതാവാരാണെന്നും പുത്രൻ ആരാണെന്നും പുത്രന്നു പിതാവു ചെയ്ത തെറ്റു എന്നു ഞാനും ഉണർത്തിക്കും. പണ്ടു സൃഷ്ടികാലത്തിൽ ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുരിയത്തിൽനിന്നു തുറന്നു ജനിച്ചു വിവരം അങ്ങയെ പ്രത്യേകം പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. മേരുവിന്റെ നടുക്കടുമുടിയായ മനോപതി പട്ടണമെന്ന സത്യലോകത്തിൽവെച്ചു ഒരുദിവസം അരിഹരവിരിയ്ക്കാദികളും ത്രയത്രിംശക്കോടി ദേവകളും നാല്പത്തേണ്ണയീരുംകോടി മഹവീര്യങ്ങളുംകൂടി ഒരു ബ്രഹ്മവിചാരം ചെയ്തു. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ ഹരിഹരവിരിയ്ക്കാദികളിൽവെച്ചു മുതൽമുത്തി ആരാണെന്നു കേൾപ്പിക്കുകയും അതുകേട്ടു ബ്രഹ്മദേവൻ, സർവ്വചരാചരങ്ങളേയും സൃഷ്ടിക്കേണ്ടുന്ന ഒരു മുദ്ര എനിക്കാണ്. ആയതു കൊണ്ടു ചരാചരങ്ങൾക്കെല്ലാം ഞാൻ പിതൃമൂർത്തനാണ്. തന്നിമിത്തം ഞാനാണ് മുതൽമുത്തി എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട ഉടനെ നാരായണൻ, ബ്രഹ്മാവു ചരാചരങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആയതുകൊണ്ടും രക്ഷിക്കേണ്ടുന്ന മുദ്ര എനിക്കാണ്. എന്നു തന്നെയല്ല, ബ്രഹ്മാവു എന്റെ നാഭിസരോജത്തിൽനിന്നു ജാതനാണ്. തന്നിമിത്തം ബ്രഹ്മാവിന്റെ പിതൃസ്വം ഞാനായതുകൊണ്ടു ഞാനാണ് മുതൽമുത്തി എന്നു പറഞ്ഞു. അങ്ങിനെ നാരായണനും ബ്രഹ്മാവും ഞാൻ ഞാൻ വലിയവൻ എന്നു അഭിമാനിക്കുന്നതിനെക്കൂട്ടു ദേവകൾ, ഹേ ഹരി ഹരന്മാരെ! നിങ്ങളുടെ യോഗ്യത നിങ്ങൾതന്നെ പറയുന്നതിൽ ആത്മപ്രശംസ എന്ന ദോഷമുണ്ടു. ആയതുകൊണ്ടു വേദങ്ങൾ ഒരു കാലത്തും അസത്യം പറയുന്നവരല്ല. വേദങ്ങളെ വരുത്തി ആരാണു മുതൽമുത്തിയെന്നു ചോദിച്ചു തീർച്ചയാക്കും എന്നു പറഞ്ഞ് വേദങ്ങളോടു മുതൽമുത്തി ആരാണെന്നു ചോദിക്കുകയും ആയതു കേട്ടു വേദങ്ങൾ ബ്രഹ്മാവും വിഷ്ണുവും അല്ല മുതൽമുത്തികൾ. സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസ്ഥാപനം

മെന്ന മൂന്നു തൊഴിലിന്നും അധികാരി പരമേശ്വരനാണ്. ആയ
തുകൊണ്ടു മുതൽമുത്തീ പരമേശ്വരനാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ
ക്കേട്ടു ബ്രഹ്മാവു ഹൈ വേദങ്ങളുടെ വാക്കു ശരിയല്ല വേദങ്ങൾ
എന്റെ മുഖത്തിൽനിന്നുണ്ടായിവരാൻ. എന്റെ പുത്രന്മാരെ
നുള്ള സ്ഥാനം വേദങ്ങൾക്കിരിക്കും. തന്നിമിത്തം ഞാൻ അവരു
ടെ വാക്കിനെ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ദേവ
ന്മാർ വേദമോതാവായും ഇരുപത്തിനാലുക്കുരസംയുക്തയായുമിരിക്കു
ന്ന ഗായത്രിയെ വിളിച്ചു മുതൽമുത്തീ ആരെന്നുചോദിക്കുകയും എ
ന്റെ മക്കൾ പറഞ്ഞതാണ് ശരിയെന്നു പറഞ്ഞു ഗായത്രിപോ
കുകയും അതിനുശേഷം ബ്രഹ്മാവു, അങ്ങിനെ ഒന്നും വേണ്ട. ഇ
തുകൊണ്ടെന്നും ഞങ്ങളുടെ ക്ഷയം തീർച്ചയായുന്നതല്ല. നാരായ
ണനും ഞാനുമായി തമ്മിൽ യുദ്ധംചെയ്തു ജയിക്കുന്നവനാണോ അ
വനെ ഒന്നാമനായി നിശ്ചയിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവു നാ
രായണനും തമ്മിൽ യുദ്ധത്തിന്നുരുങ്ങുകയും അതുകണ്ടു ദേവക
ളെല്ലാം ഭയപ്പെട്ടു പരമേശ്വരനെക്കുറിച്ചു സ്തുതിക്കുകയും പരമേ
ശ്വരസ്വരൂപി യുദ്ധത്തിന്നുരുങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഹരി അയന്മാർക്കു മ
ദ്ധ്യേ ഒരു അഗ്നിമലയായി നിൽക്കുകയും ബ്രഹ്മാവു അതുകണ്ടു
ഹൈ പരമേശ്വരാ! നീ അഗ്നിമലയല്ല. വജ്രമലയായിനിന്നാൽ
നിന്നെ ഞാൻ മാനിക്കുമോ. സാരമില്ലാത്ത ചുടലക്കുളത്തിൽ
നിത്തം ചെയ്യുന്ന നിന്നെ ആരു മാനിക്കും. എന്നു തന്റെ ഊ
ർദ്ധ്വശിരസ്സുകൊണ്ടു പരിഹസിക്കുകയും അതുകേട്ടു തൽക്കണം പര
മേശ്വരൻ അഗ്നിമലയിൽനിന്നു ഒരു ദൈവമുത്തിയായി അവ
തരിച്ചു തന്നെപ്പരിഹസിച്ചു ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഊർദ്ധ്വശിരസ്സിനെ
നഖശിഖരത്താൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ബ്രഹ്മകപാല
ത്തിൽ, പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം അഹങ്കാരത്താൽ ആക്ഷേപിച്ചു
ദേവമഹാഷികളുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു അഹങ്കാരത്തിന്നു ഹേതു
വായ രക്തത്തെ ഭിക്ഷയേറാ കപാലംനിറച്ചു ഭൂതകലാസമായ
കാശിയിൽ പോയി തന്നെ ബാധിച്ച ബ്രഹ്മമന്ത്രയെത്തിത്തു ക
പാലത്തെ ഗംഗയിൽ ഒഴുക്കി ദൈവമുത്തി അണ്ഡഭിത്തിയിൽ

ചെന്നു അധിവസിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയുരക്കുണ്ടു പിതാവായ ബ്രഹ്മരൂപ തെന്ദൈയ്യ കാലത്തിൽ ഗുരുത്വമാലോചിയാതെ തന്റെ സ്വന്തം മനസ്സോടുകൂടി പുത്രനായ പരമേശ്വരൻ തലയറുത്തിരിക്കുന്ന ചരിത്രം നിന്തിരുവടി മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നവരാണ്ല്ലോ. അതിലും വലുതല്ല അഗ്രജനായ ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്ന കാര്യം എന്നതിനെക്കൂട്ട കരുണൻ പറയുന്നു. ഹെ വിഭീഷണം! നീപറയുന്ന ചരിത്രങ്ങളെല്ലാം ശരിതന്നെ. എങ്കിലും ഞാനും രാവണീശ്വരനുമായി ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ എന്നുള്ള ഒരു ഉടൽപ്പിറപ്പെന്ന ദേഹവന്ധം എന്നെ വിടുന്നില്ല. അതിന്നു മാറ്റമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ആയതിന്നും അടിയൻ ഒരു യുക്തിപറയും കേൾക്കുവിൻ. സാധാരണയായി ലോകത്തിൽ ശരീരികൾക്കു അനേക വ്യാധികളുണ്ടെങ്കിലും 'പിളവ' എന്ന രാജകുരു ദേഹത്തിനെ നശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മഹാവ്യാധിയാണ്. അങ്ങിനെ ഉള്ള കുരു ഉണ്ടായാൽ തക്കതായ വൈദ്യന്മാരെ വരുത്തി ക്ഷാരം മുതലായ കാരങ്ങളെവെച്ചു വ്രണത്തെപ്പഴുപ്പിച്ചു ദുഷ്ടരക്തങ്ങളെ കളവാനായി വജ്രംകൊണ്ട് ചോദിച്ചു ദിവ്യ ഔഷധങ്ങളെവെച്ചു ഉണക്കി ശരീരത്തെ സുഖപ്പെടുത്തുന്നതാണ് ലോകവാസികളുടെ സമ്പ്രദായം. അതുപോലെനിന്തിരുവടിയുടെ ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നവനായിത്തീർന്ന ഒരു രാജകുരുവാണ് രാവണനെന്ന് ഒരു ഉടൽപ്പിറപ്പു. ആയതിനെ അറിഞ്ഞുവന്ന വൈദ്യനാണ് അടിയൻ. വൈദ്യനായ അടിയന്റെ വാക്കായ വജ്രംകൊണ്ടു ഉടൽപ്പിറപ്പയെന്ന ദേഹവന്ധമായ കുരുവിനെ ചോദിച്ചു അഭിമാനമെന്ന ദുഷ്ടരക്തത്തെ കളഞ്ഞു രാമരാജ എന്ന ദിവ്യ ഔഷധരസായനത്താൽ വ്രണത്തെ ശമിപ്പിച്ചു കൈവലുമെന്ന ജന്മസാഹചര്യം വരുത്തുന്നതാണ് പുരുഷപ്രയത്നം. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടി അടിയനെ രമിച്ചു സ്വാമിപാദസേവക്കു വരുവാനായി വീണ്ടും നമസ്സരിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കൂട്ട കരുണൻ പറയുന്നു, അല്ലയോ സോദര! ഇത്രനേരം നീ ഏന്നോടുണ്ടായ വാഗ്ഗൈപവേത്തിനെക്കൂട്ട

അത്യന്തതപസ്സനു എങ്കിലും നിന്റെ അപേക്ഷയെ ഉപേക്ഷിച്ചുവെന്നു മാത്രം കാണുന്നുള്ളു. കാരണം ജ്യേഷ്ഠന്റെ പ്രവൃത്തി അനീതികളെ അതിന്നു യാതൊരു വാദവുമില്ല. ഞാൻ നിന്റെ കൂടെ രാമന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതായിരുന്നാൽ ലോകവാസികൾ എന്ന പരിഹാസിക്കും. രാവണന്നു രണ്ടു അനുജന്മാരുണ്ടായിരുന്നതിൽ ഒരുവൻ ആദ്യമെ പോയി രാമന്റെ സേവനമായി. മറ്റൊരുവൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു എന്നു രാവണന്നോടു പറഞ്ഞു പടനിലത്തിലേക്കുപോയി അവിടെ രാമാദികളുടെ പരാക്രമങ്ങളെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു രാമന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു കീഴടങ്ങി അനുജന്മാരുടെ സഹായം രാവണന്നു അതിവിശേഷമായി എന്നുള്ള ലോകാപചാരത്തിന്നു നിദ്ദോഷിയായ ഞാൻ പാത്രമാകേണ്ടിവരും. എന്നുതന്നെയല്ല. ഇതുവരെ രക്ഷപ്പെട്ടതിലെന്ന ജ്യേഷ്ഠന്റെ മുഖേന രാമന്നോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാണ് ശിലാബാണപാണിയായിപ്പറഞ്ഞത്. ആയതുകൊണ്ട് എന്ന യുദ്ധത്തിന്നയച്ച രാവണന്നുവേണ്ടി ക്ഷണഭംഗമായ ഈ ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കുകയെക്കണ്ടു ഞാൻ നിന്റെ കൂടെ രാമപാദസേവയ്ക്കും വരുന്നതല്ല. ലക്ഷ്യം മടങ്ങുന്നില്ല. എന്താ വിഭീഷണാ നിനക്കിത്ര ബുദ്ധിയില്ലെ. എല്ലാം ബ്രഹ്മകല്പനപോലെ വരുമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നൊന്നാണ് പറയാനുള്ളത്. രാമപാദസേവയാൽ നിനക്കു ജന്മസാഫല്യം വരുന്നതുപോലെ രാമസേവകന്മാർ മരിച്ചാൽ ഒരു തരത്തിൽ എനിക്കും സുകൃതമുണ്ട്. നീ അറിയുന്നതുപോലെ രാമനെ ഞാനും അറിയും. എന്റെ പേരിൽ നിനക്കുള്ള സ്നേഹാധികൃത്താൽ എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും നീ കേൾക്കുന്നില്ല. നിന്റെ വാക്കിനേയും നിന്റെ സങ്കടത്തേയും കാണുമ്പോൾ എനിക്കു സങ്കടം സഹിക്കുന്നില്ല. എന്റെ സമയമറിയാതെ നീ എന്ന വൃഥാ ചേദിപ്പിക്കരുതു. സാമീപമീപത്തക്കു പോകുക എന്നു കരുണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠ നിന്തിരുവടിയോടു അടിയൻ ഇതുവരെ പറഞ്ഞ വാക്കുകളെല്ലാം വൃഥാവി

ലായല്ലോ. വിശ്രവസ്സു മഹർഷിയുടെ ബീജസന്തതികളായ നാം തമ്മിലുള്ള ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ എന്നുള്ള ഒരു ദേഹവന്ധം ഇന്നോടു കൂടി അവസാനിച്ചുവല്ലോ. എന്നാൽ ഇത്രകാലം അടിയൻ അങ്ങക്കു മനസാവാചാകമ്ബണം വല്ലതൊര ചെമ്പിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയത് സകലവും ക്ഷമിച്ചാനുജ്ഞാണ്ട് നിന്തിരുവടിയുടെ പാദത്തിൽ സംശ്യാംഗനമസ്താരം ചെയ്യുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞ് വിഭീഷണൻ മടങ്ങിവന്ന ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു.

ശരണം രാമചന്ദ്ര! ജ്യേഷ്ഠനായ കുമാരനെന്നു മേലാൽ ജീവിച്ചിരിക്കണമെന്നുള്ള വിചാരമുണ്ടെങ്കിലല്ലെ വാക്കുകളുടെ സാരാംശങ്ങളെ ആലോചിക്കുകയുള്ളു. എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും ജാതുകിമാനം ഉപേക്ഷിക്കുന്നില്ല. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ വിഭീഷണ! കുമാരൻപയം കഴിയുന്നവരെ നീ ഒരു വിടുതിയിലിരിക്കുക ജ്യേഷ്ഠന്റെ മരണത്തിൽ നിണക്കു വലിയ വേദന ഉണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം വിഭീഷണൻ ഒരു ഗുഹയിൽ പ്രവേശിച്ചിരുന്നു.

കുമാരൻപയം .

അനന്തരം കുമാരന്റെ പടകളും വാനരങ്ങളും തമ്മിൽ യുദ്ധംതുടങ്ങി രാക്ഷസന്മാർ എല്ലാം നശിച്ചു അനന്തരം കരുണൻ യുദ്ധം തുടങ്ങി വസന്തനെയും രണ്ടുപാളും വാനരങ്ങളെയും പിടിച്ചുകെട്ടി. അംഗദൻ ഒരു മലയെടുത്തൊരിഞ്ഞു. ഹനുമാൻ പാട്ടുതങ്ങളെ അനേകമായിക്കണ്ടു വന്നൊരിഞ്ഞു. അതുകളെയെല്ലാം കരുണൻ പൊടിപെടുത്തി. ലക്ഷ്മണൻ കരുണനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങി അവസാനം കരുണൻ ശൂലമെടുത്തു ലക്ഷ്മണന്റെ വക്ഷോദേശത്തിലേക്കുവന്നു. അതുകണ്ട് സുഗ്രീവൻ ശൂലത്തെക്കുടിച്ചു. കരുണൻ സുഗ്രീവനെപ്പിടിച്ചു ലക്ഷക്കൊണ്ടുപോവാൻ ശ്രമിച്ചു. ആ വിവരം ഹനുമാൻ ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ ഭഗവാൻ ശരകുടംകെട്ടി മാറ്റുവീരേധം ചെയ്തു. കരുണൻ ലക്ഷക്കു പോവാൻ മാറ്റമില്ലാതെ മടങ്ങി പടനിലത്തിൽ വന്നു ഭഗവാനോടു പറയുന്നു. ഹേ രാഘവ! നീ

നോട്ട യുദ്ധം ചെയ്യാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. നിന്നെ യുദ്ധക്കളത്തിൽ എല്ലാദിക്കിലും തിരഞ്ഞുനോക്കി കണ്ടില്ല. ഹനമാൻ അംഗൻ നിന്റെ അനുജനായ ലക്ഷ്മണൻ ഇവരെല്ലാം യുദ്ധത്തിന്നു വന്നുമാങ്ങി അവസാനം എനിക്കു കയ്യടക്കിയിട്ടുള്ള ഈ സുഗ്രീവനെയൊണ്. നിന്നോടു ഒരു പരീക്ഷ എനിക്കുണ്ട്. അതെന്തെന്നു വെച്ചാൽ എന്നാൽ ബാലനായ ഈ സുഗ്രീവനെ എന്നിങ്ങനെ വിടുത്തി രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ നിനക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ എന്റെ രാജ്യം ഞന്റെ കൈവശമുള്ള ജനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുവാൻ നിന്നെ സമ്മതിക്കുന്നതാകും. അല്ലാത്തപക്ഷം കഴിയുന്നതല്ല എന്നതിനോടുകൂടി ഭഗവാൻ ഒരു നിയമം തൊടുക്കുകയും ആ നിയമം ഉടനെ കരുണൻ സുഗ്രീവനെ വിടുകയും സുഗ്രീവൻ കരുണന്റെ നാസിക കടിച്ചുമാടുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം കരുണൻ വാളും പരിചയമുള്ള ഒരു ഭഗവാനോടു അതികഠോരമായ യുദ്ധം നടത്തുകയും അവസാനം കരുണൻ പൂർണ്ണശൂന്യമായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ ഒരു മോഹനാശം തൊടുക്കുകയും അതു പെട്ട ഉടനെ കരുണൻ ഭഗവാനെ വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! പ്രഭോ സ്വാമിൻ! അടിയന്തിരമായി വരും തരണം. അതെന്തെന്നാൽ, എന്റെ അനുജനായ വിഭീഷണനെ സംബന്ധിച്ചു എനിക്കു അത്യന്തം സങ്കടമുണ്ട്. അവൻ വളരെ സാധുവും യുദ്ധത്തിൽ യാതൊരു പരിചയമില്ലാത്തവനും ദേഹബലമില്ലാത്തവനാണ്. തന്നിമിത്തം രാവണനെ രാവണപുത്രനായ ഇന്ദ്രജിത്താ വിഭീഷണനെ യുദ്ധകളത്തിൽവെച്ചു കണ്ടുവെന്നു വരുമ്പോൾ അപ്പോൾതന്നെ വധം കഴിക്കും. യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ആയുകൊണ്ടു രാവണവധം കഴിയുന്നവരെ നിന്തിരുവടിയെങ്കിലും അനുജൻ ലക്ഷ്മണനെയും ഹനമാനെയും ഇങ്ങിനെ മുന്നിൽ ഒരുക്കി സഹായമില്ലാതെ വിഭീഷണൻ ഏകാകിയായി സഞ്ചരിക്കരുത്. സഞ്ചരിച്ചുവെങ്കിൽ സാധു മരിച്ചുപോകും. അങ്ങിനെതന്നെ വിഭീഷണനെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു ഒരു വരവും കൂടാതെ ഇല്ലാതിരേണ്ടതാകും എന്നെക്കണ്ടാൽ ബ്രഹ്മദത്തപ്രതാപിയായ കുര്യനെന്റെ മുഖത്തു ഒരു കരളൻ ചാടി ഉത്തമംഗമായ നാസികയെ

കുടിച്ചു പഠിച്ചുകൊണ്ടു പോകയാൽ എന്റെ നാസിക പൂർത്തതിന്റെ ഒരു ക്ഷണം പോലെ തോന്നുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞ പരിഹാസം. ആകയാൽ അതിന്നിടവരുത്താതെ വേഗത്തിൽ എന്നെ ബ്രഹ്മസ്രോം തൊടുത്തു എന്റെ തലയറത്തു വീണ ഉടനെ വായുക്കുണ തൊടുത്തു കുറപ്പോകുമെന്നു പെരുമ്പറക്കുടലിൽ എന്റെ തല മുങ്ങിക്കിടക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ വെള്ളമില്ലെങ്കിലും അതിൽക്കൊണ്ടുപോയി മേക്കുണമെന്നുതന്നെയല്ല. സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയെ പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൽ വ്യസനമുണ്ട് അതുകൊണ്ടു കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ ഒരു ജന്മവും കൂടത്തന്നെ അനന്തരം മുന്വിധത്തെ സ്ഥാനത്തിൽവെച്ചു രക്ഷിക്കണമെന്നു സ്വാമി, എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു ഹെ കരുണാ! നിന്റെ അഭീഷ്ടപോലെ ഉള്ള വരങ്ങളെ ഞാൻ ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. നീ എന്റെ കേശാഭിപാദം സ്വപ്നപര്യന്തം ചെയ്തുകൊള്ളുക. ഞാൻ നിന്നെ നിഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞു അസ്രം തൊടുത്തു, ശിരസ്സറത്തു വായുക്കുണയാൽ ശിരസ്സിനെ പെരുമ്പറക്കുടലിലേക്കുയച്ച ഭഗവാനും വാനരങ്ങളും പാടി വീട്ടിൽ സ്ഥിതിക്കുകയും ചെയ്തു.

രാവണൻ സീതയോടുള്ള ഏകാന്തം.

രാവണൻ തന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ മഹോദരനെ വിളിച്ചു ഹേ മന്ത്രി; ഈ ഒരു സംവത്സരകാലമായും ജനകി എന്റെ കൈവശം വന്നിട്ടില്ലല്ലോ. ആ സ്രീ സ്വാധീനമാവാൻ വല്ല മാർഗ്ഗവും ഉണ്ടോ പറക; എന്നതിനെക്കേട്ടു മഹോദരൻ പറയുന്നു. ശരണം ലഭേശ്വര ആയുർമെന്നു പറവാനുള്ള. ക്രോധവത്താൽ വെച്ചു അഗ്രസരനായ നിന്തിരുവടി വിചാരിച്ചിട്ടു ഒരു സ്രീയെ കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ സംഭവിച്ചില്ല എന്നു വന്നാൽ ഇതില്ലാതെ കഷ്ടം വേറെ വല്ലതുമുണ്ടോ. ഈ വസ്തുത അടിയനോടു പറഞ്ഞിരുന്നാൽ അഞ്ചു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ജനകിയെ സ്വാധീനമാക്കിത്തരുമായിരുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. മന്ത്രി! സ്രീകൾ സ്വാധീനം വരുവാനുള്ള മാർഗ്ഗമെന്താണ്

നീ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളത് ആവുന്നേടത്തോളം ഈ ഒരു കാഴ്ച അനന്യരോടു പറയുന്നത് എന്റെ അവസ്ഥക്കനുസരിച്ച ഒരു കാഴ്ചമല്ലല്ലോ എന്നു കരുതിയാണ് ഞാൻ പുറത്തു പോയിരുന്നത്. എന്നാൽ യാതൊരു കഴിവും കാണാത്ത നിമിത്തമാണ് നീ നോക്കൂ ഇപ്പോൾ പറയാൻ കാരണം എന്നതിനെക്കൂടി മന്ത്രി പറയുന്നു. ശരണം പ്രഭോ! സ്വാധീനമല്ലാത്ത സ്രീകൾ കൈവശം വരുവാനായി നെറ്റിയിൽ തൊടുവൻ ചില തിരുക്കുണ്ട്. അകത്തു കൊടുപ്പാൻ ഗുളികകളും ഉണ്ട്. എന്നാൽ അതിന്റെ യോഗവും ഫലഭാഗവും പറയം എന്നു മരുന്നുകളുടെ വിവരം പറയുന്നു.

തിരുക്കത്തിന്റെ യോഗം. താമരയല്ലി, അരത്ത, കോലർക്കു, ആമ്പലി, എരട്ടിമധുരം, കൊട്ടം, വെളുത്ത കുന്നിയുടെ വടക്കോട്ടുപോയവേര, വെളുത്ത മുക്കുറി, മയിലോശിക, ഗോരോചനം ഇവയെല്ലാം സമം ചേർത്ത് പൊടിച്ച് ശീലപ്പൊടിയാക്കി പതിനാറുവയസ്സായും കടിഞ്ഞൽ പ്രസവിച്ചതായും ആയതു ആക്കിയിരുന്നതും ആ കുട്ടി മരിച്ചു, ആ സ്രീ കരഞ്ഞ നിറമായും ഉള്ള സ്രീയുടെ മുലപ്പാലിൽ മുമ്പാഞ്ഞ പൊടി ചേർത്ത് ഒരു യാമം ഇടവിടാതെ അരച്ചു മഞ്ഞാടിപ്രമാണം ഗുളിക ഉരുട്ടി നിഴലിലുവർത്തി അതിൽനിന്നു, ഒരു ഗുളിക എടുത്തു സ്വാധീനമല്ലാത്ത സ്രീയുടെ മുഖത്തു നോക്കി ഒരു പുരുഷൻ തന്റെ നെറ്റിയിൽ ഒരു പൊട്ടു തൊട്ടാൽ തൽക്ഷണം ആ സ്രീ വന്നു മാറത്തെയും ഇതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തം. മരംകൊണ്ടു സ്രീയും പുരുഷനുമായ് രണ്ടു പ്രതിമകളെ ഉണ്ടാക്കി സങ്കല്പരൂപേണ പുരുഷപ്രതിമയുടെ നെറ്റിയിൽ ഒരു പൊട്ടു തൊട്ടാൽ നിശ്ചേഷ്ടയോടുകൂടിയ സ്രീപാവ ചേഷ്ടയോടുകൂടി ഓടി വന്നു പുരുഷപാവയുടെ മാറത്തെയും. എന്നതിനെക്കൂടി രാവണൻ പറയുന്നു. മന്ത്രി, കാഴ്ച ശരിതന്നെ. ആതിൽ ഒരു തകരാറുണ്ട്. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ, ജാതകി ഈ പതിനൊന്നു മാസകാലമായി ഏന്റെ മുഖത്തു സാധു നോക്കുന്നില്ല പിന്നെ തിരുക്കംകൊണ്ടു പ്രായാജനമില്ലല്ലോ. എന്നതിനെക്കൂടി മഹോദരൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണീശ്വര! ഇനി ഒരു ഗു

ലികയുണ്ടായതിന്റെ യോഗവും കൂടെ കേൾപ്പിൻ എന്നു ഔഷധങ്ങളെപ്പറയുന്നു. മാടപ്രാവിന്റെ മുടുകയിലുള്ള മഞ്ഞക്കുരുവ് നീക്കി വെള്ളക്കുരുവ്, മൈലോശിക, സൂചിക്കാണം, കൂറപ്പേൻ, നെലട്ട, ഇതുകളെ കാട എന്ന പക്ഷിയുടെ മുടുകയിലുള്ള മഞ്ഞക്കുരുവിവരച്ചു മഞ്ചാടിപ്രമാണം ഗുളിക ഉരുട്ടി നിഴലിലുപത്തി വെക്ക. അതിൽനിന്നു ഒരു ഗുളിക ഏടുത്തു മുലപ്പാലിൽ ഉരസി വെറിലയിലൊ പഴത്തിലൊ ചേർത്തു അകത്തു കൊടുത്താൽ പിന്നെ ആ സ്ത്രീ കൈവശം വരുമെന്നുമാത്രമല്ല, മരിച്ച ശവത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടു പോകുമ്പോഴും കൂടി ഒന്ന് ഈ പുരുഷനെ തിരിഞ്ഞുനോക്കും അത്ര സാരമായുള്ള ഔഷധമാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ മന്ത്രി! അതിനുംതക്കമില്ല ജനകി ഇവിടെ വന്നതിനുശേഷം യാതൊരു പദാർത്ഥവും കഴിക്കുന്നില്ല. പിന്നെ എങ്ങിനെ നിവൃത്തിക്കും എന്നതിന്റെക്കൂട്ടു മഹോദരൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ രാവണീശര, ഇനി ഒരു ഉപായമുണ്ട് അതിൽ കാതും ഫലിക്കും എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നിന്തിരുവടി സൗന്ദര്യയുക്തനായി ജനകിയോടു സംസാരിപ്പാനായിപ്പോകുക. അങ്ങിനെ സംസാരിക്കുന്ന മന്ദ്രേ നമ്മുടെ മായാവിയായ മരുത്തനെയൊക്കെ ജനകന്റെ വേഷം കെട്ടിപ്പിച്ചു ജനകിയുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നു അടിച്ചു ഉപദ്രവിക്കുക. ആ ഉപദ്രവത്തെക്കാണുമ്പോൾ ജനകി ദുഃഖിക്കും ആ സമയത്തിൽ ജനകിയോടു നിന്തിരുവടിക്കു പത്നിയായിരിപ്പാൻ മായാജനകനെയൊക്കെ പറയിപ്പിക്കുക. അതു കേട്ടാൽ ഉടനെ ജനകി സമ്മതിക്കും നിന്തിരുവടിയുടെ ദുഃഖവും തീരും. എന്നതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു പറയുന്നു മന്ത്രി ഇതു ഫലിക്കുന്ന ഒരു യുക്തിയാണ്. എന്നാൽ ഞാൻ അപ്രകാരം ചെയ്യുമെന്നു പറഞ്ഞ് രാവണൻ സൗന്ദര്യയുക്തനായി പരിചാരകന്മാർ പെട്ടി ഭണ്ഡാരങ്ങളെ എടുത്തും അനേകം ദേവസ്ത്രീകൾ വിളക്കെടുത്തും വാദ്യഘോഷങ്ങളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു സീതയുടെ അടുക്കൽ വന്നു വണങ്ങിപ്പറയുന്നു.

ഹെ ജനകി നീ സൗന്ദര്യസ്ത്രീകൾക്കെല്ലാം ഒരു തൊടുകുറി

യായ സൗന്ദര്യകലതിലകസന്തോഷചിന്താമണിയല്ലെയാ. നിന്നെ ഞാൻ ചിറയെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നതില്ലെന്ന ഈ ഒരു സംവത്സരമായി സമയോചിതമായ ആഹാരാദികൾക്കു മനസ്സിലാതെയും അഭ്യംഗം മുതലായതിന്നു മനസ്സിലാതെയും അത്രാന്തം ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു. ഇനിയും നീ ഇങ്ങിനെ കഠിനചിത്തമായിരുന്നാൽ രവണൻ മരിച്ചുപോകുന്നതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. സ്ത്രീകൾ ഇപ്രകാരം കഠിനചിത്തകളായിത്തീർന്നാൽ ലോകം എങ്ങിനെ നിലനിലക്കും. എന്നാൽ നിന്റെ മനസ്സിൽ ഒരു വിചാരം ഞാൻ രാമന്റെ പത്നിയല്ല. ആജീവനാന്തം അന്യപുരുഷനെ കാക്കിക്കരുതെന്നല്ലേ പതിവ്രതാധർമ്മത്തിന്റെ മറ്റു അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഇപ്പോൾ രവണന്നു പത്നിയായാൽ പാതിവ്രതാധർമ്മത്തിന്നും ഭംഗമല്ല. എന്നും മറ്റും വിചാരിച്ചായിരിക്കും നീ എനിക്കു സാധനമൊത്തൊക്കെ വൃഥാ കാലം കഴിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ വിചാരിപ്പാൻ ആവശ്യമില്ല. അതെന്തുകൊണ്ടെന്നു ചൊല്ലാൽ ചില ഉദാഹരണങ്ങളെപ്പറയാം. പണ്ടു ഗൌതമപത്നിയായ അഹല്യയെക്കണ്ട് ഇന്ദ്രൻ കാക്കിക്കുകയും ഒരു ദിവസം അഭർദ്ധനി സമയത്തിൽ ഇന്ദ്രൻ ഗൌതമന്റെ പണ്ണശാലയിൽപോയി കോഴിയെപ്പോലെ കൂവുകയും അതുകേട്ടു ഗൌതമനും സ്നാനത്തിന്നു സമയമായി എന്നു കരുതി പണ്ണശാലയെ വിട്ടു ഗംഗതീരത്തിലേക്കു പോവുകയും ആ തടസ്സത്തിൽ ഇന്ദ്രനും ഗൌതമന്റെ രൂപത്തെ ധരിച്ച പണ്ണശാലയിൽ കടന്നു അഹല്യയെ പ്രാപിക്കുന്നതിന്നുമദ്ധ്യേ ഗൌതമൻ ഗംഗതീരത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ ഗംഗ ഉണരതിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ട് ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ സംഗതിയെന്ത്; കോഴികൂവിയെപ്പോലെ പലരുവാൻ ഒരു യാമമല്ല ഉള്ളൂ. ഒരു യാമത്തിന്നുമുമ്പെ ഗംഗ ഉണരുന്ന പതിവുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ കാരണമെന്തെന്നു തന്റെ ദിവ്യദൃഷ്ടിയിൽ ആലോചിച്ചു കാര്യം മനസ്സിലാക്കി അതിവേഗത്തിൽ മടങ്ങിവന്ന പണ്ണശാലയിൽ കടക്കുന്നതിന്നു ഇന്ദ്രനുടെ മാജ്ജാരന്റെ രൂപത്തെ എടുത്തു പുറത്തു ചാടുന്നതിനെ ഗൌതമൻ നോക്കി ഹെ പുറന്ദര! നീ ഒരു ഭഗവാനെന്നു ഇച്ഛിച്ചല്ല എന്റെ പത്നിയെ രമിച്ചത്. നിന്റെ ശരീരമെല്ലാം

ഭഗവാന്റെ എന്നു ശപിക്കുകയും അനന്തരം ഇന്ദ്രൻ ശാപമോചനം ചെയ്തുംചെയ്തു. ഗൗതമപതിയായ അഹല്യ പാതിവ്രത്യമുള്ള സ്ത്രീയല്ലായെ? ആ സ്ത്രീ ഇപ്പോഴും ഭർത്താവ് ഒരുമിച്ചു സുഖിച്ചിരിക്കുന്നില്ലായെ. അന്യനെ രമിച്ച നിമിത്തം വല്ല കേടും ഭവിച്ചുവെ. തന്റെ ഭർത്താവ് ഉപേക്ഷിച്ചുവെ. അതുപോലെ അനന്തസ്ത്രീകൾ തന്നെ കാംക്ഷിച്ചു പുരുഷന്മാർക്കു മരതാപാഗ്നിയിൽ ശമനത ചെയ്യുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടെയല്ലാം അറിയത്തക്ക നീ ഒരു രാജകുമാരിയായിരുന്നും എന്റെ വൈഭവങ്ങളെയെല്ലാം നി അറിഞ്ഞിരുന്നും എന്നെ ഇത്തരത്തിൽ വേദനിപ്പിക്കുന്നതു നിന്നക്കു ധർമ്മമാ ജാനകി. നീ സ്വാധീനംവരണമെന്ന വിചാരത്താൽ അനേക മന്ത്രശാസ്ത്രങ്ങളെയും അനേകം വശ്യശാസ്ത്രങ്ങളെയും പഠിക്കുകയായിരുന്നിട്ടു നിന്നെ സ്വാധീനിച്ചാനായി ഒരു മന്ത്രാമങ്കിലും ഒരു ഔഷധാമങ്കിലും ഇതേവരെ കാണാൻ സാധിച്ചില്ല. മേലിൽ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാതെ എന്റെ പ്രാണൻ നിലനില്പാനായി തൊണ്ടിപ്പുഴു മണ്ടുന്ന വണ്ണത്തോടുകൂടിയ നിന്റെ ചുണ്ടിനെത്തുറന്നു പുഞ്ചരിക്കാഞ്ഞുവോടുകൂടി എന്റെ മുഖത്തെ നോക്കൂ. മധുരമായ ഒരു വാക്കുപാഞ്ഞാൽ മതി വേറെ ഒന്നും വേണമെന്നില്ല. എന്നതിനേക്കൂട്ടു സീത ഒരു തുണത്തിനെ നടു രാവണപ്പുല്ല് എന്നു സങ്കല്പിച്ച് ആ തുണത്തെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. ഹേ രാവണപ്പുല്ലേ! ദ്രോഹി അന്യപുരുഷന്റെ പതിയുണ്. ഇത്തരം അനീതിയായ വാക്കുകളെപ്പറയരുത്. അങ്ങിനെ പറയുന്നതായാൽ ലോകപവാദവും മരണശേഷം നാകവുമാണ് എന്നു കരുതുന്നില്ലല്ലോ നീചാ. എടോ ധർമ്മധർമ്മത്തെപ്പുകുത്തറിവാൻ നിന്റെ ബുദ്ധിക്ക് ശക്തിയില്ല. നിന്റെ സകലംബവും ഏന്റെ കണവന്റെ അസ്രംപെട്ടു നശിച്ചില്ലെന്നു വരികിൽ ഞാൻ പാതിവ്രത്യത്തോടുകൂടിയിരുന്ന പ്രയോജനമെന്ത്? ധർമ്മലോകത്തിൽ നിലനിൽക്കുമോ പാപി. കാക്ക കഴ മുതലായ പക്ഷികൾ, എന്നെക്കണ്ടു മോഹിച്ചു നിന്റെ ഇരുപതു നേത്രവും കൊത്തി ഭുജിക്കുന്നതിനെ ഞാൻ കാണുമൊക്കട്ടെ ദുഷ്ട, എന്നതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ മഹോദരനെ വിളിക്കുകയും മഹോദരനും മരു

ഞാനെ മായാജനകനാക്കി പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു ജനകിയുടെ മുഖിൽവെച്ച് അടിക്കുകയും ആയതിനെക്കണ്ടു ജനകി ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യോ പിതാവേ! നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ മകളായി ജനിച്ചതുകൊണ്ടു രാക്ഷസന്മാരുടെ കയ്യിൽപ്പെട്ട് ഇങ്ങനെ ദുഃഖിക്കുമായല്ലോ. ഞാൻ നിമിത്തം എന്റെ രാജ്യവാസികളും എന്നെ കല്പാണം ചെയ്യുന്നിമിത്തം അയോദ്ധ്യവാസികളും ദുഃഖിക്കുമായല്ലോ. ഞാനെന്നതിനിങ്ങനെ രണ്ടു കൂട്ടക്കും ദോഷിയായി പ്രാണനോടുകൂടെ ഇരിക്കുന്നു. എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു വ്യസനിക്കുന്നതിനെക്കണ്ട് രാവണൻ ജനകിയോടു പറയുന്നു. അല്ലയോ ദേവീ! നീ ഒരു കാലത്തും വ്യസനിക്കരുത്. നിന്റെ സങ്കടം കാണുമ്പോൾ എനിക്കും സങ്കടം സഹിക്കുന്നില്ല. നിന്റെ പേരിലുള്ള രാഗാധിക്യംനിമിത്തം നിന്റെ പിതാവിനെ ഇപ്രകാരം ചെയ്യതാണ്. എന്നാൽ എന്നിൽ രാവണനു സ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ എന്റെ പിതാവിനെ ഉപദ്രവിക്കാമൊ എന്നു നീ വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം എന്റെ പേരിൽ തെറ്റാണ്. ആയത് നീ ക്ഷമിക്കണം നിന്റെ പിതാവിനെ ഞാൻ മേലാൽ ഉപദ്രവിക്കുന്നില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല നീ എനിക്കു സ്വാധീനമായാൽ ജനകനു ഞാൻ കൊടുപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്ന ഭാഗ്യങ്ങളെപ്പറ്റിയും കേൾക്കുക. ഈ ലങ്കാരാജ്യവും അതിലെ സർവ്വഭാഗ്യങ്ങളും നിന്റെപിതാവിന്നു ഞാൻ കൊടുക്കുന്നുണ്ട് അങ്ങിനെ ലങ്ക നിന്റെ അച്ഛനു കൊടുക്കുന്നതായാൽ നമുക്കിരിപ്പാൻ ഒരു രാജധാനിയില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു നീ വ്യസനിക്കേണ്ടതില്ല. മൂന്നു ലോകവും എന്റെ കീഴിലാണ്. എന്നിങ്ങും നിന്നെക്കൂടി വേറെ വല്ല ദിക്കിലും ഇരിക്കാം. ഞാൻ പണ്ടു വൈശ്രവണനെ ജയിച്ചപ്പോൾ അവിടുന്നു നിധികളെക്കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ നിധിയും പുഷ്പകവിമാനവും ലങ്കേശ്വരൻ എന്ന സ്ഥാനവും എന്റെ കരത്തിലുള്ള ചന്ദ്രഹാസത്തെയും നിന്റെ അച്ഛനു കൊടുക്കും എന്നുതന്നെയല്ല സ്വർഗ്ഗഭാഗങ്ങളെയും അനുഭവിക്കും എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ജനകി പറയുന്നു. ഹേ ദുഷ്ടാ! ലങ്കാധിപത്വം വഹിപ്പാൻ സ്വാമിഭക്തനായ വിഷ്ണുനാണ്. സ്വർഗ്ഗഭാഗം അനുഭവിപ്പാൻ ഇന്ദ്രനാണ്. നിങ്ങളെ

ക്കള്ള അനുഭവമെന്നെന്ന് വെച്ചാൽ സർവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയുടെ അസ്രം പെട്ടു അതിനാലുണ്ടാവുന്ന സ്വപ്നം നീയും അനുഭവിക്കും എന്നുതന്നെയല്ല നിന്റെ മനസ്സിൽ ഇത്രജിത്തു പ്രാണനോടു കൂടി ഇരിക്കുന്നവരെ മനുഷ്യരെ ഞാൻ മാനിക്കുമെ എന്നുള്ള നിന്റെ അഹങ്കാരം വ്യഥാധിയാണ്. കാരണം സുമിത്രാത്മജനായ ലക്ഷ്മണന്റെ അസ്രം പെട്ട് ഇത്രജിത്തു മരിക്കും നീ അതറിഞ്ഞു വന്നു മകനെ എടുത്തു മടിയിൽ വെച്ചു കാക്കുകഴിക്കളെ, ആട്ടിനെത്തെത്തടിച്ച് ദുഃഖിക്കുമാറാകും. എന്റെ മുന്നിൽനിന്നു പോടാ ദ്രോഹിയെന്നതിനെ കേട്ടു മായാജനക്കനെ മഹോദരൻ അടിക്കുകയും ജനകനും അടിക്കൊണ്ടു സഹിയായെ ജയകിയോടു പറയുന്നു. അയ്യയ്യോ മകളെ നീ നിമിത്തം ഞാനിങ്ങിനെ രാക്ഷസന്മാരുടെ പ്രഹരമേറ്റു മരിക്കുമായല്ലോ. എനിക്കുവേണ്ടി നീ ഒരു കാഴ്ച ചെയ്യണം. അതെന്തെന്നു വെച്ചാൽ ഐരാളോക്രമനെന്നായ ഈ രാവണൻ നീ പത്നിയായിരിക്കണം. എന്നാൽ മേലിൽ എനിക്കും നിണക്കും സുഖമായിരിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജാനകി ജനകനെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. എടാ ഗതികെട്ടവനെ നീ എന്തു പറഞ്ഞു? ഒത്താൻ പത്നിയോടു മറ്റൊരാൾത്തന്നെ പത്നിയായിരിക്കേണമെന്നു നീയല്ലാതെ ആരെങ്കിലും ഈ അന്ത്യായമായ വാക്ക് പറയുമോ? ധർമ്മം നശിപ്പാനും വേദനിയമങ്ങൾ തെറ്റുവാനും രാജാക്കളുടെ സ്വധർമ്മം കെട്ടുവാനും ലോകരീതിക്കു വിരോധമായ വാക്കുകളെ പറഞ്ഞതിനെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ മിഥിലാധിപനായ ജനകൻ നീ അല്ല തീർച്ചതന്നെ. എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ ക്രോധിച്ചു ചന്ദ്രഹാസമടുത്തു ജാനകിയെ വെട്ടുവാൻ പുറപ്പെട്ടുകയും അതു കണ്ടു മഹോദരൻ തടുത്തു രാവണനോടു പറയുന്നു. ശരണം പ്രാദോ! ജാനകിയെ വെട്ടുന്നതിൽ അപകടമുണ്ട്. നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജനായ കുമാരേണ്ണൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോയിട്ടുണ്ട് സിംഹായനയും രാമാദികളെ ജയിക്കാതെ മടങ്ങുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു രാമൻ മരിച്ചു എന്നു കേട്ടാൽ ജാനകി കൈവശം വരും. യുദ്ധവിവരം അറിഞ്ഞതിന്നുശേഷം വേണ്ടതുപോലെ ആവാം എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ രാജ

ധാനിയിൽ വന്നിരുന്നു ദുരന്തമെ അയച്ചു കുറേക്കൂടി മരിച്ചു എന്നറിയും ഉടനെ പടനിലത്തിൽ വന്നു ക്രമണനെക്കണ്ടു ദുരിഷ്ടനും അയ്യോ സോദര! നിന്റെ അവസ്ഥ ആലോചിക്കുവോൾ ദുഃഖം സഹിക്കുന്നില്ലല്ലോ. നീ സാഗരത്തിൽ സ്നാനത്തിനായി ഇറങ്ങിയാൽ നിന്നെക്കു പാദക്കുളനത്തിനുള്ള കല്ലു മഹാമേരുവായല്ലേ. നിന്റെ ഭൂജങ്ങളെക്കണ്ടു പറ്റുതമാണെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേൽ മേഘങ്ങൾ സഞ്ചരിക്കുമല്ലോ. അത്ര ശക്തനായ നിന്നെ കൃമികീടസദൃശനായ ഒരു മനുഷ്യൻ വധിച്ചു എന്നുള്ള ഒരു വാക്ക് എന്റെ ഹൃദയത്തെ ചൂട്ടുന്നു. പടനിലത്തിൽ വെച്ചു രാമൻ, അനുജൻ ലക്ഷ്മണൻ, സുഗ്രീവൻ, ജാംബവാൻ ഇങ്ങനെ ഉള്ളവരിൽ ഒരുവനെയെങ്കിലും നിഗ്രഹിപ്പാൻ നിന്നെക്കു സാധിച്ചില്ലല്ലോ എന്നു ദുഃഖിച്ചതിന്നനന്തരം ക്രോധിച്ചു രാവണൻ മന്ത്രികളോടു എടാ മന്ത്രികളേ! മുന്യുണ്ടായ മന്ത്രാലോചനയിൽവെച്ചു രാമാദികളേ ഞാൻ ഞാൻ ജയിക്കാം എന്നു ആത്മപ്രശംസ പറഞ്ഞ ജളന്മാരായ നിങ്ങൾ ഒരുവനെയെങ്കിലും കുറേക്കുറേക്കു സഹായിപ്പാൻ സാധിച്ചുവോ. ഇന്നു ഞാൻ തന്നെ യുദ്ധത്തിന്നു പോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചു അവരുടെ ദേഹവും കണ്ണുന്റെ ദേഹവും ഒന്നിച്ചടുക്കി അഗ്നി കൊള്ളുന്നതാണ്. സാരഥിയോടു രഥം കൊണ്ടുവരുവാൻ പറയുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഞാൻ കനിഷ്ഠപുത്രനായ അതികായൻ വന്നു പിതാവിനെ വണങ്ങി, ശരണം പിതാപേ! നിന്തിരുവടിക്കു മകനായി അടിയനിരീക്ഷ്യവോൾ അങ്ങനെയുദ്ധത്തിന്നു പോകേണ്ടുന്നവശമില്ല. പടകളോടുകൂടി പോയി ശത്രുക്കളെ ജയിക്കുന്നതിൽ നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജനെ കൊന്ന രാമന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണനെ ഞാൻ ഇന്നു വധിച്ചു രാമനെ ദുഃഖിപ്പിക്കാതെ അടിയൻ യുദ്ധക്കളം വിട്ടു മടങ്ങുന്നതായാൽ അതികായൻ അങ്ങനെയെ മകനല്ലെന്നു വിശ്വസിക്കണം. ആയതുകൊണ്ടു യുദ്ധത്തിന്നു ഉടനെ കല്പന തരേണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു അതികായന്നു സഹായമായി മുവ്വായിരക്കൂടി പടകളെയും രഥാളികളെയും കാരണത്തിൽ സമന്വയമായ കുറേ, നികുറേ

അകമ്പൻ, എന്നവരെയും അയച്ചുകൊടുത്തു. അതികായൻ സൈന്യങ്ങളെ കൂട്ടി മഹാരഥമേരി ആദിശേഷൻ ഞെട്ടുമാറു അട്ടഹാസം ചെയ്തു രണഭേരി മുഴക്കി പടനിലത്തിൽ വന്നു തന്റെ ദൂതനായ മയിടനെ വിളിച്ചുപറയുന്നു. ഹേ മയിടാ! നീ അതിവേഗത്തിൽ ദേശരാജാജനായ ലക്ഷ്മണനെന്ന് അതാ വാനരങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിൽക്കുന്നു. അവന്റെ അടുക്കലേക്കു ഒരു ദൂതു പോയിവരണം. അവിടെ ചെന്നു ലക്ഷ്മണനോടു പറയേണ്ടുന്ന വാക്കുകൾ എന്തെന്നുവെച്ചാൽ രാവണന്റെ ദ്രുതീയ പുത്രനായ അതികായൻ നിന്നോടു യുദ്ധംചെയ്യാനായി സൈന്യയുക്തനായി യുദ്ധങ്ങളിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അതികായനോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ വേഗത്തിൽ യുദ്ധങ്ങളിൽ ലക്ഷ്യം വരണം അല്ലാത്തപക്ഷം ആ വിവരം പറയണം. എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണന്റെ അഭിപ്രായമറിഞ്ഞു വരുവാനായി മയിടനെ അയക്കുകയും മയിടൻ പടനിലം വിട്ടു രാമാദികളുടെ അടുക്കൽ വന്നു ലക്ഷ്മണനെക്കണ്ടു, ഹേ ലക്ഷ്മണ! ഞാൻ രാവണപുത്രനായ അതികായന്റെ ദൂതനാണ്. മുപ്പായിരം കേടിപ്പടകളോടുകൂടി നിന്നോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ രഥമേരി അതികായൻ പടനിലത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അതികായനോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ ധൈര്യമുണ്ടോ ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്നോടുകൂടി വരിക. എന്നതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ, എടോ മയിടാ ഇവിടെ എന്റെ അഗ്രജൻ രാമസ്വാമി ഉണ്ട്. സുഗ്രീവാദികളായ എഴുപതു വെള്ളം വാനരസൈന്യങ്ങളും ഉണ്ട്. അവരോടു യുദ്ധം ചെയ്യാതെ എന്നോടുമാത്രം സിദ്ധാന്തമായി യുദ്ധം ചെയ്യേണമെന്നുള്ളതിന്നു കാരണമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മൈടൻ മറുപടിയായി. കാരണം മൗറാണമല്ല. ഇന്നലെ പടനിലത്തിൽ വെച്ചു നിങ്ങളുടെ അഗ്രജൻ രാമൻ രാവണന്റെ അനുജനായ കുംഭകർണനെ വധിച്ചുവെന്നുള്ള വിവരം രാവണന്റിഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ അതികായൻ കണ്ടു പിതാവു ദുഃഖിക്കരുതു, നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജൻ മരിച്ചു ദുഃഖം നിന്തിരുവടി അനുഭവിച്ചതുപോലെ രാമന്റെ അനുജൻ മരിച്ചു ദുഃഖം രാമനെക്കാൾ അനുഭവിപ്പിക്കാമെന്നുള്ള വാഗ്ദത്തം പിതാവിനോടു ചെ

യുഗം അതികായൻ യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ, അങ്ങിനെ ആവട്ടെ ഞാൻ ജ്യേഷ്ഠന്റെ അടുക്കൽ വിവരം അറിയിച്ചു കല്പന വാങ്ങിവേഗത്തിൽ വന്നു ക്ഷാം എന്നു പറഞ്ഞു മയിടനെ അച്ചു രാമസ്വാമിയോടു വിവരം അറിയിക്കുകയും അതു കേട്ടു ഭഗവാൻ വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു ഘോര ലക്ഷേശ്വര! ഇതിന്നു മുമ്പു അനേകം രാക്ഷസന്മാർ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നതു നാം കണ്ടുവല്ലോ അവർ ആരും ദൂതയച്ചു യുദ്ധം മോശിച്ചിട്ടില്ല. ഇന്നു വന്ന രാവണസുന്ദരവായ അതികായൻ ദൂതയച്ചു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്നു. ആയതു കൊണ്ടു അതികായന്റെ കായബലം, കരബലം, ചരണബലം, വരബലം അതികായൻ എന്ന പേരുവരുവാനുള്ള സംഗതി ഇതുകൊള നീ അറിയുവണ്ണം പറയണമെന്നതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു.

അതികായന്റെ പെരുമ.

കവി.

ഓവാനെട്ടമതപമൊൻറടെയാൻ
തേവസ്പരരതിയർശെയിചെരുവിൽ
ചാവാനിറയും പലിയാൽ വലിയാൽ
മുവാമുതൽ നാലുകനാർമെഴിയാൽ.

ശരണം രാമഭദ്ര! അതികായന്റെ വൈഭവങ്ങളെ പറയേണമെങ്കിൽ പന്നശേഷമനാലും അസംഖ്യമാണ്. സർവ്വേശ്വരനായ നിന്ദിതവടിയുടെ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അടിയൻ അറിവുള്ളടത്തോളം ഉണർത്തിക്കാം. ഈ അതികായനോടു ബ്രഹ്മാണയകടാഹം എക്സീകരിച്ചു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാലും അവനെ ജയിക്കുന്ന കാര്യം അസംഖ്യമാണ്. ശത്രുക്കൾക്കു ഇവൻ ചിരാജീവിയാണ്. അതികായൻ എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള കാരണം മുന്പെ ഉണർത്താം. ആദികാലത്തിൽ ജനകീചോരനായ രാവണൻ ക്ഷേമന്റെ രാജധാനിയിൽനിന്നു മടങ്ങുന്ന സമയം മയൂരമെന്ന പൂർവ്വതത്തിന്റെ താഴ്വരയിൽ വെച്ചു ഗന്ധർവ്വസ്രീകൾ പുഷ്പമുക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു വിമാനം നിറത്തി സൗന്ദര്യയുക്തമായ ചി

താഴെ എന്നവളെക്കണ്ടു മാമതാപം വർദ്ധിച്ചു കടന്നു പിടിച്ചുമാ
 രാജസഖ്യം നടത്തുകയും തന്നിമിത്തം മുഹൂർത്തമത്രേണ ഗഭീകരി
 ചു ഒരു സന്തതിയെ പ്രസവിക്കുകയും അതുകണ്ടു ചിത്രാംഗദയും
 ഹേ രാവണാ! ഈ സന്തതിയോടുകൂടി എന്റെ കണവന്റെ അ
 ട്ടക്കുലേക്കു പോയാൽ എന്നെ അയർവ്വ ഉപേക്ഷിക്കും ആയതുകൊ
 ണ്ടു നീ ഈ സന്തതിയെ കൊണ്ടുപോയി നല്ലവണ്ണം വളർത്തുക എ
 ന്നു പറഞ്ഞു ഗന്ധർവ്വസ്ത്രീ കുട്ടിയെ രാവണന്റെ മമതയിൽവെച്ചു
 പോകയും അനന്തരം രാവണൻ മമത്തെ നടത്തുമ്പോൾ പശു
 തത്തിന്റെ കൊടുമുടിയിൽ മഥം തടഞ്ഞു മമത്തിലുണ്ടായിരുന്ന
 കുട്ടി തെളി ദീമിയിൽപ്പുതിക്കുകയും അതുകണ്ടു രാവണൻ വ്യസ
 നിച്ച അതിവേഗത്തിൽ മഥം നിറത്തി കുട്ടിയെ നോക്കുമ്പോൾ
 സന്തതി പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു
 തന്റെ ഇരുപതുക്കുറവും കുട്ടിയുടെ കക്ഷപ്രദേശത്തിലിട്ടു എടുത്തു
 പോൾ ശിശുവായ കുട്ടി പൊന്തതെ വന്നതിനെക്കണ്ടു ആശ്ചര്യ
 ഘ്നപ്പെട്ടു ഇതു എന്റെ ബീജത്തിന്റെ ഗുരുതമല്ലെഴെന്നു സന്തോ
 ഷിച്ച അതികായൻ എന്നു പേരിട്ടു നില്ലെ, മുഖ്യ മഹാബലിയെ
 കീഴടക്കുവാൻ നാരായണസ്വരൂപി വാമനാവതാരമെടുത്തു മഹാബ
 ലിയുടെ യോഗശാലയിൽ ചെന്നു മുന്നടി മണ്ണു തമേണമെന്നു ഭാ
 നവാരി വാങ്ങിയതിന്നുശേഷം ഭഗവാൻ എങ്ങിനെവിശ്വരൂപമെ
 ട്ടതുവോ അതുപോലെ കുട്ടിയുടെ ശരീരം വളന്ന് കുട്ടി മഥ
 ത്തിൽ കയറിയിരിക്കുകയും രാവണൻ കായത്തിന്റെ ഗുരുതമമാ
 ണെന്നുള്ള അത്ഭുതത്തോടുകൂടെ ലങ്കയിൽവന്നു തന്റെ പത്നി
 യായ ധന്യമാലക്കു ഭത്തുപുത്രനായി വളർത്തുവാൻ കൊടുത്തു. ഇ
 താണു അതികായൻ എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള സംഗതി. എ
 ന്നാൽ ഇവന്റെ തപശ്ശക്തിയെപ്പറയും. തപസ്സു എന്നാൽ മ
 നസ്സിനെത്തപിപ്പിക്കുന്നതിന്നു തപസ്സ് എന്നു പറയും. അതിൽ
 സകാമം, നിഷ്കാമം എന്നിങ്ങിനെ രണ്ടുവകയാണ്. സകാമം-സ്വ
 രൂപപ്രാപ്തം. നിഷ്കാമം-അരൂപപ്രാപ്തം. അതികായൻ, സകാമമെ
 ന്നു സ്വരൂപപ്രാപ്തം ചെയ്യുവനാണ്. ബ്രഹ്മാവിന്റെ മൂലമന്ത്രം
 മുതലായ ഉപദേശങ്ങളെ കവഗുരുവായ ശുക്രനോടു വാങ്ങി കൊ

ന്നവനെന്ന ഗോകണ്ഠത്തിൽ പോയി അവിടെ ആയിരം അടി
 ആഴത്തോടുകൂടിയ അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി അതിൽ ആയിരത്തെട്ടടി
 ഉയരത്തോടുകൂടിയ അയസ്സമംഭം നാട്ടി സ്ഥംഭാഗ്രത്തിൽ വഴുസു
 ചിയെ നാട്ടി സൂചി അഗ്രത്തിൽ തന്റെ വലത്തെ പാദംഗുഷ്ഠ
 ഞ്ഞ നാട്ടി. ഗുരുവരുളായ വീരസനത്തിലിരുന്നു യമനിയമം
 സനപ്രാണായാമപ്രത്യാഹാരധാരണധ്യാനനമാധിയെന്ന അഷ്ടാം
 ഗയോഗത്തെ അതികായൻ ചെയ്തുവന്നാണ്. യമനിയമെന്ന
 ബാഹ്യാന്തരശൗചങ്ങളെ ചെയ്തു അനന്തരം ആസനക്രമങ്ങളെ
 പരിചയിച്ച് പ്രാണായാമം ചെയ്തു. അതികായൻ ചെയ്ത പ്രാണാ
 യമത്തെപ്പറയുന്നു. എൺപാൺ ശരീരത്തിൽ; മൂലാധാരം,
 സ്വാധിഷ്ഠാനം, മണിപൂരകം, അനാഹതം, വിശുദ്ധി, ആഞ്ജനം,
 എന്ന ഷഡാധാരങ്ങളുണ്ട്. അതിൽ ഗണേശ, ബ്രഹ്മ, ഭദ്ര,
 വിഷ്ണു, മഹേശ്വര, സദാശിവൻ എന്ന അധിഷ്ഠാനദേവതകളു
 ണ്ട്. അതിൽ കുയ്ത്തിനും ഗുദത്തിനും മദ്ധ്യത്തിൽ മൂലാധാ
 രം നിൽക്കുന്നു. ആയതിന്നു ഇരുവിരൽ മീതെ, നാഭിസ്തന്നെ
 ഒരു കിഴങ്ങുണ്ട്. അതിൽനിന്നാണ് എഴുപത്തിരായിരം നാ
 ടികളുടെ ഉത്ഭവം. അതിൽ പ്രധാനനാഡി പത്തു. അതിലും
 പ്രധാനം, ഇഡ, പിംഗല, സുഷുപ്ത എന്ന മൂന്നു നാഡികൾ ഉ
 ണ്ട്. ഇഡ, എന്ന നാഡി വാമപാദംഗുഷ്ഠത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെ
 ട്ടു വീണാർത്തത്തിൽ ചേർന്നു നീണ്ടു കപാലത്തെ പ്രദക്ഷിണമായി
 ചുറ്റി നാസികാഗ്രത്തിൽ വന്നു തുങ്ങിക്കിടക്കും. അതുപോലെ
 പിംഗല എന്ന നാഡി ദക്ഷിണപാദംഗുഷ്ഠത്തിൽനിന്നു പുറ
 പ്പെട്ടു വീണാർത്തത്തിൽ യോജിച്ച് കത്തിരപ്പുറ്റുപോലെ പിണഞ്ഞു
 കപാലത്തെ അപ്രദക്ഷിണമായി ചുറ്റി നാസികാഗ്രത്തിൽ വന്നു
 തുങ്ങിക്കിടക്കും. സുഷുപ്തയെന്ന നാഡി നാഭിസ്തന്നത്തിൽനിന്നു പു
 രപ്പെട്ടു തട്ടിന്നു മുട്ടിട്ടതുപോലെ കപാലത്തെ മുട്ടി നിൽക്കും. അ
 തിൽ ഇഡയെന്ന നാഡിയുടെ ശ്വാസത്തെ രേചകം ചെയ്തു പന്ത്ര
 ന്നാശം മാത്രം പുറത്തുവിട്ടു പിംഗല എന്ന നാഡിയുടെ പൂരകം ചെ
 യ്തു സുഷുപ്തയെന്ന നാഡിയിൽ കുടിക്കുന്നു ഇങ്ങിനെ വായുവിനെ
 ക്രമമായി രേചക, പൂരക, കുടേക, തരശ്ശകവിധത്തിൽ ചാലു

പ്രമാണം അണവശയംതെ തുളി ചെയ്തു വന്നാൽ കണ്ഡവിരക്തിയെന്ന സുപ്തം, നാഭിസ്തന്നത്തക്കപ്പി തന്റെ ശരീരംകൊണ്ടു ആരാധാരങ്ങളെയും അറമുന്ന പതിനെട്ടു ചാറ ചാറി തന്റെ പുച്ഛത്തെ ബ്രഹ്മാന്ത്രമായ ദോദശാന്തത്തിന്റെ ദോരമായ പുരിയമദ്ധ്യത്തിൽ അടച്ചിരിക്കുന്നതിനെവിട്ടു പുച്ഛത്തെ ഊരി ആധാരങ്ങളുടെ കെട്ടഴിഞ്ഞു സുപ്തം വാലു കീഴും, ഹണം ചേലുമായി നില്ക്കും. അപ്പോൾ അധോമുഖമായുള്ള ആധാരപത്മങ്ങളെല്ലാം ഊർദ്ധ്വമുഖമായും തന്നിലുള്ള അധിദേവതകൾ ഉണർന്നു ദോദശാന്തത്തിൽനിന്നു ഒഴുകുന്ന അമൃതനെപ്പാനുംചെയ്തു തൃപ്തനായിരിക്കും. പിന്നെ ജ്ഞാനദൃഷ്ടിയാൽ ഉപാസനാമുത്തിയെ ബ്രഹ്മാന്ത്രങ്ങളുടെ കണ്ടു ധ്യാനിച്ചാനിടവരും അവിടെനിന്നു ഉല്പ്, പൂജി, കല്പ്, എരിപ്പ്, ചമല്പ് മുതലായ പഞ്ചരസങ്ങളെ ശീലിച്ചു അനന്തരം ഉപാസനാമുത്തിയെ ധാരണ ചെയ്തു ധ്യാനിക്കുന്നതിൽ സ്വരൂപധ്യാനത്തിൽനിന്നു അതീതമായി അപ്രപഞ്ചമായ സമാധിസ്ഥിതനാവും. ഇങ്ങിനെ ഈ അതികായൻ പന്തിരായിരം സംവത്സരകാലം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു കഠിനമായ തപസ്സു ചെയ്തും ബ്രഹ്മവും പ്രത്യക്ഷമായി നോക്കിയാറെ അതികായൻ സമാധിയിൽ ഉറച്ചുപോയതറിഞ്ഞു നാസികമാർഗ്ഗത്താടെ കടന്നു പ്രാണവായുവെ ചമിപ്പിച്ചുസമയം ബാഹ്യത്രിധങ്ങളെക്കുറിക്കിയങ്ങായി ബ്രഹ്മാവിനെക്കണ്ടു ഉത്തമാനുംചെയ്തു പ്രദക്ഷിണദിനമസ്താരങ്ങളെച്ചെയ്തു വിനയനേപിതനായി നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ബ്രഹ്മാവു സന്തോഷിച്ചു അതികായന്റെ അഭീഷ്ടംപോലെ യുള്ള വരങ്ങളെ ദാനംചെയ്തു. ബ്രഹ്മാവോൾ അതികായന്നു ഭത്തമായ അനുഗ്രഹങ്ങളെപ്പറയും. അതികായനോടു യുദ്ധം ചെയ്താനായി ദേവസുരന്മാരും ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമുത്തികൾ ഏകീകരിച്ചു വന്നാലും ആ യുദ്ധത്തിൽ മരണഭീതിയും ദാഹദോഹാദികളും അവന്നു ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. അതിവേക്കായി ഒരു കഷ്ടകവും ബ്രഹ്മാസ്രവും ബ്രഹ്മാവോൾ അതികായന്നു ദത്തമായിട്ടുണ്ട്. ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപിയായ അതികായനെ പിതാവായ രാവണൻ ഏതു വാഞ്ച്യത്തോടുകൂടെയാണ് വളത്തിച്ചു

നന്ത് എന്നു ചൊല്ലാൽ രാവണൻ ഒരു കാലത്തിൽ കൈലാസ മെടുത്തവനാണ്. അതിനുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ പരമേശ്വരന്റെ പത്നിമാരായ പാർവ്വതിയും ഗംഗാദേവിയും ഭരതദിവസം പത്ത് വിളയാടുകയും അതിൽ ഗംഗാദേവി തോറതി നെക്കണ്ടു പാർവ്വതി ഗംഗാദേവിയോടു എടീ നീ എനിക്കു തോലൂതിരിക്കുമോ? കണവനായ ഭഗവാന്റെ അനുഗ്രഹം എനിക്കു ണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നുതന്നെയല്ല, പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പകുതി ദേഹം എനിക്കു ഭത്തമാണ്. തന്നിരിക്കുമാണ് അർജ്ജുനശ്വരൻ എന്ന പേർ വന്നത്. എന്നു എപ്പോഴും തന്റെ ഇടപുറത്തിൽവെച്ചു രക്ഷിക്കുന്നു. പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തു പത്നിമാർക്കു ഭഗവാന്റെ കാരുണ്യമുണ്ടാവുകയുള്ളു. എന്നുപോലെ നിന്നെ കല്യാണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ. എന്നുപേടി ചുല്ലെ നിന്നെ കൃമിയെപ്പോലെ ജടയിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതു്. നീ എന്റെ വെള്ളാട്ടിയല്ലേ. എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ഗംഗ പറയുന്നു: പോടി, നിന്നെ ഞനോയും, വലിയ പതിവ്രതയാണെന്നുള്ള നാട്ടും ഉണ്ട്. പണ്ട് നാരദന്റെ കാഴ്ചം ഓർമ്മയില്ല. എന്നു പരമേശ്വരസ്വാമി ശരീരത്തിൽ ഉത്തമം ഗമായ ശിരസ്സിലല്ലെവെച്ചു രക്ഷിക്കുന്നത്. നിന്നെ വെള്ളാട്ടിയെപ്പോലെ പുറത്തല്ലെയിട്ടിരിക്കുന്നത്. പന്തുകുളി എന്നാണ് ഒരു സമയം തോറം ജയിച്ചും വരുന്നതു പതിവല്ലേ. ഇതെല്ലാം സ്വാമിയുടെ അനുഗ്രഹമാണോ. മേലിൽ എന്നെ നിങ്ങളു പ്രകാരം പറവാൻ സംഗതിവരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞു അത്യന്തം സങ്കടത്തോടുകൂടി പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽപോയി ദുഃഖാശ്രമത്തെ നേത്രത്തിൽനിന്നു ധാരധാരയായൊഴുകിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതിനെ പരമേശ്വരൻ കണ്ടു ഗംഗയെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. അല്ലയോ പ്രിയെ, നീ ഇതുവരെ എവിടെയായിരുന്നു. ഞാൻ എവിടെയെല്ലാം അന്വേഷിച്ചു. പാർവ്വതിയെപ്പോലെ നീയും ആയോ? എന്നാണ് നിന്റെ മുഖമെല്ലാം വിശത്തിരിക്കുന്നതു വല്ലവരായിട്ടും ശണ്ഠപിണഞ്ഞുവെം, എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഗംഗ പറയുന്നു. അല്ലയോ കണവേ അങ്ങ

ക്കു എന്നെ വേണ്ടയെന്നുണ്ടെങ്കിൽ പാവുതിയെക്കൊണ്ട് ഇങ്ങി
 നെയെല്ലാം ശകാരിക്കേണമെന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. പാവുതിയെ
 പ്പോലെ എന്നെ നിന്തിരുവടി പാണിഗ്രഹണംചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും
 അങ്ങയെ മോഹിച്ച് ഞാൻ പിന്നാലെ വന്നവളാണെന്നും പാ
 വുതിയെപ്പേടിച്ചാണ് എന്നെ ജടയിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതെ
 ന്നും പാവുതിയുടെ വെള്ളാട്ടിയാണ് ഞാനെന്നും അങ്ങയുടെ അ
 നഗ്രഹം എനിക്കില്ലെന്നും മററും അന്യന്മാർ കേൾപ്പാൻ ആകു
 തെകണ്ടുള്ള അനേകവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു ശകാരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇ
 ങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ എന്നാൽ പ്രയാസമാണെന്നു പറഞ്ഞു കേ
 ഴുന്നതിനെക്കൂട്ടു പരമേശ്വരൻ പറയുന്നു. ആ ഹാ! ഇങ്ങിനെ
 എല്ലാം അവർ പറഞ്ഞുവോ, കുറെ വാക്കു സാമന്ത്രിമുഖമുഖമാണ്
 പാവുതി എന്നു ഞാൻ പലേതുകൊണ്ടും മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടെന്നു
 വിന്റെ കടപിടിച്ചു മുറിക്കും ഞാൻ. അവളെപ്പോലെ ബുദ്ധി
 യില്ലാത്തവളാണെന്നിട്ട്. നിന്റെ പേര ലുള്ള പ്രേമധികൃത്താ
 ലല്ല നിന്നെ എപ്പോഴും ഞാൻ ശിരസ്സിൽവെച്ചുകൊണ്ടു നടക്കു
 ന്നത്. പാവുതിയാണു വെള്ളാട്ടി. അവളെപ്പറഞ്ഞല്ലെ ഞാൻ
 വെച്ചിരിക്കുന്നത്. എനിക്കു നിന്റെ പേരിലുള്ള പ്രേമം അവ
 ളുറിയുമൊ പോകട്ടെ സാരമില്ല. നീ പോയി ഉഴണുകഴിച്ചു വര
 യെന്നുപറഞ്ഞു ഗംഗയെ ഭോജനശാലക്കയച്ചതിന്നനന്തരം പാ
 വുതി അധികമായ സങ്കടത്തോടുകൂടി പരമേശ്വരന്റെ അടുക്കൽ
 വന്നുപറയുന്നു. സ്വാമിൻ ഈ ഗംഗയെക്കൊണ്ട് എനിക്കു
 യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതെകണ്ടായി. എന്തെല്ലാമാണ് എ
 ന്നെപ്പറ്റത്തെയെന്നു അങ്ങയോടു എനിക്കു പറവാൻ സാധിക്കു
 ന്നതല്ല. അങ്ങക്കു എന്നിൽ സ്നേഹമില്ലെന്നും ഗംഗയുടെ വെ
 ള്ളാട്ടിയാണ് ഞാനെന്നും അവളെ ശിരസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ടാ
 ണ് നിന്തിരുവടി രക്ഷിക്കുന്നതെന്നും അങ്ങയെക്കൊണ്ട് എ
 ന്നെ ഉപേക്ഷിപ്പിക്കുമെന്നും എപ്പോഴെങ്കിലും ഒരു ദിവസം അ
 ങ്ങയെ എനിക്കു കാണേണമെങ്കിൽ ഗംഗയുടെ സമ്മതം വേണ
 മെന്നും മേലിൽ അത്രപോലും ഉണ്ടാവുന്നതല്ലെന്നും മററും പറ
 ഞ്ഞതിനെ അന്യസ്ത്രീകൾ കേട്ടു എന്നെ പരിഹസിക്കുമായല്ലോ.

എങ്ങനും കിടക്കുന്ന വല്ല ചണ്ടികളോടും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള വാക്കുകളല്ലാം കേൾക്കേണ്ടി വന്നതു എന്റെ ശിരോരേഖയുടെ വല്ല പ്ലമാണ്. എന്തുചെയ്യും. എന്ന അങ്ങക്കു തൃപ്തിയില്ലെങ്കിൽ എന്ന എന്റെ വീട്ടിലേക്കുയക്കുകയെന്നല്ലാതെ ഇവളെക്കൊണ്ടു പറയിപ്പിക്കുന്നതു അങ്ങക്കു അത്ര ധർമ്മമായില്ല. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ പ്രിയെ നീ ഇത്ര വിശ്വസിക്കുന്നു. ഗംഗ വെള്ളാട്ടിയാണെന്നതിലേക്കു വല്ല സംശയവും ഉണ്ടോ. പന്തു വിളയാടിയിട്ട് നിന്നുണ്ടല്ല യം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കാര്യം മനസ്സിലാക്കരുതെ, എന്നതിനു വളരെപ്പറയുന്നു. നിനക്കിഷ്ടമില്ലെങ്കിൽ എനിക്കും അപ്രകാരം തന്നെ. പോയി ഊണു കഴിക്കുക എന്നു പറയുന്നതിനെ ഗംഗമറഞ്ഞുനിന്നു കേട്ടു കാര്യം മനസ്സിലാക്കി സ്വാമിയോടു പരിഭവിച്ചു പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ ചെന്നിരിക്കുകയും ഗംഗയോടു പറഞ്ഞതെല്ലാം പാവ്തി ഭാസികളാൽ അറിഞ്ഞു പൂർവ്വഗോപുരത്തിൽ ചെന്നിരിക്കുകയും പരമേശ്വരസ്വാമി കൈലാസത്തിൽ പത്നിമാരെ പിരിഞ്ഞിരിക്കുകയും ചെയ്തു. പരമേശ്വരസ്വാമിയോടു പരിഭവിച്ചു വന്നതുകൊണ്ടു കണവൻ വിളിച്ചല്ലാതെ പോകുന്നതു ഭാഗിയല്ലെന്നു പത്നിമാരും പത്നിമാരെച്ചെന്നു നല്ല വാക്കു പറഞ്ഞു വിളിക്കുന്നതു അഭിമാനത്തിന്നു പോരായ്മയാണെന്നു പരമേശ്വരനും നടിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്യേയാണു ജ്യോഷ്ഠനായ രാവണൻ കൈലാസത്തെക്കു പോയത്. അവിടെച്ചെന്നു അന്വേഷിച്ചതിൽ പരമേശ്വരനും പത്നിമാരും തമ്മിൽ പ്രേമകലഹത്തോടുകൂടി പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന സമയമാണെന്നും ആയതിനെത്തീർത്താൽ സ്വാമിക്കു എന്റെ പേരിൽ സ്നേഹമുണ്ടാവാൻ കിട്ടുമെന്നും കരുതി കൈലാസത്തെ ഇളക്കുകയും പാവ്തം കിടക്കിയിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു ഗംഗപാവ്തിമാർ ഓടിപ്പോയി കണവനായ സ്വാമിയെ ആലിംഗനംചെയ്തു രക്ഷപ്പെടുന്നതിനെ പരമേശ്വരസ്വാമി സന്തോഷിച്ചു ആരാണിതു ചെയ്യതെന്നു മനസ്സിലാക്കി രാവണനെക്കണ്ടു വേണ്ടുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളെച്ചെയ്തു

ച്ച. ഇതാണു കൈലാസത്തെ രാവണൻ എടുപ്പാനുള്ള കരണം. രാവണൻ വിചാരിച്ചതാവിത്. ഞാൻ എടുത്ത കൈലാസത്തെ മകനായ അതികായനെക്കൊണ്ടെടുപ്പിച്ചാൽ അതികായനു കീർത്തികിട്ടുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടു ആയിരത്തെട്ടു ശിഖരങ്ങളോടും ലക്ഷം യോജന ഉയരത്തോടും ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളുടെ ഇരിപ്പിടമായും ആയ മഹാമേരുപർവ്വതത്തെ മകനെക്കൊണ്ടു എടുപ്പിക്കണമെന്നും അങ്ങിനെ ചെയ്യാൻ അതികായനു അത്ര ബലമുണ്ടെന്നും കരുതിയാണു രാവണൻ അതികായനെ വളർത്തിവന്നത്. ഇനി അവന്റെ ചരണബലത്തെയും പറയാം. പണ്ടു ഇന്ദ്രാദികളുടെ ജരാനരതീരുവാനായി ക്ഷീരാബ്ധി മഥിച്ച അമൃത എടുപ്പാൻ നിശ്ചയിക്കുകയും ആയതിന്നു നാരായണസ്വാമിയും ദേവാസുരകുലം മന്ദിരമെന്ന മന്ത്രം വാസുകിയെന്ന പാശവും ചന്ദ്രനെന്നതറിയുംവേണക്കുഴലെന്നകണയും കോക്കോടകനെന്ന വടവും ഇങ്ങിനെ അനേകസംഭാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്ത് അമൃതെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇക്കാലം വല്ല നിമിത്തവുമായി അമൃതമഥനം വേണ്ടിവന്നാൽ ഈ അതികായനോടു അപേക്ഷിച്ചാൽ ആയവന്നു മുൻപറഞ്ഞ യാതൊരു പദാർത്ഥങ്ങളും വേണമെന്നില്ല. അതികായൻ ക്ഷീരാബ്ധിയിൽചെന്നു തന്റെ വലത്തേക്കുൾ സമുദ്രത്തിലിട്ടു പ്രദക്ഷിണപ്രദക്ഷിണമായി ഒന്നു തിരിച്ചാൽ അമൃതസിദ്ധിക്കുന്നതിലേക്കു യാതൊരു വാദവുമില്ല. അതികായനു ഇത്ര ചരണബലമുണ്ട്. എന്നുമാത്രമല്ല അതികായന്റെ കരബലത്തെയും പറയാം. ഐരാവതാദികളായ അഷ്ടഗുരുക്കളെ രാവണൻ ഒരു കാലത്തിൽ ജയിച്ചുവന്നുണ്ട്. അതുകൂടെ അതികായൻ ജയിക്കുന്നതിൽ പ്രസിദ്ധിക്കു മതിയാവുന്നതല്ല. അഷ്ടഗുരുക്കളാൽ വഹിക്കപ്പെട്ട അഷ്ടദിക്കുകളെയും ചുറ്റി ബ്രഹ്മാവാൽ സൃഷ്ടമായ ഈ അണ്ഡത്തിന്നു ഭിത്തിയായി പന്ത്രണ്ടു രക്കോടിയോജന ഘനത്തോടുകൂടിയ ലോകാലോകമെന്ന ചക്രവർളഗിരിയെ തന്റെ കരത്തിലുള്ള പെരുവിരൽകൊണ്ടു തള്ളി തട്ടി നിരത്തത്തക്ക കരബലമുള്ളവനാണ്. ഈ അതികായന്റെ വി

ഖ്യാത്യാസത്തിന്റെ യോഗ്യതയെപ്പറ്റാം. കലഗുരുവായ തുകു
 നാൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ അതികായന്നു തൃപ്തിയില്ലാതെ പരമേ
 ശ്വരനെ ഗുരുവായി വരിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ച പരമേശ്വരനെ ധ്യാ
 നിക്കേണ്ടുന്ന മൂലമന്ത്രങ്ങളെയെല്ലാം തുകുന്റെ അടുക്കൽനിന്നു മ
 നസ്സിലാക്കി ധ്യാനത്തിന്നു പോവാൻ കൈലാസത്തിലേക്കു പോ
 വാൻ രാവണന്റെ സമ്മതം വാങ്ങി പുറപ്പെട്ട രജതഗിരിയുടെ
 പൂർവ്വഗോപുരത്തിൽ വന്നു നന്ദികേശ്വരനെക്കണ്ടു വിവരം പറയു
 കയും നന്ദികേശ്വരൻ ആ വിവരം പരമേശ്വരനെ കേൾപ്പിക്കുക
 യും അതു കേട്ട ഭക്തവത്സലനായ ശിവൻ അതികായനെ മണ്ഡ
 പത്തിലേക്കു വരുവാൻ കല്പിക്കുകയും അതുപ്രകാരം അതികായൻ
 ചെന്നു ഭക്തിശ്രദ്ധ ബഹുമാനചിന്തയങ്ങളോടുകൂടി സ്വാമിയെ ന
 മസ്കരിച്ചു വന്ന വിവരത്തെ ഉണർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. പരമേശ്വ
 രൻ സന്തോഷിച്ചു ശിഷ്യന്നു വേണ്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളെയെ
 ള്ലാം ഉപദേശിച്ചു അതികായനോടു ചൊയ്ക്കൊള്ളുവാൻ സമ്മതം
 കൊടുത്തതിനെക്കണ്ടു അതികായനും സ്വാമിവിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം
 ഭക്തിന്നു ചെയ്യില്ലെങ്കിൽ ഗുരു ലഘുത്വമായിത്തീരമെന്നതിനെ
 കേട്ട പരമേശ്വരസ്വാമി അതികായനോടു ഹേ അതികായ! നീ
 എനിക്കു ഭക്തിന്നു ചെയ്യുന്നതായാൽ മറ്റൊന്നും ചേണമെന്നില്ല.
 ശത്രുക്കളോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ പ്രാണൻപോകുമെന്നു കണ്ടാലും നി
 ന്റെ ജാതൃപാരമായ മായാവിദ്യകളെ പ്രയോഗിക്കരുത്. അ
 തു ചെയ്തയില്ലെന്നു എന്റെ പാദം പിടിച്ചു സത്യംചെയ്തു തരേ
 ണമെന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു അത്യന്തം സന്തോഷാത്തോടുകൂടി
 സ്വാമിയുടെ പാദം തൊട്ടു മായാവിദ്യകളെ ചെയ്തയില്ലായെന്നു
 സത്യംചെയ്തു. അതുകണ്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി ശത്രുനിഗ്രഹാർത്ഥം
 പാശുപതാസ്ത്രത്തെ ദാനം ചെയ്തു അനുഗ്രഹിച്ചുയച്ചു. ഇങ്ങി
 നെയാണ് അതികായന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം. പരമേശ്വരൻ വക്ക
 ൾനിന്നു അസ്രം മുതലായതുകളെ വാങ്ങി ലങ്കയിൽവന്നു പിതാ
 വിനോടു പരമേശ്വരനോൽ ദണ്ഡമായ അനുഗ്രഹങ്ങളെപ്പറ്റത്തക്ക
 സന്തോഷിച്ചിരിക്കുകയും അങ്ങിനെയിരിക്കെ തന്റെ മാതൃവന്ദന

യ ചന്ദ്രരാക്ഷസൻ മതമകനായ അതികായന്റെ വരവെലങ്ങളെ കേട്ടു സന്തോഷിച്ച ലങ്കയിൽ വന്നു അതികായനോടു ഞാൻ പണ്ടു ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധം ചെയ്യുതിൽ എന്ന യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു വലുതായ മാനഭംഗം വരുത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആ അപമാനം ഘോരമായി അത്യന്തം വേദനയോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന സമയമാണ് നീ പരമേശ്വരനെ സേവചെയ്തു പാത്രപതാസ്രം വരിച്ചു എന്നു കേട്ടത്. ആയതുകൊണ്ടു ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധം ചെയ്തു അവനെ ജയിച്ചു എന്റെ മാനഭംഗത്തെ വിവൃത്തിച്ചുതരണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അതികായൻ സന്തോഷിച്ചു ഈ വസ്തുതകളെല്ലാം പിതാവായ രാവണനെ അറിയിപ്പിക്കുകയും കുഴിയുമെങ്കിൽ സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുക എന്നു അച്ഛൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അതികായൻ രാവണന്റെ അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി സൈന്യയുക്തനായി രണ്ടേരിയടിച്ച് പുറപ്പെട്ടു സ്വർഗ്ഗത്തേക്കു പട നടത്തുകയും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ചെന്നു സിംഹനാടം ചെയ്തു ഇന്ദ്രനെ യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും ഇന്ദ്രൻ പടകളോടുകൂടി പുറപ്പെടുന്നതിന്നു മദ്ധ്യരാജധാനിയുടെ പതുഭാഗങ്ങളിലും അഗ്നി കൊല്ലത്തുകയും മതിലിടിച്ചു അകഴി തുത്തു പതുകലങ്ങൾക്കു മദ്ധ്യേ വ്യാഗ്രം മാടിപ്പതിച്ചതുപോലെ വില്ലോടുകൂടി ദേവസംഘത്തിൽ മാടി ദേവകളുടെ മേൽ ശരവർഷംചെയ്തു ഇന്ദ്രനോടു പോരാൾക്കുകയും ഇന്ദ്രൻ പലെ തരത്തിലും യുദ്ധം ചെയ്തു അതികായനെ ജയിപ്പാൻ അസാധ്യമെന്നു കണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തെവിട്ടു വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു ഓടുകയും അഗ്നിബാധയാലുണ്ടായ ധൂമങ്ങളിൽപ്പെട്ടു ദേവകളെല്ലാം അവിടവിടെ വീണുപോകയും അതികായൻ ദേവഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം കൈക്കലായിട്ടു രഥത്തിൽ റിറിക്കുകയും ഇന്ദ്രൻ വൈകുണ്ഠത്തിൽ ചെന്നു സദ്യേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമിയെക്കണ്ട് നമസ്കരിച്ചു അതികായനാൽ അനുഭവിച്ച നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളെപ്പറ്റുകയും ചെയ്യുതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ എനിക്കു അതികായനോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ അസാധ്യമാണ് ഏകിലും ഞാൻ ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കുമെന്നു പക്ഷിരാജാവായ ഗരുഡന്റെ ഗുരുമേനി പഞ്ച

യുധപാണിമായി സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വന്ന ജന്മഭേദം അറിയാൻ നില്ക്കുന്ന അതികായനോടു പോരേണ്ടതും അതികായനും ഹരിയുമായി അന്യോന്യം ശരവഞ്ചം ചെയ്യുതിൽ നാശമായാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നു കണ്ടു തന്റെ ചക്രായുധമടുത്തു അഭിമന്ത്രിച്ചു അതികായന്റെ തല കൊണ്ടുവരുന്ന നഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും അതുകണ്ടു അതികായൻ പരമേശ്വരസ്വരൂപിയാൽ ഭക്തമായ പാശുപതാസ്രത്തെ എടുത്തു അഭിമന്ത്രിച്ചു സുദർശനത്തിന്നു നേരെ ഇരു കയ്യകളും അയച്ചു അസ്രങ്ങൾ ആകാശത്തിൽ ഉയർന്നു അടുത്തുകൂടി തങ്ങളിൽ വാദ്യപ്രതിവാദങ്ങളെ ചെയ്തു,

വരായുധങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം.

ചക്രായുധം പാശുപതാസ്രത്തിനോടു പറയുന്നു. അല്ലയോ പാശുപതം നീ എന്റെ അനുജനാണ്. ഞാൻ നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠനാണ്. ഞാനും നീയുമായി ഒരു ഗൃഹത്തിൽ എകദാ വന്നു കൂടി വസിച്ചുവരാണ്; ഓർമ്മയുണ്ടോ. നിന്നെയും എനെയും ഭയം ചെയ്ത പരമേശ്വരസ്വരൂപിയാണ്. നിന്റെ എജമാനൻ നന്നായില്ല. കാരണം മന്ത്രഹന്തി, പിതൃഹന്തി, ബ്രഹ്മഹന്തി, ഗോഹന്തി, ശിശുഹന്തി, മദ്യപാനം മുതലായ മഹാപാപങ്ങളെ ചെയ്യുവരുന്ന രാക്ഷസന്മാരിൽ ഒരുവനാണ് അതികായൻ. ദുഷ്ടന്മാരോടു സഹചാരം ചെയ്യരുതെന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ട്. അതികായൻ ചെയ്യുന്ന അനീതികൾക്കെല്ലാം നീ അനുകൂലമായിരിക്കേണ്ടിവരും. ആയതു കണ്ടു എങ്ങനാടുകൂടെ വിശ്വാഭരനായ നാരായണസ്വരൂപി സമീപത്തിലേക്കു വരും. എന്നതിനെ കേട്ടു പാശുപതം പറയുന്നു.

ഹേ ചക്രം നിന്റെ വാക്കിൽ അത്യർത്ഥമുണ്ട്. നാം തമ്മിൽ ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ തന്നെ ആയിരിക്കും എനിക്കു അത്രായ വിവരമുള്ളൂ. എങ്കിലും നീ പറയപ്പെട്ട എല്ലാ സംഗതികളെയും ഞാൻ നിഷേധിക്കുന്നു. കാരണം നിന്നെ പരമേശ്വരൻ പാദോല്ക്കൃത്താൽ ഭൂമിയിൽ വരാത്തു സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പെ ഞാൻ സ്വർഗ്ഗപക്കൽ സേവകനാണ്. എന്റെ എജമാനൻ രാക്ഷസനാണെന്നും മഹാവഞ്ചനാത്മികളാണെന്നും വാർത്തയ്ക്ക് നിന്റെ വിവരമില്ലായ്മയാണ്. ചെന്താമര ചേറിലല്ലെ മുളക്കുന്നത് അതിനെ

ഉൽകൃഷ്ടതയാടുകൂടി ത്രിമൂർത്തികൾ ശിരസ്സിൽമുട്ടുന്നില്ലെ. പ്രസ്തുത രാജകുസനല്ലെ. നിന്റെ സ്വാമിയല്ലെ രക്ഷ ചെയ്യുത്. ഏതു ജാതിയായാലും സ്വഭാവമായ വൃത്തിയാണ് നന്നാവേണ്ടത് എന്റെ എജമാനൻ അതികായന്റെ ഗുണം നീ അറിയുമോ ജാത്രാ ചാരമായ മായാവിദ്യകൾ പ്രാണൻ പോകുമെന്നു കണ്ടാലും ശത്രുക്കളാടു പ്രയോഗിക്കയില്ല. സത്യയുദ്ധമെന്ന ധർമ്മയുദ്ധമല്ലാതെ ശാഠ്യയുദ്ധമോ മായയുദ്ധമോ ജന്മനാൽ ചെയ്തയില്ല. വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പ്രധാനശിഷ്യനാണ്. നിന്റെ എജമാനനായ നാരായണനെപ്പോലെ ഇത്ര ചരിയുംകളവുമുണ്ടായിട്ടു വേറെ ഇഹപരങ്ങളിൽ ആരാണ് ഉള്ളത്. ചതിയാൽ എത്ര ശരീരികളെ കലചെയ്യുന്നു. കള്ളന്മാരോടു സഹവാസം ചെയ്യുന്നവനും കള്ളൻതന്നെ. ആയതുകൊണ്ട് നിന്റെ എജമാനൻ നന്നായില്ല നീ എന്റെ ഒരുമിച്ച അതികായന്റെ അടുക്കലേക്കുവരുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു പറയുകയും ഇതുകളെയെല്ലാം കേട്ടു നിൽക്കുന്ന ദേവന്മാർ ആശ്ചര്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പശ്ചാത്തപനം നരകത്തിൽ കലഹം വേണമെന്നില്ല. എന്റെ ഒരുമിച്ച നീ വന്നാലും നിന്റെ ഒരുമിച്ച ഞാൻ വന്നാലും നമ്മെ ദാനംചെയ്യ പരമേശ്വരസ്വാമിക്കു ദൃഷ്ടിപ്പെടിക്കിടവരും എന്നുപറഞ്ഞു വരായുധങ്ങൾ അവരവരുടെ ആവനാഴിയിൽ ചെന്നു അടങ്ങിയിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉതുകളെല്ലാം കണ്ടുനിൽക്കുന്ന നാരായണസ്വാമി അതിവേഗത്തിൽ വന്നു അതികായന്റെ കരംപിടിച്ച് പറയുന്നു. അതികായ ഇന്ദ്രൻ നിന്നോടു യുദ്ധം ചെയ്താൻ സമർത്ഥല്ല നിന്റെ ഭ്രാതൃപ്പൻ രാവണി പിടിച്ചുകെട്ടി ഇന്ദ്രനെ കാരാഗൃഹത്തിൽ ബഹുകാലം ഇട്ടിരുന്നതു ഓർമ്മയില്ലെ. ആ ഒരു ക്ഷീണവും ഭയവും ഇനിയും അവന്നു വിട്ടുപോയിട്ടില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ നീ എന്തിനാണ് ഒരുങ്ങുന്നത്. ഇന്ദ്രനെജയിച്ചുവെന്നും പിടിച്ചുകെട്ടി ലങ്കക്കു കൊണ്ടുപോകേണമെന്നും ഉണ്ടോ എന്നതിനെ കേട്ടു അതികായൻ പറയുന്നു. ഹേ സ്വാമിൻ! ഇന്ദ്രൻ മഹാഗദ്വിയാണ്. ലങ്കയിൽ ചില സംഗ്രഹങ്ങളുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ട. പണ്ടു ഏന്റെ മാതൃലനായ ചന്ദ്രരാജകുസനെ യുദ്ധത്തിൽ ഓടിച്ചുവന്നാണ്.

ആ ഒരു അപമാനത്തെ തീവൃത്തിപ്പാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. എന്നതിനെ കേട്ടു നാരായണസ്വാമിയും ഇന്ദ്രനെക്കൊണ്ട് ചന്ദ്രശങ്കരന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിപ്പിക്കുകയും അതു കണ്ടു സന്തോഷിച്ച മേലിൽ ഓർമ്മവെക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു സ്വർഗ്ഗത്തെവിട്ടു നാരായണസ്വാമിയെ മാനിച്ചു വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കയച്ചു അതികായൻ ലങ്കയിലേക്കു മടങ്ങിവന്നു പരമാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം പിതാവിനെ കേൾപ്പിച്ചു ആനന്ദിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെയാണ് ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്ന അതികായന്റെ വൈഭവം. എന്നതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു വിഭീഷണനോടു ചോദിക്കുന്നു. അല്ലയോ വിഭീഷണം! അതികായന്റെ വൈഭവമൊ അത്ഭുതം തന്നെ. അതിനെ പറയുന്ന നിന്റെ വാക്കൊഴവോ അതിലും അത്യുത്തമമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതികായന്നു ഈ ജന്മത്തിൽ ഇത്ര വൈഭവം വരണമെങ്കിൽ പ്രാഗ് ജന്മ വിശേഷം വേണം. അല്ലാതെ ഇത്തരത്തിൽ ഒരു ജന്മംകൊണ്ട് ഇങ്ങിനെയുള്ള വൈഭവങ്ങളെ ഒരു ശരീരി അനുഭവിപ്പാൻ അവകാശമില്ല. ആയതുകൊണ്ട് അതികായന്റെ മുജ്ജന്മം നീ അറിയുമെങ്കിൽ പറഞ്ഞു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹമുണ്ട് എന്നതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു.

അതികായന്റെ മുജ്ജന്മം.

ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! ആതികായന്റെ ഈ ജന്മവിശേഷം തന്നെ പറവാൻ അടിയൻ സമർത്ഥനല്ല എന്നിരിക്കെ മുജ്ജന്മ വർത്തമാനം എങ്ങിനെ പറവാൻ കഴിയും സ്വാമി. എങ്കിലും ഈ അവസരത്തിൽ അടിയനെക്കൊണ്ട് പറയിക്കണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം നിന്തിരുവടിക്കുണ്ടെന്നു കാണുന്നതിനാൽ അടിയൻ അറിഞ്ഞതിനെ ഉണർത്തിക്കും. എങ്ങിനെ എന്നുവെച്ചാൽ ഒരു ദിവസം അനുഭവരസികനായ നാരദൻ ലങ്കയിൽവന്നു രാവണനോടുകൂടി ഓരോ സംഭാഷണങ്ങളെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഈ അതികായൻ രാവണന്റെ മടിയിൽ വന്നിരിക്കുകയും അതുകണ്ട് നാരദൻ അതികായന്റെ മുഖത്തുനോക്കി ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനെ രാവണൻ കണ്ടു എന്നതാണ് കട്ടിയുടെ മുഖ

ഇതന്നേക്കി ചിരിച്ചത്. അതികായന്റെ ജാതകവിശേഷം ഒന്നു പറഞ്ഞുകേൾക്കേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞ രാവണനെ നോക്കി നാരദൻ പറയുന്നു. ഹേ രാവണീശ്വര! അതികായന്റെ ജാതകവിശേഷം പന്നാഗശാപനാലും വണ്ണിപ്പാൻ അസാധ്യമാണ്. എങ്കിലും അറിഞ്ഞതിനെ പറയാം. ഏകാഗ്രമാനസനായി കേൾക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ അടിയൻ കേട്ട ഓർമ്മയുണ്ട്. അപ്രകാരം അടിയൻ ഉണർത്തിക്കാം. ലോകത്തിൽ നാലു പ്രളയമാണ് നിത്യം, നൈമിത്തികം, പ്രാകൃതം, ആഭ്യന്തരം എന്നിങ്ങിനെയുണ്ട്. അതിൽ നൈമിത്തികപ്രളയത്തെ പറഞ്ഞു അവസാനിച്ചാലെ അതികായന്റെ മുജ്ജന്മം ഘടിക്കുകയുള്ളൂ. പ്രളയമെന്നാൽ പ്രകടമാകുന്ന പ്രളയമെന്ന ശബ്ദാർത്ഥമാകുന്നു. നൈമിത്തികപ്രളയം ബ്രഹ്മാവിന്റെ രാത്രികാലമാകുന്നു. കൃത, ത്രേത, ദ്വാപര, കലി എന്ന ചതുർയുഗം ആയിരം ചെന്നാൽ ബ്രഹ്മാവിന്റെ പകൽ മുപ്പതു നാഴിക കഴിയും. ആ മുപ്പതു നാഴികക്കുള്ളിൽ പതിനാലു ഇന്ദ്രനും മനുക്കളുംനശിക്കും. ഒരു ഇന്ദ്രന്റെ കാലം എഴുപത്താണു ചതുർയുഗമാണ്. എഴുപത്തിരണ്ടെന്നു ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ പകലൊട്ടുങ്ങി രാത്രികാലം വരുമ്പോൾ അതല, വിതല, സുതല, നിതല, തലാതല, മഹാതല, പാതാളമെന്ന അധോലോകങ്ങൾ എഴുന്നൂറു അധോഭാഗമായി നിരയഭൂവനം കൂടാമധ്യഭൂവനം കാലാഗ്നിതദ്രഭവനമെന്ന മൂന്നു ഭൂവനങ്ങളിൽ അദ്രഭൂവനത്തിൽ കാലാഗ്നിതദ്രൻ എന്ന ഒരു മൂർത്തിയുണ്ട്. കാലത്തെ അറിഞ്ഞു അഗ്നിയെ കൊടുക്കുന്നതിനാൽ കാലാഗ്നിതദ്രൻ എന്നു പേർ വന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള അദ്രന്റെ മുഖത്തിൽ നിന്നു അഗ്നി വളർന്നു കത്തി, ജപാലാമലകളോടുകൂടി ഉപരിലോകങ്ങളെ ദഹിപ്പിച്ചു ശേഷന്റെ മുഖത്തിൽ വന്നു അടിക്കുകയും അപ്പോൾ ശേഷനും വിഷാഗ്നിയെ ഛർദ്ദിച്ചു മണലിനെയും കൂടിക്കലർന്നു ഉജ്വല മുഖമായി പുറപ്പെട്ടു എന്നതു ലക്ഷം യോജന ഘനത്തോടുകൂടിയ പൂഥിയെ തെരക്കും. ആ അവസരത്തിൽ ആദിത്യൻ ഭോഭശാദിത്യന്മാരായി തങ്ങളുടെ പത്നിയായിരും കിരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു പൂഥിയിലുള്ള ഭീമൻ, ചൈതൻ, ജ

മചര, സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളായ ചതുർവിധജാതയോനികളെയും ദഹിപ്പിച്ചു സമുദ്രത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്ന ബന്ധവാഗ്നി യോടു കമൻ ഭീമിയെ ഞ്ഞെക്കി ഇങ്ങിനെ ചതുർവിധമായ അഗ്നിയും ഏകീകരിച്ചു നൂറു സംവത്സരം അഗ്നി കത്തി ജപിക്കും. അപ്പോൾ പൂർവ്വീ ഗോമയപിണ്ഡംപോലെയിരിക്കും. അനന്തരം അഗ്നിയിൽനിന്നു ദുര്യോധനം, സമീപം, വായു എന്നിങ്ങിനെ ചതുർവിധമായിപ്പിറക്കപ്പെട്ട മേഘങ്ങളായി അസമീമസ്കജന്മസമപ്രമാണം നൂറു സംവത്സരം വർഷം വരെയെ ചെയ്യും. തന്നിമിത്തം ലവണാദികളായ സുഷോണങ്ങളും ഏകാണവമായി ശുദ്ധമണ്ഡലപാത്രം പ്രളയജലം അതിക്രമിക്കുകയും സർവ്വ പ്രാണികളും ഹേമവ്യാപാരികളുടെ കൈവശമുള്ള മെഴുകുണ്ടയിൽ സ്വപ്നരേണുകൾ മറഞ്ഞുകിടക്കുപോലെ ബ്രഹ്മാവിന്റെ മുഖത്തിൽനിന്നു ഉണ്ടാവുന്ന തേജസ്സിൽ ഒതുങ്ങി ബ്രഹ്മാവു സത്യഭാരം കത്തെ വിടും. സർവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വരൂപി തന്റെ ശയ്യയായ അനന്തനെ വടപത്രമാക്കി തന്മദ്ധ്യേ യോഗനിദ്ര ചെയ്യും. നാരായണസ്വരൂപിയുടെ നാഭിസരോജത്തിൽ ബ്രഹ്മാവ് വന്നു നിദ്രയെ പ്രാപിക്കും. അങ്ങിനെ നിദ്രക്കു വരുന്ന സമയം തനിക്കൊരു അഹങ്കാരം മനസ്സിൽ തോന്നിയതു എന്തെന്നാൽ: എന്നാൽ സൃഷ്ടമായ ചരാചരങ്ങളെല്ലാം എന്റെ പകൽക്കാലമായ ആയിരം ചതുർയുഗംവരെ അവരവരുടെ കർമ്മഫലത്തെ അനുസരിച്ചു സുഖദുഃഖത്തിന്നു ഭാജനമായി ജനനം മരണം എന്ന വ്യവഹാരത്തോടുകൂടി വസിക്കുകയും പകലൊട്ടുങ്ങി രാത്രി വന്നപ്പോൾ സർവ്വവും നശിച്ചുപോകുവാൻ കാണപ്പെടുന്നത്. മേഘിയിൽ എന്റെ രാത്രി കഴിഞ്ഞു പകലായാലല്ല ചരാചരങ്ങളെല്ലാം എന്താൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നുള്ളു. അതുവരെ നിഷ്പ്രപഞ്ചമല്ല പ്രപഞ്ചമെന്ന വ്യവഹാരമില്ലല്ലോ ആയതു കൊണ്ടു ത്രിമൂർത്തികളിൽ വെച്ചു യോഗൻ ഞാൻ തന്നെ എന്ന് അഭിമാനിച്ചു നിദ്രയെ ചെയ്തു. ഈ വിവരമെല്ലാം സർവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വരൂപി വിവ്രാട്ടാക്ഷിയാൽ അറിഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവിന്റെ അഹങ്കാരത്തെ മറയ്ക്കു

അന്നെന്നു കരുതി തന്റെ കണ്ണുമലത്തെ എടുത്തു പ്രളയജലത്തി-
 ലിടുകയും അതിൽനിന്നു രണ്ടു അസുരന്മാർ ജാതമുപകയും അവ-
 രാജാക്കന്മാരായിത്തീർന്നു. മധുരൈക്കടവുമാർ എന്ന പേർ കൊടുക്ക-
 കയും ചെയ്തു. മധുരൈക്കടവുമാർ എന്നു നാമം വരുവാനുള്ള കാര-
 ണം. വലത്തെ കണ്ണത്തിൽനിന്നെടുത്ത മലം മധുരൈക്കടവുമാർ
 ഇളകിയിരുന്നതിൽ നിന്നു ജനിച്ചവന്നു മധുരൈക്കടവുമാർ ഇടത്തെക്ക-
 ണ്ണത്തിലുള്ള മലം കീടംപോലെ ഉറച്ചിരുന്നതിൽ നിന്നു ജനിച്ച-
 വന്നു കൊടുമുടി എന്നും പേർ വന്നു. ഇതുകൾ കാരണങ്ങളാ-
 ലാണ്. അനന്തരം മധുരൈക്കടവുമാർ പ്രളയജലത്തെ തച്ചുമാച്ച്
 തടയുന്ന മദ്ധ്യേ ത്രിം എന്ന ഒരു അശരീരിശബ്ദം കേൾക്കുക-
 യും അതിനെക്കേട്ടു ആ ത്രിംകാരത്തെ ഇവർ ധ്യാനിക്കുകയും അ-
 പ്തോർ ത്രിംകാരിയായ പരാശക്തി പ്രത്യക്ഷമായി നിങ്ങൾക്കു വേ-
 ങ്ങുന്ന വരങ്ങളെക്കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു
 അസുരന്മാർ പറയുന്നു. ശരണം മായെ ലോകജനനീ. ഞങ്ങൾ
 എപ്പോൾ മരിക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുവോ അപ്പോൾ മാത്ര-
 മെ മരണം ഭവിക്കാവൂ. അതുവരെ ആരാലും ഞങ്ങൾ മരിക്ക-
 തത്. എന്നുതന്നെയല്ല ശത്രുക്കളെ കലമെപ്പോന്നുള്ള വരയുധ-
 തെയും തരണം എന്നുപേക്ഷിക്കയും അതു കേട്ടു ശക്തിയും അഭീ-
 ഷ്ടത്തെ ദാനംചെയ്തു മധുരൈക്കടവുമാർ ഇടത്തെയും കൊടുമുടി
 ആയുധമാക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം അസുരന്മാർ
 തന്നോടു മത്സരിപ്പാൻ ആരെയും കാണാതെ തിരഞ്ഞു നടക്ക-
 ഹാൻ ജലോപരിയിൽ ഒരു താമരപ്പൂക്കളും കാണുകയും അതിനെ
 വിടർത്തി നോക്കിയതിൽ ബ്രഹ്മാവിനോടു മധുരൈക്കടവുമാർ പറയ-
 നു. ആഹാ. നീ ഇതിൽ ഒളിച്ചിരുന്നാൽ ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്ക-
 ണമോ. കഴിയുമെങ്കിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വരണം അതിന്നു മടിച്ചാൽനി-
 ന്ന ഞങ്ങൾ വധം കഴിക്കുമെന്നതിനെ കേട്ടു അസുരന്മാരുടെ
 അട്ടഹാസത്തെയും ശരീരത്തെയും കണ്ടു ബ്രഹ്മാവും ഭയപ്പെട്ടു ഒ-
 രഹം ഇവരെ ആർ സൃഷ്ടിച്ചു. എന്നാൽ സൃഷ്ടമായ പ്രാണിക-
 കളെല്ലാം നശിച്ചു നിശ്ശേഷമായ ഈ പ്രളയത്തിൽ ഇവർ എ-

വിടനിന്നുണ്ടായി. അയ്യോ. ഞാൻ സൃഷ്ടിക്കത്താവ് എന്നു അഭിമാനിച്ചതു വലിയ തെറ്റും വിസ്ഫുരിതവുമായി എന്നു കരുതി വിശ്വഭരനായ നാരായണസ്വാമിയെ സ്തുതിച്ചു. നാരായണസ്വാമിയുടെ നിദ്ര ഉണരാത്തതു കണ്ടു നിദ്രാഭേദിയെ സ്തുതിക്കുകയും അപ്പോൾ നിദ്രാശക്തി നാരായണസ്വാമിയെ വിട്ടുനില്ക്കുകയും സ്വാമി ഉണർന്നു ഉത്ഥാനം ചെയ്തു സമയം ബ്രഹ്മാവു സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തു മധുകൈടഭന്മാരെ കാണിച്ചു കൊടുക്കുകയും അതു കണ്ടു നാരായണസ്വാമി പറയുന്നു. അല്ലയോ ഹിരണ്യഗർഭ അങ്ങയുടെ സൃഷ്ടി മുടങ്ങിയ ഇക്കാലത്ത് ഇവരെവിടെ നിന്നുണ്ടായി. ആർ സൃഷ്ടിച്ചു. സൃഷ്ടിച്ചാനുള്ള അധികാരം അങ്ങയ്ക്കല്ല എന്നതിനെക്കേട്ടു ബ്രഹ്മാവു പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ അറിയാതെ കണ്ടഭിമാനിച്ചു പോയതാണ് സമസാധാരണക്കുമാർക്കുണ്ടെന്നു എന്നപേക്ഷിച്ചു ബ്രഹ്മാവിനെ പിടിച്ചുപിൻഭാഗത്തിൽ നിർത്തി മധുകൈടഭന്മാരോടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അയ്യോയിരം ദിവ്യസംവത്സരം കഠിനയുദ്ധം ചെയ്തും അസുരന്മാരോടു ജയിച്ചില്ലെന്നു കണ്ടു ഹെ അസുരകളെ മേലാൽ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ എന്നാൽ പ്രയാസമാണ്. എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെ കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ എന്നതിനെ മധുകൈടഭന്മാർ കേട്ടു ഭഗവാനെ നോക്കി. ഹെ നാരായണ ഇതുവരെ ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ നീ തോറ്റപോയതിനാൽ നിന്നോടു ഞങ്ങൾ വരം വാങ്ങുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഞങ്ങളാൽ നിന്നു വല്ല വരവും വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ തരാം എന്നതിനെക്കേട്ടു നാരായണസ്വാമിയും ഹെ അസുരകളെ അങ്ങിനെ എനിക്കു നിങ്ങൾ വരം തന്നതു സത്യം തന്നെയോ എന്നു ചോദിക്കുകയും സത്യംതന്നെ എന്നു പറഞ്ഞ അസുരകളെ നോക്കി നാരായണസ്വാമി പറയുന്നു. എനിക്കു വേണ്ടുന്ന വരം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നിങ്ങൾ രണ്ടാളെയും ചക്രത്താൽ ഗളമറയ്ക്കുക ചെയ്യണം ഇതാണ് നീങ്ങളാൽ എനിക്കു വേണ്ടുന്ന വരമെന്നതിനെ കേട്ടു മധുകൈടഭന്മാർ പറയുന്നു. ഹെ നാരായണ ഞങ്ങളെ നീ ചതിക്കുകയല്ല

ചെയ്തു. എങ്കിലും ആ വരം നിന്നെക്കുറേക്കാൾ ദാനംചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ പ്രളയജലത്തിൽ ഇട്ടു വധിപ്പാൻ പാടില്ല. എന്നതന്നെയല്ല ഞങ്ങൾ രണ്ടു പേരുണ്ട്. നീ എകനാണ് തന്നിരിക്കുന്നത്. തോല്പാൻ എടുവന്നതാണെന്നു നീ വിചാരിക്കുന്നതായാൽ അതാ ആയിരം ഫണത്തോടുകൂടി ജലോപരിയിൽ കിടക്കുന്ന സുപ്തരാജാവും കൈടഭനും യുദ്ധം ചെയ്താട്ടു. ഞനും നീയുടുകൂടി യുദ്ധം ചെയ്തും എന്നാൽ ജയിപ്പാനിടയുണ്ടെങ്കിൽ അതും പരീക്ഷിക്കാം. ഞങ്ങൾക്കു യുദ്ധത്തിൽ തൃപ്തി വന്നിട്ടില്ല. ആയതിന്നു നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നിങ്ങളുടെ അഭീഷ്ടത്തെ സാധിപ്പിച്ചു തരാം. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ വരം തന്നതിന്റെ ശേഷമാണ് എന്നോടു നിങ്ങളുടെ അപേക്ഷ ഉണ്ടായത്. ആയതിന്നു ഈ ജന്മത്തു നിവൃത്തിയില്ല. അതിലേക്കു ഒരു ജന്മം കൂടെ നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ ദാനം ചെയ്യാം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു ശത്രുവായി ഞാനും പന്നശ്വശ്വരനായ അനന്തൻ എന്റെ അനുജനായും വരും. ആ അവസരത്തിൽ മധുരമായ നിന്നെക്കു തൃപ്തി വരുത്തക്കു യുദ്ധം ഞാൻ തന്നു നിന്നെ വധിക്കും. അനന്തംശങ്കാതനായ എന്റെ അനുജനോടു കൈടഭൻ യുദ്ധം ചെയ്തു തൃപ്തി വന്നു മരിക്കട്ടെ എന്നു അസുരന്റെ സമാധാനിച്ചതാൻ വിശ്വരൂപമെടുത്തു രണ്ടു പേരെയും തന്റെ തൃത്തുടയിൽക്കിടത്തി ചക്രംകൊണ്ടു ഗളമെടുത്തു അവരുടെ മേദസ്സിനെ ഭൂമിയിലിട്ടു ഉറപ്പിക്കുകയും തന്നിരിക്കുന്നത് ഭൂമിക്കു ഇപ്പോഴും മേദിനി എന്നു പേരുണ്ട്. ഭഗവാൻ ബ്രഹ്മാവിനെ രക്ഷപ്പെടുത്തി നിദ്രയിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ബ്രഹ്മാവിന്റെ രാത്രി കഴിഞ്ഞു പകലായപ്പോൾ അഗ്നി ജലത്തിൽ ചീനമായിപ്പോയതറിഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവു തന്റെ മുഖത്തിൽനിന്നു അഗ്നിയെ ഉണ്ടാക്കി അതിനെ മൂന്നായി ഭാഗിച്ചു ദിവ്യമെന്നും ഭൗതികമെന്നും പാത്ഥിവിമെന്നും പേരിട്ടു അതിൽ ദിവ്യാഗ്നി ആദിത്യകുലം പൗതികാഗ്നി ശരീരികളുടെ ജന്മത്തിലും പാത്ഥിവിപാഗ്നി പദാർത്ഥങ്ങളെ പാകം ചെയ്യാൻ വേദകത്തികളും സമർപ്പിച്ചു നിയമസ്വരൂപം.

ചെ ചരചരങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ച പ്രപഞ്ചമായിത്തീർന്നു. സർവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വരൂപി പ്രളയോപരിയിൽവെച്ച് മധുരകെടേന്മരോടുണ്ടായ വാഗ്ദത്തപ്രകാരം മധുചിന്തൻ രണ്ടാംജന്മമാണ് നിന്തിരുവടിജനസ്ഥാനത്തുവെച്ചു വധിച്ചു വരൻ. കൈടലേൻ രണ്ടാം ജന്മമാണ് ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിട്ടുള്ള അതികായൻ. സ്വരൂപിൻ ഈ വിവരം ജ്യോഷ്ഠനായ രാവണനോടു അനുഭവരസികനായ ശ്രീനാരദൻ പറഞ്ഞതിനെ അടിയൻ കേട്ടപ്രകാരം ഈ അവസരത്തിൽ നിന്തിരുവടിയെ അടിയൻ കേൾപ്പിച്ചു. എന്നിങ്ങിനെ അതികായന്റെ മുജ്ജന്മവിശേഷങ്ങളെ കേട്ട ഭഗവാൻ വിഭീഷണനോടു പറയുന്നു. പരമഭാഗവതോത്തമനായ തിന്റെ വാണീചാര്യ്യം, അത്ഭുതമെന്നു തന്നെ. രാവണസുന്ദരനായ അതികായന്റെ വൈഭവങ്ങളെല്ലാം മനസ്സിലായി എന്നാൽ അവനോടു യുദ്ധത്തിന്നയയ്ക്കുന്ന എന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണന്റെ വൈഭവവും കുറഞ്ഞെന്നു നിന്നോടു പറയാം കേൾക്കുക എന്നു പറയുന്നു. ഹെ ലക്ഷേശ്വര, ഈ അതികായന്നു സഹായമായും ലക്ഷ്മണശത്രുവായും നടിച്ചു എണ്ണായിരം കോടി രാവണന്മാരും എന്നു തന്നെ അല്പ ഗഗനചാരികളായ ത്രയത്രിശകോടി ദേവന്മാരും അവത്തൊരാജകുമാരന്മാരും ഹരിഹരചിരിച്ചോടികളായ ത്രിമുത്തികളുംകൂടി ഒന്നിച്ചുകൂടി ലക്ഷ്മണന്റെ ചതുർഭാഗങ്ങളിലും നിന്നു അസ്രങ്ങളെ ശരവർഷം ചെയ്താലും അതുകളെയെല്ലാം തുണമയ്ക്കുതരി ലക്ഷ്മണൻ അയക്കുന്ന ശരവേഗകരവേഗങ്ങളെ എന്നാൽ പാവൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. നീ തന്നെ കണ്ടു തനസ്സിലാക്കണം. എന്നുമാത്രമല്ല അതികായൻ സമ്പാദിച്ച ദിഗ്വസായകങ്ങളും അഭ്രാസബലവും തന്റെ തപോബലവും മറ്റുള്ള സമസ്തവും അതികായന്നു ഏതുവരെ നിലനില്ക്കുമെന്നു വെച്ചാൽ ലക്ഷ്മണൻ വില്ലെടുക്കുന്നവരെ അതു നിലകളയുമല്ല. ഇതുകളെ ഒന്നും ഈ അവസരത്തിൽ എന്നാൽ പാവൻ അസംശ്യാമാണ്. ആയതുതന്നെ അതികായ പധം കണ്മാൻ ലക്ഷ്മണനെത്തരിച്ചു നീയുംയുദ്ധകളത്തിലേക്കുപോകണം. അതികായന്റെ ശിരസ്സും ലക്ഷ്മണന്റെ ശരവുംകൂടി മറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞു വന്നുവീണു

കാക്ക കഴുകൾ അതികായന്റെ ശിരസ്സു മുതലായ അവയവങ്ങളെ കൊത്തി ഭുജിക്കുന്നതിനെ നിണക്കു കാണാനിടവരും. അതികായവധം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ പടനിലത്തിൽ നില്ക്കുതത്. സൂഗ്രീവാദികളായ പടകളെക്കൂട്ടി എന്റെ അടുക്കലേക്കു വരണം. എന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു എടം സൗമിത്രേ! അതികായന്റെ വൈഭവങ്ങളെയെല്ലാം ലക്ഷശപരൻ പറഞ്ഞതു നീ കേട്ടുവല്ലോ ജാഗ്രതയായി യുദ്ധം നടത്തി അതികായവധം കഴിഞ്ഞു ഉടനെ പടകുളാടുകൂടി പാടിവീട്ടിലേക്കു വരണം എന്നുപറഞ്ഞു വില്ലുകൊടുത്തു യുദ്ധത്തിലേക്കു ചു.

അതികായവധം.

അതികായൻ കൊണ്ടു വന്ന പടകളും വാനരങ്ങളും തമ്മിൽ പോർതുടങ്ങി. പടകൾ വാനരങ്ങളിൽ നശിച്ചു കണ്ടു മാരുതിയും അതികായനും തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങി അതികായൻ എടം ഹനമാ! നീ ലക്ഷ്മിൽ കടന്ന് എന്റെ അനുജനായ അക്കകുമാരനെ അരച്ചു തിലകംതൊട്ടു ലക്ഷ്യമു കാടിപ്പയ കള്ളനല്ലെ. ഞാൻ അറിഞ്ഞതന്നുവെങ്കിൽ നിന്നെ അന്നുതന്നെ വധം കഴിച്ചിരുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല ഇപ്പോൾ ഞാൻ കൊണ്ടുവന്ന പടകളെ മിക്കവാറും നീ തന്നെ വധിച്ചു. എന്നാൽ ഇന്നു നിന്നെ വധിച്ചു അതികായൻ മടങ്ങുകയുള്ളു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. എടാ അതികായ, നീ ലക്ഷ്മിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ? എവിടെക്കു പോയിരുന്നു. നീ ഇല്ലാതെകണ്ടുള്ള ധമയത്തിൽ നിന്റെ അനുജനെ കുലമെടുത്തു കഷ്ടമായി എന്നു നിണക്കു തോന്നുന്നപക്ഷം ഇതാ നിന്റെ പമ്പാക നില്ക്കുന്ന ത്രിശിരസ്സിനെ ഭൂമിയിലിട്ടു അരച്ചു തിലകം തൊട്ടുന്നു. നിണക്കു തട്ടപ്പാൻ സാമന്തമുണ്ടെങ്കിൽ കാണട്ടെ എന്നും പറഞ്ഞു ത്രിശിരസ്സിനെപ്പിടിച്ചുമുതൽ കണ്ടു അതിലാലാൻ അനേകബാണങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കുകയും അതുകളെ ഹനമാൻ തടുക്കുകയും അതു കണ്ട് ലക്ഷ്മണൻ അതികായനോടു നേരിട്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അതികായനോടു ലക്ഷ്മണൻ ഹെ അതികായ സുഖശപരനായ രാമസഹമിയുടെ അനുജനാണ് ഞാൻ. നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്താ

ണ് നിന്റെ സൈന്യങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചുതിന്നനന്തരം നീ യുദ്ധം തുടങ്ങിയത് യോഗ്യതയായോ. നീ സമത്വനാണെങ്കിൽ ഇതി കഴിയുന്നതും നോക്കുക. എന്നതിനെക്കൂട്ട അതികായൻ പറയുന്നു. ഹെ ലക്ഷ്മണ! സൈന്യങ്ങൾ യുദ്ധത്തിൽ മരിക്കുന്നതു സംഭവമാണ്. ഞാനും നീയും തമ്മിലുണ്ടാവുന്ന പരാക്രമം കാണാനായി ദേവകൾ വിമാനാതുലന്മാരായി ആകാശമെഴുത്തു അതാ നിൽക്കുന്നു. ആ ദേവന്മാരുടെ മുഖേന നിന്നെ വധിക്കണം എന്നു കരുതിയാണ് നിണക്കു ദുരയച്ചത് എന്നെ ജയിപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ പരീക്ഷിക്കും എന്നും പറഞ്ഞു രണ്ടുപേരും അസ്രുങ്ങളെ ശരവർഷംചെയ്തതും തൊടുക്കുന്ന ശരങ്ങൾ അതികായന്റെ ശരീരത്തിൽ പെടാതിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ വിഭീഷണനോടു അല്പയോ ലക്ഷേശ്വരൻ അതികായന്റെ പേരിൽ തൊടുക്കുന്ന അസ്രുങ്ങൾ ശരീരത്തിൽപ്പെടാതിരിപ്പാൻ കാരണമെന്തു. എന്നതിനെക്കൂട്ട ലക്ഷേശ്വരൻ, ഹേ ഇളയസ്വാമി ബ്രഹ്മവിനോദ ഒരു കഞ്ചുകം അതികായൻ വാങ്ങീട്ടുണ്ട്. ആ കഞ്ചുകം ശരീരത്തിൽ ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതിനെ ബ്രഹ്മാസ്രം തൊടുത്തു ഭേദിച്ച് അനന്തരം അസ്രു തൊടുത്തു അതികായനെ വധിക്കണം എന്നാൽ മാത്രമേ അതികായൻ മരണപ്പെടുകയുള്ളൂ. എന്നതിനെക്കൂട്ട ലക്ഷ്മണൻ അതികായന്റെ രഥം തകർത്തു കഞ്ചുകം ഭേദിച്ചു വില്ലുമറിച്ചു അതികായനെ വധിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിവരം ദൂതന്മാരാൽ രാവണനറികയും അതികായന്റെ മാതാവായ ധന്യമാല രാവണന്റെ അടുക്കൽവന്നു ദുഃഖിക്കുന്നു.

ധന്യമാലയുടെ ദുഃഖം.

അയ്യോ രാവണീശ്വര! നിന്തിരുവടി ഒരു സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടുവന്ന നിമിത്തം എന്റെ മകനെല്ലെ മരിക്കേണ്ടിവന്നതു. ഈ ജന്മത്തു ഇങ്ങിനെ ഒരു മകൻ എനിക്കു സിദ്ധിക്കുമോ? ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാരെല്ലാം അതികായനെ മാനിച്ചും അസ്തരസ്രീകളെല്ലാം മോഹിച്ചും ലോകവാസികളെല്ലാം സേവിച്ചും ലോകവിശ്രുതനായ മകനെ കൃമികീടസദൃശനായ മനുഷ്യൻ കൊന്നുവെന്നു കേട്ടു ഞാൻ ഇനി പ്രാണനോടുകൂടി ഇരിപ്പാണെന്നോ? ചൈത്രലോകപുരന്ദരൻ

എന്നു കീർത്തിപ്പെട്ട നിന്തിരുവടി മക്കളെയെല്ലാം ശത്രുക്കളെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിപ്പിച്ചു കഡംബങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചതിന്നുശേഷം ആ ഗണികക്കും നിങ്ങൾക്കുംകൂടി സുഖമായിരിക്കാമെന്നു കരുതിയൊ ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചെയ്യുന്നതു? അക്ഷകുമാരനും അതികൂയനും അതിസമർത്ഥനായ പടകളും മനുഷ്യരാൽ കൊല്ലപ്പെട്ടവന്നുകേട്ടു നിന്തിരുവടി ആ രാമനോടു പ്രഥമയുദ്ധം ചെയ്യുവാനുത്തമനോഭാവം പ്രകാശിച്ചെല്ലാം നശിച്ചു ഇനിയും ആ മശകത്താളം പോന്ന ഒരു സ്ത്രീയെക്കണ്ടി ആരെങ്കിലും കലക്കൊടുപ്പാനാണു ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്നതു. ഇനി നിന്തിരുവടിക്കു ആരാണു് മക്കളുള്ളതെന്നു ചോദിക്കുമ്പോൾ മണ്ഡോദരീപുത്രനായ ഇന്ദ്രജിത്തു മാത്രമുള്ളു. അദ്ദേഹം ഇന്ദ്രജിത്തു നീ എങ്കിലും വന്നു നിന്റെ അനുജനാക്കുന്ന മനുഷ്യരെ വധിക്കു എന്നു ധന്യമാല മാർത്താണ്ഡൻ നിവദിച്ചിരിക്കുകയും ആ സ്ത്രീരോദനം ചൈന്യാൻമാളികയിൽ താമസിക്കുന്ന ഇന്ദ്രജിത്തു കേൾക്കുകയും അതു കേട്ടു ഇന്ദ്രജിത്തു തന്റെ സേവകന്മാരോടു എടം എന്നാണിതു ഒരു സ്ത്രീയുടെ അതികഠിനമായ ദുഃഖമെല്ല കേൾക്കുന്നതു എവിടെനിന്നാണു് അയ്യടിക്കുകളേയും ജയിച്ചു പിതാവു വല്ല ശത്രുബന്ധയിൽപ്പെട്ടു തന്നിരിക്കുന്നു ഉള്ള സ്ത്രീകളുടെ രോദനമൊ ഇതു മുന്പു ഒരു കുറുപ്പൻ വന്നു വക്കു കൊള്ളിവെച്ചു ഓടിപ്പോയി. ആ മന്തി രണ്ടാമതും ലങ്കയിൽ കടന്നു വല്ല അക്രമങ്ങളേയും ചെയ്യുവാൻ ഇതുവരെ ഇല്ലാത്ത ഒരു സ്ത്രീരോദനം ഇന്നു കേൾപ്പാൻ അവകാശമെന്നു എന്നു രാക്ഷസന്മാരോടു ചോദിക്കുകയും അവർ ആരും അനുജൻ മരിച്ചു പോയി എന്നു പറയാൻ ഭയപ്പെട്ടു ഒന്നും മിണ്ടാതെ പിൻവാങ്ങുന്നതിനെ കണ്ടു സാരഥിയോടു രഥം കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിച്ചു അതിവേഗത്തിൽ രഥം കോർപ്പുറപ്പെട്ടു ഭേരിമുഴക്കിരാവണൻ്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതിനെ രാവണൻ അറിഞ്ഞു മകനെ എതിരോടുകൊണ്ടുവരുവാൻ പടകളെ അയക്കുകയും രാക്ഷസന്മാർ വാദ്യഘോഷത്തോടുകൂടി വരുന്നതു കണ്ടു നിങ്ങൾ ഏവിടെക്കു പോകുന്നു എന്നു ഇന്ദ്രജിത്തു ചോദിക്കുകയും രാവണീശ്വരൻ്റെ കല്പനപ്രകാരം നിന്തിരുവടിയെ എതിരേല്ക്കുവാൻ വന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞു രാക്ഷ

സന്മാരെ പിൻനടത്തി വന്നു രാവണനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു ഉത്ര
ജിത്ത് പറയുന്നു. ശരണംപിതാവെ ഇവിടെനിന്നു ഒരു സ്ത്രീരോടേ
ന്നു കേൾപ്പാനവകാശമെന്ത്. വല്ല ശത്രുബാധയുണ്ടായോ? രാ
ജധാനിയിലുള്ള വിശേഷവർത്തമാനം എന്തു എന്നതിനെ കേട്ടു
രാവണൻ പറയുന്നു. എടോ രാവണി നീ ഇത്ര ദേഷ്യപ്പെടുന്ന
തെന്താണ്. നിന്റെ നേത്രങ്ങളിൽനിന്നു അഗ്നിജപാലാമാല
കൾ കത്തിജ്വലിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിക
ളെ നിന്നോടു പറയാൻ എനിക്കു മുമ്പാകെ. എങ്കിലും നി
ന്നോടല്ലാതെ വേറെ ആരോടും പറഞ്ഞും പ്രയോജനമില്ല. ഇവി
ടെ മനുഷ്യരോടുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ മിനിഞ്ഞാണു എന്റെ അനു
ജൻ കുടുംബങ്ങളെയും ഇന്നലെ ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ നിന്റെ
അനുജൻ അതികായനേയും മനുഷ്യരീതിഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എ
ന്നതിനെ ഇന്ദ്രജിത്ത് കേട്ടു രവണനോടു പറയുന്നു. കഷ്ടം കഷ്ടം
അന്നു ഹനമാനെന്ന ഒരു മക്കടൻ വന്നു അക്ഷയമാരനെ വധി
ക്കുകയും ഞാൻ ചെന്നു പിടിച്ചുകെട്ടി നിന്തിരുവടിക്കു കാഴ്ച വെ
ച്ചപ്പോൾ ശത്രുപക്ഷിയായ വിഭീഷണന്റെ വാക്കിനേക്കേട്ടു ദൂത
നെ കൊല്ലുവതെന്നു കരുതി വിട്ടയച്ചതിനുപോലു ഇന്നു ഈ ദുഃ
ഖം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നത്. സമയോചിതംപോലെപ്രവൃത്തി
ക്കാത്താൽ അവർക്കുള്ള അനുഭവമാണിത്. അതികായനെപ്പോൾ
മരിച്ചുവോ അപ്പോൾ മക്കളുടെ സഹായം നിന്തിരുവടിക്കില്ലാതെ
വന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല നമ്മുടെ കാലാവസ്ഥാത്തിനാണ് നി
ന്തിരുവടിക്കിങ്ങിനെ തോന്നിയത്. എന്റെ അനുജനെ ആരാ
ണ് കൊന്നത്. രാമനെ ഇലക്കുവെന്നു എന്നതിനേക്കേട്ടു ല
ക്ഷണനാണ് വധിച്ചതെന്നു രാവണൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു ശ്രോധം
സഹിയ്ക്കതെ സിംഹഗർജ്ജനംചെയ്തു രാവണി പറയുന്നു. ഇന്നു
പടനിലത്തിൽ പോയി മക്കടങ്ങളെ ഒന്നൊഴിയാതെ നിഗ്രഹിച്ചു
ആ ലക്ഷണനെ വധിക്കാത്ത പക്ഷം ത്രിമുത്തികളോടു കല്പം വാ
ങ്ങി പ്രയോജനമില്ല. പാൽമണം മറ്റാത്ത ബാലനായ എന്റെ
അനുജൻ അതികായനെ കൊന്ന ആ കൃമികീടസദൃശനായ ലക്ഷ
ണനെ ഇന്നു നിഗ്രഹിച്ചു അന്തകപുരിക്കയക്കാത്തപക്ഷം ഞാൻ

വില്ലാളിയെന്ന പേരു പാഞ്ഞിരുന്നു പ്രയോജനമില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല. ഇന്ദ്രജിത്ത് എന്നുള്ള പ്രസിദ്ധിയും മേലിൽ എനിക്കു വേണമെന്നില്ല. നിന്തിരുവടിക്കു ഞാൻ മകനുമല്ല. ആയതു കൊണ്ടു വേഗത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണം എന്നുപേക്ഷിച്ചതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു എടോ കുമാര! നീ എനിക്കു മകനായിരിക്കുന്ന കാലത്തു ഞാൻ ഒരുവനെ മറിക്കുമോ; നീ പോയി നിന്റെ അനുജനെക്കൊന്നു ആ ലക്ഷ്മണനെ കൊന്നുവന്നാൽ പിന്നെ ഞാൻ പോയി എന്റെ അനുജനെ കൊന്നു രാമനെ കൊന്നുചരാം. ആയതു കൊണ്ടു ഇതാ വില്ലാളികളായ നല്ലതു വെള്ളം സൈന്യങ്ങളെ നിനക്കു സഹായമായിത്തരുന്നു. സൈന്യയുക്തനായി ചെന്നു ശത്രുക്കളെ വധിച്ചുവരിക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു രാവണൻ സന്തോഷകരമായിരുന്നു. അനന്തരം ഇന്ദ്രജിത്ത് തന്റെ പടകളെ പത്മയുദ്ധം പകുത്തു താൻ രഥമേറി ഭൂചക്രം പൊടിയൊക്കത്തക്ക രണഭേരിയടിച്ചു യുദ്ധങ്ങളിൽ വന്നു സിംഹദാനം ചെയ്തു. എന്നതെന്നയല്ല തന്റെ പടകളെക്കൊണ്ടു വാനരസംഘത്തെ വളഞ്ഞു താൻ മദ്ധ്യത്തിൽ മഹാരഥമേറി നിന്നു. അതുകണ്ടു വിഭീഷണനോടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു.

ഇന്ദ്രജിത്തു പെരുമ.

കവി.

ശൂന്യതയെത്തൊട്ടുവെന്റിലേക്കു തന്റെ ചെങ്കോലു
അന്യതയെത്തൊട്ടുവെന്റിലേക്കു തന്റെ ചെങ്കോലു
മന്തിരത്തെഴിൽകുറുവല്ലൻ മായകുറുപലതുചെയ്താൻ
ഇന്തിരക്കിടർക്കെയിതീയെന്നിന്തിരശിത്തുവെന്താൻ.

ഹെ ലക്ഷേശ്വര. ഘനഘനങ്ങളായ മേഘങ്ങളുടെ വർഷകാലങ്ങളിൽ ആകാശവീഥിയിലുണ്ടാവുന്ന ഇടിമുഴക്കംപോലെ ഭേരിക രണഭേരിക രാജകൊടുമുടി കൂടടതാളം കൊരുക്കുവാൻ പെരുമ്പറ ചെണ്ട കോദണ്ഡവാദ്യം അസുരനഗാരി അസുരദന്ദി മുതലായ വാദ്യങ്ങളെ മുഴക്കി ദേവരഥം ദൈവരഥം വായുരഥം ശക്തരഥം മുതലായ അനേക രഥങ്ങളെ ഇടം വലം നിറുത്തി ച

തൂരംഗവാഹനികളോടുകൂടി മഹാരഥമുദി ശിലാബാണപാണ്ഡു-
യായി യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്നവൻ ആരാണെന്നും മാതാപിതാ-
ക്കളാരെന്നും അവന്റെ കായബലം മായാബലം വരബലമെ-
ന്തെന്നും വരയുദ്ധങ്ങളെന്തെന്നും ആരെല്ലാം ജയിച്ചുവന്നു-
ണെന്നും നാമധേയമെന്തെന്നും ഉള്ള പരമാർത്ഥമെല്ലാം യുദ്ധകളം-
നോക്കി ശത്രുവെ മനസ്സിലാക്കി എന്നോടു പറയുക എന്നതിനെ-
ക്കൂട്ടു വിഭീഷണൻ പടനിലം നോക്കി അറിഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനോടു-
പറയുന്നു. ഘനവിജയ ഉഗ്രതൂണീരുകാദണ്ഡപാണെ സ്വാമിൻ.
ഇനി നമ്മുടെ വാനരസംഘം യുദ്ധകളത്തിൽ നിലനില്ക്കുവാൻ
പ്രയാസമാണ്. വില്ല തൊട്ടിൽ ബ്രഹ്മാണ്ഡകടാഹത്തിൽ ഇ-
ങ്ങിനെ ഒരു വില്ലാളി ഉണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കരുത്. ഇവൻ രാവണ-
ന്റെ പ്രഥമപുത്രനാണ്. രാവണസ്വാപത്യാ പുമാൻ രാവണി-
എന്ന ഒരു നാമമുണ്ട്. മേഘനാദൻ, കാന്തീനൻ, മായാവി, ഇ-
ന്ദ്രജിത്തു ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു നാമം ഇവന്നുണ്ട്. ഇതെല്ലാം കാര-
ണപ്പേരാണ്. മേഘനാദൻ എന്ന പേർ വരുവാനുള്ള കാരണം
എന്തെന്നാൽ രാവണപത്നിയായ മണ്ഡോദരി സൂതികാലയത്തിൽ
വെച്ചു ഇവനെ പ്രസവിക്കുകയും ഉടനെ ഇവൻ ഒരു സിംഹനര-
ം ചെയ്തതും ആ ശബ്ദത്തെക്കൂട്ടു മേഘങ്ങൾ തങ്ങളുടെ സ്ഥാന-
ത്തെ വിട്ടു ഓടി ഭളിക്കുകയും ചെയ്തു. മേഘങ്ങളുടെ ശബ്ദത്തെ ഇ-
വന്റെ ശബ്ദം കബളീകരിച്ചതിനെ ദേവകൾ കണ്ടു മേഘനാ-
ദൻ എന്നു പേരിട്ടു. പിന്നെ കാന്തീനൻ എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള
കാരണമെന്തെന്നാൽ 'കാന്തീനഃ കന്യാകാജാതഃ' എന്നുണ്ട്. കന്യാ-
ക പ്രസവിച്ച നിമിത്തം കാന്തീനനെനീരുന്നു. എന്നാൽ കന്യാ-
ക പ്രസവിപ്പാനുള്ള കാണമെന്തെന്നാൽ പണ്ടു ക്ഷീരാഞ്ജി-
യിൽനിന്നു ജാതമായ സുലക്ഷണയെന്ന സ്ത്രീയെ വടപാംഗൻ
എന്ന ഗന്ധർവ്വൻ കൊടുക്കുകയും ഗന്ധർവ്വൻ സുലക്ഷണയെ
കൈലാസത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ശൈലരാജകുമാരിയ-
യ പാർവ്വതിയുടെ അടുക്കൽ ഭാഗ്യപ്രവൃത്തിക്കായിട്ടു താൻ പെണ്ണി-
ന്നു പോകുകയും സുലക്ഷണ അതിസന്ദരിയായി പാർവ്വതിക്കു ഭാ-
ഗ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്തു വളരുന്ന കാലത്തിൽ സുലക്ഷണയുടെ

സൗന്ദര്യത്തെക്കണ്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി മനേമദാസനായി സ
 മയം നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഒരു ദിവസം പാപ്പതി ജ
 തുസ്സാനത്തിനായി ദാസിയേയുംകൂടി കൈലാസത്തിന്റെ ഉത്തര
 ഭാഗത്തുള്ള മകളിരുന്നടമെന്ന തടാകത്തിലേക്കു പോകുകയും അ
 വിടെച്ചെന്നു നോക്കിയതിൽ മറവസ്രമെടുപ്പാൻ മറന്നുപോയതു
 കൊണ്ടു സുലേക്ഷണയോടു പോയി പള്ളിയറയിലുള്ള വസ്രമെടു
 ത്തുകൊണ്ടുവരുവാൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം സുലേക്ഷണ അതിവേഗ
 ത്തിൽ വസ്രമെടുപ്പാനായി പള്ളിയറയിൽക്കടന്നപ്പോൾ പരമ
 ശ്വരസ്വാമി ഈ സ്ത്രീയുടെ കരഞ്ഞെക്കടന്നുപിടിച്ചു മാർദ്ദവ ചെ
 യ്തയും ക്രീഡ കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം സുലേക്ഷണ വലിയ പരിതാപ
 തോടുകൂടി സ്വാമിൻ ഞാൻ ഒരു കന്യാകയാണ്. അങ്ങയുടെ പ
 ത്തിയുടെ ദാസിയാണ്. ഭർത്താവില്ലാത്തവളാണ്. അങ്ങയുടെ
 ബീജം വൃഥാവിൽ നശിക്കുന്നതല്ല. ഈ ബീജം ഗർഭഗോളക
 യിൽച്ചെന്നു ഗർഭീകരിച്ചാൽ തന്നിമിത്തം ഒരു സന്തതിയെ പ്ര
 സവിക്കേണ്ടിയും അപ്പോൾ ലോകാപവാദമേല്ക്കേണ്ടിയും വരും.
 നിന്തിരുവടിയുടെ പത്നി അറിഞ്ഞാൽ മേലിൽ എന്നെ സ്വീക
 രിക്കുന്നതുമല്ല. വല്ല ശാപകോപാദികൾക്കിടവരും എന്നുള്ള സു
 ലേക്ഷണയുടെ സങ്കടത്തെക്കൂടി പരമേശ്വരസ്വാമി പറയുന്നു.
 അല്ലയോ സുന്ദരി നീ പ്രസന്നിപ്പാൻ ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ
 ഉളവായുള്ള ബീജം നിന്റെ ഗർഭത്തിൽ പരമാണ്മപോലെ വായി
 ചുകിടക്കട്ടെ. ഏതൊരു കാലത്താണ് ഒരുവൻ നിന്നെ പത്നി
 യായി ഭരിച്ച് പ്രഥമമായി ക്രീഡിക്കുന്നുവോ അന്നു ഈ ബീജം
 തടിച്ചു ഗർഭപൂർണ്ണതം വന്നു യോഗ്യനായ ഒരു സന്തതിയെ പ്ര
 സവിക്കുമൊക്കട്ടെ. എന്നനുഗ്രഹിച്ചതിനു ശേഷം വസ്രമെടു
 ത്തു പാപ്പതി അടുത്തുവെക്കു സുലേക്ഷണ വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ഇ
 തുവരെ സുലേക്ഷണയെ പള്ളിയറയിൽ എന്തായിരുന്നു താമസ
 മെന്നുചോദിച്ചു കാര്യം മനസ്സിലാക്കി എടി ഇത്രകാലം എന്നോ
 ടുകൂടി പഴകിയും പാതിവ്രത്യധർമ്മത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെ ആലോ
 ചിയാതെ എന്റെ കണവനോടുകൂടി നീ രമിച്ചുവല്ലോ. ആയ
 തുകൊണ്ടു മേലിലും ഇങ്ങിനെ ചെയ്തു എന്നെ തോല്പിക്കുന്ന ഗ

ണികയാണു് നീ. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഒരു മണ്ഡൂകമാസ്ത്രോക്കയെന്നു ശപിച്ചു തടാകത്തിൽ തള്ളി പാർത്തി കൈമാസത്തേക്കു വരിക യാചെയ്തു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ മയൻ എന്ന അസുരൻ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തതും പരമേശ്വരസ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി നിന്നുവെന്നു വരഞ്ഞ ചോദിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മയസുരൻശരണം സ്വാമിൻ അടിയെന്നു ഒരുശ്രീപ്രജയില്ലായ്മയാൽ വളരെ വേദനയുണ്ടു്. ആയതിന്നനുഗ്രഹിക്കണം എന്നുപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടുപരമേശ്വരൻ പാർത്തിയോടു അല്ലയൊപ്രിയെ, നീ പണ്ടു മണ്ഡൂകമാസ്ത്രോകേണമെന്നു ശപിച്ചു തടാകത്തിൽ തള്ളിയ സുലക്ഷണയുടെ ശാപത്തെ മാറ്റി മയന്നു പുത്രിയാസ്ത്രോകേണക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു പാർത്തി സുലക്ഷണയുടെ ശാപത്തെ മാറ്റി മണ്ഡോദരി എന്നു പേരിട്ടു മയന്നു പുത്രിയാസ്ത്രോകത്തായക്കുകയും ചെയ്തു. പാർത്തിയാൽ ദത്തമായ മണ്ഡോദരിയെ പുത്രിയായി ഭരിച്ചു മയൻ തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വളർത്തിവരികയും ഒരു ദിവസം രാവണൻ മയനെക്കണ്ടു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും മയൻ വന്നു രാവണൻ്റെ ശാപം നിന്തിരുവടിയോടു യുദ്ധം ചെയ്താൻ എന്നാൽ അസാധ്യമാണു് എന്നിങ്ങ ഒരു മകളുണ്ടു്. യോഗ്യനായ ഒരുവനെ മകൾക്കു കണ്ടു വന്നായി ഭരിക്കണമെന്നു മോഹമുണ്ടു്. ലക്ഷേശ്വരനായ നിന്തിരുവടി എന്റെ പുത്രിയെ പത്നിയായി ഭരിക്കണം. എന്നുപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു മണ്ഡോദരിയെ പാണിഗ്രഹണംചെയ്തു മയന്റെ അടുക്കൽനിന്നു സ്ത്രീധനമായി വേലു എന്ന ഒരുയുദ്ധവും വാങ്ങി പത്നിയെ വിമാനത്തിൽ കയറ്റി പക്ഷയിൽ വന്നു അന്നുരാത്രി പത്നിയായ മണ്ഡോദരിയോടുകൂടി ക്രീഡാഭിസുഖങ്ങളെ നടത്തുകയും മുന്യുണ്ടായ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അനുഗ്രഹപ്രകാരം ബീജം തടിച്ചു ഗർഭവൃണ്ണതപംവന്നു മുഹൂർത്തമാത്രേണ ഈ രാവണിയെ പ്രസവിക്കുകയുംചെയ്തു. തന്നിമിത്തം ഇവന്നു കാനീനൻ എന്നു പേർവന്നു. ഇനി മായാവ എന്നപേർ വരുവാനുള്ള നിമിത്തമെന്നെന്നാൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു നികമ്പിൾവെച്ചു ഇന്ദ്രജിതൻ അഗ്നിഷ്ടോമം

ഗോമേധം, രാജസ്യം, അജമേധം, വാശപേയം, പാത്രപദം,
 പഞ്ചുപണം എന്നു ഏഴു മഹാഃവർവിചെയ്തയും പരമേശ്വര
 സ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി ഇന്ദ്രജാലം, ഗജേന്ദ്രജാലം, മഹേന്ദ്രജാ
 ലം, ഗജകുണ്ഠം, ഗോകുണ്ഠം അഗ്നിസ്തംഭനം വായുസ്തംഭനം, ജല
 സ്തംഭനം, ആകാശപ്രവേശം, പരകായപ്രവേശം, കുടും, തന്ത്രം,
 ഉച്ഛാടനം, മാർഗ്ഗം, മോഹനം, വശ്യം ഇത്യാദികളായ അറുപ
 ത്തിനാലു കലാവിദ്യകളെ ഉപദേശിക്കുകയും നാഗപാശം എന്ന
 വരയുദ്ധവും മായാവിചയന്ന നാമന്തെയും പരമേശ്വരസ്വാമി
 കൊടുത്തു താൻ അന്തർലാഭം ചെയ്തയും ചെയ്തു. അഞ്ചാമതു
 ഇന്ദ്രജിത്ത എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള സംഗതി എന്തെന്നുവെ
 ച്ചാൽ ലങ്കാനാഥനായ രാവണൻ ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധമേറു ക്ഷീ
 ണിച്ഛിരിക്കുന്നതായി ദൂതന്മാരാൽ ഇന്ദ്രജിത്ത് വിചരം അറിഞ്ഞു
 തന്റെ സൈന്യങ്ങളെക്കൂട്ടി സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പോയി പിതാവിന്റെ
 ക്ഷീണത്തെക്കണ്ടു ക്രോധം സഹിയാതെ വില്ലോടു കൂടി ദേവസം
 ഘ്നത്തിൻ ചാടി ദേവകളെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ഓടിച്ചു ഇന്ദ്രനോ
 ടു പോരേറു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു വീഴ്ത്തി. നാഗപാശത്താൽ
 ഇന്ദ്രന്റെ കേശാദിപാദം വരിഞ്ഞുകെട്ടി രഥത്തിലിട്ടു പിതാവി
 നേയുംകൂട്ടി ലങ്കയിൽ വന്നു ഇന്ദ്രനെ ബന്ധിച്ചു നാഗപാശത്തെ
 വിടുത്തി പാദത്തിലും കരത്തിലും ശൃംഖലപൂട്ടി കാരാഗൃഹത്തി
 ലിട്ടു വെക്കുകയും അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ രാജാവില്ലാ
 തെ സ്വർഗ്ഗം അരാജകത്വഭവിക്കുന്നതിനെ ദേവകൾക്കുണ്ടുചെന്നു
 തങ്ങളുടെ കലഗുരുവായ ബൃഹസ്പതി ഭഗവാന്നോടു ഉണ്ടായ പര
 മാത്മമല്ലോ ഉണർത്തുകയും ബൃഹസ്പതി ദേവകളെ കൂട്ടി സത്യലോ
 കത്തിൽ പോയി കമലോത്ഭവനായ ബ്രഹ്മാവോടു പരമാത്മങ്ങളെ
 ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ബ്രഹ്മദേവർ ബൃഹസ്പതിയോടുകൂടി ലങ്കയിൽ
 വരികയും ബ്രഹ്മദേവരുടെ വരിവിനക്കുണ്ടു എതിരേറുകൊണ്ടു
 വന്നു അവസ്ഥാനുസരണം ആസനത്തിലിരുത്തി സല്ലരിക്കയും
 അനന്തരം രാവണനോടു ബ്രഹ്മാവു ഹേ ലങ്കേശ്വര! സ്വർഗ്ഗ
 ത്തിൽ രാജാവില്ലാതെ രാജധാനി അരാജകത്വം ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു
 ഇന്ദ്രനെ ജയിക്കേണമെന്നല്ലാതെ വളരെക്കാലം ഇന്ദ്രനെ കാരം

ഗൃഹത്തിൽ ഇടേണമെന്നുണ്ടോ? ആയതുതന്നെയാണ് ഇന്ദ്രനെ വിട്ടു
യച്ചാൽ വേണ്ടില്ല. അതുനിമിത്തമാണ് ഞാനുംകൂടെ വന്നത്,
എന്നതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ, ഹേ സ്വാമിൻ! എനിക്കു ഇന്ദ്രനെ
ശൃംഖലയിൽ ഇട്ടിരിക്കണമെന്നില്ല. അതെല്ലാം രാവണിയുടെ
ഇഷ്ടമാണ്. വിടേണമെങ്കിൽ രാവണിയെ വരുത്തി അവനെ
അറിയിച്ചു വിട്ടുവാൻ തരമുള്ളു. എന്നുപറഞ്ഞു രാവണിയെ
വരുത്തുകയും ബ്രഹ്മാവു രാവണിയുടെ കരംപിടിച്ചു പുഞ്ചിരിയോ
ടുകൂടി അല്പയൗ രാവണി! ഇന്ദ്രൻ വളരെ ദിവസമായില്ല അത്ര
ന്നും സങ്കടമനുഭവിക്കുന്നു. ഇന്ദ്രന്റെ മേലുള്ള ശ്രോധം ഇനി
യും ശമനത വന്നില്ലയോ? അന്യായമായി ദേവരാജ്യം പാഴാക്കി
പോകുന്നു. ഇനിയെങ്കിലും മേലവനെ വിട്ടയച്ചാൽ? എന്നതി
നെക്കൂട്ടു രാവണി, സ്വാമിൻ! ഇന്ദ്രൻ സാധാരണയിലധികം അ
ഹങ്കാരിയാണ്. അതു ശമിപ്പാൻ വേണ്ടി ഇങ്ങിനെ ചെയ്യതു
ണ്. ലങ്കയിൽ ചിലരുണ്ടെന്നുള്ള ഓർമ്മ ലേശംപോലും ഇന്ദ്ര
നു ഇല്ല. അതു ഓർമ്മവരട്ടെ. സ്വാമിയുടെ ആവശ്യംപോലെ
ഞാൻ നടപ്പാൻ ഒരുക്കമാണ്. ഇന്ദ്രനെ വിടേണമെന്നുണ്ടെ
ങ്കിൽ നിന്തിരുവടി ശത്രുനിഗ്രഹാർത്ഥം ഒരു ബ്രഹ്മാസത്രം തരണം
എന്നുതന്നെയല്ല ഇന്ദ്രജിത്തു എന്നുള്ള പ്രസിദ്ധിയും തരണം എ
ന്നു രാവണി പറയും അതുകൂട്ടു ബ്രഹ്മാവും ബ്രഹ്മാസത്രത്തെ ദാ
നം ചെയ്യും. ഇന്ദ്രജിത്തു എന്ന പ്രസിദ്ധിയും കൊടുത്തു. അന
ന്തരം രാവണന്റെ സമ്മതംവാങ്ങി ഇന്ദ്രനെ സഭയിൽ കൊണ്ടു
വന്നു പാദത്തിൽ പൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. ശൃംഖല വെട്ടി. ഹേ ഇ
ന്ദ്ര! മേലാൽ ലങ്കയിൽ ചിലരുണ്ടെന്നു ഓർമ്മവേണം. ഞങ്ങളു
ടെ ഉപാസന മൂർത്തിയായ ബ്രഹ്മദേവരുടെ ആവശ്യ പ്രകാരം റീ
നെ പിടിക്കുന്നു. പോകും, എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ഇ
ന്ദ്രൻ വിടുകൊള്ളുകയും അനന്തരം ബ്രഹ്മാവാദികൾ രാവണനു
യി പല സംഭാഷണങ്ങളും കഴിഞ്ഞു അവരവരുടെ യഥാസ്ഥാ
നത്തിലേക്കു പോകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഇന്ദ്രനെ ജയിക്കുകയാൽ
ഇന്ദ്രജിത്തെന്നുള്ള പ്രസിദ്ധി ബ്രഹ്മാവിനാൽ സിദ്ധിച്ചതാണ്.
ഇങ്ങിനെയാണ് അഞ്ചു നാമങ്ങൾ വരുവാനുള്ള കാരണം. ഇ

നി രാവണിയുടെ സത്യയുദ്ധം, ശാഠ്യയുദ്ധം, മായായുദ്ധം ഇങ്ങിനെ മൂന്നു തരത്തിലുള്ള യുദ്ധവും ഇവന്നു ജലപ്രായമാണ്. അതിൽ സത്യയുദ്ധത്തിന്റെ ധർമ്മം നിന്തിരുവടി അറിയമല്ലോ. ഇതി ശാഠ്യയുദ്ധത്തിന്റെ മയ്യാഭയെ ഉണർത്തും, നെറിക്കു തൊട്ടുക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ഗുളത്തിലേക്കും, ഗുളത്തിൽ തൊട്ടുക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു മാറിയിലേക്കും, മാറിൽ തൊട്ടുക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ഉഴുതയിലേക്കും, അടിക്കു തൊട്ടുക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു മുടിയിലേക്കും അസ്രങ്ങളെ തൊട്ടുത് ചെയ്യുന്ന യുദ്ധമാണ് ശാഠ്യയുദ്ധം. ഇതി രാവണിയുടെ മായായുദ്ധങ്ങളെ പറയാം. നേരിട്ട യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യ ആകാശത്തിലേക്കു പോകും. അവിടെക്കു നിന്തിരുവടി പോയി എങ്കിൽ ഉടനെ ആകാശത്തിൽ മറഞ്ഞു ഇത്ര ജിത്ത ഭൂമിയെത്തുളച്ചു നിന്തിരുവടിയുടെ ഗുളം മുറിക്കും എന്നു തന്നെയല്ല ഇന്ദ്രകാണിത്തുകുടെ പോയാൽ യമകാണിത്തുകാ വരും, വായുകോണ്ടുടെ പോയാൽ വരണകോണ്ടുടെ വരും, അഗ്നികോണ്ടുടെ പോയാൽ നിരൂതികോണ്ടുടെ വരും ഇങ്ങിനെ അയ്യഭിക്കുകളിൽനിന്നും അസ്രങ്ങളെ പ്രയാഗിക്കും. എന്നതെന്നെയല്ല, അനേകപാത്രങ്ങളായും വരും, ഭൂതപ്രേതപിശാചുക്കളായും വരും. നിന്തിരുവടിയേയും സുഗ്രീവാദികളേയും പിടിച്ചു ഭക്ഷിക്കും എന്നു തോന്നും. സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വരൂപിയെ മനസ്സിൽ നിവാസസ്ഥലഭീഷണപാപാല കുടിയിരുത്തി ആ മായങ്ങളെ അസ്രംതൊട്ടുതു പോക്കി എന്നുവെച്ചാൽ വേറെയും മിഥ്യ മായങ്ങളെട്ടുക്കും അതും പറയാം. നരംബ, നിരംബ, ബദനിക, ഗന്തി, സൗഗന്തിക, ഗിര, വേണ, വില്ലാമ്പ, കാമ്ര, മുന, ഹമാസ, താല, രസാല, ഹിന്താലകൊല, തോമാല, വെങ്കല, മയുകമയുക, കരണ്ഡ, പിണ്ഡ, പ്രഭൃതികളായ വൃക്ഷങ്ങൾ യുദ്ധങ്ങളിൽ നിറയപ്പെട്ടുകാണും. അതിൽ കപോത, ഭരപോജ, കക്കട, മയൂര, ശേഖന, ചേതക, ചക്ര, ചരതക, ചകോര, പേലക, ചക്ര, ചാട, കേര, കൃകണ്ഠ, കോകില, കർക്കര, കർക, കണ്ഠന, കളക, കാരകാള, ചദ്യോത, കിരം, ശരഭ, നാപ, ശ്ര, ഭംഗ, വിഹംഗ, കവിംഗ, ഗഭ, ശൂക, വക, സരം, ഹം

സ, പടങ്ങ, ചക്രവാക, വരദ, എഷ്ടി, ഭായഷ്ടി, ഇത്യദികളായ പക്ഷികളായും കാണും. കരടി, കാട്ടാന, വളുപ്പിപ്പൂവി, പുള്ളിമാൻ, എട്ടടിമാൻ, കൃഷ്ണസപ്തം, കടുവായ, മലയണ്ണ, ചെന്നായ, കബരിമാൻ, കല്ലാട്ട മുതലായ മൃഗങ്ങളായും കാണും. ആ വനമദ്ധ്യേ വേദാധികാരികളായ ബ്രാഹ്മണർ രാമകൃഷ്ണത്യാദികളായ തിരുനാമങ്ങളെ ജപിച്ചു അങ്ങയുടെ അടുക്കൽ വന്നു സ്തുതിച്ചു ബ്രാഹ്മണരെ കണ്ടാൽ ക്ഷത്രിയന്മാർ പാദത്തിൽ നമസ്കരിക്കണം എന്നു പറയും. അതുകൂട്ട സത്യമായിരിക്കുമെന്നു കരുതി നമസ്കരിപ്പാൻ തല താഴ്ത്തിയാൽ ഉടനെ വെട്ടി കാട്ടിലെറിയും. ആയതുചൊണ്ടു ഈ അവസരത്തിൽ ബ്രാഹ്മണർ വരേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നും ഇതും ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ മായമല്ലെന്നും വിശ്വസിച്ചു അഗ്നിയായ്ക്കും തൊടുത്തു ആ മായത്തെയും പോക്കണം. ഉടനെ ഇന്ദ്രജിത്തു പ്രപഞ്ചമാരുതനായി വന്നു പടകളെ നിലകലക്കും ഉടനെ അഗ്നിയായി വന്നു സകല പേരെയും ദഹിപ്പിച്ചു കളയുമെന്നു തോന്നും. അഗ്നി കത്തിജ്വലിച്ചു ജ്വാലാമാലകളോടു യുദ്ധകളും നിറയപ്പെടും. അഗ്നിയെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടുവാൻ ആവശ്യമില്ല. അതിൽ നിന്തിരുവടിയെ ജയിപ്പാൻ മാറ്റമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ ഉടനെ തന്റെ സ്വയരൂപത്തെ എടുത്തു നേരിട്ടു വന്നു ബാണങ്ങളെ ശരവർഷം ചെയ്യും. തോററ തോററ മരകടകളെ രാവണിക്കു ശക്തി വർദ്ധിച്ചു വർദ്ധിച്ചു വരും. അതിലും ജയമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ ഉടനെ കാലത്തിന്നു പ്രകൃതവൃത്താസം വരുത്തും. ആയതിന്നു മുറമ്പ നിന്തിരുവടി കലനീർണ്ണയം ചെയ്യണം. രാവണിയോടു യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുമ്പോൾ ഇത്ര നാഴിക പകലുണ്ടെന്നു സമയത്തെ തീർച്ചപ്പെടുത്തണം. സമയഭേദം വരുത്തുമ്പോൾ ആഭിത്യൻ അസുമനമായിക്കാണം, അനേകനക്ഷത്രങ്ങളും ചാന്ദ്രാദേവ്യം കാണും സർവ്വശരീരികളും ത്രാഷ്ടപതി അവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചതായിക്കാണം, അന്ധകാരം നിറയും, ലോകമെല്ലാം നിശ്ശബ്ദമായിക്കാണം സുഗ്രീവാദികൾ അന്ധകാരത്തിൽ പെട്ടു അന്യോന്യം തമ്മിലറിയാതെ ബുദ്ധിമുട്ടും അതു കണ്ടു ആഭിത്യൻ മറഞ്ഞുവെന്നു അമാന്തമായി നിന്നാൽ രാവണി നിന്തിരു

രതി അന്യം തൊടുത്ത ആ മായത്തെയും പോക്കണം. പിന്നെ ഭരതവെപ്പോലെ നിന്തിരുവടി സമീപത്തു വന്നു ഹേ ലക്ഷ്മണാ! നീ യുദ്ധം ചെയ്തു വല്ലാതെ ക്ഷീണിച്ചു കണന്നാണ് വില്പ് എന്റെ കയ്യിൽ തരിക. ഞാൻ രാവം ചെയ്യാട്ടെ യുദ്ധം ചെയ്യാമെന്നു പറയും. പരമേശ്വരസ്വാമി പുത്രനായ സുബ്രഹ്മണ്യന്റെപ്പോലെയും, ഗണപതിയെപ്പോലെയും സാക്ഷാൽ നാരായണനെപ്പോലെയും സൗന്ദര്യശ്രീകളായും കൈകേയി കൗസല്യ സുമിത്രയെപ്പോലെയും വരും. ഇങ്ങനെ കണ്ടശരീരികളുടേയും കേട്ട ശരീരികളുടേയും വേഷം കെട്ടും. അവസാനം അടിയന്റെ വേഷം കെട്ടി വരും. വന്നു സ്വാമിൻ! ഇന്ദ്രജിത്തു യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റുപോയി. ഇനി യുദ്ധത്തിന്നു സമയം പോര. സ്വാമിയുടെ അടുക്കലേക്കു പോകാം എന്നു പറയും. അപ്പോൾ അടിയനാണെന്നും അല്ലെന്നും വിശ്വസിക്കരുത്. അടിയൻ വരുന്നതായാൽ നിന്തിരുവടി യുടെ പിൻഭാഗത്തു വരും. രാവണി അടിയന്റെ വേഷത്തെ കെട്ടി വരുന്നതായാൽ നിന്തിരുവടിയുടെ പുരാഭാഗത്തു വരും. ആ ലക്ഷണത്താൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞു കാര്യം മനസ്സിലാക്കണം. രാവണി സ്വതേ രൂപത്തോടുകൂടി ആദ്യം വരുമ്പോൾ അവന്റെ നേത്രത്തെയും ദന്തത്തെയും നല്ലവണ്ണം കണ്ടു മനസ്സിലാക്കണം. ഇന്ദ്രജിത്തു എത്ര തൂത്തലുള്ള വേഷം കെട്ടിയാലും അവന്റെ നേത്രത്തിന്നും ദന്തത്തിന്നും പ്രകൃതചൗകൃസം വരുന്നതല്ല. പിന്നെ എല്ലാ അവയവങ്ങളും മാരം. എന്നുതന്നെയല്ല ഇവൻ പാതാളത്തിൽ പോയി നാഗഭോജനമായ വാസുകിയുടെ പുത്രി മദനസുന്ദരി എന്ന സ്ത്രീയെ കല്യാണം ചെയ്യാവന്നാണ്. ആ സ്ത്രീ ഇപ്പോൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിതാവായ വാസുകിയോട് മകൾക്കു ഒരു അനുഗ്രഹമുണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ, ഭർത്താവായ രാവണിയുടെ ശിരസ്സ് ശത്രുവാൽ യുദ്ധക്കളത്തിൽ വീണതറിഞ്ഞു മഹാത്മന്തിന്നുള്ളിൽ തന്റെ പത്നി വന്നു ശിരസ്സിനെ എടുത്തു ശരീരത്തോടുകൂടി യോജിപ്പിച്ചുവെന്നു വരികിൽ ശിരസ്സ് യോജിച്ചു പ്രാണൻ കലൻ മുന്തിയുള്ള സ്ഥിതി വരാട്ടെ എന്നുള്ള അനുഗ്രഹമാണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ ഒരു സംഗതി അടിയനും രാ

വന്നു. മാത്രമെ അറികയുള്ളൂ. എന്നാൽ രാവണിക്കു ബ്രഹ്മവു ഒരു മന്ത്രം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അതിന്നു കൊടിഞ്ചിത്തേമ് എന്നാണ് പേര്. ആ രഥം ശത്രുവോട് യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ ഇടവലമായിത്തീരും. ചക്രത്തിൽ നിന്നു മേഘഗർജ്ജനംപോലെ ശബ്ദമുണ്ടാകും. ആകാശത്തിലും ഭൂലോകത്തിലും പാതാളത്തിലും മഹാഭയമുണ്ടാകും. അഗ്നിയിലും സമുദ്രത്തിലും പക്ഷിയെപ്പോലെ പറക്കും. ഇത്ര വൈഭവമുള്ള രഥമേറിയത് യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിട്ടുള്ളതു. രാവണി തന്നോടുകൂടി നാല്പത് വെള്ളം സൈന്യങ്ങളെയാണ് കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത്. പത്മവൃഹമാക്കി നിർത്തണം. ഹംസത്തിന്നു മുഖമായി ഹനുമനെയും പക്ഷങ്ങളായി ജംബവാൻ സുഗ്രീവനേയും പുഷ്പമാധി അംഗദനേയും പാദമായി നീലനേയും നിർത്തണം. നിന്തിരുവടി തന്മദ്ധ്യേ വില്ലെടുത്ത ഇന്ദ്രജിത്തോടു അഭിമുഖീകരിച്ചു യുദ്ധം തുടങ്ങണം. എന്നു തന്നെയല്ല ആഹാരം, മൈഥുനം, നിദ്ര എന്ന മൂന്നു അവസ്ഥകളെ പതിനാലു വത്സരം യാതൊരു ശരീരി ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നുവോ അവന്നു ഈ രാവണിയെ വധിക്കാം. അതു നിന്തിരുവടിക്കുണ്ടല്ലോ. എന്നു പറഞ്ഞു വിവരങ്ങളെയെല്ലാം ജാഗ്രതയോടുകൂടെ മനസ്സിലാക്കി. ലക്ഷ്മണൻ ലങ്കേശ്വരനെ നോക്കി വേലങ്കേശ്വരേ! രക്ഷസന്മാരിൽ വെച്ച് അഗ്രഗണ്യനായ രാവണിയുടെ വൈഭവങ്ങളെക്കേട്ടു അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുന്നു. എന്നാൽ നിന്നോടു ഞാൻ ഒരു ശപഥം പറയുന്നതിനെ കേൾക്കുക. ഈ മായാവിധായ രാവണിയെ ഇന്നെന്നു നാളെയോ അഥവാ മരുന്നോളം ഇങ്ങിനെ മൂന്നു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ നിന്റെ മുഖനാൽ വധിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്നു വല്ല വ്യത്യാസവും വന്നാൽ ഞാൻ സൂര്യഗോത്രത്തിൽ ഉത്ഭവിച്ചവനല്ല. ദേശമെന്നു പുത്രനല്ല. രാമസ്വാമിയുടെ അനുജനല്ല സുമിത്രമാതാവിന്റെ ഗർഭത്തിൽ ഞാൻ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലെന്നു മാത്രമല്ല വസിഷ്ഠന്റെ ശിഷ്യനല്ലെന്നു തീച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊൾക. ഇന്ദ്രജിത്തു കെട്ടുന്ന വേഷത്തിന്നു തക്കതായ ദിവ്യസായകങ്ങളാൽ മയങ്ങളെ നശിപ്പിക്കും വാദ്യപ്രതിവാദങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധംചെയ്യും. തോറ്റു യു

ഓം മതി എന്നു രാവണി പറയുന്നവരെ യുദ്ധം ചെയ്യും. എന്നു പറഞ്ഞ് വാനരങ്ങൾക്കു കല്പന കൊടുക്കുകയും രാവണിയുടെ പടക്കളെ മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്ന മാരുതി അടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു രാവണി ഹനമാനെ നേരിട്ടു എടം ഹനമാ! ഓടം തെ ഒളിയത്തെ ചാടാതെ മറിയത്തെ നില്പ് നില്പ്. നിന്നെ മുൻപെ വധിച്ചു വേറെ യുദ്ധമുള്ളു, രാവണി വില്ലെടുക്കുമ്പോൾ നീ എന്തു ചെയ്യും. കല്ലെടുക്കുമോ വൃഷ്ടം പരിക്കുമോ. ഇതുകൊണ്ട് കൊണ്ടു എന്നെ ജയിപ്പാൻ കഴിയുമോ? എന്നുപറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട് ഹനമാൻ പറയുന്നു.

എടാ രാവണി! വില്ലെടുത്ത് നിന്നോട് യുദ്ധം ചെയ്യാൻ വേറെ ചില വില്ലാളികൾ ഇവിടെ ഉണ്ട്. കല്ലെടുക്കുന്നതും വൃഷ്ടം പരിക്കുന്നതും ഇന്നു നാളയോടുകൂടി കാണാം. ഇന്ദ്രാദികളെ ജയിച്ചവനായെന്നു നിന്നക്കു ഒരു അഹങ്കാരമുണ്ട്. എടാ ഇന്ദ്രാദികളെപ്പോലെ സാധുക്കളല്ല രാമലക്ഷ്മണന്മാർ എന്നു മനസ്സിലാക്കണം. വില്ലെടുത്താൽ നിന്റെ തലയറഞ്ഞതിനുശേഷമേ വേറെ യുദ്ധമുള്ളു. എന്നതിനെക്കൂട്ടു രാവണി, എടാ മന്തി! നീ പറയുന്ന ആ ലക്ഷ്മണനല്ല എന്റെ അനുജനായ് അതികുറയനെ വധിച്ചത്. അവൻ എവിടെപോയി. മുൻപെ ലക്ഷ്മണനെ വധിച്ചു പിന്നെ രാമനെയും മർദ്ദിക്കുകയും ജയിക്കുന്നുണ്ട്. ലോകത്തിൽ എവിടെപോയി ഒളിച്ചാലും അവിടെയൊക്കെ അന്യോന്യം അയച്ചു ശരമയമാക്കാതിരിക്കുമോ? എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനമാൻ രാവണിയെ നോക്കി, വാടാ രാവണീ! എന്നെ ജിയക്ക. സ്വാമിമാർക്കുളൊടുള്ള യുദ്ധം പിന്നെ ആവാം. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണി തൊടുന്ന ശരങ്ങളെ എല്ലാം പിടിച്ചു അവന്റെ മുഖത്തെറിഞ്ഞു പിന്മാറുകയും ലക്ഷ്മണനും രാവണിയുമായി അന്യോന്യം തുടങ്ങുകയും ആ യുദ്ധത്തിൽ സത്യയുദ്ധത്തിൽ ജയമില്ലെന്നു കണ്ടു ശത്രുയുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അതിലും ജയമില്ലാതെ വില്ലാട്ടുകൂടി ആകാശത്തിൽ മറയുകയും ചെയ്തു അതുകണ്ടു ലക്ഷ്മണന്റെ അടുക്കൽ വിഭീഷണൻ വന്ന്, ശര

ണം സ്വമിൻ! ഇനി കാൽനാഴികപ്പകൽ മാത്രമേ ഉള്ളൂ. അതിനുള്ളിൽ രാവണിയെ വധിക്കുന്നതായും പ്രയാസമാണ്. സൂര്യൻ അസ്തമനമാവാൻ സമയം നോക്കിക്കൊണ്ടാണ് രാവണിയിരിക്കുന്നത്. കാരണം രാക്ഷസന്മാർ രാത്രിഞ്ചരന്മാരാണ്. രാക്ഷസന്മാർക്കു ദാസ്യകാരത്തിൽ മായത്തിന്നു അധികം ശക്തി ഉണ്ടാവും. ആയതുകൊണ്ടു യുദ്ധം നാളെ ആവാം. യുദ്ധകളും വീട്ടു പാടി വീട്ടിലേക്കു പോകുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടെ ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! രാവണി യുദ്ധത്തിൽ മടങ്ങിപ്പോയവനല്ല. വില്ലോടുകൂടി ആകാശത്തിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്തു വേണ്ടു കെട്ടി എന്തു വഴിക്കു വരുമോ എന്നറിവാൻ കഴിയില്ല. സുഗ്രീവാദികൾ വളരെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നു. നീ പോയി അവർക്കു ക്ഷത്ത് ശമിപ്പാനായി നല്ല ഫലമൂലപകപങ്ങളെ കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു വിഭീഷണനെ വനത്തിലേക്കയച്ചു അംഗദൻ കയ്യിൽവീലും കൊടുത്തു നിലക്കുന്നതിനെ രാവണി ആകാശവീഥിയിൽ നിന്നുകണ്ട് പറയുന്നു.

ന ഗ ര സ്രം .

നല്ല സമയം. പടനിലത്തിൽ രാമനേയും വിഭീഷണനേയും കാണുന്നില്ല. ലക്ഷ്മണൻ അംഗദൻ കയ്യിൽ വീലും കൊടുത്തു നട്ട തറിയെപ്പോലെ നിലക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു പണ്ടു പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ ഭക്തമായ നാഗാസ്രമെടുത്തു അഭിമന്ത്രിച്ചു തൊട്ടു കുകയും നാഗപാശം സുഗ്രീവാദി വാനരങ്ങളെയും ലക്ഷ്മണനേയും ബന്ധിച്ചു അവരെല്ലാം പടനിലത്തിൽ വീഴുകയുംചെയ്തു. അനന്തരം രാവണി രാവണനെക്കണ്ടു ശരണം പിതാവേ! ശത്രുപക്ഷിയായ വിഭീഷണൻ ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള വാനരങ്ങളേയും ലക്ഷ്മണനേയും നാഗാസ്രം തൊട്ടുത്തു ഞാൻ യുദ്ധകളത്തിൽ വീഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നു. നാളത്തെ യുദ്ധത്തിൽ രാമനെ വധിച്ചുതരാം. ഇപ്പോൾ തൈലത്തൊണിക്കു പോകുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണി പോയതിനുശേഷം വിഭീഷണൻ ഫലമൂലപകപങ്ങളെക്കൊണ്ടു യുദ്ധകളത്തിൽവന്ന് മരിച്ചു കിടക്കുന്ന ലക്ഷ്മണൻ മുതലായവരെക്കണ്ടു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യോ കഷ്ടം! ഇളയ സ്വാമിയോടു

പാടിവീട്ടിലേക്കു പോകാമെന്നു ഞാൻ അപ്പോഴും പറഞ്ഞു. അതു കേൾക്കാതെക്കണ്ടല്ല ഈ സങ്കടം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നതു. ഇതു ഭഗവാൻ കേട്ടാൽ എന്നെ എന്തെല്ലാം പറയുമോ? ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകൻ രാവണിയെക്കൊണ്ടു ലക്ഷ്മണനേയും പടകളേയും കൊല്ലിച്ചവനാണ്. കൂടെനിന്നു കുടികടുത്ത, സ്വാമിദ്രാഹിയാണെന്നു പറയതെ ഇരിക്കുകയല്ല. ഞാനും ഇവരോടുകൂടി മരിച്ചിരുന്നാൽ ഉപദ്രവമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നു വ്യസനിക്കുമ്പോൾ തന്റെ മന്ത്രിയായ അനലൻ വന്നു വ്യസനിച്ചിട്ടു ഫലമെന്താണ്. ഞാൻ പോയി രാമസ്വാമിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാം. എന്നു പറഞ്ഞു പാടിവീട്ടിൽ വന്നു ഭഗവാന്മാടു വിചരങ്ങളെല്ലാം കേൾപ്പിച്ചു. അതു കേട്ട ഭഗവാൻ യുദ്ധക്ഷമത്തിൽ വന്നു അഗ്നിക്കുണ തൊടുത്തു അന്ധകാരത്തെ നീക്കി പടകളെക്കണ്ടു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യോ! കഷ്ടം! സുഗ്രീവാദികളായ ഇരുപത്തൊന്നു രാജാക്കളും നാല്പത്തിരണ്ടു മന്ത്രിമാരും മരിച്ചല്ലെ കണേന്നത്? ഈ എഴുപതു വെള്ളം സൈന്യങ്ങളിൽവെച്ചു ഭൂവനെങ്കിലും ദുഃഖിക്കേണ്ടെന്നു പറയാനില്ലല്ലോ. എന്നു പറഞ്ഞു നടക്കുമ്പോൾ സുഗ്രീവ്നെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു: അയ്യോ സുഗ്രീവ! നാം സകലപേരും സുബോധരോഹണം ചെയ്തു ലങ്കയെ വണ്ണിച്ചുനില്ക്കുമ്പോൾ ഗോപുരപരിയിൽ രാവണനെക്കണ്ടു തൽക്ഷണം നീ ചാടി അവന്റെ മകുടഭാഗം ചെയ്യവനല്ലെ. അങ്ങിനെ ഉള്ള രാവണപുത്രന്മാൽ നീ മരിക്കേണ്ടിവന്നതിനെ ആലോചിച്ചാൽ വലിയ വേദനയായിരിക്കുന്നു എന്നും പറഞ്ഞു സുഗ്രീവന്റെ വലത്തെ ഭാഗം അംഗദൻ കിടക്കുന്നതു കണ്ടു അയ്യോ അംഗദ! നിന്റെ അച്ഛൻ മരണസമയത്തു നിന്നെപ്പിടിച്ച് എന്റെ കയ്യിൽ തന്നെ രക്ഷിച്ചു നിങ്ങളെ മകനെപ്പോലെ വിശ്വസിക്കേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കേ, രാവണിയുടെ സായകുപെട്ടു മരിപ്പാനല്ല ഇടവന്നുപോയത്. ഞാൻ ഇത്ര വിധയില്ലാത്തവനായിത്തീർന്നുവല്ലോ. എന്നു പറഞ്ഞു ഹനുമന്തെക്കണ്ടു പറയുന്നു. അയ്യയ്യോ മാതൃത! നീ നിമിത്തം ജനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുവാൻ എടവരുമെന്നു കരുതിയല്ലെ ഇരുന്നത്. രാവണിയുടെ സായകുരോ നീ മരിപ്പാ

നും അതു കണ്ട സ്രീകളെപ്പോലെ മാറത്തടിച്ച ദുഃഖിപ്പാനുണ്ടല്ല എനിക്കു ഇട വന്നുപോയത്. മേലിൽ ഞാൻ പ്രാണനോടുകൂടി വസിച്ചിട്ടു പ്രയോജനമെന്താണ്. എന്നു പറഞ്ഞു അവിടംവിട്ടു ലക്ഷ്മണനെക്കണ്ടു മാറത്തടിച്ച ദുഃഖിച്ചു പറയുന്നു. എടോ സൌമിത്രേ! മാതാപിതാക്കളാൽ ത്യാജ്യനായി അയാൾപ്രായയും ഉപേക്ഷിച്ചു ഭാര്യയേയും അന്യനു കൊടുത്തു ഭാര്യവിഷ്ണുഗിയാതി നടക്കുന്ന എന്നെ രക്ഷിപ്പാനല്ല നീ വില്ലെടുത്തു കൂടെ നടന്നത്. ഒരു കാലം വേദങ്ങൾ തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു എന്നുവന്നാലും നീ എന്നെ പിരിയുന്നവനല്ലല്ലോ. നീയും എന്നെ പിരിഞ്ഞുപോയോ? എന്നെവിട്ടു നിന്റെ പ്രാണനെക്കൊണ്ടുപോവാൻ ധർമ്മജാവിന്നു ധൈര്യം വന്നുവല്ലോ. ഒരുവന്റെ പ്രയത്നത്താൽ ലോകത്തിൽ ഭാര്യ, പുത്രൻ, മാതാ, പിതാ, ധനം, ഭൂമി, ആഭരണം ഇതു കളെ സമ്പാദിപ്പാൻ സമർത്ഥനായി എന്നു വരും. എന്നാലും തന്നിൽ താഴെ ജനിച്ച അനുജനെ സമ്പാദിപ്പാൻ സമർത്ഥനാവുന്നതല്ല. മേലാൽ യുദ്ധവും വേണ്ട. ജാനകിയും വേണ്ട. ഞാനും നിന്റെ മേൽ വീണു മരിച്ചു പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണന്റെ മേൽ വീണു ധർമ്മാലസ്യപ്പെടുകയും അതു കണ്ടു വിഭീഷണൻ സ്വാമിയുടെ പാദാഭിവാദ്യം ചെയ്തു നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു വിഭീഷണോടു ഭഗവാൻ ശ്രോധിച്ചു, എടോ സ്വാമിദ്രോഹി! വിശ്വാസപാതകി! അതികായവധം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ലക്ഷ്മണനെ കൂട്ടി എന്റെ അടുക്കലേക്കു വരണമെന്നല്ല ഞാൻ പറഞ്ഞുവെച്ചത്. രാവണിയോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ആർ നിന്നെ സമ്മതം തന്നു. ഇങ്ങിനെ നീ ചെയ്യുമെന്നു സ്വപ്നത്തിൽകൂടി ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. കൂടെനിന്നു കുല കൊടുക്കുകയല്ലേ നീ ചെയ്യൂത്. എടോ രാവണി വന്നു അനുജനോടു നേരിട്ടു ആ അവസരത്തിൽ ഒരു വാനമെന്ന എന്റെ അടുക്കലേക്കു വിവരം പറയുവാൻ അയക്കാതിരിപ്പാൻ കാരണമെന്ത്? എടോ ആ സമയം ഞാന്നറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ നാഗാസ്രം തൊടുത്തു രാവണിയുടെ കയ്യും തലയും നിവർത്തുവീഴത്തക്ക അസ്രംതൊടുത്തു അനുജനെ രക്ഷപ്പെടുത്താതിരിക്കുമോ. അയ്യോ ദ്രോഹി! ഇങ്ങിനെ എന്നെ

കെട്ടത്തുകളെത്തു ചല്ലാ. സകല വാനരങ്ങളും നീ അഭയം ചോ
ദിച്ചു വന്നപ്പോൾ നിന്നെ സ്വീകരിക്കുകതന്നെ പാഞ്ഞു. എന്റെ
ശുദ്ധത കൊണ്ടല്ല ഞാൻ നിന്നെ രക്ഷിച്ചത്. മോക്ഷമുഖ്യം
ക്കും ആയുർവ്യവസ്ഥയ്ക്കുവന്നാണ് ഞാൻ എന്നുള്ള അഹങ്കാരമൊല്ല നീ
കാണിച്ചത്. പോടോ പോ; നിന്നെ എനിക്കു കാണേണ്ടുന്നവശ്യ
മില്ല. എന്നതിനേക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം രാമച
ന്ദ്ര! അടിയൻ മനസ്സിൽ ഉജ്ജ്വലിക്കാതെകണ്ടുള്ള കാര്യങ്ങളെ വി
ചാരിച്ചു നിന്തിരുവടി അടിയന്റെ പേരിൽ പരിഭവിക്കരുത്.
സത്യം ഇങ്ങിനെയാണല്ലോ. യഥാർത്ഥം ചേര ഉണ്ട്. ആയതുക
ളെ ഉണർത്താം കേൾക്കുക എന്നു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു: സ്വാമി
ൻ! അങ്ങയുടെ അനുജൻ അതികായന്റെ തലയറത്തു ഭൂമിയി
ലിട്ട ഉടനെ സുഗ്രീവാദികളെക്കൂട്ടി യുദ്ധകളും വിട്ടുനീങ്ങുമ്പോൾ
അഗ്രഗണ്യനായ രാവണി നാല്പതുവയസ്സും പടയോട്ടക്കൂടെയും ധൃ
രൂക്ഷൻ, മഹാപാശ്ചനെന്ന തേരാളികാക്കുന്ന രണ്ടു രാക്ഷസന്മാ
രോടും കൂടി ഇരുഭാഗവും അഞ്ഞൂറഞ്ഞൂറ രഥത്തോടും താൻ മദ്ധ്യ
ത്തിൽ മഹാരഥമേറി മേഘഗജനും ചെയ്തു പടനിലത്തിൽ വന്നു
തിനെ നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജൻ കണ്ടു ശുരാദികളെ നിഗ്രഹി
ച്ചുസമയം സുബ്രഹ്മണ്യനുണ്ടായ ക്രോധംപോലെ നേത്രത്തിൽനി
ന്നു അഗ്നിക്കുട്ടകൾ ചിതറി. അടിയനെ നോക്കി ആരാണി
പ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നതെന്നു ചോദിക്കുകയും അതുകേട്ടു രാവ
ണിയുടെ വിവരങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ അറിയുംവണ്ണം ഉണർത്തിക്കുക
യും ചെയ്തു. അതു കേട്ടു ഇന്ദ്രജിത്തം എന്നുള്ള പുഞ്ചിരിയോടുകൂ
ടി തന്റെ സൈന്യങ്ങളെ താൻ ഹംസയുദ്ധം പകുത്തു ഹനനമാ
ന്റെ പുമലിൽ ആരോഹിച്ചു അസ്രങ്ങളെ ശരവാണം ചെയ്തു.
രാവണി സത്യയുദ്ധം, ശാഠ്യയുദ്ധം ചെയ്തു ജയിക്കുന്നു കണ്ടു മ
യായുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ആ മായങ്ങളെയെല്ലാം ലക്ഷ്മണൻ പോ
ക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്ത് നാഗാസ്രം തൊടുകാതെന്നു പറയുകയും കൂ
ടെ തടുക്കാതെന്നു ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതിനേക്കേട്ടു എടുത്ത അ
സ്രം തൊടുകാതെ വില്ലോടുകൂടി ആകാശത്തിൽ മറഞ്ഞതിനെ ല
ക്ഷ്മണൻ കണ്ടു അടിയനെ വിളിച്ചു നീ കുറെ ഫലമുലപക

ങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു വാനരങ്ങളുടെ ക്ഷീണം മാറ്റുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു അതുകളെ കൊണ്ടുവരുവാൻ വനത്തിലേക്കു അടിയൻ പോയ അവസരത്തിൽ ആകാശത്തിൽനിന്നു നാഗാസ്രം തെടുത്തതാണ്. ലേശംപോലും അടിയൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഈ വിവരം നിന്തിരുവടിയെ അറിയിക്കാതിരിപ്പാൻ അവകാശമെന്തെന്നാണ് നിന്തിരുവടിയുടെ ചോദ്യം. അഗ്രഗന്ത്രനായ രാവണൻ തന്റെ നാല്പതുവെള്ളം പടകളെ പത്തുപ്ലഹം പകുത്തു നമ്മുടെ എഴുപതുവെള്ളം പടകളെ വളഞ്ഞുപോയതിനാൽ ഒരു ചെറുവാനരനായെങ്കിലും നിന്തിരുവടിയുടെ അടുക്കുലേക്കു വിവരം അറിയിപ്പാൻ അസാധ്യമായിരുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണു യഥാർത്ഥം. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു: ഹേ ലക്ഷേഷര! ഈ നാഗാസ്രം രാവണിക്കു കെടുത്തത് ആരാണു? അസ്രത്തിന്റെ വൈഭവം എന്തു? നീ അറിയുന്നവണ്ണം പറയുക. എന്നതിനെക്കൂട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു.

നാഗാസ്രത്തിന്റെ ഉത്ഭവം.

ശരണം രാമചന്ദ്ര! പണ്ടു നാഗാസൂരൻ എന്നവനെ വധിപ്പാനുണ്ടാണു ബ്രഹ്മാവു സത്യലോകത്തുവെച്ച് ഒരു ആഭിമാരം ചെയ്തതും അതിൽനിന്നു ഒരു സപ്തം ഉണ്ടാവുകയും ത്രിമുത്തികളും കൂടി നാഗാസൂരനെ കുലചെയ്തു മടങ്ങിവരിക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. നാഗപാശം അതിവേഗത്തിൽ വീരമഹേശ്വരനെ അസൂരപുരിയിൽ പോയി നാഗാസൂരന്റെ കോട്ടയുടെ പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽനിന്നു ഒരു ഹങ്കാരം ചെയ്തതും ആ ഹങ്കാരം നിമിത്തം ആ പട്ടണത്തിലുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ഗർഭമലസുകയും കോട്ടയുടെ ഗോപുരങ്ങളിടിഞ്ഞു ചാടുകയും വിഷജപാലയോടു അനേകമസൂരന്മാർ മരിക്കുകയും ചെയ്തതിനെ ദൂതന്മാരാൽ നാഗാസൂരൻ അറിഞ്ഞു തന്റെ 200 കോടിപ്പടയേയും വീരസേനനെന്ന പടനായകനേയും യുദ്ധത്തിന്നയച്ചു. വീരസേനൻ തന്റെ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി ഗോപുരത്തിൻ്റെടുക്കൽ വന്നുനോക്കിയതിനെ നാഗപാശം കണ്ടു തന്റെ ഫണത്തെ അമ്പതുയോജന പരത്തി ഒരു ഹങ്കാരം ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം പുറപ്പെട്ട വിഷജപാലകൾ

എന്നു വീരസനനും പടകളും നശിച്ചു. അതിനെ അറിഞ്ഞു വീരകസരിയായ മന്ത്രിയും 1000 കോടി പടകളും വന്നു സപ്പത്തിനെ നേരിട്ടു. അതുകണ്ടു സപ്പാ തൽക്ഷണം തന്റെ വായപിളർ അവരെയെല്ലാം ആചമനം ചെയ്തു. ആ വിവരം അറിഞ്ഞു നാഗാസുരൻ ക്രോധാഗ്നിയിൽ ജ്വലിപ്പിച്ചു ഇതു മഹാ അന്യായവും അപമാനവും ആയല്ലോ എന്നു കരുതി അക്ലാപവാഹനമേരിക്കാരപാണിയായി പുറപ്പെട്ടു പത്മാമണ സംഖ്യയോടുകൂടിയ പടകളോടുകൂടി സപ്പത്തെ വന്നു കാണുകയും ആ സമയം സപ്പം അസുരനെ നോക്കി ഹേ! അസുരശരപര! നീ അസുരശരപരമാണെങ്കിലും നിന്റെ പിതാവ് ഞങ്ങളുടെ വംശത്തിൽ ഒരുവനായിരിക്കണം. കാരണം നിന്റെ മുഖം സപ്പാകൃതിയാണെന്നും. എന്നോ ആവട്ടെ. നീ മുഖവ മരിക്കുന്നുവാ; അല്ല പടകളുടെ മരണം നിന്നെക്കുറേണമെന്നാണോ എന്നതുകേട്ടു അസുരൻ അതിന്നു സമാധാനം അസ്രംകൊണ്ടാണ് എന്നും പറഞ്ഞു അനേക ബാണങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കുകയും അയക്കുന്ന ബാണങ്ങളെല്ലാം വിഷാഗ്നിയാൽ ഭസ്മമായി പോകുന്നതിനെക്കണ്ടു നാഗാസുരൻ അതിവേഗത്തിൽ കാരപാണിയായി സപ്പത്തിന്റെ നേരിട്ടു ചാടുകയും അതുകണ്ടു സപ്പം വാ പിളിന്നു നാഗാസുരനെയും അവന്റെ സൈന്യങ്ങളേയും ഭൂജിച്ചു തുപ്തനായി മടങ്ങി ത്രിശൂത്തികളുടെ അടുക്കലേക്കു വന്നു സന്തോഷവർത്തമാനങ്ങളെപ്പറ്റി ആ പരമേശ്വരസ്വാമി അണിഞ്ഞ സപ്പങ്ങളിൽ താൻ ഒരുവനായിരുന്നു, അങ്ങിനെ കുറുക്കുലം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ ഒരു ദിവസം പരമേശ്വരസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു ലോകങ്ങളെല്ലാം ഒരു പ്രാവശ്യം സഞ്ചരിച്ചു കാരണമെന്നു മേഹാമുണ്ടു. ആയതിന്നു കല്പന തരണമെന്നു സപ്പമായ നാഗപാശം അപേക്ഷിക്കുകയും ആയതിന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു ശാസ്താവദീപിൽ മാത്രം പോകരുതെന്നു കല്പിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. നാഗപാശം കൈലാസത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു അമ്പതു കോടി യോജന വിസ്താരമായ ഭൂലോകത്തിൽ ശാസ്താവദീപ് ഭൂമിക ബാക്കിയുള്ള പതിപട്ടണനാഗഗ്രാമങ്ങൾക്കെന്നാഴിയായെ സഞ്ചരിച്ചു അവിടവിടങ്ങളിലുള്ള

അത്യാത്മതങ്ങളെക്കണ്ടു മടങ്ങുകയും മറ്റേത്തിൽ വെച്ചു ശരണമലഭിപ്പിപ്പിലേക്കു പോയാൽ എന്താണവിടെ? ത്രിമൂർത്തികളാലും അസാക്ഷ്യമായ നാഗാസുരനെ വധിച്ചുവന്നാണ് ഞാൻ. ശത്രുക്കളുടെ ബാധ എനിക്കുണ്ടാവുന്നതല്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ ആയതും കാണാമല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു മടങ്ങി നാഗപാശമെന്ന സപ്പ് ശരണമലഭിപ്പിലേക്കു വന്നു നോക്കുമ്പോൾ അവിടെ വസിക്കുന്നവർ തന്റെ ഗോത്രസംജാതന്മാരായിരുന്നു അവരോടു നാഗപാശം ക്രോധിച്ചു ഹേ പ്രജകളെ! നിങ്ങൾ എന്നെ ആരെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയോ. ഞാൻ സപ്പ് രാജാവാണ്. ത്രിമൂർത്തികളാലും അസാക്ഷ്യമായ നാഗാസുരനെ വധിച്ചുവന്നാണ്. എന്നെ നിങ്ങൾ മാനിക്കാതിരുന്നാൽ ഞാൻ നിങ്ങളെ ഗോത്രത്തോടെ നശിപ്പിക്കും. എന്നതിനെക്കൂട്ടു വേണ്ടത് അങ്ങിനെയല്ല നമ്മുടെ കലകാലനായ പന്നഗാരി എന്ന ഒരു പക്ഷിയുണ്ട്. ആയവന്നു നാമം ഗരുഡൻ എന്നാണ്. അവൻ വർഷാവസാനത്തിൽ ഇവിടെ വരും. അവന്നു അന്നെക്കു വേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം ഒരുക്കണം അല്ലെങ്കിൽ അന്നു സപ്പ് ഭക്ഷണമാണ്. ആ ദിവസം ഇന്നാണ്. ഗരുഡൻ വരേണ്ടുന്ന സമയമായി. ആയവനെ അങ്ങുന്നു ജയിച്ചു ശത്രുബാധ ഒഴിച്ചാൽ ഇനി മേൽ സുഖമായി ഭവിക്കാം. അങ്ങിനെ കഴിയുമോ എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു നാഗപാശം മന്ദഹാസത്തോടുകൂടി പക്ഷി എന്നെ കണ്ടുവെന്നാൽ പ്രാണൻ കളയും. സാരമില്ല. എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ പക്ഷിഗ്രന്ഥം അതിവേഗമായി വരുന്നതിനെ കണ്ടു സപ്പങ്ങൾ നടുനടുക്കുകയും നാഗപാശം പക്ഷിയെ മാനിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുതിനെ കണ്ടു ഗരുഡൻ ക്രോധിക്കുകയും നാഗപാശമെന്ന സപ്പം തന്റെ ഫണത്തെ പരത്തി ഗരുഡന്മാരുടേയും തുടങ്ങുകയും ഇങ്ങിനെ അന്യോന്യം തമ്മിൽ ഒരു നൂറു സംവത്സരം അതികഠിനമായ യുദ്ധം ചെയ്തു നാഗപാശം അധികമായ ക്ഷീണത്തോടുകൂടി പിൻ മടങ്ങി ഒരു കുഹാരത്തിൽ ഒളിച്ചു ആ മറ്റുമായി തന്നെ പരമേശ്വരസ്വമിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു ദണ്ഡനമസ്താരം ചെയ്ത് എന്നെ രക്ഷിക്കണമെന്നപേക്ഷിച്ചു. പ

രമേശ്വരസ്വാമി സപ്താത്ത നോക്കി അല്പായു നാഗപാശമേ, നീ
 നെ ഞാൻ രക്ഷിച്ചു. നീ ഇതുവരെ എവിടെപ്പോയിരുന്നു! എന്നു
 പറയുന്നതിനിടയിൽ ഗരുഡൻ അതിവേഗത്തിൽ വന്നു പരമ
 ശ്വരസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു സ്വാമിൻ അടിയന്റെ ശത്രുവാണ്
 ഈ നാഗപാശം. ഒരു നൂറു സംവത്സരമായി ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ യു
 ദ്ധം ആരംഭിച്ചിട്ടു ഇന്നു അടിയനെ അറിയാതെ ചാടിപ്പോന്നുവ
 നാണ്. ആയതുവകാണ്ടു ഇവന്റെ പ്രാണനെ അടിയന്നു ദാനം
 ചെയ്യണമെന്നു ഗരുഡന്റെ അപേക്ഷയെ കേട്ടു ഹേ ഗരുഡാ!
 ഈ വിവരമൊന്നും ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. നാഗപാശം എന്നു
 നമസ്കരിച്ചു രക്ഷിക്കേണമെന്നുപക്ഷിക്കുകയും അപ്പുണ്ണും ഞാൻ
 അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പിന്നെയാണ് നിന്നെ കണ്ടു
 കാഴ്ച മനസ്സിലായത്. ആയതുവകാണ്ടു തൽക്കാലം അവനെ
 ഞാൻ രക്ഷിച്ചു. എങ്കിലും ഒരു കാലത്തു നാഗപാശത്തെ ഭുജി
 പ്പാൻ നിണക്കിടവരുവാനായി ഞാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു എ
 ന്നു പറഞ്ഞു ഗരുഡനെ അയക്കുകയും നാഗപാശത്തെ പണ്ടേ
 ത്തെ സ്ഥിതിയിൽ വെക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതിൽപ്പിന്നെ രാവ
 ണി തന്റെ കലശൽക്കുറവായ ശുക്രമഹർഷിയാൽ പരമേശ്വരസ്വാ
 മിയുടെ അടുക്കൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു വരായുധം ഉണ്ടെന്നറിഞ്ഞു സേ
 വചെയ്തു പരമേശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമാക്കി നാഗപാശം തരേണമെ
 ന്നുപക്ഷിക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്തിനു നാഗപാശത്തെ ദാനം ചെയ്ത
 യും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമാണ് നാഗപാശത്തിന്റെ വൈഭവം എന്നു
 തിനെ കേട്ടു ഗോവൻ പറയുന്നു. ഹേ ലങ്കേശ്വര! ഈ അസ്രം
 വീണ്ടെടുക്കേണമെങ്കിൽ ആർ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കും എന്നു
 തിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ഒന്നാ കൊടുത്ത പരമ
 ശ്വരൻ അല്പായുക്കിൽ തൊടുത്ത ഇന്ദ്രജിത്ത് അല്പായുക്കിൽ ഈ
 നാഗപാശംതന്നെ. ഇങ്ങിനെ മൂന്നാൽ ഒരുവൻ വിചാരിച്ചല്ലാ
 തെ മറ്റൊരു വിചാരിച്ചാലും ഈ അസ്രത്തിനെ വീണ്ടെടുപ്പാൻ
 പ്രയാസം. എന്നാൽ ശരീരത്തിൽനിന്നു വേർപെടുന്നതു എ
 പോഴാണെന്നു വെച്ചാൽ പ്രാണനും പാശവും ഭവസരത്തിൽ
 പിരിയുക ആകയാൽ ഈ സപ്തത്തിന്നത്ര ശക്തിയുണ്ട്. എന്നു

തിന്നെക്കൂട്ട ഭഗവാൻ ധർമ്മമുണ്ടെങ്കിൽ രക്ഷിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണന്റെ വക്ഷോഭഭംഗത്തിൽ താൻ വീണ്ടു മോഹാത്മ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകണ്ടയല്ലാം കണ്ടു ഗഗനപാരികളായി നില്ക്കുന്ന ദേവന്മാർ നാഗാരിയായ ഗരുഡനെ സ്തുതിക്കുകയും ഗരുഡൻ പ്രത്യക്ഷമാകുകയും പശ്ചിമദിക്കിൽനിന്നു ഗരുഡന്റെ വരവിനെ കണ്ടു ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോടു, നോക്കുവിൻ ദേവകളേ ഗരുഡഭഗവാന്റെ വരവു അത്യുത്തമമുണ്ട്. കോടികോതത്തിനും ദുഃഭംഗത്തുള്ള അണുമാത്രമായ പദാത്മങ്ങളെ അടുത്തുകാണത്തക്ക സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയ ഗരുഡഭഗവാൻ തന്റെ മണ്ടു നേത്രങ്ങളിൽനിന്നും നേത്രാശ്രുക്കൾ ധാരാളമായി ഒഴുകുന്നതിനെ നോക്കുവിൻ. തന്റെ വലഞ്ഞ നേത്രത്തിൽനിന്നു സന്തോഷസഫിലവും എടുത്തെ നേത്രത്തിൽനിന്നു സന്താപസഫിലവും തന്തുവിട്ടാണ് കാണുന്നത്. എന്നാൽ സന്തോഷമത്ര സന്താപമത്ര എങ്കിൽ സർവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയെ പിരിഞ്ഞു അനേകകാലമായി ഇന്നു കണ്ടു ഭരിപ്പാൻ സംഗതി വന്നു വല്ലോ അതും സർവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയുടെ കരുണാതന്നെ എന്നുള്ളതിനെ വിചാരിച്ചു സന്തോഷാശ്രവും. അയ്യോ കഷ്ടം താൻ ഒരു ക്ഷത്രിയവംശത്തിൽ ജാതനായി രാജ്യഭ്രഷ്ടനായി ഭാര്യ വിടയാഗിയായി മൃഗപ്രായേണ വനത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു അനന്തരം ലങ്കയിൽ കടന്നു രാക്ഷസന്മാരോടു മത്സരിച്ചു അനുജനെ കലകൊടുക്കേണ്ടി വന്നുവല്ലോ എന്നാലോചിച്ചും ഇപ്രകാരമുള്ള ദുഃഖങ്ങൾ എന്റെ സ്വാമിക്കും വന്നനുജവിച്ചതു ഞാൻ കണ്ടേണ്ടിവന്നുവല്ലോ എന്നതിനെ വിചാരിച്ചു സന്താപാശ്രവും ഇങ്ങിനെയുള്ള നേത്രജലങ്ങളോടുകൂടി ഭഗവാന്റെ നീലമോലശ്യാമവണ്ണമായ തിരുമേനി സ്വരൂപത്തെ കാണാനുള്ള വരവാണ്. വൈനതയെന്റെ പക്ഷവാതങ്ങളോടെ സമുദ്രത്തിലുള്ള തിരശ്ശോഷങ്ങൾ ഒന്നോടൊന്നു സംഘടനപ്രതിഘടനങ്ങളെ ചെയ്യുന്നു. എന്നു തന്നെയല്ല ഭൂമിയിലുള്ള അന്ധകാരങ്ങളെല്ലാം നീങ്ങുന്നു. ഇത്ര ശക്തിയോടുകൂടിയ തന്റെ നാലു പക്ഷങ്ങളിൽനിന്നും ഇരുപത്തിനാലു ക്ഷരസംയുക്തമായ പ്രണവത്തെ ഭൂപനിഷ്ടിക്കുന്നതു നോക്കു

ക. ഗരുഡഭഗവാന്റെ രേജസ്സു അടുത്തടുത്തു വരത്തോറും വാനങ്ങളുടെ മേൽ അവലംബിച്ചിട്ടുള്ള നാഗപാശങ്ങൾ കെട്ടഴിയുന്ന അത്യുഷ്ണതം നോക്കവിൻ. എന്നു ഗരുഡായനമഃ ഗരുഡായനമഃ എന്നു സ്തുതിച്ചു ഇന്ദ്രാദികൾ നില്പ ഗരുഡൻ വന്നു സപാമിയെ സ്തുതിക്കുന്നു.

ഗരുഡസ്തുതി

ക വ ! .

ദേവോതിതേവർപലരാലുംനാനുതിരനാമമേതുതിരവായി
മൃവതവായുലകെടൊരഴുമരശ്ലമേന്മേമുതൽചാ
മേവതയിമ്പമേവമേവിമേവിനെടുവീടുകാടുമുടിവായി
ആവായിവരന്തിഅഴുവാർകൊലാരുനാനിരേകമാണ്ണയറിവാർ.

ശ്രീമൽനാരായണ ശരണം. പരബ്രഹ്മസ്വരൂപ ശരണം; അഖിലാഞ്ചലകാടി ബ്രഹ്മണ്യനായക ശരണം; കൗസല്യാഗാധിവാസശരണം; ഭരണരാജനന്ദനാശരണം; വിശ്വമിത്രയജ്ഞപരിപാലകാശരണം; താടകപ്രാണാപഹാരശരണം; അഹല്യാശാപവിമോചനാശരണം; ത്രയാമ്പകംചാപചണ്ഡിത ശരണം; സീതാപാണിഗ്രഹമുത്തയശരണം; ഭാഗ്യവരമഗച്ഛശരണം; അയോദ്ധ്യാധിവാസശരണം; പട്ടാഭിഷേകപ്രിയശരണം; കോടിമാത്തണ്ഡവിജയികീരീടമണിമകുടവിലസൽ ശ്രീവീരരാഘവാശരണം; സർവ്വേന്ദ്രിയഭ്രമപശാന്ത സിദ്ധയോഗി ജനവിശുദ്ധമാനസ, സരോജനീയാസ, ഹംസരാജ, ശ്രീവീരരാഘവാശരണം; തുണഭരതലക്ഷ്മണ, സഹോൽഭുത, തരകപരബ്രഹ്മമുത്തയ ശരണം; ഘനവിജയഗുരൂണ്ണീരകോഭണ്ഡപരണേശരണം; അമൃതകിരണകലശ, ഭൂപക്രമക്രാന്തമകരമണിക്ഷണ്ഡലപ്രകാശശരണം; ഫണിവിക്ടമാലികാഭരണവനിതപകേമലയുഗളശ്രീവീരരാഘവാശരണം; നപാമിൻ പന്ത്രണ്ടു ആഭിത്യന്മാരും പതിനൊന്നു തദ്ദന്മാരും അയ്യവസൃഷ്ടാലും സപ്തജ്വലികളാലും ആറു ശാസ്ത്രങ്ങളാലും അഞ്ച് ഭീതങ്ങളാലും നാലു വേദങ്ങളാലും ത്രിമുത്തികളാലും സ്തുതിക്കപ്പെടുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ കടാക്ഷവീക്ഷണം ലഭിക്കപ്പെടുന്നവനു ജനനം മരണം

മെന്ന രണ്ടു കരയോടുകൂടിയ സംസാരസംഗാത്തിൽനിന്നു ഉത്ഥാനംചെയ്ത് നിത്യാനന്ദമെന്ന അവസ്ഥാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കാം സർവ്വശരണയായി നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യമില്ലാതെ ഞാൻപ്രാപ്തനാകാൻ ഞാൻ ക്ഷത്രിയൻ ഞാൻ വൈദ്യൻ ഞാൻ ശൂദ്രൻ ഞാൻ രാജ ഇവൻ പ്രജ ഞാൻ ഗുരു ഇവൻ ശിഷ്യൻ ഞാൻ ധനികൻ ഇവൻ ദരിദ്രൻ എന്നു നടിച്ചു ദുഃഖസ്വരാനന്തരം സുഖം സുഖസ്വരാനന്തരം ദുഃഖം. ജനനാനന്തരം മരണം മരണാനന്തരം ജനനം. എന്ന കലപകളിൽനിന്നു പലപ്പോഴും വലം തിരിയുന്ന അജ്ഞാനികളുടെ അന്ധകാരത്തെ നീക്കി ജ്ഞാനോപദേശം ചെയ്തും ദുഷ്ടനിഗ്രഹം ശിഷ്ടപരിപാലനത്തിനായും ധർമ്മത്തെ ലോകത്തിൽ നിലനിർത്തി ഭാരതത്തിൽ രക്ഷിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ട് എടുത്ത സ്രീവേഷ്ടധാരീപുരുഷനായ നിന്തിരുവടിയെ മായാസമ്പ്രദായമായ വിദ്യ അടിയന്തോടു കാണിക്കേണ്ടമെന്നില്ല. അങ്ങനെയായിട്ട് ഈ വേഷത്തെ കെട്ടിച്ച് സഭയിലേക്കു അയച്ചത് അടിയന്തല്ലെ സ്വാമി; ആയതുവെക്കണ്ടു ധർമ്മിയനെ തൃക്കണ്ഠപാർത്തളേണമെ രമചന്ദ്രപ്രഭോ! സ്വാമിൻ എന്നു ഗതധാരൻ സ്മരിക്കട്ടെ കേട്ട് കാരുണ്യവാരാണിധിയായ രമസ്വാമി പക്ഷിയെ തൃക്കണ്ഠാത്ത് കടാക്ഷിച്ചുപറയുന്നു. അല്ലയോ പക്ഷി നീ ആരാൻ. എവിടെനിന്നു വന്നു. അഗ്രഗണ്യനായ രാവണിയുടെ നാഗപാശത്താൽ എഴുപതു വെള്ളം വാനരങ്ങളും എന്റെ അനുജനുംപെട്ട് ശവശരീരികളായി കിടക്കുന്ന മദ്ധ്യേ നീ ഒരുവൻ വന്നു ഇത്രയും ശരീരികളുടെ പ്രാണനെ ദാനംചെയ്തു ഒരു പ്രാണദാതാവാണ് നീ എന്നതിലേക്കു വാദമില്ല. ഇത് ആലോചിക്കുമ്പോൾ എന്റെ പൂർവ്വികന്മാരായ ക്ഷത്രിയരോക്കന്മാർ ചെയ്ത സുകൃതമൊ ഇങ്ങനെ ഒരു പക്ഷിയായി വന്ന് ഈ ആപല്ക്കാരത്തെ രക്ഷിച്ചതു എന്നും ശരിക്കുണ്ടു. പഞ്ചദാതാക്കൾക്കിടയിൽവെച്ചു നീ പ്രാണദാതാവാണ്. നിന്നെ എന്തെന്നാണ് വിളിക്കേണ്ടതെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. നീ ചെയ്ത സഹായത്തിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി വല്ലതും ചെയ്യാൻ ഞാൻ അസമർത്ഥനാണ്. അയ്യോ! അയ്യോ! എന്റെ കൈവശമില്ല. സമയോചി

തരയിച്ചെയ്യ നന്ദി ലഭ്യമായിരുന്നാലും അതിനെ ലോകത്തെ
ക്കുറവു വലുതെന്നു കരുതണം. അങ്ങോട്ടു യാതൊരു ഉപകാരവും
ചെയ്യാതിരിക്കെ ഇങ്ങോട്ടു ചെയ്തു ഉപകാരത്തിന്നു പ്രത്യുപകാര
മായി മൂന്നു ലോകത്തെ ദാഹം ചെയ്താലും ശരിയായുന്നതല്ല
ന്നാണ് ശാസ്ത്രം എന്നുതന്നെയല്ല നിന്നെ ഈ ജന്മത്തിൽ കണ്ട
റിവില്ല. ഇങ്ങിനെ ആപൽക്കുറവുള്ള രക്ഷിക്കുന്ന ഒരു പക്ഷിയു
ണ്ടെന്നു സജ്ജനങ്ങൾ പറഞ്ഞും ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ല. നാംതമ്മിൽ
യാതൊരു കൊണ്ടുറിയും കൊടുത്തുറിയുമില്ല. ഇങ്ങിനെ കണ്ടുറിവ്
കേട്ടുറിവ് കൊണ്ടുറിവ് കൊടുത്തുറിവെന്ന നാലുറിവിൽ വെച്ചു
ശരിയുമില്ലാതെ കണ്ടുറിക്കെ നീ വന്നു രക്ഷിപ്പാനുള്ള അവകാശം
ഇന്നുതന്നെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നതിനെ
ക്കേട്ടു ഗരുഡൻ പറയുന്നു. അതിശയം. അത്യന്തമുണ്ടു്
നിന്തിരുവടിയുടെ വാഗ്ദാനമേ. നിന്തിരുവടി അരുളിച്ചെയ്തു
നാലുറിയും നാം തമ്മിലുണ്ട്. അടിയൻ ആരെനും അടിയന്റെ
മാതാപിതാവാരെന്നും നാമധേയമെന്തെന്നും നാം തമ്മിലുള്ള പരി
ചയമെന്തെന്നും ഈ അവസരത്തിൽ വരുവാൻ അവകാശമെ
ന്തെന്നും ഉണർത്താം. അടിയന്റെ അച്ഛൻ കശ്യപനാണ്. അ
മ്മ വിനതയാണ്. നാമം ഗരുഡാനെന്നാണ്. പക്ഷികളിൽ വെ
ച്ചു് അടിയൻ രജാവാണ്. പണ്ടു വിശ്വാമിത്രനാൽ സൃഷ്ടമായ
പെരുമ്പുറക്കുടലിൽ നിന്നു ആയിരം യോജന വിസ്താരത്തോടുകൂ
ടിയ ഒരു ആമയെ അടിയൻ കൊത്തി എടുത്തു മഹാമരുവ
ന്റെ ഉത്തരദിക്കിലുള്ള അരയാൽ വൃക്ഷത്തിന്റെ ശാഖയിൽവെ
ച്ചുഭജിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചു സമയം ആമയുടെ ചെന്നു പൊറക്കുതെ
കൊമ്പിടിഞ്ഞ് വീഴുകയും വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ അങ്ങയെ
കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്യുന്ന മഹാഷിക്ഷിത സമാധി ഉണർന്ന് നാരായ
ണ അഭയമയെന്നെ സ്തുതിക്കുകയും ഭക്തന്മാരെ രക്ഷിപ്പാനായി
കൊഭണ്ഡപാണിയായിനിന്തിരുവടിവന്നു അടിയനേട്ടേ ആയിരം
സംവത്സരം യുദ്ധംചെയ്തും അവസാനം പക്ഷിഗ്രന്ഥേ ഞാൻ
തോന്റുപായി വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെന്തെന്നുവെച്ചാൽ തരുന്നുണ്ടു്

ന്നഅടിയനോട് അരുളിച്ചെയ്യയും അടിയൻബുദ്ധിയില്ലായ്മയാൽ
 ചോർത്തോറം നിന്നോടു ഞാൻ വരും വാങ്ങുന്നില്ലെന്നും നിണക്കു
 ചേണ്ടുന്ന വരത്തിനെ ദാനം ചെയ്യാമെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞതി
 നെക്കേട്ട് ഇന്നു മുതൽക്കു നീ എനിക്കു വാഹനമായിരിക്കണമെ
 ന്ന നിന്തിരുവടി ചോദിച്ചപ്രകാരം അന്നുമുതൽ ഇന്നേവരെ നി
 ന്തിരുവടിക്കു അടിയൻ വാഹനമല്ലായ്ക്ക. ആയ്ക്കൊണ്ടു മേൽ
 വിൽവെച്ചു കണ്ടും കേട്ടും വരുംകൊണ്ടും കൊടുത്തും ഇങ്ങിനെ നര
 ലുറിയും അന്നുതന്നെ ഉണ്ടു്. സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയു
 ടെ ശോത്രത്തിൽവെച്ചു സാഗരരാജാവിന്നു അടിയന്റെ ഭഗിനി
 യായസുമിത്രയെ കല്പഗ്രാണം കഴിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. സ്വാമിൻ
 എന്തിനു് വളരെ പറയുന്നു. സുഗ്രീവാദികൾ അടുത്തുള്ളതുകൊ
 ണ്ടു അധികമൊന്നും പറയുന്നില്ല: വൈകുണ്ഠത്തിൽ മുഖമണ്ഡ
 പത്തിൽവെച്ചു അടിയനോടു ഉണർത്തിച്ചതു് അടിയൻ മറക്കു
 മെന്നും അവതരശേഷം ലങ്കയിൽ രാക്ഷസന്മാരോടു യുദ്ധമുണ്ടാക്കു
 മെന്നും ആയുദ്ധത്തിൽ രാവണപുത്രനായ രാവണി നാഗപാശം
 തൊടുകുമെന്നും ആ അവസരത്തിൽ വൈകുണ്ഠത്തിൽ അസങ്കര
 ശം നിറയപ്പെടുമെന്നും തൽക്ഷണം അതിവേഗത്തിൽ ലങ്കക്കു് വ
 ന്ന നാഗപാശം കൊത്തി അറത്തു പോകേണമെന്നും നിന്തിരുവ
 ടി അടിയനോടു കല്പിച്ചപ്രകാരം ഇന്നു ആ ലക്ഷണത്തെക്കണ്ടു
 അടിയൻ വിടകൊണ്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ
 പറയുന്നു. അല്ലയോ പക്ഷി നിന്റെ വാക്കു സുഗ്രീവാദികൾ
 കേട്ടാൽ പ്രകൃതിവിരോധമായ്യിരും ആയ്ക്കൊണ്ടു ഒരു പ്രാവശ്യം
 കൂടി യുദ്ധകളത്തിൽ കടന്നു പക്ഷുപ്പങ്ങളാൽ അടിച്ചു് വിഷ
 പാലകളെ പോക്കി വേഗം വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു പോകുക എ
 അതിനെക്കേട്ടു ഗരുഡൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ വളരെ കാലമാ
 യി നിന്തിരുവടിയെ അടിയൻ എടുത്ത് പറന്നീട്ടു്. ആകയാൽ
 അടിയന്റെ തോൾത്തീമരം തീരുവാനായി ഒന്നു എടുത്ത് പറക്കു
 വാൻ അനുവദിക്കേണമെന്നു അപേക്ഷയെ കേട്ടു് ഗരുഡനെ സ
 മീപത്തിൽ വരുത്തി ഭഗവാന്റെ പാദത്തെ പക്ഷുങ്ങളിൽ വെ

കേകയും ഗതഡന്റെ തിമരം സുഖപ്പെടുത്തിനു ശേഷം ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ ഗതഡാ ഇന്നു കണ്ടതുപോലെയുള്ള ലക്ഷണം ഒരു പ്രാവശ്യംകൂടെ വൈകുണ്ഠത്തിൽ കാണും. അന്ന് രാവണ വധമായിരിക്കും. അന്നുതന്നെ നീ ഇവിടേക്ക് വരണം. ഇപ്പോൾ വൈകുണ്ഠത്തിലേക്ക് പോകുക എന്ന് കല്പന കൊടുക്കുകയും ഗതഡൻ വൈകുണ്ഠത്തിലേക്ക് വിടുകൊള്ളുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. അല്ലയോ സുഗ്രീവാ! നാഗരൂപം തൊടുത്ത രാവണിയുടെ നേരിട്ട് മേലിൽ യുദ്ധം ചെയ്താൻ നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ ആരുണ്ട്. സാഗരിയായ പക്ഷിയുടെ സഹായത്താൽ ഈ അവസരത്തിൽ ജയിച്ചുകിട്ടി. ഇതുപോലെ നാരായണരൂപം ബ്രഹ്മാലം എന്ന സായകങ്ങൾ ഇനിയും രാവണിയുടെ അടുക്കൽ ഉണ്ട്. ആയ്ക്ക് തൊടുത്താൽ അതിന്നു പ്രതിശാന്തി ചെയ്യാൻ നമ്മാൽ സാധിക്കുമോ. ആ പക്ഷിയുടെ ധർമ്മം നോക്കുക. നമ്മാൽ ആ പക്ഷിയെ യാതൊരു ഉപകാരവും ഇല്ലാതിരിക്കെ ഇത്രയധികം ശരീരികളെയും രക്ഷിച്ചതു വിചാരിച്ചാൽ മേഘങ്ങൾ മേിക്കു് ജലത്തെ ദാനംചെയ്തു ധാന്യാദികളെ പുഷ്പിവരുത്തി ലോകത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നു. അത് വിചാരിച്ച് ഭൂമി യാതൊരു പ്രത്യുപകാരവും മേഘങ്ങൾക്ക് ചെയ്യുന്നില്ല. എന്നപോലെ നമ്മെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയ പക്ഷിയെ നമ്മാൽ യാതൊരു പ്രത്യുപകാരവും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. സജ്ജനങ്ങളുടെ ലക്ഷണം ഇപ്രകാരമാണ്. എന്നതിനെക്കൂടി ഹനമാൻപറയുന്നു. ശരണം രാമമന്ത്രപ്രദം, സ്വാമിൻ ലക്ഷ്മണനുംപടകളും മരിച്ചുപോയി എന്നു കേട്ട് സദു്ശ്ചരീയായ ജാനകി വ്യസനിച്ചിരിക്കും. ശത്രുക്കൾനശിച്ചുവെന്നുള്ള സന്തോഷത്തോടുകൂടി രാക്ഷസന്മാരും ഇരിക്കും. മരിച്ചവരെല്ലാം രണ്ടാമതും ജീവിച്ചു എന്നു കേട്ടാൽ ജാനകിയുടെ ദുഃഖവും തീരും രാക്ഷസന്മാരുടെ സന്തോഷവും കൂടും. അതിലേക്കായി നിന്തിരുവടിയും ലക്ഷ്മണനും ശിവഭാഗിനികളും

ണം. വാനരങ്ങളെല്ലാം ആപ്പ്നാദം ചെയ്യണം എന്നതിനെ കേട്ട അപകാരംചെയ്തു. ഈ ശബ്ദത്തിനെക്കേട്ട രാവണൻ മന്ത്രികളോടു ഹെ മന്ത്രികളെ രാമന്റെ കയ്യിലുള്ള കൊഭണ്ഡത്തിന്റെ ധ്വനി മേഘത്തെപ്പോലെ ഗർജ്ജിക്കുന്നു. ലക്ഷ്മണന്റെ ശിഖലാപനി ബ്രഹ്മാഭയത്തെ ഭേദിക്കുന്നു. ഹനുമന്റെ ആപ്പ്നാദം എന്റെ ഇരുപതു കണ്ണത്തിലും വന്നടിക്കുന്നു. സൂഗ്രീവന്റെ ആപ്പ്നാദം ലോകത്തെ സ്പന്ദിപ്പിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ വാനരങ്ങളുടെ ആപ്പ്നാദവും രാമലക്ഷ്മണന്മാരുടെ ശിഖലാപനിയും കേൾക്കുമ്പോൾ നാഗപാശത്താൽ ശതകളെ നിഗ്രഹിച്ച് വന്നുവെന്നു രാവണി എന്നോടു പറഞ്ഞതു ശുദ്ധമേ വ്യാജമാണ്. ഇങ്ങിനെ എന്നോടു അസത്യം പറയേണ്ടുന്നാവശ്യം രാവണിക്കു നശായിരുന്നു എന്നറിയണമെന്നു പറഞ്ഞ് ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കു രാവണൻ വരുന്നതുകണ്ട് തൈലത്തോണിയിൽകിടക്കുന്ന ഇന്ദ്രജിത്ത് എഴുന്നീറ്റ് നമസ്കരിക്കാതെ കിടന്നുപാട്ടിൽത്തന്നെ കിടന്ന് വണങ്ങുകയും അതുകണ്ട് രാവണൻ ഹെ കുമാര! നിണക്ക് ഇത്ര ക്ഷീണം ബാധിപ്പാൻ അവകാശമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു രാവണി പറയുന്നു. ശരണം പിതാവെ! ലക്ഷ്മണനോടുകൂടി ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വളരെ ക്ഷീണം ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ലക്ഷ്മണൻ തൊടുത്ത അസ്രങ്ങളെ എന്റെ ശരീരത്തിൽതറച്ച് തലോരേണ രക്തം പ്രവഹിച്ച് ഞാനണിഞ്ഞുള്ള കഞ്ചുകവും ശരീരവുമ്പോലും രക്തം ഉറഞ്ഞു കട്ടപിടിച്ചതിനാൽ അങ്ങും ഇങ്ങും അനങ്ങുവാൻ പാടില്ലാത്തതും നേത്രവുമ്പോലും മിഴിപ്പാൻ കഴിയാത്തതും വശംകെട്ടതിനാലാണ് കിടന്ന നിലയിൽത്തന്നെ കിടന്നു വണങ്ങുവാൻ കാരണം. മുമ്പ് ഷണ്മുഖനെപ്പോലെയല്ല വരോടും ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിലൊന്നും ഇത്ര ക്ഷീണം ബാധിച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഈ സമയത്തിൽ നിന്തിരുവടി വരുവാനുള്ള കാരണം ഇന്നതെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. എന്നതിനെ കേട്ട രാവണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണി, ശതകളായ വാനരങ്ങളെയും ലക്ഷ്മണനേയും നാഗാസ്രത്താൽ ബാ

സ്ഥിച്ചവന്നു. വിഭീഷണനെയും രാമനെയും യുദ്ധക്കളത്തിൽ കാണാത്തതാൽ ഹിംസിപ്പാനിടവന്നില്ലെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞുവല്ലോ. ആയതു ശുദ്ധമേ വ്യാജമല്ലെ. ഇപ്പോൾ യുദ്ധക്കളത്തിൽനിന്നു വാനരങ്ങളുടെ ആപ്പുനാവുവും രാമാദികളുടെ ശിലാലാപനിയും അതികഠിനമാക്കേട്ടു. മരിച്ചവർ രണ്ടാമതും ജനിച്ചതു ഇതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ല. നിന്നക്കു രാമാദികളെ ജയിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്നോടു ജയിച്ചു എന്ന് അസത്യം പറയേണമെന്നു ഞായിരുന്നില്ല. എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു. ശരണം പിതാവേ നിനതിരുവടിയോട് ഒരു കാലത്തും അസത്യം ഞാൻ പറയുമെന്നു ശങ്കിക്കേണ്ട. നാഗപാശത്താൽ ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചതു സത്യമാണ്. എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കെ ദൂതന്മാർ രാവണന്റെ അടുക്കൽവന്നു പറയുന്നു. ശരണം ലങ്കേശ്വര! നിങ്ങൾ തമ്മിൽ വൃഥാ ശബ്ദപിണയേണമെന്നില്ല. ഇന്ദ്രജിത്തു നാഗപാശത്താൽ രാമാദികളെ ജയിച്ചതു സത്യമാണ്. അനന്തരം നാഗപാശം മോചനം വന്ന് അവരെല്ലാം രണ്ടാമതും ജീവിച്ചതും സത്യമാണ്. മരിച്ചവർ രണ്ടാമതും ജീവിപ്പാനുള്ള കാരണം. മരിച്ചുകിടക്കുന്ന ലക്ഷ്മണന്റെ മേൽ രാമൻ വന്നു ദുഃഖിച്ചുവീണു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ പന്നഗാരി എന്ന ഗതധൻ വന്നു നാഗപാശത്തെ കൊത്തി അറുത്ത് രാമനെ സ്തുതിച്ചുപാകുകയും തന്നിമിത്തം വാനരങ്ങളും മനുഷ്യരും മുന്തിലത്തക്കാരും അതിയോഗ്യന്മാരായി യുദ്ധക്കളത്തിൽ യുദ്ധസന്നദ്ധന്മാരായും നില്ക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണ് ഉണ്ടായ പരമാത്മം. എന്നു ദൂതന്മാർ പറഞ്ഞുപോയതിന്നുശേഷം ആവട്ടെ ഗതധനെ ഞാനറിയും. എന്റെ അസ്രുങ്ങൾ പെട്ടെന്നായ വ്രണങ്ങൾ ഗതധന് ഇനിയും ശമിച്ചിട്ടില്ല. അക്കാര്യം ഇനിമേൽ ആലോചിക്കാം. ഇന്നു യുദ്ധത്തിന്നു മാറ്റമൊന്നാണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു രാവണി പറയുന്നു. ശരണം പിതാവേ! ഇന്നെക്കു എന്നാൽ യുദ്ധത്തിന്നു സാധിക്കുന്നതല്ല. ഞെട്ടലാണിതിൽ കിടന്നു പുണ്ണം വട്ടക്കളം നല്ലപുണ്ണം ശമനത വന്നിട്ട്!

ല്ല. ഇന്നത്തെ കഴിഞ്ഞ നാളെ പടകാളാടുകൂടി ഞാൻ ചെന്നു
 ബ്രഹ്മസ്രുതൻ ശത്രുശേഷം വെക്കാരെ കലചെയ്യവന്നേക്കാം.
 നാഗാസ്രുത്തിനു ഗരുഡൻ ശത്രുവായിവന്നതിനാൽ അവർ രണ്ടു
 മതും ജീവിച്ചു. ബ്രഹ്മസ്രുത്തിനു ആരും ശത്രുവില്ല. ആയതു
 കൊണ്ടു യുദ്ധം നിർത്താതെ പടകളെ അയച്ചു പോർ നടത്തണം.
 അങ്ങയുടെ സുപ്തദൃഢങ്ങളും നാളത്തെ യുദ്ധത്തിൽ ഞാൻ തര
 വസാനിപ്പിക്കുമെന്നതിനേക്കൂട്ടു രാവണൻ സമ്മതിച്ചു രാജധര
 നിയിൽ വന്നിരുന്നു. ആ അവസരത്തിൽ ദൂതന്മാർ വന്നു രാ
 വണനോടു ശരണം പ്രതാപലങ്കേശ്വര! ധൂമ്രാക്ഷൻ മഹാപാ
 ട്പൻ എന്ന രാക്ഷസന്മാർ ഇന്ദ്രജിത്താടുകൂടി ഫലാളി കാക്കുവാൻ
 പോയവരാണ്. അവർ ഇന്ദ്രജിത്തിനെ യുദ്ധങ്ങളിൽ ഇട്ട്
 നശിച്ചുവന്നു തങ്ങളുടെ പതിക്കളാടുകൂടി സുഖിച്ചു വസിക്കുന്നു.
 എന്നപറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ആഹാ! അവ
 രെപ്പിടിച്ചു നാസിക വെട്ടി മുതുകത്തു ശ്വാവിന്റെ കോലംവര
 ചു നാടുകടത്തിവിടുക എന്നു കല്പന കൊടുത്തതിനേക്കൂട്ടു മാല്യ
 വാൻ വന്നു രാവണനോടു പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണ! നി
 ന്റെ കല്പന ശരിയല്ല. കാരണം ഇന്ദ്രജിത്തു യുദ്ധങ്ങളിൽനി
 ന്നുവരെ വിട്ടു മായത്താൽ ആകാശവീഥിയിൽ മറഞ്ഞവനു
 ണ്. പടനായകനില്ലാതെ വന്നാൽ പിന്നെ സൈന്യങ്ങൾ എ
 ത്തുചെയ്യും. ഇവർ നിരപരാധികളാണ്. നാസിക വെട്ടുന്ന
 തായാൽ നിന്റെ മകൻ രാവണിയുടെ മൃക്കാണു മുറിക്കേണ്ടത്.
 ആയതുകൊണ്ടു കല്പനയെ മടക്കുക. എന്നതിനേക്കൂട്ടു രാവ
 ണൻ കല്പന മടക്കി. മാല്യവാൻ പോയതിനുശേഷം ധൂമ്രാക്ഷൻ
 മഹാപാട്പൻ രാവണനെ വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം ലങ്കേ
 ശ്വര! ഞങ്ങൾ ഇനിമേൽ ഇരുന്നിട്ടു ഫലമില്ല. യുദ്ധത്തിന്നു
 കല്പന തരണം. എന്നതിനേക്കൂട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ധൂ
 മ്രാക്ഷൻ, മഹാപാട്പൻ, പിശാചൻ, സൂര്യശത്രു, വൈരവിശത്രു,
 മാലി, വജ്രഭംഗൻ എന്നിങ്ങിനെ എഴു രാജാക്കളുപത്തുവളളും
 പടയും യുദ്ധത്തിനുപോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചുവരിക എന്നു ക

പിിച്ചു. അതുപ്രകാരം യുദ്ധസന്നദ്ധനായി പടനിലത്തിൽ വന്നു. ഭഗവാൻ വന്ന പടകളുടെ വിവരം വിഭീഷണനാൽ അറിഞ്ഞു തന്റെ സൈന്യങ്ങളോടു കല്പിക്കുന്നു.

ഹനമാൻ ഗുളാക്കനോടും, അംഗദൻ മഹാപാർവതനോടും, നീലൻ മാലിയോടും, ഇടവൻ വരൂഭാശ്വനോടും, പനസൻ പിശാചനോടും, സുഗ്രീവൻ സൂര്യശത്രുധോടും, ലക്ഷ്മണൻ വെറുവിശത്രുധോടും, ഘോരേച്ഛക. പത്തുവെള്ളം പടയിൽ ആറുവെള്ളത്തെ ഞാനും, നാലുവെള്ളത്തെ ലക്ഷ്മണനും നിഗ്രഹിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു അപ്രകാരം ഏഴു രാജാക്കളേയും പത്തുവെള്ളം പടകളേയും നിഗ്രഹിച്ചു. ഈ വിവരം രാവണൻ അറിഞ്ഞു ഇന്ദ്രജിത്തിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ദൂതന്മാരെ അയച്ചു. രാവണി വന്നു രാവണനെ വണങ്ങിപ്പറയുന്നു. ശരണം പിതാവേ! മക്കൾ മരിച്ചുപോയതിലേക്കായി ദുഃഖിക്കരുത്. ഞാൻ ഉടനെ യുദ്ധത്തിന്നു പോയി രാമാദികളെ വധിച്ചു സീതയെ ചൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിപ്പിക്കാതെ രാവണി യുദ്ധക്കളം വിട്ടു മടങ്ങുന്നതല്ല. നിന്തിരുവടി നടന്നുണ്ടുങ്ങളോടുകൂടി സുപമായിരിക്കണം. പോരിന്നു വിടതരിക എന്നതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. നല്ല കാര്യം വേണ്ടതു അങ്ങിനെതന്നെ. എന്നാൽ അറുപതുവെള്ളം പടകളെ നിണക്കു സഹായമായി തരുന്നെന്ന്. സൈന്യസമേതനായി ചെന്നു ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചുവരിക. എന്നതിനെക്കൂട്ടു മഹാരഥമേരി പടകളോടുകൂടി യുദ്ധക്കളത്തിൽ വരികയും ഭഗവാൻ കണ്ടു മരുരണിതെന്നു വിഭീഷണനോടു ചോദിക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്തു അറുപതുവെള്ളം പടകളോടു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ലക്ഷ്മണൻവന്നു സ്വാമിൻ! ഈ യുദ്ധം അടിയുന്നു തരണം എന്നപേക്ഷിച്ചതിന്നു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ! ഒരു കാലത്തും ഈ യുദ്ധം നിണക്കു തരുന്നതല്ല. കാരണം ഹനീയും രാവണിയുമായി ഇന്നു ചെല്ലുന്നതായ യുദ്ധത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ ദത്തമായ നാഗപാശം രാവണി തൊടുത്തപ്പോൾ ആയതിന്നു പ്രത്യന്തം തൊ

ടത്ത തട്ടപ്പാൻ നീ സമത്സരവാരതെ പടകളും നീയും മരിച്ചു യുദ്ധകളത്തിൽ വീഴുകയും അതുകണ്ട ദേശരഥി രാമൻ മാറത്തടിച്ചു സ്രീകാളപ്പോലെ ദുഃഖിക്കുകയും പന്നഗാരി എന്ന പക്ഷിയുടെ ദയകൊണ്ടു എല്ലാവരും രണ്ടാമതും ജീവിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയുള്ള രാവണി ഇപ്പോഴും യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു ബ്രഹ്മാസ്രം, നാരായണാസ്രം, പാശുപതാസ്രം മുതലായ ദിവ്യസായകങ്ങളെ തൊടുത്തു എന്നുവന്നാൽ ആയതിനെ ടത്ത രക്ഷപ്പെടുവാൻ നീ സമത്സരവുന്നതല്ല. ഏഴപ്പാഴും ദുഃഖിപ്പാൻ എന്നാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഞാൻ രാവണിയോടു യുദ്ധംചെയ്യുന്നതിനെ നീ നോക്കുക. ഞാനും നിന്നെപ്പോലെ ശരംപെട്ടു വീഴുന്നുവോ അല്ല ശത്രുവിനെ വീഴ്ത്തുന്നുവോ നോക്കുക. എന്നതിനേക്കൂ ലക്ഷ്യം പറയുന്നു. ശരണം അഗ്രജാ! രാവണിയെ മൂന്നുദിവസത്തിനുള്ളിൽ കൊന്നെക്കാമെന്നും അല്ലാത്തപക്ഷം ക്ഷത്രിയവംശത്തിൽ ഞാൻ ഉത്ഭവിച്ചതല്ലെന്നും ദേശമാത്മജനല്ലെന്നും സുമിത്രമാതാവിന്റെ ഗർഭത്തിൽ ഉത്ഭവിച്ചവനല്ലെന്നും നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജനല്ലെന്നും വിഭീഷണൻമുമ്പേന ശപഥം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആ ശപഥം നിവൃത്തിച്ചില്ലായെങ്കിൽ ഇനിമേൽ അടിയൻ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു യാതൊരു പ്രയാജനവും ഇല്ല. ആയതു കൊണ്ട് അങ്ങയുടെ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഇന്ദ്രജിത്തിനെ പാഞ്ഞെ അവധിക്കുള്ളിൽ വധിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നതിനേക്കൂ ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടോ ലക്ഷ്യം! ശത്രുവിന്റെ ദുഷ്ടലപ്രബലതകളെ അറിയതെ അന്യനോടു ശപഥം ചെയ്യാമോ? ആവട്ടെ ഇന്ദ്രജിത്തു കൊണ്ടുവന്ന അറുപതുവെള്ളം പടകളിൽ നാല്പതുവെള്ളംപടയെ ഞാൻ വധിക്കും. ഇരുപതുവെള്ളം പടയെ നീ വധിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്യംനോട്ടു വില്ലുവാങ്ങി. നാല്പതുവെള്ളംപടയെ താൻ വധിച്ചു അന്നന്തരം ലക്ഷ്യംന്റെ അടുക്കൽ വില്ലുകൊടുത്തു. ഇരുപതു വെള്ളം പടയെ ലക്ഷ്യം നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനെ രാവണി കണ്ട് ലക്ഷ്യംനേ നോക്കിപറയുന്നു. എടോ ലക്ഷ്യം! ഭഗവാനോടു രണ്ടാമി യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന മയ്യാളം

എവിടെയെങ്കിലും ഉണ്ടോ? ഈയില്ലാത്തതും ആരോട് പഠിച്ചു. നിങ്ങൾ രണ്ടാളിൽ ആരാണ് മുഖ്യ മരിക്കാൻ കരുതിയതെന്നുവെച്ചാൽ അവർക്കു നേരിട്ടുകൊണ്ട്. എടുത്തുകൊണ്ടുനില്ക്കുന്നതായതും കേൾക്കുന്ന വെച്ചുവെക്കുന്നതും ഒരേപോലെ നിന്നും ജ്യേഷ്ഠനാണ്. അങ്ങനെയുള്ള രാവണന്റെ അനുജനല്ല ഞാൻ. ഞാൻ രാവണന്റെ പ്രഥമപുത്രനാണ്. നിങ്ങൾ രണ്ടാളേയുംകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ രക്തത്താൽ എന്റെ അതികായൻ മുതലായ അനുജന്മാർക്കും ചെറിയപ്പേരുകളുള്ള മരണാനന്തരരൂപം ചെയ്യാനാക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഞാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നുതന്നെയല്ല, നിന്നും ജ്യേഷ്ഠൻ മരിച്ചു, അനുജനായ നീയാണ് ശേഷക്രിയ ചെയ്യേണ്ടത്. ഇന്നു നീ മരിച്ചു നിന്നും ജ്യേഷ്ഠനെക്കൊണ്ട്, നിണക്കുള്ള ശേഷക്രിയകളെ ഞാൻ ചെയ്തിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ ചെയ്യാതെ പായാൽ രാവണനു പുത്രനായി ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടു ഫലവുമില്ല. ഞാൻ രാവണന്റെ മകനല്ല എന്നുള്ള ശപഥവാക്കുകളെ പറഞ്ഞ് അന്യോന്യം അസൂയയെ ശരവണം ചെയ്തും അവസാനത്തിൽ ബ്രഹ്മാസൂത്രം തൊടുകമെന്നു ഇന്ദ്രജിത്തു പറയുകയും കൂടെ തൊടുകമെന്നു ലക്ഷ്മണൻ പറയുകയും ചെയ്തതിനെക്കൂടി എടുത്ത അസൂയ തൊടുകതെ മായത്താൽമാഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു ലക്ഷ്മണനോടു, അല്ലയോ സൈന്ധവ! നിന്നും യുദ്ധംകണ്ടു വന്നോഷ്ടമായി. നമ്മുടെ വരായുധങ്ങൾക്കു ശക്തി കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞാൻപോയി സാഗരതീരത്തിൽവെച്ചു മന്ത്രസങ്കല്പം കഴിച്ചിരുന്നുണ്ട്. വിഭീഷണാ നീ ചെന്നു ഫലമുല്പാദകങ്ങളെ കൊടുവന്നു പടകളുടെ ക്ഷുത്ത ശമിപ്പിച്ചു ക്ഷീണമാവാൻമെന്നു മാഞ്ഞതിനെക്കൂടി വിഭീഷണൻ വന്നത്തിലേക്കും ഭഗവാൻ വരായുധപൂജയും പോയി. ലക്ഷ്മണനും സൈന്യങ്ങളും യുദ്ധത്തിൽനിന്നു. ഇന്ദ്രജിത്തു രാവണന്റെ അടുക്കൽചെന്നു വന്നു പറയുന്നു. ശരണം പിതാവേ! അടിയന്നു ലക്ഷ്മണനായുള്ള മാഞ്ഞിൽ ഒരു മോശം പിണഞ്ഞു എന്നെന്നു വെച്ചാൽ ബ്രഹ്മാസൂത്രം തൊടുകമെന്നു അസൂയത്തിന്റെ നാമം പറഞ്ഞതിനാൽ കൂടെ തൊടുകമെന്നു ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു എടുത്ത അസൂയ

തൊട്ടക്കാരെ ഞാൻ മടങ്ങി വന്നു ആയതു കൊണ്ടു ബ്രഹ്മസ്രം തൊട്ടപ്പാൻ സമയമുണ്ടാക്കിത്തരണമെന്നുപക്ഷിക്കുകയും രാവ ഞാൻ മഹോദരനെ വിളിച്ചു ബ്രഹ്മസ്രം തൊട്ടപ്പാൻ രാവണിക്കു സമയമുണ്ടാക്കി കൊടുക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു അകമ്പനെയും ഒരു നൂറു വെള്ളം പടകളെയും യുദ്ധക്കളത്തിലേക്കയച്ചത് കണ്ടു ഹ നമാൻ അവരെ അടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ അകമ്പൻ ഇ രുൾക്കണ തൊടുത്തു യുദ്ധകളമെല്ലാം ഇരളാക്കുകയും ആ വിവരം ഹന്തമാനറിഞ്ഞു തന്റെ കണ്ഡലവെളിച്ചത്താൽ പടകളെല്ലാം വന്നു ഒരുമിച്ചു കൂടുകയും മഹോദരൻ മായത്താൽ നാശപ്പെടുന്നതായ ചെറുരാവതത്തെ ഉണ്ടാക്കി താൻ ഇന്ദ്രന്റെ വേഷമെടുത്ത് ഐ രാവതത്രാധനായി ഇന്ദ്രനാണെന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണന്റെ നേരിട്ടു വരുന്നതിനെ കണ്ട് ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധമില്ലെന്നു കരുതി കയ്യി പുണ്ടായിരുന്ന വില്ലു നിമത്തു വെക്കുകയും ആ വിവരം രാവണിയെ അറിയിച്ചു ഉടനെ രാവണി മേഘമണ്ഡലത്തിൽ മറഞ്ഞു ബ്രഹ്മസ്രം തൊട്ടുകയും ബ്രഹ്മസ്രം പെട്ടു ലക്ഷ്മണനും പടകളും യുദ്ധത്തിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാൻ വരായുധപു ജകഴിഞ്ഞു യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നു പരമാത്മമറിഞ്ഞു സൗമിത്രിയുടെ മേൽ താനും വീണു മേഘിച്ഛിക്കുന്നു.

ബ്രഹ്മസ്രം .

അതു കണ്ടു ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോടു പറയുന്നു. അല്ലയോ ദേവകളെ സർവ്വേശ്വരനായ രാമസാമിയുടെ മായാസമ്പ്രദായമായ വിദ്യയെ നോക്കുവിൻ. രാവണാദിരാക്ഷസന്മാരെ വധിച്ചു നമ്മെ രക്ഷിക്കേണമെന്നു നാം ക്ഷീരാബ്ധിതീരത്തിൽ വെച്ചു അപേക്ഷിക്കുകയും നമ്മുടെ അപേക്ഷയെ ഉപേക്ഷ ചെയ്യാതെ നമ്മോടു ശപഥം ചെയ്തതും ചെയ്യപ്രകാരം ദേശമാത്മജനായവതരിച്ചു ധർമ്മസ്ഥാപനത്തിനായി മില്ലെടുത്തു പുറപ്പെട്ടു നമ്മുടെ അംശജന്മാരായ വാനരങ്ങളോടു കൂടി ലങ്കയിൽ കടന്നു ദുർമ്മാർത്തികളായ രാക്ഷസന്മാരോടു മത്സരിച്ചു തുടങ്ങിയ യുദ്ധത്തിൽ അഗ്രഗണ്യനായ രാവണിയുടെ ബ്രഹ്മസായകമോർ അനുജനും പടകളും മരിച്ചു

പോയതു കണ്ട മേലാൽ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ള അവനയോടു കൂടി ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണന്റെ മേൽ വീണു മോഹിച്ചു കിടക്കുന്ന അത്ഭുതരൂപം നോക്കുവിൻ. ഇപ്പോഴത്തെ സ്വഭാവമുണ്ടായ സമ്പ്രദായമായ വിദ്യയെ ലോകവാസികൾ കണ്ടാൽ മൂന്നു തരത്തിൽ വ്യവഹരിക്കും. അതെങ്ങിനെയെന്നുവെച്ചാൽ ലോകത്തിൽ കർമ്മകാണ്ഡി എന്നും ഭക്തികാണ്ഡി എന്നും ജ്ഞാനകാണ്ഡി എന്നും ത്രിവിധശരീരികളാണ്. അതിൽ കർമ്മകാണ്ഡിയുടെ വ്യവഹാരം എന്നെന്നാൽ: ശരമൻ എന്ന ക്ഷത്രിയരാജാവു അറുപതിനായിരം സമ്പത്തും സന്തതിയില്ലാത്ത അവസാനം പുത്രകുലമേഖ്യി എന്ന യോഗത്തെയെടുത്ത അതിൽനിന്നുണ്ടായ പാണ്ഡവപിണ്ഡത്തെ പശ്ചിമദിക്കോളം ഭൂമിയിൽ തന്നിമിത്തം നാലു സന്തതികളുണ്ടായി. അതിൽ പ്രഥമപുത്രനാണ് ഈ രാമൻ. രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാത്ത അനുജനും കൊടുത്തു പത്നീസമേതനായി കാട്ടിലേക്കു വന്നു കെട്ടിയ പെണ്ണിനെ രക്ഷിപ്പാൻ കഴിയാതെ അന്യനും കൊടുത്തു. നിമജ്ജരകക്ഷികളായ മർക്കടങ്ങളെ സഹായമായിക്കൂട്ടി ലങ്കയിൽവന്നു രാവണന്റെ പ്രബലത അറിയാതെ പത്നി പേരിച്ചുള്ള ഭ്രമത്താൽ രാക്ഷസന്മാരോടു മത്സരം തുടങ്ങി അനുജനേയും സഹായികളേയും കലകൊടുത്തു അനുജന്റെ മാറിൽ താനും വീണു മരിക്കേണ്ടി വന്നു. ഇതില്ലാതെ അന്യരായ വല്ലഭരും ഉണ്ടോ. ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരുവൻ ജനിച്ചുവല്ലോ. നരിമടയിൽ കുറുക്കൻ പെറ്റതുപോലെ ആയി, രാമന്റെ അവസ്ഥ. എത്ര സൗന്ദര്യമുള്ള സ്ത്രീയാവട്ടെ, അന്യൻ തൊട്ടാൽപിന്നെ അവളിൽ സ്നേഹിക്കുന്നവൻ ചുരുക്കമാണെന്നു. രാമനെ എന്തിന്നു പറയുന്നു. അവന്റെ അച്ഛനായ ഭരതമൻ പത്നിയുടെ വാക്കിനെ കേട്ടതിനാൽ പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വന്നു. മകനുള്ള അനുഭവവും അതുതന്നെ. എന്നിപ്രകാരം കർമ്മകാണ്ഡികൾ കൊട്ടിലേക്കുവെക്കും. ഭക്തികാണ്ഡിയുടെ വ്യവഹാരം എന്നെന്നാൽ സമ്യക്സമനായ രാമസ്വാമിയുടെ അവതാരത്തെ ആലോചിച്ചാൽ താൻ സർവ്വേശ്വരൻ നായാണു സ്വാമികലാശങ്കരതന്നെ. പന്നശാശ്വരനായ അനന്തശാങ്കരനാണ് അനുജനും

യ ലക്ഷ്യണൻ. ധർമ്മരക്ഷതേം ദേശമാത്മജനായി അവതരിച്ചു
 നാണ്. താൻ ക്ഷീരബ്ലിയെ വിട്ടതിൽപിന്നെ അനന്താപരി
 യിൽ നില്ക്കുമ്പോഴായിട്ടവന്നിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ അതിന്നുള്ള ദൈവസ
 മമാണ്. എന്നു കരുതി ലക്ഷാദീപെ ശേഖരദീപായം യുദ്ധകളും
 ഷീരസംഗരമായും അസ്രംപെട്ട പടകളുടെ ശരീരത്തിൽനിന്നുപ്ര
 വഹിച്ച രക്തങ്ങൾ ക്ഷീരമായും മരിച്ചുകിടക്കുന്ന വാനരങ്ങളെ
 ജലചരങ്ങളായും ലക്ഷ്യണനെ അനന്തനായും സങ്കല്പിച്ച നിര
 പെയ്യുന്ന ദൈവസരമാണിപ്പോൾ എന്നും അനന്തകായ്ക്കുഗൗരവ
 പരത്താട്ടുകൂടിയുള്ള ഈ രാമാവതാരത്തിൽ അനേക ആശുര്യങ്ങളെ
 കാണാൻ നമുക്കിട വന്നതും സ്വാമിയുടെ കാരുണ്യത്തെക്കുറിച്ചു
 ന്നു ഭക്തികാണ്ഡികൾ സ്മരിക്കും. എന്നാൽ ജ്ഞാനകാണ്ഡികളുടെ
 വ്യവഹാരം എന്തെന്നാൽ ഈ സ്വാമി സജാതികവിജാതികൾക്കു
 ഗോദേദേഹ്യരായി ദേശകാലാവസ്ഥാ പരിച്ഛേദ്യരഹിതരായി സ
 പ്തപരാചരങ്ങളിലും അന്തർവ്യാഹിർവ്യാപ്തരായി സർവ്വസാക്ഷി
 കനായി നിസ്സംഗനായി നിഷ്കളങ്കനായി, സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപ
 നായി, സമസ്തിരൂപാരണനായിരിക്കുന്ന ഭഗവാന്റെ ജീവചരി
 ത്തമാരെകൃമാണെന്നു കണ്ട അനുഭവരസികന്മാർ ആനന്ദിക്കും നര
 നരപ്രകാരമായ അണ്ഡങ്ങളിലുള്ള ഭൂചരാഖചരജലചരസ്ഥാവ
 രജംഗമങ്ങളായ നാൽവകജാതി ഉത്തമം മദ്ധ്യമം അധമം എന്നു
 ള്ള മൂവകജാതി ഏകദശ, ഭഗവതു, പക്ഷിപന്നഗാദികളായ ഏ
 ഴുവകത്തോറും എമ്പത്തിനാലുവകഭേദങ്ങളായ പ്രാണികളുടെ
 അന്തർവ്യാഹിർവ്യാപ്തനായി ഒരു കാലത്തു ഭൂമിയെ ഭക്ഷിച്ചും ഒരു ക
 ലത്തു വെളിപ്പെടുത്തിയും ഒരു കാലത്തു ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെ ഇന്നും
 ഭവാനുകരണ ചെയ്യുവരുന്നതാണിതുപോലെ എന്നുവെച്ചാൽ ഉപ
 ശ്ലീനാഭിയെന്നും തന്തുവായൻ എന്നും പറയുന്ന ജന്തുവെനിങ്ങൾ
 കൂട്ടിയില്ല, ആ ജന്തു തന്റെ കക്ഷിയിലുള്ള തന്തു എന്ന നാലി
 ന്നാൽ പാശമെന്ന വലകെട്ടി! തന്മദ്ധ്യേ താനും ബദ്ധനാണെന്നു
 സങ്കല്പിച്ചു കിടക്കുകയും അതിൽപ്പെടുന്ന മരുകമക്ഷികാദികളെ ഭ
 ഷിച്ച് ഉദേത്യപ്തി ചെയ്തു അനന്തരം ആ തന്തുവിനെ ആ ജന്തു
 ആപമനംചെയ്തു തന്റെ കക്ഷിയിലാക്കിത്തൃപ്തനായിരിക്കുന്നതുപോ

ലെ തന്നാൽ സൃഷ്ടമായ ജീവശരീര ജഗത്തിൽ താനും ബന്ധനം
 ഞെന്നു നടിച്ചു പ്രാണികളുടെ കർമ്മത്തിന്റെ താരതമ്യംപോലെ
 പാപപുണ്യങ്ങളെ അനുഭവിച്ചുവരുന്ന ഭഗവാന്റെ മായാസത്വ
 മായത്തെ കണ്ടുപിടിപ്പാൻ ആരും സമർത്ഥരായെന്നില്ല. ആയ
 തുകൊണ്ടു നാഗാസ്രുത്തിനു ഉണ്ടായ മോചനംപോലെ ബ്രഹ്മാ
 സ്രുത്തിനും വല്ല ശാന്തിയും ഭഗവാൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു. നാം ദിവ്യ
 കസ്യമങ്ങളെ അറഞ്ഞു പൂർവ്വവൃത്തി ചെയ്തു നഷ്ടമായി നില്ക്കുക
 എന്നതിനാലേയും ദൂതന്മാർ രാവണനെക്കണ്ടു പറയുന്നു. ശര
 നം സ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടിയുടെ മകൻ ഇന്ദ്രജിത്ത ലക്ഷ്മണനേ
 ും സുഗ്രീവാദികളേയും ബ്രഹ്മസൂത്രം തൊടുത്തു നിഗ്രഹിച്ച വിവ
 രം അറിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലോ. അനന്തരം രാമൻ വന്നു അനുജന്മൽ
 പീണം ദുഃഖിച്ചു മരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവനോടു യുദ്ധം ചെയ്യാതെ
 ഭിഞ്ഞു. നിന്തിരുവടിയുടെ ഭാഗ്യത്തിനെതിരുങ്ങാ സ്വാമിൻ.
 എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പരിചാരകന്മാരോടു പറയുന്നു.
 ഴിടാ രാക്ഷസരേ! നിങ്ങൾ പോയി സീതയിരിക്കുന്ന പണ്ഡിതൻ
 നോടു കൂടി ഡോലിയിൽവെച്ചു സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു കൂട്ടിച്ചു യുദ്ധ
 മും കാട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവിൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു
 കൂട്ടിക്കൂട്ടിച്ചു യുദ്ധകളും കാട്ടുകയും തന്റെ ഭർത്താവും ലക്ഷ്മണ
 ും മരിച്ചു കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ജനകി വായിലും വയറിലും
 ടിച്ചു ദുഃഖിക്കുന്നു; അയ്യയ്യോ പ്രാണവല്ലഭോ! ഈ സങ്കടത്തെ
 ന്ൻ കാരണങ്ങളിവന്നുവല്ലോ. വിചാരിച്ചാൽ അവസാനമി
 ത്ത ദുഃഖത്തോടുകൂടി പ്രാണനെ കളയാതെ ഇരിപ്പാനുള്ള കര
 നം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ—അടുത്തു നിന്തിരുവടിയെ ക്ഷണമേ
 ല്ല എടുവരും. കണ്ടു പണ്ടത്തെപ്പോലെ ക്ഷേമമായിരിക്കും.
 ന്നു കരുതി പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിക്കാതെ കണ്ടിരുന്നതാണ്. അ
 ത്തോ! വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിച്ച ഒരു വിനാശികപോലും അ
 ളിക്കുന്നവളല്ല. നിന്തിരുവടി മിഥിലയിൽ വന്നു വില്ല മുറിച്ചു
 പിരയ എന്ന് കല്യാണം ചെയ്തു നിമിത്തം അധർമ്മപ്ര
 മായ രാക്ഷസന്മാരോൾ മരിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. കൈകയിമ
 റിന്റെ ഏതാനത്തിലുള്ള വിചാരം ഇതാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ണ്ട്. എന്നു മറ്റും പറഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ത്രിജട പ
റയുന്നു. ശരണം പത്മനാഭപ്രിയേ! ഒരു കാലത്തും വ്യസനിക്കു
രുത്. ഇതിന്നുമുമ്പു മാധീചൻ മാനയ്ക്കുന്നതും, മരുത്തൻ ജനക
രാജാവായ്ക്കുന്നതും, ഇന്നലെ നാഗാസ്രമോപനവും കണ്ടുള്ള ദുഷ്ടാ
ന്തം സർവ്വശപിക്കേണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങിനെയുള്ള മായങ്ങളാൽ സ്വാ
മിക്കു വല്ല അപകടവും ഭവിച്ചുവോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ട! ഇ
തെല്ലാം രാജാ സന്മാന്ദാദ മഹായമാണ്. നോക്കുവിൻ അങ്ങ
യുടെ കണചാർത്താ മേൽ ശരാ പെട്ടതായ വല്ല വൃണങ്ങളും കണ്ടേ
ന്നുണ്ടോ എന്നു നന്നെയല്ല, യുഗാന്തകാലത്തുള്ള മാർത്താണ്ഡനെ
പ്പോലെ ലക്ഷ്മണൻ്റെ മുഖം ശോഭിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രത്യേകമായ
ഒരു സംഗതിപാതാം. ഈ വിമാനത്തിൽ വൈധവ്യസ്രീകൾ
ആരോഹിച്ചാൽ വിമാനം ഉയരുന്നതല്ല. ആയതു കൊണ്ടു ഈ
മറിമായങ്ങളെല്ലാം ഇന്നു നേരം പുലരുന്നതിലകത്തു അറിയാം.
മുമ്പെ ഇരുന്ന സ്ഥാനത്തിലേക്കു പോകാമെന്നു പറഞ്ഞു പോകയും
ചെയ്തു. അപ്പനാരം വിഭീഷണൻ പകലങ്ങളെയുംകൊണ്ടു പട
നിലത്തിൽവന്നു നോക്കുമ്പോൾ എല്ലാവരും ബ്രഹ്മസായകുമാരൻ
അംഗചേഷ്ടയാർ ശ്രേഷ്ഠപരിയെപ്പോലെ മുട്ടി അടഞ്ഞു കിടക്കു
ന്നതിനെക്കണ്ടു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യയ്യോ ദൈവമേ! ഈ പട
ളും ഏതുപേരെ ആയി എന്നുവെച്ചാൽ: രാത്രിനാഥനായ മ
ന്ത്രനിലത്തെ അന്ധകാരമായമായിരിക്കുന്ന ആകാശംപോലെയും
താമരകളില്ലാത്ത തടാകംപോലെയും, സാരസാരങ്ങളെ പകർത്തു
റിയുന്ന മന്ത്രികളില്ലാത്ത രാജധാനിപോലെയും; മത്തഗജങ്ങളെ
ല്ലാത്തയുദ്ധംപോലെയും, കമ്പികളില്ലാത്ത വീണയെപ്പോലെയും
പക്ഷജന്തുക്കളുംപോലുള്ള ക്ഷമസ്തനങ്ങളില്ലാത്തസ്രീയെപ്പോലെയു
ശോഭിക്കുന്നു. കാരണം സർവ്വശപനായ രാമമന്ത്രപ്രഭു ഇല്ലാത്ത
മൈത്രിയങ്ങളുടെ അവസ്ഥയാണിത്. എന്തു ചെയ്യട്ടെ. എന്നു
യായൊരു നിവൃത്തിയും കാണുന്നില്ലല്ലോ. എന്നു ദുഃഖിച്ചു ന
ക്കുന്ന മദ്ധ്യേ മാനസസരസ്സിലുള്ള ഗംഗയെ ദേവന്മാർ കല
ത്തിൽ നിറച്ചുകൊണ്ടുവന്നു വിഭീഷണനോടു പറയുന്നു. ഹൈ
ഭക്തശര! ഇങ്ങിനെ ദുഃഖിച്ചു നടന്നതിനാൽ യാതൊരു പ്രയോ

നവുമില്ല. ഞങ്ങൾ തന്നെ ഈ ഗംഗയെ നീ വാങ്ങി ബ്രഹ്മാത്മ ജനായ ജാംബവാനും മാതരുപത്രനായ ഹനുമന്തും പരന്നൊഴുത്തു നാഞ്ഞുടുക്കുക. എന്നാൽ അവർക്ക് ആവസ്ഥ തീർന്നു അവരോട് ബ്രഹ്മസൂത്രപീഡയ്ക്കു നിവാരണമുണ്ടാകും. എന്നതിനേക്കേട്ടു വി ഭീഷണൻ ഗംഗയെ വാങ്ങി മുന്വ ഹനുമന്തന്റെ മേൽ പെട്ടു കണക്കളപ്പിരിച്ചു ഗംഗയെ മുഖക്കുളനും മെയ്യു പാനം മെയ്യിപ്പിക്കുകയും ഹനുമന്തൻ ബ്രഹ്മസൂത്രത്താലുണ്ടായ മോഹാലസ്യം തീർന്നു അനന്തരം വിഭീഷണൻ ജാംബവൻ സമീപത്തിൽ പോകുകയും ജാംബവൻ കാൽപ്പരിമാരം കേട്ടു പറയുന്നു. രാക്ഷസന്മാരിൽ വെച്ചു അഗ്രഗണ്യനായ രാവണി തൊടുത്ത ബ്രഹ്മസൂത്രമേറു സുഗ്രീവാദികളായ എഴുപതു വെള്ളം വാനരങ്ങളും ലക്ഷ്മണനും സുത്രക്കുരുരൻ പ്രതിമയെപ്പോലെ പടനിലത്തിൽ കിടക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ ഈശ്വരധീനത്താൽ ഭരതിവുണ്ടായി അന്തർമുഖപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു ശക്തിയുണ്ടായി വരുന്ന മദ്യേ ആരെ ചിലർ എന്റെ സമീപത്തിൽ വരുമ്പോലെ ഉള്ള കാൽപ്പരിമാരം കേൾക്കുന്നുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല ജാംബവാനെന്നു വിളിക്കുന്ന ശബ്ദം ശ്രോത്രവേദന കേൾക്കുന്നുണ്ട്. എന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നവർ ആരെന്നാലോചിക്കേണ്ടാൻ; ലക്ഷേശ്വരനായ വിഭീഷണൻ ഫലമൂലപക്ഷങ്ങളെ കൊണ്ടുവരുവാൻ വന്നതിലേക്കു പോയിരുന്നതിനാൽ ബ്രഹ്മസൂത്രമല്ലാൻ കരണമില്ല. ആ വിഭീഷണൻ ഫലമൂലപക്ഷങ്ങളോടുകൂടി പടനിലത്തിൽ വന്നു കാൽ മനസ്സിലാക്കി ജാംബവാനെന്നു കേൾക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു വരുന്നതായിരിക്കുമോ എന്നുതന്നെയല്ല സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി വരയുധപൂജയ്ക്കായി സംഗമരത്തിലേക്കു പോയിരുന്നു. പൂജ കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി പടകളും കണ്ടു ഭൂമിയിലായി എന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതായിരിക്കുമോ എന്നും അറിയുന്നില്ല. ഹനുമന്ത പണ്ടു ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികൾ കൊടുത്ത വരാനുഗ്രഹത്താൽ ബ്രഹ്മസൂത്രപീഡയിൽനിന്നു ജയിച്ചു എന്നെക്കണ്ണാൻ വരുന്നതായിരിക്കുമോ എന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ഇതു കൂടാതെ ഞങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്തണമെന്നു കരുതി വല്ല മഹാ

കളം ദേവന്മാരെ ആയിരിക്കുമെ എന്നും ശങ്കയുണ്ട്. എന്നാൽ എന്റെ അടുക്കലേക്കു വരത്തക്ക സമർത്ഥനായ സുഗ്രീവാദികളെല്ലാം ശത്രുവായ രാവണിയുടെ സായകത്താൽ വീണു പോയതുകൊണ്ടു അവരെന്നും ഈ രാത്രി സമയത്തിൽ വരുവാൻ കാരണമില്ല. ഏതായാലും ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കണമെന്നു വരുന്നവരൊന്നെങ്കിൽ ഇന്നവരൊന്നെന്നു പറഞ്ഞു. കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ വരുന്നവരെ നോക്കി അറിവാൻ എന്റെ കണ്ണമിഴിയുന്നില്ല. കാരണം, മായാവിയാരുടെ രാവണിയുടെ അസുരമേദം തദോരേണ രക്തം പ്രവഹിച്ചു നേത്രത്തിൽ വന്നുളഞ്ഞു കട്ടി പിടിച്ചു പോയതിനാൽ കണ്ടറിവാൻ അസമർത്ഥനായിത്തീർന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഞാൻ ലങ്കേശ്വരനൊന്നെന്നു പറഞ്ഞു ജാംബവാന്റെ മേൽ തറച്ചു കണകളെല്ലാം പഠിച്ചു ഗംഗയെ വിഭീഷണൻ പാനം ചെയ്യിച്ചതിനുശേഷം അല്പായു ലങ്കേശ്വരൻ ഈ ആപല്ക്കാരത്തു ഈ ഗംഗ ലഭിച്ചതു സ്വാമിയുടെ കാരണമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നാ പഠവാനുള്ളത്. എന്നു സന്തോഷിച്ചു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലങ്കേശ്വര! ഈ ഗംഗ നിണക്കു മാകുന്നു. ഈ സമീപത്തിന്റെ ഗുരുത്വവും സ്വാദേയും ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഇതു ഭൂലോകത്തുള്ള ജലമല്ല, ദേവഗംഗയാണ്. എന്റെ പിതാവു ഒന്നിച്ചു ഞാൻ സത്യലോകത്തു വസിക്കുമ്പോൾ ഈ ഗംഗയെ എനിക്കു പാനം ചെയ്തു പഠിച്ചവയുണ്ട്. അനസസരസ്സിലുള്ള ജലമാണിത്. ആവട്ടെ, ഹനമാൻ പിഴച്ചുവോ എന്നു ചോദിച്ചതിലേക്കു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ഹേ! ജാംബവാൻ നമ്മുടെ സഹായികളായ എഴുപതു വെള്ളം വാനരങ്ങളിൽവെച്ചു മാരുതിയെ മാത്രം ചോദിച്ചതിന്റെ യുക്തിയെന്താണെന്നതിലേക്കു ജാംബവാൻ പറയുന്നു ഹേ! ലങ്കേശ്വരൻ; നിന്റെ ഈ ചോദ്യത്തിന്നു അവകാശമില്ലാത്തതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഒരു വൈദ്യൻ രോഗശാന്തിക്കായി ഒരരൗഷധം കല്പിച്ചാൽ അനേക ഔഷധങ്ങളിരിക്കെ ഈ ഔഷധം കല്പിക്കുന്നു ആവശ്യമെന്നെന്നുള്ള ചോദ്യം അനുപശ്യമാണ്. അതുകൊണ്ടു ഈ ബ്രഹ്മാസൂചിധക്കു ഹനമാൻ ഒരരൗഷധമാണ്. എന്റെ

അടുക്കലേക്കു വരുവാൻ പറയുക എന്നതിനെക്കൂട്ടു വിഭീഷണൻ ഹനമാനെ അയക്കുകയും ഹനമാൻ ജാംബവാനെ നമസ്സരിച്ചു വിനയാന്വീതനായി നില്ക്കുന്നതിനെക്കൂട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ മനുതേ! നീ സ്വാമിക്കു പരമഭക്തനല്ലയോ, ഈ ബ്രഹ്മസൂത്രപീഠയിൽനിന്നു തെറിപ്പിച്ചുത്തൊന്നെങ്കിലും നിങ്ങൾക്കു ഒരു സഹായിയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു എന്റെ അടുക്കലേക്കു വീവുന്നതിൽ നിന്റെ മേൽ എനിക്കത്ര സന്തോഷമുണ്ടെന്നറിയണമെങ്കിൽ ദരിദ്രനായ ഒരുവന്റെ അടുക്കലുക്കിണറിൽ അമൃതപിറന്നു കണ്ടാൽ എത്ര സന്തോഷമുണ്ടോ അത്രസന്തോഷമുണ്ട് ഈ ആ പൽക്കു പത്തു നിന്നെക്കണ്ടതു. മനുതേ! ഈ യുദ്ധകളും നോക്കുക. സൂഗ്രീവാദികളായ എഴുപതുവെള്ളം വാനരങ്ങളും രാമന്റെ അനുജനും, മരിച്ചതിനാൽ അന്തരം മദ്ധ്യപാതാളമായ മൂന്ന് ലോകവാസികളും ലോകത്തിനും ധാരമായ ധർമ്മത്തിനും ചതുർവ്വേദങ്ങളും നശിച്ചതിന്നു തുല്യമാണ്. ആയതുവെക്കുട്ടു ഇവരെല്ലാം രണ്ടാമതും ജീവിക്കേണമെങ്കിൽ നീ ഒരുവൻ വിചാരിച്ചാൽ മാത്രം സാധിക്കുന്നതാണ്. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. നല്ലകാര്യം ഇവരെല്ലാം മരിക്കേണമെന്നു എന്നെ വിചാരിച്ചല്ല മരിച്ചതു. അങ്ങയുടെ വാക്കുപ്രകാരം ജീവിക്കേണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ജീവിച്ചുകാണുന്നില്ല. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഹെ! ഹനമാൻ ഇവരെല്ലാം ജീവിക്കേണമെന്നു നിന്റെ മനസ്സുകൊണ്ടു വിചാരിച്ചാൽ മാത്രം പോര വിചാരത്തിന്നു യോഗിച്ചതായ പ്രയത്നം നിന്റെ ദേഹംകൊണ്ടും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ ഈ ലോകത്തിൽ മരിച്ചവർ ജീവിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞുണ്ട്. അതു ഈ ലകയിലും അടുത്ത പ്രഭുക്കൾക്കുണ്ടിലും അല്ല. ഇവിടെനിന്നു ഉത്തരഭാഗമായി കുറെ ദൂരം പോകണം. ഏതുവരെ പോകണമെന്നും എത്ര ദൂരമുണ്ടെന്നും പറയാം. ഈ യുദ്ധകളിൽനിന്നു ഏഷഭാഗിക്കു എഴുപത്തിമൂപ്പായിരത്തൊരത്തൊരായോജന വഴിയുണ്ട്. പോയി വരുവാൻ സമയമുണ്ടോ എന്നും ചോദിച്ചാൽ സൂര്യോദയംപൂർവ്വം ഏഴരനാഴിക എടയുണ്ട്. ഈ

ഏഴര നാഴികക്കിടയിൽ അവിടെപ്പോയി മടങ്ങിവരണം. എന്നു
 തിന്നെക്കേട്ടു ഹനുമന്ത് പറയുന്നു. ഹെ ജാബവരാജ! അങ്ങയു
 ടെ വാക്കു അത്യന്തമാണെന്നു. അസാധ്യമായ ഒരു വ്യാധിക്കുസാ
 ര്യമല്ലാത്ത ദൈവധർമ്മത്തെ ഒരു മുറിഞ്ഞവളാൽ കല്പിച്ചതു പോ
 ലെയെന്നു നിന്തിരുവടിയൽ കല്പിക്കപ്പെട്ട ഭയം. ഏഴരനാ
 ഴികക്കിടയിൽ എഴുപത്തിമൂപ്പായിരത്തൊന്നുനൂറയോളമു വടക്കേ
 ട്ടു പോയിവരണം എന്നുവെച്ചാൽ ആരെക്കൊണ്ടു സാധിക്കും
 ഈ ജന്മത്ത് എന്നാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഇതാലോചിക്കുമ്പോൾ
 നിന്തിരുവടിയുടെ ഒരുമുട്ടുകുതിയാണെന്നുതോന്നുന്നു. എന്നതിനെ
 കേട്ടു ജാബവരാജ പറയുന്നു. ഈ ബ്രഹ്മാസൂത്രപീഠ നിവൃത്തിക്കേ
 ണമെന്നു ധീ വിചാരിക്കുന്നതായാൽ വലിയ ഭാരമായ ഒരു കാശ്ശു
 മല്ല. നിണക്കു രാപ്പമാണിത്. ഇതിനെപ്പറ്റി നീ ഭയപ്പെടേണ്ട.
 അല്ല എന്നുവെച്ചാൽ അതും ഒരു സംജ്ഞതന്നെയാണ്. പക്ഷേ
 പത്രപേയംകൈക്കൂട്ടമുള്ള ഒരു യൗവനപുരുഷൻ ഒന്നിങ്ങമൊ
 ന്നൊട്ടക്കി ഒരു സൂചിയാൽ ഉണ്ടുമ്പോൾ ഒന്നു വിട്ടു മറ്റൊ
 ണിൽ പറയുന്നതിനുള്ള സമയത്തിന്നു അല്പമെന്നും ലഘുവെന്നും
 പറയും. അത്ര ലഘുവായുള്ള കാശ്ശുമാണു നിനക്കിത്. ആയതിന്നു
 ള്ള യോഗ്യത നിണക്കുണ്ടു്. എന്തുവെക്കുന്നുവെച്ചാൽ വോക്
 രീതിയിൽനിന്നു തെറ്റിപ്പോയ് നിന്റെ ഉത്ഭവം, കേരകത്തിലുള്ള
 മറ്റൊരു ആലോചിച്ചാൽ ഭാഷാഭർത്താക്കന്മാർ തങ്ങളിൽ മാർദ്ദീല
 ചെയ്തു പുരുഷന്റെ വക്കൽനിന്നു ശുദ്ധവും സ്ത്രീയുടെ ശോണിത
 വുംകൂടി അന്യോന്യം കലർന്നു മെശ്രാഗ്രമായി കിതിച്ചു പതിന്നാറിത
 ുട്ടുകൂടി തമ്മേ കണ്ണികപോലെയുള്ള ഗർഭഗോളകയിൽ ചെന്നു
 അഞ്ചുദിവസംവരെ ജലം തൈലംപോലെയും പത്തു ദിവസത്തിൽ
 ഒരു മംസപിണ്ഡമായുരുണ്ടു അപ്പിണ്ഡം വളർച്ച മുപ്പതാംദിവ
 സത്തിൽ കദളിമാണിപോലെ ആയി അവയവസ്ഥാനങ്ങളെകുരിച്ചു
 മൂന്നുമാസത്തിൽ നാഭീരോമങ്ങളുണ്ടായി ചാതുർമാസത്തിൽ സപ്ത
 ധാതുക്കളുണ്ടായി പഞ്ചമാസത്തിൽ പ്രാണൻ കലർന്നു മാതാവു ഭ
 ജിക്കുന്ന അന്നപാനാദികളുടെ സാരാംശം നാഭിക്കൊടിയുടെ ശി
 ശുവിന്റെ ഉദരത്തിൽചെന്നു ശരീരം വളരും. ആറുമാസത്തിൽ

ജരായുയെന്ന ശീല മരപിള്ളയേയും ശിശുവായും മൃദിയിരിക്കും. ശരീരീണികൾ സമയത്തിന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കാതെയിരുന്നാൽ ആമാശയം പക്ഷാശയം എന്നതിന്നു മദ്ധ്യേ ഉള്ള ജന്മാന്തി കത്തി ജ്വലിക്കും. പിത്തപദാർത്ഥങ്ങളെ ദഹിക്കുന്നതിനാലുണ്ടായ കൃമികൾ ശീലയിൽ പാറിയിരിക്കുന്നവ അഗ്നിബാധയാൽ കടിക്ക അപ്പോൾ ശിശുവിന്നു അസഹ്യമായിക്കരചരണപ്രയാഗമുണ്ടാകും തന്നിമിത്തം ശരീരീണിക്കു ആലസ്യവും മർദ്ദിതമുണ്ടാകും. ഏകാഗ്രാസത്തിൽ പൂർവ്വജന്മാജ്ജിതങ്ങളെ ശിശുവിന്നു ചിന്തനയുപദാകം. ഏകാഗ്രാസത്തിൽ മാതാപിതാർ ശല്പാത്രമായ ക്ഷാഭിനാകത്തിൽ മലമൂത്രങ്ങളാലും കൃമികളുടെ ഉപദ്രവത്താലും അതികഠിനമായ സങ്കടത്തെ അനുഭവിക്കും. വേതാം മംസത്തിൽ പ്രാഗ്ജവത്തിൽ ചെയ്യ സൂകൃത ദുഷ്കൃതങ്ങളെ ആലോചിച്ചു ദുഃഖിച്ചു അഞ്ചലിഹസ്യമായി ഈശ്വരാദികളെ പ്രാർത്ഥിച്ചു മേലിൽ കഭിനാകത്തെ അനുഭവിപ്പാൻ ഇടവരുത്താതെ രാമായണഭാംരഭോഗതാദികളായ സർക്കമാശ്രവണാത്മാവും രാമകൃഷ്ണന്മാരിലായതിരുനാമജപത്താലും ഏകാഗ്രശ്വാദിപ്പോല മഹാപ്രദക്ഷിപാലും തീർത്ഥസ്നാനം ക്ഷേത്രോപവാസം മുഹൂർത്താദിഗർഭം മുതലായതു ക്ഷാലം കൈവശ്യപദത്തെ അനുഭവിപ്പാനാജ്ഞാണ്ട യത്നം ചെയ്തു ഇതു അവസരത്തിൽ എന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്തി ശല്പത്തിൽനിന്നു പെട്ടിയിൽത്തള്ളേണമെന്നുള്ള പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടിയിരിക്കും. കേവരി എന്നുള്ള വാക്യസംഖ്യയെ അനുസരിച്ചു ഇരുനൂറ്റാണ്ടുപത്തൊന്നു ദിനത്തിന്നു വൈതരേസം കഴിഞ്ഞു പത്താംമാസം പ്രഥമദിനത്തിൽ പ്രസൂതിവായ ശിശുസ്സിലടിക്കും. അപ്പോൾ പശുതപരിയിൽനിന്നു കല്ലറളുമ്പോലെ അധോമുഖമായി മറിയും. മരപിള്ളയായ വള്ളിയെ വിട്ടു തലകീഴും കാലുമലമായി വരുന്ന സമയം ശരീരീണിക്കു പ്രസൂതവൈരാഗ്യമുണ്ടാകും. അങ്ങിനെ മെല്ലെമെല്ലെയെന്നു മാതാവിന്റെ കടിരസ്രവത്തിൽ ശിശുസ്സു കാണാപ്പടും. ആ സമയം മാതയെ അവലംബിച്ചു ജടവായ ശിശുസ്സിൽ അടിക്കും ഇങ്ങിനെ വായുക്കളുടെ സംഘട്ടന പ്രതിഘട്ടനങ്ങളാൽ കഠിനസങ്കടത്തെ അനുഭവിച്ച് കൂവം, കൂവം, എന്നു ശബ്ദത്തോടുകൂടി ശിശു

ജാതമൊപ്പം. ഇങ്ങിനെയാണ് ഭാരതവംശത്തിലുള്ള ജനനമർച്ച
 ൨. എന്നാൽ നിന്റെ ഉത്ഭവം അങ്ങിനെയല്ല.

ഹ ന മ മ ള്ല ത്തി .

മൂന്നാമതാവിനും മൂന്നു പിതാവിനും നീ ഏകപുത്രനാണ്.
 മേഘശർമ, മാത. കേസരി എന്നിങ്ങിനെ പിതാക്കന്മാരും സാം
 ബാറി, സദാഗതി. അങ്ങനെ എന്ന മാതാക്കളുമാണ്. അതിൽ
 പരമേശ്വരസ്വാമി നിന്റെ ബീജകത്താവായ കായ്പിതാവാണ്
 അതിന്നു കാരണം. എന്നത്തന്നെ പച്ചാൽ ദേവതുരുത്തായ ബൃഹസ്പ
 തിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ദാസിയായിരുന്ന പുണ്തകസ്ഥല എന്ന
 ഒരു വിദ്യാധരസ്ത്രീ ഒരു ദിവസം പുഷ്പമാഴ്ചവാനായി ഉദ്യമ
 ത്തിരുകക്കുകയും അവിടെ അനേക വിദ്യാധരസ്ത്രീകൾ വിദ്യാധ
 രന്മാരോടു കൂടി ക്രീഡാചര്യങ്ങളു പുണ്തകസ്ഥല ബഹുനരം അന്യ
 ന്നാരുടെ ക്രീഡയിൽ മനസ്സു ചെലുത്തിനിന്നു ഹൈ കപ്പം ഞാൻ
 മഹർഷിക്കു ദാസിയായതുകൊണ്ടല്ല ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ലാലകാള
 അനുഭവിപ്പാൻ ഇടവരുന്നത്. ഞാനും ഇങ്ങിനെ സുചിക്ഷ
 ണുചളല്ല എന്നു മനസ്സു ചലിച്ചുപായതിനാൽ പാതിവ്രത്യം
 ഗവനം പുഷ്പാഭരണമെടുക്കി ബൃഹസ്പതിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ
 വന്നു മഹർഷിയുടെ കരത്തെ കടന്നുപിടിച്ചു സ്വാമിൻ മാതതപം
 സഹിക്കുന്നില്ല. എന്നോടുകൂടി രമിച്ച സുചാത്ത ദാനം ചെയ്യ
 ണമെന്നതിനെക്കൂടി മഹർഷി ശ്രോധിച്ചു എടി എന്റെ സമയ
 ത്തെ ദേശാസ്ഥലം ആലോചിക്കാതെ അസംബന്ധം പാഞ്ഞ
 തിന്നാൽ നിന്റെ പാതിവ്രത്യം ഭംഗം വന്നുപോയി. നീ മേ
 ലാൽ എന്നിക്കു ദാസിയായിരിപ്പാൻ യോഗ്യയല്ല. ഗണികരോട
 ലക്ഷണമാണ് നീ ഈ കാണിച്ചത്. അന്യന്മാരുടെ ക്രീഡയിൽ
 നിന്റെ മനസ്സ് ചലിച്ചുപായതിനാൽ വാനരങ്ങളുടെ സ്വഭാവ
 മാണ് നീ കാണിച്ചത്. തന്നിമിത്തം നീ ഒരു വാനരസ്ത്രീയായി
 പ്പോക എന്ന് ശപിച്ചു. അതുകൂടി ഉടനെ ശരണം സ്വാമി
 ഞാൻ ഒരു സ്ത്രീയല്ലെ അറിവില്ലായ്മ എന്നതു സ്ത്രീകൾക്കു ആരോ
 ണപേരായെ ഏല്പാഴ് വാധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു
 ശാപത്തിന്നു മോചനം അരുളിച്ചെയ്യണമെന്നു പാദത്തിൽവീണു

നമസ്കരിച്ചതിനെക്കണ്ടു ബൃഹസ്പതി, ആവാട്ട നിന്റെ ഗർഭത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമി ബീജസന്തതിയായി ഒരു പുത്രൻ അർജ്ജുനയും ആ സന്തതി ഭൂമിപ്പുറം ചെ.യുളവിൽ നിന്റെ ശാപമോചനം വന്നു എന്റെ ശ്രേത്രമന്തിമേക്കു ചന്ദ്രം എന്നനഗ്രഹിച്ചു. അനന്തരം വാനരസ്ത്രീയും വനാന്തിക്കടന്നു സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ കേസരി എന്ന വാനരന്റെ നീഹിനിക്കു ഭാര്യയാടി വിടക്കുന്നു മെന്നു പറയുകയും അതുപ്രകാരം നമ്മതിച്ചു അന്യകൾക്കു ക്രിഡാദി സുഖങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു അഞ്ചുനാളി എന്ന പദ്യത്തതിന്റെ ഭക്ഷിണതാഴ്വരയിൽ ചെന്നു കേസരിയെ നോക്കി വാനരസ്ത്രീ പറയുന്നു. മേലിൽ നാം തമ്മിൽ കുറു കാലത്തിന്നു രമിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. കാരണം പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു എന്റെ ഒരു ധ്യാനമുണ്ട്. അതു കഴിയുന്നവരെ എന്നെ നീ നീണ്ടുതു എന്നതിനേക്കു കേസരി സമ്മതിച്ചു താൻ പുകാലവാമിരിക്കുകയും അങ്ങനെ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു എപ്പോഴൊന്നു സിദ്ധായി അങ്ങയാൽ എനിക്കു ഒരു സന്തതി ലഭിക്കണമെന്നു എന്നു ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകണ്ടു അനുഭവരസികനായ നാരദൻ കൈലാസത്തിൽ ചെന്നു പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കണ്ടു അല്ലാതെ സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിയെക്കുറിച്ചു അഞ്ചുനാളിയിൽ താഴ്വരയിൽ ഒരു വാനരസ്ത്രീ തപസ്സു ചെയ്യുന്നായെന്നു പറയുകയും അതിന്നനുസരിച്ചു പരമേശ്വരൻ പാർവ്വതി സമേതനായി വാസുകീഡക്കു പുറപ്പെട്ടു കൈലാസത്തിന്റെ ഉത്തരഭാഗത്തുള്ള സുകുമാരവനത്തിൽക്കടന്നു വനകീഡ തുടങ്ങുകയും ആ അവസരത്തിൽ രണ്ടു വാനരങ്ങൾ തങ്ങളിൽ ക്രീഡിക്കുന്നതിനെ പരമേശ്വരരികളു അല്ലാതെ എന്നെ വാനരങ്ങളുടെ മാതാപിതയെന്നോക്കുക. ആ ഒരു സുഖം നമുക്കറിവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല ആയതു കൊണ്ടു നിന്തിരുവടി ഒരു വാനരമായാ ഞാൻ ഒരു വാനരസ്ത്രീയായും പേയ്ക്കുമെടുത്തു തങ്ങളിൽ രമിച്ചു അതിനല്ലെന്നാകുന്ന സുഖത്തെ അറിയണമെന്നുപേക്ഷിക്കുകയും അതിനേക്കു പരമേശ്വരസ്വാമി സമ്മതിച്ചു വാനരരൂപികളായി ക്രീഡിക്കുകയും പശുവസനം പാർവ്വതിക്കു ക്രീഡയിൽ വിരക്കി ഭവിച്ചു കണപടനം

ട ശരണം കണവ ഈ ബീജം എന്നാൽ എല്ലാൻ സാധിക്കുന്ന
 തല്ല. കാരണം പണ്ടു നാം തങ്ങളിൽ ഗജവും പിടിയുമായി ചേ
 ന്നതിനാൽ എനിക്കു ഗർഭമുണ്ടാകുകയും അതിനാൽ ഞാൻ ഒരു ഗ
 ജക്കുട്ടിയെ പ്രസവിക്കേണ്ടിയും വന്നു. ആ അപമാനം ഇനിയും
 നിന്നുവരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഈ ബീജത്താൽ ഞാൻ ഒരു കൊരങ്ങുക
 ടിയെ പ്രസവിക്കേണ്ടിവന്നാൽ എന്നോടൊത്ത സ്ത്രീകളുടെ പരി
 ഹാസംകൊണ്ടു വലിയതായ ജല്മം ഞാൻ അനുഭവിക്കേണ്ടിവ
 രും. എന്ന ശോകരൂപേണ പറയുകയും പരമേശ്വരസ്വരൂപി സ
 യ്യതിച്ചു അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കുതാൽ ബീജത്തെ പെട്ടിയിറപ്പട്ടതു വാ
 യുദേവനാദം വരുത്തി ബീജത്തെ കരത്തിൽ കൊടുത്തു അഞ്ചു
 നായന്ന സ്ത്രീയുടെ ഗർഭത്തിൽ ആക്കി വരണമെന്നു കല്പിച്ചു. യച്ചു.
 വായുദേവൻ അത്ഭുതംവരുത്തിൽ ചെന്നു ഗ്യാനാത്രയുമായിരിക്കു
 ന്ന അഞ്ചുനായകന്മാരെക്കൊണ്ടു കഴിച്ചു ഗർഭത്തിലാക്കി. വരി
 കയും ചെയ്തു ഈ വിവരം നാദംകൊണ്ടു കിഷ്കിന്ധയിൽ പോ
 യി ബാലിയെക്കണ്ടു പറയുന്നു. ഹെ മാനന്താജനവ! ഈ എട
 യിൽ ഞാൻ നിഷ്ഠാപച്ഛതത്തിൽ നിന്നു വരുന്നവർ അഞ്ചുനാ
 ദികളിൽ ഒരു വരണസ്ത്രീ എടുക്കിയായി തപസ്സിയാമിരിക്കുന്നതി
 നെക്കണ്ടു ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ കാരണമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിൽ
 പരമേശ്വരസ്വരൂപിയെക്കുറിച്ചുള്ള തപസ്സാണെന്നറിഞ്ഞു. ആ സ്ത്രീ
 യുടെ ഗർഭത്തിൽ ഒരു പുത്രൻ അതിസമർത്ഥനായി ജനിക്കും. അ
 വൻ യൌവനശാലിയായി വന്നാൽ താൻ, രാജതപം നശിപ്പി
 കും ആന്തരത്വമിങ്ങിനെയാണു് ആയുരകണ്ടു ആ സ്ത്രീയുടെ
 ഗർഭത്തെ നശിപ്പിക്കണം. ആയതിനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെപ്പറ്റാശം. പ
 ഞ്ചലോഹങ്ങളെ ജലപ്രായമായതുകി ആ സ്ത്രീയുടെ വായിൽകൊ
 ണ്ടുപോയി കഴിച്ചുചെന്നു മന്നാൽ ഗർഭം നശിക്കും എന്നു നാദൻ
 പറഞ്ഞുപോയതിന്നു ശേഷം ബാലി സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു പറയു
 ന്നു. ഏടാ നീ പഞ്ചലോഹങ്ങളെ ഉരുക്കി ജലപ്രായമാക്കി അ
 ഞ്ചനാദികൾ തപസ്സുചെയ്യുന്ന അഞ്ചുനായകരുടെ വായിൽ കഴിച്ചു
 വരിക എന്നതിനേക്കു സുഗ്രീവൻ അച്ചണ്ണം പ്രവൃത്തിച്ചു അഞ്ചു
 നായുടെ ഗർഭത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വരൂപിയുടെ ബീജമൊത്ത നാൽ

സുഗ്രീവന്റെ പ്രവൃത്തിയാൽ ഗർഭം നശിക്കാതെ മോഹങ്ങൾ ഒരു കണ്ഡമുക്തിയായി കട്ടിപ്പിടിച്ചു വലഞ്ഞ കുഞ്ഞിൽ കുടുകയും ചെയ്തു. ദുഷ്ടനങ്ങളാലുള്ള ഉപദ്രവം സജ്ജനങ്ങൾക്കു ഗുണമായി ഭവിക്കുന്നതു ഇപ്പോഴാണ്. അങ്ങനെയും ഗർഭപരിപൂർണ്ണതപം വന്നു നിന്നു പ്രസവിക്കുകയും വീ ഭൂമിദർശനം ചെയ്ത ഉടനെ അങ്ങനെയുടെ ശാപമാചനം വന്നു അവർ നിന്നു വിട്ടു പോകുന്നതിനെ നീ കണ്ടു ഹേ മാതാവേ എന്നാണിതു എന്നു രക്ഷിപ്പാൻ ആർ വീ എവിടെക്കാണ് യാത്ര. എന്നതിനോടു മാതാവും ഹേ കുമാര നിന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ എന്നാൽ അസാധ്യമാണ് എന്റെ ചരിത്രം ഇങ്ങിനെയാണ് ഇപ്പോൾ ശാപമാചനം വന്നു പോകുകയാണ്. എന്നു പൂർവ്വവൃത്താന്തങ്ങളെല്ലാം പറയുകയും എന്നാൽ എനിക്കു ഭക്ഷണപദാർത്ഥം എന്തെന്നു നീ ചോദിക്കുകയും രക്തവർണ്ണത്തിന്റെ സ്വഭാവമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിൽ പൂർവ്വമായതുകൊണ്ടു സൂര്യോദയമായ ഭാനുവിബ്രന്തക്കൊട്ടി ഇപ്രകാരമുള്ള വർണ്ണത്തെ അവലംബിച്ചു പക്ഷങ്ങളെല്ലാം നിണക്കു ഭുജിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ മാതാവുപോയതിനുശേഷം ഇതു പക്ഷമായിരിക്കുമെന്നു കരുതി ഒരു നൂറ്റാണ്ടിനും യോജന ഉയരത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ആദിത്യന്റെ നേരിട്ടു നീ ചാടുകയും അതിനെക്കണ്ടു നിന്റെ പിതാവായ വായുദേവൻ എന്റെ വേഗത എന്റെ മകനു വരട്ടെ എന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും അതു കണ്ടുനില്ക്കുന്ന ബ്രഹ്മാവു വൈനതേയന്റെ ശക്തി നിണക്കു വരട്ടെയെന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ വായുവിന്റെ വേഗവും വൈനതേയന്റെ ശക്തിയുംകൂടി രണ്ടു പക്ഷങ്ങളായി സങ്കല്പിച്ചു ആദിത്യന്റെ രഥത്തിൽ അരുണന്റെ സമീപമായി നീ ചെന്നിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയുരകാണ്ടു ആദിത്യൻ തന്റെ ഉണ്ണകിരണങ്ങളെ ശീതകിരണങ്ങളാക്കി നിണക്കു സൂചത്തെ ദാനം ചെയ്തിരിക്കെ അന്നു ഉപരാഗദിനമെന്ന ഗ്രഹണപണ്യകാലമായിരുന്നു. ആദിത്യനെ ഗ്രസിച്ചാനായി രാഹുവെന്ന സൂര്യം അടുത്തുവരുന്നതിനെക്കണ്ടു നീ ആടുകയും അതുകണ്ടു രാഹുവും ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു. സ്വാമിൻ പ

ഞ്ഞു ക്ഷീരംബ്ബിമനകാമത്തിൽ എന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ സംഘം
 ത്തിൽ ചേർത്ത കഥ ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ ആ നിശ്ചയപ്രകാ
 രം ആദിത്യനെ ഗ്രഹിപ്പാനാമി ഞാൻ പോയതിൽ അവിടെ
 ഒരുവൻ എന്നു കണ്ടു അടുക്കാവയക്കാതെ ആട്ടുന്നു. കാരണം
 ഇന്നത്തെ എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. സജ്ജനങ്ങളുടെ വര
 ക്കിന്നു പ്രവസ്ഥയില്ലാതെ വരുന്നത് കഷ്ടമല്ല എന്നു പറഞ്ഞു
 തിനെ ഇന്ദ്രൻകൂട്ട അങ്ങിനെ ഒരു ശത്രു ഉണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഒന്നു
 പരീക്ഷിക്കും മുൻ നടക്കുക എന്നു രാഹുവെ മുൻനടത്തി ഇന്ദ്രൻ
 ഐരാവതരൂപനായി : ജായുധപാണിയായി പുറപ്പെട്ടു വരുന്ന
 തിനെ നീ കണ്ടു ഐരാവതത്തിന്റെ മുഖപടത്തിലുള്ള നേങ്ങ
 ളെ പകവെന്നു കരുതി ഗുജന്ദ്രന്റെ നേരിട്ടു ചാടുകയും ആയ്ക്കി
 നെ ഇന്ദ്രൻ കണ്ടു തന്റെ കരത്തിലുള്ള വജ്രായുധത്തെ നിന്റെ
 മേൽ എറിയുകയും അതു നിന്റെ കവിർത്തടമായ ഹനുപ്രദേശ
 ത്തിൽപ്പെട്ട സൂര്യക്കുറുപ്പു പ്രതിമപോലെ നിർജീവിയാക്കി നീഭ
 മിയിൽ വീഴുകയും അതുകണ്ടു നിന്റെ പിതാവായ വായുദേവൻ
 അത്യന്തം സങ്കടത്താടുകൂടി നിന്നെ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി വര
 താളത്തിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ അവസരത്തിൽ ലോ
 കത്തിൽ വായുസഞ്ചാരമില്ലാതെ സർവ്വശരീരികളും വീർപ്പുമുട്ടി ശവ
 ശരീരികളായിത്തീരുകയും അതുകൊണ്ടു മോഹീശപരമാരെയൊക്കെ സ
 റ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ലോകസ
 കടത്തെ ഉണർത്തുകയും നാരായണസ്വാമി ഇന്ദ്രാദികളാടുകൂടി വര
 യുദേവനത്തിരഞ്ഞു പാതാളത്തിൽ ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കപി
 ലമഹർഷിയുടെ ഗുഹയിൽവെച്ചു കാണുകയും വായുദേവൻ വിളി
 ച്ചു നാരായണസ്വാമി ചെന്നു വായുദേവനെ നീ മൃഗസന്ദിക്കണ
 മെന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞു നിന്നെ വാങ്ങി മടിയിൽവെച്ചു അസു
 മന്യകസംയോഗം ചെയ്തു ആ ബ്രഹ്മസംബന്ധത്തോടു ദീർഘായു
 ക്ഷാനായിരിക്കുക എന്നു നാരായണസ്വാമിയും എന്റെ ബ്രഹ്മപ
 ത്തം നീങ്ങിയതിന്നുശേഷം നീ വന്നു എന്റെ സ്ഥാനം വഹിച്ചു
 ചരാചരങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കട്ടെ. എന്നു ബ്രഹ്മദേവനും എന്റെ
 വരായുധങ്ങളാൽ നിന്നെക്കു യാതൊരു ഉപദ്രവവും ചെയ്യാതിരി

ക്കട്ടെ. എന്നു ഇന്ദ്രനും എന്നതിനേക്കൂട്ട അഗ്നിവാധയാൽ നിന്നക്കു യദാതാരു ഉപദ്രവങ്ങളും എല്ലാതിരിക്കട്ടെ എന്നു അഗ്നിദേവനും എന്നതിനേക്കൂട്ട എന്നാ കാലഭേദിനാൽ യദാതാരു ഉപദ്രവങ്ങളും നിന്നക്കു എല്ലാതിരിക്കട്ടെ എന്നു ധർമ്മജാവും അതിനേക്കൂട്ട ബാക്കി ഉള്ളവരെല്ലാം തങ്ങൾ തങ്ങളുടെ വരായുധങ്ങളാൽ യദാതാരു ഉപദ്രവങ്ങളും എല്ലാതിരിക്കട്ടെ എന്നു അഷ്ടദിക്പാലകന്മാരും മറ്റുള്ളവരും നിന്നക്കു അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ദ്രന്റെ വഭ്രായുധം ഹനുമാലേഭ്യമായ കവചത്തെ ത്തിൽപ്പെട്ടതിനാൽ നിന്നക്കു ഹനുമാൻ എന്ന നാമം ചൊടുത്തു ഈ അനുഗ്രഹങ്ങളെയെല്ലാം ഏറ്റാതിന്നുശേഷം സൂര്യന്റെ അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യണമെന്നു മാനസോത്തമത്തിലേക്കു നീ പോകുകയും ആദിത്യനെക്കണ്ടു നീ നമസ്കരിച്ചു അടിയനെ നിന്തിരുവടീശിഷ്യനായി വരിച്ചു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിക്കണമെന്നു നിന്റെ അപേക്ഷയേക്കൂട്ട ആദിത്യൻ ഹെ മാതാത നിന്നെ ശിഷ്യനായ് വരിച്ചു നിന്നക്കു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു തരുവാൻ എനിക്കു സമയമില്ല. കാരണം പതിനഞ്ചു നാഴികകളിൽ ഒമ്പതു കോടിമേൽ അമ്പത്തെനൂലക്കത്തഴുപത്തായിരം യോജന വഴി ഞാൻ തേർ നടത്തണം. എന്നു തന്നെയല്ല ഈ രഥത്തിൽ ഒരു ഭാഗത്തു നിന്നെ ഇരുത്തിപ്പിറപ്പിക്കാമെന്നു വെച്ചാൽ ഈ രഥത്തിൽ അനേകം ബാലകീല്പന്മാർ വേദാഭ്യസനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ സംഘത്തിൽ നിന്നെ ഇരുത്താമെന്നു ലോചിച്ചാൽ നീ ഒരു മക്കടനാണ്. അവരുടെ പരിഭവം എന്റെ നേക്കു് ഉണ്ടാവും എന്നു പറകയും എന്നതിനെ നീ കേട്ടു് സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിക്കു സമയമില്ലെന്നും രഥത്തിൽ അടിയനെ ഇരുത്താൻ പാടില്ലെന്നും പറയുന്നത് ശരിയാണ് നിന്തിരുവടിയുടെ രഥത്തിന്നു് മുന്നിൽ അടിയൻ പുസുകത്തെയും പിടിച്ച് നിന്തിരുവടിയുടെ മുഖത്തെ തോക്കി പിൻഗതിയായി നടന്നു കൊള്ളാം എന്നാൽ അടിയന്നു ഉപദേശിപ്പാൻ തടസ്സമുണ്ടെന്നു നീ അപേക്ഷിച്ചതിനേക്കൂട്ട ആദിത്യൻ സന്തോഷിച്ചു രഥത്തിന്റെ മുമ്പിൽ പിൻഗതിയായി നടന്നു നിന്നക്കു ഒമ്പതു

വ്യാകരണവും സംശോധനഗ്രന്ഥമായി അറപതു നാഴികയിലകത്തു
 പഠിപ്പിക്കുകയും അനന്തരം ഗുരുഭക്ഷിണ ചെയ്യണമെന്നും ആ
 യതു എന്നാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നും നീ അപേക്ഷിച്ചതിനേക്കൂട്ട
 നീ ചേറെ ഒന്നും ചെയ്യേണമെന്നില്ല എന്റെ മകൻ സുഗ്രീവ
 നെന്ന ഒരു വാനരൻ പ്രശ്രവണാചലമെന്ന പട്ടാപരിയിൽ
 ബാലിയെപ്പിടിച്ചു വസിക്കുന്നുണ്ട്. ആയവന്നു സഹായമായി
 മന്ത്രിസ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചിരിക്കുക. ഇതാണ് എനിക്കു വേണ്ട
 ന ഭക്ഷിണ എന്നു ആഭിമുഖ്യം കല്പനപ്രകാരം നീ വന്നു അ
 ന്നമുതൽ ഇന്നുവരെ സുഗ്രീവന്നു മന്ത്രിയായിരിക്കുകയും ചെയ്തു.
 അനന്തരം ത്രിമുത്തികൾ കൊടുത്ത പരവൈഭവത്താൽ നീ വലി
 യ അഹങ്കാരയുക്തനായി മഹഷികളുടെ ആശ്രമങ്ങളിൽ കടന്നു
 ആദ്യം മുതലായ പൂജാദൃഷ്ടങ്ങളെ എടുത്തു ഭജിക്കുകയും മൂത്രപുരീ
 ഷങ്ങളാൽ മൃഗശ്രമങ്ങളെ അനുദ്ധാപ്തമെന്നതിനേയും മറ്റും
 മഹഷികൾ കണ്ടു, ഹരിഹരവിരഞ്ചാദികളും അഷ്ടദിക്പാലക
 ന്നാരും കൊടുത്ത വരബലത്താലല്ല നമ്മെ ഇവൻ ഉപദ്രവിക്ക
 ന്നത്. ആകയാൽ മേലാൽ നിന്റെ വൈഭവം നീ അറിയാതെ
 പേക്കേട്ടു. എന്നു ശപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ ശേഷം നീ
 യാതെന്നും അറിയാതെ മദോന്മത്തനായിരിക്കുകയും അതു കണ്ടു
 മഹഷികൾ രാമായതരത്തെ പുഷ്പി വരുത്തേണ്ടവനായ ഹനു
 മൻ ഈ വിധം ആയിരുന്നാൽ പോര. ആയതുകൊണ്ടു ഇവ
 ന്ന്റെ പൂർവ്വചരിത്രം അന്യ ഭൂതവൻ പറഞ്ഞു ഇവൻ കേൾക്കു
 വാൻ എന്നു എടുവരുന്നുവോ അന്നു ഇവന്റെ ശരീരായ ശക്തി
 വർദ്ധിച്ചു എന്നു മഹഷികൾ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്നിമി
 തമാണ് സാഗരതീരത്തിൽ വെച്ചു സമുദ്രം ചാടി ലങ്കക്കു പോ
 വാൻ സമത്വൻ ആശാണെന്നുലോചിക്കുകയും വാനരങ്ങൾ പ
 ത്തു മുതൽ ഒരുനൂറു യോജനവരെ ചാടാമെന്നും ലങ്കയിൽ കടന്നു
 സീതാസ്ഥിപ്രദം ചെയ്തു ഇങ്ങോട്ടു ചാടുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല
 ന്നും പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ട നീ യാതെന്നും പറയാതെ ഇരിക്കുകയും
 അപ്പോൾ നിന്റെ ഉത്ഭവത്തെയും വരവൈഭവങ്ങളെയും ആദ്യ
 ത്തമായിപ്പറഞ്ഞു നിന്നു കേൾപ്പിച്ചതിനനന്തരമാണ് നീ സാ

ശരതരണം ചെയ്തു ലങ്കയിൽ കടന്നു ജാനകിയെക്കണ്ടു കാര്യം സാധിച്ചു വന്നതു ആയതു കൊണ്ടു കഴിയുന്നവഗത്തിൽപോയിക്കൊയ്കയും കൊണ്ടുപന്ന ബ്രഹ്മാസൂപീഡ നിവൃത്തിക്കുക. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ജാംബവരാജ എന്നിങ്ങു മൂന്നു മാതാവും മൂന്നു പിതാവുംമാണ് എന്നതിലേക്കു വേണ്ടിയാണ് ഈ ചരിത്രങ്ങളെല്ലാം നിങ്ങൾ വിസ്മയിച്ചത്. അതുകൂടെ വിവരം നല്കുവണ്ണ മനസ്സിലാക്കില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. എന്താ മാരുതെ; വയസ്സുക്കു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കേണമെന്നാണ് നിന്റെ ഭയം. ചരിത്രവിസ്മാരത്തിൽ നീ മനസ്സു ചെയ്തില്ല എന്നു തോന്നുന്നു. കാൽപ്പിതാവെന്നും കരണപിതാവെന്നും രണ്ടു തരമാണ്. ഔതിൽ പരമശരവസാഗി ബീജകന്തരമായതുകൊണ്ടു കാൽപ്പിതാവാണ്. ആ ബീജത്തെ വായുദേവർ വാങ്ങി അഞ്ചനയുടെ ഗർഭത്തിൽ ആക്കി വന്നതിനാൽ വായുദേവൻ കാരണപിതാവാണ്. കേശരി എന്ന വാനരശ്രേഷ്ഠൻ നിന്റെ അമ്മയുടെ കണവനായതുകൊണ്ടു കേശരിയും പിതാവെന്ന സ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചവനാണ് ഇങ്ങിനെയാണ് മൂന്നു പിതാവ്. ഇതുപോലെത്തന്നെ അഞ്ചന നിന്നെ പ്രസവിക്കുകയും കരളുമാതാവാണ്. പാവ്തിയും സദാഗതിയും കാരണവശാൽ മാതാക്കളാണ്. ഇങ്ങിനെയാണ് മൂന്നു പിതാവും മൂന്നു മാതാവും എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ജാംബവരെ ഇത്ര കാലപ്പഴക്കത്തെപ്പറയുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ ചരിത്രം അടിയന്തിരയണമെന്നത്യാഗ്രഹമുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടിയുടെ മാതാപിതാവാരാണെന്നും എത്ര കാലത്തിൽ ജനിച്ചുവെന്നും എത്ര വയസ്സായിരെന്നും എന്തെല്ലാം കണ്ടിരുന്നെന്നും പറഞ്ഞു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു.

ജാംബാവല്ലത്തി.

കവി.

അപ്പമിത്തയർന്നീക്കതർക്കഞ്ചൈലത്തനമ

മെപ്പുനന്തിറക്കുരശിവൻ മലരയൻമുക്കിൽ

ഉല്പാദനത്തിൽ തോർന്നിനെ നവകലകളെ

കല്പമഴിനംപലപലതരത്തിലും കണ്ടെന്ന്.

ഹെ! മാതൃത നോം തമ്മിൽ ഇങ്ങിനെ ചരിത്രങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുക കഠിനമായിരുന്നു എന്നാൽ കാര്യത്തിന് അപകടമുണ്ട്. ഈ കല്പമഴിനംകളിൽ എഴുപത്തിയഞ്ചായിരത്തൊത്തരത്തരം യോജന പടർത്തു പോയി കയ്യടം കൊണ്ടു വരേണ്ടുന്ന കാര്യമായിത്തീർന്നു. നിങ്ങളെ നിന്നെ അയക്കേണ്ടുന്ന ഭാഗം എനിക്കുമാണ്. നേരം പൂർണ്ണമായി രാവണി പെറ്റുവെച്ചതു യുദ്ധകളിൽ വരും. സർവ്വ ശരീരങ്ങളുടെ ശിരസ്സും വെട്ടി സംഗ്രഹത്തിൽ ഇടം. അന്നത്തരം തിന്നുന്നപ്പോൾ അത്തരം ഹിന്ദുമാരും എന്തെല്ലാമെല്ലാം എന്തെല്ലാം അംബുവാനുംകൂടി ഭഗവദ്ഗുണങ്ങൾ മെ. യുദ്ധം കാര്യം സഹലമാകുന്നതല്ല. ആ മനുഷ്യന്റെ മരണം കൊണ്ടുവരുന്ന കാര്യം നീ എന്താൽ ചരിത്രം പറയുന്ന കാര്യം ഞാൻ എല്ലാം എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഹിന്ദുമാർ പറയുന്നു. ശരണം ജന്മവരദായ സമുപദാനായ ശരണമിയുടെ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അഞ്ചു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ കയ്യടം കൊണ്ടു വരും അതിനെപ്പറ്റി ഭൂമിക്കുണ്ടാമെന്നില്ല. എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ജാഗ്രതപര്യായം ഹെ മാതൃത ബ്രഹ്മവിന്റെ പകൽ കഴിഞ്ഞു രാത്രികൾക്കു നീശ്വരപഞ്ചമെന്നാണെങ്കിൽ കല്പമയത്തിൽ രണ്ടു യാമവും കഴിഞ്ഞു മൂന്നാമത്തെ യാമത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ ഞാൻ ജാഗ്രതയാണ്. കാരണം, നാരായണസ്വരൂപിയുടെ കണ്ണമലത്തിൽനിന്നു മധുരക്കടഭിമാർ ഉത്ഭവിക്കുകയും അവർ പ്രളയജലത്തെ തട്ടുമറിച്ച് ജലാപരിധിയിൽ കിടക്കുന്ന അമരുകളെക്കണ്ടു വിടത്തി നോക്കുകയും തമ്മിലൂടെ ബ്രഹ്മവിന്റെ കണ്ടു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും, ബ്രഹ്മവു ഭയപ്പെട്ടു തന്റെ നടുവിലും വിശുദ്ധ ആ ജലം കരടപ്രദേശത്തു കഴി തന്റെ ഉത്തരപ്രദേശത്തിൽ വീഴുകയും അവിടെ നിന്നാണ് എന്റെ ജനനം. എനിക്കു ജാഗ്രതയാണ് എന്നും, അജ്ഞാതൻ എന്നും പേരുണ്ട്. ജമുപീപിടലക്കു ആദ്യം വന്നതു ഞാനായതു കൊണ്ടു ജന്മവാൻ എന്നും അതു എന്ന ജലത്തിൽനിന്നുണ്ടവ

മുതുകൊണ്ടു അനുജരൻ എന്നും പേർ വന്നതാണ്. അതു കൊണ്ടു എന്റെ പിതാവു ബ്രഹ്മദേവനാണ്. കാലം എന്ന വ്യവഹാരം നശിച്ചുള്ള നിശ്ചിതബാധന കാലത്താണ് എന്റെ ജനനം. പിന്നെ എനിക്കു വയസ്സു എത്രയായി എന്ന് ആലോചിക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യവത്സരം ദേവവത്സരം സപ്തർഷിവത്സരം ബ്രഹ്മസ്തതിവത്സരം ശുഭവത്സരം എന്നവത്സരങ്ങളിൽ എന്റെ വയസ്സു കളഞ്ഞുനതല്ല. കൃത, ത്രേത, ദ്വാപര, കലി, എന്ന ചതുർയുഗങ്ങൾ നാനൂററി അമ്പത്തിനാലായി, ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടു ഇതിനുള്ളിൽ ആറുനക്ഷത്രങ്ങളുടെ കാലം കഴിഞ്ഞു ഇപ്പോൾ ഏഴാംമനവിന്റെ ഇരുപത്തൊന്നു ചതുർയുഗത്തിൽ ത്രേതായുഗമാണ്. എന്നാൽ ഈ കാലത്തിനുള്ളിൽ ഞാൻ എന്തെല്ലാം കണ്ടറിയുമെന്നു പറയാൻ അനേകകാലങ്ങൾ എനിക്കു നേത്രാക്ഷോഭനമാണ്. അതിൽ ചില ചരിത്രങ്ങളുടെ ആദ്യവസാനം അറിയും, ചിലതു ആദ്യം അറിയും മദ്ധ്യത്തിൽ ഓർമ്മയില്ല. ചിലതു അവസാനം അറിയും ആദ്യത്തിൽ ഓർമ്മയില്ല ഈ ലോകത്തിൽ ഒരു തൃണം പുതിയായി മുളച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ജാമ്പവാൻ അറിയും, ഞാൻ ജനിച്ച മൂന്നുദിവസം കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷമാണ് പ്രളയജലം സാഗരത്തിൽ ഒതുങ്ങി മേിയ കുമ്പാകി വന്നത്. അതു പര ബ്രഹ്മദേവരുടെ മടിയിലായിരുന്നു എന്റെ വാസം. ഞാൻ ജാിക്കുമ്പോൾ ബ്രഹ്മാവിന്നു അഞ്ചു ശിരസ്സുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ നാല് തലമത്രമയുളള. ഒരു ശിരസ്സു പോലുള്ള കാരണം ഞാൻ അറിയും, പരമേശ്വരസ്വരൂപിതന്റെ നേത്രാഗ്നിയാൽ ത്രിപുരഭവനം ചെയ്തതു ഞാൻ അറിയും. അതിനുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ താഴെകൻ എന്ന അസുരന്റെ പുത്രന്മാരായ താരകാക്ഷൻ, വിദ്യന്മാലി, കമലാക്ഷൻ, എന്നീ മൂന്നുളളകൾ കൊന്ദവനമെന്ന ഗോളണ്ണത്തിൽവെച്ചു ബ്രഹ്മാവിനെ കുറിച്ചു ഒരു കോടി സംവത്സരം അഗ്നിമദ്ധ്യസ്ഥനായി തപസ്സു ചെയ്തും, ബ്രഹ്മാവു പ്രത്യക്ഷമായി നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന വരമെന്നെന്നു ചോദിച്ചതിൽ അസുരന്മാർ ബ്രഹ്മാവചനാക്കി ഞങ്ങൾക്കു താമസിപ്പാൻ അന്തരം മദ്ധ്യപാതാളമായ മൂന്നു ലോക

ത്തിൽ മൂന്നുകാട്ടു ചെമ്പിനാലും ഇരുമ്പിനാലും സ്വർണ്ണത്താലും സൃഷ്ടിക്കണം. ആ മൂന്നു പുരാങ്ങളും ഞങ്ങൾ വിചാരിക്കുമ്പോൾ പക്ഷികൾ കണക്കു പറഞ്ഞ ഒരു ദിക്കിലായി വരണംകൂടാതെ ഞങ്ങളുടെ അടുത്തു നിൽക്കുകയും മുതലായ സർവ്വജീവികളും ഭയപ്പെട്ടോടണം യാതൊരു വരായുധത്താലും ഞങ്ങൾ നശിക്കരുത്. ലോകത്രയങ്ങളും ഞങ്ങൾക്കു കീഴാളങ്ങളാണ്. എന്നുള്ള അസുഖമാരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം വരത്തെ ദാനം ചെയ്തു ബ്രഹ്മാവിനെ പറയുന്നു. ഹേ അസുഖക്കാള! നിങ്ങളുടെ കോട്ടകളായ ത്രിപുരാങ്ങൾ സഹസ്രസംഖ്യയും കൂടാതെ ഒരു ദിക്കിൽപരം ആ അപസരമാണെന്ന് ഒരു പർവ്വതത്തിൽ വന്നാൽ അന്നു നിങ്ങൾക്കു മരണം എന്നു വ്യാതഗ്രഹങ്ങൾ അതതു സ്ഥാനത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ നിങ്ങളെ യാതൊരു ശരീരികളാലും ജയിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നും പറഞ്ഞു അവർക്കു വേണ്ടുന്ന അസുഖങ്ങളെ ദാനം ചെയ്തു ബ്രഹ്മാവിനെ പോയതിന്നുനന്തരം അസുഖങ്ങൾ പുരാങ്ങളെ നീന്തിച്ച അതിൽ അനേകായിരം പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി അതിൽ വസിച്ച അതികഠിനമായ പോക്കോപദ്രവങ്ങളെയെല്ലാം വരികയും ദേവകളെപ്പിടിച്ചു കരംഗ്രഹത്തിലിടുകയും ദേവസ്രീകളെ ദാസ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്യിപ്പിക്കുകയും അനേകം കുലസ്രീകളുടെ പരമ്പ്രത്യധർമ്മം ഭംഗപ്പെടുത്തുകയും അനേകം ക്ഷേത്രങ്ങളെ തകർത്തു സ്വയം ഭൂപ്രതിഷ്ഠ മുതലായ വിവിധങ്ങളെ കുത്തിപ്പഴുക്കി നശിപ്പിക്കുകയും ബ്രാഹ്മണരുടെ യാഗാദിഹോമങ്ങളെ മുക്കി അവരെക്കൊണ്ടു മധ്യമംസങ്ങൾ എടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു വന്നതിനെ ഇന്ദ്രാദിവേകൾ കണ്ടു സഹിയാതെ സർവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ത്രിപുരന്മാരുടെ ഉപദ്രവത്തെ കേൾപ്പിച്ചു മുറയിടുകയും ചെയ്തു. നാരായണസ്വാമി ഇന്ദ്രാദികളെ നോക്കി ആവട്ടെ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ട. ഞാൻ ഒന്നു പരീക്ഷിക്കാം എന്നും പറഞ്ഞു ഇന്ദ്രാദികളെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു ഹിമവാന്റെ താഴ്വരയിൽ ചെന്നു ഒരു ഭൂതാഭിമാനം തുടങ്ങുകയും അതിൽനിന്നു അനേകായിരം ഭൂതങ്ങൾ അതിൽ പുറപ്പെടുകയും അവരോടു ത്രിപുരന്മാരെ കുലചെയ്തുവരുവാൻ കല്പിച്ചുയക്കുകയും ചെയ്തു.

യുദ്ധകാരം ഭൂതങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടു തുപുനന്മാരുടെ ചോട്ടയുടെ പൂർവ്വം
 ഭഗത്തിൽപോയി നോക്കിയതിൽ കടന്നു തുപുനന്മാരെ പിടിച്ചു
 ക്കന്നും ചെയ്യാൻ ചെയ്തുമില്ലാതെ മടങ്ങിപ്പോന്നു ഞങ്ങളും തുപു
 നന്മാരെ ഒട്ടും പാൻ അസാധ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞു പോയതന്നു
 ശേഷം നാരായണസ്വരൂപി പുറപ്പെട്ടു കൈലാസത്തിൽനിന്നു പര
 മേശ്വര സ്വരൂപിയെപ്പോലെ തുപുനന്മാരുടെ ഉപദ്രവങ്ങളെല്ലാം ഉണർത്തി
 മുതിരിയെക്കട്ടു പരമേശ്വരൻ പറയുന്നു. ഹെ! ഭഗവാൻ കാര്യം
 അങ്ങിനെയാണെങ്കിലും തുപുനന്മാർ എന്നിൽ ഭക്തന്മാരാണ് ഭി
 ന്നമയ്ക്കുമായി ബ്രഹ്മക്കുടി ശിവലിംഗങ്ങളെ ചെല്ലു പൂജിച്ചവരു
 ന്നാണ്, തന്നിമിത്തം എന്നാൽ അപാര ക്ഷമയെപ്പോലെ പ്രാ
 സമാണ് എന്നതിനെക്കൂട്ടു നാരായണസ്വരൂപി മഹാഭക്തന്റെ
 ഭക്തിയെ വേർതിരിച്ചു തുപുനന്മാരുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഗോപുര
 ത്തിന്റെ മുന്നിൽ നില്ക്കുന്ന അന്ത്യോൽ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുറ്റിൽ
 ഇരിക്കുകയും ആയിരം വൃക്ഷങ്ങൾ കണ്ടു തുപുനന്മാരോടു ഈ വിവ
 രം ഉണർത്തിക്കുകയുചെയ്തു. ദുഷ്ടന്മാരായ വിവരം അറിഞ്ഞു എ
 ന്നാൽ സമ്പ്രദായ പരമ ക്ഷണാക്ഷരം എന്നു അറക്കുകയാണു
 ന്ന അസൂയർ തന്റെ അനുജന്മാരോടുകൂടി അരയാടിൻ കിഴിവി
 രിക്കുന്ന സമ്പ്രദായ വന്നു കണ്ടു നിന്നിരുന്ന പക്ഷി ആണെന്നു മ
 നസ്സിലാവുന്നില്ല പരമാത്മം അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എ
 ന്നതിനെക്കൂട്ടു ബുദ്ധനായ സമ്പ്രദായൻ തുപുനന്മാരുടെ ഗുരു
 വാണ്. അന്യകാലമായി തപസ്സിൽ സമാധിസ്ഥനായിരുന്നു
 പോയതിനാൽ കാലവിളമ്പവും പണതാണ്: നിങ്ങളെല്ലാം എ
 ന്ൻ ശിഷ്യന്മാരാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു തുപുനന്മാർ പറയു
 ന്നു. ഇതെന്നുശ്ചയ്ക്കുമായിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ കീഴിൽ നിങ്ങളെ
 ഞങ്ങൾ കണ്ടുതന്നയില്ല. ഞങ്ങളുടെ ഗുരു പരമേശ്വരസ്വരൂ
 മിയാണ്! ബ്രഹ്മക്കുടി ശിവലിംഗത്തെ ഞങ്ങൾ ഭിന്നമയ്ക്കു
 മായി പൂജിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഗുരു എന്നതിലുപേ
 ളുണ്മാനും പലതും ഉണ്ടോ എന്നാൽ ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്കും എന്ന
 തിനെക്കൂട്ടു നാരായണസ്വരൂപി പറയുന്നു. അങ്ങിനെ നിങ്ങൾ
 ക്കു ശങ്കയുണ്ടെങ്കിൽ ആയതിന്നു ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം കാണിച്ചു തരും

മെന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ കമണ്ഡലത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ജവഹർ എടുത്തു ജപിച്ചു അയാളിന്റെ മകളിലേക്കു എറിയുകയും ആ ജവം പെട്ട് വൃഷത്തിന്റെ പത്രങ്ങളെല്ലാം കൊഴിഞ്ഞു വീഴുകയും ചെയ്തു. അന്നത്തരം സന്യാസി തൃപുരന്മാരോടു നിങ്ങളുടെ ഗുരുവണ് പരമശൈവൻ എന്നല്ല നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസം എന്നാൽ പരമശൈവസ്വാമിയാൽ ഒത്തമായ മൂലാന്ത്രങ്ങളാകാണ്ടു ഉത്തമം എന്ന പത്രങ്ങൾക്കു തുല്യമായി ഈ വൃഷത്തിൽ പാണ്ടർ തളിർത്തു ഉണ്ടാക്കട്ടെ കാണാമല്ലോ എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു തൃപുരന്മാർ കരത്തിൽ ജവഹർത്ത പരമശൈവന്മാൽ ഒത്തമായ മൂലാന്ത്രത്തെ ജപിച്ചു വൃഷാഗ്രത്തിൽ എറിയുകയും പത്രങ്ങൾ തൃജിക്കാതെ വൃഷം ഉണങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു തൃപുരന്മാരോടേ സവാമിൻ നിന്തിരുവടി തന്നെയാണ് ഞങ്ങളുടെ ഗുരുമേലാൽ പരമശൈവൻ ഞങ്ങൾ പൂജിക്കുന്നില്ല. നിന്തിരുവടികളുണ്ടാവാവെ നടന്നുവരട്ടോ എന്നു തൃപുരന്മാർ പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു സന്യാസി പറയുന്നു. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ പൂജിച്ചുവരുന്ന ശിവലിംഗങ്ങളെയെല്ലാം കല്ലറാവിലിട്ടു ഇറമ്പുവക്കുതാൽ ഇടിച്ചു പൊടിയാക്കി സാഗരത്തിൽ കലക്കി മരുധിൻ എന്നതിന്നു ശേഷം ഞാൻ ഉപദേശിക്കാം എന്നതിനെക്കൂട്ടു തൃപുരന്മാർ അപ്പുണ്ണു ചെയ്തു. സന്യാസി അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു ഭവേഷ്വരനെ ഉപേക്ഷിച്ചു വീണ്ടും കൊലാസത്തിൽചെന്നു പരമശൈവസ്വാമിയെ കണ്ടു സവാമിൻ തൃപുരന്മാർ ശിവലിംഗങ്ങളെ എടുത്തു ഇരിച്ചുപൊടിയാക്കി സമുദ്രത്തൽ കലക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതു നിന്തിരുവടിയെച്ചെയ്തതിന്നു തുല്യമാല്ല. ഇങ്ങിനെള്ള പാപികളാണെന്നു അങ്ങയുടെ ശിഷ്യന്മാർ. എന്നതിനെക്കൂട്ടു പരമശൈവൻ ആലോചിച്ചു കാഴ്ച മനസ്സിലാക്കി ആവട്ടെ തൃപുരന്മാരെ ഞാൻ വധിച്ചുവരാം ആയതിന്നു നിങ്ങൾ എല്ലാപരംകൂടിക്കര വീല്ലും മഥവും ഉണ്ടാക്കി കൊണ്ടുവന്നു തരുവിൻ എന്നു പറഞ്ഞു നാരായണസ്വാമിയെ അയച്ചു. ശ്രീനാരായണൻ ദേവകളെക്കൂട്ടി ഭീമിയെ രഥത്തിന്റെ അടിത്തട്ടാക്കി ആകാശത്തെ വിദാനമാക്കി അർക്കചന്ദ്രന്മാരെ ചക്രമാക്കി വേദങ്ങളെ അശ്വ

അളംകി ബ്രഹ്മാവിനെ സംരമിയാക്കി അരുണനെ ചാട്ടയാക്കി
 മഥം അലങ്കരിച്ച അനന്തരം മഹാമേന്ദാവ വില്ലാക്കി ആദി
 ശേഷനെ ഞ്ഞാക്കി നാരായണനെ അസ്മാക്കി അഗ്നിനെയു
 മനയാക്കി കൊണ്ടുപോയി പരമേശ്വരസ്വാമി വടക്കൽ കൊടുക്കു
 കയും പരമേശ്വരസ്വാമി ഗണപതി സുബ്രഹ്മണ്യനെ മുന്നടത്തി
 വീരഭദ്രനെ ഇടത്തുവശം നടത്തി ഓരോവനെ വലത്തുവശം ന
 ടത്തി. ഭൂതപ്പടകളോടുകൂടി പട നടത്തി മഥത്തിൽ ആഘോഷി
 ക്കയും പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പാദം മഥത്തിൽവെച്ചു ഉ
 ട്തനെ മഥത്തിന്റെ അച്ച് മുറിയുകയും ആയതിന്നു കാരണമെ
 ന്നതന്മാലാചിമുരിൽ വി. ഏകാദശനു പുജ കഴിക്കാത്തുമാണെ
 ന്നു മനസ്സിലായി ഗണപതിയെപ്പൂജിച്ചു മുറിഞ്ഞ അച്ചിയെ
 നീവത്തിച്ചു മഥത്തിൽ കയറി ത്രിപുരന്മാരുടെ സ്ഥാനത്തുകേ
 ടുകൊണ്ടു. ഒരു മഥവും വീല്ലും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു വന്നു പരമ
 ശ്വരസ്വാമിക്കു കൊടുത്തതിനാലല്ല ത്രിപുരന്മാരെ വധിപ്പാൻ പ
 രമേശ്വരൻ സമർത്ഥനായി വന്നതു എന്ന് ഇന്ദ്രാദികൾ അറക്കു
 മായി ഉൾക്കൊണ്ടതിനെ പരമേശ്വരൻ അറിഞ്ഞു നിസ്സാരന്മാരെ
 വധിപ്പാൻ എ നിക്കു ഇവരുടെ സഹായം വേണ്ടമോ എന്നുള്ള മ
 ത്തമാസത്താലും ത്രിപുരന്മാരുടെ പേരിലുള്ള ക്രോധത്താലും അ
 ന്റെ മൂന്നാം ത്രിക്കണ്ണിൽനിന്നു അഗ്നിജവാലാമാലകൾ കത്തിപ്പു
 ലിച്ചു ത്രിപുരന്മാരുടെ പടകളേയും അവരുടെ പുരങ്ങളേയും ദഹി
 പ്പിക്കുകയും ത്രിപുരന്മാരെ നാരായണാസ്മാ കൊടുത്തു നിഗ്രഹിക്കു
 കയും ചെയ്തു. ഇതും എ നിക്കു നേതൃത്വമാണെന്നാണ്. എന്നതും
 നന്നെയല്ല മന്മഥാന ദഹിപ്പിച്ചതും ഞാനറിയും, പരമേശ്വര
 സ്വാമിയുടെ അഗ്നിക്കണ്ണിൽനിന്നു വീരഭദ്രൻ ജനിച്ച് ഭക്ഷപ്രജ
 പതിയുടെ യാഗശാലയിൽ പോയി യാഗത്തെ മുടക്കി ഭക്ഷന്റെ
 ശിരസ്സുറുത്തു പകരം ഒരു അജത്തിന്റെ തലവായ്വെച്ചു യോജി
 പ്പിച്ചു പ്രാണനെ ഭക്ഷണ യാനംചെയ്യതും ഞാനറിയും, പണ്ടു
 വാസുദേവൻ തമ്മിലുണ്ടായ യുദ്ധവും ഞാനറിയും, അതിൽ ദേവ
 ന്മാർ തോറ്റതും ഞാനറിയും, അടിമിമാതാവിന്റെ പയോഗ്ര
 യും വ്രതാചസാനം നാരായണസ്വാമി അടിമിമാതാവിന്റെ ഗ

ത്തിൽ വന്നുജനിച്ച വാമനാചാര്യരെടുത്തതും ഞാനറിയും, മഹാബലിഹൃദവിന്റെ അശ്രുരമായ നമലം നദിയുടെ ഉത്തരതീരത്തിൽവെച്ചു വിശ്വപിത്ത എന്ന യാഗം നടത്തിയതും ഞാനറിയും, വാമനമൂർത്തി യാഗശാലയിൽവെന്ന് തന്റെ പാദത്തിന്നു മുന്നിലെണ്ണ യാചിച്ചതും ഞാനറിയും, മഹാബലിഹൃദം കൊടുക്കുതന്നെ ശുക്രൻ മുടക്കിയതും ഞാനറിയും, മഹാബലി ഭാനവാരികൊടുക്കുന്നതിനെ മുടക്കുവാനായി ശുക്രൻ ഒരു വഞ്ചനയിൽ കരകത്തിന്റെ ദോഷമെടുത്തും അതുകണ്ടു വാമനമൂർത്തിയും തന്റെ കയ്യിൽ പവിത്രമായിട്ടിരുന്ന ഭക്തപ്പെടുത്തു കരകത്തിന്റെ ദോഷത്തിൽ കത്തിയതും തന്നിമിത്തം ശുക്രന്റെ ഒരു നേത്രം പൊടിത്തുപോയതും ഞാനറിയും, ഭാനവാരി കയ്യിൽകിട്ടിയ ഉടനെ വിശ്വപാതാകൊടുത്തു ശ്രീഭദ്രനെക്കൊണ്ടു തുരടിയാക്കി അളന്നതും ഞാനറിയും, പിന്നെ കരകിടക്ക സ്ഥലമില്ലാത്ത മഹാബലിയുടെ ശിരസ്സിൽവെച്ചു കഡു ബന്ധമേതും മഹാബലിയെ സുതപഃപാകുത്താക്കുമതും ഞാനറിയും, ദുഷ്ടസംവിഹാരം ശാപം നിമിത്തം ഇന്ദ്രാദികൾക്കു ജനനരവനതും ഞാനറിയും, ദേവാസുരകൾക്കു ക്ഷീരംബ്ബിമലിച്ചതും ഞാനറിയും, മന്ദരം ജലത്തിൽ മുക്കിയപ്പോൾ നാരായണസ്വപാതി കൃഷ്ണാചാര്യരെടുത്തതും ഞാനറിയും, അസൂകിയുടെ വാതിൽനിന്നു ഹാലാഹലമെന്ന കാളകൂടവിഷം ക്ഷമിച്ചതും ഞാനറിയും, ഒരു വിഷം പരാമേശ്വരസ്വപാതി ഭൂജിച്ചതും ഞാനറിയും, തന്നിമിത്തം നീലകണ്ഠൻ എന്ന പേർ വന്നതും ഞാനറിയും, നാരായണസ്വപാതിയുടെ ദേഹം വഭ്രുനിറമായിരുന്നതും അനന്തരം വിഷജപാല ഏറാൻ നീലമേഘശ്രാമളരാണൻ എന്ന പ്രസിദ്ധി ലഭിച്ചതും ഞാനറിയും, ശൂരപത്മാവു ഗർഭഭവൻ സിംഹവക്ത്രൻ താഴകൻ മുതലായ അസുരന്മാരുടെ ജനനവും ഞാനറിയും, ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ച് തപസ്സുചെയ്തു ബ്രഹ്മാവ് പ്രത്യക്ഷമാകാത്തതുകണ്ടു ശൂരൻ അഗ്നികണ്ഡത്തിൽ വീണു കത്തുമായതും ഞാനറിയും, ബ്രഹ്മാവു വന്ന അഗ്നികണ്ഡത്തിൽനിന്നു ശൂരനെ വിളിച്ചു ശൂരപത്മാവ് എന്നപേർ കൊടുത്തതും ഞാനറിയും, വീരമോഹനം എന്ന അസുരപുരിയെ ശൂരാദികൾക്കു

വേണ്ടി നിർമ്മിച്ച അതിൽ വസിച്ചതും ഞാനറിയും, ശുദ്ധാദികളുടെ രാജ്യഭാരകാലവും ഞാനറിയും, വല്ലായ്മരുംകേടി അന്ധത്തിന്നു ശുദ്ധൻ രാജാവായതും അവിടങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ച മടങ്ങുവാൻ ഇന്ദ്രജാലം എന്ന രഥത്തിനെ ബ്രഹ്മാവ് ദാനം ചെയ്തതും ഞാനറിയും, ആയവരുടെ ഉപദ്രവം സഹിയാതെ ഇന്ദ്രാദികൾ പരമേശ്വരസ്വരൂപിയോടു സങ്കടം പറഞ്ഞതും ഞാനറിയും, തന്നിമിത്തം പരമേശ്വരസ്വരൂപി യോഗത്തിൽ ഇരുന്ന തന്റെ മൂന്നാം തൃക്കണ്ണിൽനിന്നു ആറ് അഗ്നിപ്പൊരികൾ ഉണ്ടായതും ആയതിനെ വായുദേവൻ കയ്യിൽ കൊടുത്തു ശരവണപ്പൊയ്ക്കയിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇട്ടതും ആ അഗ്നിപ്പൊരികൾ ആറു കുട്ടികൾ ആയതും, പരമേശ്വരനും പാർവ്വതിയുംകൂടി ശരവണത്തിൽ ചെന്നു ആറു കുട്ടികളേയും പാർവ്വതി ഒന്നായി വരിയെടുത്ത സമയം ദേഹം ഒന്നായി ആറു മുഖവും പന്ത്രണ്ടു കരവും ആയി ഭരിക്കുകയും ഷണ്മുഖൻ എന്നു പേരിട്ടതും ഞാനറിയും, സുബ്രഹ്മണ്യനെ ബ്രഹ്മാവിന്റെ അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനയച്ചതും ഞാനറിയും, സുബ്രഹ്മണ്യൻ ബ്രഹ്മാവോടു പ്രണവത്തിന്നു അർത്ഥമെന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും ആയതിന്റെ അർത്ഥം അറിയതെവുന്നതിനാൽ സുബ്രഹ്മണ്യൻ ബ്രഹ്മാവിന്റെ പാദത്തിൽ ശൃംഖല വൂട്ടി കരഗൃഹത്തിൽ ഇട്ടതും ഞാനറിയും, പരമേശ്വരസ്വരൂപി അറിഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവിനെ വിട്ടയക്കണമെന്നു ഷണ്മുഖനോടു ആവശ്യപ്പെടുകയും പ്രണവത്തിന്നു അർത്ഥം അറിയതെ കണ്ടുള്ളവന്നു സൃഷ്ടിയെന്നു മുദിക്കൊടുപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു പരമേശ്വരൻ പ്രണവത്തിന്റെ അർത്ഥം നീ അറിയുമോ എന്നതിലേക്കു ഷണ്മുഖൻ പിതാവിന്നു ഉപദേശിച്ചതിന്നുശേഷം ബ്രഹ്മാവിന്റെ ശൃംഖല വെട്ടി വിട്ടയച്ചതും ഞാനറിയും, അനന്തരം ശുദ്ധാദികളെ നിഗ്രഹിപ്പാൻ ശക്തി മയമായ ഒരു വേലായുധം പാർവ്വതി സുബ്രഹ്മണ്യന്നു കൊടുത്തു ശുദ്ധാദികളെ നിഗ്രഹിച്ചുവെന്നു അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും സുബ്രഹ്മണ്യൻ വീരബാഹു എന്ന അനുജനോടുകൂടി പുറപ്പെട്ട് മാർഗ്ഗത്തിൽ കൂറാഞ്ചമെന്ന പാർവ്വതീനെ വേലായുധംകൊണ്ടു ഭേദിച്ചതും ഞാനറിയും, അനന്തരം ച

ക്ഷന്താവതിനായിരം അനുജന്മാരോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നുവന്ന ശു
 രാഭികളെ ഷണ്മുഖൻ നിഗ്രഹിച്ചതും ഞാനറിയും, ഹിരണ്യൻ
 ഹിരണ്യാക്ഷൻ എന്ന അസുരന്മാരുടെ അവതാരവും ഞാന
 റിയും, അവരുടെ വംശവംശങ്ങളും ഞാനറിയും, അവരുടെ രാജ്യഭാ
 രകാലവും ഞാനറിയും; അതിൽ ഹിരണ്യാക്ഷൻ ഭൂമിയെ പായശാ
 യി ചുരുട്ടി പാതാളത്തിൽ ഒളിച്ചതും ഞാനറിയും, നാരായണ
 സ്വാമി വരാഹാവതാരമെടുത്തു ഹിരണ്യാക്ഷനെ വധിച്ചു ഭൂമിയെ
 പണ്ടത്തെ സ്ഥിതിയിൽ ആക്കിയതും, ഹിരണ്യൻ പ്രല്ലാഭൻ എ
 ന്ന പുത്രൻ ജനിച്ചു തുകുൻ്റെ അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്നയ
 ച്ചതും ഞാനറിയും, തുകുൻ പ്രല്ലാഭനെ ഹിരണ്യാനന്ദൻ എന്ന
 ഉപദേശിച്ചതിനെ ധിക്കരിച്ചു ഹരിഹരി എന്ന നാരായണനെ
 സ്തുതിച്ചതും ഞാനറിയും, അതു കേട്ടു തുകുൻ ഹിരണ്യനോടു വി
 വരം പറയുകയും, ഹിരണ്യൻ പ്രല്ലാഭനെ നന്നാപ്രകാരമായി ഉ
 പദ്രവിപ്പുകയും ആ ഉപദ്രവങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടു പര്യവ
 സനം സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ നരസിംഹാവതാരമെടുത്തു ഭ
 ക്തനായ പ്രല്ലാഭനുവേണ്ടി ഹിരണ്യനെ മറുപ്ത പിളൻ വധിച്ചു
 തും ഞാനറിയും, പരമേശ്വരസ്വാമി ജലന്ധരനെ വധിച്ചതും
 ഞാനറിയും, ചക്രായുധനുവേണ്ടി പരമേശ്വരസ്വാമിയെ ദിനച
 ൂം സഹസ്രം ചെന്നുമാരപുഷ്പത്താൽ അർച്ചനചെയ്യുകയും ഒരു ദി
 വസം ഒരു പുഷ്പം കുറവായി വന്നതിന്നു പകരം തന്റെ നേത്ര
 തെ എടുത്തു ശിവന്റെ പാദത്തിൽ അർച്ചിച്ചതും ഞാനറിയും
 ശിവൻ സന്തോഷിച്ചു തന്റെ പക്കൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സുദർശന
 ചക്രത്തെ ശത്രുനിഗ്രഹാർത്ഥം നാരായണസ്വാമിക്കു ദാനം ചെയ്യു
 തും ഞാനറിയും, നാരായണസ്വാമിയും ബ്രഹ്മാവുംകൂടി പരമേശ്വ
 രസ്വാമിയുടെ അടിമുടി കാണാനായി ബ്രഹ്മാവും ഹംസപ്പക്ഷിയു
 ടെ വേഷമെടുത്തു ശിവന്റെ ശിരസ്സു കണ്ടുവരാനെന്നു മേൽഭാഗ
 ത്തേക്കു പറന്നുപോയതും നാരായണസ്വാമി വരാഹാവതാരമെടു
 ത്തു ഭൂമിയെത്തുളച്ചു അധോഭാഗത്തേക്കു പോയതും ഞാനറിയും,
 അതിൽ നാരായണസ്വാമി ശിവന്റെ പാദം കാണാതെ മടങ്ങി
 വന്നതും ഞാനറിയും. ബ്രഹ്മാവും അനേകകാലം പറന്നും ശി

വന്റെ മുടി കാണാതെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കെ ശിവന്റെ മുടിയിൽ നിന്നു ഒരു കേതകിപുഷ്പം വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ബ്രഹ്മാവു തട്ടക്കു കയും അപ്പോൾ എന്നെ തട്ടക്കരുത് നാല്പതിനായിരം സംവത്സരമായി ശിവന്റെ മുടിയിൽനിന്നു ഞാൻ വരുന്നു. ഭൂമിയിൽ എത്താതെ വളരെ വേദനയുണ്ടെന്നു കേതകി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അല്പായു കേതകി എനിക്കുവേണ്ടി നീ ഒരു സഹായം ചെയ്യണം. ഞാൻ ഹംസമല്ല ബ്രഹ്മാവാണെന്ന്. ശിവന്റെ ശിരസ്സിനെ കണ്ടു വരമെന്നു നരായണനോടു ചർച്ച ചെയ്താണ് ഞാൻ വരുന്നത്. നിന്റെ ഒരുമിച്ചു ഭൂമിയിലേക്കു ഞാനും വരാം. എന്നാൽ എനിക്കു വേണ്ടുന്ന സഹായം എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ബ്രഹ്മാവു ശിവന്റെ ശിരസ്സുകണ്ടു എന്നു ഒരു അസത്യമായ വാക്കു പറയണം. ബ്രഹ്മണന്റെ പ്രാണരക്ഷക്കായി അസത്യം പറയാമെന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു എന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്തണമെന്നുപക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടു കേതകി പുഷ്പം സമ്മതിക്കുകയും രണ്ടുപേരും കൂടി പരമേശ്വരന്റെ അടുക്കൽ വന്നു നിന്തിരുവടിയുടെ ശിരസ്സു കണ്ടുവന്നു എന്നു പറയുകയും അങ്ങയുടെ ശിരസ്സു ബ്രഹ്മാവു കണ്ടതു ശരിയുണ്ടെന്നു കേതകി പുഷ്പം സാക്ഷി പറകയും ഉടനെ ശിവൻ ബ്രഹ്മാവിനെ നോക്കി നീ അസത്യം പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ഇന്നുമുതൽ ഭൂലോകത്തിൽ നിന്നെക്കുറേയും പൂജയും ഇല്ലാതെക്കണ്ടു പോകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചതും ഞാനറിയും. കേതകി കളവായ സാക്ഷി പറഞ്ഞതിനാൽ മുമ്പാൽ നിന്നെയൊത്താൽ പൂജക്കും സ്തീകരിക്കാതെ കണ്ടു പോകട്ടെ എന്നു പുഷ്പത്തെ ശപിച്ചതും ഞാനറിയും. ദാരികന്റെ മുതലുപയം അവന്റെ വരവെവേങ്ങളും അവനെ വധിപ്പാനുപയോഗിച്ച് ശിവന്റെ മൂന്നാം തൃക്കണ്ണിൽനിന്നു ഭദ്രകാളി ഉത്ഭവിച്ചതു പോതാളത്തെ വാഹനമാക്കി ചെന്നു ദാരികനെ വധിച്ചതും ഞാനറിയും. ചന്ദ്രൻ പതിനാറു കലയോടുകൂടി നൃത്തനാടും അനന്തരം പൂർവ്വക്ഷം അപരപക്ഷമെന്ന പക്ഷഭേദങ്ങൾവന്നതും അപരപക്ഷത്തിൽ കലകൾ നശിപ്പാനുള്ള കാരണവും ഞാനറിയും. ലവണാദികളുടെ സമുദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടായതും ഞാനറിയും. ഭഗീരഥൻ എന്ന ഒരു

ക്ഷത്രിയരാജാവു ആകാശഗംഗയെ പാതാളത്തിലേക്കു കൊണ്ടു പോയി പിതൃപ്രസാദം വരുത്തിയതും ഞാനറിയും. ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രൻ രണ്ടു കണ്ണോടുകൂടിയ കാലവും അനന്തരം ആയിരം കണ്ണുവന്നതും സഹസ്രക്ഷൻ എന്ന പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചതും ഞാൻ അറിയും. ആയതു കൊണ്ടു പരമതരത്തിലുള്ള അത്യുത്തമങ്ങളെ യെല്ലാം ഞാൻ കണ്ടുവന്നാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല പട്ടുങ്ങൻ പക്ഷങ്ങളോടുകൂടി പറക്കുന്ന കാലവും ഞാനറിയും, ഇന്ദ്രൻ വശ്രായുധത്താൽ പക്ഷങ്ങളെ വെട്ടി പട്ടുതങ്ങളെ അവിടെവിടെ പതിപ്പിച്ചു കാലവും ഞാനറിയും. കാമദേവൻ സ്വരൂപത്തോടു കൂടിയ കാലവും ഞാൻ അറിയും, ഇപ്പോൾ അരൂപിയായിരിക്കുന്നതും ഞാനറിയും. ശ്രീനാരായണ സ്വാമി വിശ്വപാതാരമടുത്ത ഭൂമിയെ ഈരടിയായി അളന്നു മഹാബലിയെ പാതാളത്തിലേക്കു വരുന്ന അവസരത്തിൽ മഹാബലിയുടെ അഹങ്കാരത്തെ അടക്കി അവനെ ഭഗവാൻ പാതാളത്തിലേക്കുയർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. മേലാൽ രാജ്യമെല്ലാം സൂക്ഷിക്കുമായി അവരവരുടെ സ്വയമ്ങ്ങളെ ഭീക്ഷിച്ചിരുന്നുകൊള്ളുവിൻ എന്നും പറഞ്ഞു. ഞാൻ പെരുമ്പറ മുരമിവിട്ടു ഭഗവാനായിട്ടായി ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെ ഇരുപത്തൊന്നു വട്ടം പ്രദക്ഷിണമെഴുതുകൊട്ടി ഘോഷിച്ചുവന്നാണ്. അന്ന് മഹാമേരു എന്നിങ്ങനെ ഒരു എടക്കല്ലായിരുന്നു. പ്രേക്ഷിണം ചെയ്യതിൽ എന്റെ പാദാഗ്രവും മേരുവിന്റെ മൂർത്തിയിൽ തട്ടുകയും അതുകൊണ്ടു മേരു എന്നെ നോക്കി എടാ കരണം! ത്രിമൂർത്തികളും കൂടി എന്നെ മാനിച്ചിരിക്കെ നിസ്സാരനായ നീ എന്നെ മാനിക്കാതെ എന്റെ മൂർത്തിയുടെ ചാടിയതു നിന്റെ യൗവനാധിക്യമാണ്. ആയതു കൊണ്ടു മേലിൽ നിന്റെ മനസ്സുത്തുന്ന ദിക്കിൽ ഭേദം എന്താതെ വാല്കൃം ഭവിച്ചുപോകട്ടെ എന്നു എന്നെ ശപിച്ചതിനാൽ എനിക്കു വാല്കൃം വന്നു പോയതാണ്. ആ ഒരു ശാപം എനിക്കു ഞെരിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ മരണം കൊണ്ടുവരുവാൻ നിന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ഞാൻ തന്നെ പോയികൊണ്ടുവരുമായിരുന്നു. വാമനാവതാരത്തിൽ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചുവന്നുള്ള ഭേദബലം എനി

ക്കായിരുന്നു. രാമായതാരത്തിൽ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചാനുള്ള ദേഹബലം നിന്നുകൊണ്ട്. ആയതു കൊണ്ടു അതിവേഗത്തിൽ ചെന്നു ഭരഷധം കൊണ്ടുപറണം. പോവാൻ ശ്രമിക്കുക. എന്നതിനെ കേട്ടു ഹനുമൻ പറയുന്നു. ശരണം ജാതവമേ നിന്നിരുവടിയോടു അനേക കാൽക്കൾ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുവാനുണ്ടായിരുന്നു. സമയമില്ലാതെ വന്നതു എന്റെ നിർഭാഗ്യമെന്നു പറയേണ്ടതുളളു. എന്നാൽ നിന്നിരുവടി പറയുന്ന ഭരഷധഗിമിക്കു മുൻപു അടിയൻ പോയിട്ടുള്ള പരിചയമില്ലല്ലോ. ആയതു കൊണ്ടു ഇവിടെനിന്നു ഏതുമാറ്റത്തുകൊണ്ട് ഞാൻ പോകട്ടെ. പോകുന്ന മാർഗ്ഗത്തിലുള്ള പാവങ്ങൾ ഏതല്ലാമാണ്. ഇടയിലുള്ള വെണ്മണങ്ങൾ ഏതല്ലാമാണ്. അതിൽ വസിക്കുന്നവരുടെ നടവടികൾ എന്ത് എന്നതിനൊക്കട്ടു ജാതവാൻ പറയുന്നു. ഹേ മാതൃതേ ഈ യുദ്ധങ്ങളിൽനിന്നു ഒരന്തരയോജന നന്നൊരു കാതം വഴി നേരെ വടക്കോട്ടു ചാടിയാൽ സമുദ്രം കടന്നു മറുകരയിൽ സാമി വരുണനെ പ്രാപിച്ചു ഭർഷധനത്തിലേക്കു പോകാം. അവിടെനിന്നു ഒമ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്തരായിരം കാതം വഴി നേരെ വടക്കോട്ടു ചാടിയാൽ ഹിമവാൻ എന്നുള്ള ശൈലരാജന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ചാടാം. ഇടയിലുള്ള മേടി ഭാരതവണ്ഡമാണ്. ആ ഭാരതവണ്ഡം കർമ്മമീഡാണ്. ഭാരതവണ്ഡത്തിൽ ബ്രഹ്മ, ക്ഷത്രിയ, വൈശ്യ, ശൂദ്രാദികളെന്നു ചതുർവ്വർണ്ണശ്രമികളും അധിവസിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാരതവണ്ഡവാസികൾക്കു ഒരു ഞാറീരുപതു വയസ്സാണ് ആയുസ്സു എങ്കിലും അവരവരുടെ കർമ്മത്തിന്റെ താരതമ്യപോലെ ഗർഭത്തിലും ജനിച്ചു ഉടനെയും ബാല്യത്തിലും യൗവ്വനത്തിലും വാർദ്ധക്യത്തിലും മരിക്കും പലേ തൊഴിലും പലേ ക്ഷേണവും പലേ മതവും പലേ മുഹൂർത്തികളെ സേവയും പലേനിറവും പലേ തരവുമാണ്. ഗൃഹസ്ഥൻ, ബ്രഹ്മചാരി, സന്യാസി, വാനപ്രസ്ഥൻ എന്നു ആശ്രമങ്ങളെ ഭീക്ഷിച്ചു വേദപാരം ദേവപൂജ, സഹസ്രനാമജപം, തീർത്ഥസ്നാനം, ക്ഷേത്രോപവാസം മുഹൂർത്തിദർശനം മുതലായതുകളിലും രാജയോഗം, ഞാറയോഗം, മന്ത്രയോഗം, ലയയോഗം മുതലായ യോഗഭ്യാസങ്ങളും

ലും അന്നദാനം, വസ്ത്രദാനം, തൈലദാനം, ഭൂദാനം, ഗോദാനം മുതലായ സല്പരദാനങ്ങളിലും സുകൃതികളായി സ്വർഗ്ഗഭോഗങ്ങളേയും സാരഥാക്യം, സാമീപ്യം, സംരൂപ്യസായുജ്യമെന്ന പദവികൾക്കു അധികാരികളായിത്തീരുന്നതും ഈ ഭാരതവംശവാസികളാണ്. ഇതിൽ ഒരുത്തരെപ്പറ്റി വിഷ്ണുക്ഷേത്രവും ആയിരത്തട്ടു ശിവക്ഷേത്രവും ഉണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ അനേകം ഭദ്രകാളിക്ഷേത്രങ്ങളുമുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല അറുപത്തിനാലു മഹാതീർത്ഥങ്ങളുണ്ട്. അനേക തീർത്ഥങ്ങൾ ഇതിൽ അന്തർഭൂതമാണ്. കാശി എന്ന പട്ടണത്തിൽ വശപനാഥക്ഷേത്രമുണ്ട്. അതു ഭേദകലാസമാണ്. അവിടെ ഗംഗ എന്ന മഹാ തീർത്ഥമുണ്ട്. സ്വാമിഭദ്രാഹാ വിശ്വാസപാതകം മുതലായ മഹാ പാപങ്ങളും ഗംഗാസ്നാനത്താൽ നശിക്കും. ഭാരതവംശത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ബ്രാഹ്മണാദികളായ ചതുർവർണ്യശ്രമങ്ങളുടെ വാസവും ഭക്ഷണഭോഗ ഭ്യക്ഷ്യയും പശ്ചിമഭാഗം ബുദ്ധമതക്കാരും പൂർവ്വദിക്കിൽ കിരതരും ഉത്തരദിക്കിൽ യവനന്മാരും വസിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല ജന്മ, പ്ലക്ഷ, കിര, ക്രൈബേ, ശാഖ, ശാമ്പല, പുഷ്പമെന്ന സപ്തഭീഷകളെ ചവണ്ണം, ഇക്ഷു, സുര, സപ്തി, ഭയി, ക്ഷീരം, ത്രാസദാകമെന്ന സപ്താർണ്യങ്ങൾ വളഞ്ഞ ഭാരത ഭൂപ്രകളെ ഭാരത സമുദ്രം ചുറ്റിയിരിക്കുന്നു. ആയതു കൊണ്ടു ഭാരതവംശത്തിന്റെ അതിരായ ഹിമവാൻ ചാടിയുൾ പരമേശ്വരസ്വാമി പാവുതിയെ കല്പം ചെയ്തു സ്വയംബരമണ്ഡപം കാണാം. ഹിമവാൻ എന്ന പദ്യം പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന വണ്ണവും ആയി പൂർ്വ്വപരസമുദ്രത്തെ മുട്ടിക്കിടക്കുന്നു. സ്വയംബരമണ്ഡപത്തിന്റെ പശ്ചിമഭാഗമായി ഒരു തടാകമുണ്ട്. അതിന്റെ നാലു ഭാഗവും അനേകം മഹാദൈവങ്ങൾ സകാമാ നിഷ്കാമമുതലായ തപസ്സുകളുമെഴുതു വസിക്കുന്നു. ഹിമവാന്റെ ഉത്തരോക്തരയിൽ അനേകം ശാഖാപശാഖകളോടുകൂടി ഒരു വിപലവുക്കുമുണ്ട്. ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാളിൽ നദിനി എന്ന ഒരു പശുപതിനെക്കാണ്. ആ മാതൃത്താട ഭാഹു വശമല്ലാ

തെ പോകുന്നവർക്ക് തക്കത്തിന്നു ക്ഷീരത്തേ ഭരണം ചെയ്തു. ഹംമാറി അയപ്പാനായി ഇന്ദ്രന്റെ നിശ്ചയമാണ്. കാമധേനുവിന്റെ പുത്രിയാണ്. ദാഹമുണ്ടെന്നു തേന്നിയാൽ നിങ്ങളും ആവാം. യാഗാദികൾക്കു വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെല്ലാം ആവൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിലാണ് വളരുന്നത്. തന്നിമിത്തമാണ് ഹിമവാനു ശൈലാധിപത്വം സിദ്ധിപ്പാനുള്ള കാരണം. അങ്ങിനെയുള്ള ഹിമവാനിൽനിന്നു നേരെ സ്വേതിനായിരം യോജന വടക്കോട്ടു ചാടിയാൽ ഹേമകൂടമെന്നും പൊൽകൂടമെന്നും പറയുന്ന പർവ്വതത്തിലേക്കു പോവാം. ആ രണ്ടു പർവ്വതങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യേ അരിവഷ്ഠമെന്ന ഒരു ഖണ്ഡമുണ്ട്. അതിൽ വാസിക്കുന്നവർക്കു യാതൊരു കർമ്മവുമില്ല. അവിടെ മേഘങ്ങളുടെ വർഷവുമില്ല. അവർക്ക് 12000 സംവത്സരം ആയുസ്സാണ്. ഭക്ഷണം കരുമ്പിന്റെ രസമാണ്. ജലം ഓവിനാൽ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. അവർക്കു കളത്രഗർഭമയ്യാഭമാണ്. അപരരുടെ ആയുസ്സിന്റെ അവസാനം മുഹൂർത്തത്തിന്നുമുമ്പായി സ്രീഗഭീകരിച്ചു പ്രസവിക്കുകയും അതുസ്രിയും പുരുഷനുമായ രണ്ടു സന്തതികളായിരിക്കും. ഉടനെ അവർ മാതാപിതാക്കളുടെ യൌവ്വനത്തെ ഭരിക്കും. തമ്മിൽ അന്യോന്യം ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാരായിരിക്കും. പ്രസവിച്ചു ഉടനെ മാതാപിതാക്കൾ മരിക്കുകയും ചെയ്യും. അവർക്കു സേവ വരഹേമുത്തിയാണ്. ഇങ്ങിനെയാണ് എട്ടു ഖണ്ഡങ്ങളിലും ഉള്ള മയ്യാദ. ഭാരതഖണ്ഡം ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള എട്ടു ഖണ്ഡങ്ങളും അതാനഭീമികളാണ്. സ്വർഗ്ഗഭാരോഗ്ച്ഛിഷ്ഠം അനുഭവിപ്പാനുള്ള ഖണ്ഡങ്ങളാണ്. മുൻപറഞ്ഞ ഹേമകൂടമെന്ന പർവ്വതം പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന വണ്ണവുമാണ്. ആ പർവ്വതം സ്വർണ്ണവണ്ണമായതുകൊണ്ട് ഹേമകൂടം എന്ന് പേർ വന്നതാണ്. ഹേമകൂടത്തിന്റെ പശ്ചിമദിക്കിൽ കാരസ്തൂരമെന്ന ഒരു വൃക്ഷമുണ്ട്. ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിയിൽ ഏകപാദൻ എന്ന ഒരു മുനി തപസ്സ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ആയിരം സംവത്സരം കൂടുമ്പോൾ വൃക്ഷത്തിലുള്ള ഫലങ്ങളിൽ ഒന്നു പകപായിത്തീരും. ആ പകപത്തെ ഭുജിച്ചവർക്ക് ജ്ഞാനമുള്ളെന്ന വ്യാധിഹരം വരും. ഉഗ്രസേനൻ എന്ന മ

ഹാരാജാവു ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ പൂവ്ഭാഗമായ ഒരു ശാഖയിൽ തലകീഴായി തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നുണ്ട്. ദുർയാസാവിന്റെ ശാഖം നിമിത്തമാണ്. കാരണം തന്റെ രാജ്യഭാഗകാലത്തു നിരപരാധിയായ കൈടഭജി എന്നവനെ ഗണികയായ പുരഞ്ജനി എന്ന തന്റെ പത്നിയുടെ ഏഷണിനിമിത്തം സൂചിമുനയിൽ കിടത്തി ഭണ്ഡിപ്പിക്കുന്നതിനെ കൈടഭജിയുടെ ഗുരുവായ ഗൗതമൻ കണ്ടു ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ കാരണമെന്നെന്നു ശിഷ്യനോടു ചോദിച്ചതിൽ ഉണ്ടായ പരമാർത്ഥമെല്ലാം ഗുരുവോടുണർത്തിക്കുകയും അതു കേട്ടു തന്റെ ശിഷ്യനെ സൂചിമുനയിൽ നിന്നെടുത്തു രക്ഷപ്പെടുത്തി ഉഗ്രസേനന്റെ അടുക്കൽചെന്നു അല്പായു ഉഗ്രസേന! നിരപരാധിയായ എന്റെ ശിഷ്യൻ കൈടഭജിയെ ഗണികയായ നിന്റെ പത്നിയുടെ ഏഷണിക്കു പരമാർത്ഥം അറിയാതെ കഴുവിന്മേൽ ഇട്ടതുകൊണ്ടു നീ ഫലമകൃഷ്ടത്തിലുള്ള കാരസ്തരവൃക്ഷത്തിന്റെ ശാഖയിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുക എന്ന ശപിടുകയും അതു കേട്ടു ഗൗതമൻ പാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തു സ്വാമിൻ അറിയാതെ പിഴച്ചു കാൽമാണ്. ശപേത്തിനു മോചനം തരേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതു കേട്ടു ശ്രോധം ശമിച്ചു! ആവട്ടെ മാരുതപുത്രനായ ഹനുമാൻ ഒരു കാലത്തു ഭൗഷധത്തിന്നാവശ്യമായി ഈവഴിക്കു വരും. ഹനുമാദുർഗ്ഗമയായ് നിന്റെ ശാപമോചനം വന്നു രാജധാനിക്കു വരും എന്നു ശാപത്തിന്നനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു നിന്നെ കണ്ടാൽ ഉടനെ ശാഖ വിട്ടു ഇറങ്ങിവന്നു നമസ്കരിച്ചു പോകും. നിണക്കു ആ അത്ഭുതത്തെയും കാണാം അവിടെനിന്നു നേരെ വടക്കോട്ടു ഒമ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്താറായിരം കാതം ചാടിയാൽ നിഷ്ഠധപവൃതത്തിലേക്കു പോവാം. നിഷ്ഠധപവൃതം പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന വണ്ണത്തോടുകൂടിയതുമാണ്. ആ പവൃതത്തിൽ വെച്ചു നിഷ്ഠധരാജാവ് പണ്ടു ചക്രായുധം വാങ്ങണമെന്നുള്ള വിചാരത്താൽ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തും നാരായണസ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി ചക്രായുധത്തെ വഹിപ്പാൻ നീസമർത്ഥനാവുന്നതല്ല. യദേതേ കാലത്തു നിണക്കു ശത്രുക്കൾ നേരിടുന്നുവോ അ

പോൾ എന്ന ധ്യാനിക്കുക. അപ്പോൾ ഞാൻ ചക്രത്തെ അയച്ചതല്ല എന്നു നഗ്നമായിത്തന്നെ നിഷ്കലാഭമായി തന്റെ ജന്മവാല്മീകി പോയി. ആ നിഷ്കലാഭത്തിൽ പക്ഷേണി എന്ന ഒരു തടാകമുണ്ട് ആ തടാകത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്യുവാൻ ലക്ഷ്മീദേവതി പ്രത്യക്ഷമായി വേണ്ടുന്ന ഐശ്വര്യങ്ങളെ ദാനം ചെയ്തും. ചൈത്രവർഷം വസന്ത ജ്യോതിഷത്തിൽ അവിടെ ചെന്നു പക്ഷേണിയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു വരുന്ന പതിവാണ്. അവിടെ നിന്നു കമ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്തായിരം കാതം നേരെ വടക്കേട്ടു ചാടിയാൽ മഹാമേന്ദാവനം മേന്മയുടെ നട്ടെക്കടുപ്പത്തിൽ എത്തും. ആ മേന്മ എന്ന പട്ടണം, ലക്ഷം യോജന ഉയരത്തോടു കൂടെയും പതിനായിരം യോജന കഴിനാടോടു കൂടെയും പതിനായിരം യോജന അടി വണ്ണത്തോടു കൂടെയും മന്ദിരം മേന്മമന്ദിരം ശുപാർശം കുളമെന്ന നാലു ഉണ്ണപട്ടണങ്ങളോടു കൂടെയും ആയിരത്തെട്ടു കൊടുമുടിയോടു കൂടെയും, മുപ്പത്തിരായിരം യോജന മുക്കുപുരപ്പോടു കൂടെയും തൊണ്ണൂറ്റായിരം യോജന ചുറ്റളവോടു കൂടെയും ത്രിമുത്തികളുടെ വാസസ്ഥാനമായി ശോഭിക്കുന്ന മേന്മവിന്റെ നട്ടെക്കടുപ്പത്തിലാണ് സത്യലോകമെന്ന മനോപതി പട്ടണം. അതിൽ ബ്രഹ്മാവു തന്റെ പത്നിമാരായ സരസ്വതി, ഗായത്രി, സാവിത്രിയോടു കൂടി ജരായുജാണധരസ്വദജോൽഭിജങ്ങളായ ചതുർവിധജാതയോനികളെ സൃഷ്ടിച്ചു അവരവരുടെ കർമ്മത്തിന്റെ താരതമ്യംപോലെ ജന്മങ്ങളെ നല്കും. അവിടെ ബ്രഹ്മാവിനെ പൂജിച്ചവർ സുഖസ്വരൂപികളായിരിക്കും സത്യലോകത്തിന്റെ പൂർവ്വഗോപുരത്തിൽനിന്നു ബ്രഹ്മാവെ നമസ്കരിച്ച പത്മിമഗോപുരത്തിൽ ചാടുക അവിടെനിന്നു നോക്കിയാൽ സർവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമി വസിക്കുന്ന ശ്രീവൈകുണ്ഠനഗരം കാണാം. അവിടെ നാരായണസ്വാമി തന്റെ പത്നിമാരായ ഭൂമിദേവി ലക്ഷ്മി കല്യാണസുഭദ്രിതമനോഹരനായി രക്ഷയെന്ന മുദ്രയെ വഹിച്ചു ശിക്ഷാരക്ഷയെക്കൊണ്ടിരിക്കും. അവിടെ തുളസി നട്ടു നമിച്ചു അങ്കിതവരം ഗോപികകുമ്പനാദികളെ അണിഞ്ഞു വരും ഗോകുലങ്ങളെ രക്ഷിച്ചവരും, രാമായണഭാരതഭാഗവതാദിക

ഉയ സല്ലമാശ്രവണംചെയ്യുവരും, രാമകൃഷ്ണത്യാദികളായ തിരു
 നാമം ജപിച്ചവരും ഏകദേശാദി മഹാവ്രതങ്ങളെ അനുഷ്ഠിച്ചവ
 രും, ശ്രീനാരായണസ്വാമി സമീപമായി വിഷ്ണുചിഹ്നങ്ങളെ ധരി
 ച്ച നിത്യസൂരികളായിരിക്കും. ആയതു കണ്ടു ഗോപുരത്തിൽ ചെ
 ടുക, അവിടെനിന്നു നോക്കിയാൽ പരമേശ്വരസ്വാമി വസിക്കുന്ന
 ശ്രീകൈലാസം കാണാം. അവിടെ പരമേശ്വരസ്വാമി ഹംഗം
 പാർത്തിയെന്ന പതിമാശോടുകൂടിയും ഗണപതി സുബ്രഹ്മണ്യനെ
 പൂജിക്കാശോടുകൂടിയും സംഹാരമെന്ന മുദ്രയെ വഹിച്ചിരിക്കും.
 അവിടെ വിഭൂതി, തുദ്രാക്ഷം ധരിച്ചവരും ശൈവാദികളായ സല്ല
 മാശ്രവണം ചെയ്യുവരും, പഞ്ചാക്ഷരം ജപിച്ചവരും കാഷായധ
 രിച്ചവരും വില്വപത്രത്താൽ ശിവാർച്ചന ചെയ്യുവരും, വില്വപു
 ഷ്പം നട്ടുനന്നുണ്ടാക്കിയവരും, ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠിച്ചവരും, സാ
 ഉഗ്രാമം പൂജിച്ചവരും ഗൗരീപ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചവരും, സോമവാ
 രപ്രതമനുഷ്ഠിച്ചവരും പാശുപതപ്രതാനുഷ്ഠാനം ചെയ്യുവരും, ശൈ
 വചിഹ്നങ്ങളെ ധരിച്ച സുഖസ്വരൂപികളായി കൈലാസത്തിൽ
 അധിവസിക്കും. അവിടെനിന്നു പിതാവായ പരമേശ്വരസ്വാമി
 യെ നമസ്കരിച്ച ഭക്തിഭാഗോപുരത്തിൽ ചാടിക്കൊണ്ടിറങ്ങി യമപു
 രി എന്ന ധർമ്മജലാനിയമിക്കുന്നു. അവിടെ ധർമ്മജലപുചിത്ര
 ഗുപ്തനെന്ന മന്ത്രിയോടും കാലിനി എന്ന പത്നിയോടും ബിഡവൻ
 മഹിമാൻ, ഭീപകൻ എന്ന സന്തതികളോടുംകൂടി കാലപാശം, വേ
 രു, ശൂലം, ഭണ്ഡം എന്നവരെയുധപാണികളായി ഇരുപത്തൊട്ടുകോ
 ടി നരകത്തിൽ പ്രാണികളുടെ പാപാനുസരണമായ ശിക്ഷയെച്ചെ
 യ്തുകൊണ്ടിരിക്കും. നേരെ പൂർവ്വദിക്കിൽ സ്വർഗ്ഗമെന്ന രാജധാനിയു
 ണ്ട്. അതിൽ ഇന്ദ്രൻ ശമീദേവിയോടുകൂടി ജയന്തനെന്ന പുത്ര
 നോടും അരപതുക്കോടി അപ്സരസ്ത്രീകളോടും കാമധേനു കല്പകവൃ
 ക്ഷം ഉച്ചൈശ്രവസ്സ്, ഐരാവതം, നവതിഥി മുതലായഭാഗ്യങ്ങളോടുകൂടി
 ത്രയത്രിശങ്കോടി ദേവന്മാർ തന്നെ സേവിക്കത്തക്ക
 ഭാഗ്യവാനായി സുധർമ്മ എന്ന സഭയിൽ അമൃതപാനം ചെയ്തു ജ
 മനന്തരയെന്ന വ്യാധിപീഡയില്ലാതെ എഴുപത്തൊന്നു ചതുർയുഗ

പട്ടണം ദീപ്തായുഷ്ണനായിരിക്കും. അനേക മേടമാളികയാടുക-
 ടിയ അമാവതിയെ നീ പോകുമ്പോൾ കാണുന്നതല്ല. വരുന്ന
 സമയം കാണാനിടയതും ആയതുകൊണ്ടു ഇത്ര വൈഭവത്തോടുകു-
 ടിയ മഹാമേഘവിൽനിന്നു നേരെ വടക്കുവശമായി നോക്കിയാൽ
 ഒരു അരയാൽവൃക്ഷം കാണാം. അതിന്റെ ഉത്തരഭാഗത്തിലുള്ള
 ഒരു ശാഖ ഒടിഞ്ഞുവീണതിനാൽ ഒരു ഒഴിവാക്കിയിരിക്കുന്നു. ആ
 ഒഴിവിൽക്കൂടെ ചാടി ഒമ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്താനായിരം
 കാതം വഴിപോയാൽ നീലഗിരി എന്ന പട്ടണം കാണാം. അതു
 പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന വണ്ണവുമാ-
 യിരിക്കും. ആ പട്ടണത്തിന്റെ ഭക്ഷണതാഴ്വരയിൽ കാൽപൻ
 ശോഭനവരഹമുത്തിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനേക മഹാഷിക്ഷകൾ
 അവിടെ പെട്ടെന്ന് ചെയ്തിരിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെനിന്നു നാലായി-
 രം യോജന വടക്കോട്ടു പോയാൽ ഋഷഭാദ്രിയെക്കാണാം. അതു
 രമ്യവണ്ണത്തിലാണ് നില്ക്കുന്നത്. ഋഷഭാദ്രിയെന്ന പേർ വരു-
 വാനുള്ള കാരണം, ഋഷഭമെന്ന കാള അദ്ദിയെന്ന പട്ടണമായതാ-
 ണ്. ആ പട്ടണത്തിന്നു രണ്ടു ശിഖരങ്ങൾ കാണാം. മറ്റേതു
 കൂളയുടെ രണ്ടു കൊമ്പുകളാണ്. പണ്ടു ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുത്രിയ-
 ണ്തിൽനിന്നു അദ്ദൻ ജനിക്കുകയും ഉടനെ രോദനം ചെയ്തതും അ-
 ണ്റ്റെ നേത്രത്തിൽനിന്നു ദുഃഖാശ്രുക്കൾ ഒഴുകി താൻ നന്നു അടി-
 സ്ഥലത്തു വീഴുകയും അതിൽനിന്നു രണ്ടു അസുരന്മാർ ജനിച്ചു അ-
 വർഷ അസുരന്മാർ എന്ന നാമം കൊടുത്തു ബ്രഹ്മാവിന്റെ അ-
 ടക്കുലക്കു അയക്കുകയും ബ്രഹ്മാവിനോടു വേണ്ടുന്ന വരബലങ്ങു-
 ളെ വാങ്ങി ഒരുവൻ മരിച്ചു ഒരുവൻ ഇരിക്കരുത്. മരിക്കുന്ന
 തായാൽ രണ്ടു പേരും ഒരേ അവസരത്തിൽ മരിക്കണം യാതൊരു
 വരായുധങ്ങളാലും ദേവസുരമനുഷ്യരാലും മരിക്കരുതെന്നുള്ള അ-
 നുഗ്രഹത്തെയും ഭരിച്ചതിന്നനന്തരം അസുരകൾക്കു രാജാവായി
 അഗസ്തിശാപം എന്ന പട്ടണത്തിൽ അധിവസിച്ച അതികഠിന-
 മായ ലോകരൂപദ്രവങ്ങളെച്ചെയ്തുവരുന്നതു കണ്ടു സഹിയാതെ
 ദേവന്മാർ ത്രിമുത്തികളോടു അപേക്ഷിക്കുകയും ത്രിമുത്തികൾക്കുടി
 ആലോചിച്ചു നാരായണസ്ഥമി ഒരു ഋഷഭത്തിന്റെ അവതാര

മെടുത്ത അദ്രാസുരന്മാരോടു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നു പോർവിളി കൂട്ടുകയും അതു കണ്ട അദ്രാസുരന്മാർ യുദ്ധം തുടങ്ങി ആ സംഭവങ്ങൾ ഇടവിടാതെ യുദ്ധം നടത്തുകയും അദ്രാസുരന്മാരുടെ പടകളെയെല്ലാം പ്രഷഭത്തിന്റെ വാൽകൊണ്ടും പദങ്ങൾകൊണ്ടും പല്ലിനാലും അടിച്ചു കടിച്ചും ചവുട്ടിയും കലശപ്പെടുത്തി തന്റെ രണ്ടു കൊമ്പിനാൽ ഒരേ സ്ഥലത്തിൽ അദ്രാസുരന്മാരുടെ മറിൽ ഉറന്നി അവരെയും കവ ചെങ്കുറും ചെയ്തു. അനന്തരം പ്രഷഭത്തെ പരമേശ്വരസ്വാമി സമീപത്തിൽ വരുത്തി നീ രമ്യവണ്ഡത്തിൽ അഭിധായി ഭവിക്കേ തന്റെ കൊമ്പുകൾ പവ്വതത്തിന്നു കൊടുമുടികളാക്കട്ടെ, പ്രഷഭാദ്രി എന്ന പേർ നല്ലിത്താൻ പാർവ്വതീസമേതനായി നിന്റെ പാർവ്വതീ വസിക്കാം എന്നനുഗ്രഹിച്ചു. ഇതാണ് പ്രഷഭാദ്രിയുടെ പൂർവ്വചരിത്രം. ആ പവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ അനേക ഔഷധങ്ങളുണ്ട്. അതിൽ പ്രധാനം നാലു ഔഷധമാണ്. ശല്യകിരണി, വിശല്യകിരണി, സന്താനകിരണി, മൃതസംജീവിനി, ഇങ്ങിനെയാണ് ഔഷധങ്ങളുടെ നാമം. ശല്യങ്ങളെ അകറ്റുന്നതിന്നു ശല്യകിരണി എന്നും; അറക്കിടക്കുന്ന അവയവങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിന്നു വിശല്യകിരണിയെന്നും, ശരീരത്തിൽ തേജസ്സിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്നു സന്താനകിരണി എന്നും പ്രാണനെ ദാനം ചെയ്യുന്നതിന്നു മൃതസംജീവിനിയെന്നും, ഔഷധങ്ങളുടെ ഫലമിങ്ങിനെയാണെന്നും പറഞ്ഞു. പണ്ടു ദേവന്മാർ അസുരന്മാരോടു യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റ സ്വർഗ്ഗത്തെ വിട്ടു പലേ ദിക്കിലേക്കും ഓടി ഒളിച്ചു വന്നു ശ്രീമൂർത്തികളെക്കണ്ടു സങ്കടത്തെ ഉണർത്തി ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികൾകൂടി വിചാരിച്ചു ദേവകളെ രക്ഷിപ്പാനാണെന്നുണ്ടു നാരായണസ്വാമി രണ്ടു വിത്തും പരമേശ്വരസ്വാമി ഒരു വിത്തും ഇങ്ങിനെ നാലു വിത്തു ദാനം ചെയ്തതും അതിനെ ദേവകൾ വാങ്ങി പ്രഷഭാദ്രിയുടെ മുകളിൽകൊണ്ടുപോയി കൊടുമുടികൾക്കു മദ്ധ്യേ നട്ടു ക്ഷീരസംഗമത്തിലെ ജലം കൊണ്ടു വന്നു നനച്ചു വളർത്തി ഉണ്ടാക്കിയതുമാണ് നാലു ഔഷധങ്ങൾ. അവിടെ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയുടെ ചക്രം കാവലുണ്ട് എന്നതെന്നെയല്ല, അനേക വിഷ്ണുഗണങ്ങൾ കാവലുണ്ട്. അവിടെച്ചെന്നു

ഉടനെ, ശ്രീരാമരാം എന്നുള്ള തിരുനാമത്തെ ജപിക്കണം. എന്നാൽ ചക്രം ഒഴിഞ്ഞു നില്ക്കും. വിഷ്ണുഗണങ്ങളോടു വിവരം പറഞ്ഞാൽ അവർ ഔഷധം പഠിച്ചു ഹിന്ദു കയ്യിൽ തരും. ഔഷധത്തിന്റെ വിവരം പറഞ്ഞതു ആരാണ് എന്നു നിന്നാടു ചോദിച്ചാൽ ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജനവാൻ പറഞ്ഞു അറിഞ്ഞതാണെന്നു പറയുക. ഞാനും ത്രിമൂർത്തികളും വിഷ്ണുഗണങ്ങളും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു കൂട്ടർ മാത്രമേ ഈ ലോകത്തിൽ മരുന്നുള്ള വിവരം അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. എന്നു മാത്രമല്ല. നീ ഈ രൂപത്തോടുകൂടി ചാടിയാൽ എന്തുവാൻ പ്രയാസമാണ്. പണ്ടുനാരായണസ്വാമി ത്രിവിക്രമാചാര്യമുത്തരുപോലെ വിശ്വരൂപത്തെ എടുത്തു ഭൂമിയിൽ നിന്നു ഒരുനാഴിയിലും യോജന ഉയർന്നാൽ മാത്താണ്ഡമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു രണ്ടു നാഴിയിലും യോജന ഉയർന്നാൽ ചന്ദ്രമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുനാഴിയിലും യോജന ഉയർന്നാൽ നക്ഷത്രമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുനാഴിയിലും യോജന ഉയർന്നാൽ നവഗ്രഹമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുനാഴിയിലും യോജന ഉയർന്നാൽ സപ്തർഷിമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുനാഴിയിലും യോജന ഉയർന്നാൽ സൂര്യമണ്ഡലം ഇങ്ങിനെ ആറു മണ്ഡലത്തിന്നുംകൂടി എഴുന്താഴിയിലും യോജനയുണ്ട്. അതിൽ നിന്റെ സിദ്ധിക്കു തക്ക ശരീരം വളർത്തി ചാടി അതിവേഗത്തിൽ ഔഷധം കൊണ്ടുവരിക എന്നു ഹനുമന്തെ ഔഷധത്തിന്നു അയച്ചതിന്നുശേഷം ജംബവാൻ ശ്രീരാമസ്വാമിയെക്കണ്ടു മോഹാലസ്യം തീർത്തു പാദത്തിൽ നമസ്സരിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ജംബവാനേ! എന്റെ അപസ്ഥനോക്കുക. മേലിൽ ജീവനോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമെന്തു? ഞാൻ ഒരു ക്ഷത്രിയബാലനായിരുന്നു എന്റെ പൂർവ്വികന്മാർ അന്യന്മാർക്കു അനേക ഉപകാരങ്ങളെ ചെയ്തിരുന്നു. എനിക്കു സംഭവിച്ച ആപത്തെ തീർത്തു രക്ഷിപ്പാൻ യാതൊരു പ്രാണിയും ഉണ്ടായില്ലല്ലോ. എന്നു ദുഃഖിക്കുകയും അതു കണ്ടു ജംബവാൻ ശരണം രാമചന്ദ്ര! നിന്റേതാടി ദുഃഖിക്കേണമെന്നില്ല. മൃതസഞ്ജീവിനി എന്ന ഔഷധം കൊണ്ടുവരുവാൻ ഹനുമന്തെ ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുമിട്ടുണ്ട്. ആ ഔഷധം കൊ

ഞ്ഞവന്നാൽ സപ്പുശരീരികളും ജീവികളും എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കേ ഹ
 നമാൻ മുന്വറഞ്ഞ പപ്പുതങ്ങളെക്കടന്നു രമ്യവണ്ഡത്തിലുള്ള പ്രയ
 ങ്ങിയിൽ പോയി. രാമ രാമ എന്നു ജപിക്കുകയും അതു കേട്ടു
 ശ്രീനാരായണസ്വാമിയുടെ തൃമുക്തം ഒഴിഞ്ഞു നില്ക്കുകയും വിഷ്ണു
 ഗണങ്ങൾ നീ ആരാണെന്നു ചോദിക്കുകയും, ഞാൻ രാമദൂതനു
 ണ് ഹനമാനെന്നാണ് എന്റെ നാമം. ഔഷധം കൊണ്ടുപോ
 വാൻപോണ്ടി വന്നതാണ്. ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജംബവന് പര
 ണ്തയച്ചതാണ്. ഔഷധത്തിന്റെ നാമം ഓർമ്മ വിട്ടുപോയി.
 ആയതുകൊണ്ടു പപ്പുതം കൊണ്ടുപോവാൻ കല്പന തരണം എ
 ന്നതിനെക്കൂട്ടു വിഷ്ണുഗണങ്ങൾ അല്ലയോ മാരുതേ! ബ്രഹ്മാത്മജ
 നായ ജംബവൻ ഇപ്പോഴും ഉണ്ടേ? ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒരുമിച്ചു
 വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞുവരികാണ്. ഔഷധത്തിന്റെ ആവശ്യമെ
 ന്തന്നു ചോദിക്കുകയും അതു കേട്ടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ലക്ഷ
 രോജ്യത്തു വസിക്കുന്ന രാവണാദികളോടു അയോദ്ധ്യായിപതിയായ
 രാമസ്വാമിയും അനുജൻ ലക്ഷ്മണനുംകൂടി യുദ്ധമാണ്. അതിൽ
 രാവണപുത്രനായ രാവണി ബ്രഹ്മാസൂത്രം തൊടുത്തിരിക്കുന്നു. അതു
 നിവൃത്തിപ്പാനാണ് ഈ ഔഷധങ്ങൾ. എന്നതിനെക്കൂട്ടു പപ്പു
 തം കൊണ്ടുപോയി ബ്രഹ്മാസൂത്രപീഡ നിവൃത്തിച്ചതിന്നനന്തരം ഇ
 വിടെത്തന്നെ കൊണ്ടുവന്നു വെക്കേണമെന്നു വിഷ്ണുഗണങ്ങൾ
 പറഞ്ഞപ്രകാരം ഹനമാൻ പപ്പുതമടുത്തു പടനിലത്തിൽ വന്നു
 സപ്പുശരീരികളുടെ ബ്രഹ്മാസൂത്രപീഡ നിവൃത്തിച്ചതിന്നനന്തരം പ
 വ്തം മുൻസ്ഥിതിയിൽ കൊണ്ടുപോയിവെച്ചു വന്നു സ്വാമിയെ
 സ്തുതിച്ചു നില്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു പറയുന്നു. ഹേ മാരു
 തേ! നീ ചെയ്ത ഉപകാരത്തിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി എന്നാൽ യാ
 തൊന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ജനനമര
 ണസംസാരാദികളായ യാതൊരു ദുഃഖവും ബാധിയതെ എന്നെ
 ന്നേക്കും നീ സുഖസ്വരൂപിയായി ലോകമുള്ളവരെയും ഐശ്വര്യ
 തോടുകൂടി ഇരിപ്പാനായി ഞാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. പശ്ചി
 മഗോപുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുക എന്നു അയക്കുകയും ഹന
 മാൻ പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നു. ബ്രഹ്മാസൂത്രത്തിൽ

നിന്നു രക്ഷപ്പെട്ട വിവരം രാവണാദികൾ അറിഞ്ഞു ഇന്ദ്രജിത്ത് മായാസീതയെ പത്നിമഗ്നപുരത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു ഹനമാനെ കാട്ടി പറയുന്നു. എടാ ഹനമാ! ഈ ജാനകിയുടെ നിമിത്തമല്ല ഇതുവരെ നടന്നയുദ്ധത്തിന്നു കാരണം. എന്റെ പിതാവായ രാവണീശ്വരൻ ഇവളെ ഉപേക്ഷിച്ചു. ഞാൻ ഇവളെ കലഹിച്ചു നീണുക്കു തട്ടപ്പാൻ സാമത്വമുണ്ടോ എന്നു പറഞ്ഞു സീതയെ വെട്ടുവാൻ വാല്യരിയതുകണ്ടു ഹനമാൻ എടാ ദുഷ്ടാഗ്നി! ഇതീ നീ പറയുമ്പോൾതന്നെ ഭൂമിയെല്ലാം കിടുകിടെ വിറക്കുന്നു. സ്ത്രീവധം ചെയ്യാലുള്ള നരകം നീ അറിയുമോ? മരണംവരെ ലോകപാപവേദം അനന്തരം നരകവുമാണ്. വൃഥാവിൽ എന്തിന്നു പാപം നേടുന്നു. എന്നു പറയുന്നതിനേക്കൂട്ടു മായാസീതയെ വെട്ടി ഇതാ അയോദ്ധ്യയുടെ പോകുന്നു എന്നുപറഞ്ഞു ഇന്ദ്രജിത്ത് പോയതിനുശേഷം ഹനമാൻ അത്യന്തം സങ്കടത്തോടുകൂടി ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! മഹാപാപിയായ രാവണി ജാനകിയെ വെട്ടി അയോദ്ധ്യയുടെ യുദ്ധത്തിന്നു പോയിരിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും ലക്ഷ്മണൻ വന്നു സ്വാമിയുടെ ആലസ്യം തീർത്തു പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! ഏതായാലും ജാനകിയെ രാവണി വെട്ടിക്കളഞ്ഞു. മേലിൽ ജാനകിയെ സംബന്ധിച്ചു ദുഃഖിച്ചതിനാൽ പ്രയാജനമില്ല! ഉടനെ വില്ലെടുത്ത യുദ്ധം ചെയ്തു ലക്ഷ്യം രക്ഷസന്മാരും ഭവസൗത്തിൽ നശിപ്പാനുള്ളൊരു നിന്തിരുവടി അഗ്നിയസ്ത്രം തൊടുകുവിൻ. എന്നാൽ തട്ടപ്പാൻ ആരാണുള്ളത്. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ സൌമ്യത്ര അഗ്രഗണ്യനായ രാവണി പക്ഷൽ ഉള്ളബ്രഹ്മാസ്രത്തെ ഭരതൻ മുതലായവരുടെ പേരിൽ തൊടുത്താൽ അവിടെ മരുന്നുക്കുണ്ടുവരുവാൻ ആരുമില്ലാല്ലോ. ഹനമാൻ ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ അടുക്കലല്ലേ. നാം നിമിത്തം അയോദ്ധ്യവാസികൾക്കും അനന്തരമായല്ലോ. ഇവിടെയുള്ള യുദ്ധം നില്ക്കട്ടെ. അയോദ്ധ്യയുടെപോവാൻ വേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ചിന്തിക്കുക. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിയും അനുജനും അ

ടിയന്റെ ചുമലിൽ കയറവിൻ. അടിയൻ അതിവേഗത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇന്ദ്രജിത്തിനെ അയോദ്ധ്യക്കു എത്തുന്നതിനുപുറപ്പെട്ട വഴിയിൽവെച്ചു തടുത്തു അവനെ കല ചെയ്തും. എന്നു ഹനുമൻ പറയുന്നതിനെക്കൂട്ടി വിഭീഷണൻ ഭഗവാനോടു പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ ഹനുമൻ പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടി അത്ഭുതം വേദനയോടുകൂടി അടിയൻ ചെന്നുനോക്കിയതിൽ സർവ്വശാരിയായ ജനകിഷ്ട യാതൊരു ഭഗവുമില്ല. മായാസീതയെയാണ് ഇന്ദ്രജിത്ത് വെട്ടിയത്. രാവണി പോയി നികമ്പ എന്ന സ്ഥലത്തു ഒരു ആഭിചാരം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അത് അവസാനിപ്പാൻ സമയംകൊടുക്കരുത്. ആയതു മുടക്കണം. എന്നു വിഭീഷണൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണനോടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ ഈ വില്ലു മുണ്ടകത്തുറയിൽ വെച്ച് അഗസ്ത്യൻതന്നതാണ്. ഇത് പണ്ടു നാരായണസ്വാമിക്ക് ബ്രഹ്മാവു ദത്തം ചെയ്തതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ശില കൊണ്ടുപോയാൽ രാവണിയുടെ തല കൊണ്ടുവരണം എന്നു പറഞ്ഞു വില്ലു ലക്ഷ്മണൻ വശം കൊടുത്തു ഹനുമാനോടു വേർവി മുടക്കി രാവണിയുടെ മുടി പിടിച്ചു പടനിലത്തിൽ കൊണ്ടുവരിക എന്നു കല്പിച്ചു. ഹനുമൻചെന്നു രാവണിയുടെ വെർവി മുടക്കി യുദ്ധക്കളത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരികയും രാവണിയും ലക്ഷ്മണനുമായി നേരിട്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങി. അപസരണം നാരായണാസ്ത്രം തൊടുകമെന്നു രാവണി പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടി ഭഗവാൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം ലക്ഷ്മണൻ പ്രത്യസ്ത്രം തൊടുകതെ രാമഭ്യാനം ചെയ്തു നിലകൂടിയും ആ സായകം ലക്ഷ്മണനെ മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു ലക്ഷ്മണന്റെ ആവനാഴിയിൽ ചെന്നടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു രാവണി ഗതഭവനക്കണ്ടു സപ്തപാലൈ നടുനടുങ്ങി ലക്ഷ്മണൻ മനുഷ്യനല്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി താൻ രാവണന്റെ പാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തുപറയുന്നു.

ഇന്ദ്രജിത്ത് വധം .

ശരണം പിതാവേ നാരായണാസ്ത്രം ആമെയാണ് വണങ്ങുന്നതെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു നാരായണനെ മാത്രം വണങ്ങുമെന്നു

രാവണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു. ലക്ഷ്മണനോടു പാലതരത്തിലും യുദ്ധം ചെയ്തതും അവസാനം നശിച്ചു ഞാനും തൊട്ടത്തു ലക്ഷ്മണനെ പ്രഭങ്കിണം ചെയ്തു അവന്റെ ആചാരാഴിയിൽ ചെന്നടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആയതു കൊണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ ശ്രീഹരിയാണ്. നിന്തിരുവടിയോടു അടിപറന്നാർ പേക്കുണ്ട്. അതൊന്നു നാൽ അടിയന്നു ചെറുപ്പമാണ് ജന്മമെടുത്തു ഇതുവരെയും വിദ്യഭ്യാസത്തെയും ത്രിമുക്തിക്കുള്ളതിലുള്ള തപസ്സിനെയും ദേഹഭണ്ഡത്തിനുള്ള എടുത്തുണ്ടാക്കി എന്നല്ലാതെ അങ്ങയെപ്പോലെ യാതൊരു സുഖവും അനുഭവിപ്പാൻ സംഗതി വന്നിട്ടില്ല. തന്നിമിത്തം അല്പകാലം കൂടി ജീവനോടുകൂടി ലക്ഷ്മണൻ വസിക്കണമെന്നു അടിയന്നു ഒരു മോഹമുണ്ട്. അതു സാധിച്ചിട്ടുതന്നെ. എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടോ കമര! നീ അനുകൂലം ലക്ഷ്മണൻ രാജാവായി വസിക്കണമെന്നാണ്. ആയതിനുള്ള സർവ്വ പരബലങ്ങളും നീ സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. യുദ്ധം അവസാനിച്ച ശത്രുക്കളെ നശിപ്പിച്ചു ഉടനെ എനിക്കു സീതാകല്യാണവും നിനക്കു പട്ടഭീഷണകവും കഴിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ നിശ്ചയം. ആയതിന്നു വല്ല തടസ്സവുമുണ്ടോ എന്നാണ് നിനക്കു ദുഃഖം. ആയതിന്നു പറയുക. ഞാൻ ഇരിക്കുന്നവരെ നിന്റെ മോഹത്തിന്നു ഭംഗമുണ്ടോ? എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു. അടിയന്റെ അപേക്ഷ എന്തെന്നുവെച്ചാൽ ജനകി നിമിത്തമാണ് ഇത്ര വാഷ്ടകഷ്ടങ്ങൾക്കു ഹേതുവായത്. രാമാദികളുടെ ശത്രുത ഒഴിഞ്ഞു അവർ ലക്ഷ്മണൻ വിട്ടുപോകണമെങ്കിൽ യുദ്ധം ചെയ്തു അവരെ ജയിപ്പാൻ നമ്മൾ ഈ ജന്മത്തു സംധിക്കുന്ന കാര്യമല്ല. മേലാൽ നമ്മുടെ സകുടുംബത്തോടുകൂടി ക്ഷേമമായിരിക്കണമെങ്കിൽ നിന്തിരുവടി ജനകിയെ രാമൻ പാദത്തിൽ വെച്ചു നമസ്സരിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം. അടിയന്റെ മോഹം ഇതാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടോ രണഭീക! എന്നുണ്ടിതു പറയുവാൻ നിനക്കു ധൈര്യം വന്നുവെല്ലോ. എടോ! 'മാനമാഹന്ദ്രതാരകം' എന്നാണ് ജീവനെ വിട്ടാലും സീതയെ വിട്ടാമോ. യുദ്ധത്തിന്നു സാമ

ത്തിരിയെങ്കിൽ നീ നിന്റെ പാട്ടിൽ പോ. എന്നിങ്ങനെ
 മെന്തില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു, ശരണം പി
 താവാ! പ്രാർത്ഥന അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമെന്ന് എന്തിനു വളരെ
 പറ്റിയെന്നു. അടിയനിരിക്കെ നിന്തിരുവടി യുദ്ധത്തിനു പോകേ
 ണ്ടെന്നാശ്ചരിയല്ല. ആയതു കൊണ്ടു അടിയൻ മരിച്ചതിന്നു ശേ
 ഷമെങ്കിലും നിന്തിരുവടി ജനകിയെ വിട്ടു രക്ഷപ്പെടേണ്ടതാണ്.
 ഇപ്പോഴുപോലെ ആവരം. യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരിക. എന്നതി
 നെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടോ രാവണി! ഏതാ നിന്നെ
 അഴിപറയേണ്ടതെന്ന് ശിപയും ഞാൻ തന്നെയാണ്. ഈ തേരിൽ ആ
 രോഹിതൻ ലക്ഷ്മണനെ യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചുവരിക. എന്നതിനെ
 കേട്ടു പിതാവിനെ പ്രക്ഷേപിക്കുന്നതിനുമുമ്പാകെ അഴിയും
 തതേയ്ക്കി അഴിഞ്ഞശിപയെടുത്തു യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നു ലക്ഷ്മ
 ണനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങിയും ലക്ഷ്മണൻ അസ്രം തൊടുത്തു രഥമെ
 ടിച്ചപ്പോൾ രഥമഴിയായതും ശിപ മുറിച്ചതിൽ ശിപ മുറിയായതും
 യും വന്നതിനെക്കണ്ടു വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു ലക്ഷ്മണൻ പറയു
 ന്നു. അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! രാവണിയുടെ രഥവും വില്ലും അസ്രം
 ഞ്ഞാൽ മുറിയുന്നില്ല. മുറിവാനുള്ള മറ്റൊന്നെന്തെന്നു ചോദിച്ചതി
 നെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! രഥം അ
 ഴിയണമെങ്കിൽ അച്ചു മുറിക്കണം. ശിപമുറിയണമെങ്കിൽ
 കരം മുറിക്കണം. ധർമ്മജായു കൊടുത്ത രഥവും വില്ലുമാണി
 ത്. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണി വിഭീഷണനോടു പറയുന്നു.
 ഹെ കലാഭദ്രാഹി! എന്താ അച്ഛൻ നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠനല്ലേ? ജ്യേഷ്ഠ
 ധ്വാനജന്മാർ തമ്മിൽ വല്ല നിമിത്തവും മത്സരമുണ്ടായാൽ ജ്യേഷ്ഠ
 നെവിട്ടു അനുജൻ ശത്രുക്കളോടു ചെന്നുപേൻ കൂടെ നിന്നു കൊ
 ള്ലിക്കുന്നവർ ലോകത്തിൽ ആരെങ്കിലുമുണ്ടാ? വല്ലാടിക്കിലും പോ
 യിപ്പിഴയ്ക്കുതൊ? അല്ലാത്തപക്ഷം ഞങ്ങളാച്ചിലർ നിങ്ങൾ ത
 മ്തിലുള്ള മത്സരത്തെ തമ്മിൽക്കില്ലായിരുന്നെങ്കിലും! ജ്യേഷ്ഠൻപാഞ്ഞതു
 കേൾക്കുന്നില്ലെന്നു അനുജനു തോന്നിയാൽ മേലിൽപ്പറയേണ്ട
 എന്നല്ലാതെ ജ്യേഷ്ഠനെ ശത്രുവെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിക്കുന്ന അനുജ
 ന്മാർ നാട്ടിലുണ്ടാ? എന്നിങ്ങനെ നീ പിതാവല്ലെ. ഞാൻ നിന്ന
 കെ വല്ല തെറ്റും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷ

ണൻ പറയുന്നു. എടോ രാവണി! നിന്റെ പിതാവിന്നു സീത
 പ്ലിത്തം തലക്കു പിടിച്ചു മാവാൻ ഒരുങ്ങിയാൽ അതിനെ ആ
 വട്ടെ. നീ എന്നിന്നു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നു. ശത്രുവിന്റെ ദുഷ്പ്രഭത
 പ്രബലതകളെ അറിവാനാണ് ബുദ്ധിവേണ്ടത്. മദ്യപാനം
 ചെയ്തു മംസഭകളായി കലശ്ശികളുടെ പാരിവ്രന്ധഭംഗവും
 ചെയ്തു ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപി എന്ന ആത്മപ്രഗല്ഭൻ പറ
 ഞ്ഞ അനുകാരികളായി നടന്നാലുള്ള അനാചാരമാണ്. എടോ
 നിങ്ങളെപ്പോലെ ഞാൻ മദ്യപാനം ചെയ്യുന്നുണ്ടോ, മംസഭ
 ക്കിക്കുന്നുണ്ടോ, പരശ്ശീഹരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്നു പറഞ്ഞു
 വിഭീഷണൻ പിൻമാറുകയും ലക്ഷ്മണൻ രാവണിയുടെ മുമ്മതി
 ന്റെ അമച്ഛാർക്കുകയും മരം തകർന്നിന്നു ശേഷം കരം മുറിച്ചു
 അവസാനം ബ്രഹ്മാസ്രം തെടുത്തു ഇന്ദ്രജിത്തിനെ വധിക്കുകയും
 ചെയ്തു. അതു കണ്ട ഭദ്രകർമ്മ പശുവുമ്പി ചെയ്യുകയും രാവണി
 യുടെ തലയറത്ത് അംഗഭേദത്തു സൂഗ്രീവാദികളോടുകൂടി ല
 ക്ഷ്മണൻ സമാചാര്യനെ നമസ്കരിച്ചു രാവണിയുടെ ശിരസ്സിനെ കാഴ്ച
 വെച്ചു അതുകണ്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു: എനിക്കു പാപികളുടെ
 തല കാണണമെന്നില്ല. ശൂശാനത്തിലേക്കു ഏറിയവൻ കല്പി
 ച്ചു ലക്ഷ്മണവോടു പറയുന്നു. ഹെ, സൌമിത്ര! ഇന്ദ്രജിത്തി
 നെ വധിച്ചു എന്നു അഭിമാനിക്കേണ്ടമെന്നില്ല രാവണിയെ വ
 ധിച്ചതു നീയല്ല. ഹനമാനാണെന്നാണു പറയേണ്ടത്. കാര
 ണം നീ ബ്രഹ്മാസ്രം പെട്ടു വീണപ്പോൾ ഹനമാൻ പോയി ഭു
 ഷധം ചെയ്തെടുത്തില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ എങ്ങിനെ ജയിക്കും.
 എന്നുതന്നെയല്ല ഗരുഡനാണ് ജയിച്ചതു എന്ന് പറയണം. കാ
 രണം രാവണിയുടെ നാഗപാശംപെട്ടു നീയും പാശവും വീണ
 പ്പോൾ ഗരുഡൻ വന്നു നാഗാസ്രം കൊത്തി അറഞ്ഞുപിടിക്കുന്നു
 വെങ്കിൽ എങ്ങിനെ ജയിക്കും എന്നുതന്നെയല്ല വിഭീഷണനാണു
 രാവണിയെ ഭയിച്ചതു എന്നു പറയണം. കാരണം അതിയാത
 തേക്കും അഴിമത ശിവയുമായി രാവണിവാൻ യുദ്ധം തുടങ്ങിയ
 തിൽ വിഭീഷണൻ അവന്റെ മായാധികൃതത്തെയും മുമ്മവഭവ
 ണ്തെയും ശിവയുടെ യോഗ്യതയും പായാതിരുന്നാൽ നീ എങ്ങി

നെ ജയിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു മുമ്പറഞ്ഞവരുടെ സഹായത്താലാണു ജയം ഭവിച്ചത്. രാവണി മരിച്ചു എന്നു കേട്ടാൽ ഉടനെ രാവണൻ യുദ്ധത്തിന്നു വരും എല്ലാവരും ജാഗ്രതയാധിരിക്കുക എന്നു എല്ലാവരും ജാഗ്രതയായിരുന്നു. ദൂതന്മാരാൽ രാവണി മരിക്കുന്നതിന്നു അസൂയ പെട്ടു മരിച്ചു എന്നുകേട്ടു രാവണൻ അതിവേഗത്തിൽ രാവണി മരിച്ചുകിടക്കുന്ന സ്ഥലത്തു വന്നു. ശിരസ്സില്ലാത്ത രാവണിയുടെ ഭേദംകണ്ടു വായിലും വയറ്റിലും അടിച്ചു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യോ മകനെ ഇത്രജിത്തേ; നീ ചെറുപ്പത്തിൽ ഇത്ര നമുതലായ അഷ്ടദിഗ് പാലകന്മാരെയും ജയിച്ചതിനാൽ മൂന്നുപാക്കത്തെയും കീഴടക്കി ത്രിലോകപുരുഷൻ എന്ന പ്രസിദ്ധി സ്വന്തമാക്കിയതു നീ നിമിത്തമാണല്ലോ, നാശനാശമായ കിരീടം പരിറ്റാൻ പോകുന്ന നിന്റെ ശിരസ്സ് കാണാതെ ഭേദം മാത്രം അനുഭവപ്പെട്ട യോഗം വന്നത്. കുന്തലകൾ നിന്റെ ഭേദംകൊണ്ട് ഭൂജിക്കുന്നതിനെ കണ്മണപ്പെട്ടു എനിക്കു യോഗം വന്നത്. ഇതിനേക്കാൾ ശപഥ് ഭക്ഷിച്ച അമൃതത്തിന്റെ ഉമിയും ഭൂജിക്കുന്നതായിരുന്നു നല്ലതു് നിന്റെ പത്നിമരണയ ഗന്ധവ്യസ്മികൾ യക്ഷസ്മികൾ നാഗസ്മികൾ ദേവസ്മികൾ ഇങ്ങിനെ അരപത്തിനാലു പത്നിമാർ നീ മരിച്ചതറിഞ്ഞു എന്റെ അടുക്കൽ വന്നു നിങ്ങൾ ഒരു സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടുവന്ന നിമിത്തം ഞങ്ങൾ അരപത്തിനാലു സ്ത്രീകളുടേയും ഗളസൂത്രം അറക്കുമൊരായല്ലോ. ഞങ്ങളുടെ കണവാന ഇപ്പോൾ കോണിച്ചതരണം എന്നു എന്റെ പാദത്തിൽവീൺ കരഞ്ഞാൽ അവരോടു എന്തൊന്നു ഞങ്ങൾ സമാധാനം പറയേണ്ടത്. ഒരു മാർകട്ടി! സിംഹത്തെ കുലചെയ്യതുപോലെ ആയല്ലോ മനുഷ്യൻ നിന്നെ കൊന്നത്! ഇനി രാമാദികൾ നാളെത്തന്നെ എന്നെ വധിക്കുന്നതിന്നു യാതൊരു വാദവുമില്ല. നിന്നോടു തോറ്റുള്ള ദേവന്മാരെല്ലാം എന്നെപ്പരിഹരിക്കുമല്ലോ. ലങ്കയിലുള്ള സ്ത്രീകളുംകൂടെ എന്നോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുവാൻ എടുവന്നുവല്ലോ. നീ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നു ഒരു കുരങ്ങനെക്കൊന്നും കുലചെയ്യാൻ സാധ്യമായില്ലല്ലോ. ഞാൻ മരിച്ചു എനിക്കു നീ ചൊല്ലേണ്ടുന്ന മരണാനന്ത

രാജപക്ഷക്കളെല്ലാം നിന്നക്കു ഞാനല്ല ചെയ്യേണ്ടിവന്നത്. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും രാവണിയുടെ മാതാപായ മണ്ഡാദരി ദുഃഖിച്ചു അല്ലയോ മകനെ! നീ കാലിൽ കിങ്കിണികുട്ടി മൊട്ടുകുത്തി കളിച്ചുനടക്കുന്ന കാലത്തു ഒരു ദിവസം കാട്ടിൽചെന്നു രണ്ടു സിംഹകുട്ടികളെ പിടിച്ചുക്കണ്ടുവന്നു അപകട മൂലം തമ്മിൽ കൂട്ടിമരച്ചുപ്പോൾ അവരായ ഉണ്ണയ ഗജ്ജനത്തെ കേട്ടു നീയും അതുപോലെ ഗജ്ജിച്ചതിൽ സിംഹങ്ങൾ മോഹപ്പെട്ടു മരിച്ചുപോയതിനെക്കണ്ടു ഞാൻ അന്നു അത്യന്തം ദുഃഖത്തോടുകൂടി ചുവളല്ലെ മകനെ. അങ്ങിനെ ഉള്ള നിന്റെ കളി ഈ ജഗത്തിൽ കാണാൻ സാധിക്കുമോ രാവണി! എന്റെ യോഗം ഇങ്ങിനെ ആയല്ലോ. കലകാളാടുകൂടിയ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ നാൾക്കുനാൾ അതിയോഗ്യനായിത്തീർന്ന നിന്റെ കയ്യില്ലാത്ത ശരീരത്തെക്കുറഞ്ഞ് ഞാൻ എന്തു പാപം ചെയ്തു. അയ്യോ കണവേ ഒരു മനുഷ്യസ്ത്രീ നിമിത്തം കഡംബം മുഴുവനും നശിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. മേലിൽ എന്നതിന്നു ഞാൻ ജീവനോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു. എന്നെപ്പോലുള്ള സ്ത്രീകളുടെ മുഖത്തു ഞാനെങ്ങിനെ മിഴിക്കും. ആ രാമൻ ഒരുങ്ങും തൊടുത്തു പാപിയായ എന്നെയും കൂട്ടിക്കൊന്നുവെന്നു വരികിൽ അവന്നു മഹാ പുണ്യമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു ക്രോധിച്ചു ആടാം ഇവിടെ. സേവകന്മാർ ഇവളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഗൃഹത്തിലാക്കുവിൻ. എന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം മണ്ഡാദരിയെ സേവകന്മാർ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഗൃഹത്തിലാക്കുകയും അനന്തരം രാവണൻ മന്ത്രികളോട്: എടോ മന്ത്രികളെ ഈ ജനകിനിമിത്തമല്ലെ ഇക്കണ്ട അനന്തരങ്ങളും എന്റെ ദേഹത്തിൽ ദേഹിപോലെ പ്രണവദാത്തച്ചുത്തോടുകൂടിയ മകനും മരിക്കേണ്ടിവന്നത്. ആയതു കൊണ്ടു മേലിൽ എന്നിക്കു സീത വേണമെന്നില്ല. ഒരു വെട്ടിന്നു രണ്ടു കഷണമാക്കുന്നുണ്ടു എന്നു സീതയെ വെട്ടുവാൻ ചന്ദ്രഹാസമായ വാളോങ്ങിയപ്പോൾ മഹോദരൻ തടുത്തു വാളിനെ കടന്നു പിടിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം ലക്ഷംശപര! ഇന്നു നിന്തിരുപടി ജനകിയെ വെട്ടിയൊൽ രാമനോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോയി രാമാദികളെ

ജയിച്ചു മടങ്ങി ലങ്കയിൽവന്നു സീതെ! സീതെ! എന്നു പറഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുണ്ടിവരും എന്നുതന്നെയല്ല, മകനെ കൊന്ന രാമാദികളെ യോഗപ്പെട്ട സീതയെ രാവണൻ കുലചെയ്തു എന്നു ത്രിമൂർത്തികൾ പരിഹസിക്കും. ആയതുവകാണ്ടു ഒരു കാലത്തും സീതയെ കുല ചെയ്തതത്. സീതയെ പത്നിയായാവാൻ വേണ്ടിയാണ് ഇത്ര പേരേയും കുല കൊടുത്തത്. നിന്തിരുവടി ചിരിച്ചപ്പോൾ രാമാദികളെ ജയിപ്പാൻ വല്ല സംശയവുമുണ്ടാ. സ്രീവധു ആർക്കു തത്താണ്. എന്നതിനേക്കൂട്ടെ മഹോദരനോടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ മന്ത്രി! രാമാദികളോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പടകളില്ലാ. നമ്മുടെ ആയിരം വെള്ളം പടകളും നശിച്ചുപോയല്ലോ കാണുന്നതു്. മേലിൽ യുദ്ധം ചെയ്യാതെ ഗതുകൾ ഒഴിയുമാ? എന്നതിനേക്കൂട്ടെ മഹോദരൻ പറയുന്നു. അല്പം ലങ്കേശ്വര ഇങ്ങിനെയൊ നിന്തിരുവടിയുടെ വിചാരം. ഇനിയും ആയിരം വെള്ളം രാക്ഷസന്മാർ നമുക്കു പടകളായുണ്ട്. അതിൽ ഒരുവൻ വന്നാൽ അവന്നു ഭരണമേതെ ഭക്ഷണത്തിന്നു ഈ രാമാദികൾ മതിയാവുന്നതല്ല. അവർ എവിടെയെന്നുചെയ്താൽ എഴുന്നേറ്റു വെള്ളം പടകൾ ദ്രീപുകളിൽ വസിക്കുന്നുണ്ട്. മന്ദൂര വെള്ളം പടകൾ പാതാളത്തിൽ വസിക്കുന്നുണ്ട്. അങ്ങിനെ ആയിരം വെള്ളം പടകളാണ്. മന്ദോദരൻ വായുവേഗൻ എന്ന ദൂതനും ഒരു അയച്ചു ഇപ്പോൾ വരുത്തിക്കളയാമെന്നതിനേക്കൂട്ടെ രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു മന്ത്രി നീ ഇപ്പോൾ വന്നില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ കാര്യം കൈക്കടന്നിരുന്നു. നിന്നെപ്പോലെ എന്നെ ശരിക്കാൻ വേറെ ഒരുവൻ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കുമോ? എന്നു പറഞ്ഞു ദൂതന്മാരെ പടകളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിച്ചയച്ചു. അതിൽ മന്ദോദരൻ ദ്രീപുകളിലേക്കും വായുവേഗി പാതാളത്തിലേക്കും ചെന്നു മൂലവെള്ളം പട്ട മന്ദൂരദ്രീപുവെള്ളംപട എഴുന്നേറ്റു ഇങ്ങിനെ സഹസ്രവെള്ളം പടപുറപ്പെട്ടു ലങ്കയിൽവന്നു ഗോപുത്തിന്നു പുറമെ നിന്നു. അതുകണ്ട് ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോട് അല്പയോ ദേവകളെ അത്യുജ്ജ്വലമുണ്ട്. രാവണന്റെ സൈന്യങ്ങളായ മൂലവെള്ളമുടവര

വ് അത്യന്തതന്നെ. ആയിരം വെള്ള പടകളും ഒരേതരത്തിൽ അതിവേഗമായി നടക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ ഇവയുടെ പാടേറ്റു ശ്വന്താൽ ആകാശമായി ഉയർന്നു ഭൂഭാഗങ്ങൾ മേഘമണ്ഡലത്തിൽ സംഘടന ചെയ്തു ജലാശയങ്ങളാൽ കട്ടിപിടിച്ച ഒരു പ്രതിമി ഉണ്ടായതു നോക്കൂവിൻ. നമുക്ക് ഈ ഭൂമിയിൽക്കൂടെ നടന്നു പടകളുടെ ആദ്യോപസാനം കാണേണമെങ്കിൽ ബഹുമാനം വേണ്ടിവരും. എളുപ്പത്തിൽ പടയുടെ നീട്ടം കാണാൻ അസാധ്യമാണ്. പ്രളയനന്തരത്തിൽ ഉണ്ടാവുന്ന മേഘങ്ങളെപ്പോലെ ഗന്ധിച്ച് അട്ടഹാസം ചെയ്യുന്നു. ഇത്ര അസാധ്യം പടകളും ഒതുങ്ങുവാൻ ലങ്കയിൽ സ്ഥലം മതിയാവും എന്നു തോന്നുന്നില്ല ഈ രാമസ്വാമി അവതരിച്ചു നാല്പതു സംവത്സരമായി. ഇതുപോലെ ആയിരം രാമൻ ഒരു സംഘമായി നിന്നു വില്പ് എടുത്തു യുദ്ധം തുടങ്ങിയൊരു ആയവരെ ജയിപ്പാൻ ഒരു രാക്ഷസൻ മതിയാകും. ആയതുകൊണ്ടു സർവ്വേശ്വരനായ രാമചന്ദ്രൻ എത്രതരത്തിൽ ഇവരെ ജയിക്കുന്നു എന്നു നാം എല്ലാവരും ഗഗനമാരികളായി സ്വാമിയെ സ്തുതിക്കണം എന്നുവെച്ചു ദേവകൾ നിരന്നുനിന്നു. ദൂതന്മാർ വന്നെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു, ശരണം ലങ്കേശ്വര! ആയിരം വെള്ളം പടകളും ഗോപുരത്തിന്നു പുറമെ വന്നുനില്ക്കുന്നു. ലങ്കയിൽ കടക്കേണമെങ്കിൽ ഗോപുരത്തു്ടെ അവതാട ശരീരം കടപ്പാൻ പ്രയാസമാണ്. അതിനക്കേട്ട് രാവണൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ ഗോപുരത്തെ എടുത്തു അപ്പുറംവെച്ചു കടന്നുവരട്ടെ എന്നു കല്പിച്ചതിനെക്കേട്ടു രാജമണി എന്ന സൈന്യാധിപൻ തന്റെ കരത്താൽ ഗോപുരത്തെ നീക്കി പടകൾ ഗോപുരത്തിനുള്ളിൽ കടന്നു പത്തണിയായി നിരന്നുനിന്നു. അനന്തരം ദൂതന്മാരോടു രാവണൻ, ഈ പടകൾ ഏതതു ഭൂപീലിലുള്ളവരാണ്. അവരുടെ വരവ് വലം, കരവ് വലം, കായവ് വലം ഇതുകളെപ്പറയുവിൻ, എന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു ദൂതന്മാർ പറയുന്നു. ശരണം രാവണീശ്വര! ഒന്നാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ശാകഭൂപീലിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. പണ്ട് അസുരന്മാർ ഒരു യാഗം ചെയ്യുന്നതിൽനിന്നു ജാതന്മാരാണ്. ദേവന്മാരെ മായാധികൃത്താൽ ജയിച്ചവരാണ്. മേഘങ്ങളിൽ മുട്ടത്ത

കുറഞ്ഞതുകാരനാണെന്ന്. ഗുരുസംഘത്തെ ജയിപ്പാൻ നല്ല നി
 പുണയുമാണ്. രണ്ടാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ കൾപ്പീപ്പിൽ
 വസിക്കുന്നവരാണ്. പണ്ടുഇന്ദ്രാദികളെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ആ
 ള്ളി അനേകകാലം ദേവദാസ്യങ്ങളെ അനുഭവിച്ച സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വ
 സിച്ചവരാണ്. മൂന്നാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ഇരവിപ്പീപ്പിൽ
 വസിക്കുന്നവരാണ്. ഒരു കാലത്തു മറവി എന്ന ധർമ്മദാസിയെ
 ജയിച്ച സ്വർഗ്ഗവാസികളെ നരകത്തിലും നരകവാസികളെ സ്വർഗ്ഗ
 ത്തിലും കൊണ്ടുപോയിട്ടു മഹാ അനീതികളെ ചെയ്യുവരാണ്. നാ
 ലാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ക്ഷീരാഗ്നിമദ്ധ്യത്തിലുള്ള പവിഴപ
 വ്യാസത്തിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. പണ്ടു വിജയനന്ദി എന്ന പര
 യ ഒരു രാജാസ്ത്രീയാടു കൂടി അസൂരഗുരുവായ ശുകാചന്ദ്രിണി
 ച്ച് ഒരു രക്തക്കൊണ്ടു പത്തുകോടി സന്തതികൾ ഉണ്ടാക്കുകയും
 അതുകണ്ടു വിജയനന്ദി ശുകാചന്ദ്രിണിയെ നോക്കി, അങ്ങയുടെ ബീജസ
 ന്തതികളായ പത്തുകോടി പുത്രന്മാർക്കു ഞാൻ എപ്രകാരമാണു ക്ഷീ
 രംകൊടുത്തു കൊടുത്തുത്തേണ്ടതു എന്നു ചോദിച്ചതിനനുസരിച്ചു
 ശുകാചന്ദ്രിണി അല്പമായ പ്രിയ! ഈ സന്താനങ്ങളെയെല്ലാമടുത്തു
 ക്ഷീരസാഗരത്തിലിടുക. ആ ക്ഷീരപാനം ചെയ്യു വളരാട്ടു. എന്ന
 തിനെക്കേട്ടു പുത്രന്മാരെയെല്ലാം പാൽക്കുടവിൽ ഇടുകയും ക്ഷീര
 സാഗരം വളഞ്ഞു നില്ക്കുമ്പോൾ പാസ്സുകളെയെല്ലാം പാനംചെയ്യ
 യു വളർന്നുവരും. നല്ല കായലിലും കരവിലും ഉള്ളവരാണ്.
 അഞ്ചാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ഈ ലവണസാഗരത്തി
 ന്റെ മുകൾക്കൽ ഗന്ധമാദനം എന്ന ഒരു പദ്മമണ്ഡപത്തിൽ
 വസിക്കുന്നവരാണ്. ഇവർ യുഗാവസാനത്തിൽ ജാതന്മാരും ഹാ
 ലാഹരലവണ കാളകൂടവിഷത്തിൽ ജാതന്മാരായ വിഷബീജന്മാരു
 മാണ്. ഇവരുടെ സംഖ്യ ഇത്ര എന്നു ഞങ്ങൾക്കു പറയാൻ സാ
 ധിക്കുന്നതല്ല. ആറാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ പണ്ടു മൃഗണ്യപു
 ന്ന ബ്രാഹ്മണൻ അനേകകാലം സന്തതിയില്ലാതെ ദുഃഖിച്ച പര
 മേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സു ചെയ്തും പരമേശ്വരസ്വാമി
 പ്രത്യക്ഷമായി, ഹേ ബ്രാഹ്മണ! യോഗ്യനായ പുത്രൻ വേണമെന്നു
 ഞങ്ങളിൽ അവന്നു അല്പായുസ്സായിരിക്കും. അയോഗ്യനായപുത്രൻ

മതിയെങ്കിൽ ആയാനും ദീപ്തയുസ്സായിരിക്കും. അതിൽ എന്താണ് വേണ്ടതെന്നു പോലീക്കുകയും, അതുകൂട്ട ബ്രാഹ്മണൻ ശരണം സ്ഥമിൻ! അവിഭാഗനായുള്ളവൻ അനേകകാലം ഇരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വിഭാഗനായുള്ളവൻ അല്പകാലം ഇരുന്നാലും മതി. ആയതു കൊണ്ടു ദുഷ്ടസന്തതികൾ അടിയന്നു വേണമെന്നില്ല. അല്പായുസ്സായാലും ആത്മജ്ഞാനിയായി വരണം. എന്നതിനെക്കേട്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി ബ്രാഹ്മണനെ നോക്കിപ്പോ ഭഗവദ്യുവ! നിന്നെക്കു് അതിബുദ്ധിമാനും അല്പായുഷിയായും പതിനാറുവയസ്സുടകൂടിയ ഒരു സന്തതി ഉണ്ടാവാൻ ഞാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു പരമേശ്വരസ്വാമി പോയതിന്നു ശേഷം മുകളേഴുന്ന എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ തപസ്വിയായതെ വിട്ടു തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നു പത്നിയുമായി സുഖിച്ചു വസിക്കുകയും പത്നിക്കു ഗർഭമുണ്ടായി ഒരു പുത്രനെ പ്രസവിക്കുകയും, മാർക്കണ്ഡേയൻ എന്നു പേരിട്ടു വളർത്തി പഞ്ചവയസ്സിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിച്ചു സർവ്വശാസ്ത്രപണ്ഡിതനായി വളരുകയും തനിക്ക് പതിനാറുവയസ്സ് തികയുന്ന ദിനം അടുത്തപ്പോൾ തന്റെ മതാപിതാക്കൾ അധികമായ സങ്കടത്തോടുകൂടി ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ മാർക്കണ്ഡേയൻ കണ്ടു് പോ മതാപിതാക്കളേ! നിങ്ങൾ എന്തിനാണിങ്ങു വ്യസനിക്കുന്നു. അങ്ങനെയായി ദുഃഖിപ്പാനുള്ള ആവശ്യമെന്ത്? എന്നു ചോദിച്ചതിനേക്കൂട്ടു മൃഗണ്യ പുത്രനെ നോക്കി അയ്യോ മകനെ! നിന്നെക്കു പതിനാറുവയസ്സുകാലമെ ആയുസ്സുള്ളു. ആയതു് നാളെയാണ് തികയുന്ന ദിനം. അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ദുഃഖമാണ്. നീ മരിച്ചു് ഞങ്ങൾ മേമിൽ ഇരുന്നിട്ടു പ്രയാജനമെന്താണ്. ഇങ്ങിനെ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അനുഗ്രഹമാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു മാർക്കണ്ഡേയൻ, പോ പിതാവേ! നിന്തിരു പടി ഒരിക്കലും വ്യസിനിക്കരുത്. അങ്ങനെയുടേ പ്രയത്നത്താൽ അടിയന്നു പതിനാറുവയസ്സ്! വളിച്ചുവല്ലോ മേമിൽ അടിയന്റെ പ്രയത്നത്താൽ ആയുസ്സു വളിച്ചിട്ടുവാണ് നോക്കുട്ടു; സാധിച്ചാൽ ആവരം അല്ലെങ്കിൽ കർമ്മം എന്നല്ലാതെ വേറെ എന്തെന്നുണ്ടു പറയാനുള്ളത്. എന്നു മതാപിതാക്കളെ പറഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിച്ചു പരമേശ്വരസ്വാമിയെ പൂജിക്കുണ്ടെന്നു സഭാം

അളയെല്ലാം എടുത്തു തുടക്കം എന്ന ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു
 ഭക്തിശ്രദ്ധബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി ജലഗന്ധപുഷ്പധൂപദീ
 പനീവേദ്യ ആരാധനകളെ ശിവലിംഗത്തിന്നു ചെയ്ത് മനസ്സ് ഏ
 കാഗ്രമായി ശിവങ്കൽ ചെലുത്തി ഇരിക്കുകയും അന്നു തന്റെ പ
 തിന്നാൻ വയസ്സ് തികഞ്ഞതായും മാർക്കണ്ഡേയന്റെ ഭോമഭോമിക
 ലെ വേർപ്പെട്ടുത്തന്നു ദിവസം ഇന്നാണെന്നും ചിത്രഗുപ്തൻ ധ
 ത്വരാജാവിനെ കേൾപ്പിച്ചു. അതുകേട്ടു ധർമ്മരാജാവു ഭടന്മാരെ മാ
 ങ്ക്ണ്ഡനെ അടുക്കലേക്കയക്കുകയും കാലദൂതന്മാർ വന്നു മാർക്ക
 ണ്ടനെ കണ്ടതിൽ മാർക്കണ്ഡൻ ശിവാർച്ചനാചെയ്തു ശിവങ്കൽ എ
 കാഗ്രമാനസനായിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു നമ്മാൽ ഇവ
 ന്റെ ഭോമഭോമികളെ വേർപെടുത്തുന്നത് അസാധ്യമാണെന്നു
 കരുതി മടങ്ങി ധർമ്മരാജാവിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു നമസ്കരിച്ചു
 പറയുന്നു. ശരണം ധർമ്മരാജാവേ! മാർക്കണ്ഡൻ എന്ന ബ്രഹ്മണൻ
 തുടക്കം എന്ന ക്ഷേത്രത്തിൽ ശിവലിംഗത്തെ വിധിയോവണ്ണം
 വുജിച്ച് ഏകാഗ്രമാനസനായിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് അടുപ്പാൻ
 നിവൃത്തിയില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു ധർമ്മരാജാവു കോപിച്ച് ആ
 ഹം! അല്പായുസ്സു വാങ്ങുവാൻ ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. ഇന്നു
 വിചരിച്ചാൽ ആയുസ്സു വർദ്ധിക്കുമോ എന്നാൽ എനിക്കു മേലാൽ
 ഈ മുദ്ര വേണമെന്നില്ല. എന്നു തന്റെ കാലദൂതൻ ശുഭം, പശു
 മെന്ന വരായുധങ്ങളോടുകൂടി മഹിഷവാഹനാരൂഢനായി പുറപ്പെ
 ട്ടു ഭടന്മാരെ മുൻനടത്തി മുഖാന്തരക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു ങ്നാക്കിയ
 തിൽ മാർക്കണ്ഡന്റെ തപസ്സിനെക്കണ്ടു ക്രോധിച്ചു തന്റെ കയ്യിലു
 ള്ള പാശത്തെ വീശുകയും അതിൽ ശിവലിംഗവും ഭക്തനായ മാ
 ങ്ക്ണ്ഡനും പെടുകയും അതിനെ ആലോചിച്ചാതെ പാശത്തെ വ
 ലിച്ചപ്പോൾ മാർക്കണ്ഡൻ ഭയപ്പെട്ടു ശിവലിംഗത്തെ പൂണ്ടുത്തു
 പിടിച്ചു ഹരോഹര! നീലകണ്ഠ! കൈലാസപതേ! കാലൻ ഇതാ
 എന്നു വലിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നു കേതു രക്ഷചെയ്യേണമെ! എ
 ന്നു അത്ഭുതം സങ്കടപ്പെടുന്നതിനെക്കേട്ടു ഭക്താനുഗ്രഹതല്പരനാ
 യ പരമേശ്വരസ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി കാലനെ മാറ്റിൽ പാതോ
 ഡനം ചെയ്തും തന്നിമിത്തം കാലൻ നിലത്തുവീണു രക്തം ഛ

ദ്രിഷ്ടകയും മൗക്തസ്യന എന്നേക്കും പതിനാറു വയസ്സായിരിപ്പാൻ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിതായി നിന്തിരുവടി കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ. അക്കാലത്തു കാലൻ ചരദിച്ച രക്തത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവരാണ് ഇവർ. അതിശക്തിന്മരായ രക്തബീജന്മാരാണ്. ശുദ്ധമാണ് ഇവർക്കുള്ളവരായുധങ്ങൾ. എഴുതമണിയിൽനില്ക്കുന്നവർ പണ്ടു ക്ഷീരശ്ലി മലിച്ചപ്പോൾ അതിൽനിന്നു ഉത്ഭവിച്ചവരാണ്. അമൃതബീജന്മാരാണ്. എട്ടാമണിയിൽ നില്ക്കുന്നവർ പണ്ടു ദാരികനെ വധിപ്പാനായി പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ മൂന്നാം കൃഷ്ണിയിൽ നിന്നു ഭദ്രകാളി ഉത്ഭവിച്ചു. അതോടുകൂടി അനേകം രക്ഷസന്മാരും ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്, വലിയ ശക്തന്മാരും കാലാഗ്നി തദാനുഷ്ഠാല മുഖത്തിൽനിന്നു എപ്പോഴും അഗ്നിയെ ജപലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരുമാണ്. തന്നിമിത്തം അഗ്നിബീജന്മാരാണ്. വാളാണ് ഇവർക്കു മുഖ്യമായ വരായുധം. എട്ടാമണിയിൽ നില്ക്കുന്നവരെ ജയിപ്പാൻ പരമേശ്വരസ്വാമിവിചാരിച്ചാലും അസാധ്യമാണ്. ഒമ്പതാമണിയിൽ നില്ക്കുന്നവർ ഇലവാദപീപിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. അരപത്തിനാലു കലാവിദ്യകളും നല്ലവണ്ണം അഭ്യസിച്ചവരാണ്. വലിയ വഞ്ചനാത്മികളാണ്. ഒരു ദിവസം യുദ്ധത്തിൽ അന്യന്മാരെ വഞ്ചിപ്പാൻ തരമായില്ലയെങ്കിൽ അന്നു തന്റെ മാതാവായാലും വേണ്ടതില്ല വഞ്ചിച്ചേ അവർക്കു സുഖമുള്ളൂ. അത്ര നിർദ്യന്മാരാണ്. പത്താമണിയിൽ നില്ക്കുന്നവർ പക്ഷ്മരദപീപിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. ഇവരുടെ വരായുധം ചരഗം; മുസലം, ഈട്ടി, നാൽമുന, ചേൽ, ചക്രം, വില്ല എന്നിവയാണ്. ഏഴു സാഗരങ്ങൾക്കും അധിപന്മാരാണ് ബ്രഹ്മാണധകരന്മാരെന്നും ഭേദിക്കത്തക്കകായബലവും കരബലവും ഉള്ളവരാണ്. ഇങ്ങിനെ സഹസ്രംവെള്ളം സൈന്യങ്ങളുടെ സാമന്ത്രിയെല്ലാം ദൂതന്മാർ പറഞ്ഞു രാവണൻ കേട്ടു സന്തോഷിച്ചു സൈന്യധിപനായ രാജമണിയെ വിളിച്ചു രാവണൻ സമീപത്തിൽ ഇരുത്തി പറയുന്നു. ഹേ രാജമണി! ലങ്കയിലുള്ള വിശേഷവർത്തമാനങ്ങൾ എന്തെന്നുവെച്ചാൽ — കന്ത്രിയഗോത്രത്തിൽ

ശരമാനജനായ രാമനും, അനുജൻ ലക്ഷ്മണനുംകൂടി പിതൃപാത്രത്തെ പരിപാലിച്ചുവന്നായി വനത്തിലേക്കു ചരികയും വരുമ്പോൾ രാമന്റെ പത്നിയായ ജാനകിയോടുകൂടി പഞ്ചവടിയിൽ വന്നു പണ്ണശാല കെട്ടി അതിൽ താമസിക്കുകയും, എന്റെ സോദരിയായ ശുക്ലദേവിയുടെ നാസിക മുതലായ പഞ്ച ഉറപ്പുകളെ രാമദികൾ ചേർക്കുകയും അതിന്റെ രാമന്റെ പത്നിയെ ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നു ചിരവെച്ചതിൽപ്പിന്നെ രാമദികൾ എഴുപതുവെള്ളം വാനരങ്ങളോടുകൂടി വന്നു സാഗരമദ്ധ്യേ ഒരുതരം യോജന നീളം പത്തുശാജന വണ്ണമായി ഒരു ചിറ കെട്ടി സേതുപരിമാർഗ്ഗമായി പല ചിൽവന്നു യുദ്ധംതുടങ്ങി ഞാനൊഴിയെ ബാക്കി ഉള്ള എല്ലാപരയും നിഗ്രഹിച്ചു. അതിൽ എന്റെ മകൻ ഇന്ദ്രജിത്തനെ ഇന്നുവെയാണ് വധിച്ചതു. ആ മനുഷ്യരോടും വാനരങ്ങളോടും യുദ്ധംചെയ്യാനാണ് നീങ്ങളെ വഴത്തിച്ചതു. എന്നതിനുള്ള രാജമണി പറയുന്നു. ശരണം പ്രതാപലക്ഷേശ്വര ഞങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ വിചാരം എന്തായിരുന്നു വെന്നുചെച്ചാൽ, അനേകകാലമായി അനന്തൻ ഭീമിയത്താങ്ങി നിൽക്കുന്നു. അനന്തന്റെ ഛായത്തിൽനിന്നു എടുപ്പിക്കേണമെന്നായിരിക്കുമോ? അല്ല. മഹാമരുവെന്ന പച്ചതത്തെ ചേരോടുകൂടി ഒറ്റിനിറച്ചപ്പോൾ വേണ്ടി ആയിരിക്കുമോ? സപ്താഷ്ഠവങ്ങളിലും ഉള്ള ജലത്തെ പാനം ചെയ്തുവരികപെടുത്തുവാൻ ആയിരിക്കുമോ നമ്മെ വിളിച്ചതെന്നുള്ള ശങ്കയായിരുന്നു ഇതുവരെയും. ഇവിടെ വന്നു കാൽമുറിഞ്ഞതിൽ അതിനെന്നുമല്ല. വല്ല കാര്യംകനിയുതിന്നുനടക്കുന്ന ശാഖാമൃഗങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധംചെയ്യാനാണെന്നാണ് നിന്നിരുവതിയുടെ കല്പന. ഞങ്ങൾ അത്ര നിസ്സാരന്മാരായതുകൊണ്ടു ഈവിധം കല്പിച്ചതായിരിക്കും. ആകയാൽ ഞങ്ങൾക്കു വളരെ ലജ്ജയുണ്ടു. ഏതായാലും ഞങ്ങൾ ഇത്രത്തോളം വന്നതിനാൽ മനുഷ്യരെ ജയിച്ചതരം. കരങ്ങളാലോട്ടു യുദ്ധം ചെയ്തു ആ ഒരു പ്രസിദ്ധി ഞങ്ങൾക്കു വേണമെന്നില്ല. എന്നതിനനുഷ്ടം രാചനൻ പറയുന്നു. അങ്ങിനെയാണങ്കിൽ വാനരങ്ങളെ

ഞാൻ ജയിക്കാം. നിങ്ങൾ മനുഷ്യരെ ജയിച്ചു വഴവിൻ എന്നു കല്പിച്ചു. എടോ ഭൂതന്മാരെ! ഇവർക്കു ആഹാരം അവസ്ഥാനുസരണം കൊടുപ്പിൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാജാണി പറയുന്നു. ഹെ രാവണേശ്വര! ഞങ്ങൾക്കു ആറു ദിവസത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന ആഹാരം ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. ചേരപാതിത്തൂ ആനയെച്ചുട്ടുറച്ചു സമ്മന്തിയും മുന്തിരിയെ മദ്യവും കൈററിയും വെച്ചു കൊടുക്കുന്നു. എന്നപറഞ്ഞു യുദ്ധത്തിന്നായി പടവീലത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഇതു കണ്ടു എല്ലാം കേട്ടിരുന്ന മാല്യവാൻ ടട്ടത്തു രാജമണിചോടു പറയുന്നു. എടോ രാജമണീ! നീ എന്തു പറയുന്നു അഹങ്കാരത്താൽ യുദ്ധം പ്രീതിയായ വാക്കു പറയുക എന്നല്ലാതെ കാര്യം പല്ലതു അറിഞ്ഞിട്ടും നീ സംസാരിക്കുന്നു. ഈ രാക്ഷസഗോത്രത്തിൽ വെച്ചു മോശക്കാര്യങ്ങളിൽ നിവൃത്തിയായ മരീചനെ നീ അറിയുമല്ലോ. ആ മരീചനയും ചരമകുണ്ഡലിശിരസ്സുകളേയും ഈ രാക്ഷസനെ ഒരു കാലത്തിൽ ജയിച്ചു വാനരരാജാവായ ബാലിയേയും വധിച്ചതു ഈ രാമനാണ്. എന്നതെന്നെല്ല, സമുദ്രരാജാവായ വരുണനെ വരുത്തുവാൻ വേണ്ട അഗ്നിയംസ്രം സംഗ്രഹത്തിൽ തൊട്ടത്തപ്പോൾ സപ്താർണ്ണവങ്ങളും തിളച്ചു മറിഞ്ഞതു ആരിയായതെല്ലു. നിങ്ങൾ വരുന്ന വഴിക്കു സാഗരത്തുടെ ലങ്കക്കു വരുവാനുള്ള ഒരു ചിറ നിങ്ങൾ കണ്ടില്ലെന്നു. അതു ഈ വാനരങ്ങൾ കെട്ടിയതാണ്. രാമദൂതൻ എന്ന ഒരു വാനരനാണ്. അവന്നു നാമം ഹനമാനെന്നാണ് എഴുന്നാഴിക്കുമ്പോൾ ഇവിടെ നിന്നു എഴുപത്തിമൂവായിരത്തൊരത്തൊരായുജന ഉത്തരമേകായി മഹാമരുവേയും കടന്നു മച്ചുവണ്ഡത്തിലുള്ള ലങ്കക്കുറ്റിയിൽ നിന്നു മുതലുഞ്ചീവിനി മുതലായ ശേഷ്യക്കളെക്കൊണ്ടുവന്നവനാണ്. എന്നതെന്നെല്ല, ഈ ലങ്ക എഴുന്നാഴിയുജനയും ചുട്ട ഭൂതമാക്കിയു ഈ രാജകുമാരൻ. ഇത്രാദികളായ പ്രബലതയുള്ള എല്ലാം ചെച്ചുത്തക്കസമർത്ഥന്മാരായ മനുഷ്യരും വാനരങ്ങളും സംരമിപ്പെന്നു നീയല്ലാതെ വേറെ ആരെങ്കിലും വിചാരിക്കുമോ. കണ്ടുകരുണൻ, അതികായൻ, ഇന്ദ്രദിത്ത

മുതലായവർ ദുഷ്ട ചന്മാരും. അവരെ ഈ രാമദികളല്ലെ നി
 ഗ്രഹിച്ചുതു. എന്നു പറഞ്ഞു മാലുവാൻ പോയതിന്നുശേഷം രാ
 ക്ഷസന്മാർ പടനിലത്തിൽ വന്നു അണിനിരന്നതിനെക്കണ്ടു ജം
 ബവാൻ ഭയപ്പെട്ടു ഓടുകയും ആ വിവരം ഹനമാൻ സ്വാമിയെ
 കേൾപ്പിക്കുകയും സ്വാമി ജംബവാനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ
 അംഗം നെ അയക്കുകയും അംഗദൻ വന്നു ജംബവാനെത്തട്ടു
 ത്തു പറഞ്ഞു. ഹെ ജംബവരാജൻ! എന്താണിതു? അങ്ങയുടെ
 പ്രവൃത്തി ഒട്ടും നന്നായില്ല. ഈ വനരസംഘത്തിൽ വെച്ചു
 കുലാശ്രയനും വിവേകിയുമാണെന്നു സ്വാമിയുടെ വിചാരം വൃ
 ധ്യാവിചാരം. ജംബവാൻ സ്വാമി ദ്രോഹിയെന്നെന്നു കേൾ
 പ്പാനുന്ന് നിന്തിരുവടിയുടെ ഒരുക്കം. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതാ
 യാൽ ഇഹപരങ്ങൾക്കു വിശ്വാസപാതകൻ എന്ന ദുഷ്ടകീർത്തി
 യെ വഹിക്കേണ്ടിവരും. പ്രാണൻ കളഞ്ഞാലും മാനം കളവാൻ
 പാടില്ലാത്തതാകുന്നു. നിരക്ഷരക്ഷികളായ ഞങ്ങളുപോലെ
 നിന്തിരുവടി ചെരപ്പമല്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, എല്ലാ സംഗതിക
 ലും നിന്തിരുവടിക്കു നേത്രദൃഷ്ടാന്തമാണല്ലോ. ആയതുകൊണ്ടു മ
 ടങ്ങി പടയിൽ കൂടുകയെന്നുപങ്കിച്ചതിനെക്കൂട്ടു ജംബവാൻ
 പറയുന്നു. ഹെ അംഗദാ! നിനക്കു ചെരപ്പമാണ്. നീ എന്ത
 റിയും. നിന്റെ ചെറിയച്ഛനോടുകൂടി സ്വജനങ്ങളെ കുലക്കൊടു
 പ്പാനെ നീ ഒരുങ്ങുന്നതു താരക്കു നീ ഒരു മകനെ ഉള്ളു. വൃഥാ
 വിൽ മരിക്കണമെന്നില്ല. രാമൻ ജയിച്ചാലും രാവണൻ ജയി
 ച്ചാലും നമുക്കെന്തെന്നാണ് വരുവാനുള്ളത്. ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ
 അസ്രുങ്ങൾ ഏറെ പണ്ണു വട്ടക്കളം ഇനിയും ശമിച്ചിട്ടുണ്ടാ.
 അതു നിനക്കു തന്നെ ദൃഷ്ടാന്തമല്ലെ. രാമക്ഷണനന്ദനും നമ്മു
 ടെ മാതളിയും അവരവരുടെ പ്രാണാന രക്ഷിപ്പാൻ നോക്കുകയ
 ല്ലാതെ നമ്മെ അവർ രക്ഷിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കുഭേദനൻ
 എന്റെ മകനേയും രണ്ടുവെള്ളം വാനരങ്ങളേയും പിടിച്ചു ഭക്ഷ
 ന്നും ചെയ്യുവാൻ രക്ഷിപ്പാൻ ആരെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്ന വാ?
 അങ്ങിനെയുള്ള കുഭേദനൻ ഈ രാക്ഷസന്മാരിൽ ഒരുവന്റെ

പല്ലിന്നിയുടെയെങ്ങോ? പത്തു ശിരസ്സുള്ള രാജനെ വധിപ്പാൻ ഇതുവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ലാത്തതു നമുക്കു അനുഭവമല്ലെ. ഈ രാജസന്മാരെ നീ കണ്ടില്ല. ഓരോരുത്തന്നു ഒരുത്തര ശിരസ്സു ഇരുത്തര കരം. അത്തര ശിരസ്സു ആയിരം കരം. ആയിരം ശിരസ്സു രണ്ടായിരം കരം. അയ്യായിരം ശിരസ്സു പതിനായിരം കരം. മാലിയെന്ന രാജസന്മനേയും അവന്റെ രാജ്യ ഭാരകാലത്തേയും ഞാനറിയും. മാലവനേയും അവന്റെ ഭൂജഗതിയേയും ഞാനറിയും. കാലനേമിയേയും ഹിരണ്യൻ ഹിരണ്യാക്ഷനേയും ഹാലാഹലമെന്ന കാലകൂടവിഷത്തേയും മധുക്കൈകഭോമനേയും അച്ഛൻ പ്രളയജലം താഴ്ന്നുകൊണ്ടിരുന്നതിനേയും ഞാൻ കണ്ടറിയും. ആപരയപ്പെട്ട ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപികൾക്കൊന്നും ഇവരുടെ ശക്തിയിൽ ശതംശം ശക്തിയില്ല. ആയതു കൊണ്ടു നീയും മടങ്ങുക. നമുക്കു വനത്തിൽചെന്നു കാഴ്ചനികളെ ഭക്ഷിച്ചു സൗഖ്യമായിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലതു്. എന്നതിനേക്കാട്ടു അംഗദൻ, അല്ലയോ ജാംബവത! നിന്തിരുവടി പറയപ്പെട്ട മാലിയേയും കാലനേമിയേയും ഹിരണ്യഹിരണ്യാക്ഷന്മാരേയും മധുക്കൈകഭോമനേയും വധിച്ചുതരാണെന്നു നിന്തിരുവടി ആലോചിച്ചുപറയുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കാട്ടു ജാംബവൻ പറയുന്നു. ഹെ അംഗദോ! അവരെയെല്ലാം ശ്രീനാരായണസ്വാമിയെന്ന് കൂല ചെയ്തുകൊണ്ട്. അതു ഞാൻ കണ്ടുവന്നാണ് എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞതിനേക്കാട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജാംബവരേ! ഈ രാമസ്വാമി ആരാണെന്നാണ് നിന്തിരുവടി ആലോചിക്കുന്നത് എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കാട്ടു ജാംബവൻ, ഓഹോ അംഗദോ! കാര്യം പിഴച്ചുപോയി. ഈ രാമസ്വാമി ശ്രീനാരായണനാണെന്നു ഞാൻ ആലോചിച്ചിരുന്നതാണ് ഈ അബദ്ധവാക്കുകളെല്ലാം പറഞ്ഞുകൊണ്ട്. സ്വാമിക്ക് ഈ രാജസന്മാർ ഒരു തൃണപ്രായമാണെന്നും ജാംബവൻ മൂത്തു നശിച്ചു കൊണ്ടു എന്നല്ലാതെ എന്റെ പരമാർത്ഥ മറിവാൻ സമർത്ഥനായില്ലെല്ലോ എന്നും സ്വാമി വിചാരിക്കുന്നതുകൂടാതെ മേലിൽ സ്വാമിയുടെ മുഖത്തെ എങ്ങിനെയാണ് വന്നു കാണണമെന്നോലോചിച്ചു അംഗദം ഞാൻമെല്ലെ പടയിടയിൽ

വന്നു കൂടിക്കൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞു മടങ്ങി പടയിടയിൽ വന്നു കൂടിയ വിവരം അംഗദൻ സ്വന്തം അറിയിച്ചു.

രാവണന്റെ മൂലബലങ്ങൾ യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നതിനെക്കുണ്ടു സ്വന്തം അറിയോട്ടു ലക്ഷ്യം, ശരണം സ്വന്തം! ഈ രാക്ഷസന്മാരോടു അടിയൻ യുദ്ധം ചെയ്തു ജയിക്കും. നിന്തിരുവടിയെ യുദ്ധത്തിന്നായച്ചു ആയതു കണ്ടു നില്പാൻ അടിയന്നു ചെല്ലുമില്ല. അടിയനെ അയപ്പാൻ നിന്തിരുവടിക്കു ചെല്ലുമില്ലായെങ്കിൽ മണ്ടുപോകട്ടെ! അവരോടു യുദ്ധം ചെയ്തു ജയിക്കും. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ചു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ ലക്ഷ്മണ! നീ അങ്ങിനെ കരുതണം. ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലുള്ള ദേവാസുരരാക്ഷസന്മാർ ഒന്നിച്ചുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു എന്നോടു ചേർത്താൽ ഭാഗ്യമായിരുന്നെങ്കിൽ വില്ലെടുത്താൽ അഗ്നിയിൽ വീണു ശവഭങ്ങൾ കണക്കെ അവരെക്കൂടെ നശിക്കുന്നല്ലോ! എന്നു ഭഗവാൻ ജയിക്കുമെന്നു നീ സ്വപ്നേപി ആലോചിക്കരുത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ നേരിടുന്ന യുദ്ധത്തിൽ സുഗ്രീവാദികളായ പടകൾ എല്ലാമെന്നില്ല. ഞാൻ മാത്രം യുദ്ധം ചെയ്യാൻ മതി. നീ ചെയ്യേണ്ടതു എന്തെന്നുവെച്ചാൽ പടകൾ ഭീന്നു വരാതെകണ്ടു കാത്തു രക്ഷ ചെയ്യാനുള്ളൂ. എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനെ പടകളെ കാത്തു നില്പാൻ അയച്ചതിന്നുശേഷം ഭഗവാൻ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അങ്ങു രാക്ഷസന്മാർ യുദ്ധത്തിൽ ഭഗവാന്റെ ശരമേറു മരിക്കുന്നതിനെ കാലുവാൻ കണ്ടു മൂലബലങ്ങളോടു പറയുന്നു. എന്താ രാക്ഷസന്മാരെ! ഇങ്ങിനെ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ നിങ്ങൾ ജയിപ്പാൻ പ്രയാസമാണ്. രാമൻ ഒരുവൻ മാത്രമേയുള്ളൂ. നിങ്ങൾ അസംഖ്യം പടകളുണ്ട് ആയതുകൊണ്ടു രാമന്റെ നാലു ഭാഗത്തും ചേർന്നു അവന്റെ മേലിൽ വീഴുവാൻ എന്നാൽ അവൻ മരിച്ചുപോകും. അല്ലാതെ വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ചു നല്ല യുക്തിയാണ് കിഴവന്റെ വാക്കു എന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഭഗവാന്റെ നാലു ഭാഗത്തും ചെന്നു മേലു വീഴുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ ഭഗവാൻ ഒരു മോഹാസ്രം തൊടുക്കുകയും അതു പെട്ട് രാക്ഷസന്മാർ തമ്മിൽ അന്യോന്യം അതാ രാമൻ ഇതാ രാമൻ എ

ന്നു കരുതി അടിച്ച ആയിരം വെള്ളം പടകളും മരിക്കുന്നതിനിടയിൽ രാവണൻ ഇതു കണ്ടു ചോറ ഒരു മാറ്റമായി രാമനറിയാതെ വന്നു തന്റെ കയ്യിലുള്ള പേലിനാൽ ലക്ഷ്മണനെ കുലുപ്പിച്ചു വാൻ ഉദ്യോഗിച്ചതിനെ വിളിപ്പൻ സുഗ്രീവൻ മുതലായവരും പലരും കണ്ടു യുദ്ധം ഞാൻ ഏതൊക്കെ ജാതകം പഠഞ്ഞതിനെ ലക്ഷ്മണൻ സമ്മതിയാതെ രാവണന്റെ പേൽ തന്റെ വക്കോടേക്കു തൽ ഏകകൃഷ്ടയും ഹനുമാൻ രാവണനെ എട്ടിട്ടു തുടക്കയും ഉടനെ ബ്രഹ്മാഗ്രിയിൽ ചെന്നു കൗശലം കൊണ്ടു പന്നം ലക്ഷ്മണന്റെ മോഹാലസ്യം തീർത്തു രാമസ്വാമി സമീപത്തിലേക്കു വരികയും ചെയ്തു. സ്വാമി ലക്ഷ്മണനെക്കണ്ടു പടകളെ രക്ഷിപ്പാൻ പോയതിൽ വല്ല വിശേഷവുമുണ്ടോ എന്നു ചോദിച്ചതിനെ നോക്കു വളീഷണൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ ദ്രോഹിയായ രാവണൻ വിനതിക്കു വടി അറിയാതെ വന്നു ലക്ഷ്മണന്റെ പേരിൽ 'വേല' എറിഞ്ഞതിനെ അടിമൻ മുതൽ സകല പേരും വെട്ടിപ്പറന്നു ശ്രമിച്ചപ്പോൾ ലക്ഷ്മണൻ സമ്മതിയാതെ താൻ തന്നെ വെട്ടിച്ച മോഹാലസ്യപ്പെട്ട വീഴുകയും ഹനുമാൻ കൗശലം കൊണ്ടു പന്നം ലക്ഷ്മണന്റെ മോഹാലസ്യം തീർക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ സൗമിന്ദ്ര! പടകളെ രക്ഷിക്കേണ്ട മറ്റൊരു അപ്രകാരമാണ്. തനിക്കു ഒരാപത്തു നേരിട്ടാലും തന്നെ ആശ്രയിച്ചവരെ രക്ഷിക്കുന്നതാണ് മാനവസൂതിയിലെ ധർമ്മം എന്നു സന്തോഷിച്ചു വിളീഷണനെ വിളിച്ചു മൂലബലങ്ങൾ മരിച്ച യുദ്ധകളും പോയി നോക്കി മടങ്ങുക എന്നതിനെ കേട്ടു വിളീഷണനും സുഗ്രീവനും പടകളും കണ്ടു അത്ഭുതപ്പെട്ടു വളീഷണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ സുഗ്രീവ! ഭഗവാന്റെ കരകൗശലം അത്ഭുതമാണെന്നു. ഏന്റെ ജ്യോതിർ പണ്ടു വരുന്നതെ അവിച്ചു കലഞ്ഞു വരണൻ കല്പമായി കൊടുത്ത കുതിരകളാണ് ഈ പതിനായിരം ഈ വെട്ടുത്ത നിരത്തിൽ നിരവിരമായി മരിച്ചു കിടക്കുന്നത്. അതേ തലമുറ കിടക്കുന്ന പതിനായിരം മത്സരങ്ങളും വായുവെ ജയിച്ച കാലത്തിൽ വായു കല്പം കൊടുത്തതാണ്. അതേ തകൻ കിടക്കുന്ന പതിനായിരം രഥങ്ങൾ നിരത്തിലേവൻ

കൊടുത്തതാണ്. ഈ നീലനിറത്തിലുള്ള ഇരുപതിനായിരം അശ്വങ്ങൾ ജ്യേഷ്ഠനു വൈശ്രാഡ്ധൻ കൊടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഭഗവാന്റെ അസ്രങ്ങളും ഏറ്റവും രാക്ഷസന്മാർ വീഴുകയും അസ്രഭാരണകൃതം പ്രവഹിച്ച യുദ്ധങ്ങളും നിറഞ്ഞു പ്രവഹിക്കുകയും അതിൽ ശവശരീരങ്ങൾ പൊന്തുകയും അവരുടെ കീഴടങ്ങുകയും കട തഴ്ന്നു മാറ്റം ചാമരങ്ങളെല്ലാം രക്തത്തിൽ പാറിക്കിടക്കുകയും കാക്കകളുടെ ശവങ്ങളുടെ മേൽ ഇരുന്നു നേത്രങ്ങളെ കൊത്തി നശിക്കുമ്പോൾ പക്ഷുപ്പങ്ങളിലുള്ള വായുസംഘട്ടത്താൽ തിരംകൊണ്ടിറങ്ങി ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷികൾ തങ്ങളുടെ ചക്രവർണ്ണങ്ങളാൽ മാംസവണ്ഡങ്ങളെ കൊത്തി മേപ്പോട്ടു പറക്കുന്ന സമയം പക്ഷുപ്പങ്ങളിൽനിന്നു രക്തകണങ്ങൾ വീഴുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതുകണ്ടയെല്ലാം കൂടി നോക്കുമ്പോൾ ഈ യുദ്ധകളുടെ രക്തസാഗരത്തിന്നു ശരിയായിരിക്കുന്നു. ഈ കരുതിസാഗരത്തിൽ രാമസായകുമാരൻ ചെന്തമരപുഷ്പത്തിന്നു തുല്യമായി പൊങ്ങി വരുന്ന ചില ജന്തുക്കളെ നോക്കുക ചിതറിക്കിടക്കുന്ന അനേകം കണ്ഡലങ്ങളെ നോക്കുക. സമുദ്രത്തിൽ മീകളുടെ മൽപ്പോലാടുംപോലെ ഈ രക്തസാഗരത്തിൽ അനേക രഥങ്ങളെ പിശാചുക്കൾ ഭാണ്ഡനതു നോക്കുക. സമുദ്രത്തിൽ തിമിംഗലം എന്ന മകരമണ്ഡം സഞ്ചരിക്കുമ്പോലെ തലയറ്റത്തും വാലറ്റത്തുമായ മന്തഗജങ്ങൾ മുങ്ങിപ്പോകുന്നതിനെ നോക്കുക. കൂത്തരങ്ങിൽ വന്നു നടിക്കുന്ന നട്ടുവനംപ്പോലെ കബന്ധങ്ങൾ നിർത്തം ചെയ്യുകയും അതുകൾക്കുണ്ടു ഭേദങ്ങൾ കൈ കൊട്ടി ആക്കുന്നതിനേയും നോക്കുക. ബാലചന്ദ്രൻ ത്രിസന്ധ്യസമയത്തു പ്രകാശിച്ചു തുടങ്ങിയ ഈ രക്തസാഗരത്തിൽ പൊങ്ങിക്കിടക്കുന്ന മറ്റു കൊമ്പുകളെ നോക്കുക. പുരുഷന്മാർ ദന്തശുദ്ധി ചെയ്തു കുലക്കുഴി വേറാലെ കാളികൃതികൾ രക്തം വായിൽ നിറച്ച് അനന്തരം തുറന്നുതിനെ നോക്കുക. യുദ്ധകളുമെന്ന വയവിലുള്ള, മാംസമെന്ന പേരിൽ; അസ്രങ്ങളെന്ന ധിളകൾ ഒത്തുകിടക്കുന്ന അത്ഭുതത്തെ നോക്കുക. തങ്ങളുടെ കണവന്മാരുടെ ശവങ്ങളെക്കൊണ്ടോടുന്ന പിശാചുക്കളെ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ കണ്ടു എത്തിപ്പിടിപ്പാ

നായി ആകാശംവരെത്തുന്ന അത്ഭുതത്തെ നോക്കുക. ചെറിയ കുട്ടികൾക്കു ആനകളുടെ തലയെടുത്തു മുട്ടിക്കൊള്ളിക്കുന്നതുഗണപതിക്കു നാളികേരം മട്ടന്നതുപോലെയുള്ള അതിശയത്തോടുകൂടി അംഗനാരത്നങ്ങളായ രണ്ടു ഉദ്യോഗികളുടെ കൂത്തു കാണുന്നതുപോയിട്ടു പേണ്ണിശാത്രക്കളുടെ കൂത്തുകാണണിവന്നു ചാല്ല എന്നു കിഴവികൾ വന്നു മാറത്തടിപ്പുകരയുന്നതിനെ നോക്കുക. ഇതു കണ്ടു അതിശയിച്ചു വിഭീഷണൻ സുഗ്രീവനോടു കൂടി രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ വന്നു നമസ്കരിച്ചുനിന്നു. അനന്തരം രാജാവാൻ രാജാക്കൻ്റെ അടുക്കൽ വന്നു ചേർന്നു. മേലിൽ നിന്നു രാജാവു എന്നാണ്. ആ രാജാവോളം മൂലബലങ്ങളും നശിച്ചു നീക്കങ്ങളുമാ. ലങ്കയിൽ ഇനി സ്ത്രീകൾ മന്ത്രമല്ലതെ പട്ടയങ്ങൾ ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ. എന്നുതന്നെല്ല രാജാവിന്നോടുള്ള യുദ്ധം ഒരു പിള്ളക്കുട്ടിയാണ്. എടോ നിന്ന ജയിച്ചു ബാലിയെ ഏകാസ്ത്രത്താൽ കവ ചെയ്തതു നിണക്കു അനുഭവമല്ലെ. എടോ പർവ്വത ജയിക്കു എന്നല്ലതെ അധർമ്മം ഒരു കാലത്തും ജയിക്കുമോ. യുദ്ധം ചെയ്യാൻ നിന്നാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. മരിച്ചവർക്കുള്ള ശേഷക്രിയ ചെയ്യാൻ നോക്കുക. നീ ഇത്ര വിശ്വസ്തനല്ലല്ലോ. കർമ്മമെന്ന പറയേണ്ടതുളളു. വീരവേൽവിട്ടു എന്നും ലക്ഷ്മണൻ പെട്ടു എന്നും എന്നിന്നു വീമ്പു പറഞ്ഞു നടക്കുന്നു. മാതൃകയുടെ കൗശലത്താൽ ലക്ഷ്മണൻ ജീവിച്ചതു കണ്ടില്ലയോ. എട്ടു രാജാക്കന്മാർ, വിഭീഷണൻ കൂടുകകൂടാൻ പാഞ്ഞതു ശരിയായി. ജനകിയെ വട്ടന്നതായിരുന്നു നല്ലതു ഇനി വിട്ടുവെക്കത്താ വിടാത്തതാവെക്കത്താ സർവ്വവും തല്പന്നമായില്ല എന്നതിനെയക്കട്ട രാജാക്കൻ ഒന്നും പറയാതെ ഇരുന്നു. അനന്തരം മൂലബലം നശിച്ചവനെപ്പറ്റി അത്ഭുതം പ്രസന്നിച്ചു രാജാവാൻ ആ രാജാക്കന്മാർക്കു പൂണ്ട മഹാശമഭേരി വേരും പട്ടങ്ങളും മറ്റു രണ്ടുഭരിയടിച്ചു പുറപ്പെട്ടു അവസരത്താൽ ഭേരിശബ്ദം കേട്ടു മഹാഭേരി വന്നു രാജാക്കനെ വണങ്ങിപ്പറയുന്നു. ശരണം പ്രതാപലക്ഷ്മര. നിന്തിരുവടി യുദ്ധത്തിന്നു പോകണമെന്നില്ല. അടിയൻ ചെന്നു രാമനെ ജയിച്ചുപരം. എന്നാൽ ഇതു

വരെ അടിയൻ നിന്തിരുവടിയുടെ മന്ത്രിയായിരുന്നതിൽ മനസാ
വാചാ കർമ്മങ്ങളു വല്ല തൊറവ്യത്യാസങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുവരി
കിൽ ആയതു കണ്ടു ക്കുമിപ്പാൻ അങ്ങയുടെ പാദത്തിൽ ഇതാ ന
മസ്സരിക്കുന്നു. മേ: സമയം അടിയൻ മരിച്ചുപോയാലും ജാനകി
യെ വിടരുത്. ആദ്യത്തിൽ നിന്തിരുവടി തന്നെ മൃതനായിരുന്നതും
കനക്കേടാവക്കൂട്ടം ഇതാ ചെയ്തു നമസ്സരിക്കുന്നു. നിന്തിരുവടി
ക്കു ഇത്ര മന്ത്രികളും പുത്രന്മാരും സൈന്യങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു
അങ്ങയുടെ ആനന്ദരാത്മം മനസ്സിലാക്കുവാൻ അവരാരും കഴിഞ്ഞി
ല്ലല്ലോ ഇനി തങ്ങളുടെ ശോകമോഹാദികളെ അധികകാലം
ആക്കും കാരണം സമയം വൃഥാ കളയരുത്! ഇതാ രാമനോടു
യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു മഹാമർദ്ദി ചന്ദ്രമുറി യു
ദ്ധക്കളത്തിന്നു വരികയും വിഭീഷണൻ രാവണന്റെ പ്രധാനമ
ന്ത്രിയായ മേന്മാനനോണ് ഇവൻ. രാവണനെ ഇത്രയും കളയ
അനന്തങ്ങളെ ഇവനാണു അനുഭവിപ്പിച്ചത്. എന്നു പറഞ്ഞു
തിരൊക്കേട്ട ഭഗവാൻ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വരികയും മഹോ
ഭരൻ രാമ! കാൽമേല്ക്കും ശരിയായില്ല. ഇനി വിനയം ഒത്തവ
ണ്ണു എന്നു പറഞ്ഞു അവന്തരം വിചിത്രസായകങ്ങളെ രമ്മിൽ അ
വ്യേന്ദ്രം പ്രയോഗിച്ചു അവസാനം മഹാഭരനെ വധിക്കുകയും
ചെയ്തു. അതു കണ്ടു വില്ലെന്ന ഇന്ദ്രാഭിഷേവന്മാർ ഭഗവാനെ പു
ഷ്പച്ചുട്ടി ചെയ്തു. മഹാഭരൻ മരിച്ചു വിവരം രാവണനറിഞ്ഞു ത
ന്റെ പത്നിയായ മണ്ഡാഭരിയെ വിളിച്ചു സമീപത്തിൽ. ഇരു
ത്തി, അല്ലയോ പത്നി! ഈ ലങ്കയിൽ ഞാനും നീയും ഒഴികെ ബാ
ക്കി സ്ത്രീകളുമല്ലാത്ത പുരുഷവർഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം കാലഗതിയെ പ്രാപി
ച്ചു. കാരണം സീത നിമിത്തമാണ്. ആയതു കണ്ടു മേലിൽ
നിന്റെ അഭിപ്രായം പോലെ ആവാം. സീതയെ രാമൻ പക്കൽ
കൊടുത്താൽ ജീവൻ ശേഷിക്കും. അല്ലായെങ്കിൽ മാനം ശേഷി
ക്കും. രണ്ടിൽ ഏതു പക്ഷമാണ് വേണ്ടതുപറയുക എന്നതിനെ
ക്കേട്ടു മണ്ഡാഭരിപറയുന്നു. അല്ലയോ കണവ! ജാനകി പേരി
ലുള്ള മോദം തീർന്നുവോ. ഈ ഒരു സംഭവസരത്തിനുള്ളിൽ പലേ
അവസരങ്ങളും എന്നോടു ആലോചിപ്പാനുണ്ടായിരുന്നു. നിന്തി

തവടിയുടെ അനജൻ, എന്റെ മകൻ ഇന്ദ്രജിത്, ധന്വന്തരിയുടെ പുത്രൻ അതികായൻ, ഇങ്ങിനെയുള്ള ചാര ഇനി കാണാൻ സാധിക്കുമോ? അനജനായ വിഭീഷണൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകളല്ലാം ശിവാഭാവപോലെ ആയില്ലാത്ത. ഇന്ദ്രജിത്തു എപ്പോൾ മരിച്ചുവോ അപ്പോൾ നിന്തിരുവിടി മരിച്ചു ഫലമാണ്. കഷ്ടനായാലും മദ്ധ്യവൻ നിന്തിരുവിടിയാട്ടു എന്തു തരത്തിലൊക്കെപ്പറഞ്ഞു നോക്കി. നിന്തിരുവിടി മേലിൽ എന്തിന്നു ലങ്കാവാരം ചെയ്യുന്നു. ഇപ്പോൾ ജാനകിയെ വിട്ടാലുള്ള ഗുണം എന്നാണ്. രാവണൻ കരണവരെ ഉചിതം വിട്ടില്ല. എന്നെങ്കിലും ജനങ്ങൾക്കു തോന്നാട്ടു. മാനമില്ലാത്ത പ്രവൃത്തിക്കു ഉത്സാഹിക്കണമെന്നില്ല. ആഭിജാത്യം വിട്ടുന്നതിലേക്കാൾ പ്രണേൻ വിട്ടുന്നതല്ല നല്ലതു്. ഞാൻ അനുഭവിക്കുണ്ടു കർമ്മം വേറെ ഒരു വർ അനുഭവിക്കുമോ. നരിമടയിൽ കുറുക്കൻ നിരന്ദരത്. എന്നതിനെക്കുറിച്ചു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ പ്രിയെ! നിന്റെ അന്തർഗ്ഗതം അറിയാൻവേണ്ടി ചോദിച്ചതാണ് ജാനകിയെ വിട്ടു ഞാനൊരാളെ മാനിക്കുന്നവൻ? നീ ഗുണം പ്രവേശിക്കുക. ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു എല്ലാം ഈശ്വരകല്പനപോലെ യിരിക്കും. എന്നു പറഞ്ഞു മണ്ഡോദരിയെ അയച്ചു.

രാവണവധം

കവി.

വെള്ളക്കുഞ്ചാടമുടിയാൻ വെറുപ്പട്ടത്തതിരുമവിചലുകിഴം
എള്ളിരുക്കമിടമെൻറിയെരിരുക്കതെന്തേടിയുടയ്ക്കത്ത ചാരാ
കള്ളിരുക്കമലർക്കുന്തൽമാനകിയെമനച്ചിറയിൽവെച്ചതുകാതൽ
ഉള്ളിരുത്തനേത്തടിയുടൽപുകന്തതടവിയതേരേവൻവാളി.

രാവണൻ ആയിരം അശ്വങ്ങൾ പൂണ്ട മഹാരഥമേറി ഇരുപതു കയ്യിൽ പത്തു വില്ലെടുത്തു ശിവാബാലപാണിയായി വെറുപ്പട്ടപ്പോൾ നേരിട്ട അപശകനങ്ങളായി രാവണന്റെ ഇടത്തുവശമുള്ള ഭൂജവും നേത്രവും പുരിയവും മിടിക്കുകയും മഥത്തിൽ കൈട്ടിയ കൂറകൾ അററവീഴുകയും വസ്രത്തിൽ അന്നി ബാധിക്കുകയും ചെയ്തു.

കയും സൂര്യന്നു പരിവേഷമുണ്ടാകുകയും കാക്കകൾ തമ്മിൽ ശബ്ദം പിണഞ്ഞു ചീങ്ങുമരിക്കുകയും പടകൾക്കു ഭാഹം വശമല്ലാതെ വരികയും ബ്രാഹ്മണൻ ഭക്ഷണശുശ്രൂഷയ്ക്കു വിധവസ്ത്രീ തൈലമെടുത്തു വരികയും അശ്വങ്ങളുടെ വായിൽനിന്നു നരകഭീകരൻ ചാടുകയും ഇങ്ങിനെയുള്ള ശകുനദൃഷ്ടിങ്ങളെക്കണ്ടു ഇനി മടങ്ങാതെ കഴിയും എന്നു സങ്കല്പിച്ചു യുദ്ധങ്ങളിൽ വന്നുചേർന്നു. അതുകണ്ടു ദേവേന്ദ്രൻ തന്റെ സാരഥിയായ മാതലിയെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. ഹേ മാതലി! സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയോടു യുദ്ധം ചെയ്യാനായി രാക്ഷസരാജാവായ രാവണൻ ആയരം അശ്വങ്ങളെപ്പോലും മഹാരഥമേറിയ യുദ്ധങ്ങളിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. ആയതു കണ്ടു ഇന്നു രാമരാവണയുദ്ധം നടക്കുന്നതാണ്. രാവണൻ രഥത്തിലും ഭഗവാൻ ഭൂമിയിലും നിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതായാൽ യുദ്ധത്തിന്നു പുഷ്ടി വരുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഈ രഥത്തിനെ നീ കൊണ്ടുപോയി ഭഗവാനോടു പരമാർത്ഥങ്ങളെയെല്ലാം ഗ്രഹിപ്പിച്ചു മനസ്സറിഞ്ഞു രഥം നടത്തുക. എന്നതിനേക്കൂട്ടു മാതലി രഥത്തെ നടത്തി ലങ്കയിൽ ഭഗവാന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതു കണ്ടു വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ, ഹേ ലങ്കേശ്വര! നമ്മുടെ നേരിട്ടു ഒരു രഥം വരുന്നതിനെ നോക്കുക. രാക്ഷസന്മാരുടെ മായാധികൃതായിരിക്കുമോ, നോക്കിപ്പറയുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു വിഭീഷണൻ രഥത്തിന്റെ സമീപം വരികയും രഥത്തിൽ കെട്ടിയിരുന്ന അശ്വങ്ങൾ വേങ്ങുള്ള ഉച്ചരിക്കുന്നതിനേക്കൂട്ടു ദേവരഥമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി ഭഗവാനോടു പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! രാക്ഷസന്മാരുടെ വിദ്വയല്ല. ഈ രഥം ഇന്ദ്രനാൽ അയക്കപ്പെട്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു നില്ലെ മാതലി ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു വിനയാനിതനായി നിന്നു. അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ മാതലിയോടു, ഹേ വീര! നീ ആരാണ്? എവിടെ നിന്നു വരുന്നു. ഈ രഥം ആരുടേതാണ്. ഇവിടെക്കു വന്ന കാര്യമെന്ത്? എന്നു ചോദിച്ചതു കേട്ടു മാതലി ശരണം സ്വാമി! ഈ രഥം ദേവരഥമാണ്. ഇന്ദ്രന്മാരാണ്. അടിയൻ സാരഥിയാണ്. മാതലി എന്നാണ് എന്റെ നാമം.

പ്രളയകാലത്തു ചതുർവിധമായ അഗ്നി കത്തി ജപലിച്ചു എല്ലാ വസ്തുക്കളും നശിക്കപ്പെട്ടു. അന്നും ഈ ഭഗവതിന്നു നാശമില്ല ഈ ഭഗവതിന്നുള ലോകത്തിലും പക്ഷികളെപ്പോലെ സഞ്ചരിക്കും. അഗ്നയിലും ജലത്തിലും പർവ്വതഗ്രങ്ങളിലും എവിടെവിടെ പോകേണമെങ്കിലും മനസ്സറിഞ്ഞു രഥം നടക്കും. ഇതു പണ്ടു ത്രിപുരന്തര വധിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു ദേവകളാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതാണ്. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ സന്തോഷിച്ചു ഭഗവതിൽ ആരോഹിച്ചു രാവണൻ മുന്നിൽ വന്നുനിന്നു വില്ലിനെ ആകുണ്ഠാനം വലിച്ചു ഞാണേറ്റിക്കൊണ്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെരമ! ഇന്നു രാമരാവണയുദ്ധമാണ്. അതു കാണാനായി ഗഗനചാരികളായ ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാർ അതാ അന്തരത്തിൽ നിന്നിറങ്ങുന്നു. രാമനല്ലയെങ്കിൽ രാവണൻ ഭൂമിയിൽ വസിക്കും. രണ്ടുപേരുംകൂടി മേലിൽ ഭൂലോകവാസമില്ല. എന്നതിനെക്കൂട്ടു രാമൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണ! അങ്ങിനെതന്നെയാണു വേണ്ടതു്. നീ ഇരുപതു കരത്തിൽ പത്തു വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം ചെയ്യും. രാമൻ രണ്ടു കരത്തിൽ മന്ത്രോമ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം ചെയ്യുകയുള്ളു. തന്നിമിത്തം രാമരാവണയുദ്ധത്തിന്നു പുഷ്പി വരുന്നതല്ലെന്നു നിണക്കൊരു അഭിമാനമുണ്ടു്. അതു സാരമില്ല. കരം ഞം, ഞാനും നീയുമായുള്ള പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ മനസ്സിലാക്കിയതു ഇത്ര വേഗം മറന്നുപോയാ. മലയെ ഭേദിപ്പാൻ ഒരു ഉളി മതിയാവും. കാഞ്ചവക്കുക. എന്നതിനെക്കൂട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെമനയ്യ! കൃമികീടസമൂഹമായ നിണക്കു എന്റെ പേരിൽ ഒരു ഹാസ്യമുണ്ടു്. അതെന്തെന്നുചെയ്താൽ, പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ രാവണൻ തോറ്റുപോയവനാണ്. ഇനി എന്നോടു യുദ്ധം ചെയ്താൽ രാവണൻ ജയിക്കുമോ, സാരമില്ല. എന്നുള്ള പരിഹാസത്തെ ഇന്നാത്താടുകൂടി അവസാനിപ്പിച്ചതരം. പ്രഥമയുദ്ധം പോലെ ആവും ഇന്നത്തെ യുദ്ധവും എന്നുള്ള അഹങ്കാരത്തെ മാറ്റിയല്ലാതെ രാവണൻ വില്ലു വെക്കുമെന്നു ഒരു കാലത്തും ഒരു തേണ്ട. എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടാ രാവണ! നീ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി സജ്ജനങ്ങളെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ

തൂടങ്ങിട്ട്. നിന്നെ അടക്കുവാൻ ഇതുവരെ ആരും ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മനോമല്ല പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ നിന്നെ കല ചെയ്യുന്നതായിരുന്നു. പക്ഷെ അന്നു വധിക്കാതിരിപ്പാൻ കാരണം, നിന്നെ സമത്വമായ പത്രമാരും അന്നജനാരും അനേക വൈദ്യന്മാരും ഉണ്ടെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നതെന്നും ആദ്യം നീ മരിച്ചാൽ അനന്തരം അച്ഛന്റെയും വന്നു എന്റെ അടുക്കൽ ശരണം പ്രാപിക്കാനും അപ്പാൾ അവരെ രക്ഷിക്കേണ്ടിവരുമെന്നും കരുതിയും നിന്റെ കുടുംബങ്ങൾ എല്ലാവരും മരിക്കുന്നതിനേക്കണ്ടു നീ ദുഃഖിച്ചു കൂടിയിൽ നിന്നെ വധിക്കണമെന്നു കരുതി നിന്നെ വീട്ടിയെടുത്തു. അസംവേദനമുള്ള പാഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ലാത്ത വില്ലെടുത്ത യുദ്ധം തൂടങ്ങുക. എന്നു പറഞ്ഞു വില്ലെടുത്ത യുദ്ധം തൂടങ്ങുകയും തമ്മിൽ വായുവാസ്രം, വരണാസ്രം, ഇന്ദ്രക്കുണ, ചന്ദ്രക്കുണ, പശ്ചതവിശിഖം, വജ്രവിശിഖം, മേഘവ്യ, മോട്ടവ്യ, ആകാശകേസരി, പാതാളകേസരി, അണകടാകം, അണശങ്കടാകം; ഇരുകുണ, വെളികുണ, ദേവാസ്രം, അസുരാസ്രം ഇങ്ങിനെ അസ്രങ്ങൾ തൊടുത്തപ്പാൾ പ്രത്യസ്രം തൊടുക്കുകയും അതു കണ്ടു രാവണൻ വാങ്കു, വളതടി, കണ്ടകോടി, മുസലം, മുരുകരം, നക്രതുണ്ടം, ചെറാരം, ചർഗാ, ചപളം, കിന്തം, ഈട്ടി, എടുധാരം, നന്ദനാമ്പൽ, ചുരിക, ഭവനക്കൽ പീഠിക്കുന്നതും മുതലായ വരയുധങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കുകയും അതുകളെയെല്ലാം ഭഗവാൻ ഭിച്വാസ്രത്താൽ മുറിക്കുകയും അനന്തരം രണ്ടുപേരും ആകാശഭൂമികൾ പാതാളങ്ങളിൽ നടന്നു യുദ്ധം ചെയ്തും മേൽ മുതലായ പാതാളങ്ങളിലും സപ്താർണ്ണവങ്ങളിലും രഥം നടത്തി ചെയ്തു യുദ്ധം മലയോടുമവപാതകിയാപാവെയും സാഗരങ്ങൾ തമ്മിൽ പൊതകിയതുപോലെയും തമ്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്തു രാവണൻ ക്ഷീണിച്ചു കലശലായ തൂകുന്ന വിളിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം ഗുരുകേര! രാമനോടുകൂടിയുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ജയമില്ല. മേലിൽ രാമനെ ജയിപ്പാൻ മറ്റൊന്നൊന്നെന്നതിലേക്കു തൂകൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണ! നീ മോശ്വേദനം. നീ ഉടനെ ഒരു പാതാളവേദം ചെയ്യുക. എന്നാൽ അതിൽനിന്നു ഒരു കതി

രയ്യം വാളും ജനിക്കും. അതുകളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പോയാൽ രാമനെ ജയിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം രാവണൻ ഒരു ഗുഹയിൽ പ്രവേശിച്ചു വേദവിഷു ഒരുങ്ങിയപ്പോൾ തന്റെ പത്നിയായ മണ്ഡോദരിയെ ഗുഹമുഖത്തിൽ കാൽവെച്ചു വേദവി തുടങ്ങുകയും യുദ്ധമദ്ധ്യേ രാവണനെക്കാണാതെ വിഭീഷണനോടു രാവണനെ വിടയെന്നു നോക്കുകയെന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ തിരഞ്ഞു പരമാത്മം മനസ്സിലാക്കി സ്വാമിയോടു, ശരണം സ്വാമിൻ! രാവണൻ ഒരു ഗുഹയിൽ ഇറങ്ങി പാതാളവേദവി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ആ വേദവിയിൽനിന്നു ഒരു കുതിരയും വാളും ഉണ്ടാകുമെന്ന് ആ അശ്വത്തിൽ ആരോഹിച്ചു ചാളെടുത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാൽ രാവണനെ ജയിപ്പാൻ പ്രയാസമാണ് ആയതുതന്നെ വേദവിയിലെ മുടക്കേണം. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ഹനുമാനെ വളിച്ചു, മരുത! നീ ചെന്നു രാവണന്റെ വേദവി മുടക്കി മുടിപിടിച്ചുകൊണ്ടു വരികയെന്നുള്ള കല്പനയും കൊടുത്തതുകൊണ്ടു വിഭീഷണൻ രാവണനെക്കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ഹനുമാൻ ചെന്നു രാവണന്റെ സമാധി എടുക്കുകയും സമാധി എടുക്കാത്തതു കണ്ടു ഗുഹമുഖത്തിൽ കാവലിരിക്കുന്ന മണ്ഡോദരിയെ ഹനുമാൻ മുടിപിടിച്ചു വലിക്കുകയും മണ്ഡോദരി വേദനെ സഹിയായെ ഉച്ചത്തിൽ രാവണനെ വളിച്ചു നിലവിലിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ വേദവി നിത്തി ഹനുമാനോടുകൂടി യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നു ഭഗവനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ രാവണന്റെ ദാരുണ വശത്തുള്ള അഞ്ചു തലയും പത്തുകരവും മേദിക്കുകയും മേദിക്കുന്നതിന്നു പകരമായി അപ്പോൾതന്നെ കരശിരങ്ങൾ മുളയ്ക്കുകയും ഇങ്ങിനെ പലതവണ മേദിക്കുന്നതാകും മുളക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അഗസ്ത്യൻ ഭഗവാൻ ധ്യാനിക്കുകയും അഗസ്ത്യ മഹർഷി വന്നു ഭഗവാനോടു, ഹെ രാഘവ! അറക്കുന്നതാകും ശിരകരങ്ങൾ മുളക്കുന്നതിന്നു കാരണം മറ്റൊന്നുമല്ല, രാവണൻ പണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തെ ജയിച്ചു കാലത്ത് അമൃതകലശം എടുത്ത് മിഴിങ്ങിയിട്ടുണ്ട്! അതു രാവണന്റെ മാറത്ത് ഇരിപ്പുള്ളതുതന്നെ അതിനെ ബ്രഹ്മസൂത്രം തൊടുത്തു പൂ

ഉത്തരകിയാൽ പിന്നെ കരശിരങ്ങൾ മുളക്കുന്നതല്ല. ആയതിന്നു
 ആദിത്യനമ്മേന്താം ചെയ്യുക. എന്നാൽ ആദിത്യൻ വന്നു അന്നു
 ഗ്രഹിക്കും. എന്നു അഗസ്ത്യമഹർഷി പറഞ്ഞുപോയതിന്നു നന്ത
 രും ആദിത്യനമ്മേന്താം ചെയ്തതും ആദിത്യൻ വന്നു ഉപദേശിച്ചു
 പോയതിൽ പിന്നെ രാവണന്റെ വേഷഭാഷത്തിൽ ബ്രഹ്മാസ്രം
 തൊട്ടുകുകയും അസ്രം മാറ്റിനെ ഭേദിച്ചു അമൃതകലശം പുറത്തു
 കളയും ഗരുഡൻ വന്നു തന്റെ പക്ഷപടങ്ങളാൽ രാവണനെ
 അടിച്ചു അമൃതകലശത്തെ വൈകുണ്ഠത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകയും
 ചെയ്തതിന്നുശേഷം രാവണന്നു പൂർവ്വസ്മരണയുണ്ടായി. സ്വാമി
 യെ സ്തുതിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം ശ്രീമന്നാരായണം! അന്നകക
 ലമായി നിന്തിരുവടിയെ പിരിഞ്ഞു വസിക്കുന്നു. വേഗം ഒരു ജ
 ണം കൂടെത്തന്നു ജന്മാവസാനത്തിൽ മുന്തിലത്തെ യഥാസ്ഥാന
 തത്തത്തന്നു രക്ഷിക്കേണം. അടിയന്റെ പ്രാണപ്രമാണസമയമ
 യ ഈ അവസരത്തിൽ നിന്തിരുവടിയുടെ യഥാർത്ഥമായ നീലാമ
 ഘശ്വാമളവണ്ണത്തെ കാട്ടിതരണം. കണ്ടുകണ്ടു അടിയന്റെ പ്ര
 ണൻ പിരിയുവാൻ അനുഗ്രഹിക്കണം എന്നുപക്ഷിച്ചതിനെ കേ
 ട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ രാവണ! നിന്റെ ഭാവനപോലെയെ
 ല്ലാം വേദിക്കും എന്നനുഗ്രഹിച്ചതിനുശേഷം രാവണൻ മാരമ
 എന്ന തിരുനാമത്തെ ജപിക്കുകയും ഭഗവാൻ ത്രിമൂർത്തികൾ ക
 ണെ അസ്രം തൊട്ടത്തു രാവണനെ വധിക്കുകയും അതു കണ്ടു നി
 ല്ലുന്ന ഗഗനചാരികളായ ദേവന്മാർ മന്ദാരകൽഹാരകരവീരപ
 രിജാതാദികളായ ദിവ്യപുഷ്പങ്ങളെ അറഞ്ഞു സ്വാമിയുടെ മൂർച്ഛി
 യിൽ പൂപ്പുവുഷ്ടി ചെയ്തുകൊണ്ടു. വാനരങ്ങൾ ഉടനെ ര
 വണന്റെ മുഖത്തും ശരീരത്തിലും ചവിട്ടുന്നതിനെകണ്ടു വി
 ഭീഷണൻ ഭഗവനോടു ശരണം സ്വാമി! വാനരങ്ങൾ ജ്യ
 ഷ്ഠനെ ചവിട്ടുന്നു. മരിച്ചിട്ടും ഭണ്ഡിപ്പിക്കുന്നതു സങ്കടമാണെ
 ന്നു പറയുന്നതിനെ കേട്ടു എടവു എന്നതിനു വൃഥാവിൽ ശ
 വം കുത്തിപ്പഴിയേല്ക്കുന്നു എന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു
 വാനരങ്ങൾ പിന്മാറുകയും ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം ഭഗവാൻ വിഭീ
 ഷ്ഠനോടു ഹേ ലങ്കേശ്വര! നിങ്ങളുടെ ജന്മപാരമ്പര്യമെന്തെ

ഇ മരണാനന്തരാപക്ഷകൾ ചെയ്തു പരിക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണനും മണ്ഡോദരിയും ചെന്നു രാവണനെ കണ്ടു ദുഃഖിച്ചു വിഭീഷണൻ, അയ്യായ! ജ്യോതി എന്തുചെയ്തും. ഉണ്ടാൽ മരിക്കുന്ന വിഷം പോകത്തിൽ എങ്ങും ഉണ്ട്. കണ്ടാൽ കൊല്ലുന്ന വിഷമായ ജനകി നിമിത്തമല്ല കഡംബത്താടുകൂടി നിങ്ങൾ മരിക്കേണ്ടിവന്നത്. കഷ്ടതയെന്നും ഞാനും എത്രയോ പറഞ്ഞും കേട്ടീലല്ലോ. കാമശരത്താലുണ്ടായ വിരഹതാപം രാമശരത്താലല്ല ശമനം വന്നത്. ബ്രഹ്മകുപ്പനയെ ലംഘിപ്പാൻ ആരാലും സാധിക്കുന്നതല്ല. സർപ്പശപനായ രാമസാമിയുടെ സായകം നിന്തിരുവടിയെ ശിരസ്സുറത്തു മടങ്ങിപ്പോകാതെ ധർമ്മപ്പദങ്ങൾ വൃക്കത്തെ തുളക്കുന്നതുപോലെ നിന്തിരുവടിയുടെ ശരീരമെല്ലാം തുളച്ചുകയ്യാവാൻ കാരണമെന്നെന്നു ആലോചിച്ചാൽ ജനകിയുടെ മേൽ നിന്തിരുവടിക്കുള്ള രാഗം ശരീരത്തിൽ വല്ല ദിക്കിലും ഇരിപ്പുണ്ടോ എന്നും ഉണ്ടെങ്കിൽ ആയതിനെ മേലിടിക്കണമെന്നും കരുതിയായിരിക്കും രാമസായകം ഇങ്ങിനെ ശരീരത്തെ തീവസദശമാക്കുന്നത്. ഇതെല്ലാം ഞാൻ കാണേണ്ടിവന്നു വല്ലോ എന്നു വിഭീഷണൻ ദുഃഖിച്ചിരിക്കെ മണ്ഡോദരിവന്നു, അയ്യായ! കണവാ! നിന്തിരുവടിയെ കവലചെയ്തു രാമൻ എന്നെയും കൂടെ കൊന്നുവെങ്കിൽ എനിക്കു ഈ വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമായിരുന്നു. കണ്ണിന്നു ശരിയായ കഡംബങ്ങളെ യെല്ലാം പുണ്ണാക്കി കരുമ്പിന്നു ശരിയായ വിഭീഷണനെ കല്പിക്കിയാല്ലോ. പ്രാണനായക! സ്വീത ജനിച്ചതിനാൽ ലങ്ക നശിക്കുമെന്ന വാക്കിനെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയാല്ലോ. ദേവന്മാരും നിന്തിരുവടി നശിക്കില്ലെന്ന ഇതുവരെയും സന്തോഷിച്ചിരുന്നു ഇക്കാര്യം പത്തു നിസ്സാരനായ മനുഷ്യനാൽ മരിക്കേണമെന്നുള്ള ബ്രഹ്മചാരിതം ഞാൻ അറിഞ്ഞില്ലല്ലോ. സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്തിരുവടിക്കു തക്ക സ്ത്രീകളെ കാണാൻ വേണ്ടിയൊ പോയിരിക്കുന്നത്. അഷ്ടഗുണങ്ങളുടെ കൊമ്പുകൾ താമ്രതു പഠിച്ചെടുപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ വളുത്താൽ നരക്കി അതിൽ നവരത്നങ്ങളെ പതിച്ചു പണിചെയ്തു അഷ്ടഗുണമുദാഹരിയൻ എന്ന പ്രസിദ്ധിയെ വഹിച്ചു.

നിന്നുപോയിയുടെ മാറ്റിൽ രാമസായകം വസ്ത്രത്തിൽ പാഞ്ഞു സൂചിപാലവ ആയല്ലോ. പ്രാണനാഥ! നിനയുടെ പേരിൽ ഉള്ള രംഗം അനന്തമാണെന്നു അനേക തരം പറഞ്ഞും നിന്തിരുവടി കേട്ടില്ലല്ലോ. ജനകൻ മകന്റെക്കുണ്ടു വരണമെന്നു പറഞ്ഞു ശുദ്ധ്വേണവ കാലനെപ്പോലെയാചിത്തിന്നു ചല്ലോ. അപ്പോൾ വിട്ടു വെക്കപ്പെട്ടു ദുഃഖത്തെപ്പോലെ എന്നെയും അനുഭവിപ്പിക്കേണമെന്നു വിചാരിച്ചല്ലെ നിന്തിരുവടിയെ കലപ്പെടുത്തിയത്. എന്തു ചെയ്തും ദൈവവിധിയെന്ന പറയാനുള്ളു. എന്നെ ഇങ്ങിനെ അനുഗ്രഹിക്കിയല്ലോ. എന്നും പറഞ്ഞു ദുഃഖിച്ചു വിളിപ്പണനും മണ്ഡോദരിയും കൂടി രാവണശവത്തെ എടുത്തു ജലത്തിൽ മുക്കി കളഭ കസ്തുരി ചാർത്തി പട്ടുവസ്ത്രത്തിൽ പൊതിഞ്ഞു ചന്ദനത്താൽ മേക്കുകൂടി ചേക്കുമൽ ശവത്തെ വെച്ചു അഗ്നി കൊല്ലത്തി മേപ്പിച്ചതിന്നനന്തരം സാഗരത്തിലിറങ്ങി രാവണന്നു ഉജ്ജ്വലഗതി വരത്തക്കു മരണാനന്തരപക്ഷകാലം ചെയ്തു മണ്ഡോദരിയെ ഗൃഹത്തിലേക്കയച്ചു വിഭീഷണൻ ഭഗവാൻ പക്കൽ ചെന്നു വിവരത്തെ കേൾപ്പിച്ചു. ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു അല്പായം സൌമിത്ര! വിഭീഷണനെ കൂട്ടി ഛാന്ദഃപാതി രാവണന്റെ രാജധാനിയിലിരുത്തി അരിയിട്ടുവാഴ്ച കഴിച്ചുവരിക എന്നു പറഞ്ഞയച്ചതുപ്രകാരം ലക്ഷ്മണൻ സുഗ്രീവനോടുകൂടി വിഭീഷണനെ കൂട്ടി രാവണരാജധാനിയിലെക്കു പോയി വിഭീഷണനെ സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി അരിയിട്ടുവാഴ്ച കഴിച്ചു നഗര വാസികൾ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ച കാഴ്ചകളെ എടുത്തു ഭഗവാൻ പക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു പാദത്തിൽവെച്ചു നമസ്സരിച്ചു വിനയനവിതനായി നീല്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു ഹേ ലക്ഷ്മണ! സാഗര തീരത്തിൽ വെച്ചു ചെയ്യുന്ന സഖ്യം നിച്ഛിണ്ണമായി ഭവിച്ചില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ഹനുമതനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ മാരുതനെ നീ വേഗത്തിൽ സീതയെ കണ്ടു ഇവിടെ നടന്ന വിവരങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞു എന്റെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരിക എന്നതിനെ കേട്ടു ഹനുമൻ അശോകവനത്തിൽ ചെന്നു അനുകിയെ കണ്ടു പാദത്തിൽ നമസ്സരിച്ചുപറയുന്നു.

പട്ടഭിഷേകം

കവി.

അരിയണ നാനമന്താങ്കരകതനടവാളേന

വരതർവകടാവിഴറമറാശർകവരിവീശ
വിരരശരകഴമിയോങ്കരവണ്ണ പ്ലാഞ്ഞകർ

മരപുളാർക്കൊട്ടക്കരാകിവനീട്ടു പുന്നന്താർമമേരി.

അന്ന പത്തനാഭപ്രിയ! ജഗദീശ്വരി! നിന്ദിതവദിക്കു ശോഭനം പറയുവൻ അടിയൻ താ പാദത്തിൽ നിന്നു വിടുകൊണ്ടതാണ്. ശരണം ജഗത്ജനനി നിന്ദിതവദിയുടെ പട്ടസൂത്രത്തിന്നു ശോഭനം. സജ്ജശരണായ അങ്ങയുടെ കണചന്ദരവണൻ മുതലായ എല്ലാ രാജാക്കന്മാരെയും കവചമയ്യ കഴിഞ്ഞു. ആയതു കൊണ്ടു ലക്ഷ്മീഭഗവതുമായ നന്തിരുവടി പട്ട ചിറക്കുലം ഉപേക്ഷമെട്ടു മണക്കുലം പണിച്ച ഭഗവതന്റെ അടുക്കലേക്കു വരണം എന്നതിനെ കേട്ടു ജനാധിപനും മന്ദവി പറയാതിരിച്ചുനേതനെ കണ്ടു വീണ്ടു ചെന്നുപോൻ പറയുന്നു. ശരണം ഇച്ഛാക്കരക്രിയശക്തി സമഗ്രപഞ്ച ജനാധി അടിയൻ നിന്ദിതവദിയുടെ പാദത്തിൽ വന്നു നമസ്കരിച്ച് തുടക്കമുണ്ടെങ്കിൽ ഇല്ലാത്തവരായി ആയതിന്നു ശരണത മരവടിയും പറയുന്നില്ല. മുമ്പു അടിയൻ വന്നു കണ്ട തരുവാഴിയും കൊടുത്തു മൃഗാഭനയും വാങ്ങിപ്പോകുന്ന സമയം ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ വന്നു ചാർ വീണ്ടുകൊണ്ടു പോകാമെന്നു പറഞ്ഞതിൻ നാൾ അതികൂരിച്ചു പല്ല വല്ലയും വന്നുവെ എന്നു തന്നെയല്ല മനമൻ സത്യമുള്ള മനല്ലായെന്നു അങ്ങയെ ചൊല്ലുമുണ്ടോ. എന്തു വിചാരിച്ചാണു അടിയനോടു യശരണം മിണ്ടാതിരിക്കുന്നതു. പറഞ്ഞുകേൾപ്പാൻ പ്രഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നതിനെ കേട്ടു ജനാധി പറയുന്നു. അല്ലയോ മാതാ ശരണാൻ അസഹ്യമായ വാക്കിനെ കേട്ടു മേലിൽ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നു കരുതി ഒരു പതയ കഴിഞ്ഞിട്ടു തുങ്ങിമരിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചതിനെ നീ കണ്ടു ആ വള്ളിയെ മുറിച്ചു എന്ന പ്രാണരക്ഷമയ്യ

അന്നതന്നെകണവന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയി ചേക്കാമെന്നു നീ പറയും പക്ഷെ സാഗതികളാലും അതു ഭംഗിയല്ലെന്നു പറയുകയാൽ മുപ്പതു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ രാവണവരം കുടിച്ചു ചിറവീണ്ടുകൊണ്ടു പോകാമെന്നു എന്നോടു ശപഥം ചെയ്തതുപ്രകാരം അവധിക്കു വന്നു ശോഭനം പറഞ്ഞതിനെ ആലോചിച്ച് ഇങ്ങിനെയുള്ള മഹാനുഭാവം ഞാനെന്തെന്നാണ് പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യേണ്ടതു എന്നുള്ള ആലോചനയാൽ നിന്നോടു സമരപരം പറവാൻ ഓർമ്മ വിട്ടുപോയതാണ്. എന്നതന്നെയല്ല നീ ചെയ്ത ഉപകാരത്തിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി അന്നു രാജ്യപാതയ്ക്കായ മൂന്നുലോകത്തെയും മകുടത്താലും ശരിയാവുന്നതല്ല. ഓരണം ലോകങ്ങൾ അനിവൃത്തമാണ്. ആയതു കൊണ്ടു നിത്യമായ നിന്റെ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു അനിവൃത്തമാർത്തങ്ങൾ നിമിത്തമാകട്ടെ മരിക്കരുതെ. ആയതു കൊണ്ടു അഞ്ചുവി ഹസ്തമായി നിന്റെ പാദത്തിൽ ഒരു നമസ്കാരം ചെയ്യാനാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത് എന്നാൽ വേറെ ഒന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല എന്നതിനെക്കുറിച്ചു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ലോകജനനീ! അങ്ങയുടെ പാദത്തിൽ ഇങ്ങാ ഭണ്ഡനമസ്കാരം ചെയ്യുന്നു. അടിയന്നു നിന്തിരുവടി യാതൊന്നും തരണമെന്നില്ല, അങ്ങയെ ചിറ വീണ്ടു ഗോവന്റെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോവാനുള്ള ഒരു അനുഗ്രഹം സിദ്ധിച്ചതു നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യത്താലല്ലേ? അതിൽപ്പരം വേറെ എന്താണ് സിദ്ധിപ്പാനുള്ളതു. ഭരണഗ്രഹം തരണം ഹനമാനന്ന് നിന്തിരുവടിക്കു താണുനപക്കം സതി പതികളായ നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും അടിയൻ വിചാരിക്കുമ്പോൾ ദമ്പതിമാരായി പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചു അടിയനു കാണാനാണുള്ള ഒരു അനുഗ്രഹം തരുവാൻ അടിയൻ അപേക്ഷയുണ്ട്. എന്നതിനെക്കുറിച്ചു അപ്രകാരം ജാനകി അനുഗ്രഹിച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഗോവാൻ വരീക്കുണന്നു വിളിച്ചു അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! ഹനമാൻ ഇതുവരെ പന്നു കണ്ടില്ല നീ വേഗത്തിൽപോയി ജാനകിയെക്കണ്ടു സാഗതികളെ മനസ്സിലാക്കി കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരിക എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കുട്ടി ലക്ഷ്മണൻ വിടകൊള്ളുകയും വിടക്കുണന്നൻ വരവിനെക്കണ്ടു ജാനകി മാതൃദയമെന്നു പറയാൻ പകാ

രാജ്യത്തിൽ രാജസന്മരണവും സ്വാമി വധിച്ചുകഴിഞ്ഞു എന്നു പറഞ്ഞുവെല്ലാം. നിന്റെ പിൻഭാഗത്തുണ്ടു ഒരു രാജസന്മരണവും എന്നത് നോക്കുക എന്നതിനേക്കൂട്ടു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ജഗദീശപ്രഭു! ഈ വരുന്നവൻ സ്വാമിയുടെ ഭക്തനായ വിഭിഷണനാണ്. കഠിനമായതും രാജസംവൃത്തി ഇവൻവശം ഇല്ലെന്നുമാത്രമല്ല നിന്തിരുവടിയുടെസഹായിയായ തൃജയയുടെ പിതാവായ ഇവൻ ഭൂമിയെ മുകളിൽ സ്ത്രീകൾ മാത്രമേ ഉള്ളൂ എന്നു പറഞ്ഞു നിനക്കു വിഭിഷണൻ വന്നു ജാനകിയെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം! അമ്മിനക! വിചാരിച്ചുവെണ്ണു കയ്ക്കുങ്ങെല്ലാം സാധിച്ചു അങ്ങയുടെ കണവൻനിന്തിരുവടിയെക്കൊണ്ടാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നുതന്നെയല്ല, ഇന്ദ്രാദിദേവകളും കണ്ടു സ്തുതിപ്പാനായി വന്നിട്ടുണ്ട്. അത്രയുകൾക്കുണ്ട് ഈ മലിനതയോടു കൂടിയ ചിറക്കു ചെത്ത ഉപേക്ഷിച്ചു സന്തോഷത്തോടു കൂടി മണക്കുമാലകൊണ്ട് പുറപ്പെട്ടവനായി അപേക്ഷിക്കുന്നു. അതു കേട്ടു ജാനകീ ഹേ! ലഭേശ്വര! എന്റെ പ്രാണനായകനായ സ്വാമിയെപ്പിരിഞ്ഞു ഒരു കൊല്ലമായി രാവണന്റെ വെന്താവസ്ഥയിൽ പെട്ട സ്നാനപരനാദികളെച്ചെയ്തതെ ആരോസമായ വേഷത്തോടു കൂടി ചിറയിൽ ഇരിക്കുന്നു. ഈ ഒരു അവസ്ഥയെ സർവ്വശരീരകളും കണ്ടിട്ടുണ്ട് അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഇന്നു കണവന്റെ അടുക്കൽ വരുചാൻവേണി യോഗ്യതയായതന്നേക്കോലം എടുത്താൽ ദേവസ്ത്രീകളും മറ്റും കാണുമ്പോൾ അതൊരു കുറ്റമായി വരികയില്ലെന്തോ? എന്നുതന്നെയല്ല സ്വാമിക്കുതന്നെ സംശയിപ്പാൻ ഇടയായിത്തീരുകയില്ലയോ? എന്നതിനേക്കൂട്ടു വിഭിഷണൻ പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരിയായ നിന്തിരുവടിക്കുനിരക്കുകയായ അടിയൻപറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കണമെന്ന്. കുമ്പസീകളുടെ പാതിവ്രത്യധർമ്മത്തെ വിചരിക്കുന്ന ഗന്ധം നിന്തിരുവടി വായിച്ചിരിക്കുമെല്ലാം. വല്ല നിമിത്തവും തന്റെ കണവനെ പിരിയണമെന്നാൽ പത്നിയായവൾ ഗളസൂത്രം ഭൂമിയെ മററുള്ള സർവ്വഭാണങ്ങളും കഴിച്ചുവെക്കണം. കുമ്പസരത്തിൽ പുഷ്പം മുടരുത് ചുവപ്പുസാദത്തോടു കൂടി അന്ത്രാർദ്ധം സംസാരിക്കരുത്, ശൗചാദികളെ അനുഷ്ഠിക്കണമെന്നല്ലാതെ

നിത്യതയായി സ്നാനം ചെയ്യരുത്. യാതൊരു കാര്യത്തു കണവ
 ഞക്കൊണ്ണാൻ സാഗരിവരണമൊ അന്നു അദ്യം മുതലായ
 സ്നാനപാനാദികളെ ചെയ്തു വസ്ത്രാഭരണ അലങ്കൃതയായി സൗ
 ഭാഗ്യകരതലക സന്ദേശം വേദിനാമണിയായി ചെന്നു കണവനെ
 കണ്ടു നമസ്സരിക്കണം. രണ്ടാംപദം സ്വാഭാദേശത്തു വസിക്കുന്നവർ
 ഭർത്താവു ഭൂമിമുതിന്നു ശേഷമെ പത്നി ഭൂമിക്കാവു. ഉറക്കവും ക
 ണവന്നു ശേഷമെ പാടുള്ളു എന്നാൽ കണവൻ ഉണരുന്നതി
 നുമുമ്പു പത്നി ഉണർന്നുകാൽമുഖം തുളിപ്പിച്ചു ഭീഷണമുണ്ടാക്ക
 ചെന്നു കണവന്റെ നിദ്രയെ ഉണർത്തണം. അല്ലാത്തവർക്കു
 ത്തിരുമെന്നു വിചാരിച്ചാൽ കർമ്മശ്രീകൾ തങ്ങളുടെ ദാമം പര
 ത്താക്കെ കണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇതിനെപ്പറ്റി കഥയെഴുതുന്ന അനുസ
 തിച്ചാല്ല നിന്തിരുവടി കണവനെപ്പറ്റിത്തുളക്കനെ ഗുസ്ത
 മോടെയ സർവ്വഭരണങ്ങളും ഉത്തരീയഃഃവസ്ത്രത്തിൽ പൊതി
 ത്തു നിക്ഷേപണം ചെയ്യരുത്. ഇതെല്ലാം അറിയാവുന്ന ഭാഗവതി
 അടിയനെക്കൊണ്ടു പറയിക്കേണമോ, ആയതുതന്നെ മണക്കേ
 ലം എടുപ്പാൻ വിരോധമില്ല എന്നതിനേക്കൂട്ടു സമ്മതിച്ചശേഷം
 ഭവശ്രീകൾവന്നു ജനകിയെ സ്നാനം ചെയ്യിപ്പിച്ചു ദ്രവ്യവസ്ത്രാഭ
 രണങ്ങളെ അണിയിപ്പിച്ചു പരിമളങ്ങളായ കളഭങ്ങളെ പൂശി
 മയൂരഗളജളഗാഭയേകിനു മൂണ്ണകന്തളം തൊട്ടു താമരപലവർണം
 ചെയ്തു ശ്രീകളാൽ എടുക്കപ്പെട്ട വിമാനത്തിൽക്കയറിവന്ന ഭഗ
 വന്റെ സമീപത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ വിമാനത്തിൽ നിന്നിറ
 ങ്ങി പാദത്തിൽ ദണ്ഡനമസ്സാരംചെയ്തു ഭക്തിഗ്രാഭവഹമാനവി
 നയങ്ങളോടുകൂടി വിനയാനവിതയായിനിന്നു പറയുന്നു. ശരണം
 സ്വാമിൻ! ഒരു മാതാവിന്റെ ഗർഭത്തിൽനിന്നു ജനിക്കേണമെങ്കി
 ലും നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യംവേണം. ജനനം എന്നുള്ള സം
 സാരമണ്ണവത്തെക്കണ്ടുകേണമെങ്കിലും അങ്ങയുടെ കടാക്ഷംവേണം
 അങ്ങിനെയുള്ള കാരുണ്യവാരാണിധിയാകിയ നിന്തിരുവടിയുടെ
 പാദത്തിൽ ഇതാ നമസ്സരിക്കുന്നു. മേലിൽ നിന്തിരുവടി എന്തെന്നു
 ഉപേക്ഷിച്ചാലും വിരോധമില്ല. ഉടനെ എനിക്കു മരണം വേ

ചുറ്റും തെറ്റില്ല. അങ്ങയെ കണ്ടതിന്റെ ശേഷം എന്തായാലും വിരോധമില്ല. കാണാൻ സംഗതി വരേണമെ എന്നുള്ള ഏകവിചാരത്തോടുകൂടി ഈ ഒരു സംവത്സരം കഴിച്ചുകൂട്ടിയവളാണ്. ഇപ്പോൾ എന്റെ സങ്കടം തീർന്നു. എന്നതിനേക്കൂട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടി ഗണിക: നിന്നെ എനിക്കു കാണേണ്ട. തേവി ടിച്ചീ. നീ എന്റെ അടുക്കൽനിന്നു രാവണന്റെ അടുക്കൽപോയി അവൻ തന്ന ആഹാരാദികളെ ഭുജിച്ച ശരീരം നല്ല ശക്തിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എടി! കുലസ്രീകളുടെ ധർമ്മം എങ്ങിനെ എന്നുവെച്ചാൽ തന്റെ ഭർത്താവെഴിടുക അന്ത്യം എപ്പോൾ തീർന്നുവെച്ചാൽ അപ്പോൾ അവർ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യും അതാണ് പതിവുതകളുടെ ലക്ഷണം. അതു ചെയ്യാതെ ഒരു സംവത്സരമായി രാവണന്റെ അടുക്കൽ യോജിച്ചിരുന്ന രാവണൻ തന്ന ആഭരണങ്ങളെയും ധരിച്ചു അലങ്കരിക്കുകക്കിടന്നു രാവണൻ മരിച്ചു എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ ഇനി രാമനാണ് നല്ലതെന്നു കരുതി വന്നാൽ ഞാൻ നിന്നെ സ്വീകരിക്കുമോ, എടി കള്ളി! എന്റെ മുന്നിൽനിന്നു പോ അല്ലങ്കിൽ ഞാൻ ജീവനാശം വരുത്തും. യോഗ്യതയുള്ള സ്രീകളുടെ ധർമ്മം നീ അറിയുമോ. എങ്ങിനെ എന്നു ചെച്ചാൽ മതമലപോലെയാണ്. മതങ്ങളുടെ ധർമ്മം എങ്ങിനെ എന്നാൽ താനും ശോഭിച്ചു താൻ യോജിച്ചിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണത്തേയും ശോഭിപ്പിച്ചു അണിഞ്ഞിരിക്കുന്ന സ്രീയേയും ശോഭിപ്പിക്കും. അതുപോലെ കുലസ്രീകൾ താനും ശോഭിച്ചു താൻ യോജിച്ചിരിക്കുന്ന പുഷ്പങ്ങളേയും ശോഭിപ്പിച്ചു തന്നെ പെന്റവളത്തിയ മാതാപിതാക്കളെയും ശോഭിപ്പിക്കും. നിന്റെ സ്വഭാവം അങ്ങിനെ വരുവാൻ പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ നീ ഒരു മാതാപിതന്റെ ഗർഭത്തിൽനിന്നു ഉത്ഭവിച്ചവളല്ല. കൃമികീടംപോലെ പൊട്ടിപ്പൊങ്ങിയവളാണ്. പിന്നെ നിന്നെപ്പറഞ്ഞിട്ടെന്താണ് ഫലമുള്ളത്. എടി ഞാൻ നിന്നെ കല്യാണംകഴിപ്പാനാണോ വില്ല മുറിച്ചത്? അതു എന്റെ ക്ഷത്രിയധർമ്മമാണ്. നീ എന്നിന്നു ഒരു മാലകൊണ്ടുവന്നു എന്റെ കഴുത്തിരിട്ടു. ഒരു സ്രീയെ കല്യാണം ചെയ്യേണമെങ്കിൽ ഗോത്രശുദ്ധിയും പൊരുത്ത നിമിത്തങ്ങളും ആ

ലോഭിച്ചു തുളുഹുത്തത്തിൽ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നതാണ്
 ലോകരീതി. നിനക്കു ജാതിയില്ല, മാതാപിതാക്കളില്ല. ഇങ്ങി
 നെയുള്ള നിന്നെ പന്തിയായി ഭരിപ്പാൻ ഞാൻ ജന്മാന്തരത്തിൽ
 എന്തു ദുഷ്ടതയെക്കൊണ്ടു എന്നറിയുന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു
 ജാനകി പറയുന്നു. ശരണം കണവ! വില്ല മുറിച്ചവർക്കു പെണ്ണി
 നെത്തരാം എന്നല്ല എന്റെ പിതാവായ ജനകരാജാവിന്റെ
 നിശ്ചയം. അതറിഞ്ഞല്ല നിന്തിരുവടി വില്ലമുറിച്ചത്. അതോ
 നിജകളായ അനേകം സ്ത്രീകളില്ല. അവരെല്ലാം ഗണികമാരാണ്
 ഞാനും. കൊണ്ടതില്ലിന്നെ ഗോത്രത്തെ ദുഷ്ടപറയുന്നതു സജ്ജന
 ങ്ങൾക്കു ധർമ്മമൊ സ്വപാമിൻ. മാന്യതി വന്നു മണക്കേലും എടു
 ത്തു വരണമെന്നു പറഞ്ഞ നിമിത്തവും പാതിവ്രത്യധർമ്മവും അ
 തിന്നെ യോജിച്ചു കാണുന്നതുകൊണ്ടും മലിനതയായ ചിറക്കോല
 തെ ഉപേക്ഷിച്ചു മണക്കേലും എടുത്തതാണ്. ഹനമാൻ നിന്തി
 രുവടിയുടെ പരമഭക്തനല്ലയോ. അസത്യം ജന്മാന്തൽ ഹനമാൻ
 വചനിക്കുമൊ സ്വപാമിൻ! നിന്തിരുവടിയുടെ തിരുനാമമായ രാമ
 രാമ എന്നുള്ള ദേവതാർക്കരസായനത്തിന്നു ഉപരിയൊ ആഹാരാ
 ദികൾ. സ്വപാമിൻ ഒരു സംവത്സരമായി തിരുനാമമന്ത്രത്തെ ധ്യാ
 നിച്ചു നിവൃത്തിച്ചു എന്നല്ലാതെ ജപപാനം ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ
 കണവ. ഇത്രകാലം എന്നെ ദുഃഖിപ്പിച്ചതു പോരെ. ത്രിമുർത്തിക
 ലാലും സ്ത്രീകളുടെ ചിത്തം ഇന്നതരത്തിലാണെന്നറിവാൻ അസാ
 ഖ്യമാണെന്നല്ല ശാസ്ത്രം ലോചിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ ഇരി
 കെ നിദ്രോഷിയായ എന്റെ പേരിൽ വൃഥാ പരിഭവിക്കേണ
 ഞെ സ്വപാമിൻ. എന്നെ ചേണ്ടേയെന്നുണ്ടെങ്കിൽ നിന്തിരുവടി
 യുടെ സ്വന്തമപിഹമായ കണ്മഹാശിയെക്കൊടുത്തു ഹനമാനെ
 എന്റെ അടുക്കലേക്കു അയക്കേണമെന്നുണ്ടായിരുന്നുവൊ. സേ
 തുബന്ധനാ ചെയ്തു ലക്ഷക്കു വരണമൊ? രാക്ഷസന്മാരോടു
 യുദ്ധം ചെയ്തു ഇത്ര ബുദ്ധിമുട്ടേണമൊ സ്വപാമിൻ! എന്നെ
 രക്ഷിപ്പാനും ശിക്ഷിപ്പാനും നിന്തിരുവടിയല്ലാതെ അന്ത്യാശ്രയ
 മുണ്ടോ കണവ. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ജാ
 നകി! ത്രിമുർത്തികളാലും സ്ത്രീകളുടെ ചിത്തം അറിവാൻ പ്രയാ

സമയമിരിക്കെ നിന്റെ പരമാത്മം ഞാനറിയുമെ എന്നതിനെ കേട്ടു ജാനകി പറയുന്നു. സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിയുടെ പരമഭക്തനായ മാരുതിക്കു എന്റെ പാതിവ്രത്യധർമ്മത്തെ ഞാൻ ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. മേലിൽ നിന്തിരുവടിക്കും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്താം എന്നു പറഞ്ഞു ജാനകി ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു അല്ലയോ സൗമിത്രേ! ഭഗവാൻ പറയുന്ന വാക്യങ്ങളെ കേട്ടില്ലെ. നീ ഒരു അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി അതിൽ അഗ്നിവെളുത്തുക. ആ അഗ്നികുണ്ഡത്തിൽ ഞാൻ ചാടുന്നുണ്ടു എന്നു പറഞ്ഞു ജാനകിയുടെ ശാഠ്യത്തെ കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനോടു വിവരത്തെ പറയുകയും ഭഗവാൻ അതിന്നു യാതൊരു സമാധാനവും പറയാതിരുന്നതിനെ കണ്ടു ജ്യോഷ്ഠനും സമ്മതം തന്നെയുണ്ടെന്നറച്ചു അതിഃചരത്തിൽ ഒരു അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടുകയും ജാനകി അഗ്നികുണ്ഡത്തെ പ്രദക്ഷിണംചെയ്തു ശരണം അഗ്നിഭഗവാനെ സർവ്വശ്വരനായ എന്റെ കണവനെ കഴിച്ചു ഇതരപുരുഷനെ എന്റെ മനസാവാചം കർമ്മണം ഞാൻ വരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ നിന്തിരുവടി എന്നെ ഭവീഷ്ടിക്കുക. അല്ല എന്റെ കണവനെ മാത്രം വിചാരിച്ച രാമധ്യാനത്താൽ ഞാൻ ഇതേവരെ കഴിഞ്ഞ എന്റെ പാതിവ്രത്യത്തിന്നു യാതൊരു ഭംഗവുമില്ലെന്നു വരികിൽ എന്നു അഗ്നികുണ്ഡത്തിൽ നിന്നെടുത്ത ഭഗവാൻ വശം ഏല്പിക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു കുണ്ഡത്തിൽ ചാടുകയും അതു കണ്ടു അമരകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തതും അഗ്നിദേവൻ തന്റെ പത്നിയായ സ്വാഹയെക്കൊണ്ടു ജാനകിയെ എടുപ്പിച്ചു ശ്രീരാമരാമ എന്നു സ്തുതിച്ചു ഭഗവാനോടു അഗ്നിദേവൻ, ശരണം സർവ്വശ്വരാ സ്വാമിൻ! അടിയൻ അഗ്നിദേവനാണ്. ലോകമാതാവായ ജാനകിയുടെ പാതിവ്രത്യം അടിയനെ ഭവീഷ്ടിക്കുന്നു. സഹിപ്പാൻ കഴിയാതെ സർവ്വശ്വരിയെ അടിയൻ പത്നിയെക്കൊണ്ടെടുപ്പിച്ചു ഇവിടെക്കു വന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു സർവ്വശ്വരിയായ ജാനകിയുടെ വിഷയത്തിൽ യാതൊന്നും ശങ്കിക്കരുത്. നിന്തിരുവടി അടിയനെ സാക്ഷിയായിക്കൊണ്ടു സീതാപാണിഗ്രഹണം ചെയ്യൂത്. യാതൊരു പരാമർശമില്ലാത്ത കളങ്കമുള്ളത് എന്നുവെച്ചാൽ എന്റെ അടുക്കൽ തന്നാൽ

ആയതുകൂടെ കളക്കമെല്ലാം തീർത്തു പരിശുദ്ധമാക്കുന്നത് അടിയൻറെ ധർമ്മമാണ്. ഒരു സ്ത്രീയെ കല്യാണം കഴിക്കേണ്ടമേകിൽ അടിയൻ സാക്ഷിയാണ്. കണവന്നു ശങ്കയുണ്ടായി പരമാർത്ഥം അറിവാൻവേണ്ടി തന്റെ പത്നിയെ അഗ്നിയിൽ കുളിപ്പിക്കുന്ന തായാൽ പാതിവ്രത്യഭംഗമുണ്ടെങ്കിൽ അടിയൻ ഭംഗിപ്പിച്ചുകുളയും അല്ലെങ്കിൽ യാതൊരു കേടുക്കൂടാതെ ആ സ്ത്രീയെ കണവൻ വശം ഏല്പിക്കും. സർവ്വസാക്ഷിയാണ് അഗ്നിയേവൻ എന്നു വേണ്ടതിന് വിധിച്ചിട്ടില്ലായം സ്വാമിൻ! അതു കേട്ടു അഗ്നിയേവനെ അനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു തന്റെ പത്നീപരിൽ സന്തോഷിച്ചു കടാക്ഷിക്കുകയും അതുകണ്ടു സത്യലോകവാസനായ ബ്രഹ്മാവു വന്നു ഭഗവാന്മേൽ, ഹേ ശാലവാ! നിന്തിരുവടിയുടെ മായാസമ്പ്രദായമായ വിദ്യ ആരറിയും. നിന്തിരുവടി മായോപാധികനായിരുന്നു സർവ്വശരീരികൾക്കും മോക്ഷത്തെ നൽകുന്ന വിദ്യയെ ആർക്കും അറിവാൻ പ്രയാസം. ക്രമമായി നാലാറുപേർക്കുള്ളിൽ ഒരുവനെ നീക്കി അനുഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു വിദ്യയാണ് നിന്തിരുവടി പൂണ്ടിരിക്കുന്നത്. പണ്ടു ആദിമൂലമെ എന്നു വിളിച്ചു ഗജേന്ദ്രനെ രക്ഷിച്ചതും ഭവാനല്ലെ, കള്ളനുമായി വിളക്കും പിടിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ കപടത്തെ ആരറിയും. സ്വാമിൻ രജ്ജു സർപ്പം എന്നു കരുതി കലങ്ങുവണ്ണം ഒരു കരുതലുണ്ടായ സമ്പ്രദായംപോലെ മായാകയ്യങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ മയങ്ങത്തക്ക ഈ മായയെ പ്രകടിക്കാമൊ. രാമ മായയെ സൃഷ്ടിച്ചും ഒടുവിൽ മായയെ സംഹരിച്ചുവരുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ വൈഭവം ലോകം അറിയുമൊ. അങ്ങിനെയുള്ള മായയിൽ രണ്ടാമതും നിന്തിരുവടി മയങ്ങിക്കാണിക്കുന്നതായാൽ നിന്തിരുവടിയുടെ വൈഭവത്തെ ഏതുപ്രകാരം ഞങ്ങൾ അറിവാൻ പോകുന്നു. നിന്തിരുവടിയും ജനകിയും ഞങ്ങളുടെ രാതാപിതാവുണെന്നുണ്ടു വിചാരം. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ലോകജനനിയായ ജനകിയുടെ വൈഭവത്തെ ലോകവാസികൾ അറിയേണമെന്നോ ഈ വേദം കെട്ടിയത്. കരുണാത്താൽ സർവ്വപ്രാണികളിലും എള്ളിൽ എണ്ണപോലെ കലർന്നിരിക്കുന്ന നിന്തിരുവടി ജനകിയുടെ മനസ്സറിവാൻ കഴിയാതെ വന്നുവോ സ്വാ

മിൻ. അഗ്നിയേയും ചൂടത്തക്ക അഗ്നിയുണ്ട് ഇവർവരും എന്നു അഗ്നിദേവനല്ലെ സൂക്ഷ്മം മനസ്സിലാക്കിയു. തന്നിമിത്തമല്ല രം
 ചണൻ ജാനകിയെ ഭീമയോടുകൂടി എടുത്തത്. ഇതിനെക്കാൾ
 സാക്ഷി വേറെ വെണമൊരൊ. കളങ്കമുള്ള തക്കത്ത അഗ്നി
 മിൽ സ്കന്ദവെച്ചെടുക്കുന്നതു സാധാരണയാണു്. കളങ്കരഹിത
 മായ സീതയെന്ന തക്കത്ത ആരെങ്കിലും സ്കന്ദം ചെയ്യുമോ രാഘ
 വര. ആയതു കൊണ്ടു് അഭിഷേകത്തിന്നു വേഗത്തിൽ എത്തുക.
 എന്നു പറഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവു പോയതിന്നുശേഷം ദശരഥൻ സ്വർഗ്ഗ
 ത്തിൽനിന്നു ഇന്ദ്രാദികളോടുകൂടി വന്നു ഭഗവാനെക്കാണ്ടു പറയുന്ന-
 അല്ലയോ മകനെ നിന്നെക്കണ്ടതേ ദരിദ്രനു കനകകുടും മദിച്ചു
 തുപോരവ ആയി. നീ എന്നിങ്ങ മകനായി ജനിച്ച ദിമിത്തം പ
 ണ്ടു ഞാൻ നമസ്സരിച്ചിരുന്ന ദേവകളും മഹർഷികളും എന്നിങ്ങ ന
 മസ്സരിക്കുന്നതിനെ നോക്കുക. ഇന്ദ്രന്റെ അർദ്ധാസനം എന്നിങ്ങ
 നൽകീട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ കൈകേയി എന്നിങ്ങ പത്തിയും നിനക്കു
 മാതാവുമല്ല. ഭരതൻ എന്നിങ്ങ മകനും നിനക്കു പാനജനമല്ല.
 എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ശരണം പിതാ
 വെ അങ്ങിനെ നിന്തിരുവടി വിചാരിക്കരുതു്. കൈകേയി എ
 ന്നിങ്ങ മാതാവും ഭരതൻ എന്നിങ്ങ അനജനമായിരിപ്പാനും നിന്തി
 രുവടിക്കു പത്തിയും മകനായിരിപ്പാനുമായി എന്നിങ്ങ ഒരു വര
 ന്തരേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതുപ്രകാരം അനുഗ്രഹിച്ചതിന്നു
 നന്തരം ലക്ഷ്മണനെ നോക്കി ദശരഥൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ
 സൌമിത്ര, ഇന്ദ്രന്റെ ശത്രുവായ ഇന്ദ്രജിത്തിനെ നീ വധിച്ചതി
 മിത്തം മുപ്പത്തിമുക്കോടി ദേവകളും നിന്നെ എപ്പോഴും കീർത്തിക്കു
 ന്നതിനെക്കേട്ടു ഞാൻ എപ്പോഴും സന്തോഷിക്കുന്നു. സുഖമാ
 യി ഭവിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ജാനകിയെ നോക്കി
 അല്ലയോ ജാനകി 'നിന്റെ പാതിവ്രത്യാധിക്യത്തെ ലോകവാസി
 കൾ അറിയേണമെന്നു കരുതിയാണു രാമൻ നിന്നെ തിരച്ചിൽ ചാ
 ടിച്ചതു്. ആയതുകൊണ്ടു് നീ അതിന്നു അന്യധാതം വിചാരി
 കരുതു്. രാമനോടു സുഖമേ വസിക്കുക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു
 ദേവകളോടുകൂടി ദശരഥൻ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരം വിഭീഷണൻ സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു, സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടി അടിയൻ്റെ രാജധാനിയോളം എഴുന്നള്ളണമെന്ന പേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ പുറപ്പെട്ടുകയും രാജധാനിയുടെ പുരാഭാഗത്തിൽ ഇന്ദ്രനീലമയ ഒരു കല്ലു കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ഇതെന്താണെന്നു വിഭീഷണനോടു ചോദിച്ചതിന്നു വിഭീഷണൻ, സ്വാമിൻ ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണൻ പാദക്കുളനം ചെയ്യുന്ന ഒരു കല്ലാണിതു എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു നിലക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു, ശരണം രാമചന്ദ്ര സ്വാമിൻ. പവ്തങ്ങൾ പക്ഷധരന്മാരായി സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലവും ഞാനറിയും. അനന്തരം ഇന്ദ്രൻ പക്ഷങ്ങളെ വെട്ടി ഓരോ ദിക്കിൽ പതിപ്പിച്ച കാലവും അറിയും. മന്ഥൻ രൂപത്തോടുകൂടി നടന്ന കാലവും ഞാൻ അറിയും. ഇപ്പോൾ അരൂപിയായി നടക്കുന്നതും അറിയും. പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ ഗുളം സ്വപ്നവസ്തുമായിരുന്നതും ഞാനറിയും. അനന്തരം നീലവസ്തുമായതും അറിയും. സമുദ്രത്തിൽ ശുദ്ധജലമുണ്ടായിരുന്ന കാലവും ഞാൻ അറിയും. ഇപ്പോൾ ലവണജലമായതും അറിയും ഇന്ദ്രനു രണ്ടു നേത്രമുണ്ടായിരുന്ന കാലവും അറിയും. ഇപ്പോൾ സഹസ്രാക്ഷൻ എന്ന് കീർത്തിക്കപ്പെട്ടതും അറിയും. ഇതെല്ലാം അറിയുമെങ്കിലും ഒരുവന്നു ഭത്തമായി കൊടുത്തവസ്തുവെ രണ്ടു മരു മടങ്ങി ഒരുവൻ വാങ്ങിയതായികണ്ടു ഓൺ എനിക്കില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി വിഭീഷണനോടു ഹെ വിഭീഷണ! ഞാൻ ഇനി അങ്ങോട്ടു വരുന്നില്ല. ആയതു കൊണ്ടു നമുക്കു അയോദ്ധ്യക്കു പോകേണ്ടുന്ന ദിവസം നാളെയാണ്. വിമാനംകൊണ്ടു വരിക എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ വിമാനംകൊണ്ടുവന്നു നിന്തുകയും എല്ലാവരോടും മഥത്തിൽക്കയറുവാനായി ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻ ഭഗവാനെ നോക്കി ശരണം ഭഗവാനെ അടിയൻ മഥം കയറുന്നില്ല. കാരണം അടിയന്നു വസന്തൻ എന്ന ഒരു മകനെ ഉണ്ടായിരുന്നല്ലോ ആയവനെയും രണ്ടു വെള്ളം പടകളെയും കുടകുടണൻ പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. അടിയനും വല്ല ദിക്കിലും കിടന്നു മരിക്കേ

ണമെന്നല്ലാതെ മേലിൽ ഇരിക്കണമെന്നില്ല. എന്ന് സങ്കടം പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടെ ലക്ഷ്യമെന്ന ഭഗവാൻ വിളിച്ച ധർമ്മജാവിന്നു ഒരു പത്രം എഴുതാൻ പറഞ്ഞത് പ്രകാരം ലക്ഷ്യമുണ്ട് എഴുതുന്നു.

സംയമനപുരിയെന്ന പട്ടണത്തിൽ വസിക്കുന്ന ധർമ്മജാവറിവാൻ ദാശരഥി രാമൻ എഴുതുന്നതു എന്തെന്നാൽ: ലക്ഷ്യത്തിൽ രാക്ഷസന്മാരായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വസന്തനേയും രണ്ടു വെള്ളം വാനരന്മാരേയും കാണാനില്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഈ വരുന്ന മാതൃതി ഒരുമിച്ചു അവരെ അയച്ചു കൊടുക്കണം. ആയതിന്നു വല്ല വ്യത്യാസവും വന്നാൽ യോഗ്യതയോടുകൂടിയ നിന്റെ പദവിയും ചാർന്നാലും പൊടി പെടുത്തും എന്നു എഴുതി ഹനുമാനെ വിളിച്ചു പത്രം കയ്യിൽ കൊടുത്തയച്ചു. മാതൃതി കാലപുരിയിൽ പോയി ധർമ്മജാവിന്നു പത്രം കൊടുക്കുകയും ധർമ്മജാവു കിടകിടെ വിറച്ചു രെതരവങ്ങളിൽ തിരഞ്ഞു മേൽപ്പറഞ്ഞവരാറെയും കാണാത്തതാൽ അവിടെ നിന്നു സത്യലോകത്തിൽ പോയി അന്വേഷിച്ചു അവിടെയും കാണാത്തതാൽ അവിടെനിന്നു വൈകുണ്ഠത്തിൽചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തിനെക്കണ്ട് ബ്രഹ്മാവു ദേഹത്തെ സ്വാധീച്ചു പ്രാണനെ ദേഹത്തിൽ അവലംബിച്ച് ഹനുമാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരികയും അനന്തരം ജംബവാൻ സന്തോഷിച്ച് എല്ലാവരും മെത്തിൽക്കയറി നിന്ന ശേഷം ജനകിയോടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നീ നിമിത്തം ഞാൻ ലക്ഷ്യത്തിൽ വന്നു രാവണനെ വധിച്ചു വടക്കെ മിറം നോക്കുക. നമ്മുടെ പടനായകനായ നീലൻ പ്രഹസ്ഥനെ വധിച്ചു കിഴക്കെ മിറം നോക്കുക. ധീരനായ അംഗദൻ വജ്രകുന്ദനെ വധിച്ചു ദക്ഷിണമിറം നോക്കുക. വീര്യപുരുഷനായ ലക്ഷ്യമുണ്ട് ഇന്ദ്രജിത്തിനെ വധിച്ചു പശ്ചിമമിറം നോക്കുക. കാകേരുണൻ അതികായൻ മുതലായവർ മരിച്ചു യുദ്ധകളത്തെ നോക്കുക. രാജാമന്തു മൂലവലംബം നന്നാപ്രകാരമായി മരിച്ചു പടകളും നോക്കുക. നമ്മുടെ പ്രാണനെ രക്ഷിച്ചു ഹനുമാൻ അകമ്പനെ അടിച്ചു കൂട്ടിയ കളത്തെ നോക്കുക. മഹാ ദ്രോഹിയായ മഹോദ

മൻ എന്റെ ശരം പെട്ടു വീണ പടകളത്തെ നോക്കുക. ഘടപാദികളെ നിമ്മിപ്പാൻ കലാലന്നു വളരെ ദിവസം വേണം. അതുകൊണ്ട് ഉടക്കുവാൻ വടി എടുത്തുവന്നു അര നിമിഷം മതി. ഇത്രാദി ദേവകൾക്കുംകൂടി എന്തിനോക്കുവാൻ അസാധ്യമായ ഏഴു മതിലുകളെ നോക്കുക. അന്തത്തിലുള്ള പാതാളാദികളെയും അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്ന അത്യഗ്രാധമായ കിടങ്ങുകളെയും നോക്കുക. സുഗ്രീവൻ നിന്ന രാചണന്റെ മകൾ പഠിപ്പാൻ ചാടിയ സുബോലപദ്യം നോക്കുക. രാക്ഷസന്മാരുടെ രക്തസാഗരത്തെ ആകർഷിച്ച ലാചണസാഗരത്തെ നോക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു എല്ലാവരും സമുദ്രത്തിന്റെ മരുഭൂമിയിൽ വന്നു നിന്നു ഭഗവാൻ മാരുതിയെ വിളിച്ചു അല്ലയോ ഹനമാൻ നമുക്കു ഇവിടെ ഒരു ശിവലിംഗത്തെ പ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യണം ആയതുകൊണ്ടു നീ അതിവേഗത്തിൽ കശിയിൽ ചെന്നു ഒരു ലിംഗത്തെ കൊണ്ടുവരിക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ അതിവേഗത്തിൽ നടന്നു കശിയിൽ എത്തി ലിംഗത്തെ കൊണ്ടുവരുന്നതിന്നു മുൻപെ ഭഗവാൻ മുഹൂർത്തം അതിക്രമിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു സമുദ്രതീരത്തിലുള്ള മണൽ കൊണ്ടു ഒരു ലിംഗത്തെ ഉണ്ടാക്കി ഇരുമുഹൂർത്തത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ആയതിന്നു രാമലിംഗം എന്നു സങ്കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഹനമാൻ ശിവലിംഗവും കൊണ്ടു സമുദ്രതീരത്തിൽ എത്തി ഭഗവാനെ നമസ്കരിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ഹേ മാരുതെ നിന്റെ വരവു കാണുന്നതുകൊണ്ട് മുഹൂർത്തസമയത്തിൽ ഞാൻ ലിംഗപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. ആയതിനെ നീ പഠിച്ചെടുത്തു നീ കൊണ്ടുവന്ന ലിംഗത്തെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ തന്റെ വാലിനാൽ ശിവലിംഗത്തെ ചുറ്റി വലിച്ചും ശിവലിംഗം പരിയാത്ര തന്റെ വാലാൽ മോഹാലസ്യത്തോടുകൂടി വീഴുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ജാനകി സങ്കടപ്പെടുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ഹനമാനോടു, ഹേ മാരുതെ! നീ വ്യസനിക്കേണമെന്നില്ല. നീ കൊണ്ടുവന്ന ശിവലിംഗത്തെ ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക. എന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതുപ്രകാരം ഹനമാൻ ചെയ്തതും അതിന്നു ഹനമപ്രതിഷ്ഠ എന്നു പേരിടുകയും

ചെയ്യും. മുന്പെ ഹനമപ്രതിഷ്ഠയെ പൂജിച്ചു രാമപ്രതിഷ്ഠയെ പൂജിപ്പാൻ പാടുള്ള എന്നും അങ്ങിനെ ചെയ്യാത്തതൽ ഫലമില്ലെന്നും അനുഗ്രഹിച്ച ഹനമാനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു സേതുസ്താനം കഴിഞ്ഞു സേതുമാധവനെ പൂജിച്ചു സേതുമാഹാത്മ്യത്തെ ഗോവൻ ജാനകിയോടു പറയുന്നു. അല്ലായ്ക്ക ജാനകി! ഈ സേതുമാഹാത്മ്യത്തെ പന്നാശാപരണവും പറയുവൻ അസാധ്യമാണ്. എങ്കിലും ഞാൻ കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. ഏകാഗ്രമാനസയായി ഭേദിക്കുക. മാതൃഹത്തി, പിതൃഹത്തി, ഗുരുഹത്തി, ശിശുഹത്തി, ഈശ്വരാനന്ദ, ആശ്രിതന്മാരെ ഉപദ്രവിക്കുക, അഗതികൾ, ബ്രാഹ്മണദോഷം, സാധുരക്ഷ ചെയ്യുന്നവന്റെ ദ്രവ്യം കരസ്ഥമാക്കുക, അന്നദാനം മുടക്കുക, മദ്യപാനം ചെയ്യുക, മൃത്യുപൊരുതി അന്യനെ തോല്പിക്കുക, പത്ര ഉരഞ്ചുതറിയെ ഇടിച്ചുപൊടിക്കുക, മാറ്റത്തിൽ നിഴലിന്നു ഉപയോഗമായ വൃക്ഷങ്ങളെ മുറിക്കുക, പരദാരങ്ങളെ പരിഗ്രഹിക്കുക, വ്രതങ്ങളെ നാനാപ്രകാരം വിഘ്നം വരുത്തുക, വിശന്നിരിക്കുന്നവർക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കാതിരിക്കുക, ഗർഭം അലസിപ്പിച്ചു നടക്കുന്നവർക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കാതിരിക്കുക, ഗർഭം അലസിപ്പിച്ചു നടക്കുന്ന സ്ത്രീകളെ കാണുക, ദുഷ്ടന്മാരെ സ്നേഹിക്കുക, അന്യന്റെ വയറു കത്തത്തക്ക വിധത്തിൽ പരപക്ഷത്തിന്മേൽ പഞ്ചായം പറയുക, ഗൃഹത്തിൽ അഗ്നി കൊള്ളത്തുക, കണിവെച്ച പക്ഷികളെപ്പിടിക്കുക, സ്ത്രീ പുരുഷന്മാരുടെ ക്രീഡയെക്കണ്ടു വിഘ്നം വരുത്തുക, ക്ഷേത്രങ്ങളിലേക്കു നിയമിച്ച വഴിവാടുകളെ മുടക്കുക, വനത്തിൽ വെച്ചു മുതലുകളെ തട്ടിപ്പറിക്കുക, കുട്ടികളുടെ കഴുത്തു മുറിച്ചു ആരോണങ്ങളെ എടുക്കുക, വിധവകളെ രമിക്കുക, വാപിക്രപാദികളെ തുട്കുക, സ്വന്തം കണവനെ ഉപേക്ഷിക്കുക, അന്യനാൽ ഉണ്ടായ ഗർഭത്തെ നശിപ്പിക്കുക, തമ്മിൽ സ്നേഹിച്ചിരിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിൽ കടന്നു അവരുടെ സ്നേഹത്തെ വിഘ്നം വരുത്തുക, രജസ്വലയായിട്ടുള്ള സ്ത്രീയെ രമിക്കുക, മാറ്റത്തിലുള്ള സത്രങ്ങളെ മുടക്കുക, ക്ഷേത്രങ്ങളെ ഇടിക്കുക, ജപതപങ്ങളെ മുടക്കുക, വിഭവന്മാരെ പരിഹസിക്കുക, മനുസാദികളെ ഭക്ഷിക്കുക, രാത്രിയിൽ കിടപ്പാൻ സ്ഥലം ഇല്ലെന്നു പറയുക, ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വെച്ചു സ്ത്രീകളോടു രമിക്കുക,

നിപ്പുണമായി നദിയിൽ ഇറങ്ങുക, രോഗം അറിയാതെ ഔഷധങ്ങളെ ഏല്പിക്കുക, നവഗ്രഹങ്ങളുടെ അവസ്ഥ അറിയാതെ ജ്യോതിഷം പറയുക, നെല്ലിൽ പരിവർത്തനം, തന്നിൽത്താണു കലത്തിലുള്ള സ്ത്രീകൾക്കു സന്തതികളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക, മൃഗങ്ങളെപ്പിടിച്ച് കൂട്ടിവിടുക, ജ്യോത്സ്യപതിയെ അനുജൻ രമിക്കുക, കപടസന്യാസം വഹിച്ചു നടക്കുക, അസത്യമായി സാക്ഷി പറയുക, മൃഗങ്ങളെ രമിക്കുക ഇത്യാദി ദോഷങ്ങളെമെന്തെന്നവർ മഹാപാപികളാണ്. ഈ മഹാ പാപികൾ വന്നു സേതുസ്താനം ചെയ്തു സേതുമാധവനെ ഭക്തിശ്രദ്ധാബദ്ധമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി ഭജിച്ചു പൂജിച്ചാൽ മുൻ പറയപ്പെട്ട പാപങ്ങളെല്ലാം തീർന്നു ധനധാന്യപത്രമിത്രങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചു സുഖമു വന്നിച്ച് മരണശേഷം വൈകുണ്ഠത്തിൽ വിഷ്ണുവിനങ്ങളെ ധരിച്ചു നിത്യസ്മരിക്കുകയും ഭവിക്കും. എന്നു പറഞ്ഞു അവിടം വിട്ടു നിങ്ങൾ വിമാനത്തെ നടത്തി ഓരോ സ്ഥലങ്ങളിൽ എത്തുമ്പോൾ ഓരോ മാർഗ്ഗവിശേഷ വിവരങ്ങളെപ്പറയുന്നു. അല്ലയോ ജാനകി! നിന്നെക്കുറേനായി കേൾവിവസം മുഖ്യാനമാൻ സമുദ്രം ചാടുവാനായി നിന്ന മഹേന്ദ്രപദ്മത്തെ നോക്കുക. വരുണൻ വന്നു എന്നു ശരണം പ്രാപിച്ച സ്ഥലം ഇതാണ്. അഗസ്ത്യമഹർഷിയുടെ ആശ്രമമായ പൊതിയമല എന്ന അഗസ്ത്യകുടും ഇതാണ്. സുഗ്രീവൻ വസിക്കുന്ന കിഷ്കിന്ധ ഇതാണ്. വാനരസ്ത്രീകൾ നിന്നെക്കുറേനായി വരുന്നതിനെ നോക്കുക. എന്റെ അസ്രം പെട്ടു മറിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന സപ്തസാലങ്ങളെ നോക്കുക, ഹിമാലയങ്ങളായ മേഖലങ്ങളുടെ വൃഷ്ടിയേറാൻ ഞാൻ നാലു മാസംവരെ ദുഃഖിച്ചിരുന്ന മലപ്രവാഹം ഗിരി ഇതാണ്. നിന്റെ ആഭരണങ്ങളെ സുഗ്രീവൻ കാണിച്ചതന്നെ മതംഗശ്രമമാണ് ഇത്. ഭക്തിശ്രദ്ധാബദ്ധമാനങ്ങളോടുകൂടി നിന്നെയും എന്നെയും രക്ഷിച്ചു ഹനുമൻ എന്നെക്കണ്ടു പമ്പാസരസ്സിന്റെ തീരമാണിത്. ഫലപകങ്ങളെ തന്നെ പൂജിച്ച ശബരി ആശ്രമമാണിത്. നിന്നെ അന്വേഷിച്ചു വരുമ്പോൾ മാർഗ്ഗത്തിൽ വെച്ചു എന്നാൽ മോക്ഷത്തെ പ്രാപിച്ചു കമ്പരമായണകഥാമൃതം ഇവിടെയുമാണ്. നി

നെ വേണ്ടി രാവണനാൽ മരണത്തെ പ്രാപിച്ച ജടായുദേവ
രെ സംസ്കാരം ചെയ്തതു ഇവിടെയാണ്. മൂന്നുകൊല്ലംവരെ നാം
വസിപ്പാനായി ലക്ഷ്മണൻ സൃഷ്ടിച്ചൊരു പണ്ണശാല നിന്നിരുന്ന
പഞ്ചവടി തീരമാണിത്. ഇവിടെയാണ് മാതൃചന്ദ്രൻ പെട്ടത്.
ഇവിടെയാണ് ശൂർപ്പണഖ കെട്ടത്. ഇവിടെ വെച്ചാണ് ഖ
രനെ വധിച്ചത്. ലക്ഷ്മണൻ തേടിവന്നു ഇവിടെവെച്ചാണ്
എന്നെക്കണ്ടത്. രാവണൻ നിന്നെ മോശം ചെയ്തതു ഇവിടെ
വെച്ചാണ്. നീ നിമിത്തം പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ച ജടായുവനും
ഇതാണ്. അഗസ്ത്യൻ എനിക്കു വില്ലും ശരവും തന്നതു ഇവിടെ
വെച്ചാണ്. ഇതു സുതീഷ്ണുമനിയുടെ ആശ്രമമാണ്. ഈ കാ
ണുന്നതു ഭണ്ഡകാരുണ്യമാണ്. ശരഭംഗൻ പത്നീസമേതനായി
മോക്ഷത്തെ പ്രാപിച്ചതു ഇവിടെവെച്ചാണ്. നിനക്കു ആരേ
ണം തന്ന അനന്യയ അത്രിമഹർഷിയുടെ ആശ്രമമാണിത്. ഭര
തൻ വന്നു നമ്മെക്കണ്ട ചിത്രകൂടം ഇതാണ്. ലക്ഷ്മണൻ തേ
ണിതുഴഞ്ഞു നമ്മെക്കുടത്തിയ യമുനയാണിത്. ഇതിന്നടയാളം മു
ളകൊണ്ടുള്ള തോണിയെ നോക്കുക. നമ്മുടെ വരവിനെക്കുറുത്തു
രുന്ന ഭരദോജാശ്രമമാണിത്. ഗുഹൻ വസിക്കുന്ന സ്ഥലമാ
ണിത്. നമ്മെ കടത്തിവിട്ട തോണിയാണിത്. പ്രാണവാത്സല്യ
ത്തോടുകൂടെ എന്നെ വളർത്തിയ പിതാവിനുള്ള മരണാനന്തര
പേക്ഷ ചെയ്ത് ഈ ഗംഗാനദിയിൽവെച്ചാണ്. അതും നമ്മു
ടെ നേരിട്ടുകാണുന്നതു നമ്മുടെ രാജധാനിയായ അയോദ്ധ്യയാ
ണ്. ആയതു കൊണ്ടു നാം എല്ലാവരും ഭരദോജാശ്രമത്തിൽവെ
ന്നു ആഹ്ലാദികളെ കഴിച്ചു ക്ഷുത്ത് ശമിപ്പിച്ചതിന്നനന്തരം അ
യോദ്ധ്യയ്ക്കു പോകാം. എന്നു പറഞ്ഞു ഭഗവാൻ മുതലായ എല്ലാ
വരും വിമാനത്തിൽനിന്നിറങ്ങി ഭരദോജാശ്രമത്തിൽ പോയി ഇ
രുന്നു. അതു കണ്ട ഭരദോജമഹർഷി ഭഗവാന്നോടു ഹേ! രാജ
വര! വനവാസം സുഖമുള്ളപ്പോഴെത്തില്ലെ നീ പോകുവാനാർ നിങ്ങൾ
മൂന്നുപേർ മാത്രമല്ല ഉണ്ണായിരുന്നല്ലോ. ഇപ്പോൾ നിന്റെ ഭര
മിച്ച അനേക വാനരങ്ങളും രാക്ഷസന്മാരെയും കണ്ടെന്നുണ്ട്. ഇ
വരാരെന്നു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗ

വാൻ പറയുന്നു. ഇവൻ സൂക്ഷ്മമായ സുഗ്രീവനാണ്. ഇവൻ ബാലിസുന്ദര അംഗനേരൻ. ഇവൻ വായു പുത്രനായ ഹനമാനാണ്. ഇവൻ ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാനാണ്. ഇവൻ അഗ്നിപുത്രനായ നീലനാണ്. ബാക്കി എല്ലാം സൈന്യങ്ങളാണ്. ഇതിൽ സുഗ്രീവൻ വാനരങ്ങൾക്കു രാജാവാണ്. ഇവൻ രാവണപോരേനായ വിഭീഷണനാണ്. സൈന്യങ്ങൾ എഴുപതു വെള്ളമാണ്. ഒരു വെള്ളത്തിന്റെ കണക്കെന്തെന്നുവെച്ചാൽ: അതിനാൽ നാല്പത്തഞ്ചു കൊണ്ടതുസാരം. സാരം 45 കൊണ്ടു അത്യുപ്പം. അത്യുപ്പം 3 കൊണ്ടു അല്പം. അല്പം 25 കൊണ്ടു അതിതല്പം. അതിതല്പം 30 കൊണ്ടു തല്പം. തല്പം 30 കൊണ്ടു അതിനട്പം. അതിനട്പം 25 കൊണ്ടു നട്പം. നട്പം 20 കൊണ്ടു മൂന്നാംകീഴ് മുന്തിരി. മൂന്നാംകീഴ് മുന്തിരി 20 കൊണ്ടു രണ്ടാംകീഴ് മുന്തിരി. രണ്ടാംകീഴ് മുന്തിരി 320 കൊണ്ടു ഒന്നാംകീഴ് മുന്തിരി. ഒന്നാംകീഴ് മുന്തിരി 320 കൊണ്ടു മേൽമുന്തിരി. മേൽമുന്തിരി രണ്ടു കൊണ്ടു പരമക്കുറി. അരക്കുറി രണ്ടു കൊണ്ടു കുറി. കുറി രണ്ടു കൊണ്ടു അരമ. അരമ 2 കൊണ്ടു ഒരുമ. ഒരുമ 8 കൊണ്ടു 1. ഒരു 10 കൊണ്ടു 10 പത്തു 10 കൊണ്ടു 100. ആറു പത്തു കൊണ്ടു ആയിരം. ആയിരം പത്തുകൊണ്ടു പതിനായിരം. പതിനായിരം പത്തുകൊണ്ടു ലക്ഷം. ലക്ഷം 100 കൊണ്ടു കോടി. കോടി ആറു കൊണ്ടു മഹാകോടി. മഹാകോടി 100 കൊണ്ടു വിനതം. വിനതം 100 കൊണ്ടു മഹാവിനതം. മഹാവിനതം 100 കൊണ്ടു കുമാഭം. കുമാഭം 100 കൊണ്ടു മഹാകുമാഭം. മഹാകുമാഭം 100 കൊണ്ടു പത്മം. പത്മം 100 കൊണ്ടു മഹാപത്മം. മഹാപത്മം 100 കൊണ്ടു സമുദ്രം. സമുദ്രം 100 കൊണ്ടു മഹാസമുദ്രം. മഹാസമുദ്രം 100 കൊണ്ടു പ്രളയം. പ്രളയം 100 കൊണ്ടു മഹാപ്രളയം. മഹാപ്രളയം 180 കൊണ്ടു ഒരു വെള്ളം. സുഗ്രീവനു ഇങ്ങിനെ എഴുപതുവെള്ളം വാനരപ്പടകളാണ്. ഇവരുടെ സഹായത്താലാണ് രാവണാദികളെ വധിച്ചതു. എന്നും മറ്റും വർത്തമാനങ്ങളെ മഹർഷിക്കു പറഞ്ഞറിയിച്ചതിന്നന്തരം ഹനമാനെ വിളി

ച്ചു ഭഗവൻ, അല്ലയോ മാരുതേ! പതിനാലു സംവത്സരം കഴിയുന്ന ദിവസം ഇന്നാണു. ഇന്നു അയോദ്ധ്യയ്ക്കു എത്താതിരുന്നാൽ ഭരതൻ അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഞാൻ തന്നെ മുദ്രമോതിരത്തെ ഭരതൻ വശം കൊടുത്തു രാമൻ ഇതാ വരുന്നു എന്നു പറയുക. എന്നു പറഞ്ഞു മോതിരത്തെക്കൊടുത്തു ഹനുമാനെ അയച്ചു. ഇവിടെ അയോദ്ധ്യയിൽ ഭഗവാന്റെ വരവു കാണാത്തയാൽ ഭരതൻ ജ്യോത്സ്യരെ വരുത്തി വനഭീഷു കഴിഞ്ഞു വരേണ്ടെന്നു ദിവസം ഇന്നാണെന്നു കണ്ടു ശത്രുഘ്നനോടു കരണികണ്ഡം ചെട്ടവാൻ പറയുകയും അതു കേട്ടു ശത്രുഘ്നൻ അയോ ജ്യോഷ്ഠ! ഒരുവൻ വനഭീഷുക്കുശ്ചൈ പോയി. ഒരുവൻ ജ്യോഷ്ഠനെ രക്ഷിപ്പാനാണെന്നു പറഞ്ഞു കൂടെ പോയി. ബാക്കിയുള്ളവൻ അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കുന്നതായാൽ പിന്നെ ഞാനൊക്കെ രാജഭാരം വഹിക്കുന്നവൻ? ഭഗവാന്റെ വരവിനെ ഇന്നുംകൂടെ കാത്തു ഇന്നും വരാത്തഭാഗം നാളെ നിന്തിരുവടിയുടെ അഭിപ്രായംപോലെ ആവാം. എന്നു ശത്രുഘ്നൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭരതൻ പറയുന്നു. ഹേ സോദരാ ഭഗവാനു അയോദ്ധ്യ വേണ്ടെന്നുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കു അതിനുമുമ്പു സമ്മതം തന്നെ. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഞാൻ പറഞ്ഞവണ്ണം പ്രവൃത്തിക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ശത്രുഘ്നൻ അഗ്നികണ്ഡം ചെട്ടി അഗ്നി വളത്തുകയും ഭരതൻ അഗ്നിയിൽ ചാട്ടവാൻ ഒരുങ്ങുന്നതിനെ കൈസല്യകണ്ടു അനേക ഉപചരവാക്കുകളെപ്പറയുകയും അതു കേട്ടും ഭരതൻ സമ്മതിക്കുവാൻ അഗ്നികണ്ഡത്തെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു ചാട്ടുകയും ഹനുമാൻ ഉടനെ എത്തി അഗ്നിയെത്തച്ചുകൊടുത്തി സ്വമിയുടെ മുദ്രമോതിരം ഭരതൻ കയ്യിൽ കൊടുത്തു ഭഗവാൻ ഇതാ വരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു പ്രാണനെ രക്ഷിച്ചു. അതു കണ്ടു ഭരതൻ സന്തോഷിച്ചു നീ ആരെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മറുവടിയായി ഹനുമാൻ പറയുന്നു. അടിയൻ ബ്രാഹ്മണനല്ല, ഒരു വാനരനാണ്. നാമം ഹനുമാനെന്നാണ്. എന്നു പറഞ്ഞു വനഭീഷുയിൽ സംഗതിക്കളെ സമയ്യായിപ്പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. അവിടെനിന്നു ഹനുമാൻ വേഗത്തിൽ മടങ്ങി ഭരതോജാശ്രമത്തിൽ വന്നു ഭോജനശാലയിൽ

വെച്ചു ഭഗവാനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു ഭരതൻ അഗ്നിയിൽ ചാടിയ
 തും താൻ രക്ഷിച്ചതും പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. അതുകേട്ടു ഭഗവാൻ,
 അല്ലയോ മാരുതി! ഇവിടെ ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചു. അവിടെച്ചെന്നു ഭ
 രതനേയും രക്ഷിച്ചു. സമസൂത്രണസമ്പന്നനായ് ഭവിക്കുക. എന്ന
 നഗ്രഹിച്ചു അനന്തരം ഊണുകഴിപ്പാൻ സമീപത്തിൽ വന്നിരി
 പ്പാൻ പറഞ്ഞു വിഭീഷണൻ, സുഗ്രീവൻ, അംഗദൻ, ഹനുമാൻ
 മുതലായവരെ സമീപത്തിലിരുത്തി മൃഷ്ടാനഭക്ഷണം കഴിച്ചശേ
 ഷം മഹർഷിയെ പട്ടാഭിഷേകത്തിന്നു വരുവാനായി ക്ഷണിച്ചു അ
 വിടെനിന്നു എല്ലാവരോടുകൂടി അയോദ്ധ്യയുടെ പുറപ്പെട്ടു. അയോ
 ധ്യയിൽ ഭരതൻ സുമന്ത്രാദികളോടുകൂടിവന്നു ഭഗവാനെ എതി
 രേററ കൊണ്ടുപോയി നന്നാഗ്രാമത്തിൽ വെച്ചു ജടമുടികളെ തൃ
 ജിച്ചു അയോദ്ധ്യയായ രാജധാനിയിൽ വന്നു. സുമന്ത്രൻ നഗരി
 അലങ്കരിപ്പിച്ചു പട്ടാഭിഷേകത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെ ക
 ങ്കി ഭഗവാനെ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുത്തി. അരിയിട്ടുവാഴ്ചക
 ഴിച്ചു വസിയ്ക്കാൻ എന്ന മഹർഷി കിരീടം എടുത്തു ശ്രീരാമനാഥി
 യുടെ ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചു. ശ്രീരാമൻ അയോദ്ധ്യയിൽ ഒന്നാം രാ
 ജാവായി വാഴുക. ഭരതൻ രണ്ടാം രാജാവായും, ലക്ഷ്മണൻ മൂന്നാം
 ജാവായും, ശത്രുഘ്നൻ നാലാം രാജാവായും വാഴുക എന്നനു
 ഗ്രിച്ചു. അതു കണ്ടു അമ്മകൾ ഭവേദന്ദുഭി മുഴക്കി പൂപ്പുവച്ചി
 ചെയ്തു. അനന്തരം ബ്രാഹ്മണർക്കു വേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണകളെ ചെയ്ത
 തിന്നു ശേഷം വിഭീഷണനെ ഭഗവാൻ സമീപത്തിൽ വിളിച്ചുപ
 രയ്ക്കുന്നു. അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! നിന്റെ സഹായത്താൽ വേണ്ട
 നു കാൽമേലും സാധിച്ചു അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നു പട്ടാഭി
 ഷേകം ഒരു വിധത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടി. ആയതു കണ്ടു ഇതാ
 ഞാൻ തരുന്ന ലങ്കനാഥപ്രതിഷ്ഠയെ നീ ലങ്കയിൽ കൊണ്ടു
 പോയി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു നിത്യം പൂജിച്ചുവരിക. എന്നു പറഞ്ഞു
 ത്. കൂടക്കൂടെ അയോദ്ധ്യയുടെ വരണം. എന്നു പറഞ്ഞു വിളിച്ചു
 വിഭീഷണനെ ലങ്കയ്ക്കു അയച്ചു. സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു ഭഗ
 വാൻ, അല്ലയോ സുഗ്രീവ! സമീപത്തിൽ വരിക. എന്റെ
 പ്രാണനെ എനിക്കു എത്ര വാത്സല്യമുണ്ടോ അത്ര വാത്സ

മൃത്തോട്ടകൂടിയ പ്രാണസഖിയുണ നീ എന്നിങ്ങ. നീ ഇല്ലയെങ്കിൽ ഈ ജന്മത്ത് എന്റെ പത്നിയെ ചിറ വീണ്ടുകൊണ്ടു വരുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലായിരുന്നു, അതിന്റെ പരമാർത്ഥം ഞാനും നീയും അറിയുമല്ലോ. ആയതുകൊണ്ടു നീ കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി സിംഹാസനാരൂഢനായി പ്രജകളെ വേണ്ടതുപോലെ പരിപാലിക്കുക. അംഗദനെ എളയ രാജാവായി വഹിച്ചു നിന്റെ മകനെപ്പോലെ രക്ഷിച്ചുവരിക. അംഗദനെ ഉപദ്രവിച്ചാൽ എന്നെ ഉപദ്രവിച്ചതിന്നു തുല്യമാണ്. കൂടകൂടെ അയോദ്ധ്യക്കു വരണം. എന്നു പറഞ്ഞുതിന്നശേഷം അംഗദനെ സമീപത്തിൽ വരുത്തി ഹേ കുമാര! നീ ഒന്നുകൊണ്ടും ദുഃഖിക്കരുത്. അയോദ്ധ്യക്കും കിഷ്കിന്ധയ്ക്കും അതിദൂരമില്ല. കൂടകൂടെ ചെന്നു നീ എന്നെ കാണണമെന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ഹനുമനെ സമീപത്തിൽ വരുത്തി അല്ലയോ മാരുതി! നിന്റെ ഭാവം ഞാനറിഞ്ഞു. എന്നെപ്പിരിയുന്നതു സങ്കടമാണെന്നു നിനക്കു വേദന ഉണ്ടു. അതിനെപ്പറ്റി നീ വ്യസനിക്കരുത്. ഞാൻ എപ്പോഴും നിന്റെ ഹൃൽഗൃഹത്തിൽ നിവാതസ്ഥമലീപംപോലെ കുടിയിരിക്കുന്നുണ്ടു്. നിഎന്നെക്കാണെന്നെന്നു എപ്പോൾ വിചാരിക്കുന്നുവോ ആ അവസരത്തിൽ പത്നീസമേതനായി പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചു നിന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു എന്നുതന്നെയല്ല ഈ ലോകത്തിൽ യാതൊരു ശരീരി രാമ രാമ എന്നു ജപിക്കുന്നുവോ ആയതു നിന്റെ കണ്ണത്തിൽ കേൾപ്പാനായി ഞാൻ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. കൂടകൂടെ അയോദ്ധ്യക്കു വന്നുകൊണ്ടിരിക്കണം. ജാനകിയെക്കണ്ടു യാത്ര പറഞ്ഞു പോകുക എന്നനുഗ്രഹിച്ചു. ഹനുമൻ അവിടെ നിന്നു ജാനകിയെക്കണ്ടു പാദത്തിൽ നമിച്ച് അടിയൻ കിഷ്കിന്ധക്കു വിടുകൊള്ളട്ടെ എന്നു യാത്ര പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ദേവി, മാരുതേ! നീ എന്റെ പ്രാണനെ രക്ഷിച്ചുവന്നാണ്. എപ്പോഴും നിന്നെക്കാണുവാനായി ഞാൻ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. ഈ മുത്തുമലയെ വാങ്ങിക്കൊള്ളുക എന്നുപറഞ്ഞു മാരുതനെക്കൊടുത്തയച്ചു. അനന്തരം ഹനുമൻ ലക്ഷ്മണനെ നമസ്കരിക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ഹനുമനെ അനുഗ്രഹിച്ച്, മാരുതേ! നീ എന്നെ രണ്ടു പ്രാവശ്യം ഭൗഷഡം കൊണ്ടുവന്നു പ്രാണനെ ദാനം

ചെയ്യവന്നാണ്. നീ കൂടക്കൂടെ അയോദ്ധ്യക്കു വരേണമെന്നു ഗ്രഹിച്ചുയച്ചു. അനന്തരം ഭരതനെയെപ്പറ്റി നമസ്സരിക്കുകയും ഭരതൻ സന്തോഷിച്ചു മാരുതേ! നീ എന്നെ അഗ്നികണ്ഡത്തിൽനിന്നു എടുത്തു രക്ഷിച്ചുവന്നാണ്. ഇടയിടയിൽ അയോദ്ധ്യക്കു വരിക എന്നു ഗ്രഹിച്ചതിനുശേഷം ശത്രുഘ്നനെ നമസ്സരിക്കുകയും ശത്രുഘ്നൻ അല്പയോ മാരുതേ! നീ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാരെ രക്ഷിച്ചു പ്രാണദാതാവാണ്. ആയതുകൊണ്ടു അടുത്തടുത്തു അയോദ്ധ്യക്കു വരേണമെന്നു ഗ്രഹിച്ചുയച്ചതിൽപ്പിന്നെ ഭഗവാനെ നമസ്സരിച്ച് ഹനമാൻ വിടുകൊണ്ടു. വാനരങ്ങളെ നോക്കി ഭഗവാൻ, അല്പയോ സചികളേ! എനിക്കുവേണ്ടി അനന്തപ്രയത്നം ചെയ്യുവരാണു നിങ്ങളെല്ലാവരും. ആയതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ പിടിച്ചതെല്ലാം ഇരമ്പും കുടിച്ചതെല്ലാം കരമ്പും കുടിച്ചതെല്ലാം അമൃതമായ് ഭവിക്കട്ടെ എന്നു ഗ്രഹിച്ചുയച്ചു. എന്നതിനുശേഷം താൻ പ്രജകളെ സത്യമെന്ന പാമ്പാവിൽ നിന്നു തെറ്റാതെ നടത്തി രാജഭാരം വഹിച്ചു സുഖമായി വസിച്ചുവന്നു.

ശുഭം ഭവതു .

ഈ രാമചരിതം എഴുതിയവരും എഴുതിച്ചവരും വായിച്ചവരും വായിപ്പിച്ചവരും കേട്ടവരും പുത്രമിത്രകളത്രഗുരങ്ങളോടുകൂടെയും ധനധാന്യസമ്പത്തുകളോടുകൂടെയും വസിച്ചു അവസാനം മോക്ഷത്തിന്നു അധികർമ്മികളായി ഭവിപ്പാനൊക്കുന്നുണ്ടു ജഗദീശൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

യുദ്ധകാണ്ഡം സമാപ്തം.

ഉത്തരരാമായണം.

ക വി .

കയ്യിലാഴി എഴുത്തുകൾക്കുണ്ടെന്നെ

മയ്യലംവിഴിമകൈതൻപാകാനെ

ഉയ്യെന്തുതയ്ക്കെചെയ്യപാൻവെ

വയ്യമുണ്ടെ ചയ്യായെന്നവാർത്തുവാം.

സർവ്വശപരനായ രാമസ്വാമി പട്ടാഭിഷേകം കഴിഞ്ഞതിന്നു നന്തരം പ്രജകളെ രക്ഷിച്ചെഴു പൂച്ചികന്മാരോൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട മായവസൂതിയിൽ പറയുന്ന ആചാരത്തെ അനുഷ്ഠാനം തൊരരതെ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചുവരികയും അങ്ങിനെയിരിക്കേ, ദധിസാഗരത്തിന്നുമദ്ധ്യേ പതിനായിരം യോജന വിസ്താരത്തോടുകൂടെയും ഇരുപത്തൊന്നു മതിൽ എന്നുവർത്തിനാലു ഗോപുരത്തോടുകൂടെയും അത്യഗ്രാധമായ അകഴി എന്തുപ്പാലങ്ങളോടുകൂടെയും നവരത്നചമിതമായി അനേക പതിപട്ടണനഗരഗ്രാമങ്ങളോടുകൂടി ശോഭിക്കുന്ന ത്രൈലോക്യാപുരി എന്ന രാജധാനിക്കു രാജാവായ സഹസ്രവദനരാവണൻ എന്ന അസുരൻ മനോപതിചെന്ന സത്യലോകത്തിൽ പോയി അവിടെ ഒരഗ്നികണ്ഡം വെട്ടി ഇന്ധനങ്ങളെ നിറച്ചു അഗ്നി വളർത്തി അഗ്നിമദ്ധ്യസ്ഥനായി ഒരു ലക്ഷം സംവത്സരം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറ്റിച്ചു തപസ്സുചെയ്തും ബ്രഹ്മാവിനെ പ്രത്യക്ഷമാക്കുതിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അനന്തരം ആയിരം സംവത്സരം തികയുമ്പോൾ തന്റെ ഓരോ ശിരസ്സും ഇഴരണ്ടുകരവും വെട്ടി അഗ്നിയിൽ ഇട്ടു ഫോമിക്കുകയും എന്നിട്ടും ഉപാസനമുത്തിയായബ്രഹ്മാവിനെ പ്രത്യക്ഷമാവാത്തതിനാൽ ആയിരമത്തെ ശിരസ്സും വെട്ടുവാൻ ഓങ്ങിയപ്പോൾ കമലേശ്വരൻ സംഹാരരൂപനായി വന്നു പ്രത്യക്ഷമായി. ഹേ സഹസ്രമുഖ! നിന്റെ തപസ്സ് സന്തോഷമായി. നി

ഞക്കു വേണ്ടുന്ന വരം എന്തെന്നെന്തോ ചോദിക്കുകയും അതുകേട്ടു
 സഹസ്രമുഖൻ ശരണം ബ്രഹ്മദേവരോ! ഈ ലോകത്തിലുള്ള സ്രീ
 കർമ്മം ഒഴിച്ചു ബാക്കി യാതൊരു പ്രാണികളിലും ഞാൻ മരിക്കരുത്
 ശത്രുക്കളെ നിഗ്രഹിപ്പാനായി നിന്തിരുവടി ബ്രഹ്മാസ്രം തരണം,
 എന്നുതന്നെയല്ല അന്തരം മദ്ധ്യപാതാളമായ മൂന്നുലോകത്തേക്കും
 ഒരു യാമംകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു മടങ്ങി ത്രൈലോക്യപരിധിയിൽ എ
 തുത്തുവാൻ ഒരു രഥവും തരണം എന്നു ചോദിച്ചു വരങ്ങളെ ബ്ര
 ഹ്മവേദം ചൊല്ലി സത്യലോകത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. സ
 ഹസ്രമുഖൻ ബ്രഹ്മാവിനാൽ ഭക്തമായ വരബലത്താൽ അത്യ
 ന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂടി സത്യലോകം വിട്ടു തന്റെ രാജധാനി
 യിൽ വന്നു അസൂരകാളയെല്ലാം ഭിഗ്വിജയത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു പ
 റപ്പെടുത്തിച്ചു തന്റെ സ്വതഃ സൈന്യങ്ങളായ ആയിരത്തത്തുറ
 ചെള്ളും പാകുളയും കൂട്ടി പുറപ്പെട്ടു ബ്രഹ്മാവാൽ ഭക്തമായ മ
 നോരഥമെന്ന വിമാനാത്രവനായി ഇന്ദ്രാദികളായ അഷ്ടദിക്പാ
 ലകന്മാരോരും ത്രിമുർത്തികളെയും ജയിച്ച് അവരുടെ ഭാഗ്യങ്ങളെ
 ല്ലാം കവന്നു രഥത്തിൽ നിറച്ചു മടങ്ങി ഭൂലോകവാസികളായ അ
 വത്തര മഹാരാജാക്കളെയും ജയിച്ചു അവിടംവിട്ടു അതലാദിക
 ളായ പതാളലോകത്തിൽ നാഗരാജാക്കളെ ജയിച്ചു പതാളരാ
 വണൻ എന്ന ശതമുഖനോടു യുദ്ധംചെയ്തു ജയത്തെ പ്രാപിച്ച്
 ശതമുഖന്റെ മകളായ ചന്ദ്രമുഖിയെ കല്യാണംചെയ്തു. പരമേ
 ശ്വരസ്വാമിയാൽ ഭക്തമായ കുറാരെന്ന ആയുധത്തെ ശതമുഖൻ
 സഹസ്രമുഖനായി സ്രീധനമായി കൊടുത്തതിനാത്തരം സഹസ്രമു
 ഖൻ പത്നീസമേതനായി പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി തന്റെ രാജധാ
 നിയിൽ വന്നിരുന്നു. അന്നുമുതൽക്കു സജ്ജനദോഷം, സാധുനി
 ദ, മാതൃഹത്തി, മദ്യപാനം മുതലായ മഹാപാതകങ്ങളെ ചെയ്തു
 ബ്രാഹ്മണരുടെ വേദപാരം, ദേവപൂജകളെ മുടക്കി ഈശ്വരബല
 ങ്ങളെയെല്ലാം കൊള്ളിപ്പിച്ചു ലോകത്തെ അതികഠിനമായി ഉപ
 ഹ്സിച്ചുവരുന്ന മദ്ധ്യേ, തന്റെ പത്നിയും താനുമായി ചന്ദ്രമുഖിയു
 ടെ പിതാവായ ധൈര്യരാവണന്റെ അടുക്കുപക്കു വരുന്ന മാർഗ്ഗ
 ത്തിൽ ലക്ഷ്മിയെക്കുറിച്ച് സുതലലോകത്തിൽ തപസ്സുചെയ്തുകൊ

ബിരികുന്ന ചഞ്ചലാക്ഷിയെന്ന ഒരു വിദ്യാധരസ്ത്രീയെക്കണ്ടു മര
 താപം വർദ്ധിച്ചു സഹസ്രമുഖൻ കടന്നു പിടിച്ചു ക്രീഡിക്കാഞ്ഞു
 ന്നു ശ്രമിക്കുകയും അതുകണ്ടു ചഞ്ചലാക്ഷി ഭയപ്പെട്ടു അയ്യോ അ
 സുശേഷരാ! ഞാൻ ബഹുകാലമായി ജന്മസംഹല്യത്തിന്നാഞ്ഞു
 ന്നു ലക്ഷ്മീഭഗവതിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തുവരുന്നവളാണ്. എ
 ണ്ൻ തപസ്സു വിപ്ലംഭവത്തുതന്നെത്തന്നെ സങ്കടപ്പെടുന്നതി
 നെ കേൾക്കുന്നെ ബലാൽക്കാരേണ തന്റെ മനോരഥമെന്ന വി
 മാനത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നുവോൾ എന്റെ ഉപാസനമുത്തിയ
 യ ലക്ഷ്മീഭഗവതി നിമിത്തം നീയും നിന്റെ കുടുംബവും നശിച്ചു
 പോകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചു ചഞ്ചലാക്ഷി പ്രാണനെ ത്യജിക്കുകയും
 ചെയ്തു. അവിടെ നിന്നു തന്റെ പത്നിയോടുകൂടി തന്റെ മാതൃവ
 നായരതമുഖന്റെ ഗൃഹത്തിൽചെന്നു അന്നുതാമസിച്ചു പിറ്റേദി
 വസം മഞ്ജി തന്റെ രാജധാനിയിലേക്കു വന്നു. യാതൊരളും ത
 നിക്കു ശരിയല്ലെന്നുള്ള അഹങ്കാരത്താൽ ബ്രഹ്മാണ്ഡം കിടുകിട
 വിറക്കത്തക്ക ആഞ്ഞായ നടത്തി വെച്ചുവരുന്നു. തന്റെ മകനാ
 യ വജ്രബാഹു എന്നവൻ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു ഹിമ
 വാന്റെ തപ്തരതിൽ പച്ചപന്തീരായിരം സംവത്സരം തപസ്സുചെ
 യ്തു പ്രത്യക്ഷമാക്കി അരപത്തിനാലു കലാവിദ്യകളേയും പരബ്രഹ
 മം എന്ന അസ്രുവും കണ്ടുകൊണ്ടു കല്പായുവും വാങ്ങി. അന
 ന്തരം ഇന്ദ്രാദികളോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോകുകയും ഇന്ദ്രൻ വജ്രബാ
 ഹുവോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റു സൈന്യാധിപത്വം അസുരസം
 ഹാരത്തിൽ ദേവദക്ഷിണം വഹിച്ചിരുന്ന സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമി
 യോടു ചെന്നു വജ്രബാഹുവാൽ അനുഭവിച്ച അപജയത്തെ പാ
 ണ്തരിയുകയും അതു കേട്ട സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമി യുദ്ധസന്നദ്ധ
 നായി മൈൽ പാറ കയറി വന്നു ഇന്ദ്രനെ തോല്പിച്ചു വജ്രബാഹു
 വിനോടു പോയോടുകയും അതുകണ്ടു വജ്രബാഹു സിംഹഗർജ്ജനം
 ചെയ്തു സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയായി യുദ്ധം തുടങ്ങിയതിൽ ഇന്ദ്രാദി
 കളെ തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പാശംപീടീ വലിച്ചുകെട്ടി അ
 വിടെനിന്നു എറിയുകയും ആ പാശത്തോടുകൂടി ഹിമവാന്റെ താ

ജ്വരയിൽപന്ന വീഴുകയും അതുകണ്ടു ഷൺമുഖൻ തന്റെ വേലയു-
 ധത്തെ അയച്ചു പാശമറഞ്ഞു ദേവകൾ രക്ഷപ്പെടുകയും അറാന്ത-
 രം വജ്രബാഹു ഷൺമുഖനോടു പൗല മായായുദ്ധങ്ങളേയും ചെയ്-
 യ് യുദ്ധകുലമെല്ലാം അന്ധകാരമാക്കുകയും അതുകണ്ടു ഷൺമു-
 ഖൻ അഗ്നിസ്രം തൊടുത്തു അന്ധകാരത്തെപ്പോക്കി തന്റെ
 ശക്തി എന്ന വേലായുധംകൊണ്ടു വജ്രബാഹുവെ സംഹരി-
 ച്ചു ദേവകളെ രക്ഷിച്ചു സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമി തന്റെ യഥാസ്ഥാന-
 ത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരം വജ്രബാഹു എന്നവ-
 ന്റെ പിതാവായ സഹസ്രമുഖൻ അറിഞ്ഞു തന്റെ മന്ത്രിയായ
 ബാണൻ എന്ന അസുരനെ നോക്കി ഇത്രാറെ പിടിച്ചു പിടക്കട്ടെ
 യി കെട്ടിക്കൊണ്ടു പരിക്കയെന്നു കല്പിച്ചു. ഇതന്തരവെള്ളം പട-
 കളെ ബാണന്നു സഹായികളായി അയച്ചുകൊടുത്തു. ബാണ-
 ന് സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി രണ്ടാദരി മുഴക്കി സ്വർഗ്ഗത്തേക്കു പടന്നു-
 ത്തി. സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു ഇത്രാറെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു പി-
 ടിച്ചുകെട്ടി മമത്തിലിട്ടു ത്രൈലോക്യപുരിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു
 പാദത്തിലും കരത്തിലും ശ്വാഖലവുട്ടി അന്ധമന്ദിരത്തിലിട്ടു വെ-
 കുകയും ചെയ്തു. അന്തരം സ്വർഗ്ഗവാസികളായ ദേവന്മാർ സ-
 ത്രലോകത്തിൽ പോയി ബ്രഹ്മാവനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു. ബാ-
 ണന്നാൽ ഉണ്ടായ യുദ്ധവും ഇത്രാറെപ്പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുപായ-
 ത്തും ആദ്യന്തമായി പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. അതു കേട്ടു ബ്രഹ്മാവു
 എന്നൊക്കൊണ്ടു സഹസ്രമുഖനെ നിഗ്രഹിപ്പാൻ പ്രയാസമാണു.
 രക്ഷാനായകനായ നാരായണസ്വാമിയെക്കണ്ടു കാളും നിവൃത്തി-
 ല്ലിൻ, ഞാനുംകൂടെ വൈകുണ്ഠത്തേക്കു വരുന്നുണ്ട്. എന്നുപറ-
 ഞ്ഞു ദേവകളോടുകൂടി വൈകുണ്ഠത്തിൽവന്നു നാരായണസ്വാമി-
 യെ സ്തുതിക്കുകയും അതുകൂട്ടു നാരായണസ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി
 ദേവകളുടെ സങ്കടത്തെക്കേട്ടു ആവട്ടെ ഞാൻ ഒന്ന് പരീക്ഷിക്കും.
 എന്നു പറഞ്ഞു ദേവകളെ സൈന്യങ്ങളാക്കി താൻ ഗൗഡാതു-
 ഡന്നായി പുറപ്പെട്ടു ഭയിസാഗരതീരത്തിൽ വന്നു ശങ്കവണ്ണൻ
 എന്നതന്റെടുതനെ സമീപത്തിൽ വിളിച്ചു നീ പോയിസഹസ്ര-

വദനനോടു, ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രന്റെ ശൃംഖലവെട്ടി സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു വിട്ടയപ്പാനായി നാരായണസ്വാമി പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും ആയതിന്നു മനസ്സിലാത്ത ഭാഗം യുദ്ധത്തിന്നു ഒരുങ്ങി സൈന്യയുക്തനായി ദധിസംഗരത്തിന്റെ ഉത്തരതീരത്തിലേക്കു വരുവാൻ പറയുക എന്നും പറഞ്ഞു ദൂതയുക്തനും ദൂതൻ അതിവേഗത്തിൽ ത്രൈലോക്യ പൂരിയിൽ ചെന്നു സഹസ്രവദനനെ കണ്ടു മറിച്ചുനിലക്കുകയും, സഹസ്രമുഖൻ ദൂതനെക്കണ്ടു നീ ആരാണ്? എവിടെനിന്നു വരുന്നത്? എന്തിനേക്കു ദൂതൻ പറഞ്ഞതെന്തെന്നാൽ: വൈകുണ്ഠവംശനായ നാരായണസ്വാമി ദധിസംഗരത്തിന്റെ മറുകരയിൽ ദേവസംഘമേൽക്കുകയും വന്നുനിലക്കുന്ന ഇന്ദ്രന്റെ ശൃംഖല വെട്ടി സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു വിട്ടയപ്പാനായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതിന്നു മനസ്സിലാത്തവക്കു സൈന്യയുക്തനായി യുദ്ധത്തിന്നു വരുവാൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു കേൾപ്പിക്കുകയും അതു കേട്ട സഹസ്രവദനൻ ക്രോധിച്ചു എട്ടു ശങ്കുവണ്ണാനാരായണന്റെ കല്പന വൈകുണ്ഠത്തിലാണ്. ഈ ത്രൈലോക്യ പൂരിയിലല്ല. ഇവിടെ സഹസ്രമുഖരാവണന്റെ കല്പനയാണ്. ഇന്നതുപ്രകാരം നാരായണന്റെ വാക്കിനെക്കേട്ടു നിന്നുകൊണ്ടു വരാമോ? ഇന്ദ്രന്നു സഹായിയായി നിന്നെന്നും കാരാഗൃഹത്തിൽ ഞാൻ ഇടുന്നുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭടന്മാരെ വിളിച്ചു ശങ്കുവണ്ണനെ പിടിച്ചു അന്ധമന്ദിരത്തിലിടുകയും ചെയ്തു. പേയ ദൂതന്റെ വരവു കാണതെ തന്റെ വാഹകമായ ഗരുഡനെ അയച്ചു വിവരം അറിഞ്ഞുവരണമെന്നു പറയുകയും ഗരുഡൻ അതിവേഗത്തിൽചെന്നു അന്ധേഷിച്ചതിൽ ശങ്കുവണ്ണനെ പിടിച്ചു അന്ധമന്ദിരത്തിൽ ഇട്ടിരിക്കുകയാണെന്നറിഞ്ഞു മടങ്ങിവന്നു നാരായണസ്വാമിയോടു വിവരം പറയുകയും അന്നന്തരം ഭേദകളെ സംഗമതീരത്തിൽ നിത്തി താൻ എകനായി ഗരുഡന്റെ ഗളത്തിൽ ആരോഹിച്ചു പുറപ്പെട്ട് സഹസ്രമുഖന്റെ അടുക്കലേക്കു വരികയും നാരായണസ്വാമിയുടെ വരവിനെക്കണ്ടു പുഞ്ചിരിയടക്കി എന്താണ് നാരായണൻ വന്നത്. ദൂതൻ

ഇവിടെ ഉണ്ട്. ഇത്രന്നു സഹായി ആക്കി ഞാൻ ചെച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നരിനക്കേട്ടു നാരായണൻ പറഞ്ഞതെന്തെന്നാൽ. അല്ല യോ അസുരശാപ! സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഇത്രനില്ലാതെ സ്വർഗ്ഗം അരാജകത്വം ഭവിച്ചു നന്നായിരായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ഇത്രനെ ഇനിയെങ്കിലും വിട്ടയച്ചുകൂടെ. എന്നതിനക്കേട്ടു സഹസ്രമുഖനും ഹേ നാരായണ നിന്റെ ദൂതൻ പറഞ്ഞതു ഇത്ര പൊ വിടാത്ത ഭാഗം യുദ്ധത്തിന്നു ഒരുങ്ങി വെ സന്യസ്തനായി ഭയിസംഹാരത്തിന്റെ മരകരയിൽ വരണമെന്നാണു നിന്റെ കല്പന എന്നാണ് എന്നോടു പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ ആയതു കഴിഞ്ഞോട്ടെ എന്നോടാചിച്ഛാണ് ദൂതനെ ഇവിടെ പിടിച്ച് വെച്ചത്. അങ്ങിനെയുണ്ടെങ്കിൽ ഒരുങ്ങുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. എന്നു പറഞ്ഞതിനക്കേട്ടു നാരായണനും ആവശ്യം ഇത്രനെ വിട്ടുകിട്ടേണമെന്നു ഉള്ളു. ആയതിന്നു സമ്മതമില്ലാത്ത ഭാഗം യുദ്ധം ചെയ്യുക എന്നല്ല മാറ്റമുള്ളു. എന്നു ഉപായരൂപേണ കഷ്ടം വരുവാനുള്ള വാക്കുകളെപ്പറയുകയും അതു കേട്ടു സഹസ്രമുഖനും അഭിമാനത്തെ നടിച്ച് എന്നു യോപ്പട്ടു നാരായണൻ അപേക്ഷ പറയുകയാണെന്നു ഉറപ്പിച്ച് ഇത്രനെ കാരാഗൃഹത്തിൽ നിന്നു വരുത്തി ശൃംഖല വെട്ടി. എന്നാൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുക എന്നു പറഞ്ഞു നാരായണസ്വാമി ഒരുമിച്ച് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും നാരായണസ്വാമി ഇത്രനെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു താൻ ചൈതന്യത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. സഹസ്രമുഖനെ നിഗ്രഹിക്കണമെങ്കിൽ ദേവമുനീവൃന്ദങ്ങളാൽ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നും നമ്മുടെ അംശജാതനായ ഭഗവതാത്മജൻ ശ്രീരാമനാൽ ഒരു സമയം സാധിച്ചു എന്നു വന്നേക്കുമെന്നും ത്രിമൂർത്തികൾക്കു കൂടി ആലോചിച്ചു അവിടെചെന്നു സങ്കടംപറയുവിൻ എന്നു ദേവമുനീവൃന്ദങ്ങളെ അയോദ്ധ്യക്കയക്കുകയും മഹാഷികരം ഒരുമിച്ച് ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോടുകൂടി ചെന്നു രാമസ്വാമിയെക്കണ്ടു ശാണം രാഘവ എന്നൊപ്പാലെയുള്ള ദേവകളും മഹാഷികളും ശത്രുക്കളാൽ ദുഃഖിതനായായി സങ്കടത്തിൽപ്പെട്ടാൽ സത്യബാഹത്തിൽ പോയി

ബ്രഹ്മദേവരെക്കണ്ടു സങ്കടനീവൃത്തിചെയ്യും. ബ്രഹ്മദേവരാൽ നീവൃത്തിയില്ലെങ്കിൽ വൈകുണ്ഠവാസനായ നാരായണസ്വാമിയെക്കണ്ടു കാളും നീവൃത്തിക്കും. നാരായണസ്വാമിയാൽ നീവൃത്തിയില്ലെങ്കിൽ കൈലാസവാസനായ പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ നീവൃത്തിക്കും. ഇങ്ങിനെ ത്രിമൂർത്തികളാൽ നീവൃത്തിപ്പാൻ പ്രയാസമെന്നുവന്നാൽ അയോദ്ധ്യയിൽ വന്ന ക്ഷത്രിയ രാജാക്കളാൽ നീവൃത്തിക്കും. ഇങ്ങിനെയാണ് സാധാരണയായി ഞങ്ങൾ രക്ഷപ്പെടുവരുന്നതു. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കുള്ള സങ്കടം എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ഭയിസാഗരത്തിന്നുമദ്ധ്യേ ത്രൈലോക്യപുരിയെന്ന അസുരപുരിയിൽ അസുരേശ്വരനായ സഹസ്രവലംഭനാഥൻ എന്ന അസുരനാൽ അനുഭവിക്കുന്ന ദുഃഖം ഇന്നവിധത്തിലാണെന്നു പറഞ്ഞറിയിപ്പാൻ അസാധ്യമാണ്. എന്നു പിടിച്ചുകെട്ടി അനേകകാലം കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടുവെച്ചിരുന്നു. ശ്രീനാരായണസ്വാമി ഉപായരൂപേണ ഔദാര്യമായ വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു എന്നു വിട്ടുവിട്ടുകൊണ്ടുവന്നു. മേലിൽ കുറേക്കാലംകൂടെ സഹസ്രമുഖൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതായാൽ പ്രപഞ്ചം നിഷ്പ്രപഞ്ചമായിത്തീരും. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടി ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു സങ്കടരക്ഷചെയ്തുതരണം. എന്നു ഇന്ദ്രൻ അപേക്ഷിക്കുകയും അതുകേട്ടു ശ്രീരാമസ്വാമി ആവട്ടെ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ട. ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു നിങ്ങളെ ഞാൻ രക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. എല്ലാവരും അവരവരുടെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കു പോകുവിൻ എന്നു ദേവമുനികളെ മടക്കി അയച്ചു അനന്തരം സൈന്യസമേതം വരണമെന്നു ലങ്കേധിപനായ വിഭീഷണനും കിഷ്കിന്ധാധിപനായ സുഗ്രീവനും ദൂതന്മാരെ അയച്ചു. ദൂതന്മാരുടെ വാക്കിനെക്കേട്ട ഉടനെ വിഭീഷണനും സുഗ്രീവനും തങ്ങളുടെ പടകളോടുകൂടി അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നു ശ്രീരാമസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു വിനയനവിതന്മാരായി നില്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു പ്രജകളെല്ലാം ക്ഷേമമെന്നുകരുതുന്നു. നിങ്ങളെ കണ്ടിട്ടു കരാദിവസമായി. നിങ്ങളുടെ രാജധാനിക്കു വിശേഷിച്ചു വല്ല ശത്രുവൊധയുമുണ്ടോ. എന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ എനിക്കു നേ

ലുപ്തനാരുള്ളതിൽ മാലുവാൻ എന്ന ഭിതീയപുത്രൻ പത്നിയായ ഭവതാരി എന്നവൾ സാഗരസ്താനത്തിനായി ലങ്കയിൽവടഗോപുരത്തിനെതിരെ ജവത്തിൽ ഇറങ്ങി സ്നാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നമദ്ധ്യേ ആകാശവീഥിയിൽ വിമാനചാരിയായിപ്പോകുന്ന ഒരുസുരൻ ഇവളെക്കണ്ടു എടുത്തു വിമാനത്തിൽവെച്ചു കൊണ്ടുപോയ വിവരം ഭവതാരിയുടെ ദാസികൾ വന്നു പറഞ്ഞറിയുകയും അതുകേട്ടു ഞാൻ ഉടനെ അനേകദൂതന്മാരെ പൂർവ്വദക്ഷിണപത്രിമാന്തരമായ നാലുദിക്കിലേക്കു അയക്കുകയും അതിൽ ദക്ഷിണദിക്കിലെ അനേകജനത്തിന്നു പോയി മടങ്ങിയ ദൂതൻ വന്നു ദധിസാഗരാനന്തരം തെക്കുവിന്നു മദ്ധ്യേ ത്രൈലോക്യപുരിയെന്ന ഒരു പട്ടണമുണ്ടെന്നും അവിടെ സഹസ്രമുഖൻ എന്ന ഒരു അസുരരാജാവുണ്ടെന്നും അവന്റെ പുത്രന്മാരിൽ ഒരുവൻ കൊണ്ടുപോയി അവളെ ചിറയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നെന്നും അവന്റെ പരാക്രമം ബ്രഹ്മമത്തേവരപ്രതാപിയാണെന്നും അവനെ ജയിക്കുന്നത് ത്രിമൂർത്തികളാലും അസാദ്ധ്യമാണെന്നും ഇന്ദ്രനെ ബഹുകാലം അന്ധമന്ദിരത്തിൽ ഇട്ടുവെച്ചിരുന്നു എന്നും കേൾപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. മേലിൽ ആ സ്ത്രീയെ നമുക്കു വേണമെന്നില്ല. എങ്കിലും ഇവിടുത്തെ ദാസനായ എനിക്ക് ഇങ്ങിനെ ഒരുപരാനം അനുഭവിച്ചിരിക്കേണ്ടിവന്നുവെല്ലോ എന്നുള്ള വേദനയെ അനുഭവിച്ചിരിക്കുന്ന സമയമാണിപ്പോൾ. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ വിഭീഷണം! അത്യന്തമുണ്ട്. സഹസ്രമുഖൻ എനിക്ക് ശത്രുവും നിനക്കു ക്രിത്രിമശത്രുവും ആയിത്തീർന്നുവെല്ലോ. ഇന്ദ്രാദികൾ സഹസ്രമുഖനെ വധിച്ചതരേണമെന്നു ഏന്നോടപേക്ഷ ചെയ്തതും കഴിയുന്നവണ്ണം നോക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു ഇന്ദ്രനെ അയച്ചശേഷമാണു നിനക്കും സുഗ്രീവനും ആളയച്ചത്. എന്നുപറഞ്ഞു സുഗ്രീവന്റെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതു കേട്ടു സുഗ്രീവൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ സഹസ്രമുഖൻ ലോകത്തെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ദുഷ്ടാശ്ത്രിയാണെന്നുതന്നെയല്ല നമ്മുടെ ലങ്കേശ്വരനായ വിഭീഷണനു അത്യന്ത ദുഃഖവും അപമാനത്തെയും ദാനംചെയ്യവനുണ്ട്. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണനോടു ഭഗവാൻ ഹേ ലങ്കേശ്വര ഒരു കാലത്ത് നീ എന്റെ അ

പരമാർത്ഥം നിവൃത്തിയുണ്ടെന്നാണ്. ആയതുകൊണ്ട് ഈ ഒരു അപമാനം നിങ്ങളെപ്പറ്റി എനിക്കാണ്. ആയതുകൊണ്ട് പടകളോടുകൂടി വാഗത്തിൽ പോകുകതന്നെ. എന്നു പറഞ്ഞു ഹനുമന്റെ സമീപത്തിൽ വിളിച്ചു മാരുതൻ ഇപ്പോൾ നാം നിശ്ചയിച്ചു പോകപ്പെടുന്ന ഈ യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുജനം വന്നുമാ എന്ന് കരുതുന്നവരെ ആലോചിക്കുക. എന്നതിനെക്കൂടി ഹനുമൻ കാലാകാലങ്ങളെ ശ്രദ്ധിക്കുകയായി ആലോചിച്ചു പറയുന്നു. സഹസ്രമുഖനാ മരണം അടുത്തിട്ടുണ്ട് എങ്കിലും സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ സായുധത്താൽ മരിക്കുമെന്നുള്ള ലക്ഷണം പുത്തിയതിക്കുണ്ടെന്നില്ല. എങ്കിലും സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ സംന്നിദ്ധ്യവിശേഷത്താൽ മോക്ഷമാതാവായ ശക്തിയാൽ മരിക്കുമെന്നുണ്ടു കാണുന്നത്. എന്നു മാരുതി പറഞ്ഞതിനെക്കൂടി ഭഗവാൻ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി ആവട്ടെ പരീക്ഷിക്കുകതന്നെ എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനോടുകൂടി പോകപ്പെട്ട നടക്കൊള്ളുകയും അങ്ങിനെ ലവണസാഗരതീരത്തിൽ എത്തുകയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ വിഭീഷണനോടു, അല്പമേ വിഭീഷണം അനുശ്രയിച്ചിട്ടിന്നു പട്ടപ്പെട്ട ഇതുവരെ നാശാപകാരണ വന്നു സമുദ്രതീരത്തിൽ എത്തി. ഇവിടെനിന്നു അസുരപ്രഭുക്കൾ പോകണമെങ്കിൽ ഈ ലവണസമുദ്രം കടന്നാൽപോര. ഇതുപോലെ ലവണം, ഇഷ്ടം, സുര, സപ്തി, ദധി എന്നിങ്ങിനെ അഞ്ചു സമുദ്രങ്ങൾ വെച്ചു ദധിസാഗരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലാണ് സഹസ്രമുഖന്റെ പട്ടണമായ ത്രൈലോക്യപുരി. ആയതിലേക്കു സമുദ്രം കടന്നുപോവാൻ മാർഗ്ഗമെന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും അതുകേട്ടു വിഭീഷണൻ ശമനം സ്വരമിൻ ലോകവിശ്രുതനായ മാരുതി ഇരിക്കെ നിന്തിരുവടിക്കു വാഹനഭരദിഗ്ഗം വരുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, അടിയന്റെ വിമാനത്തിൽ ആരോഹിച്ചാലും പോകാൻ ആ നാക, രഥവർണ്ണമാകിയ നിന്തിരുവടി അടിയനെ പരീക്ഷാർത്ഥം ചോദിക്കുകയാകുമെന്നു എന്നതിനെക്കൂടി ഭഗവാൻ ഹനുമന്റെ സമീപത്തിൽ വിളിച്ചു നമുക്കു പോകുവാൻ മാർഗ്ഗമെന്തെന്നു ചോദിച്ചു ഉടനെ ഹനുമൻ വിശുദ്ധപാമുട്ടത്തു തന്റെ വ

ലത്തേച്ചുമലിൽ ശ്രീരാമസ്വാമിയേയും ഇടത്തെ ചുമലിൽ ലക്ഷ്മണനെയും എടുത്തുവെച്ചു ആകാശത്തെ നിബിഡീകരിച്ചുനോക്കിയതിൽ ത്രൈലോക്യപുരി എന്ന പട്ടണം തന്റെ കാക്കൽ റാ എന്നു വരച്ചതുപോലെ തോന്നി. ബാക്കിയുള്ള സുഗ്രീവാദികൾ രാജസവിരന്ദരരല്ലാം വിഭീഷണന്റെ വിമനോരൂഢനാശാചി ആകാശമണൽ ഗമിച്ചു ത്രൈലോക്യപുരിയുടെ ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു സമീപത്തുള്ള കൃഷ്ണശാലത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ പടർച്ചിട്ടിരിക്കുന്ന ശിലാലാപനിയും ആദ്യനാദവും ചെയ്തു. ആ ശബ്ദം കേട്ട സഹസ്രമുഖന്റെ റോന്മാർവന്നു രാമാദികളെക്കണ്ടു സമീപത്തുവന്നു നിൽക്കും ആരാണ്? എന്തിനാണൊണ്ടു ഇവിടെയെന്നു. എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു ചിരപരയുവാൻ കല്പിച്ചു. അതുകേട്ട ലക്ഷ്മണൻ ഹരമാശ്വസനം ചെയ്തു. ഹെ ചാരണന്മാരെ ഞങ്ങൾ ആരെന്നുവെച്ചാൽ അവതുകേടി വിസ്മയമായ ഭേദബലത്തിൽ അവന്മാരെ രക്ഷയാനിയുണ്ട്, അതിൽ ശ്രേഷ്ഠതയോടുകൂടിയ സ്വർഗ്ഗമുപയോഗമായ അയോദ്ധ്യ എന്ന പട്ടണത്തെ ഭരിച്ചുവരുന്ന ചക്രവർത്തിയായ രാമസ്വാമിയാണിത്. ഞാൻ സ്വാമിയുടെ അനുജനാണ്. എന്തിന്നു നാമം ലക്ഷ്മണനെന്നാണ്. അതാ നോക്കുക അദ്ദേഹം വിഭീഷണനെന്ന ലക്ഷണപരനാണ്. ലവണസാഗരത്തിൽ തമിഴ് ലക്ഷ്യമായ രാജധാനിക്കുടിപന്നാണ്. അതാ ഇടുത്തുവശമായി നിൽക്കുന്നവൻ കിഷ്കിന്ധാധിപനായ സുഗ്രീവനാണ്. ബാക്കിയുള്ളവരെല്ലാം സൈന്യങ്ങളാണ്. ഞങ്ങൾ ഇവിടെക്കു വരവാനുള്ള കാരണം വിഭീഷണപുത്രനായ മലയുവാൻ എന്നവന്റെ പത്നിയായ ദേവതാരി എന്ന സ്ത്രീയെ സഹസ്രമുഖന്റെ പുത്രന്മാരിൽ ഒരാൾ ചീറുകൊണ്ടുവന്നു ഇവിടെ വെച്ചിരിക്കുന്നതായി അറിയുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു മയ്യോടുകൂടി സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടുവന്നു വിഭീഷണന്റെ പാദത്തിൽവിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ് നല്ലത്. അങ്ങിനെ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ മേലാൽ സഹസ്രമുഖൻ എന്ന നാമമല്ലാതെ രൂപംകൊണ്ടു ഇടവരുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഈ വിവരം ഉത്തരം കേൾക്കേണ്ടതായ രാമസ്വാ

മിയുടെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞയച്ചതായി നിങ്ങളുടെ രാജാവിനെ കേൾപ്പിക്കുക മന്നു ചാരണന്മാരോടു പറഞ്ഞയച്ചു. ആ വിവരം ഓറന്മാർ പോയി സഹസ്രമുഖനെക്കണ്ടു രാമദീകർ വന്നതിനുള്ള കാരണത്തെ പറഞ്ഞറിയിച്ചു. അതു കേട്ട സഹസ്രമുഖൻ തന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ ബാണനെ വിളിച്ചു ചാരണന്മാർ പറഞ്ഞവണ്ണം താൻ പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു മന്ത്രി ശരണം, ത്രൈലോക്യപുരന്തരം ഇതിനെപ്പറ്റി ആലോചിപ്പാനെ അവകാശമില്ല. മനുഷ്യമെന്നുവെച്ചാൽ കൃമികീടസദുശന്മാരാണ്. അവരുടെ സഹായികൾ നിരായുധപാണികളായ വാനരങ്ങളാണ്. വിഭീഷണൻ എന്നവൻ രാക്ഷസനാണ്. രാക്ഷസൻ മനുഷ്യനെ വണങ്ങേണമെങ്കിൽ ശുദ്ധമേ നിസ്സാരനായിരിക്കണം. നമ്മുടെ പടകളിൽവെച്ചു ഒരുവനെ അയച്ചാൽ ഇദ്ദേഹം നൈന്യങ്ങളെല്ലാം ആയവനു ഭക്ഷണത്തിന്നു പോരും. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു സഹസ്രമുഖന്റെ മാതുലനായ മഹിഷാസുരൻ ഫെ ബാണം! നീ വിവരം അറിയാതെ വല്ലതും പറയരുത്. വിഭീഷണൻ എന്നവനെ ഞാനറിയും. ആയവൻ ലക്ഷ്മണനാണ്. ശേഷമുപനായ രാവണൻ എന്നവന്റെ അനുജനാണ്. രാവണൻ ബ്രഹ്മദത്തവഞ്ചലാസഹിതപ്രതാപനായിരുന്നു. അവൻ ത്രിലോകങ്ങളേയും ജയിച്ചവനായിരുന്നു. അങ്ങിനെ ഉള്ള രാവണനെ ക്ഷത്രിയഗോത്രസംജാതനായ രാമൻ എന്നവനാണ് വധിച്ചതു എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. വിഭീഷണനു ലക്ഷാധിപത്യം കൊടുത്തതു രാമനാണ്. ദേവരക്ഷാത്മം ഹരിഹര പിരിഞ്ഞാദികളുടെ കലാശജാതനായി ജനിച്ചവനാണ് രാമൻ എന്നും, ദേവശാസംഭവന്മാരാണ് വാനരങ്ങളെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ ആഞ്ഞയച്ച ലംഘനം ചെയ്താൻ ത്രിമുത്തികളാലും അസാധ്യമാണ്. വായുവും കൂടെ സമ്മതമില്ലാതെ നമ്മുടെ പട്ടണത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതല്ല. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ മനുഷ്യരും കപികളും രാക്ഷസന്മാരും ലവണം, ഇക്ഷു, സുര, സപ്തി, എന്നു പതുസ്സു ഉദ്യം കടന്നു അഞ്ചും സമുദ്രമായ പതിനഞ്ചു ലക്ഷം യോജനവിസ്താരമുള്ള ദേശീസംഗമരേഖയുള്ള ഈ പട്ടണത്തോടു വരണം

മെങ്കിൽ അവർ എത്രത്തോളം പ്രബലന്മാരായിരിക്കണം. സമത്വമാണെന്നുള്ളതിലേക്കു സാക്ഷി വേറെ വല്ലതും വേണമെ. ആയതുകൊണ്ടു ശത്രുത ഒഴിപ്പാനുള്ള ശാസ്ത്രത്തെ ചിന്തിക്കുകയാണ് നല്ലത് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു സഹസ്രമുഖൻ ക്രോധിച്ചുപോന്നു! ഹെ നിന്തിരുവടിയുടെ നാമം പോലെതന്നെയാണ് കാര്യവും. ശുദ്ധമെ മഹിഷത്തിന്റെ ബുദ്ധിതന്നെയാണ്. ശ്രീമുത്തുകൾ എന്റെ നാമം കേട്ടാൽ കിട്ടുകിടവിറക്കും എന്നുമാത്രമല്ല അവർ ഒരു അപതാരമായ വേഷം കെട്ടിയാൽ ഞാൻ മരിക്കുമെന്നു വിഭീഷണന്റെ ജനനം രാക്ഷസനെന്നല്ലാതെ സ്വഭാവം പതുപ്രായമാണ്. പിന്നെ ആരാണ് കരസ്ഥം തിന്നുന്ന കപികളുടെ നമ്മുടെതിക്കുന്നതു. കരണ്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ വാവി എന്ന ഒരുവൻ ഉണ്ടായെന്നു. അപന നമ്മു മാം സശാധയിൽ കാക്കയാട്ടുവാൻ ഭാണ്ടി താമസിപ്പിച്ചിരുന്നതു ഓർമ്മയില്ലായെന്നു. ഭോഷതപം പറയാതെ ഇരിക്കുക. മേലിൽ ഇപ്രകാരം സഭയിലിരുന്നു പറയരുത്. ഓർമ്മ വെക്കണം എന്നതിന്നു ശേഷം ഭഗവാൻ ഹനമാന വിളിച്ചു അല്ലയോ മാരുതെ വൃഥാ കാലം പോകുന്നു. സഹസ്രമുഖന്റെ ചാർണന്മാരോടു വിവരം പറഞ്ഞയച്ചും സഹസ്രമുഖന്റെ മനസ്സറിവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഇവിടെനിന്നു ഒരു ദൂതു പോയി സഹസ്രമുഖന്റെ അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞു മടങ്ങുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ അതിവേഗത്തിൽ പോയി സഹസ്രമുഖന്റെ രാജധാനിയിൽ വന്നു സിംഹാസനത്തിന്റെ മുന്നിലായിൽ തന്റെ വാൽ മടക്കി സിംഹാസനത്തിന്നു ശെരിക്കിരുന്നു ശ്രീരാമരഥം എന്നു ജിപിക്കുകയും അതുകേട്ടു സഹസ്രമുഖൻ; ഹെ കപെ നീ ആരാണ്. എവിടുന്നു വരുന്നു. ഹരിഹരവിമിശ്യാദികൾ എന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ സഭയിലേക്കു വരുന്നതല്ല. അങ്ങിനെ ഇരിക്കുക, നീ ഒരു കരണ്ൻ ബുദ്ധിയില്ലാതെ എനിക്കു നേരിട്ടു വല്ല മടിച്ചിരുന്നതു ആലോചിച്ചാൽ നിന്റെ ശിരസ്സേറന്നു ചെയ്യുകയാണ് വേണ്ടതു് എങ്കിലും വിവരം അറിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ ആവശ്യം. ആയതുകൊണ്ടു പരമാത്മം പറയുക എന്നു പോ

ദിച്ചതിന്നു ഹനമാൻ പറയുന്നു. ഹെ അസുരാധമ ഞാൻ ശ്രീ രാമസ്വാമിയുടെ ഭൂതനാണ്. എന്റെ നാമം ഹനമാനെന്നാണ്. മായാമാനുഷനായ രാമസ്വാമിയുടെ വൈഭവം നീ അറിയുമോ. നിന്നെ ജയിച്ചു നിന്റെ അടുക്കൽ കല്പം വാങ്ങിയിരുന്ന ശ്രീ ലോകപുരന്ദരനായ രാവണനെ കുടുബത്തോടുകൂടി നിഗ്രഹിച്ചു ധർമ്മസ്ഥാപനം ചെയ്യവന്നാണ് ശ്രീരാമസ്വാമി. ദധിസംഗരമല്ലെന്ന് നിരക്കരകാക്കികളും ജളപ്രഭുക്കളുമായ അസുരന്മാർക്കു രാജാവാരണന്നുള്ള അഭിമാനത്തോടുകൂടി മൃഗപ്രായേണ ജീവിക്കുന്ന നീ വൃഥാപിൽ ഭഗവാന്റെ പ്രബലത മനസ്സിലാക്കുവതെ ഞെളിയേണ്ടുന്നവശ്യമില്ല. മേലിൽ ജീവിച്ചിരിക്കേണമെന്നു മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ വിഭീഷണനെന്ന് ലക്ഷേശ്വരന്റെ മകൻ മാല്യവാൻ പത്തിയായ ദേവരാഠിയെ കൊണ്ടുവന്നു വിഭീഷണൻ പാദത്തിൽ വിട്ടു നമസ്കരിക്കുക എന്നതിനേക്കൂട്ടു സഹസ്രമുഖൻ, ഹെ മക്കടാധമ, സഭ അറിയാതെ സംസാരിച്ചാൽ തല പോകുമെന്നു ഓർമ്മ വെക്കണം. രാമനെ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. തന്റെ പത്തിയെ അന്യനു കൊടുത്തു അനന്തരം അവളെ പത്തിയായിരിച്ചുവന്നുണ്ടത്രെ. നീ അത്ര സമർത്ഥനായ രാമന്റെ ഭൂതനല്ലയോ? ധാര്യപുത്രനാകയാൽ നിന്റെ പിതാവു എന്റെ മിറം അടിക്കുന്നവനാണ്. വിഭീഷണൻ ജ്യേഷ്ഠനെക്കാലിച്ച് രാജ്യത്തെ അപഹരിച്ചുവന്നാണ്. ചിറ വിട്ടുവാൻല്ല സ്ത്രീയെ കൊണ്ടുവന്നത്. രതിക്കാര്യം ഞാൻ. വിചാരിച്ചാതെ യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുന്നപക്ഷം ഇതര ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നുണ്ട്. എന്നു പറയുക എന്നതിനെക്കൂട്ടു ഹനമാൻ മടങ്ങി സ്വാമിപക്കൽവന്നു സഹസ്രമുഖന്റെ അഭിപ്രായത്തെപ്പറഞ്ഞറിയിച്ചു. സഹസ്രമുഖൻ തന്റെ പ്രധാന മന്ത്രിയായ ബാണനെ വിളിച്ചു കേട്ടില്ലയൊ ബാണ ഒരു കുരങ്ങന്റെ വാക്കുകൾ. മേലിൽ ഭേദത്തോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു ഫലമില്ല. കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ വേണ്ടുന്ന സൈന്യങ്ങളോടുകൂടെച്ചെന്നു ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു വരിക. എന്നതു കേട്ടു ഉടനെ ബാണൻ സൈന്യയുക്തനായി പുറപ്പെട്ടു മഹാരഥമേരി ശിലാബാണപുരണിയായി അട്ടഹാസം ചെയ്തു പടനിലത്തിൽ വരിക

യും ബാണന്റെ വരവിനെക്കണ്ട ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനെ വണങ്ങി ഇവനോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ അടിയുന്നു കല്പന തരണമെന്നു പറയുകയും അതുപ്രകാരം വീല്പും കൊടുത്തു സുഗ്രീവപ്രഭുതികളോടു കൂടി അയക്കുകയും ബാണൻ കൊണ്ടു വന്ന ഈന്ത വെള്ളം അസ്പർശ്യപ്പെട്ട കള അംഗുലൻ, നീലൻ, നീലംഗൻ മുഖമധ്യം കീഴി വധിക്കുകയും അതു കണ്ട ബാണൻ മരണത്തെ ലക്ഷ്മണന്റെ നേരെ നടത്തുന്നതിനെക്കണ്ടു ഹനുമന്റെ ഭ്രമത്തിൽനിന്നു അനന്തദിവ്യസായകങ്ങളെ തെടുക്കുകയും ബാണൻ അതിനെത്തട്ടി മുളള ബാണങ്ങളെ ലക്ഷ്മണന്റെ പേരിൽ കൊടുക്കുകയും ഇങ്ങിനെ അഭയാന്ത്രം അനന്തബാണങ്ങളെ ശരവർഷം ചെയ്തു മൂന്നു ദിവസം അഹര രാത്രം ഇടവിടാതെ യുദ്ധം നടത്തിയതിൽ ബാണൻ യാതൊരു ദോഷമാഹാദികളില്ലാതെ പേരും നടുങ്ങേമൊ സിംഹനാദം ചെയ്തു അതു കണ്ട ലക്ഷ്മണനും ഇവനെത്താൻ അതുതമാണ്. ബാണൻ അസ്രം പെട്ടു മരക്കാരെപ്പോലുള്ള അവകാശമെന്ത്? ആയതിന്റെ പരമാത്മം അറിയാതെ യുദ്ധം ചെയ്തു പ്രശോജനമില്ലെന്നുവോചിച്ചു നില്ക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു അശരീരിവാക്കുണ്ടായി. എന്തെന്നു ചൊല്ലാൻ, ബാണന്റെ ഗളത്തിൽ ഒരു ശിവലിംഗം ഇരിപ്പുണ്ട്. കാരണം ലിംഗധാരിയായ ഒരു അന്യോന്യിയ ഇവൻ എടുത്തു കഴുത്തുമ്പോൾ ആ ശിവലിംഗം കഴുത്തിൽ ഉറച്ചിരുന്നതാണ്. ആയതു കൊണ്ടു പാത്ര പദാസ്രം കൊടുത്താൽ ലിംഗം പുറത്തു വരും. ആയതിനെ സമുദ്രത്തേക്കറിഞ്ഞു അനന്തരം ബാണനെ വിഗ്രഹിക്കുക. എന്നതിനെപ്പോഴു ഇതും സ്വാമികാരന്യായം. എന്നു സന്തോഷിച്ചു പാത്രപദാസ്രം കൊടുത്ത ശിവലിംഗത്തെ പുറത്തു വരത്തിലാഗരത്തിനിട്ടു അനന്തരം ബാണനെ വധിച്ചു ജന്മഭരി അടിക്കുകയും അതു ബാണം സഹസ്രമുഖൻ പോട്ടു തനിക്കുള്ള സൈന്യങ്ങളിൽ അയയ്ക്കു വെള്ളംപടകളേയും പുത്രനായ ചന്ദ്രഗുപ്തനെയും യുദ്ധത്തിന്നയക്കുകയും ചന്ദ്രഗുപ്തൻ ബ്രഹ്മണ്യം നടക്കുമ്പോൾ രണ്ടാളാ അടിച്ചു യുദ്ധങ്ങളിൽ വരികയും ശ്രീരാമസ്വാമി ഇവനോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ആരെയാണ് അയക്കേണ്ടതെന്നു ആ

പ്രമാണിക്കുന്ന മദ്യേ ഇവനാണ് വിഭിഷണന്റെ ശത്രുവെന്നു
 മംദ്യവന്റെ പത്നിയെ കളവു ചെയ്യുന്നതു
 വന്നാണെന്നും ഇവനു പത്മകാമള എന്ന ഒരു പത്നിയുണ്ടെന്നും
 ആ സ്ത്രീ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ ഉപാസനാമുത്തിയായ ബ്രഹ്മാവി
 ന്റെ മുമ്പമത്രാത്ത ധ്വനിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ചന്ദ്രഗുപ്തൻ ശത്രുനി
 ഗ്രഹംചെയ്തു മടങ്ങുന്നവരെ ഏകാഗ്രമാനസിയായി ധ്വനിക്കുന്നു
 എന്നും അതു ആരെന്നൊച്ചെയ്യും അന്നിമിത്തം ജയത്തെ പ്രാപ്
 ത്തിക്കുമെന്നും ആയതുകൊണ്ടു ചന്ദ്രഗുപ്തനോടു യുദ്ധംചെയ്തു
 അവസരത്തിൽ മരുവൻ പോയി പത്മകാമളയുടെ ജപത്തെ വി
 ഛ്ഛം വരുത്തണമെന്നും എന്നാൽ ഇവനെ ജയിക്കുമെന്നും ആകാ
 ശവീഥിയിൽനിന്നു ഭരതരീമിവാണി ഉണ്ണാകുകയും അതു കേട്ടു
 ഭഗവാൻ വിഭിഷണപുത്രനായ മംദ്യവനെ യുദ്ധത്തിന്നയച്ചു അ
 നന്തരം മാരുതിയെ വരുത്തി. ഭഗവാൻ, മാരുത! നീ അതിവേ
 ഗത്തിൽ ചെന്നു അണിമറ എന്ന സിദ്ധിയാൽ ആരും അറിയു
 തെ പത്മകാമള ഇരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിൽ കടന്നു ജപത്തെ വി
 ഛ്ഛം വരുത്തി അതിവേഗത്തിൽ മടങ്ങുക എന്നു പറഞ്ഞു ഹനമാ
 റെ അയക്കുകയും ഹനമാൻ അതിവേഗത്തിൽ അണുപ്രമാണമു
 യ രൂപത്തെ വഹിച്ചു ആരും അറിയായെ നടന്നു പത്മകാമളയ
 ടെ ഗൃഹത്തിൽ കടന്നു നോക്കിയതിൽ ഗൃഹത്തിന്നു പുറമെ നാ
 ലുഭാഗവും അനേക വില്ലാളികളും പത്മകാമളയുടെ നാലുഭാ
 ങ്ങളിലും അനേക അസുരസ്ത്രീകളും അതിജാഗ്രതയായി കാവചീ
 രിക്കുകയും മദ്യേത്തിൽ പത്മകാമള ഏകാഗ്രമാനസയായി ജപി
 ക്കുന്നതും കണ്ഠജപത്തെ മുടക്കുവാൻ മാർഗ്ഗം എന്തെന്നുപ്രമാണി
 ച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇവിടെ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ കൊണ്ടുവന്ന പടക
 ലോടുകൂടി മംദ്യവന്റെ പടകൾ തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും മം
 ദ്യവന്റെ സൈന്യങ്ങൾ ക്ഷീണിക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു
 സ്വഗ്രീവന്റെ പടനായകനായ നീലനെ അയക്കുകയും നീലൻ
 അത്യന്തമായ ഒരു വൃക്ഷത്തെ പറിച്ചു പടയിടയിൽ കടന്നു അ
 സുരപ്പടകളെ അടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനെ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ കണ്ടു
 നീലന്റെ നേരിട്ടു മഹം നടത്തിവന്നു അനേകന്മാങ്ങളെ പ്ര

ഞാൾക്കുകയും അതു കണ്ട മാലുവാൻ നേരിട്ടു തമ്മിൽ അന്യോ
 ന്യം അതികഠിനമായ യുദ്ധം നടത്തുകയും അങ്ങിനെ യുദ്ധം നട
 ക്കുന്നതിന്നു മദ്ധ്യേ അവിടെ പത്മകോമളയുടെ ഗൃഹത്തിൽ സമ
 യം നോക്കിയിരുന്ന മാൽതി ഒരു എന്തുത്തെ പുഴുതി പത്മകോമ
 ളയുടെ സമീപത്തിലിട്ടുകയും ആ എന്തുശക്തിയാൽ അവിടെ കര
 വലുണ്ടായിരുന്ന അസുരസ്ത്രീകൾ അന്യോന്യം കലഹിച്ചു അതി
 കഠിനമായി നിലവിളിക്കുകയും ഈ കലശൽ നിമിത്തം പത്മകോ
 മളയുടെ ധ്യാനത്തിന്നു വിഘ്നം വന്നു താനും നിലവിളി തുടങ്ങുക
 യും ചെയ്തു. ഇവിടെ യുദ്ധക്കുളത്തിൽ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ്റെ ഭരണം തക
 ൾന്നു ശിഖ മുറിച്ചു അവസാനം ബ്രഹ്മാസുതന്മാൽ തലയറുത്തു വാ
 യുക്കണ തൊടുത്തു ശിരസ്സിനെ സഹസ്രമുഖൻ്റെ രാജധാനി
 യിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇടിയിടുകയും അതു കണ്ട സഹസ്രമുഖൻ
 വിധിച്ചു ബ്രഹ്മണ്യം കിട്ടുമ്പോൾ മറിയത്തക്ക രണ്ടരേരി അടിച്ചു
 ആയിരം അശ്വങ്ങളെ പൂണ്ട മഹാരഥത്തിൽ ആരോപിച്ചു ആ
 യിരം വെള്ളം പടക്കുളാട്ടു കൂടി പുറപ്പെട്ടു യുദ്ധക്കുളത്തിൽ വരിക
 യും അതു കണ്ട ഭഗവാൻ ശിലബോണപണ്ഡിതയായി ഹനുമ
 ന്ൻ ഗുളത്തിൽ കയറി വില്ലു ആകണ്ഠനും വലിച്ചു ഞാൻ മു
 രുകിയ അവസരത്തിൽ ഒരു അശരീരിവാണി ഉണ്ടായി. അ
 ത്തെന്തെന്നുവെച്ചാൽ, സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിക്കു അറിയാത്തക
 ള്ളം ലോകത്തിവില്ല. എങ്കിലും ഹൃദയതന്മാരെ ഒപ്പിക്കുവാനുള്ള
 പുറപ്പാടാണിത്. എന്നാൽ സഹസ്രമുഖൻ സ്ത്രീകൾ ഒഴിച്ചു മ
 റാറാലും ഏതു വരായുധങ്ങളാലും മൃതാവസ്ഥ അനുഭവിക്കരുതെ
 ന്നു ബ്രഹ്മാവിനോടു പണ്ടു വരും വരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നു തന്നെ
 അല്ല ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാൽ നീ നശിക്കട്ടെ എന്നു വിദ്യാധരസ്ത്രീ
 യായ ചന്ദ്രാക്ഷിയുടെ ശാപം ഏറ്റിട്ടുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു
 ശക്തിയാൽ സഹസ്രമുഖൻ നശിക്കുമെന്നല്ലാതെ നിന്തിരുവടി
 ന്നാൽ മൃതനാവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കും എന്നുള്ള അശരീരിവാ
 ണിയെ കേട്ട ഭഗവാൻ അതിവേഗത്തിൽ ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു
 അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! നമ്മുടെ ശരത്താൽ സഹസ്രമുഖൻ മരണമ
 ന്നുഭവിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നാണു സത്യമായ അശരീരിവാക്യം. ആ

യതുകൊണ്ടു സഹസ്രമുഖനും ഞാനുമായി യുദ്ധം എടുവിടത്തെ ന
ടത്തിവരാം. അതിന്നിടയിൽ നീ അയാദ്ധ്യയിൽ പോയി ജാന
കിയെ വിമാനത്തിൽ ഏറ്റി അതിവേഗത്തിൽ ഇവിടെ കൊണ്ടു
വരണം എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ സുനാമചിഹ്നമായ കണയശി
മോതിരത്തെ ഉൾരി ജാനകിക്കു അടയാളത്തിന്നാക്കിത്തയക്കുക
യും ലക്ഷ്യം അതിവേഗത്തിൽ വിഭീഷണൻ വക്കൽനിന്നു വി
മാനത്തെ തിരിച്ചു ആകാശമാറ്റു നടത്തി അയാദ്ധ്യയിൽ വന്നു
ജാനകിയെ കണ്ടു രിതപാഴി എന്ന കണയശി കയ്യിൽ കൊടുത്തു
വിവരം പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട ഉടനെ മരപസ്രപുഷ്പം എടു
ക്കാതെ പൊപ്പട്ട വിമാനത്തിൽ കയറി മുഹൂർത്തമാത്രേണ ലവ
ണാദികളായ സാഗരങ്ങളെ എല്ലാം കടന്നു പടവിടുതിയിൽ വ
ന്നുചെന്നു. ഇവിടെ ഭഗവാൻ സഹസ്രമുഖനുമായി അതികു
റായ യുദ്ധങ്ങളെ ചെയ്തു അന്യോന്യം അസ്രങ്ങളെ വർഷാര
ചെയ്തും അങ്ങിനെ ഇരുകൾ ഭഗവാൻ സഹസ്രമുഖൻ പട
കളുടെ മേൽ ഒരു മോഹനാസ്രം തൊടുത്തു പടകൾ അന്യോന്യം
സഹസ്രമുഖനെ ശ്രീരാമനാണെന്നു തോന്നി സഹസ്രമുഖനും പ
ടകളുമായി യുദ്ധം തുടങ്ങി പടകളെല്ലാം നശിക്കുകയും മദ്ധ്യേ ഭഗ
വാൻ ജാനകിയെ കണ്ടു വേണ്ടുന്ന മാറ്റങ്ങളെ ജാനകിക്കു ഉപദ
ശിക്കുകയും അതു കേട്ടു ജാനകി കാളരാത്രിയുടെ വേഷത്തെ പൂ
ണ്ടു. കാളരാത്രി എന്നു വെച്ചാൽ ലോകമെല്ലാം നടുങ്ങത്തക്ക ഒ
രു വികൃതരൂപിയാണ്. കരത്തപക്ഷത്തിൽ അമാവാസി ദിന
ത്തിൽ അലംരാത്രിയിലുള്ള അന്ധകാരത്തിന്നു തുല്യമായ വണ്ണ
വും, ആകാശത്തെ നിബിഡീകരിച്ചുക്കുന്നതുകായവും, നരസിംഹ
ത്തിന്റെ ഭന്തങ്ങളോടു മത്സരിക്കുന്ന ഭന്തവും, സമുദ്രപോലെ
വിസ്ഫോരവും ചലനസഭാവത്തോടുകൂടിയ നേത്രവും, രക്തവണ്ണ
ത്തോടുകൂടിയ മുടിയും, മത്തഗജങ്ങളെ കണ്ഡലമായണിഞ്ഞു കാ
ത്തും, അഷ്ടനാഗങ്ങളെ അണിഞ്ഞുള്ള കഴുത്തും, മേഘപേടികളെ
വേർപെടുത്തേണ്ടുന്ന കലവേൽ എന്ന ആയുധത്തെ വഹിച്ചു
കരവും, മൃത്യു അപമൃത്യു എന്ന രണ്ടു ശൃംഖലയെ ധരിച്ചു വക്കോ
ഭഗവാനുത്രിമുക്തികൾ മുതൽ പിപീലികപയ്യന്തും അഹ്ലഭേഹികളെ

വേർപെടുത്തുപറഞ്ഞ അധികാരമുദ്രയും നീലമംലത്തെ മതം
 പിച്ച് വസ്ത്രം ധരിച്ചുള്ള ഇടയും പർവ്വതജാലമായ മന്ത്രിയും കാലൻ
 യമൻ എന്ന ഭടന്മാരും വേതാളമെന്ന വാഹനവും ആയി മരണ
 ത്തിന്റെ തലേദിവസത്തിൽവന്നു പിറോദിവസം മരിക്കാൻപേ
 കുന്ന ശരീരിക്കുള്ള പുത്രമിത്രധനധന്യേസുഖദുഃഖങ്ങളെ മറപ്പിച്ചു
 ഇഹലോകവിവരങ്ങളെ വിട്ട് ദേഹദഹിയെപ്പിരിക്കുന്നവളു
 ണ് കാളരാത്രി എന്നവൾ. ഇങ്ങിനെത്തുള്ള വേഷത്തെപ്പൂണ്ട്
 ജനകി പുറപ്പെട്ട പടനിലത്തിൽ ചരിക്കയും അതുകണ്ട അസുരേ
 ശ്വരനായ സഹസ്രദൂതൻ സൂത്രക്കുയാറാ പ്രതിമയെപ്പോലെ ഭൂ
 മിയിൽ ചീഴുകയും അതുകണ്ട ജനകിയും പതിവ്രതാഗ്നിയെ വള
 ത്തി അസുരനെ ദഹിപ്പിച്ചു ചെത്രപാശപുരി ഭൂമിസംഗമത്തിൽ
 മുങ്ങിപ്പോകട്ടെ എന്നനുഗ്രഹിച്ചു അവിടേനിന്ന ഭഗവാൻ വിഭീ
 ഷണനോടുകൂടിയും മകൻ മാല്യവാൻ തന്റെ പത്നിയായ ദേവ
 താരിയോടുകൂടിയും സുഗ്രീവാദികൾ ഒരുമിച്ചു പുറപ്പെട്ട അയോ
 ധ്യയിൽ വന്നിരുന്നു. അനന്തരം വിഭീഷണനേയും സുഗ്രീവനേ
 യും അവരവരുടെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കയച്ചു താൻ രാജധാനി
 യിൽ സുഖമേ വസിച്ചു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അയോധ്യയിൽ
 വസിക്കുന്ന രജകൻ തന്റെ ഭാര്യയായി ഒരു ദിവസം ശണ്ഡകുടി.
 എടീ! എന്റെ സമ്മതംകൂടാതെ ഇന്നലെ രാത്രിയിൽ അന്യ
 ന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പോയി താമസിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യം എന്നതാ
 യിരുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു മേലിൽ എനിക്കു ഭാര്യയായിരിപ്പാൻ
 നിനക്കു യോഗ്യതയില്ല എന്റെ സ്വജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞാൽ
 എന്നെ ഭ്രഷ്ട് കല്പിച്ചു ജാതിയിൽനിന്നു നീക്കുന്നതിന്നു വാദമില്ല.
 ആയതുകൊണ്ടു നീ ഇവിടെ താമസിപ്പാൻ പാടില്ല. പുറത്തുപോ-
 ഏന്നുപറഞ്ഞു ഭാര്യയെ അടിക്കുകയും അപ്പോൾ ഭാര്യ അയ്യോ ക
 ണവാ! ഞാൻ ഒരു രാത്രിയല്ലെ വീട്ടുവിട്ടു താമസിച്ചിട്ടുള്ളു. നമ്മു
 ടെ രാജാവായ രാമസ്വാമിയുടെ പത്നി സീതയെ ഒരു സംവത്സരം
 അന്യൻ കൊണ്ടുപോയി വെച്ചിരുന്നില്ലേയോ? രണ്ടാമതല്ലെ നമ്മു
 ടെ രാജാവു കൊണ്ടുവന്നു പത്നിയായി വെച്ചു രക്ഷിക്കുന്നതു. അ

വർഷ ഭൂമിപ്പുറയെന്നും ഈ വിഴുപ്പ് തിരുവന്ന നികൃഷ്ടജാതിയായ നമുക്കു ഭൂമിപ്പുറന്നുപോകതു എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കൂട്ട രജകൻ പറയുന്നു. എടീ! ഒരുവൻ അങ്ങിനെ മര്യാദയില്ലാതെ വല്ലതും കാണിക്കുന്നതായാൽ മറ്റുള്ളവർ അപ്രകാരം നടക്കണമെന്നുണ്ടോ? എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭാര്യയെ പുറത്താക്കി ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരം ഓറന്മാർ കേട്ടു അതിവേഗത്തിൽപോയി രാജധാനിയിൽ രാമസ്വാമിയെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു, രജകനും തന്റെ ഭാര്യയുമായി ഉണ്ടായ ശണ്ഠയും തന്നിമിത്തം ഉണ്ടായ സംഭാഷണങ്ങളാ രജകൻ ഭാര്യയെ ഉപേക്ഷിച്ചതും വിവരമായി രാമസ്വാമിയെ കേൾപ്പിച്ചു. അതുകേട്ടു ഭഗവാൻ വലുതായ വിഷണ്ഡഭാവത്തോടുകൂടി രജകൻ പറഞ്ഞ കാര്യം ശരിയാണ്. ജാനകി ഒരു സംവത്സരം പരമ രാവണന്റെ ബന്ധനത്തിൽ ഇരുന്നവളാണ്. ആന്തരം വേദാന്തമെന്നകിലും അപമാനത്തെയല്ല ഭയപ്പെടേണ്ടത്. ആയതുവകാണ്ടു ജാനകിയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. രാജാവു അനീചി ചെയ്താൽ അതിനെപ്പറ്റി പ്രജകൾ വല്ലതും പറഞ്ഞുവെന്നു ക്രോധിക്കുന്നതു ശരിയല്ലെന്നു കരുതി തന്റെ അനുജനായ ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു, അല്ലയോ സൌമിത്രേ! നമ്മുടെ നഗരവാസികളിൽവെച്ചു ഒരു മണ്ണാൻ പറഞ്ഞതു കേട്ടില്ലേ. ആയതുവകാണ്ടു സീതയെ നീ കൊണ്ടുപോയി കാട്ടിൽ വിട്ടു വരണം. അവളെ പത്നിയായി വരിച്ചിരുന്നാൽ അപവാദം ഒരു കാലത്തു നശിക്കുന്നതല്ല. എന്നതിനെക്കൂട്ടു എന്തു ചെയ്യും കർമ്മഭാഷണമെന്ന പറയാനുള്ളൂ എന്നു കരുതി പുറപ്പെട്ടു ജാനകിയെ കൂട്ടി വനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ഗൌതമന്റെ ആശ്രമത്തിന്നു സമീപം വിട്ടു വനഭവതകൾ രക്ഷിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു ജാനകി അറിയായത ലക്ഷ്മണൻ മടങ്ങി അയോദ്ധ്യക്കു വന്നു സ്വാമിയോടു വിവരം പറയുകയും ചെയ്തു. ഗൌതമൻ സ്നേഹം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിലേക്കു വരുന്ന വഴിയിൽ ജാനകിയെക്കണ്ടുകയും കണ്ടു വിവരം മോദിച്ചറിഞ്ഞു സാർവ്വഭാരി ഒരു കാലത്തും ദുഃഖിക്കരുത്. ത്രിമുത്തികളും തന്റെ കാലത്തെക്കുടപ്പാൻ സമത്സരമാരല്ലെ. പരമേശ്വരൻ ഭീഷയെടുത്തതും, ബ്രഹ്മാവിന്റെ

ശിരസ്സുപോയതും, സൂര്യനെ ചാണയിൽക്കടഞ്ഞതും, ചന്ദ്രന്റെ കലകൾ നശിച്ചതും, നഹുഷൻ എന്ന രാജാവു പെരുമ്പാമ്പായതും, താഴകവനമഹാർഷികളുടെ ചന്തിമാർക്കു പാതിവ്രതഭംഗം വന്നതും, ഇതെല്ലാം അവരവരുടെ കാലഭോഷമാണ്. പ്രാബല്യം അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമോ? ആയതുവെകാണ്ട് എന്റെ ആശ്രമത്തിൽ സുഖമേ വസിക്കുക. ഒരു കാലത്തു സ്വാമിയോടുകൂടി സുഖമേവസിപ്പാൻ സംഗതിവരും എന്ന ഉപചാരവാക്കുകളാൽ ആശ്വസിച്ച് അവിടെ വസിച്ചുവരികയും, ജനകി കാട്ടിലേക്കു വരുമ്പോൾ മൂന്നുമാസം ഗർഭമായിരുന്നു. ആ ഗർഭം വളർന്നു പത്തു മാസം തികഞ്ഞു ഒരു ആൺകുട്ടിയെ പ്രസവിക്കുകയും ആ സന്തതിയെ ശ്രീരാമസ്വാമിയെപ്പോലെ കരുതി വളർത്തി എപ്പലൻ എന്നു പേരിട്ടു മറ്റേതൊരു മദ്ധ്യേ ഒരു ദിവസം ഗൌതമൻ സ്നാനം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിൽ വന്നു അറക്കിയതിൽ ബാലനെ ആശ്രമത്തിൽക്കിടന്നിരുന്ന തൊട്ടിയിൽക്കുഞ്ചിലു. ജനകി പുഷ്പം അറക്കുകയാണെന്നും മനസ്സിലാക്കി. അതൊരു കഷ്ടം കുട്ടിയേ വല്ല മൃഗങ്ങൾ കൊണ്ടുപോയിരിക്കും ജനകി വന്നുനോക്കുമ്പോൾ ബാലനെക്കുഞ്ചിലായെങ്കിൽ പ്രാണനെ രൂക്ഷിക്കും എന്നു കരുതി കശയെ മന്ത്രിച്ചു തൊട്ടിയിൽ ഇട്ടു ആടുകയും ആ തൂണും ഒരു ബാലനായ് ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. സീത പുഷ്പാദ്രാനത്തിൽനിന്നു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിൽ ബാലനോടുകൂടി വന്നതിനെ ഗൌതമൻ കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു ഉണ്ടായ വൃത്താന്തങ്ങളെ ജനകിയോടു പറഞ്ഞറിയിച്ചു. കശയിനാൽ സൃഷ്ടിച്ച സന്തതിക്കു കുപ്പലൻ എന്നു പേരിട്ടു. ഇങ്ങിനെ എപ്പലകുപ്പലന്മാരെ വളർത്തി അഷ്ടരവിദ്ര, ആയുധവിദ്ര, മുതലായ സർവ്വശാസ്ത്രപുരണം ഇതിഹാസം ശ്രുതിസ്മൃതി അലങ്കാരങ്ങളെ ജലപ്രായമായി പറന്നുചൊരിച്ചിട്ടു എപ്പലകുപ്പലന്മാർ വിദ്യാപാരംഗതന്മാരായ് ഭവിച്ചു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അയോദ്ധ്യയിൽ പാറീനോരായിരം വത്സരം രാജ്യഭാരം വഹിച്ചു ധർമ്മനെ പന്ഥാവിൽനിന്നു ഒരൊരതെ ചതുസ്തദേവയുന്തം തന്റെ ആജ്യാമകൃതൈരമുല്പത്തിവരികയും ക്ഷാരത്രയമായ അശ്വമേധയാഗം ചെയ്തേണമെന്നു കരുതി തന്റെ കുലശ്ര

കവായ വസിഷ്ഠമഹർഷിയെ വരുത്തി ആലോചിക്കുകയും അതുകേ
ട്ടുവസിഷ്ഠമഹർഷി ആയതിനുവേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെയെല്ലാം തെ
യ്യാറാക്കുവാനായി മന്ത്രിയായ സുമന്ത്രരെ എല്പിക്കുകയും യാഗത്തി
നുള്ള അശ്വത്തെക്കൊണ്ടുവരുവാൻ തുരഗശാസ്ത്രത്തിൽ നിപുണ
നായ ഭരതനെ എല്പിക്കുകയും ഭരതൻ ദ്രാവിഡദേശാധിപനായ
ദിന്ദിമാരൻ എന്ന ചക്രവർത്തിയെക്കണ്ടു ഞങ്ങൾ അശ്വമേധയോഗം
ചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്നു പൂർത്തിയായ ലക്ഷണ
ത്തോടുകൂടിയ തുരഗം ഇവിടെ ഉണ്ടെന്നു കേട്ടു. ആയതുഅയച്ചു
തരുവാനായി എന്റെ അഗ്രജനായ ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ കല്പന
യുണ്ട്. എന്നതിനെക്കേട്ടു നല്ല കാഴ്ചം ഭവാനെ മനസ്സിലായില്ല
സിംഹാസനത്തിൽ ഇരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു ഭരതനെ സിംഹാ
സനത്തിലിരുത്തി ഉപചരിച്ചു നിന്തിരുവടി തുരഗശാസ്ത്രത്തിൽ
നിപുണനാണെന്നു കേൾവിയുണ്ട്. അശ്വത്തിന്നു ലക്ഷണമെ
ന്ത് ദില്ലുക്കണമെന്ത് ആയതു പറഞ്ഞു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കു
ന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭരതൻ അശ്വലക്ഷണത്തെ ദ്രാവിഡ
രാജാവോടു പറയുന്നു. ആളെ മറയ്ക്കുന്ന ഉയരവും ഇന്ദ്രനീല
ത്തെ തോല്പിക്കുന്ന നറവും അതിൽ കയ്ക്ക് രണ്ടും മുട്ടീന്നു താഴെ മ
ഞ്ഞുവെണ്ണവും കാലു രണ്ടും പവിഴവെണ്ണമായും ശംഖിന്റെ ശബ്ദ
ത്തെ കബളീകരിക്കുന്ന ശബ്ദവും മാറത്തു ഇടത്തുവശമായി വല
ഞ്ചുഴിഞ്ഞ ഒരു ചുഴിയും വലത്തുവശമായി ഇടംചുഴിഞ്ഞ ഒരുചു
ഴിയും പിൻഭാഗം വാലിന്നു താഴെ ഉഴൽപുറവുമായി ഒരു ചുഴി
യും മുതുകത്തു ഇടംവലം ചുഴിഞ്ഞതായ രണ്ടു ചുഴികൾ അന്യോ
ന്യം തൊട്ടും നെററിയിൽ ശംഖിന്റെ ആകൃതിയിൽ ഉഴൽപുറവ
മായി ഒരു ചുഴിയും നീലരക്തവെണ്ണമായ ചെറിയും നാസികപോ
രങ്ങൾ അശോകത്തളിരിന്റെ വെണ്ണവും കഴുത്തുരോമങ്ങൾ ഒരു
ചാണിന്നു താഴെ ചെറിയായതും ചെവി പതിനൊന്നു വിര
ലിൽ കവിഞ്ഞതായും ആണായിരുന്നാൽ ബീജം തുടങ്ങിയതല്ലാതെ
യും പെണ്ണായിരുന്നാൽ കുടിപുരുഷം ഉള്ള വലിച്ചുതാഴും ഇരി
ക്കണം. ഈ ലക്ഷണങ്ങൾ തികഞ്ഞ അശ്വങ്ങൾ ഒരു രാജധാ
നിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ആ രാജാവു ഒരു കാലത്തും ശത്രുക്കളോ

ട്ട അപജയത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ മുൻപറയപ്പെട്ട ലക്ഷണങ്ങൾ ഇല്ലാതിരുന്നാൽ അവയെ രാജധാനിക്കു പുറമെ നിറുത്തുന്നതല്ലാതെ രാജധാനിയിൽ നിറുത്തരുത്. ഇതിന്നു വിപരീതമായി കാണപ്പെടുന്നതെല്ലാം ഭൂല്പക്ഷണമാണ്. യോഗബലിക്കായി നിശ്ചയിക്കുന്ന തുരഗങ്ങൾക്കുപുറത്തു ലക്ഷണങ്ങളിൽവെച്ചു രണ്ടു ലക്ഷണങ്ങൾ അധികരിച്ചിരിക്കണം, അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ നാവിന്മേൽ ശംഖു, ചക്ര, രേഖകൾ പ്രതിഫലിച്ചതായിരിക്കണം എന്നിങ്ങിനെ അശപലക്ഷണത്തിൽ നൈപുണ്യങ്ങളെക്കൂട്ടി സന്തോഷിച്ച അനന്തരം കുതിരപ്പന്തിയിൽ നിന്നു അശപങ്ങളെ വരുത്തി യോഗബലിക്കനുസരിച്ചു ലക്ഷണമുള്ള ഒരു അശപത്തെക്കൊടുത്തു അയക്കുകയും ഭരതൻ തുരഗത്തെ സേവകൻവരം എല്പിച്ചു താൻ രഥാരൂഢനായി അയോദ്ധ്യക്കുവരികയും സേവകൻ അശപത്തെക്കൊണ്ടു ചെന്നു നിറുത്തി രഥസ്ഥലിയോടു വിവരം ഉണർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാൻ എഴുപതുവെള്ളം കപികളേയും കപികൾക്കു രാജാവായ സുഗ്രീവനെയും ലക്ഷേശ്വരനായ വിഭീഷണനെയും വരുവാനായി ദൂതന്മാരെ അയക്കുകയും അതുപ്രകാരം വിഭീഷണനും സുഗ്രീവനും അയോദ്ധ്യയിൽവന്നു സ്വാമിയെക്കണ്ടു വിനയാനപിതന്മാരായിചരിച്ചു. എന്നാൽ ദിഗ്വിജയത്തിനായി മുന്നടുത്തു അശപത്തിന്റെ കഴുത്തിൽ അയോദ്ധ്യരാജാവായ ശ്രീരാമൻ ദിഗ്വിജയം ചെയ്ത് അശപമേയയാഗം ചെയ്യാൻ പോകുന്നു. ശ്രീരാമനെ ജയിക്കണമെന്നും യോഗത്തെ മുടക്കേണമെന്നും പ്രിയമുള്ളവരുടെ കീഴിൽ ഈ കുതിരയെ പിടിച്ചുകെട്ടാം. അതിന്നു ശക്തിയില്ലാത്തവർ എന്നിൽ കീഴടങ്ങിയെന്നു എന്റെ പാദത്തിൽ ശരണം പ്രാപിക്കണം. എന്നു തിരുവാചകമെഴുതിക്കെട്ടി അശപത്തെ മുൻനടത്തി പിന്നാലെ ശ്രീരാമസ്വാമി ഭരതലക്ഷ്മണ ശത്രുഘ്നൻ സൈന്യങ്ങൾ അവരോടുകൂടി വിഭീഷണൻസുഗ്രീവൻ തങ്ങളുടെ സൈന്യങ്ങൾ അവരവരുടെ വരായുധങ്ങളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു നടക്കുകയും അങ്ങിനെ സൈന്യയുക്തനായി ശ്രീരാമസ്വാമിരഥാരൂഢനായി വരുന്നു എന്നുകേട്ടു അംഗ, വംഗ, കലിംഗ, കശ്മീരം,

കാഞ്ചോല, കാരുപ, സർപ്പിര, സൗരശ്വ, മഹാശ്വ, ദ്രൗഡ, വിരോധ, കജ്ജര, കൈയ, സുര, സേന, കൊങ്ക, വനണ, മാഗ, മാളവ, നിഷധ, മോര, മോള, പാണ്ടി പാണ്ഡോലികളായ മഹാരാജധാരിയിലുള്ള ചക്രവർത്തികളെല്ലാം സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ തുറഗമാണിതെന്നു മനസ്സിലാക്കി അവരും തങ്ങളുടെ സൈന്യങ്ങളുടേകൂടി പുറപ്പെട്ട ഭഗവാനെ വന്നു ശരണം പ്രാപിച്ചു സഹായികളായി പിൻതുടരുകയും, ഹിമവാന്റെ ഭക്ഷണതാഴ്വര നിൽപ്പിച്ചു തുറഗത്തെ ചിത്രകവചൻ എന്ന അസുരൻ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ഭൂമിയെ വിട്ടു ഇരുപതുയോജന അധാരം ഗമയും അമ്പതുയോജന വിസ്താരമായും ഉള്ള മഹിഷപുരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി കെട്ടിയിട്ടു. രാമസ്വാമിയുടെ സൈന്യങ്ങൾ അശ്വത്തെ അടക്കിക്കെട്ടിയിലല്ലും തേടിത്തീരത്തു കാണാതെക്കൊണ്ടു അവസരത്തിൽ ഭഗവാൻ ജാംബവാനെ വിളിച്ചു അല്ലയോ ജാംബവാൻ അശ്വത്തിന്റെ യാതൊരു വിവരവുമില്ല. അപമാനവും ബുദ്ധിമുട്ടിനും ഇടയായിത്തീർക്കുമെന്നുതോന്നുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂടി ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ ഈ ഹിമവാന്റെ താഴ്വരയിൽനിന്നു ഭൂമിയെ വിട്ടു അധാരഗമമായി മഹിഷപുരമെന്ന ഒരു നഗരമുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ ചിത്രകവചൻ എന്ന ഒരു അസുരനും ഉണ്ടായിരുന്നു. പണ്ടു നാളെൻ എന്ന മഹാരാജാവ് അശ്വമേധയാഗത്തിന്നായി കുതിരയെ മുന്നടത്തിസൈന്യയുക്തനായി ഭൂപ്രക്ഷേപണംചെയ്തുവരുമ്പോൾ ഇന്ദ്രന്റെ ആവേശപ്രകാരം ഈ അസുരൻ അശ്വത്തെ തന്റെ മഹിഷപുരത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയി കെട്ടിയിടുകയും അനന്തരം നാളെൻ രാജാവ് നിന്തിരുവടിയുടെ പൂർവ്വീകന്മാരിൽപ്പലർ ചുമകുന്ദൻ എന്ന ചക്രവർത്തിയോടു ചെന്നു സങ്കടം പറയുകയും അതുകേട്ടു ചുമകുന്ദനും ശിരഃബാണപാണിയായി പുറപ്പെട്ടു മഹിഷപുരത്തിൽ പോയി ചിത്രകവചനാടു് യുദ്ധംചെയ്തും ചിത്രകവചന്നു ജന്മമില്ലെന്നു കണ്ടു മായാധികൃത്താൽ തന്റെ നഗരത്തിന്റെ പശ്ചിമോത്തരമായുള്ള സ്വർഗ്ഗപ്രവേശനമെന്ന കുഹരത്തിൽ ഓടിമുട്ടിക്കുകയും ചുമകുന്ദനെന്ന മഹാരാജാവ് അശ്വത്തെ അഴിച്ചു നാളെൻ

രജാവിന്നുകൊടുത്തു താൻ അയോദ്ധ്യക്കു മടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഒരുക്കായും പണ്ടു കഴിഞ്ഞ ഓർമ്മത അറിയുന്നുണ്ട്. ഒരു സമയം ആ അസൂരൻതന്നെ ഇപ്പോഴും സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ പരമാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കുതെ നമ്മുടെ അശ്വത്തേയും പിടിച്ചു കെട്ടിയിരിക്കുമോ എന്നു ഒരു ശങ്കയുണ്ട്. പരമാർത്ഥം അവിടെ ചെന്നുനോക്കിയാൽ അറിയാം എന്നതിനേക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ, ഹേ ജംബവാൻ അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ അവനെ നിഗ്രഹിക്കണം. ആ നഗരത്തിലേക്കു പോകേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗം എന്താണെന്നു ചോദിച്ചതില്ലെല്ല ജംബവാൻ ശരണം സ്വന്ദിൻ! മഹിഷപുരത്തേക്കു പോകേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗം ഹിമവാനെ വിളിച്ചു ചോദിച്ചാൽ അറിയുന്നതാണ്. അടിയന്നു ഓർമ്മത്തൊരായിരിക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനേക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ ഹിമവാൻ എന്ന ശൈലരാജനെ ധ്യാനിക്കുകയും അതുകേട്ടു ശൈലരാജനും അതിവേഗത്തിൽ വന്നു ഭക്തിശ്രദ്ധബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി പാദത്തിൽ നമസ്സരിച്ചു വിനയനാമകമായി നില്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു പറയുന്നു. അല്ലയോ പാർവതീ! ഭൂപ്രദിക്ഷണംചെയ്തു അശ്വമേധയാഗം നിവൃത്തിപ്പാനായി അയച്ച അശ്വത്തെ കാണാനില്ല. ഹിമവാൻവരെ ആരാലും പിടിച്ചുകെടുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇവിടെ വെച്ചു അശ്വത്തിന്റെ വിവരമില്ല. ഈ പാർവതത്തിന്റെ അധോഭാഗമായി മഹിഷപുരമെന്ന നഗരത്തിൽ ചിത്രകവചൻ എന്ന അസൂരനുണ്ടെന്നും ആയവൻ ഇന്ദ്രന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം യാഗംചെയ്യുന്ന അശ്വങ്ങളെ പിടിച്ചുകെട്ടി യാഗത്തെ മുടക്കിവരുന്നുണ്ടെന്നും കേൾവിയുണ്ട്. ആ നഗരത്തിലേക്കു പോകേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗം എന്താണെന്നു ചോദിച്ചതിനേക്കൂട്ടു ശൈലരാജൻ ശരണം സ്വന്ദിൻ ചിത്രകവചൻ എന്ന അസൂരനാൽ അനേക അശ്വമേധയാഗങ്ങൾ മുടങ്ങിട്ടുണ്ട്. ചിത്രകവചനെ യുദ്ധംചെയ്തു ജയിക്കുന്നതിലല്ല വൈഭവം അവന്റെ പത്നിയായ പുറത്തനി എന്നവളുടെ കയ്യിൽ ജനനശൃംഖല എന്നൊരു മാലുമുണ്ട്. ആയതു വൃന്ദാവനത്തിലുള്ള മഹാചന്ദ്രിയായ കാളിയാൽ നന്ദിക്കു ദത്തമാണ്. തന്റെ കണ്ഡൻ മരിച്ചുവെ

ന്നറിഞ്ഞാൽ ഉടനെ ചെന്നു ജനനശൃംഖലയെ ഗളത്തിൽ ഇട്ടാൽ ജീവിക്കും. ഈ ഒരു ശൃംഖല ആ പുറഞ്ഞറിവുകൾ ഉള്ളതുകൊണ്ടു ആ മഹിഷപുരവാസികൾ നശിക്കുന്ന പതിവില്ല. യാതൊരുകാലത്തു ആ ശൃംഖല തന്നെ വിട്ടു അന്യന്റെ കരസ്ഥമാകുന്നുവോ അന്നു ചിത്രകവചന്റെ മരണമാണ്. ആ സ്ത്രീപക്ഷൽ നിന്നു മാലസിദ്ധിപ്പാനുള്ള യുക്തി നിന്ദിതവടി ആഘാതാചാര്യൻ അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. മഹിഷപുരത്തക്കുള്ള മാറ്റം ഞാൻ കാണിച്ചുതരാം എന്നും ആയിരുന്നില്ല വഴികളെപ്പറ്റത്തു മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു ശൈലരാജൻ വിടക്കൊള്ളുകയും അനന്തരം ഭഗവാൻ വിഭീഷണനേയും മാരുതിയേയും വിളിച്ചുനിർത്തിക്കൊണ്ടുപോയി കൂടി മഹിഷപുരത്തു ചെന്നു ശൃംഖലയെ കരസ്ഥമാക്കി വരുവിൻ എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു. ഹനമാൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയുടെ വേഷത്തേയും വിഭീഷണൻ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണന്റെ വേഷത്തേയും ധരിച്ചു രണ്ടുപേരും കൂടി ശൈലരാജൻ പറഞ്ഞ മാർഗ്ഗത്തു മഹിഷപുരത്തേക്കു പോകുകയും അവിടെ ചെന്നു മുഹൂർത്തമാത്രേണ വേഷമുന്നയായ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ തന്റെ കണവൻ മരിച്ചു എന്നു അത്രയും ദുഃഖിച്ചുമാറത്തടിച്ചു പുറത്തുനിന്നു സമീപത്തിൽ വന്നു അയ്യോ കഷ്ടം എന്റെ വയോധികനായ കണവനും ഞാനുമായി പരമേശ്വരസ്വാമിയെ സേവ ചെയ്യാൻ പാർവ്വതിയുടെ സ്വയം വരമണ്ഡപത്തേക്കു പോകുകയായിരുന്നു. മാറ്റം പിടിച്ചു ഇവിടെ വന്നതാണ്. വന്നതിനാൽ എന്റെ കണവനായ വൃദ്ധബ്രാഹ്മണൻ മരിച്ചു ഞാൻ വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു എന്നാൽ ഞാനും മരിച്ചുപോകട്ടെ എന്നുവെച്ചാൽ പാർവ്വതിയുടെ അടുത്തു ചെന്നാൽ ഗൗരീപ്രസാദം എടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആയതും കാലംകൂടിയാൽ എനിക്കതിൽ മരിക്കുന്നതിൽ ദുഃഖമില്ല. പ്രതഭംഗംകൂടാതെ രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ പുറത്തുനിന്നു വിരമിച്ചാൽ കണവൻ ജീവിക്കട്ടെ എന്നു നഗരവാസികൾ പറഞ്ഞതിനാൽ ഞാൻ നിന്നെക്കൊണ്ടാണ് വന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു എനിക്കു മാഗ്യപ്രഭവതരണം എന്നുള്ള ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയുടെ വാക്കിനെക്കൂട്ടു പുറത്തുനിന്നും ഈ സ്ത്രീയുടെ ദുഃഖത്തെക്കണ്ട് ഇവൾ ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയായതു

കൊണ്ടു ഇവളുടെ കണവനെ രക്ഷിക്കണമെന്നു കരുതി തന്റെ കൈവശമുള്ള ജനനശൃംഖലയെ എടുത്തു ബ്രഹ്മണസ്ത്രീപക്കൽ കൊടുത്തു ഈ മാധ്യത്തെ നിന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ഗർഭത്തിൽക്കൊണ്ടുപോയി ഇടുക. എന്നാൽ ജീവിക്കും. അനന്തരം കണവനേയും കൂട്ടി ഇവിടേക്കു വരുവിൻ എന്നു പറഞ്ഞു ശൃംഖലയേയും കൊടുത്തു ബ്രഹ്മണസ്ത്രീയെ അയക്കുകയും ഉടനെ ഹനുമാൻ എടുത്തു വേഷ്ണുത്തെ തൃജിച്ച് വിഭീഷണൻ പക്കൽവന്നു വിവരം പറഞ്ഞു രണ്ടുപേരും അഭിവേശത്തിൽ ഭഗവാൻ പക്കൽ വന്നു സൈന്യങ്ങളേയും കൂട്ടി മഹീഷപുരത്തിൽചെന്നു ചിത്രകവചനോടുമുഖം തുടങ്ങുകയും പശ്ചാത്തപസാനം പുരഞ്ഞനി കേൾക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ സിംഹഗജജനം ചെയ്തു നിവർത്തു വീഴുകയുംചെയ്തു. ആ ഗജജനത്തെക്കൂട്ട അയ്യോ എന്റെ കണവനെ ആരോ വധിക്കുന്നു ബ്രഹ്മണസ്ത്രീ എവിടെ, ശൃംഖല ഇനിയും കൊണ്ടുവന്നില്ലല്ലോ എന്നു പലേ ദിക്കിലും തിരഞ്ഞു ബ്രഹ്മണസ്ത്രീയെ കാണാതെക്കൊട്ടിത്തിരഞ്ഞു നടക്കുമ്പോൾ തന്റെ കണവനായ ചിത്രകവചൻ മരിച്ചുകിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ട് മരംത്തടിച്ച് നിലവിളി കൂടുകയും ആ സമയത്തിൽ ലക്ഷ്മണനെ അവിടെവെച്ചു കാണുകയും എടോ ദ്രോഹി നീയെ ഏന്റെ കണവനെ വധിച്ചവൻ, നിന്നെ ഇപ്പോൾ പിടിച്ച് ഭക്തിച്ചുകുളയാമെന്നു പറഞ്ഞു പിടിപ്പൻ അടുത്തപ്പോൾ തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വാളിനാൽ പുരഞ്ഞനി എന്ന അസുരസ്ത്രീയുടെ നാസികമുതലയേ പഞ്ച ഉറപ്പുകളേയും വൈരൂപ്യം ചെയ്തുകച്ചു. അനന്തരം അശ്വത്തെ അവിടേനിന്നു വീണ്ടു മുന്വ അയച്ചു രാമാദികൾ അശ്വത്തിനെ പിന്തുടന്നു പോകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ അമ്പത്താറു രാജാക്കളും തനിക്കു കീഴടങ്ങി ഭൂപ്രഭുക്കിണം ചെയ്തുവരുമ്പോൾ അശ്വത്തെ ഏകലക്ഷലക്ഷം കോണുകയും തുരഗത്തിന്റെ കഴുത്തിൽക്കെട്ടിയവിചിത്രത്തെവായി നോക്കുമ്പോൾ ഭഗവതാത്മജനായ ശ്രീരാമസ്വാമി അശ്വമേധാഗം ചെയ്യുകയാണെന്നും തന്നിൽ കീഴൊതുങ്ങാത്തവർ ആരെ നുവെച്ചാൽ അവർക്കു കുതിരയെപ്പിടിച്ചുകെട്ടി യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങാമെന്നും ഉള്ള വിവരം മനസ്സിലാക്കി ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ പര

മാതം അറിയാതെ കുതിരയെപ്പിടിച്ചുകെട്ടി ശിവാബാണപര
 ണികളായി ജാഗ്രതയായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഇരിക്കെ രാമാദികൾ
 അശ്വപോയ കാലടിയെ ലക്ഷ്യം പിടിച്ചുവരികയും അശ്വത്തെ
 ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുമട്ടിൽക്കെട്ടിയിരിക്കുന്നതിനേയും അതിന്നു
 സമീപം രണ്ടു ബാലന്മാർ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധസന്നദ്ധന്മാരായി ന
 ല്കുന്നതിനേയും കണ്ടു. ബാലന്മാരുടെ സാഹസത്തെക്കണ്ടു ആ
 യുദ്ധപ്പെട്ടു പോലന്മാർ ഇവരോടു യുദ്ധം തുടങ്ങി. യുദ്ധത്തിൽ
 നേരിടുന്നവരെല്ലാം ശരവണ്ണം ചെയ്തു തോല്പിക്കുന്നതിനെക്ക
 ണ്ടു ശ്രീരാമൻ ഭരതൻ ലക്ഷ്മണൻ ശത്രുഘ്നൻ മുതലായവർ യുദ്ധ
 ത്തിന്നാരംഭിക്കുകയും എചലകുചലന്മാർ അവരേയും യുദ്ധത്തിൽ
 ചർച്ചിണിച്ചു സുഗ്രീവാദികളെയും വില്ലുകൊണ്ടടിച്ചു തള്ളിയിടുകയും
 ചെയ്തു. അനന്തരം എചലകുചലന്മാർ ഹനുമനെ പിടിച്ചു
 കെട്ടി ഏടുത്തു തങ്ങളുടെ മാതാവായ ജാനകിയുടെ അടുക്കലേക്കു
 കൊണ്ടുവന്നു ജാനകി ഹനുമനെക്കണ്ടു കെട്ടിയിച്ചു അയ്യോ മാത
 തെ ഈ ബാലന്മാരൊ നിന്നെ പിടിച്ചുകെട്ടിയത്. ആയതിന്നു
 നിമിത്തമെന്ത്. നീ എവിടെ നിന്നു വരുന്നു. എന്നതിനെക്കേ
 ടു മാതതി പറയുന്നു. ശരണം ലോകശപരി. ഈ രണ്ടു ബാല
 ന്മാർ ചെയ്ത യുദ്ധത്തിന്നു ശരിയായി രാമരാവണയുദ്ധം സാരമി
 ല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നു വെച്ചാൽ സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിനു
 ശപഥേധനാഗം ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചു അശ്വത്തെ മുന്നടത്തി അ
 നന്തരം സ്വാമി രാന്റെ ഭരതലക്ഷ്മണശത്രുഘ്നൻ മുതലായ അനു
 ജന്മാരോടുകൂടിയും സുഗ്രീവാദികളായ എഴുപതുവെള്ളം കപിവീര
 ന്മാരോടുകൂടെയും, വിഭീഷണൻ മുതലായവരോടു കൂടെയും യുദ്ധസ
 ന്നദ്ധന്മാരായി പുറപ്പെട്ടു പോലന്മാരെ എല്ലാം കീഴടക്കി പ്രേര
 ക്കിണം ചെയ്തുവരുന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ ഈ ബാലന്മാർ അശ്വത്തെ
 പിടിച്ചു കെട്ടുകയും തന്നിമിത്തം യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും സർവ്വേശ്വര
 നായ രാമസ്വാമി മുതൽ എല്ലാവരേയും യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു അ
 വസാനം അടിയനെപ്പിടിച്ചുകെട്ടി ഇവിടെക്കു കൊണ്ടുവരികയും
 ചെയ്തു. ഇത്ര ശക്തന്മാരായ ഇവർ ആരാണെന്നു മനസ്സിലായി

ടിപ്പു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ജാനകി കേട്ട് അത്യന്തം ദുഃഖിച്ചു തന്റെ പുത്രന്മാരെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. അല്ലയോ, ബാലന്മാരെ! ഇവൻ എന്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്യുവന്നാണ്. നിങ്ങളുടെ പിതാവായ എന്റെ കണവന്റെ ദൂതനുംഭഗവാനിൽ പരമഭക്തനാണ്. ഇവന്നു ഹനമാനെന്നാണ് നാമം. നിങ്ങളുടെ കര വേഗശരവേഗത്താൽ നിങ്ങളുടെ അച്ഛൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുന്നതായി ഹനമാൻ പറയുന്നു. ആയതു കണ്ടു അതിവേഗത്തിൽ സ്വാമിയുടെ അടുക്കലേക്കു പോകേണ്ടതിലേക്കായി മഹാഷിരയായ ഗൌതമരെയും കൂട്ടുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ എചലകുചലന്മാർ കേട്ടു അയ്യയ്യോ! ഞങ്ങൾ പിതൃദ്രോഹികളായിത്തീർന്നു വല്ലോ. ലേശംപോലും പിതാവാണ് അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ കണ്ട ഉടനെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു അമ്മയുടെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുമായിരുന്നു. എന്നു പരിതപിച്ചു ഗൌതമരുടെ അടുക്കലേക്കു ജാനകിയോടുകൂടി വന്നു ഉണ്ടായ പരമോത്സാഹമെല്ലാം മഹാഷിയെ കേൾപ്പിക്കുകയും ഗൌതമൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു എചലകുചലന്മാരോടും ജാനകിയോടുകൂടി രാമസ്വാമിസമീപം വരികയും എചലകുചലന്മാർ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ പാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്ത് ശരണം പിതാവെ അറിയാതെ ചെയ്തു അപരാധം ക്ഷമിച്ചു ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കേണമെ. അച്ഛനല്ലാതെ ഞങ്ങൾക്കു അന്ത്യാശ്രയമില്ല. എന്നു ഭക്തിശ്രദ്ധ ബഹുമാന വിനയങ്ങളോടുകൂടി പൂരഭാഗത്തിൽ നില്ക്കുകയും സന്തതികളുടെ മേൽ പരിഭവിക്കരുതെ ഭഗവാനെ എന്നു ജാനകി നമസ്കരിച്ചു തിന്നനന്തരം ഭഗവാന്നോടു ഗൌതമൻ, അല്ലയോ രാജാവ! നിന്തിരുവടിയുടെ മായസമ്പ്രദായമായവിദ്യ ആരേവൻ പോകുന്നു. ഇതാ നില്ക്കുന്ന രണ്ടു ബാലന്മാർ നിന്തിരുവടിയുടെ പുത്രന്മാരാണ് നിന്തിരുവടിയുടെ പത്നിയായ ജാനകിയെ കാട്ടിലേക്കയക്കുമ്പോൾ മൂന്നുമാസം ഗർഭമായിരുന്നു. അന്നു മുതൽ ഇന്നേവരെ എന്റെ ആശ്രമത്തിൽ അഹല്യയെങ്കുമിച്ചാണ് ജാനകി താമസിച്ചിരുന്നത്. ആ ഗർഭത്തിൽനിന്നു ഉല്പാദിച്ചവനാണ് ഇതാ നില്ക്കുന്ന എചലൻ, കുചലൻ, എന്നവനെ ജാനകി

പ്രസവിച്ചുതല്ല. ജനകി എചലനെ തൊട്ടിയിൽ കിടത്തി പ
 ജ്ഞം അറക്കുവാനായി ഉദ്യാനത്തെക്കും, ഞാൻ പ്രാതസ്സാനത്തിനും
 പോകുകയും അഹല്യ ജലം കൊണ്ടുവരുവാനായി പോകുമ്പോൾ
 തൊട്ടിയിൽനിന്നു കുട്ടിയെ എടുത്തു പോകുകയും ചെയ്തു. എ
 ഞൻ സ്നാനം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിൽ വന്നു നോക്കിയ
 തിൽ ഞാൻ പോകുമ്പോൾ തൊട്ടിയിൽ കിടന്നിരുന്ന കുട്ടിയെ
 വല്ല മുഗങ്ങളോ മറ്റോ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയിരിക്കുമോ എന്നു
 ശങ്കിച്ചു ഉടനെ ഒരു കുശപ്പല്ലിനെ എടുത്തു മന്ത്രസങ്കല്പം കഴിച്ചു
 തൊട്ടിയിലിട്ടു ആടുകയും ആയതു ഒരു സന്തതിയായി വരികയും,
 അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അഹല്യ ജലമെടുത്തു വരുമ്പോൾ ശിശു
 വോടുകൂടി വരുന്നുതിനെക്കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു. കുശയിൽനിന്നു
 ജാതനാകയാൽ കുചലൻ എന്ന് പേരിട്ടു. എചല കുചലന്മാർ
 ദേഹദേഹികളെപ്പോലെ പ്രാണധാസ്യവൃത്തോടുകൂടി വളർന്നു.
 അവർക്കു വേണ്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളെല്ലാം എന്നാൽ കഴിയുംപോ
 ലെ അഭ്യസിപ്പിച്ച് നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യത്താൽ ഇതേവ
 രെ യാതൊരു ദുഃഖവും സംഭവിക്കാതെ വളർന്നുവരുന്നു. ആയതു
 കൊണ്ടു നിന്തിരുവടി യാതൊന്നുകൊണ്ടും അന്യധാതവം കരുതാ
 തെ ഭായ്യാപത്രന്മാർ പേരിൽ അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു എന്റെ
 ആശ്രമത്തിൽ ഇന്നു വന്നിട്ടു നാളെ ഉദയത്തിന്നു ഭായ്യാപത്രന്മാ
 രോടുകൂടി സൈന്യസമേതം അയോദ്ധ്യയ്ക്കു എഴുന്നള്ളാം എ
 ന്നതിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ പുത്രന്മാരുടെ ധനുർവ്വേദ അഭ്യാസത്തി
 ലുള്ള നിപുണതയെക്കണ്ടു ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു അന്നു ഗൗതമാശ്രമ
 ത്തിൽ താമസിച്ച് സുഖമേ ഭക്ഷണം മുതലായതുകളെ കഴിച്ചു പി
 റന്നാൾ ഉദയത്തിന്നു എഴുന്നീർന്നു തന്റെ പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി
 പുറപ്പെട്ടു അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നിരുന്നു. അനന്തരം തന്റെ ക
 ലഹുതവായ വ്യാസാദിയാൽ മഹർഷികളെ വരുത്തി അശ്വമേ
 ധയാഗമം ചെയ്തു പ്രസിദ്ധിയെ സമ്പാദിക്കുകയും തന്റെ പുത്രന്മാ
 രായ എചലകുചലന്മാർക്കു പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്തണമെന്നു നിശ്ച
 യിച്ചു ആയതിന്നു വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെയെല്ലാം ഒരുക്കി അവ
 ത്തന്നെ രാജധാനിക്കു തിരുവെടുത്തയച്ചു നഗരി അലങ്കരിപ്പിച്ചു ത

ന്റെ പ്രഥമപത്രനായ എപലനെ അയോദ്ധ്യയിൽ ഒന്നും രാജാവാക്കി കലലനെ ഇളയ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു അരിയിട്ടു വെട്ടി മുതലായതുകളെ വിധിയംവണ്ണം കഴിച്ചു സുഖമായി ശ്രീരാമസ്വാമി പത്നീസമേതനായി വസിച്ചുപരന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു നാൾ ജനകിയുടെ അമ്മായിമാർ മൂന്നുപേരുംകൂടി ജനകിയെ വിളിച്ചിരുത്തി അല്പയോ ജനകി! രാവണൻ എന്നു ഞങ്ങൾ കേട്ടുതല്ലാതെ കാണാനിടവന്നിട്ടില്ല. ആയവന്റെ രൂപം ഒന്നു കാണേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ട്. നീ കണ്ടിരിക്കുമല്ലോ. ആയതുപോലെ നീ വരച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതാൽ സന്തോഷമായിരുന്നു. എന്നതിനെക്കൂടി ജനകിയും ചിരിച്ചു ഞാൻ നല്ലവണ്ണം കണ്ടിട്ടില്ല. സന്യാസിവേഷത്തെ പൊട്ടുന്നതവ വിട്ടു സ്വന്തേ രൂപത്തോടുകൂടി പണ്ണശാവയെ കുത്തിപ്പുഴക്കുമ്പാൾ ഒരു നോക്കു രാവണനെ ഞാൻ നോക്കിട്ടുണ്ട്. ആ ഒരു കാമ്പ്രകാരം വരച്ചുകാണിക്കുമെന്നും എവിടെയോ വരക്കേണ്ടതെന്നും ചോദിച്ചതിലേക്കു കൈകേയി ശ്രീരാമസ്വാമി ഇരുന്നു ജപിക്കുന്ന അയ്യണപ്പലകയെ എടുത്തുകൊടുത്തു ഈ പലകയുടെ മറുപുറത്തു വരക്കുക എന്നു പറയുകയും ആയതുപ്രകാരം ജനകി രാവണന്റെ രൂപം പലകയുടെ മറുപുറത്തു വരച്ചു അമ്മായിമാർക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും രാവണന്റെ രൂപത്തെ നോക്കിക്കാണിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഭഗവാൻ സ്നാനം കഴിഞ്ഞുവന്നു ജപത്തിന്നിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ രാവണന്റെ രൂപത്തെ വരച്ച അയ്യണപ്പലകയെ ഭഗവാനു ഇരിപ്പാൻ ഇട്ടുകൊടുക്കുകയും ഭഗവാൻ പലകയിൽ ഇരുന്നു ജപിക്കുമ്പോൾ താൻ ഇട്ടിരിക്കുന്ന പലക കിട്ടുകിട വിറക്കുകയും ആയതിന്നു കാരണം എന്തെന്നു പലകയുടെ മറുപുറത്തു നോക്കിയപ്പോൾ ശത്രുപായ രാവണന്റെ രൂപംകണ്ടു തനിക്കു കഠിനമായ ക്രോധം ഉണ്ടായിട്ടു ആരണിതു വരച്ചതെന്നു തന്റെ മാതാക്കളോടു ചോദിക്കുകയും അതുകൂടി കൈകേയിമാരായ, അല്പയോ രാഘവ! ഞങ്ങൾ രാവണനെക്കണ്ടിയിരുന്നോ? നിന്റെ പത്നിയായ ജനകിയുടെ പ്രവൃത്തമാണിതു. അവൾക്കു ഒരു നേരമെങ്കിലും രാവണനെക്കാണാതെ

മിപ്പാൻ സംധിക്കുന്നതല്ല. രാവണന്റെ രൂപത്തെ വരച്ച ആ
യവന്റെ സൗന്ദര്യത്തെ ഞങ്ങൾക്കു കാണിക്കുകയാണ് സീത
ക്കു പ്രവൃത്തി. രാവണന്റെ മേൽ ഇത്ര ഭ്രമമുണ്ടെങ്കിൽ നീ ഇത്ര
ബുദ്ധിമുട്ടേണമെന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നു മാതാവിന്റെ ഏഷ
ണിയെക്കേട്ടു ക്രോധാധിനയായി ലക്ഷ്മണനെവിളിച്ചു എടവെ
മിത്രേ! എന്നിന്നു അധികം പറയുന്നു. ശപാധിനെപ്പിടിച്ചു മെരു
കിന്റെ ഹൃദിപ്പടച്ചാൽ മെരുക്കേണ്ടതീരുമോ? എത്രകാലം കഴി
ഞ്ഞാലും ആയതു നായതെന്നു. എന്നതുപോലെ ഇവളെ എത്ര
തന്നെ നന്നാക്കിയാലും നന്നാവുന്ന ജാനകിയല്ല. എന്നു ഇവ
ളെ മാലയിട്ടുവാ അന്നുമുതൽ അപമാനവും ദുഃഖവും കഴിഞ്ഞു
നേരമില്ല. ആയതുതന്നെ നീ ഇവളെക്കൊണ്ടുപോയി കാട്ടിൽ
വെച്ചു വെട്ടി രക്തം കൊണ്ടുവന്നു എന്നിങ്ങനെ കാണിക്കുക, എന്നു
ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ വാളെടുത്തു പുറപ്പെട്ടു
കയും അതുകണ്ടു ജാനകി, ഭഗവാൻ തലദിവസം ശയോഗ്രഹ
ത്തിൽ വെച്ചു പറഞ്ഞ കഥയെ ഓർമ്മവെച്ചു തിരുമിറംത്തിറങ്ങി
ഭീമിയെ നോക്കി അല്പായം ധരിത്രീ! സ്ഥാനം തരിക. ഞാനും
വരുന്നു. എന്നു തന്റെ തൃക്കരംകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ അടിക്കുക
യും തൽക്ഷണം ഭൂമി പിളന്നു ആ മാഗ്ഗത്തുട ജാനകി തന്റെ യ
ഥാസ്ഥാനത്തേക്കുപോകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ വി
നതാത്മജനായ ഗരുഡൻ വൈകുണ്ഠത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു അ
യോദ്ധ്യയിൽവന്നു ഭഗവാനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു ശരണം സ്വപ
മിൻ സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടി വൈകുണ്ഠത്തെ വിട്ടു പതി
നേരായിരം സംവത്സരമായി. ഇനിയും അങ്ങോട്ടു വരണമെ
ന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. അവതാരകാർയ്ക്കുള്ളല്ലാം നിവർത്തിച്ചു
സർവ്വേശ്വരിയായ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയും യഥാസ്ഥാനത്തെത്തിയല്ലോ
സർവ്വശക്തനായ നിന്തിരുവടിയെപ്പിരിഞ്ഞു മേമിൽ മൂഹുത്തമാ
ത്രേണ വൈകുണ്ഠത്തിൽവസിപ്പാൻ അടിയന്നു സംധിക്കുന്നതല്ല.
അയോദ്ധ്യയിൽ അടിയന്നും നിന്തിരുവടി ഭക്തമിച്ചു താമസിക്കുക
തന്നെ എന്നല്ലാതെ വേറെ മാഗ്ഗമെന്നുമില്ല. എന്നു ഗരുഡ
ന്റെ അപേക്ഷയെക്കേട്ടു ഭഗവാനും അല്പായം ഗരുഡന്റെ ഉ

ടനെ വരുന്നുണ്ടു. ആയതിലേക്കു നിമിത്തം സനകാദികളുടെ പ
 രപ്പാടുണ്ടെന്നു കേട്ടു അധികതാമസംകൂടാതെ വന്നേക്കാം. നീ
 വൈകുണ്ഠത്തക്കു ശീഘ്രംപോകുക. എന്നു പറഞ്ഞു ഗരുഡ
 നെ അയക്കുകയും ചെയ്തതിൽപ്പിന്നെ തന്റെ കലഗുരുവായ വ
 സിഷ്ടമുനിയും താനും കൂടി പുറപ്പെട്ടു മേരുവിന്റെ പ്ലവംഗമെന്ന
 കൊടുമുടിയിൽ വസിക്കുന്ന പുഷ്പാഞ്ജനയോഗിയുടെ അടുക്കലേക്കു
 പോകുകയും അവിടെ ചെന്നു യോഗിയെ നമസ്കരിച്ചതിൽ പുഷ്പ
 അഞ്ജനയോഗിയും അതു നന്മ സന്തോഷിച്ചു അല്പയതരാരാജവ! ഇതി
 ന്നു മുമ്പു ഏഴു വസിച്ചിട്ടുണ്ടു ഏഴു രാമനും എന്റെ അടുക്കൽ വ
 ന്നു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ എട്ടാമത്തെ വസിച്ചിട്ടുണ്ടു രാമനാണെന്ന്
 എന്നു തന്നെയല്ല, ഈ ലോകം അനേകകാലം അഗ്നിമയമായിരുന്നതും,
 അനന്തരം ജലപ്രളയമായിരുന്നതും, ഇപ്പോൾ പൃഥ്വി
 യായിരിക്കുന്നതും എനിക്കു ബോദ്ധ്യമാണ്. അഗ്നിജവാലാമാലകളു
 ടെ ഇടയിൽ അഗ്നിരൂപമായും പ്രളയത്തിൽ ജലരൂപമായും പ്ര
 പഞ്ചത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പക്ഷിരൂപമായും ശോഭിച്ചു. ചേറായും
 ചിലർ എന്നോടുകൂടി വസിച്ചിരുന്നു. അവരെല്ലാം ദേഹത്തിൽ
 വിരക്തിവന്നു പുനരാവർത്തിരഹിതമായ കൈവല്യപദത്തെ പ്രാ
 പിച്ചു. സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ മായാസമ്പ്രദായമായ
 ഇന്ദ്രജാലമെന്ന ജീവേശ്വരജഗത്തിൽ എനിക്കു വിരക്തിഭവി
 ക്കാത്ത നിമിത്തം ഇനിയും ദേഹത്യാഗം ചെയ്യാനിടയായില്ല. പ
 ണ്ടു ഗുഹി എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ മായാസമ്പ്രദായമായ ഇന്ദ്രജാല
 വിദ്യയെ കാണണമെന്നു ഗ്രഹിച്ചു ശ്രീനാരായണസ്വാമിയെ
 നിന്തിരുവടിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തതും ശ്രീനാരായണൻ പ്ര
 ത്യാക്ഷമായി അധികതാമസംകൂടാതെ മായാവിദ്യയെ കാണാനിടവ
 രമെന്നു അനുഗ്രഹിച്ചുപോകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കേ,
 ഗുഹി എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ഒരു ദിവസം സ്നാനത്തിന്നു ജലത്തിൽ
 ഇറങ്ങി മുങ്ങിപ്പൊന്തുന്നതിന്നുമുമ്പു തനിക്കുണ്ടായ തോന്നൽ എ
 നെന്നു വെച്ചാൽ—ബ്രാഹ്മണനായ ഗുഹി തന്റെ പുത്രമിത്രങ്ങളോടുകൂടി
 അനേകകാലം സുഖമായി വസിച്ചു താൻ ഒഴികെ ബാ
 കി ഉണ്ടായിരുന്ന മക്കളും മക്കളുടെ മക്കളും പണിയും എല്ലാവരും

മരിച്ചു താൻ എകനായി ജരാനരകൾ ബാധിച്ചു അരിത്രാധികൃ
 ത്താലും രോഗാധികൃത്താലും ദുഃഖിച്ചു അവസാനം മരിക്കുകയും
 അനന്തരം ഊണനാട്ടു എന്ന പട്ടണത്തിൽ ഒരു ശപഥപന്നു പു
 ത്രനായി ജനിച്ചു വളരെ ജാത്യാചാരമായ ഗോവധം മുതലായതുക
 ളെ ചെയ്തു മൗസാദികളെ ഭുജിച്ചു അതുകളുടെ ചർമ്മത്താൽ പാട
 രക്ഷ മുതലായതുകളെ ഉണ്ടാക്കി ക്രയവിക്രയങ്ങളെ ചെയ്ത് ജീവ
 നുചെയ്തു തന്റെ പുത്രമിത്രാദികളോടുകൂടി വസിച്ചവരികയും അ
 ങ്ങിനെ ഇരിക്കെ താൻ ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള കുടുംബങ്ങളെല്ലാം മ
 മിച്ചുപോകയും തന്നിമിത്തം തനിക്കുണ്ടായ ആധിപത്യധികളിനാൽ
 മഹാ രോഗിയായി കാലക്ഷേപത്തിന്നു യാതൊരു നിവൃത്തിയില്ലാ
 തെ തന്റെ സ്വരാജ്യത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു അനേകരാജ്യങ്ങളി
 ലെല്ലാം സഞ്ചരിച്ചു കീരനാട്ടു എന്ന നഗരത്തിൽ വന്നു ക്ഷീണാ
 ധികൃത്താൽ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുമട്ടിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടിരിക്കു
 ന്ന മദ്ധ്യേ ആ കീരനാടൊന്ന പട്ടണത്തിന്റെ സമ്പ്രദായം ഏ
 ങ്ങിനെയെന്നാൽ—പ്രജാപരിപാലനം ചെയ്യുന്ന രാജാവു മരിച്ചു
 എന്നു വെച്ചാൽ ആ രാജധാനിയിലുള്ള മത്തഗജത്തിന്റെ തൂ
 സ്വിക്കരത്തിൽ ഒരു മാലയെ കൊടുക്കും. ആ ഗജം ആ മാല
 ണ്ണെ ആരുടെ കഴുത്തിൽ ഇടുന്നുവോ ആവയനെ രാജാവായി
 വാഴിക്കുന്ന പതിവാണു്. മേല്പറഞ്ഞ സമ്പ്രദായംപോലെ രാജാ
 വു മരിച്ചുപോയതിനാൽ ആനയുടെ കയ്യിൽ മാലയെ കൊടുത്തു
 ക്കയും ആ മാലയോടുകൂടി ആന വന്നു അത്യന്തം ക്ഷീണത്തോ
 ടുകൂടി വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുമട്ടിൽ ഇരിക്കുന്ന ശപഥപന്റെ കഴുത്തി
 ലിട്ടു എടുത്തു തന്റെ പുറത്തിരുത്തി വരുന്നതിനെ നഗരവാസ
 കൾ കണ്ടു എതിരേറാ അനേക വാദ്യഘോഷത്തോടുകൂടി രാജധാ
 നിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി ശപഥപനെ സ്നാനം കഴിപ്പിച്ചു വ
 സ്ത്രാഭരണങ്ങളാൽ അവകുരിപ്പിച്ചു സിംഹാസനത്തിലിരുത്തിഅ
 റിയിട്ടു വാജ കഴിച്ചു കിരീടപതിയാക്കിവെച്ചു. അനന്തരം രാജപ
 തികളോടുകൂടി രാജഭോഗങ്ങളിൽ ആനദിച്ചിരിക്കുന്ന അവസര
 ത്തിൽ ഒരു ദിവസം താൻ തന്റെ സ്വരാജ്യമായ ഊണനാട്ടിൽ
 വസിക്കുന്ന കാലത്തു പരിചയമുള്ള തന്റെ അയൽവാസിയും

സ്വജാതിയുമായ ഒരു ശപഥചന്ദ്രൻ ചെങ്കുട്ടി മുതലായതു വില്ലാസനത്തിൽ രാജധാനിക്കു പുറമെ പോകുന്നതിനെ രാജപത്നികളോടുകൂടി ഏഴ് നിലമേടയിൽ വസിക്കുന്ന രാജാവു പണികളിവാരതിലൂടെ കാരാക്കിയപ്പോൾ കണ്ടുകയും തന്റെ സ്വജാതിയും നാട്ടുകാരനാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. ഓ ഹോ! ഇവൻ എന്നു അറിയുന്നവനാണ്. ഇവിടെ ഞാൻ രാജാവിരിക്കുന്നതിനെ മനസ്സിലാക്കി എന്നു കാണാൻ തിരഞ്ഞു നടക്കുകയായിരിക്കും. ഇവനെ വിളിച്ചു നമ്മുടെ യഥാർത്ഥം പുറമെ ആരോടും പറയരുതെന്നു പറഞ്ഞു വല്ലതും കൊടുത്തയക്കാഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ ജാതിധർമ്മമെല്ലാം വെളി വായിത്തീരും എന്നു ഭയപ്പെട്ട അതിവേഗത്തിൽ മാറ്റുത്തുകൾ പോകുന്ന ശപഥചന്ദ്രനെ വിളിച്ചു സംഗതികളെ പറഞ്ഞു കുറെ രൂപ്യവും കൊടുത്തയച്ചതിനെയെല്ലാം രാജപത്നികൾ മനസ്സിലാക്കി നഗരവാസികളെ കേൾപ്പിക്കുകയും അതുകേട്ടു നഗരവാസികളെല്ലാംകൂടി ആലോചിച്ചു നാം ഇതുവരെ ഒരു ശപഥചന്ദ്രനെ രാജാവായി വെച്ചു ആയവനെ സേവിച്ചുവന്നതു വലിയ അപമാനമായിപ്പോയി. എന്നു മാത്രമല്ല രാജ്യമെല്ലാം അത്ര ഭവി യായ്കവിട്ടു. മേലിൽ നാം പ്രാണനോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു ഫലമില്ലാതെയായി. ആയതുകൊണ്ടു ഭരണികളും വെട്ടി അതിൽ അഗ്നി വളത്തി ആ ഘോരവൃദ്ധം വീണമരിക്കുന്നതാണ് നല്ലതു എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അതിവേഗത്തിൽ സർവ്വശരീരികളും തിരികൾ ചാടി മരിക്കുകയും അതു കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശപഥചന്ദ്രനായ രാജാവു അയ്യോ കാഴ്ച ഞാൻ നിമിത്തം നഗരവാസികൾ അഗ്നിയിൽ ചാടി മരിക്കേണ്ടിവന്നവരെല്ലാം. മേലിൽ പ്രാണനോടുകൂടി ഞാൻ മാത്രം ഇവിടെ വസിച്ചിട്ടു പ്രയോജനമില്ല. ഞാനും അഗ്നിയിൽ വീണമരിക്കുകയും എന്നു നിശ്ചയിച്ചു രാജാവു തീറിൽ ചാടുകയും ഇവിടെ സ്നാനത്തിനായി ജലത്തിൽ ഇറങ്ങി മുങ്ങിയ ഗാധി എന്ന ബ്രാഹ്മണന്റെ മുമ്പത്തു അഗ്നി ഘോഷിച്ചപ്പോലെ അന്നി ജലത്തിൽനിന്നു അല്ലൊടുപൊങ്ങി കരയിൽ വീണു ഗാധി എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ആലോചിക്കുന്നു. അതിശയം അതിശയം അത്രയ്ക്കും ഭഗവാനെ നിന്തിരുവടിയുടെ

മായാശക്തി ആരിവാൻ പോകുന്നു. അയ്യോ ഞാൻ ജഡത്തിൽ
 മുങ്ങി മുഹൂർത്തമായത്രെ നിന്തിരുവടിയുടെ മായാവൈചിത്ര്യം ക
 ണ്ട് ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു. ജഗദീശ്വര! ഞാൻ എത്രകാലം ബ്രാഹ്മ
 ണനായിക്കഴിഞ്ഞു. അനന്തരം എത്രകാലം ശപചനായിക്കഴി
 ഞ്ഞു. പിന്നെ എത്രകാലം രാജാവായിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു മുഹൂർത്ത
 ത്തിനിടയിൽ മൂന്നു ജന്മത്തെയും അതിലുള്ള ഗുണദോഷത്തെയും
 അനുഭവിപ്പിച്ച നിന്തിരുവടിയുടെ ഇന്ദ്രജാലത്തെ അറിവാൻ
 ലോകത്തിൽ ആരുണ്ട് സ്വാമിൻ! എന്ന് ആനന്ദിച്ചു തന്റെ ഗു
 ഹത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. ഇതുപോലെ ഭഗവൻ ഒരു
 കാലത്തു മഃക്കണ്ഡയനം കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആയതു കെ
 ണ്ടു രാഘവ! മായോപാധികനായ നിന്തിരുവടി ഒരു കാലത്തു ജ
 ഗത്തെ സൃഷ്ടിച്ചും ഒരു കാലത്തു രക്ഷിച്ചും അവസാനം സംഹരി
 ച്ചും ഇങ്ങിനെ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിലയമെന്ന മൂന്നു തൊഴിലിന്നും താൻ
 ഒരുവനായി ശോഭിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയെ കാണണമെന്നുള്ള അ
 ത്യാഗഹമുണ്ടായിരുന്നു. ആയതു സധിച്ചുവല്ലോ. എന്നു അത്ഭു
 ത്വം അനേക സംഭാഷണങ്ങളെ ചെയ്ത് അവിടെ നിന്നു മടങ്ങി
 വസിഷ്ഠഭാട്ടുകുടി അയോദ്ധ്യയിൽ വസിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ
 ഒരു നാൾ സനക, സനന്ദ, സനാതന, സനാതകുമാരാദികളു
 ഡ മഹാഷിക്ഷകുടി ഭഗവാനെയും, അനുജനായ ലക്ഷ്മണനെയും
 തമ്മിൽ ശണ്ഠപിണയിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗം നാം ഉണ്ടാക്കി തീർക്കണം
 എന്നു കരുതി സനകാദികൾ നാരദന്റെ അടുക്കൽ വന്നു പരമാ
 ത്വം ഗ്രഹിച്ചു നാരദനെ അയോദ്ധ്യക്കയക്കുകയും നാരദൻ രാജ
 ധാനിയിൽ വന്നു ഭഗവാനെക്കണ്ടു കാരോ ലോകവിഷയങ്ങളെ
 സംഭാഷണം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാർദ്ദ്യ നാരദനും, അല്പ
 യൗവനരായ! നിന്തിരുവടിയോടു ചില രഹസ്യവിഷയങ്ങളെ
 കേൾപ്പിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ആയതിന്നു ഞാനും നിന്തിരുവടിയും മാത്രമെ
 പാടുള്ളൂ. ഇടയിൽ വല്ലവരും സംഗതിവശാൽ വന്നാൽ നമ്മുടെ
 സംഭാഷണത്തിന്നു വിഘ്നം വരും. ആയതു വരതകളുടെ നാം ത
 മ്മിൽ പിരിയുന്നവരെ നമ്മുടെ സമ്മതംകൂടാതെ ആർക്കും ഗോപ്യരും
 കടന്നുവരുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. ആയതിലേക്കു ഗോപ്യരത്തിൽ ച

ക്ഷണനെ വരുത്തി വിവരം പറഞ്ഞു ഗോപുരത്തിലേക്കുയക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ഗോപുരത്തിൽ എത്തിയ മാത്രയിൽ സനകാദികൾ വരികയും അതുകണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ സനകാദികളെ നോക്കി അല്പനേരം സനകാദികളെ ഇപ്പോൾ രാജധാനിയിലെ പോവാൻ പറയില്ല ഗോപുരം കടക്കേണമെങ്കിൽ ജ്യേഷ്ഠന്റെ കല്പന വേണം. എന്നതിനെക്കൂടി സനകാദികൾ ക്രോധിച്ചു എടോ! സൗമിത്ര! ഞങ്ങളെ നിനക്കു മാന്യസ്ഥിതിയില്ലയോ? ത്രിമൂർത്തികളുടെ അടുക്കലേക്ക് എത്രവസരത്തിൽ പോകേണമെങ്കിലും ഞങ്ങൾക്കു സമയം വേണ്ടേണ്ടുന്നവശമില്ല. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ നീയോ ഞങ്ങളെ തടയുവാൻ. ഞങ്ങളുടെ ശാപകോപാദികൾക്കു ഹേതുവാക്കിത്തീർന്നുവോ, എന്നതിനെക്കൂടി ലക്ഷ്മണൻ കാര്യം മോശമായല്ലോ, സനകാദികളെ വിട്ടയച്ചാൽ ജ്യേഷ്ഠന്റെ കോപമല്ലേണ്ടിവരും. വിട്ടയക്കാത്തപക്ഷം സനകാദികളുടെ ശാപം എല്ലേണ്ടിയും വരും. എന്നാൽ ഭഗവാന്റെ കോപമേറാലും ഇവരുടെ ശാപം എല്ലാമുൾക്കൊള്ളുന്നു കരുതി സനകാദികളെ വിട്ടയക്കുകയും സനകാദികളുടെ വരവിനെക്കണ്ടു നാരദൻ ക്രോധിച്ചു അല്ലയോ രാഘവ! ലക്ഷ്മണൻ ഇത്ര ഗുരുതരം ഇല്ലാത്തവനെ നാം പറഞ്ഞയച്ചതെന്ത്, ലക്ഷ്മണൻ പ്രവൃത്തിച്ചതെന്ത്, സൗമിത്രീ നിന്റെ വാക്ക് ഒരു തുണപ്രായമല്ല അക്കിയതു ജ്യേഷ്ഠനജ്ഞാരുടെ ഒത്തൊരുമ കേമമായി. എന്നും മറ്റും നാരദൻ ശരിച്ചു പറഞ്ഞതിനെക്കൂടി ശ്രീരാമസ്വാമി, വില്ലെടുത്തു പുറത്തുപോയി. ലക്ഷ്മണന്റെ അടുക്കൽ ക്രോധംഗിയെ ജപവിധിച്ചു വരുന്നതിനെ ലക്ഷ്മണൻ കണ്ടുജ്യേഷ്ഠൻ എന്നെ ഇപ്പോൾ വധം കഴിക്കും എന്നു ഭയപ്പെട്ട് ഓടുകയും, ഭഗവാൻ പിന്തുടന്ന് ഓടുന്നതിനെ കണ്ടു, നഗരവാസികളും പിന്തുടരുകയും, ഇങ്ങിനെ ലോകവാസി കളെല്ലാം ഭഗവാനെ പിന്തുടന്നു സാഗരതീരത്തിൽ എത്തുകയും, ലക്ഷ്മണൻ പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോൾ സർവ്വശാപനായ ശ്രീരാമസ്വാമിയും, നഗരവാസികളും വരുന്നതിനെക്കണ്ടു താൻ ഭഗവാനെ നോക്കി കൈകൂപ്പിത്തൊഴുകുകണ്ടു സഹസ്രനാമം ജപിച്ചു കടലിൽ ചാടുകയും ചെയ്തു. ലക്ഷ്മണൻ വീണ്ടും സഹസ്രനാമം

ണസംയുക്തനായി തേജഃസ്വരൂപനായി ഭഗവാനെ സ്തുതിച്ചും കൊണ്ടു പൊങ്ങി വരികയും അതുകണ്ടു സ്വമി വെള്ളത്തിൽ ചേരിയതോടുകൂടി ഭരതനും, ശത്രുഘ്നനും ചാടുകയും മായാമയനായ ഭഗവാൻ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയുടെ ദിവ്യരൂപം കൈക്കൊണ്ടു ശംഖചക്രഗദാപത്മശാർങ്ഗപാണിയാടി, ഭൂദേവി ചക്ഷ്മികല്പാണസ്യമേളിതമനോഹരനായി അനന്തശയനത്തിന്മേൽ ഇരുന്നു, ദേവകൾ മന്ദാരകൽപനാദ കരവീരപാരിജാതാദികളായ ദിവ്യകുസുമങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്വാമിയെ പുഷ്പമൃഷ്ടിചെയ്തു ദേവവാദ്യം മുഴക്കിസ്തുതിക്കുകയും സർവ്വേശ്വരനായ ഭഗവാൻ അനന്തമദ്ധ്യപാതാളമായ മൃന്നം ലോകവാസികളെയും കടാക്ഷിച്ചു വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു യാത്രയാകുകയും ചെയ്തു.

ഈ രാമചരിതത്തെ എഴുതിയവരും ഭക്തിശ്രദ്ധാബാഹുമാന വിനയങ്ങളോടുകൂടി വായിക്കുന്നവരും ശ്രദ്ധയോടുകൂടി കേൾക്കുന്നവരും, ആയുരാരോഗ്യസ്വസ്ഥതസമൃദ്ധിനോടുകൂടി പുത്രമിത്രകളത്ര സമേതം ചിരകാലം ജീവിച്ചിരിപ്പാനായി ശ്രീരാമസ്വാമി അനുഗ്രഹിച്ചുതരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു.

ശ്രീ ഭം .

